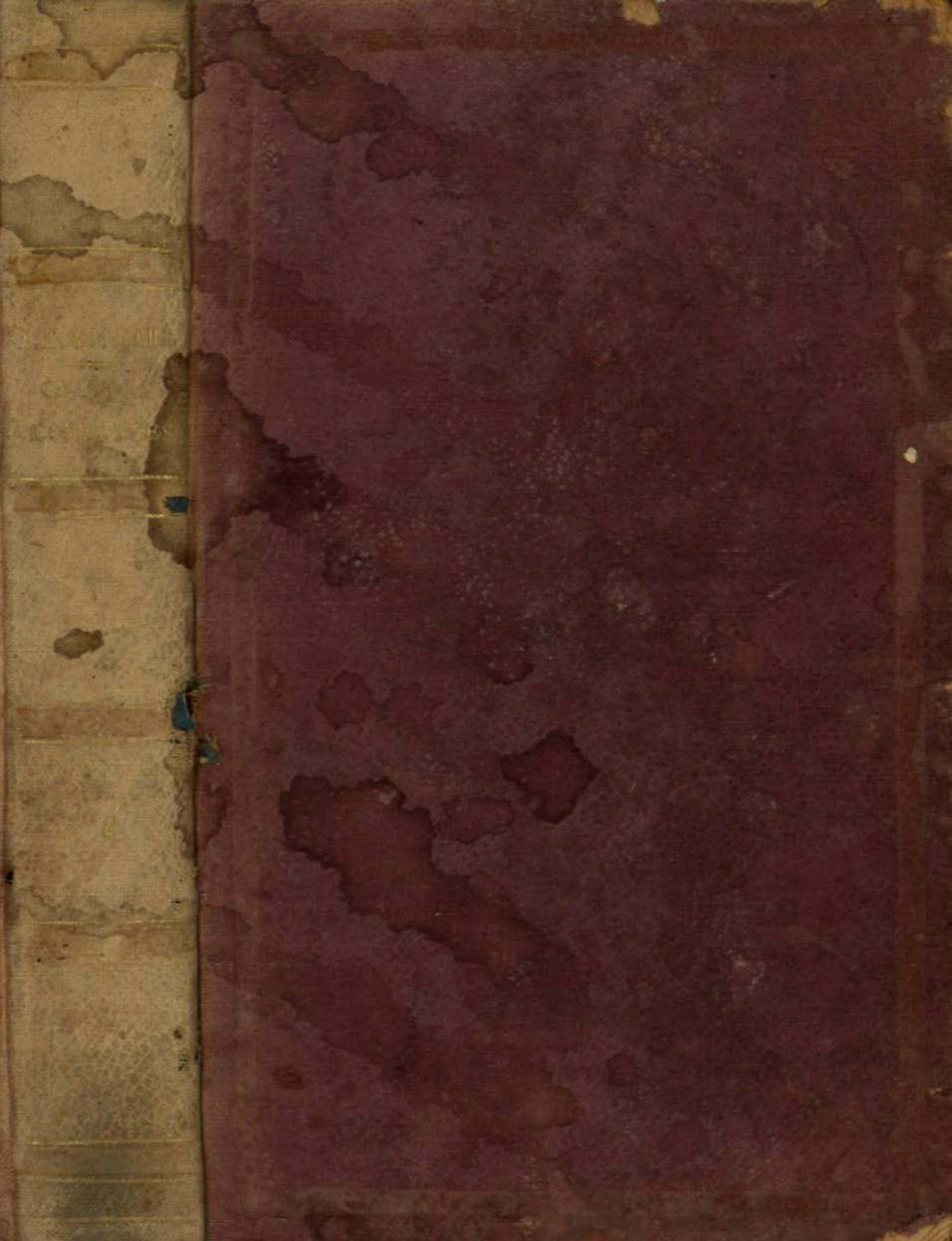
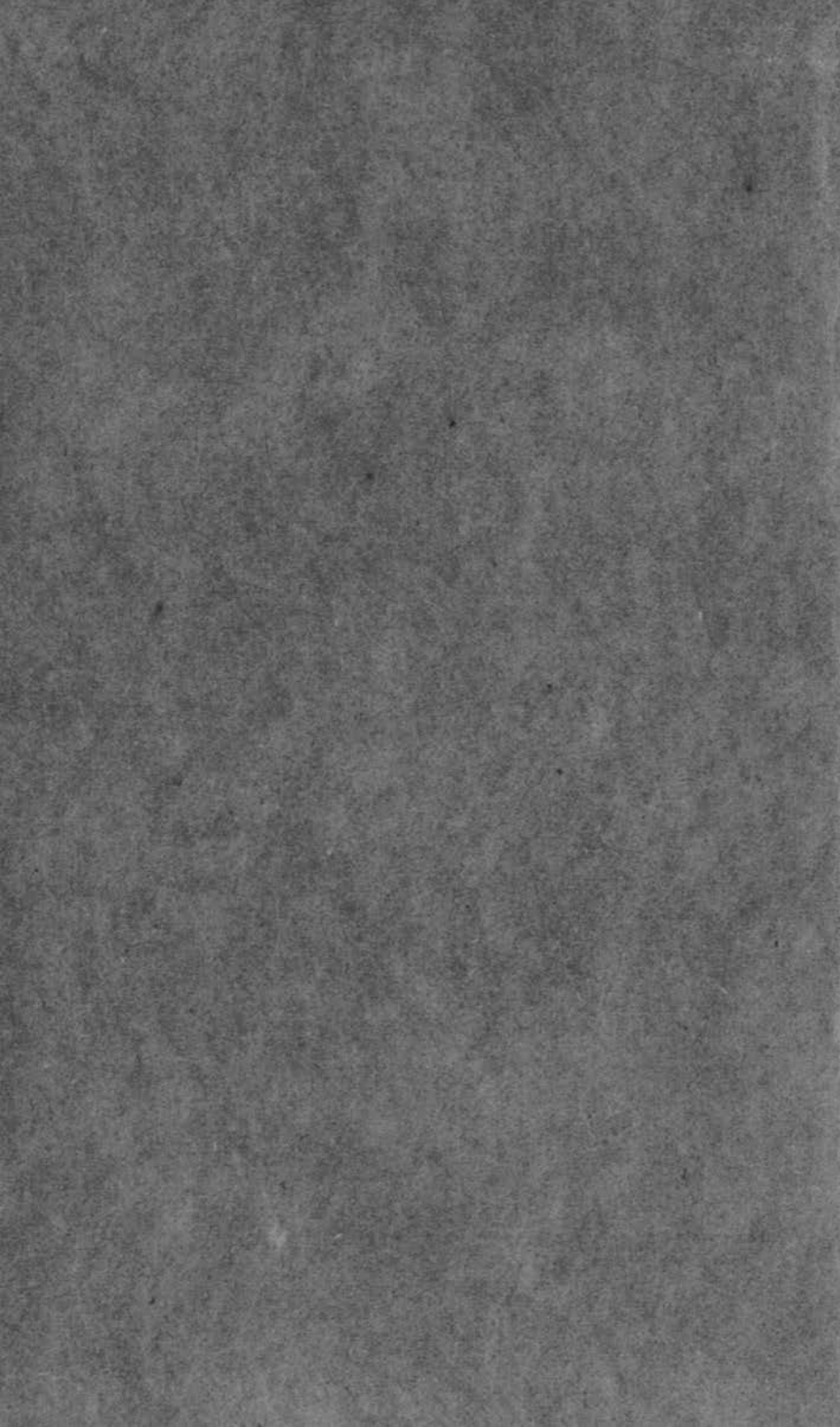

Rizo-Rangabá

Εἰς τὸν Ἱ. Σ. Σαμαρῆ

ΑΠΑΝΤΑ ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΡΙΖΟΥ

ΤΟΥ

ΡΑΓΚΑΒΗ

ΤΟΜΟΣ Δ'

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

4

ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ

ἐπὶ τῇ; διοικουμένῃ τῶν ἐθνικῶν βιβλίων καὶ Ἀρχαίων

1874

George Washington

THE LIBRARY OF THE

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΠΑΡΑΜΟΝΗ

ΔΡΑΜΑ

ΕΙΣ ΜΕΡΗ ΠΕΝΤΕ

Διότι ἀθάνατοι εἶναι ὅσοι παραλαβόντες τὴν πα-
τριδα των δούλην ἀπὸ τοῦ προγενεστέρου, τὴν πα-
ραδίδουν ἐλευθέραν εἰς τοῦ μεταγενεστέρου.

Σ. Τρικοῦπη ὑπόταριος εἰς Α. Ζαῖμην

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΝΑΟΥΜ ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ, προὔχων τῆς Λεβαδείας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, ἕτερος προὔχων τῆς Λεβαδείας.

ΔΑΦΝΗ, θυγάτηρ τοῦ Καλλισπάθους.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, υἱὸς τοῦ Ἀνδρέου.

ΦΩΡΟΣ, νέος Ἕλλην.

ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ, Ἀρχιμανδρίτης.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΦΥΛΑΙΤΗΣ, Κρής, σύντροφος τοῦ Φλώρου.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΛΕΒΑΛΕΥΣ, ἐκ Λεβαδείας,

ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΑΡΑΒΟΣ, Ὑδραῖος,

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΩΡΟΣ, Ἡπειρώτης,

ΠΕΤΡΟΣ ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ, Σπαρτιάτης,

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ, Πελοποννήσιος,

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΠΠΟΤΗΣ, Θεσσαλός,

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ, Βυζάντιος,

ΦΑΙΔΩΝ ΝΕΟΚΛΗΣ, Ἀθηναῖος,

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΗΜΑΣ, Κρής,

ΔΗΜΟΣ ΚΡΥΓΝΕΡΗΣ, Μακεδών,

καὶ ἄλλοι διάφοροι,

κάτοικοι διαφόρων μερῶν τῆς
Ἑλλάδος.

Στρατιῶται καὶ ἔνοπλοι Ἕλληνες.

Εἰς ὑπέρβειν τοῦ Καλλισπάθους.

Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν Λεβαδίαν καὶ εἰς τὸν Παρνασσόν.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Κατοικία τοῦ Ναοῦμ Καλλισπάθη.

ΔΑΦΝΗ, καθημένη, κεντᾷ. **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ** ὄρθιος
πλησίον εἰς τὸ ἀνοικτὸν παράθυρον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πηγαίνω, Δάφνη. Σ' ἐνοχλῶ.

ΔΑΦΝΗ

Ποσῶς δὲν μ' ἐνοχλεῖτε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πλὴν ἴσως πάσχεις.

ΔΑΦΝΗ

Ὁχι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πλὴν νυστάζεις ἴσως.

ΔΑΦΝΗ

Μήτε.

(Παῦσις. Ὁ Γεώργιος φαίνεται στενοχωρούμενος διὰ νὰ συνδέσῃ πάλιν
τὴν ὁμιλίαν.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ οὐρανὸς τί γαλανός! τί καθαρά ἐσπέρα!

Τοῦ ἔαρος ἀρώματα ποτίζουν τὸν ἀέρα,
καὶ εἰς τὴν δρόσον λούεται ἡ μαρανθεῖσα φύσις.

Ἐλθέ! ἰδὲ τί θέαμα! φλογίζεται ἡ δύσις
ὡς ἀχανὲς πυρκαϊὰ εἰς τὰ βουνὰ ὀπίσω!

ΔΑΦΝΗ

Εὐχαριστῶ. Τὸ ἔργον μου δὲν ἤμπορῶ ν' ἀφήσω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

(Τὴν θεωρεῖ στιγμὰς τινὰς τεθλιμμένος)

Δὲν εἶσαι, λέγεις, ἀσθενής! ὦ Δάφνη, δὲν μὲ πείθεις·
 ὦ! πᾶσχεις, Δάφνη, καὶ πολὺ, ἦ, Δάφνη, μετεβλήθης.
 Μὴ κρύπτῃς, τὴν καρδίαν σου πῶς σκώληξ κατατρῶγει.
 Λαλοῦν τ' ἀποτελέσματα ἂν κρύπτονται οἱ λόγοι.
 Τὰ ῥόδα τοῦ προσώπου σου ὠχρότης τώρα βάφει,
 ἡ ζωηρὰ διάθεσις ἡ πρὶν σου κατεστράφη,
 κ' αἱ ὠραί σου παρέρχονται καθὼς ἡμέραι πένθους.
 Δὲν εἶσαι σὺ ἡ ἄλλοτε εὐαίσθητος καὶ ἔνθους,
 ἣν ἔρριπτε τῆς φύσεως τὸ κάλλος εἰς ἐκστάσεις;
 Πολλάκις ἔταν ἔθαλλεν ἑαρινῶς ἡ πλάσις,
 κ' ἡ ἀηδὼν τὰς χάριτας τῆς δύσεως ἐξύμνει,
 καὶ συνεχέοντο ἡ γῆ, τὰ ὄρη καὶ ἡ λίμνη
 εἰς ἀρμονίαν σοβαράν, πολλάκις δὲν σὲ εἶδα,
 συγκίνησιν ἐκφράζουσιν, ἀόριστον ἐλπίδα,
 ἀκίνητον καὶ ἄφωνον, τὰς χεῖρας νὰ σταυρόνης,
 προσδεχομένη μυστικῶς τὸ βλέμμα νὰ ὑφόνης,
 κ' ἐν ᾧ τὸ στῆθός σου σφοδρὰ ἤσθάνεσο νὰ πάλῃ,
 ἐν δάκρ' εἰς τῶν βλεφάρων σου τὴν ἄκραν ν' ἀναβάλλῃ;
 Κ' ἡμεῖς τῶν κινήματων σου τὴν χάριν θεωροῦντες,
 σὲ μόνην ἐθαυμάζομεν, τὴν φύσιν λησμονοῦντες,
 καὶ μᾶς ἐπέπληττες. Λαμπρὰ ὡς τότε εἶν' ἡ φύσις,
 ὡς πάντοτε τὰ κάλλη της λαλοῦσ' εἰς τὰς αἰσθήσεις,
 τρέχουν οἱ ῥύακες, φυτοῦν τὰ φύλλα, θάλλουν τ' ἄνθη.
 *Ὅχι ὁ κόσμος, ἡ ψυχὴ τῆς Δάφνης ἐψυχράνθη.

ΔΑΦΝΗ

(Τραγῶδα? μὲ φωνὴν σιγανὴν κ' ἔχουσιν τὸν ναῦν ἄλλου ἐνησχολημένον)

«Θέλω, φίλη ποθητῇ μου,
 εἰς ἀνέφελον ἐσπέραν

τὴν Ἑλλάδα ἐλευθέραν
ἀτενίζων ν' ἀποθάνω,
καὶ νὰ κλίν' ἡ κεφαλὴ μου
εἰς τὸ στῆθος σου ἐπάνω.»

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τὴν ἀτενίζει μὲ λύπην καὶ ἔκστασιν)

Τὸ βλέπω, Δάφνη, μὲ μισεῖς.

ΔΑΦΝΗ

ὦ! δὲν μισῶ κἀνένα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κἀνένα· ἔχεις δίκαιον. ὦ! μίσει κἂν ἐμένα.
Ὡς καλωσύνην τὸ ζητῶ, ὡς χάριν τὸ προτείνω.
Ἀπὸ ἀγάπης ἔλλειψιν τὸ μῖσός σου προκρίνω.
Ναί, ἡ συμπάθεια, παλμὸς ἀρράστου ἀρμονίας,
ἡχῶ τῆς θείας μουσικῆς εἰς τὰς θνητὰς καρδίας,
ἀπὸ τὸν πλάστην ὡς τρυφή εἰς τὰς ψυχὰς ἐδόθη,
καὶ εἰς αὐτὴν ποτίζονται οἱ φίλτεροί μας πόθοι·
ἐν ᾧ ἡ ἀντιπάθεια, στρυφνὸς τοῦ ἄδου γέλως,
κακοφωνία βλάσφημος εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ μέλος,
εἰς τὴν ωραίαν φύσιν του ἐπανεγείρει πάλιν,
καὶ τῆς ζωῆς μὲ ἄψινθον νοθεύει τὴν φιάλην.
Πλὴν δὲς μέ την, τὴν προτιμῶ τῆς ἀδιαφορίας,
καταχθονίου σιωπῆς, ναρκώσεως ἀγρίας,
ἔπου λυσσᾶ καὶ παύουσι τῶν καρδιῶν οἱ κλόνοι,
ποῦ πνίγει τὰ αἰσθήματα, ποῦ τὴν ζωὴν νεκρώνει.
Νὰ χύνεται εἰς χεῖμαρρον δακρύων ἡ ψυχὴ μου,
αἰσθήσεις, πόθοι καὶ εὐχαὶ καὶ διαλογισμοί μου
πρὸς σὲ νὰ τείνουν, τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἀθανασίαν
ἑμοῦ νὰ θέλω εἰς πνοὴν νὰ συγκεντρώσω μίαν,
καὶ διὰ σὲ εἰς στεναγμοὺς νὰ τὴν καταναλώσω,
τὸ μέλλον, τὰς ἐλπίδας μου εἰς χεῖράς σου νὰ δώσω,

καὶ ἔταν ἀντικρούωνται οἱ ὀφθαλμοὶ μας, κρίον
 νὰ μ' ἀπαντᾷ τὸ βλέμμα σου· οὐδὲ ῥάνις δακρύων,
 οὐδὲ ἐρύθημα κρυπτόν, οὐδὲ μειδίαμά σου
 νὰ μὴ προδίδουν κίνησιν εἰς τὰ αἰσθήματά σου!
 Ἀγάπην ἂν δὲν δύνασαι, ὦ! δός με, δός με μῖσος.
 Ναί, τότε εἰς τὸ βλέμμα σου θ' ἀντανακλῶμαι ἔσως,
 ὀργῆς σου ἔταν ἔρχωμαι ἀκτίς θὰ μὲ ἀγγέλλῃ,
 θὰ φεύγω κ' εἰς τὸ ὄμμα σου χαρὰ θεν' ἀνατέλλῃ,
 καὶ τῆς ψυχῆς σου τὰς χορδὰς κινῶν διὰ τοῦ μίσους,
 κολάσεις θὰ αἰσθάνωμαι, ἀλλὰ καὶ παραδείσους.

ΔΛΦΝΗ

Τί ἀπαιτεῖτε παρ' ἐμοῦ; Εἰπέτε μοι ἂν σφάλλω,
 εἰπέτε, καὶ τὸν τρόπον μου προθύμως μεταβάλλω.
 Πικρὰ ἐπίπληξις κινεῖ τὴν γλῶσσάν σας, ἀκούω·
 εἰπέτε με εἰς χρέος μου κἀνὲν ἔαν προσκρούω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἰς τοὺς πυρίνους λόγους μου ψυχρὰ προτείνεις χρέη·
 ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς ὁ θρῆνος ἐν ᾧ ῥέει
 ἀκοίμητος καὶ συνεχῆς, κ' οἱ μαῦροι στεναγμοὶ μου
 διαταράττουν τὴν ἡχὴν πολλάκις τῆς ἐρήμου,
 μὲ λέγεις χρέη, τὴν νεκρὰν μὲ ἀντιτάττεις λέξιν.
 — Ἡ σιωπὴ σου, ὦ! εἰς τί ν' ἀποδοθῇ;

ΔΛΦΝΗ

Εἰς ἔξιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πλὴν...

ΔΛΦΝΗ

('Αφήσασα τὴν ἐργασίαν της, περιπαθῶς)

Κύριε Γεώργιε, τὸ ἐννοῶ μὲ θλίψιν
 πῶς σὰς λυπῶ, κ' αἰσθάνομαι τοῦ συνειδότος τύψιν.

Οἱ τρόποι μου εἶν' ἄτεχνοι. Πιστεύσατ', ἐπεθύμουν
 ἀξιωτέρα κρίσεως ἐπεικοῦς νὰ ἤμουν.
 Ἀνίσως σᾶς δυσαρεστῶ μὲ τὴν διαγωγὴν μου,
 νομίσατέ το ἄγνοιαν καὶ ὄχι θέλησίν μου,
 νομίσατέ το πλάνησιν τῆς ἀπειθοῦς καρδίας
 ποῦ ἐπανίσταται συχνὰ καὶ χρήζει ὁδηγίας,
 ποῦ ἐμμανῶς τοῦ λογικοῦ τὸν χαλινὸν δαγκάνει,
 ποῦ τὴν προαίρεσιν κλονεῖ καὶ τὰ δεσμά της σπάνει.
 Ἀλλὰ μὴ μ' ἐπιπλήττετε καὶ μὴν ἀδημονήτε.
 Στιγμὰς ἀκόμη μερικὰς τῆς ἀσθενοῦς φεισθῆτε.
 ὦ! ἴσως, ἂν προσμείνητε, πολὺ δὲν θεν' ἀργήσῃ
 ἡ ἀνυπότακτος αὐτὴ καρδιά νὰ ῥαγίσῃ.
 Ἐκεῖ ὅπου τὰ ὄνειρα καὶ αἱ ἐλπίδες σβύνουν,
 ὅπου τὰ πάθη ὠχριοῦν κ' οἱ πόθοι μᾶς ἀφίνουν,
 τὴν ταραχώδη κεφαλὴν ὁπότεν ἀναπαύσω
 ὑπὸ τὸ χρῶν μάρμαρον, νὰ σᾶς λυπῶ θὰ παύσω.
 Εἰς εἰμαρμένην αὐστηρὰν ἂν πέπτωται νὰ κλίνω,
 κ' εἰς τῶν δακρύων τὸ πικρὸν ποτῆριον ποῦ πίνω
 ἂν νὰ θολόνω πέπτωται τὴν ὑπαρξιν καὶ ἄλλων,
 τὸν κόσμον ὃν παρενοχλῶ ἄς παραιτήσω μᾶλλον
 καὶ εἰς τὴν μνήμην κἀνενὸς ἐὰν δὲν ἐπιζήσω,
 κἀν εἶν' ἐλπίς, ναί, εἶν' ἐλπίς κ' ἐγὼ νὰ λησμονήσω.

(Σπογγίζει ἐν δάκρυ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ Δάφνη, σὲ παρώργισα! ὦ! εἴμ' ἐγκληματίας!
 Συγχώρησον παραφοράς πολυπαθοῦς καρδίας.
 Εἶν' ὑποπτος τὸ αἶσθημα ὅπου τὴν κυριεύει
 ὡς θησαυρόν της τὸ φρουρεῖ καὶ τὸ παραίμονεύει.
 Εἰς τὰς ἐσχάτας ἵνας της ἐπλέχθη κ' ἐρριζώθη,
 κ' ἐὰν ἐκεῖνο προσβληθῇ, ἐκεῖνη ἐνεκρώθη.

Ἐν ᾧ πλησίον σου στιγμὰς διάγω μακαρίας,
 παραπονοῦμαι, κλαίωμαι! Ναί! εἴμ' ἐγκληματίας.
 Τί παραδείσους λησμονῶ, τί οὐρανοὺς μ' ἀνοίγεις,
 καὶ εἰς θλίψεις ἀναλίσκομαι ἐμπρὸς σκιάς ὀλίγης.
 Πρὸς δικαιολογίαν μου πλὴν, φίλη, ἐνθυμήσου
 πῶς σβύνονται εἰς τὴν σκιάν αὐτὴν οἱ ὀφθαλμοί σου,
 πρὸ χρόνων εἰς τὰ χεῖλη σου πῶς ἔδυσεν ὁ γέλως,
 πῶς δὲν ἀκούω τῆς φωνῆς τῆς μαγικῆς τὸ μέλος
 ὡς ἄλλοτε νὰ κελαδῇ εὐθύμως, χαριέντως,
 ἢ ὄψις σου πῶς ὠχρίᾳ, ὡς ἄνθους μαρνανθέντος,
 πῶς τὴν ζωὴν τοῦ ἄλλοτε ὡς φίλην προσελάλεις,
 τώρα ζητεῖς ὡς φλογερὸν μανδύαν ν' ἀποβάλης.
 Κοσμεῖς τὴν γῆν ὅπου πατεῖς ὡς ἄγγελος χαρίεις,
 δεσμεύεις μ' ἐν μειδιάμα, μ' ἐν βλέμμα σου ἐλκύεις,
 πλανᾶσαι μὲ παρθενικὸν καὶ νεαρὸν τὸν πόδα
 ὡς χρυσαλὶς τοῦ ἔαρος εἰς ἀνθή καὶ εἰς ῥόδα·
 λαβὴν ἀκόμη ἐπὶ σὲ ὅποιαν ἔχ' ἡ λύπη;
 Πρὸς πλήρη εὐτυχίαν σου, εἰπέ, εἰπέ τί λείπει,
 καὶ ἂν ἀρκῇ τὸ αἶμά μου νὰ σὲ τὴν προμηθεύσῃ,
 εἰπέ μέ το καὶ διὰ σὲ προθύμως θενὰ βεύσῃ.

ΝΑΟΥΗ ΚΑΛΛΙΣΠΗΘΗΣ

ἐκ πλαγίας θύρας ἐρχόμενος, πρὸς τὸν Γεώργιον

Υἱέ μου εἶσαι πρὸ πολλοῦ ἐδῶ καὶ περιμένεις·
 μὲ συγχωρεῖς ἂν ἤργησα. (Μειδιῶν.) Πλὴν μόνος καὶ δὲν μένης·
 ἐλπίζω νὰ μὴν ἔπασχες ἀνυπομονησίαν.

(Τὸν λαμβάνει κατὰ μέρος)

Ἀλλὰ, εἰπέ με, δι' ἐμὲ δὲν ἔχεις ἀγγελίαν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Καὶ χαρμωσύνους. Γράμματα μᾶς ἤλθον ἐξ Εὐβοίας·
 ἀπέτυχεν ὁ Καραλῆς μὲ τὰς συκοφαντίας.

Τὸν ἦλθεν ἡ διαταγὴ τοῦ φίλου μας σατράπου.
 Ἀμέριμνος εἰς τὸ ἐξῆς εἰς ὕπνον γλυκὺν τράπου,
 καὶ μὴ φοβεῖσθαι. Ὁ στρυφνὸς Ἀχμέτης ἐδαμάσθη
 μᾶς τρέμει, καὶ ἡ γαύρη του ὀφρὺς κατεβιδάσθη.
 Μυκάται τῶρ' ἀνίσχυρος καὶ τοὺς ὀδόντας τρύζει,
 κ' ἡ λύσσα του τὸν ἴδιον πικρίας τὸν ποτίζει.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Εὐλογημέν' ἡ γλῶσσά σου. Σωτήρ μου καὶ υἱός μου
 σὺ εἶσαι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Αἱ προσπάθειαι κ' οἱ φίλοι τοῦ πατρός μου
 ἐπέτυχον. Ἡ σώζουσα διαταγὴ ἐστάλη.
 Ὡς ψεύδη τοῦ διοικητοῦ τοὺς λόγους ἀποβάλλει
 ὁ κραταιὸς σατράπης μας, ἀθῶον σὲ κηρύττει
 διότι σὲ συκοφαντεῖ, μ' ὀργὴν τὸν ἐπιπλήττει
 τὸν λέγει τῶν Αὐγερινῶν νὰ ἐννοήσῃ φίλος
 πῶς εἶσαι.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Εἶσαι, φίλε μου, τῆς τύχης μου ὁ στύλος.
 Καὶ πῶς κατέπιεν αὐτὰ ὁ ἄγιος Ἀχμέτης;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πρὸς τοὺς μεγάλους σκύβαλον, πρὸς τοὺς μικροὺς προπέτης,
 ὡς ἐντολὴν τὴν αὐστηράν διαταγὴν ἐδέχθη,
 κ' ἐμπρὸς τοῦ φόβου ἔσθυσαν τὰ βάρβαρα του ἔχθη.
 Μὲ χεῖρα παραλυτικὴν, μὲ ὠχρινῶντα χεῖλη
 ἐμπρὸς μας τὴν ἀνέγνωσε καὶ τρέμων τὴν ἐφίλει,
 καὶ ὤμνυε πῶς φίλος σου θὰ μείνῃ ὡς θανάτου.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τώρα λυσσᾷ καὶ μαίνεται ἡ ἀντιπάθειά του.
 Ναί, τώρα εἶναι φοβερὸς διότι ἐφοβήθη.

Εἶν' ἔντασις τοῦ μίσους του ἡ φαινομένη λήθη.
 Πλὴν πῦρ ἅς πνέῃ καὶ θυμόν! δὲν μὲ τρομάζει πλέον,
 ἀφ' οὗ εἰς πέτραν ἤμβλυνε τοὺς ὄνυχας ὁ λέων,
 ἐφ' ὅσου ζῇ ὁ ἰσχυρὸς σατράπης μας, κ' ἐφ' ὅσου
 μὲ μέν' ἡ ἀνεκτίμητος φιλία τοῦ πατρός σου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κ' ἐκείνη εἶν' ἀκλόνητος καὶ στερεὰ ἐπίσης.
 Τῆς διαρκείας της κρατεῖς βεβαίαις ἐγγυήσεις.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ (ἱπιστρέφων πρὸς τὴν Δάφνην)

Γεώργιέ μου, Δάφνη μου! ὦ! δότε με τὰς χεῖρας·
 ἐσχάτη βακτηρία μου σεῖς εἴσθε εἰς τὸ γῆρας.
 Πρὸς καύχημα, πρὸς ἀρρώγην καὶ πρὸς χαράν μου ζῆτε.
 Ἀνανεοῦμαι κ' εὐτυχῶ ἀνίσως εὐτυχῆτε.
 Θέλω εὐθύμους, χαίροντας, γελῶντας νὰ σὰς βλέπω·
 καὶ σὲ πρὸ πάντων, Δάφνη μου!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἰς τοῦτο τὴν προτρέπω.

Φοβοῦμαι πλὴν ἀνίσχυροι πῶς εἶν' αἱ προτροπαί μου·
 τὸ πρόσωπόν της μαρτυρεῖ περὶ κρυπτοῦ πολέμου,
 κ' οἱ ὀφθαλμοί της κάθυγροι λαλοῦν μελαγχολίαν.
 Ματαίως εἰς ἱκετικὴν προσέφυγα φιλίαν,
 καὶ ἄλλα τρυφερώτερα αἰσθήματα προτείνω.
 Ἐν αἰσθημα τὴν ἀσχολεῖ, πλὴν ἄγνωστον κ' ἐκεῖνο.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Κρυφία λύπη ἀληθὲς τὴν κόρην μου πῶς θλίβει;
 Ἡ ζωηρὰ νεότης της εἰς σύννεφον ἐκρύβη;
 ὦ! ὄχι, ὄχι! διὰ σὲ δὲν ἔχ' ἡ τύχη νέφη·
 χαρὰς καὶ ἄνθη διὰ σὲ καὶ ἀπολαύσεις τρέφει·
 ἀγαλλομένη τὴν ζωὴν διάπλεε κ' εὐφραίνει.
 Τὸ μάρμαρον τοῦ τάφου μου τοῦ ἡμιανοιγμένου

σὺ μὲ τὴν χεῖρα παίζουσαν, σὺ μειδιῶσα κλείεις·
 σὺ ὅταν ζῆς καὶ χαίρεσαι, εἰς τὴν ζωὴν μ' ἔλκυεις.
 Ὅσακις ἡ μαγευτικὴ φωνή σου μὲ προσβάλλει,
 χορδὴ, οὐράνιος χορδὴ, εἰς τὴν ψυχὴν μου πάλλει.
 Ἄφες ἐκεῖνο ποῦ κεντᾷς, καὶ μὲ φωνὴν σειρῆνος
 ψάλε μας κᾶτι.

ΔΑΦΝΗ

Πάτερ μου, δὲν ἔμπορῶ.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ (δεικνύων τὸν Γεώργιον)

Κ' ἐκεῖνος,

ιδέ τον, σέ παρακαλεῖ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ! ὅταν σέ ἀκούω

εἴμ' εὐτυχής.

ΔΑΦΝΗ (πρὸς τὸν Γεώργιον)

Ἄν ψάλλετε μαζῇ μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὑπακούω.

ΔΑΦΝΗ (ἀρχίζει πρώτη· ὁ Γεώργιος ἀκολουθεῖ)

«Ἄφες, φίλη ποθητὴ μου,
 οἱ ὠραῖοι ὀφθαλμοί σου
 εἰς ἐκστάσεις παραδείσου
 νὰ μὲ πνίγουν τὰς αἰσθήσεις,
 νὰ μὴ βλέπῃ ἡ ψυχὴ μου
 τῆς Ἑλλάδος τὰς ἀλύσεις.»

«Δός με, φίλη ποθητὴ μου,
 δὸς τὴν σπάθην, δὸς τὴν λόγχην,
 δὸς τὴν θαλασσίαν κόγχην,
 ν' ἀντηχήσῃ γῆ καὶ πόντος,

καὶ ν' ἀνεγερθῇ μαζ' ἡ μου
ἡ Ἑλλάς τοῦ παρελθόντος.»

«Κλαῦσε, φίλη ποθητή μου·
ἐν σου δάκρυ ὡς ἀδάμας
νὰ λαμπρύνῃ τὰ δεσμά μας,
καὶ ν' ἀναβλαστήσῃ κλάδος
κυπαρίσσου νεκρωσίμου
εἰς τὸν τάφον τῆς Ἑλλάδος.»

«Θέλω, φίλη ποθητή μου,
εἰς ἀνέφελον ἐσπέραν...

(Δάκρυα διακόπτουν τὴν φωνήν της. Ἐγείρεται μὲ βίαν καὶ πηγαίνει πρὸς
τὸ παράθυρον.)

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἀπηύδησες;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τεθλιμμένος)

Τὴν μνήμην σου διέφυγε τὸ τέλος;
Ἦτον αὐτὸ τὸ ἄλλοτε ἀγαπητόν σου μέλος.
Τοῦ Φλώρου ἦτον σύνθεμα, τὸ ἔψαλλες ἐμπρός του,
κ' εἰς τὴν φωνήν σου ἔλαμπεν ὁ νέος ὀφθαλμός του.
Μόνος του τώρα ἐμπορεῖ νὰ σὲ τὸ ἐνθυμίσῃ.
Ἦξεύρετε πῶς ἔφθασεν. Ὁ ἥλιος πρὶν δύσῃ
θα τὸν ἰδῇτε ἴσω.

ΔΑΦΝΗ

Τίς...

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τίς ἔφθασεν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Φλώρος.

ΔΑΦΝΗ

Πῶς!... ὦ! τί καύσων σήμερον!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ὁ Φλῶρος!

ΔΑΦΝΗ

Εἰς τὸ ὄρος

ὁ ἥλιος πῶς κρύπτεται!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐπέστρεψ' αἰφνιδίως.

Κηρύττουν ὅτι κάποιος τὸν στέλλει. Ἀλλὰ ποῖος
καὶ διατί, εἶν' ἄγνωστον.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ὁ Φλῶρος!

ΔΑΦΝΗ

Ἡ ἡμέρα

ἐδρόσισε. Πῶς ἤθελα ἐλεύθερον ἀέρα!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ὁ κῆπος εἶναι σύσκιος. Ἐὰν εὐχαριστῆσαι...

ΔΑΦΝΗ

ὦ! ὄχι! εἴμεθα καλά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τεταραγμένη εἶσαι,

ὦ Δάφνη!

ΔΑΦΝΗ

Ὅχι, παντελῶς. Ναί, συνοδεύσατέ με.

Ὁ κῆπος εἶναι δροσερός.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ! συγχωρήσατέ με.

Δὲν ἔμπορῶ τῆς φύσεως τὰ κάλλη ν' ἀπολαύσω.

Ν' ἀπέλθω ἐπιτρέψατε. Ἀπέρχομαι...

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

(Πλησιάζων εἰς τὴν Δάφνην ἰδιαιτέρως)

Νὰ κλαύσω. (Ἐξέρχεται.)

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Φεύγει περίλυπος, καὶ σὺ εἰς ταραχὴν μεγάλην.

ΔΑΦΝΗ (βρίσκεται εἰς τὰς ἀγκάλας του)

ὦ πάτερ μου! ἐπέστρεψε! θὰ τὸν ἰδῶμεν πάλιν!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Πῶς; ζῇ ἀκόμ' ἡ μνήμη του, ὦ Δάφν', εἰς τὴν ψυχὴν σου;

Ἐνόμιζον μεταβολὴν εἰς τὴν διάθεσίν σου

ὁ χρόνος πῶς ἐπέφερε μετὰ τῆς ἀπουσίας.

Ἀμφότερ' εἶναι βάλσαμα τῶν πόνων τῆς καρδίας.

ΔΑΦΝΗ

Μεταβολὴν; ἐπέφεραν μεταβολὴν, ἐκείνην,

πῶς τὴν ζωὴν μου εἰς μακρὰν μετέβαλον ὀδύνην,

τὴν εὐθαλῆ μου ὑπαρξιν εἰς ἐρημίας ἄμμου,

κ' εἰς δάκρυα τὰς ὥρας μου καὶ τὴν νεότητά μου.

Τὰ χεῖλη μου νὰ μειδιοῦν, ναὶ, εἶχον ἀπομάθει,

καὶ σάβανον εἰς τῆς ζωῆς τὴν ὄψιν ἐξετάθη.

Ὑπὸ βωδὸν τὸν οὐρανὸν ἐπὶ τῆς γῆς ἐρήμου,

ἄσκοπος, ἄχρους, ἄχαρις διέρρει ἡ ζωὴ μου.

Ἄν ἔζων, εἰς τὰς ἐποχὰς τὰς μακαρίας ἔζων,

ὅταν μ' ὠδήγ' εἰς τῆς ζωῆς τοὺς λαβυρίνθους παίζων,

μακρύνων τὰς ἀκάνθας τῆς, καὶ τ' ἄνθη μόνον δρέπων.

Τότ' ἐπευφήμεις τὸν δεσμὸν τῶν καρδιῶν μας βλέπων,

εὐδαιμονῶν ἐγεύεσο τὰς τέρψεις τῆς χαρᾶς μας,

καὶ μ' εὐλογίας ἔστεφες τὰς νέας κεφαλὰς μας.

Ναὶ, ἔκτοτε, ναὶ, δι' ἐμὲ ὁ κόσμος μετεβλήθη.

Καὶ τῆς ζωῆς μου ἡ λαμπὰς ἐὰν διετηρήθη,

ἂν στέρησις δὲν ἴσχυσε καὶ θλίψις νὰ τὴν φθίρῃ,

προαίσθησις, κ' ἐνδόμυχος ἐλπίς τὴν διετῆρει.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τί χρησιμεύουν, Δάφνη μου, αἱ μάται' ἐνθυμήσεις;
 Ὡς ἄλλοτ' ἔζης εὐτυχῆς, κ' εἰς τὸ ἐξῆς θὰ ζήσης·
 ὡς σὲ γνωρίζω, φρόνιμος καὶ νουνεχῆς ἂν ἦσαι,
 τὰ ὄνειροπολήματα καὶ τὰς χιμαῖρας σβύσε.
 Εἰς τὴν ψυχὴν πραγματικὰς δὲν δίδουν ἀπολαύσεις,
 καὶ φθείρουν τὰς δυνάμεις τῆς. Τί σ' ὠφελεῖ ἂν κλαύσης;
 Ἡ λύπη ἂν ποτίζεται, ριζοῦται καὶ αὐξάνει,
 κ' ἡ λήθη μόνη δύναται νὰ τὴν ἀπομαράνη.

ΔΑΦΝΗ

Ἡ πατρικὴ σου πρόνοια εἰς λήθην μὲ προτρέπει!
 Καὶ ἀπὸ τὴν καρδίαν μου νὰ ἐκριζώσω πρέπει
 τὴν μόνην τῆς ἀπόλαυσιν, τὸ μόνον αἰσθημὰ τῆς;
 Τὸ ἐκριζώνω, πάτερ μου, ἐὰν τὸ διατάτῃς,
 πλὴν, πάτερ, δὲν τὸ ἀποσπᾷ προσπάθεια ἢ βία,
 ἀνίσως δὲν ἐκριζωθῇ μαζὶ τοῦ κ' ἡ καρδία.
 ὦ! εἰς αὐτὴν τίς ἄλλοτε, τίς εἶχε τὸ φυτεύσει;
 Δὲν ἤρκει εἰς τὴν κλίσιν μας πῶς εἶχες κατανεύσει,
 οὐδὲ εἰς τὰς ἐνδείξεις τῆς δὲν σ' ἔφθανε νὰ στέργῃς·
 σὺ πρῶτος τὴν ἐπέβαλες, καὶ σὺ τὴν καλλιέργεις.
 Ποσάκις δὲν μ' ἀνέφερες μ' ἐπαίνους κ' εὐφημίας
 τὰς ἀρετὰς καὶ ὅλας τοῦ τὰς ἄλλας ἐντελείας,
 καὶ τὸν ὠνόμαζες υἱὸν ποῦ ὁ Θεὸς σὲ στέλλει;
 Μ' ἐκστάσεις τότε ἔπινα τῶν λόγων σου τὸ μέλι,
 καὶ ἔταν εἰς τὴν χεῖρά του τὴν χεῖρά μου ἀφίνων
 μὲ παρεκίνηις μετὰ σὲ προστάτην μου ἐκείνον
 καὶ ὁδηγὸν εἰς τῆς ζωῆς νὰ λάβω τὴν πορείαν,
 πῶς ὑπεσχόμην πρόθυμος εὐπείθειαν τελείαν!
 Καὶ σήμερον, καὶ σήμερον ζητεῖς νὰ λησμονήσω!
 Νὰ δώσω εἰς τὸν οὐρανὸν τὰ δῶρά του ὀπίσω!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ Δάφνη, Δάφνη, ἄτοπος ὁρμή σέ παραφέρει·
 ἡ νύμφη τοῦ Αὐγερινοῦ εἰκόνα ξένην φέρει
 εἰς τὴν καρδίαν της!

ΔΑΦΝΗ

Ἐγὼ ἐκείνου νύμφη!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Νέον

σέ εἶναι τοῦτο;

ΔΑΦΝΗ

Πάτερ μου, καὶ νέον ἀπευκταῖον.

Ὡς εἶδα τὰς ἐλπίδας μου πῶς εἶχες καταστρέψει,
 καὶ περὶ Φλώρου μ' ἔλεγες πῶς δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ,
 κ' ἐζήτεις καὶ τὴν μνήμην του ἀκόμη νὰ μακρύνῃς,
 ὡς εἶδα χεῖρα φιλικὴν εἰς ἄλλους νὰ ἐκτείνῃς,
 τὴν τύχην μου προέβλεπα σαφῶς, καὶ ἐσιώπων.
 Εἰς τὴν πιστὴν καρδίαν μου διπλοῦν δὲν εἶχα τόπον.
 Τὴν πατρικὴν σου θέλησιν ἐτίμων κ' ἐσεβόμην,
 δὲν τὸν ἀπέβαλα ποτὲ παρ' ἐδικὴν σου γνώμην,
 πλὴν ἡ καρδία, καὶ αὐτὴ τυραννικῶς ὠμίλει·
 ἔταν ἐλάλουν πρὸς αὐτὸν μ' ἐψύχραινε τὰ χεῖλη,
 τὸ βλέμμα μου ἀπέστρεφεν ἀπὸ τὰ βλέμματά του,
 καὶ τὴν ψυχὴν μου ἔκλειεν εἰς τὰ αἰσθήματά του.
 Ἦ στάσις αὐτ' ἡ σφαλερὰ μὲ θλίβει, μὲ πιέζει.
 Οὐδεὶς, ὦ πάτερ, ἀποινεῖ μὲ τὴν καρδίαν παίζει.
 Ὡς τῶρ' ἂν μὲ κατέτρεξεν ὁ ἄδικος ἀστήρ μου,
 ὁ οὐρανὸς αἰθρίασε καὶ ἦλθεν ὁ σωτὴρ μου,
 καὶ πάλιν στρέφεται πρὸς φῶς ἡ σφαῖρα τῆς ζωῆς μου.
 Ν' ἀκολουθήσω ἄφες με τὰς κλίσεις τῆς ψυχῆς μου.
 ὦ πάτερ! εἰς τὰς χεῖράς σου ἡ τύχη μου κρατεῖται.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἦ μᾶλλον εἰς τὰς χεῖράς σου ἡ ἐδική μου κεῖται.
 Πρὸς τὸν Γεώργιον ψυχρὸν ὁσάκις στρέφεις βλέμμα,
 ἤξεύρεις τῆς καρδίας μου ὅτι ῥοφᾷς τὸ αἷμα,
 καὶ μ' ἦθος ἀδιάφορον ὁσάκις τὸν θυμόνεις,
 πῶς τοῦ δημίου κατ' ἐμοῦ τὸν πέλεκυν ὑφόνεις ;
 Δὲν σὲ βιάζω· ἔκλεξον καὶ πράξον ἐλευθέρως·
 πλὴν μάθε τί μᾶς ἀπειλεῖ ὁ δυστυχῆς σου ἔρως.
 Ὁ λαοφάγος Καραλῆς, τῆς μάνδρας μας ὁ λύκος,
 μ' ἐπιβουλὰς του πρὸ καιροῦ μὲ πολεμεῖ ἀδίκως.
 Ὁ πλοῦτος ὃν ἐκέρδισα διὰ μακρῶν ἀγώνων
 τὴν ἀπληστίαν του κεντᾷ καὶ τὸν κακόν του φθόνον·
 παγίδας στήνει κατ' ἐμοῦ, συκοφαντίας ῥάπτει,
 καὶ ὑπονόμους μυστικὰς ἤξεύρω πῶς μοὶ σκάπτει.
 Τὰς νύκτας ὅταν μ' ἔβλεπες τὴν κλίνην μου ν' ἀρνῶμαι
 καὶ μ' ἀκοιμήτους ὀφθαλμοὺς εἰς σκότῃ νὰ πλανῶμαι,
 κ' ἡ ἀγρυπνοῦσα μέριμνα νὰ μὲ παραφυλάττη,
 σκιά, σκιά ἐπάνω μου θανάτου ἐκυμάτει,
 καὶ ἐπὶ τοῦ τραχήλου μου ἐκρέματο ῥομφαία.
 Ἐμπρὸς μου ἀνεξάλειπτος ἡ σκοτεινὴ τῆς θείας
 κοιμώμενον μ' ἐδίωκε καὶ ἐξυπνον μ' ἠπεῖλει·
 τὸ ὕδωρ ἐφαρμάκευεν ὥς μ' ἔβρεχε τὰ χεῖλη,
 εἰς τὴν καρδίαν μου πληγὰς ἐκτύπα ἀνιάτους,
 καὶ τρισυμυρίους ἀνθ' ἑνὸς μοὶ ἔδιδε θανάτους.
 Τὸ μῖσός του ἦτον πικρὸν κ' ἡ δύναμις μεγάλη·
 ματαίως ἀντεπάλαιον· μὲ εἶχε καταβάλει.
 Ἦ ὑπαρξίς κ' ἡ τύχη μου ἐκρέμαντο εἰς τρίχα·
 μ' ἐπολιόρκει κίνδυνος καὶ ἐκφυγὴν δὲν εἶχα.
 Ἀλλ' ἐλεήσας ὁ Θεὸς, μοὶ ἔδειξε τὸ μέλος
 ὅπου τὸν ἄτρωτον αὐτὸν ἐπλήγων ἓν μου βέλος.

Ὁ ὕβριστὴς τοπάρχης μας, ὁ ὑπερόπτης μαῦρος,
 πρὸς ὅλους δὲν προσφέρεται ἀνιλεῶς καὶ γαύρως.
 Εἷς μόνος κάμπτει τὸν σκληρὸν αὐχένα τοῦ ἀπίστου·
 ἐμπρὸς ἐκείνου ταπεινὴ χαλᾶται ἡ ὀφρὺς του.
 Ὁ διοικῶν τὴν Εὐβοίαν, ὁ κραταιὸς μας γείτων
 τὸν ἐκφοβεῖ, καὶ εἰς ἐμὲ προπύργιον θὰ ᾔητον,
 ἂν ᾔθελε προστάτιδα νὰ μοὶ ὀρέξῃ χεῖρα·
 ἀλλ' εἰς τὴν εὐνοίαν αὐτοῦ ὑπῆρχε μία θύρα,
 μία, κ' ἐκείνη δι' ἐμὲ ἀπρόσιτος οὐχ ᾔηττον·
 τοῦ Γεωργίου ὁ πατὴρ χεῖρ δεξιὰ του ᾔητον.
 Τὸ νεῦμα τοῦ Αὐγερινοῦ κινοῦν τὰ νεύματά του,
 ᾔητον ἡ πάροχον ζωῆς ἡ θέσπισμα θανάτου.
 Πλὴν πρὸς ἐμὲ ἀντιπαθῶς τὸ νεῦμ' αὐτὸ ἐλάλει·
 ἐν μέσῳ μας φιλόπρωτος μακρὰ ὑπῆρχε πάλῃ.
 Ὡς ἄνοια ὑπεύθυνος καὶ ἀποτύφλωσίς μας!
 Ὑπὸ ζυγὸν στεναίνοντες, ἐρίζομεν καθεὶς μας
 τίς πρῶτος τὰς ἀλύσεις μας νὰ φέρῃ τὰς ἀδίκους,
 καὶ παραγκωνιζόμεθα διὰ τοὺς πρῶτους κρίκους!
 Εἰς τὰς πληγὰς μας χύνομεν χολὴν ἀντὶ βαλσάμου.
 Ἐμπρὸς τοῦ φόβου ἔσθυσεν ἡ ἀντιπάθειά μου,
 καὶ ἀνεζήτησα τοῦ πρὶν ἐχθροῦ μου τὴν φιλίαν.
 Δὲν τὴν ἡρνήθη παντελῶς, πλὴν μὲ συνθήκην μίαν·
 σέ, τὴν ἰσχύν του στέφουσιν μὲ ἀφθονίαν πλούτου,
 σέ, κόρη μου, ἐζήτησεν ὡς νύμφην τοῦ υἱοῦ του.

ΔΑΦΝΗ

Ὡ πάτερ!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ὅτι σ' ἀγαπᾷ ὁ νέος μ' ᾔητον δῆλον.
 Ἐνόμισα ἐνάρετον πῶς σ' ἐχορήγουν φίλον,

πῶς σὲ καθίστων εὐτυχῇ κ' ἐγὼ πῶς ἐσωζόμεν.
 Σ' ἐμνήστευσα. Ἄν ἔγινε παρ' ἐδικήν σου γνώμην,
 κυρία, καθὼς πάντοτε, τῶν πράξεών σου εἶσαι.
 Τὸν λόγον μου ἀναίρεσε καὶ τὸν δεσμόν του λύσε.
 Πλὴν ἤξευρε, τὸ σύννεφον ὅπου μὲ φοβερίζει,
 θανάτηφόρον κεραυνὸν χωνεῦον πῶς μαυρίζει,
 πῶς ἔτοιμον νὰ ἐκραγῇ ἐπάνω μου βαρύνει,
 πῶς μόνον τῶν βλεμμάτων σου ἐν νεῦμα τὸ μακρύνει.
 Τὴν φοινικὴν διαταγὴν ὁ τύραννός μας κρύπτει.
 Ἄρκεϊ νὰ εὖρη ἀφορμὴν, ἡ κεφαλὴ μου πίπτει.

ΔΑΦΝΗ

ὦ πάτερ, ἄλλη δι' ἡμᾶς δὲν εἶνε σωτηρία;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἄλλη;— Σὲ εἶπα κόρη μου, κάμμία. Ναί, κάμμία.

ΔΑΦΝΗ

ὦ! μεταξὺ τῶν φίλων σου κάνεις ἰσχὺν δὲν ἔχει;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Κάνεις.

ΔΑΦΝΗ

Ἄλλ' ἂν ὁ βάρβαρος αὐτὸς σὲ κατατρέχη,
 δὲν κάμπεται; Τὰ πλούτη σου ὡς ὁβολοῦ ἐσχάτου
 εἰάν τὰ δίδῃς δι' ἐμοῦ πρὸς ἀγορὰν προστάτου,
 ἀντὶ προικὸς δὲν δύνανται νὰ τὰ δεχθοῦν ὡς δῶρον
 χωρὶς ἐμοῦ;— Εἶν' ἀφευκτον ν' ἀπαρνηθῶ τὸν Φλωῶρον;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἡ ἄγκυρά μου εἶν' αὐτὴ ἡ μόνη καὶ ὑστάτη.
 Ἄλλὰ τὴν εὐτυχίαν σου ἀνίσως συνταράττει,
 ἄς λείψῃ, ἄς παραδαρῇ τὸ γηραιόν μου σκάφος.
 Ἄς τὸ συντρίψουν κλύδωνες· εἶν' ἐγκαιρὸς ὁ τάφος.
 Εἰς τὰ πλευρά του πρὸ πολλοῦ ὁ θάνατος βοῖζει.

ἐὰν τῆς νέας λέμβου σου τὸν πλοῦν ἀναχαιτίζῃ,
ἄς βυθισθῇ, καὶ ἔκτεινον τὰς ἀργυρᾶς σου κώπας.

ΔΑΦΝΗ

Τοσούτους χρόνους διατί, ὦ πάτερ, ἐσιώπας;
Λοιπὸν ἐὰν τὸν ἀρνηθῶ τὸν κίνδυνον μακρύνω;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἄν πάσχῃς ἀρνούμενη τον, τὸν κίνδυνον προκρίνω.

ΔΑΦΝΗ

Πλὴν ἄλλην, ἄλλην προσφυγὴν δὲν ἔχομεν κάμμίαν;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ κόρη μου!

ΔΑΦΝΗ

Εἰπέ μέ το· ἔχω ψυχὴν ἀνδρείαν.

Τῆς λύπης μου τὰ σύννεφα, ναί, ἔστω καὶ μεγάλης,
πρὸς τοῦ πικροῦ θανάτου σου τὸ σκότος παραβάλλεις;
Νομίζεις εἰς τὸν τάφον σου ἀνίσως σ' ὀδηγήσω,
ἂν ἀποθάνῃς δι' ἐμέ, πῶς θενά σ' ἐπιζήσω;

Ἡ ἡ χαρὰ πῶς σ' ἔσωσα καὶ ζῆς, δὲν θέλει φθάσει
τὴν λύπην μου φαιδρύνουσα νὰ τὴν ἐξαγοράσῃ;
ὦ πάτερ, ἄλλη προσφυγὴ κάμμία δὲν μᾶς μένει;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Κάμμία.

ΔΑΦΝΗ

Τότε . . .

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τότε τί;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (ἐρχόμενος)

Εἰς τὴν αὐλὴν προσμένει
ξένος ἀγνώριστος. Θαρρῶ πῶς εἶναι ὁδοιπόρος.
Στενά φορεῖ ἐνδύματα.

ΔΑΦΝΗ

Καὶ τ' ὄνομά του;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Φλώρος.

ΔΑΦΝΗ

Θεέ! (Κλονεῖται καὶ κρατεῖται εἰς τὴν τράπεζαν.)

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Καὶ τότε, Δάφνη μου, τί;

ΔΑΦΝΗ

Τότε τὸν ἀρνοῦμαι,
καὶ βοηθὸν τὸν ὕψιστον Θεὸν ἐπικαλοῦμαι.

(Πίπτει εἰς λειποθυμίαν.)

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ (πρὸς τὸν ὑπηρέτην)

Σπεῦσον· βοήθει. — Δάφνη μου! τί ἔχεις; τί συνέβη; —
Ἐλθέ! εἰς τὸν κοιτῶνά της βοήθησον ν' ἀνέβῃ.

(Ἀναχωροῦσιν, ἀποκομίζοντες τὴν Δάφνην.)

ΦΛΩΡΟΣ

Σὲ βλέπω πάλιν, προσφιλὴς καὶ σεβασμία στέγη!
Σὲ βλέπω, δάκρυ πύρινον τὰ βλέφαρά μου φλέγει,
καὶ προχωρεῖ τὸ βῆμά μου κλονούμενον καὶ τρέμον.

(Πλήρης συγκινήσεως κρατεῖται ἀπὸ τῆς τραπέζης τὸ χεῖλος)

Τοῦ βίου μου ἡ ἀνοιξὶς ἐδὼ παρῆλθ' εὐδαίμων,
ἡ φλογερὰ καρδία μου ἐδὼ πρωτογησθάνθη,
καὶ τὴν κατέθεσα ἐδὼ ταφεῖσαν ὑπὸ ἄνθη.
Τὴν γῆν διῆλθα, καὶ ἡ γῆ ἦν ἔκτασις ἐρήμου,
κ' ἐδὼ πρὸς τὴν πατρίδα της ἐπέτα ἡ ψυχὴ μου.
Ἐλλάς! γῆ τῶν ὀνείρων μου! γῆ δόξης, γῆ δακρύων!
Ἐκπλήττει τὰς αἰσθήσεις μου ὁ ἥλιός σου δύων,
κ' εἰς τὸν λαμπρὸν σου οὐρανὸν τὸ βλέμμα μου πλανᾶται.
"Ω! ἡ γαλήνη σου ἐντὸς τοῦ στήθους μου κοιμᾶται. —

Τὸ πνεῦμα ^{οὔ} τοὺς λόφους σου στολίζει ^{οὔ} ζωηφόρον,
 ὡς πῦρ ρευστὸν δι' ὄλων μου κυκλοφορεῖ τῶν πόρων,
 κ' εἰς κάθε βῆμα ποῦ πατῶ εἰς πατρικὰ ἐδάφη,
 ὡς τὸν ἀρχαῖον γίγαντα ὁ μῦθος περιγράφει,
 πλατύνεται τὸ στῆθός μου, τριπλὸν' ἡ δύναμίς μου,
 καὶ μὲ παλμούς αἰσθάνομαι· «ἐδῶ εἶν' ἡ πατρίς μου!»
 Ἑλλάς! ὠχρὰ καὶ κλαίουσα ψυχροῦραγεῖς κ' ἐκπνέεις·
 αἱ τίγρεις αἱ Ὑγκανικαὶ σ' ἐσπάραξαν. Μὴ κλαίης.
 Ἀνάστα, τὸν χαρμόσυνον μανδύαν σου ἐνδύσου.
 Ἀνάστα! τὰς ῥομφαίας των σοὶ τείνουσ' οἱ υἱοί σου.
 Ὡπλίσθησαν. Τ' ἀσιανὰ δεσμὰ θὰ καταστρέψουν,
 ἢ καὶ μὲ τῆς καρδίας των τὸ αἷμα θὰ σὲ θρέψουν.
 Ὅταν σ' ἰδῶ ν' ἀνεγερθῇς ὡς νέαν Ἀμαζῶνα,
 καὶ ὁδηγοῦσα φάλαγγας εἰς μάχιμον ἀγῶνα,
 μὲ δάφνην νὰ μεταστεφῇς ὡς ἄλλοτ' ἐλευθέρα,
 ἃς εἶν' ἐκεῖνη, ὦ πατρίς! ἐσχάτη μου ἡμέρα.

(Πηγαίνει εἰς τὸ παράθυρον. Μετὰ μικρὰν σιωπὴν)

Ἰδοὺ ὁ κῆπος κ' αἱ σκιαὶ ἐκεῖναι τῶν ἀνθρώπων,
 ὅπου ὁ ῥύαξ ἔτρεχε τῶν παιδικῶν μου χρόνων,
 καὶ ὅπου ἡ ἀρτιθαλῆς καὶ τρυφερὰ νεᾶνις
 ὡς πλάσμ' ἀκτινοῦφαντον, ὡς ἄγγελος μ' ἐφάνης.
 ὦ! τότε ἡ καρδιά μου ὡς Αἴτνα ἐξερράγη,
 κ' ἔρωτος πύριν' ἀπ' αὐτὴν ἐχύθησαν πελάγη,
 καὶ ἡ σκιρτωσά μου ψυχὴ λατρεία ἦτον ὄλη.
 Αὐτοὶ μᾶς ἐπεσκίαζον τῶν μυσσινῶν οἱ θόλοι.
 Ἐδῶ, ἐν ᾧ σὲ ἔλουε μ' ἀκτῖνας ἡ σελήνη,
 κ' εἰς τὸν ὑγρόν σου ὀφθαλμὸν ἐν δάκρυ ὑπεκίνει,
 κ' ἐστέναζες, — «Μὲ ἀγαπᾷς, ὦ Δάφνη;» σὲ ἡρώτων,
 καὶ διὰ τῶν βλεμμάτων σου ἀπῆντας τῶν εὐγλώττων.

Ἀπῆλθον, ἀλλὰ ἔμεινε μαζί σου ἡ ψυχὴ μου·
 πρὸς σέ οἱ θερμοὶ πόθοι μου, πρὸς σέ οἱ στοχασμοί μου,
 καὶ ὅ,τι ἐσχεδιάζον καὶ ὅ,τι ἐμελέτων,
 κ' οἱ φλογεροί μου στεναγμοὶ πρὸς σέ, πρὸς σέ ἐπέτων.
 Καταψυχθεὶς εἰς παγετοὺς κλιμάτων διαφόρων,
 κ' εἰς κοινωνίαν ἐκτεθεὶς ψυχῶν ἀδιαφόρων,
 νὰ μ' ἀποδώσῃ ἔρχομαι τὴν κίνησιν τοῦ βίου,
 ἐν βλέμμα σου καὶ μί' ἀκτὶς Ἑλληνικοῦ ἡλίου.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ (εἰσερχόμενος)

Καλῶς μᾶς ἦλθες, τέκνον μου. Μᾶς ἦλθες ἀνελπίστως·
 ἔτη πολλὰ μᾶς ἔλλειψες. Σὲ βλέπω εὐχαρίστως.
 Ἡ παλαιὰ φιλία μας ἀνανεοῦται πάλιν.

ΦΛΩΡΟΣ

ᾠ! ἀνοιξέ με ὥς καὶ πρὶν τὴν πατρικὴν ἀγκάλην.
 Ἄν ἔλλειψα, πλὴν τὴν αὐτὴν καρδίαν πάλιν φέρω,
 μ' ἀγάπης ἀναλλοίωτα αἰσθήματα.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ᾠ! χαίρω,
 υἱέ μου, πῶς μᾶς θεωρεῖς, καθὼς μᾶς ἐθεώρεις.
 Ποῦ ἦσουν; εἰς τῶν Γερμανῶν τὴν χώραν ὠδοιπόρεις;

ΦΛΩΡΟΣ

Ναί, πάτερ, τὴν φιλόσοφον διῆλθα Γερμανίαν,
 καὶ εἶδα εἰς τοὺς θρόνους τῆς σεμνῆς ἐλευθερίας
 εἰς ἡγεμόνας καὶ λαοὺς λατρείαν νὰ ἐμπνέῃ,
 καὶ νὰ ζυγίζῃ ἐμβριθῶς προνόμια καὶ χρέη.
 Τὸ μέτωπόν της ἔστεφον ἀκτῖνες ἀληθείας·
 ἐκράτουν ἀντὶ μᾶστιγος αἱ χεῖρές της ἡνίας·
 καὶ ἀπὸ τ' ἀνεξάντλητα φιλόστοργά της στήθη
 εὐημερίαν συνετὴν ἐθήλαζον τὰ πλήθη.

Ἐκεῖ, τὴν ἀποθνήσκουσαν πατρίδα των φυγοῦσαι,
 ὑπὸ τὸ θάλπον βλέμμα της κατέφυγον αἱ Μοῦσαι.

Ἐκεῖ ὑφοῦνται Παρνασσοὶ καὶ ῥέουσ' Ἴπποκρῆναι,
 καὶ Περικλέους ἄξιαι στολίζονται Ἀθῆναι.

Ἐκεῖθεν περιηγηθεὶς τὴν γῆν, ὅθεν ὁ Τέλλος
 προκλητικῶς ἐτόξευσε τυραννοκτόνον βέλος,
 κ' ἐπισκεφθεὶς τὴν φιλεργὸν κ' ἰσόνομον Γενεύην,
 εἰς τὰ ὑποσειόμενα Παρίσια μετέβην.

Ἐκεῖ σφριγῶν, πρὸς χαλινὸν καὶ κέντρον ἀποστάτης,
 μὲ πυριπνούς ῥώθωνας ὁ ἵππος ὁ Γαλάτης

ἀπὸ τὰ μέλη του δεσμὰ ἐπαίσχυντ' ἀποσεύσας,

καὶ τὸν ἀνεπιδέξιον ἱππέα του χρημνίσας,

μ' ἐν λάκτισμά του καὶ ναὸν κατέστρεψε καὶ θρόνον.

Καὶ ὅπου ἂν οἱ πόδες του τὴν γῆν ἐπάτουν μόνον,

ἐκεῖ καχλάζων χεῖμαρρος αἱμάτων ἀνεπήδα.

Εἰς τὴν Εὐρώπην νὰ ῥιφθῇ ἀκράτητον τὸν εἶδα·

φρυάττων ἀπὸ κορυφῆς εἰς κορυφὴν ἐσχίρτα·

λαοὶ τὸν ὑπεδέχοντο μὲ δάφνας καὶ μὲ μύρτα,

καὶ ἡ ὀπλῇ του εἰς τὴν γῆν σκορπίζουσα σπινθῆρας,

ψυχὰς ἐξῆπτεν εὐγενεῖς καὶ ἀδουλώτους χεῖρας.

ὦ πάτερ, μὲ κατέθλιβε τὸ στῆθος ἡ καρδιά,

καὶ δάκρυά μου ἔπιδε τὸ κύμα τοῦ Ἀδρία!

Ἐλευθερίας πανταχοῦ ἀκτῖνες ζωογόνοι

χρυσόνουν τὸν ὀρίζοντα, καὶ ἡ Ἑλλάς μας μόνη,

ἢ ἄλλοτε ὑπέρδοξος, κατὰκειται εἰς σκότη!

Ἄλλοτ' ἐξύπνισε τὴν γῆν καὶ σήμερον ὑπνῶττει.

ὦ! πότε σάλπιγγος φωνὴ θὰ τὴν ἐγείρῃ! Πότε

εἰς μάχην θὰ παραταχθοῦν αἱ φάλαγγες αἱ πρῶται;

Πότε τὸ πρῶτον θὰ ῥιφθῇ κατὰ τυράννων δόρυ,

κ' ἐπαναστάσεως πυραὶ θ' ἀνάψουν εἰς τὰ ὄρη;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ τέκνον, τέκνον! τί τολμᾷς; ὦ τέκνον! τί προσφέρεις;
 Ἀπὸ τὸν μέγαν ἐμπρησμὸν ποίους δαυλοὺς μᾶς φέρεις;
 Ἡξεύρεις τάφον ἄδοξον πῶς δύνασαι νὰ εὕρῃς
 ἀνθ' ὅλων τούτων τῶν λαμπρῶν ὀνείρων σου; Ἡξεύρεις
 ὑπὸ τὸ ἔδαφος αὐτὸ πῶς κρύπτεται πυρῆτις,
 ὅπου ν' ἀνάψουν ἡμποροῦν οἱ λόγοι ποῦ κηρύττεις;
 ὦ Φλῶρε! Ποίμνη ἀσθενῆς κ' ἐγκαταλελειμμένη
 εἰς χεῖλος βόσκομεν κρημνοῦ, καὶ λύκος μᾶς ποιμαίνει.
 Τὸ αἷμα τῆς καρδίας μας πιὼν, κοιμᾶται τώρα.
 Τὰ νεογνά μας τρέμοντες τῷ δίδομεν ὡς δῶρα,
 κ' ἐξαγοράζομεν ζωῆς ψυχία εἰς τὰ σκότη.
 ὦ! νὰ ὑπνώττῃ ἄφες τὸν ἐν ὄσῳ ἂν ὑπνώττῃ
 ἂν ἀγαπᾷς τὸ ἔθνος σου, κἂν ἄφες ν' ἀναπνέῃ.
 Τί θέλεις; εἰς τὸν γίγαντα ν' ἀντιταχθοῦν πυγμαῖοι;
 Κ' ἐλπίδα πολεμοῦντές των θὰ ἔχουν ἐλαχίστην;

ΦΛΩΡΟΣ

Θέλ' ὁ Δαβιδ νὰ ὀπλισθῇ μὲ ράβδον καὶ μὲ πίστιν,
 καὶ νὰ πατάξῃ ἔνοπλον τὸν Γολιάθ γενναίως,
 καὶ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνος ἐφάμιλλος ὁ νέος,
 πῦρ θέλω πνέων εὐγενῶν πολεμικῶν ἀγώνων,
 νὰ τρέφ' εἰς τὴν καρδίαν του ἡ νίκη Μαραθῶνων
 ἢ τάφον τῶν Θερμοπυλῶν.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ νέοι, γοργοὶ νέοι!

Μὲ τῆς καρδίας σας τὸ πῦρ ἡ κεφαλὴ σας καίει,
 καὶ κυβερνᾷ τὰς φρένας σας ἡ πυρετώδης στάσις.
 ὦ σεῖς ποῦ ἀπερίσκεπτοι ζητεῖτ' ἐπαναστάσεις!
 Τὴν λέξιν πρὶν προσφέρετε, ἐσκέφθητε ὁποίας
 καὶ εἰς τὸ ἔθνος καὶ εἰς σᾶς θὰ φέρῃ συνεπείας;

Πῶς εἶναι ξίφος δίστομον ἐσκέφθητε, πληγρόνον
 ὄχι τοὺς ξένους, ἀλλὰ σᾶς καὶ τὴν πατρίδα μόνον;
 Πῶς εἶναι μήτηρ γόνιμος δυστυχιῶν καὶ γόων;
 Ἄν παρωδίαν θέλητε νὰ παίζητε ἡρώων,
 ἀφῆτε τὰ σχολεῖά σας, εἰς φάλαγγας ταχθῆτε,
 Ἐπαμεινῶνδαι, Κίμωνες, Θεμιστοκλεῖς κληθῆτε,
 φορῆτε ξίφη ξύλινα κ' ἐλευθερίας πῖλους,
 κ' ἐνθουσιῶντες μάχεσθε μὲ τοὺς ἀνεμομύλους.
 Ἄλλ' ἂν οἱ λόγοι σας σκοποὺς χωνεύουν βαρυτέρους,
 εἰπέτε, ἐξετάσατε ἐξ ἑκατέρου μέρους
 τὸν πλοῦτον, τὰς παρασκευάς, τὸ πλῆθος, τὰς δυνάμεις;
 στρατεύματα εἰς τὸ κυρτὸν θαρρῆετ' τῆς παλάμης
 καὶ στόλοι ὅτι φύονται; Ποῦ εἶναι πυροβόλα,
 ποῦ εἶναι πλοῖα, ποῦ χρυσὸς, ποῦ σύμμαχοι, ποῦ ὅλα;

ΦΛΩΡΟΣ

Εἴν' ὅλα εἰς τὰς εὐγενεῖς ἐλληνικὰς καρδίας.
 Τί ὅπλα θέλομεν; ἀρκεῖ τὸ ὄπλον τῆς ἀνδρίας.
 Ἀρκεῖ, ἀρκεῖ ἡ πίστις μας καὶ ἡ ἐλευθερία
 καὶ στόλους νὰ ὀπλίσωσι καὶ τάγματα μυρία
 καὶ πλοῦτος εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ τὰ αἰσθήματά μας.
 Δὲν φύονται στρατεύματα εἰς τὰς κυρτὰς παλάμας,
 πλὴν ὅπου στάξῃ εἰς τὴν γῆν τὸ αἷμα τῶν προμάχων,
 θεὰ ἰδῶμεν νὰ σχισθῇ τὸν ὑγρανθέντα βράχον,
 καὶ νὰ γεννήσῃ φάλαγγας πολεμιστῶν ἀνδρείων.
 Εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἄς ἀνοιχθῇ τῆς μάχης τὸ πεδῖον,
 καὶ εὐκλεὲς καὶ ἄφευκτος ὁ στέφανός της εἶναι.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ Φλῶρε! σκέφθητι ὀρθῶς καὶ ζύγισε καὶ κρῖνε.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἡ νίκη τὸν διστάζοντα σπανίως ἐπιστέφει.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἦ ἀπερίσκεπτος ὁρμὴ τὰ ἔθνη καταστρέφει.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἦ τόλμη γεννᾷ ἥρωας.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἄλλὰ καὶ τολμητίας.

ΦΛΩΡΟΣ

Εὐδαίμων ὁ θυσιασθεὶς ὑπὲρ ἐλευθερίας.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Δυσδαίμων ὁ τὸ ἔθνος του ἀφρόνως θυσιάσας.

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ πάτερ, πάτερ! ἂν ἰδῆς εἰς ὄρη καὶ θαλάσσας
σημαίας νὰ κυμαίνωνται εἰς τὰς πνοὰς τῆς αὔρας,
καὶ ἀστραπὰς νὰ σχίζωσι καπνοῦ νεφέλας μαύρας,
καὶ τὸν πολεμιστήριον παιᾶνά μας ἀκούσῃς,
καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος εἰς φάραγγας ἠχούσης,
ἂν αἰσθανθῇς σπασμωδικὸν ἐπὶ τὴν γῆν μας κλόνον,
καὶ ὁ σεισμὸς τὸ στάδιον ἀνοίξῃ τῶν ἀγώνων,
τί θενὰ πράξεις; Θὰ σταθῇς μακρὰν ἀδιαφόρως;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἀδιαφόρως; ὦ! ποτέ! Θεὸν ἀναβῶ εἰς ὄρος,
κ' ἐκεῖθεν ὡς τὰ πέρατα φωνάζων τῆς Ἑλλάδος,
«Λαὲ παράφρων, θὰ εἰπῶ, τὴν σπάθην σου παράδος·
ἐπίστρεψε τὴν μάχαιραν εἰς τὴν ἀρχαίαν θήκην·
θὰ εὖρης ὄλεθρον ἐκεῖ ποῦ περιμένεις νίκην.
Μὴ προκαλῆς τὸν τύραννον. Λάνθανε ζῶν ἡρέμα.
Ἐνόμισε πῶς ὄλον σου ἐρρόφησε τὸ αἷμα,
καὶ σκέλεθρον ἀκίνητον καὶ ἄψυχον πῶς εἶσαι.
Ἀλλοίμονον ἐὰν ἰδῇ ἀκόμη πῶς κινεῖσαι!
ὦ ἄνθρωποι, ποῦ φέρεσθε; Παιδιά, τί φρονεῖτε;

Τὰ ὄρη νὰ κρημνίσῃτε μὲ χάλυβας ζητεῖτε;
 Ἡ θέλετε νὰ σείσῃτε τὸν πύργον μὲ καλάμους;
 Ἀνίσως ἐμετρήσατε τῶν θαλασσῶν τὰς ἄμμους,
 τῶν δυναστῶν σας μετ' αὐτῶν εἶν' ἴσ' αἱ μυριάδες.
 Τοῦ δένδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἰσχναὶ παραφυάδες,
 ἂν ὁ τεράστιος κορμὸς ἐθραύσθ' ὑπὸ ἀνέμων,
 ἅς κλίν' ὑπὸ τὴν βίαν των τὸ στέλεχος σας τρέμον.»
 Πρὸς σέ δὲ λέγω, Φλωρέμου, διαλογοῦ ποῦ εἶσαι·
 τῆς φαντασίας σου τὸ πῦρ συγκάλυψε ἡ σβύσε.
 Αἱ λέξεις ὅπου ἤντλησας εἰς ἄμβωνας γειτόνων,
 ἐδῶ ἀγχόνην προκαλοῦν καὶ προφερθεῖσαι μόνον.
 Ἐδῶ τὸ νεῦμα κρίνεται, τὸ βλέμμα τιμωρεῖται,
 ἐδῶ γυμνὸς ὁ πέλεκυς ἐπάνω μας κινεῖται.
 Ἄν τὰ συμφέροντ' ἀγαπῶν τῶν συμπατριωτῶν σου,
 δὲν θέλῃς βλάβην εἰς αὐτοὺς οὐδ' εἰς τὸν ἑαυτόν σου,
 πρὸς πεῖραν τέλος πολιὰν ὑπόληψιν ἂν φέρῃς,
 τὰς λέξεις ποῦ ἐπρόφeres μὴ πλέον τὰς προφέρῃς.

ΦΛΩΡΟΣ

Δὲν συμφωνοῦμεν. Ἀπ' ἐμὲ θὰ εἶν' εὐγλωττοτέρα
 ἔταν θὰ ἔλθ' ἡ ἐνδοξος τῆς πάλης μας ἡμέρα.
 Σὺ τότε πρῶτος θ' ἀγαπᾷς τὸ αἰσθημα ποῦ ψέγεις.
 Ἀλλ' ἕως τότε σιωπῶ.— ὦ πάτερ, δὲν μὲ λέγεις
 περὶ τῆς Δάφνης τίποτε; Δὲν μ' ἐνθυμεῖται πλέον;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ! πῶς; Τῆς ἐπανόδου σου ὡς ἔμαθε τὸ νέον,
 ἐζήτησε νὰ σὲ ἰδῇ. ὦ! πάντοτ' ἐνθυμεῖται
 πῶς ἔτυχεν ὡς ἀδελφοὶ νὰ συνανατραφῇτε,
 καὶ πῶς σὰς ἤγωνε δεσμὸς ἀδελφικῆς φιλίας.
 Πλὴν χαίρομαι πῶς εἰς στιγμὰς μᾶς ἔφθασες αἰσίας,
 καθ' ὃν καιρὸν ὁ γάμος της νὰ τελεσθῇ ὀφείλει.

Θὰ ἔλθουν φέροντες εὐχὰς καὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι.
Ἐλπίζω τότε ἀπὸ σέ τὰς εἰλικρινεστέρας.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὁ γάμος της νὰ τελεσθῇ!...

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Μετά τινας ἡμέρας.

ΦΛΩΡΟΣ

Νυμφεύεται!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Νυμφεύεται.

ΦΛΩΡΟΣ

Νυμφεύεται! Καὶ ποῖος

τῆς ἐκλογῆς της ὁ ἀνὴρ, ὁ εὐτυχῆς νυμφίος;

Εἶν' ἐδική της ἐκλογή, τὸν ἀγαπᾷ βεβαίως;

Τίς εἶναι;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ὁ Γεώργιος Αὐγερινός, ὁ νέος.

Τὴν ἐκλογὴν μου δικαιοῦν τὰ προτερήματά του.

Προσέτι δὲ ισχύουσα ἡ οἰκογένειά του

ἐν ᾧ δεινὴ καταδρομὴ ἐπάνω μου βαρύνει,

σωτηριώδη πρὸς ἐμὲ τὴν χεῖρά της θὰ τείνῃ.

Ἡ Δάφνη μου συνήνεσε καὶ θέλει καθὼς θέλω.

ΦΛΩΡΟΣ

Θὰ ἔλθῃ, θενὰ τὴν ἰδῶ;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Πηγαίνω καὶ τὴν στέλλω.

(Ἐξέρχεται.)

ΦΛΩΡΟΣ

Θὰ ἔλθῃ, καὶ θὰ τὴν ἰδῶ! — Καὶ θὰ τὴν θανατώσω;

Ἡ μᾶλλον εἰς τὸ στήθός μου τὴν μάχαιραν θὰ χώσω;

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

3

Ἦ τί θὰ πράξω;—Δύναμιν, καρδιά! θωρακώσου!
 Μὴ συντριβῆς! Δὲν ἔφθασεν ἀκόμη ὁ καιρὸς σου.
 Μαραίνου, ἀντιπάλαιε μὲ τὴν ζωὴν καὶ πόνει,
 πλὴν ποῖα χρέ' εἰς τὴν ζωὴν σὲ δένουν μὴ λησμόνει.
 Ὑπόμεινέ την.—Ἔρχεται! ὦ! δύναμιν, καρδιά!
 ὦ παρελθόν!

(Εἰσέρχεται ἡ ΔΑΦΝΗ.)

ΦΛΩΡΟΣ (προχωρῶν πρὸς τὴν Δάφνην μετὰ τρόπων πλαστῆς εὐγενείας)

Ἐξήτησα νὰ σᾶς ἰδῶ, Κυρία·

ἀνίσως σᾶς ἐνόηλησα, δικαιολόγημά μου
 ἡ ἀπουσία ἤλπισα πῶς ἦτον ἡ μακρά μου,
 κ' ἡ ἔφεσίς μου νὰ ἰδῶ ἐκ τῶν ποτὲ γνωρίμων
 τοὺς ὅσους πρὶν δι' εὐμενοῦς φιλίας των μ' ἐτίμων.

ΔΑΦΝΗ

Νὰ μᾶς ἰδῆτε ἤλθετε καὶ δικαιολογεῖσθε;
 Πρὸ χρόνων ἦσθε φίλος μας· ὁ ἴδιος ἂν εἴσθε,
 ἡ παλαιὰ φιλία μας σᾶς δικαιοῖ.

ΦΛΩΡΟΣ

Κυρία,

γηράσκει καὶ ἐξασθενεῖ ἡ παλαιὰ φιλία·
 ἀχμαῖαι καὶ ἀκλόνητοι αἱ νέαι μόνον εἶναι,
 πλὴν ἕως νὰ γηράσωσιν εἰς παλαιὰς κ' ἐκεῖναι.
 Εἶν' ἄπαυστος μεταβολὴ ὁλόκληρος ἡ φύσις·
 ἀλλάζουν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνατολὴ καὶ δύσις,
 κ' εἰς τὴν γῆν ἔαρ καὶ χειμῶν, φθινόπωρον καὶ θέρος.
 Περνᾷ τὸ κύμα, καὶ περνᾷ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀέρος,
 καὶ τὴν ἀρχαίαν φωλεὰν ἡ χελιδὼν ἀφήνει.
 Εἰς σταθερὰν μεταβολὴν ὁ κόσμος ἐν ᾧ τείνει,
 μόνος ὁ ἄνθρωπος αὐτὴν νὰ ἀποφύγῃ θέλει;
 Ὅχι βεβαίως. Βλασφημεῖ εἰς τοῦ Θεοῦ τὰ τέλη.

ΔΑΦΝΗ (μειδιῶσα)

Εὐκόλου εἶν' ἐφαρμογῆς τὰ νέα δόγματά σας.

ΦΛΩΡΟΣ

Οὐδὲ ἀπέχουσι πολὺ ἀπὸ τὰ ἐδικά σας.

ΔΑΦΝΗ

Νομίζετε;

ΦΛΩΡΟΣ

Παρατηρῶν, τὴν γῆν περιηγήθην,
καὶ πείρας ἔδρεψα καρπούς, καὶ πολλαχοῦ τὴν λήθην
νὰ πλημμυρῇ τοὺς αὐλακας τοῦ παρελθόντος εἶδα,
καὶ μετ' αὐτοὺς νὰ φύεται τὴν ἀνθηρὰν ἐλπίδα.
Ἡ σταθερότης, οἱ δεσμοὶ ἐρώτων αἰώνιων,
ὀνόματα ἐλαστικά καὶ φράσεις εἰδυλλίων,
πιστεύονται ὡς νὰ λυθοῦν, γελῶνται ὡς λυθῶσι,
καὶ ὅσοι ὀρκιζόμενοι, ἐπιορχ' εἶναι τόσοι.
Τί θαυμαστόν; παράδοξον τ' ἀνάπαλιν θὰ ἦτον.
Ἄν ἀγαπῶμεν τὸ καλόν, προκρίνομεν τὸ κρεῖττον,
πρὸ πάντων πλὴν ἡμᾶς αὐτοὺς, Κυρία, ἀγαπῶμεν,
καὶ ἡ φιλοσοφία μας εἶν' ὅλη νὰ τρυφῶμεν.
Σεῖς μάλιστα, τὸ εὐσπλαγχνον, τὸ γυναικεῖον φύλον,
θυσίας θέλετε καπνοὺς ἀπὸ καρδίας φίλων,
εἰς ἐκατόμβας τέρπεσθε ἐρωτικῶν θυμάτων,
κ' ἐπιθυμεῖτε στεναγμοὺς ἀντὶ θυμιαμάτων.
Γελῶσαι καταστρέφετε ὑπάρξεις. Τί σᾶς μέλει;
Εἰς τ' ἀνθη τῆς καρδίας μας ἀρύεσθε τὸ μέλι,
καὶ τὴν πικρίαν εἰς αὐτὴν ἀφίνουσαι πετᾶτε.
Τρυφῶσαι θανατώνετε, ἀρκεῖ ὅτι τρυφᾶτε.
Κυρία, ἂν διέγραφα μὲ μέλαιναν γραφίδα,
ὦ! εἶναι μελανότερα τὰ χρώματα ποῦ εἶδα.
Τὴν ἀστασίαν, καὶ—τολμῶ νὰ σᾶς εἰπῶ—τὸν δόλον

ἀνέγνων εἰς τὸ μέτωπον καὶ εἰς τὸ βλέμμα ὄλων.
 Ναί, ὄλων. Δὲν ἀπήντησα ἐξαίρεσιν καμμίαν.
 Ὑπὸ τῆς ἀθωότητος τὸν ἀργυροῦν μανδῦαν,
 ὑπὸ τοῦ κάλλους τὴν στολὴν καὶ τ' ἄνθη τῶν χαρίτων,
 ἐμφωλευμέν' ὑπόκρισις καὶ προδοσία ἦτον.
 Ἐρύθημα καὶ δάκρυα ἠρώτησα μ' ἐλπίδα,
 πλὴν κ' εἰς αὐτὰ τεχνάσματα φιλαρεσκείας εἶδα.
 Τὰ εἶδα καὶ—ἀπότομον θὰ μὲ εἰπῇτε ἴσως,—
 αἰώνιον συνέλαβα πρὸς τὰς γυναῖκας μῖσος.
 Εἰς τὴν ψυχὴν μου ἔσθυσε τῆς πίστεως ὁ λύχνος,
 καὶ συνεσβέσθη μετ' αὐτοῦ αἰσθήματος πᾶν ἔχνος.
 Τὰς βλέπω καὶ μὲ φρίκην μου ὡς Κίρκας, ὡς Σειρήνας,
 ὅπου μᾶς σύρουν ἄδουσαι εἰς θαλασσίας δίνας,
 τὰς φεύγω· καὶ τὴν ἄνοιαν οἰκτεῖρω τῶν ἀθλίων,
 ὅσοι ἀκόμ' εἰς αἶσθημα πιστεύουν γυναικεῖον.

ΔΑΦΝΗ

Οἱ τόποι οὐς διήλθετε τὸ βλέπω πῶς ἰδέας
 ἴσως σοφὰς σᾶς ἔδωσαν, βεβαίως πλὴν καὶ νέας.
 Ἦξεύρω πῶς τὸ πνευμά σας τὸν κύκλον του πλατύνον,
 ἀφίνει τὸν ὀρίζοντα τῶν παλαιῶν ἐκείνων,
 καὶ πῶς πᾶν ἔτος, ἀκυροῦν τὰ παρελθόντα ἔτη,
 τοῦ προλαβόντος ὡς στενὸν τὸ ἔνδυμ' ἀποθέτει.
 Τὸν κόσμον ἐσπουδάσατε, καὶ ἔρχεσθε τρυγῆσας
 πικρὰ γεννήματα, καρποὺς ἀγρίους τῆς σπουδῆς σας.
 Ὅμολογήσατε γλυκεῖς, ἢ καὶ γλυκύτεροί των
 πῶς οἱ τοῦ πρώτου ἔαρος, οἱ τῆς ἀγνοίας ἦτον.
 Ὡ! τότε ἐπιστεύετε ἀνύποπτος ὡς βρέφος,
 καὶ ἂν ποτ' ἐπεσχίαζε τὸ μέτωπόν σας νέφος,
 τὸ στόμα μου σᾶς ἤλεγχε καὶ σᾶς προσεμεῖδία,

καὶ εἰς τὸ μέτωπον αὐτὸ ἐπέστρεφεν αἰθρία·
 τὴν γυναικεῖαν ἀρετὴν ἐσέβεσθ' ἐνδομύχως,
 καὶ ἀπὸ τὴν καρδίαν σας ἀγάπης μόνον ἤχος
 ἀρμονικὸς ἐξήρχετο· ποτὲ δὲ τόνος μίσους
 τοὺς τότε δὲν ἐτάραξε τερπνοὺς σας παραδείσους.
 ὦ! ἐνθυμοῦμαι καὶ στιγμὰς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης,
 ὅταν τοσοῦτον φειδωλὸς δὲν εἴσθ' ἐμπιστοσύνης,
 κ' ἐνθουσιῶσα ἔφλεγεν εἰς τὰ θερμὰ σας χεῖλη.
 Ναί! τότε ἡ καρδία σας ὁλόκληρος ὠμίλει.

(Μὲ συγχίνησιν)

ὦ Φλῶρε! συνεζήσαμεν τὰς πρώτας μας ἡμέρας·
 εἰς τὴν ψυχὴν σου ἔτρεφες ἰδέας γλυκυτέρας.
 Τὴν ἔβλεπα διαφανῇ ὡς κόκκον μαργαρίτου·
 ἡ ἀρετὴ τὴν εἴλκυε μὲ δύναμιν μαγνήτου,
 καὶ ὅ,τι μέγα κ' εὐγενὲς ὡς λαίλαψ τὴν ἐκίνει.
 Ὅσακις ἐξσφράζετο εὐαίσθητος, πυρίνη,
 κ' ἐχύνετο εἰς δάκρυα κ' εἰς λάβαν αἰσθημάτων,
 ἐτρώμαζον—πλήν διὰ σέ,—τὴν ζωηρότητά των.
 Χιόνα δὲν προέβλεπον, ἀλλ' ἐφοβούμεν φλόγα·
 οὐδ' ἐπροσδόκων ἄψινθον ἀπὸ γλυκεῖαν ῥῶγα.
 Πῶς δυσπιστία ἴσχυσεν εἰς τὰ φρονήματά σου;
 Τὰ τότε σου αἰσθήματα καὶ τὰ σημερινά σου
 ἀντιπαράθεες ἀκριβῶς, κ' ἐξέτασε εἰς ποῖα
 τὴν εὐτυχίαν εὕρισκες.

ΦΛΩΡΟΣ (μετὰ ζωηρᾶς συγχινήσεως)

ὦ Δάφνη!...

(Συνερχόμενος, ψυχρῶς)

ὦ Κυρία,

ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ὁ γάμος σας τελεῖται.
 Συγχαίρω,—ἂν ὡς αὔριον δὲν μεταμεληθῇτε.

ΔΑΦΝΗ

Ὡς αὖριον!

ΦΛΩΡΟΣ

Ὅ,τι φρονῶ σᾶς εἶπον ἐλευθέρως
πῶς εἴσθε ἀσταθέστεραι τοῦ πνέοντος ἀέρος.

Ἄν εἶναι ὁ Αὐγερινὸς τῆς ἐκλογῆς σας τώρα,
τὴν ἐκλογὴν τροποποιεῖ ἢ μετὰ ταῦτα ὥρα,
κ' ἐκείνην ἢ μετέπειτα.

ΔΑΦΝΗ

Φρονεῖτε ὥς φρονεῖτε·

ἡ ἐκλογή μου ἔγινε καὶ δὲν τροποποιεῖται.

Ἄν σχίζουν τὴν καρδίαν μου φαρμακευμένα βέλη,
τί τυραννοῦμαι, τί πονῶ, τί πάσχω,—τί σᾶς μέλει;
Εἶν' ἄρκετόν νὰ μάθητε πῶς ἡ ἀπόφασίς μου
στερεωτέρα καὶ αὐτῆς ὑπάρχει τῆς ζωῆς μου,
καὶ ἂν ἡ μία πρόκηται τὴν ἄλλην ν' ἀποσβύσῃ,
πιστεύσατε πῶς ἡ ζωὴ θεὰ ὑποχωρήσῃ.

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ! σᾶς ἀρμόζουν πίστεως τῷ ὄντι ἐπιδείξεις!

ΔΑΦΝΗ (μὲ ζωηρὰν θλίψιν)

ὦ Κύριε! Εἰς αὐστηρὰς προβαίνειτ' ἐπιπλήξεις.
Ἡ γλῶσσά σας θανάσιμα πληγόνει. Ἐπικράνθη,
καὶ πρὸς ἀκάνθας ἤλλαξε τὰ παλαιά της ἄνθη.
«Καὶ ἂν ἐκλείψῃ ἡ ἀρετὴ ἀπὸ τοῦ παραδείσου,
θὰ μένη κατοικία της καὶ τότε ἡ ψυχὴ σου»,
πολλάκις μοι ἐλέγετε, καὶ τὴν τοιαύτην γνώμην
μὲ ὑπερήφανον παλμὸν καρδίας ἡσθανόμην.
Τί μάτην τῇ ἐνέπνεον αἱ πρόφροναί σας λέξεις
ιδέας ὑπὲρ ἑαυτὴν κ' ὑπερηφάνους ἔξεις;
Ἡ μὴ τὴν ἐποτίζετε τῆς κολακείας μέλι,

ἢ τώρα μὲ φαρμακερὰ μὴ τὴν τρυπᾶτε βέλη.
 Ὡς μία ἐκ τοῦ φύλου μου ἂν σᾶς ἐμπνέω μῖσος
 ἢ ἄλλως μ' ἀπεστράφητε, τὸ ὑποφέρω ἴσως.
 Πῶς μὲ λυπεῖ, τ' ὁμολογῶ, ἀλλὰ τὸ ὑποφέρω
 ἀλλὰ τὸ νὰ προβαίνητε ἀδίκως περαιτέρω,
 τὴν παλαιὰν ὑπόληψιν νὰ μὲ ἀπαρνηθῆτε,
 διότι μ' ἐμισήσατε, νὰ μὲ περιφρονῆτε,
 βαθέως τὴν καρδίαν μου πληγώνει, καὶ νομίζω
 πῶς οὔτε εἶναι φορητὸν καὶ οὔτε τὸ ἀξίζω.

ΦΛΩΡΟΣ

Κυρία, εἴσθε ἀσφαλὲς ἀπὸ περιφρονήσεις,
 πλὴν μῖσος πῶς αἰσθάνομαι πρὸς σᾶς, ἀρνοῦμ' ἐπίσης.
 Παρὰ τοῦ μίσους τὰς πληγὰς ποῦ τρώγουν τὰς καρδίας,
 τὸν λήθαργον ἐπρόκρινα τῆς ἀδιαφορίας.
 Αὐτὸς τὸν σάλον τῶν παθῶν πραῦνει καταστέλλων,
 ἐμπρὸς τοῦ ἐξαλείφονται καὶ παρελθὸν καὶ μέλλον,
 κ' αἱ ἐνθυμήσεις ὠχριοῦν καὶ ἡ ἐλπίς ὑπνώττει.
 Ἡ φαντασία κάθεται ν' ἀναπαυθῇ εἰς σκότη,
 τὸν δαυλὸν ἔχουσα σθεστὸν, ἀκίνδυνον καὶ κρύον.
 Εἰς τὴν καρδίαν ἡ πληγὴ στεριεῦει τῶν δακρύων,
 καὶ ἡ καρδία, τάφος ζῶν καὶ πῦρ ποῦ ἐψυχράνθη,
 εἶναι ὡς ἄφορος λειμῶν· δὲν τὴν καλύπτουν ἄνθη,
 ἐπίσης πλὴν οὐδ' ἄκανθαι, οὐδὲ πικραὶ ὀπῶραι.
 Κοιμᾶται, καὶ ἅς μίγνυται ἡ γῆ μὲ πῦρ.

ΔΑΦΝΗ

ὦ Φλῶρε!

Εἶσαι ὁ Φλῶρος;

ΦΛΩΡΟΣ (βλέπων τὸν ΛΑΜΠΡΟΝ ΛΕΒΑΔΕΑ εἰς τὴν θύραν,
 πρὸς τὴν Δάφνην)

Σᾶς ζητῶ συγχώρησιν, Κυρία.

(Προχωρεῖ πρὸς τὸν Λάμπρον καὶ τῷ ὁμιλεῖ ἰδιαιτέρως. Ἡ Δάφνη μένει τεθλιμμένη καὶ δακρύουσα.)

Λοιπὸν θὰ ἐλθουν;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἔρχονται.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἡ ὥρα;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Μεσημβρία.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὁ τόπος;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἡ οἰκία μου.

ΦΛΩΡΟΣ

Εἰς τί θὰ συνεργήσουν

ἡξεύρουν;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ὑποπτεύονται.

ΦΛΩΡΟΣ

Εἰς τοῦ Τοπάρχου ἥσουν;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ναί, δὲν προβλέπει τίποτε.

ΦΛΩΡΟΣ

Κατάβα. Μὴν ἀργήσης.

Κατὰ τὸν δρόμον τῶν Θηβῶν, ἡξεύρεις, εἴν' ἡ βρύσις.

Ἰππεῖς τινὰς θεὰ ἰδῆς προσμένοντας πλησίον.

Εἴν' οἱ ἀπόστολοι αὐτοὶ τῶν Πελοποννησίων.

Ὅδῃ γησέ τους, κρύψε τους καὶ φιλοξένησέ τους.

Τὴν μεσημβρίαν αὐρίον θὰ τοὺς ἰδῶ, εἰπέ τους.

(Ὁ Λάμπρος ἐξέρχεται.)

ΦΛΩΡΟΣ (πρὸς τὴν Δάφνην)

Κυρία μου, ἀπέρχομαι. Πλὴν, πρὶν ἀναχωρήσω,
 νομίζω χρέος ἱερὸν νὰ ἀποδώσ' ὀπίσω
 τοὺς λόγους καὶ τοὺς ὅρκους σας, καὶ ὅσας ὑποσχέσεις
 σὰς ὑπηγόρευσ' ἔρωτος ἀπερισκέπτου ζέσες.
 Συντρίψατε τὰ παίγνια τῶν παιδικῶν μας χρόνων,
 συντρίψατέ τα· ἤρμοζαν εἰς τὰ παιδία μόνον.
 Ἡ ἄλυσις ἦν παίζουσα ἐπλέκετε εἰς ἄνθη,
 μαζῇ των ἅς ἀπορρίφθῃ, διότι ἐμαράνθη.
 Ὅταν αἱ δύο μας ψυχαὶ ἡσθάνοντο συμφώνως,
 ἐνόμιζον ὡς μουσικῆς ἐναρμονίου τόνος
 πῶς τὴν ζωὴν θὰ διαβοῦν, καὶ ὡς ἐκπνέον μέλος
 ὁμοῦ εἰς τὸ αἰώνιον πῶς θ' ἀφιχθῶσι τέλος.
 Ἐνόμιζον εἰς τὰς πιστὰς εἰλικρινεῖς σου κλίσεις
 ὡς ὁ κισσὸς τὸν πλάτανον πῶς μὲ περιτυλίσσεις,
 μὲ τοὺς παλμοὺς τοῦ στήθους μου τὸ στήθός σου πῶς πάλλει,
 εἰς τὸν γλυκύν σου γέλωτα πῶς ἡ χαρά μου θάλλει,
 πῶς σὲ ἀπέσπων στεναγμοὺς οἱ ψυχικοὶ μοι πόνοι,
 καὶ μόνον πῶς μ' ἐνόησας καὶ πῶς μ' ἐνόεις μόνη,
 καὶ ἀπὸ τῆς καρδίας μου ἐδίωξα τὸ βάθος,
 πᾶν ἄλλο αἶσθημα, χαρὰν, ἀπόλαυσιν ἢ πάθος,
 πᾶν ὄνειρον, πᾶσαν στοργὴν καὶ σχέσιν μετ' ἀνθρώπων,
 καὶ ἡ εἰκὼν σου ὅλον τῆς κατέλαβε τὸν τόπον.
 Τότε καὶ σὺ ἀνοίγουσα τὴν νέαν σου καρδίαν,
 μοὶ τὴν παρίστας πάλλουσιν ἀπὸ εὐαισθησίαν.
 Τὸ αἶσθημά μου πολλαπλῶς τὸ κάλλος σου ἐκόσμει·
 ἐμπρὸς μας ἐντελέστεροι ἀνεγεννῶντο κόσμοι·
 ἀγάπην, πίστιν ὠμνυον τὰ τρυφερά σου χεῖλη,
 καὶ ὅταν ἐκλειον αὐτὰ, τὸ βλέμμα σου ὠμίλει.
 Κυρία, τώρα ποῦ ὀρθῶς μετρεῖτε κ' ἐκτιμᾶτε,

πρὸς τὰς παιδαριώδεις μας ιδέας δὲν γελαῖτε;
Δὲν ἐπιμένω εἰς αὐτάς. Ὅπισω λάβετε τας,
καὶ ὡς κοσμήματ' ἄχρηστα εἰς λήθην ρίψατέ τας.

ΔΔΦΝΗ

Γενναίως μ' ἀποδίθετε τοὺς ὅρκους μου ὀπίσω·
τοὺς δέχομαι, καὶ χρεωστῶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω.
Καθεὶς μας τῆς καρδίας του τὴν γνώσιν μόνον ἔχει·
μόνος ὁ κόλπος τοῦ Θεοῦ τὸ μέλλον περιέχει.
Τοὺς ὅρκους μου, τοὺς δέχομαι ὡς παρακαταθήκην.
Στεφεῖσα τὴν κυπάρισσον μετὰ μεγάλην νίκην,
ἐλπίζω, καὶ μετ' οὐ πολὺ, πῶς θὰ σᾶς ἀπαντήσω,
καὶ τότε, ἂν τοὺς δέχεσθε, θὰ σᾶς τοὺς δώσ' ὀπίσω.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὅ' ἀπαντηθῶμεν; Πότε, ποῦ θὰ σὲ ἰδῶ;

ΔΔΦΝΗ (δεικνύουσα τὸν οὐρανόν)

Ἐπάνω. (Ἀναχωρεῖ.)

ΦΛΩΡΟΣ

᾽Ω! ἔφυγε! Τί γίνομαι! τί θέλω;—Ν' ἀποθάνω.
Ἄν ὅλ' ἡ εὐτυχία μου, ἂν ὅλοι μου οἱ πόθοι,
ἂν τῆς ζωῆς μου ἡ ἰκμὰς εἰς ἄλλον παρεδόθη,
ὁ ἥλιος τοῦ βίου μου ἀφ' οὗ ἐσθέσθη πλέον,
τί θέλω, πλοῖον συντριβὲν πρὸς συμφορὰς παλαιόν;
᾽Ω θάνατ' ἐλευθερωτά! ποτὲ δὲν σ' ἐφοβήθην!
Ἐλθέ! ἰδοὺ τὸ θυμά σου, πλήν φέρε καὶ τὴν λήθην.
Διατί πνέουσα μ' ὁρμὴν ἢ φλόξ τοῦ ἔρωτός μου
πᾶν βλάστημα αἰσθήματος κατέκαυσεν ἐντός μου,
καὶ ἤδη ὅταν λαίλαπες αἰφνήδιοι τὴν σβύνουν,
εἰς τὴν καρδίαν μου νεκρὰν ἐρήμωσιν ἀφίνουν;
Τί θέλω μένων ἐπὶ γῆς νὰ περιφέρω πλέον
ἐρείπιον κατακαὲν καὶ πτώμα ἀναπνέον;

Ἀπὸ τοῦ δένδρου ὁ καρπὸς ὠρίμασε νὰ πέσῃ·
 ἔὰν τὸν κόψω ἔγκαιρον, ἡ χεὶρ μου θέλει πταίσει;
 Ἡ παραβάτης θὰ φανῶ τῶν ἐντολῶν τοῦ πλάστου
 θηρεύων τὴν ἀνάπαυσιν κατὰ τὰς ἐντολάς του;
 Τὸν πόνον καὶ τὴν βάσανον ἂν παύῃ πυροβόλον,
 θὰ ὀργισθῇ ὁ δίκαιος διευθυντὴς τῶν ὅλων
 πῶς μόνος μου διέυθυνα τὴν μολυβδίνην σφαῖραν;
 Θὰ ὀργισθῇ πῶς ἔσπευσα πρὸς τύχην γλυκυτέραν;
 Τὸν ναύτην καὶ τὸ ναυαγοῦν θὰ τιμωρήσῃ σκάφος
 λιμένα πῶς ἐζήτησε, καὶ ἂν λιμὴν ὁ τάφος; —

(Τραβᾷ τὸ πυροβόλον. Μετὰ μικρὰν σιωπὴν)

Ἀλλὰ τὸ ῥάμμα τῆς ζωῆς βιαίως ἀφ' οὗ σχίσω,
 ἂν τὸ μηδὲν εἰς τὸν βυθὸν τοῦ τάφου ἀπαντήσω!...
 Ἀντὶ ἀναπαυόμενος καὶ λησμονῶν νὰ κεῖμαι,
 ἀντὶ νὰ παύσω δυστυχῶν, ἂν παύσω τοῦ νὰ εἶμαι!...
 Ἄν παύσω! — ὦ! νὰ ἔπαυον! Μαζῇ μου θενὰ παύσουν
 καὶ ὅλ' αἱ φλόγες ἐνταυτῷ ποῦ ζῶντα θὰ μὲ καύσουν.
 Διστάζω ἂν τὸ ἄδακρυ μὴ ὅν θὰ προτιμήσω
 ἀπὸ τὰ μαῦρα δάκρυα ὅπου ἀφίν' ὀπίσω;
 Ἄν ἡ ζωὴ μ' ἀπέβαλε, κ' ἐγὼ τὴν ἀποβάλλω.
 Ἐν αἴσθημα, ἐν κίνημα, καὶ πλέον ὅχι ἄλλο!

(Ἐτοιμάζει τὸ πυροβόλον. Μετὰ μικρὰν παύσιν)

Καὶ πῶς! ἀφίνω τὴν ζωὴν μὲ ἀδιαφορίαν!
 Καὶ εἰς τὸ μέσον της μορφὴν δὲν βλέπω σεβασμίαν
 ἥτις μοὶ τείνει δεξιάν καὶ μὲ ἀναχαιτίζει;
 Πατρίς! σὺ εἶσαι! ἡ πιστὴ καρδιά σὲ γνωρίζει.
 Εἰς τὴν ζωὴν μ' ἀνακαλεῖ τὸ αὐστηρόν σου βλέμμα.
 Ζητεῖς τὸ εἰς τὰς φλέβας μου θερμὸν ἀκόμη αἷμα,
 ζητεῖς τὴν χεῖρά μου, ζητεῖς τὰς ζώσας μου δυνάμεις,
 κρατεῖς τὴν τύχην μου ἐντὸς τῆς σεβαστῆς παλάμης·

διάταξον τὰ χρέη μου, ἐπίβαλον θυσίας·
τὸ πᾶν λαμβάνω παρὰ σοῦ, ἐκτὸς τῆς εὐτυχίας.
Ἄνισως ξίφος σοὶ ἀρκῇ ψυχρὸν, πλὴν μαιφόνον,
ἐὰν σκελέθρου σοὶ ἀρκῇ βραχίων θανατόνων,
πρὸς τὴν κοιλάδα τῶν κλαυθμῶν ἰδοῦ, γυρίζ' ὀπίσω·
θενὰ παλαίσω σταθερῶς. Εἰμὶ ἀνὴρ. — Θὰ ζήσω.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Κατοικία τοῦ Λύγερinu.ῶ.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΥΓΕΡΙΝΟΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ

Υἱέ μου, ἔχω διὰ σέ εἰδήσεις χαρμou.ῶnu.ῶ.
Μὴν εἶσαι πλέον ἄγριος μ' ἐμέ, μὴ πλέον σύννου.ῶ.
Πολὺν καιρὸν κατέστειλα τὰς φλογεράς σου κλίσεις,
ἀνάγκη πλήν καὶ φρόνησις μ' ἐβίαζον ἐπίσης.
Σὺ μόνον ἐμπρὸς ἔβλεπες, ἐγὼ πλήν καὶ τριγύρω.
'Αφ' οὗ τὸ πᾶν διέταξα, τὸ πρόσκομμα ἐγείρω,
καὶ καταβάλλω τὸν φραγμὸν περὶ τὸν ἔρωτά σου·
τὴν χεῖρα τέλος νὰ δεχθῇς τῆς Δάφνης ἐτοιμάσου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ πάτερ μου!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πολλοὶ, ἐχθροὶ πολιτικοὶ μας ἦσαν.
Νὰ καταβάλω ἔπρεπε τὴν φθονεράν των λύσαν,
καὶ μετὰ ταῦτα περὶ σοῦ ν' ἀποφασίσω μόνον.
Ἰδοὺ, τὴν πλήρη ἀμοιβὴν λαμβάνω τῶν ἀγώνων·
ἀπὸ τοὺς συμπολίτας μου ἐκλέχθην δημογέρων.
Συντρίβων τὴν ἐπιβρόχην τῶν ἐπιφοβωτέρων,
τῶν ἐνωθέντων κατ' ἐμοῦ τὸ σῶμα διαλύω,
ἐλκύω τοὺς διστάζοντας, τοὺς φίλους ἐνισχύω,
καὶ τοῦ Ἀχμέτου Καραλή τὴν δύναμιν λυγίζω.
Πρὶν ἀκριβῶς τῆς τύχης μου τὸν δρόμον νὰ γνωρίζω,

καὶ πρὶν τῶν συμφερόντων μας ἰδῶ τὰς ἀπαιτήσεις,
 δὲν ἤθελα νὰ συνδεθῆς μὲ σταθερὰς ἀλύσεις.
 Εἰς ἄλλας ἴσως ἐποχάς, δι' ἄλλα ἴσως τέλη
 ἡ χεὶρ σου ἂν ἐδίδετο ἄλλοῦ, θὰ μᾶς ὠφέλει.
 Πλὴν ἤδη ἐτελείωσεν. Ἡ τύχη ἐκηρύχθη·
 ἡ κινήτῃ βελόνη τῆς ἐμπρός μου ἐστηρίχθη,
 καὶ ἐν ἀκόμῃ ἀπ' ἐμὲ ζητεῖ νὰ κατορθώσω,
 ἐν, ὅμως ἀπαραίτητον· νὰ τὴν ἐπιχρυσώσω.
 Διὰ τοὺς ὅσοι νὰ προβοῦν εἰς δύναμιν αἰροῦνται,
 αὐτὰ τὰ τρία ἐνθυμοῦ παντοῦ πῶς ἀπαιτοῦνται·
 ὁ πλοῦτος πρῶτον, δεύτερον ὁ πλοῦτος, καὶ ὁ πλοῦτος
 τρίτον. Ὁ κόσμος, φίλε μου, εἶν' ἐκπαλαι τοιοῦτος.
 Αἶ! καὶ τὸν πλοῦτον διὰ σοῦ ἡ Δάφνη θὰ μᾶς δώσῃ.
 Μᾶς ὠφελοῦν οἱ γάμοι σου, καὶ ἅς ἐκτελεσθῶσι.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ πάτερ μου!...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Πῶς δισταγμὸν ἀντ' εὐθυμίας βλέπω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἄν ἐπιτρέπῃς, πάτερ μου, νὰ...

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τί ἂν ἐπιτρέπω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ν' ἀπέλθω ἐπεθύμουν.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ν' ἀπέλθῃς! Μᾶλλον βέβαιος πῶς θεὰ μείνης ἦμουν.

Ἡ ποθουμένη ἐνωσις ἐν ᾧ σοὶ ἐπετράπη
 πρὸς ὁδοιπόρου ἡδονὰς ἡ γνώμη σου ἐτράπη;
 Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; καὶ διατί;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πολλάκις

νὰ μ' ἐκθειάζουν ἤκουσα τὸν Βόσπορον τῆς Θράκης.
 Τὴν πόλιν θέλω νὰ ἰδῶ ἥτις, ὠραία κόρη
 ἐρειδομέν' εἰς τοῦ διπλοῦ αἰγιαλοῦ τὰ ὄρη,
 εἰς τὸ στιλπνὸν κατὰσθενον ὡς εἰς καθρέπτην κλίνει,
 καὶ τ' ἀργυρᾷ τῆς κράσπεδα εἰς τὸν ἀφρόν του πλύνει·
 θέλω τὰς δύο νὰ ἰδῶ ὠραίας ἀντιπάλους,
 αἵτινες εἰς ἐπίδειξιν τοῦ ἀμοιβαίου κάλλους
 ἐκτείνουσαι τὰς ὄχθας τῶν ζωγραφικῶς καμπύλας,
 ὡς νὰ προβαίνουν φαίνονται ν' ἀντασπασθοῦν ἀλλήλας·
 καὶ ὅταν εἰς τὸ τρέμον φῶς ἐαρινῆς σελήνης
 μύριαι κῶπαι τὴν σιγὴν ταραττοῦν τῆς γαλήνης,
 καὶ συμφωνοῦσα μουσικὴ ὀργάνων καὶ ἀσμάτων
 σχιρτῶσα διεγείρεται ἐπάνω τῶν κυμάτων,
 ἢ ὅταν ἡρεμῇ τὸ πᾶν ἐντὸς νυκτὸς αἰθρίας,
 κ' ἡ ἀηδὼν ἀνήσυχος εἰς τ' ἄλση τῆς Ἀσίας
 διὰ πυκνῶν λαρυγγισμῶν ἀσπάζεται καὶ ψάλλη
 τὸ ρόδον ὃ κατέναντι εἰς τὴν Εὐρώπην θάλλει,
 τότε ἀμφότεραι ῥοφοῦν εἰς μυστικὰς ἐκστάσεις
 τὰ μέλη τὰ φερόμενα ἐπάνω τῆς θαλάσσης.
 Τὴν δόξαν θέλω νὰ ἰδῶ τοῦ ἔθνους μου, συγχρόνως
 κ' εἰς θρόνον πατριαρχικὸν κ' εἰς θρόνον ἡγεμόνος·
 ἐπὶ τοῦ μὲν τὸν ἀρχηγὸν τῆς ὀρθοδόξου ποιμένης,
 δι' εὐλογίας ἱερᾶς καὶ πατρικῆς μερίμνης
 τῆς μάνδρας μας μακρύνοντα τὸν ἀγρυπνοῦντα λύκον,
 τοῦ ἐθνισμοῦ μας σώζοντα τὸν τελευταῖον κρίκον,
 καὶ πρωτομάρτυρα πιστὸν τοῦ ἔθνους τῶν μαρτύρων,
 τὰ θύματ' ἀγιάζοντα μὲ χάριν καὶ μὲ μῦρον.
 Ἐπὶ τοῦ ἄλλου μὲ πομπὰς καὶ δόξας κ' εὐφημίας

θενά ἰδῶ λαμβάνοντας τὰς Δακικὰς ἡνίας
 τῆς παλαιᾶς ἰσχύος μας τοὺς δύο κληρονόμους,
 μὲ σκῆπτρον εἰς τὰς χεῖράς των, χλαμύδα εἰς τοὺς ὤμους,
 μὲ πτερώτῳ διάδημα ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των,
 μὲ δορυφόρους, μ' αὐλικούς καὶ μὲ βουλὴν προϋχόντων,
 ὡχρὰς σκιάς τῶν παλαιῶν λαμπρῶν αὐτοκρατόρων,
 πλὴν εἰς τοὺς Τούρκους σεβασμοῦ ἐπιβαλλούσας φόρον.

ΑΝΔΡΕΑΣ

ὦ! τί μοι λέγεις φίλε μου! Πόσον πολλὰ μοι λέγεις!
 Ἀφίνεις τὴν ἀνάπαυσιν τῆς πατρικῆς σου στέγης,
 τοὺς ἡγεμόνας νὰ ἰδῇς καὶ τὸ πατριαρχεῖον,
 καὶ τὸν ὡραῖον Βόσπορον!—Αἶ! λησμονεῖς, παιδίον,
 πῶς εἶμαι γεροντότερος καὶ φρονιμώτερός σου.
 Νὰ διαφύγῃς ἂν θαρρῇς τὸ βλέμμα τοῦ πατρός σου,
 ματαίως ἐκοπίσας.—Ἄ! θέλεις ὁδοιπόρος
 νὰ γίνῃς! Μήπως σ' ἔδωσε τὴν ὄρεξιν ὁ Φλῶρος;
 Αἶ! ἀπορεῖς! ἐρυθρίας! τὸ βλέπεις· εἶμαι μάντις.
 Εἶδα τὴν Δάφνην, κ' ἐννοῶ τὴν συμπεριφορὰν τῆς·
 ἡ ζῶντ' ἐνθύμησις πρὸς τὸν ἀπόντα φίλον
 πρὸς τοὺς παρόντας ἔσβυνε τὸν φιλικόν της ζῆλον,
 καὶ ὅτε σήμερον αὐτὸς ἐπέστρεψεν ὀπίσω,
 φοβεῖται περισσότερον ἀφ' ὅ,τι ἐφοβεῖτο,
 καὶ τὴν ζήλοτυπον ὁρμὴν παραγνωρίζων ἴσως,
 τὸν γογγυσμὸν τοῦ ἔρωτος ἐξέλαβες ὡς μῖσος.
 Γεώργιε, σ' ἐγέννησα· παιδίον, σὲ γνωρίζω·
 περὶ τῆς εὐτυχίας σου θαρρεῖς πῶς δὲν φροντίζω;
 Ἀφ' οὗ δὲν ἔρχεσαι ποτὲ εἰς υἱικάς ἐκχύσεις
 ἐμπρός μου τῆς καρδίας σου τὸ κάλυμμα νὰ σχίσῃς,
 σ' ἀκολουθῶ, σ' ἐπαγρυπνῶ καὶ σὲ παραμονεύω,
 τοὺς κεκρυμμένους πόθους σου μανθάνω ἢ μαντεύω,

καὶ πράττω ὅ,τι φρόνιμον καὶ ὅ,τι ἀναγκαῖον.
 Ὁ Φλῶρος σὲ ἀνησυχεῖ; Μὴ τὸν φοβῆσαι πλέον.
 Τὴν ἀφίξιν τοῦ ἔμαθα κ' ἐφρόντισα ἐγκαίρως·
 γνωστὸς μοὶ ἦτον πάντοτε ὁ παλαιὸς τοῦ ἔρωσ,
 καὶ ἀγνοῶν ἂν ἤμπορῶ τὴν φλόγα τοῦ νὰ σθύσω,
 τὴν δᾶδα ἐπροτίμησα προχείρως ν' ἀφανίσω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πῶς πάτερ;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἔχε εἰς ἐμὲ πεποίθησιν τελείαν.
 Γνωρίζεις τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ Φλῶρου τὴν αἰτίαν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁχι, διόλου.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Στέλλεται νὰ μᾶς ἀναστατώσῃ.
 Εἶτε οἱ Γάλλοι τὸν κινοῦν, ἢ τὸν πληρόνουν Ῥῶσσοι,
 ἀγορασμένον ὄργανον μηχανορράφων ξένων,
 συνωμοσίας ἔρχεται καὶ στάσεις ἐξυφαίνων.
 Κατὰ τῶν Τούρκων ζωπυρῶν τὰ ἐθνικά μας μίστη,
 ἐλπίζει τῶν χριστιανῶν τὰς χεῖρας νὰ ὀπλίσῃ,
 καὶ εἰς τῶν νέων ὁμιλῶν τὰς φλογεράς καρδίας,
 ν' ἀνάψῃ μὲ τὰς χεῖράς των πυρὰν ἀποστασίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Φλῶρος!

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἐλαβ' ἀκριβεῖς εἰδήσεις περὶ τούτου,
 καὶ περὶ τῆς ἀφίξεως, καὶ περὶ τοῦ σκοποῦ του,
 [ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

κ' εἰς τὸν σατράπην ἔσπευσα νὰ τὰς διακοινώσω.
 Ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν ἐλπίζω νὰ λυτρώσω
 τὴν ἐπικράτειαν καὶ σὲ ἀπὸ ἀνησυχίας,
 κ' εἰς τὴν παγίδα ὁ κοινὸς νὰ πέσῃ ταραξίας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Φλῶρος! ἐπανάστασιν νὰ ὀργανίσῃ θέλει!
 Ἐλευθερίαν, λύτρωσιν τοῦ ἔθνους μας ἀγγέλλει!
 Ὁ Φλῶρος! πάντοτε αὐτὸς καὶ πάντοτε ὁ πρῶτος,
 καὶ πάντοτε ὀπίσω του θὰ μένω εἰς τὸ σκότος!
 Διατί πάντοτε αὐτὸς ἀπ' ἔμπροσθέν μου πρέπει
 παντὸς ὠραίου κ' εὐγενοῦς τὰς ἀπαρχὰς νὰ δρέπῃ;
 Κ' ἐγὼ κατόπιν του πατῶν τὴν ἀτραπὸν τοῦ βίου
 ἔμπρός του γόνυ θαυμασμοῦ νὰ κλίνω ἀκουσίου,
 καὶ μὲ τῆς ἀσθενείας μου τὸ αἶσθημα παλαίων,
 ἀντὶ νὰ τὸν ὑπερτερῶ, νὰ τὸν ζηλεύω κλαίων;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἀξιοζήλευτος πολὺ ἡ τύχη του δὲν εἶναι.
 Μὴ τὸν φοβῆσαι· ἥσυχος διὰ τὸ μέλλον μεῖνε·
 ἡ ἐξουσία δὲν ἀργεῖ νὰ μάθῃ τὸν σκοπὸν του,
 καὶ νὰ τὸν δώσῃ τὸν μισθὸν τῶν ἀνοησιῶν του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πῶς, πάτερ, εἰς Ὀθωμανοὺς θενὰ τὸν καταγγεῖλῃς;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Βεβαίως, κ' ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θὰ τὴν στείλῃς;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἄν θὰ τὴν στείλω ἐρωτᾷς;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ πάτερ, μὴ τὴν στέλλῃς.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Νὰ μὴ τὴν στείλω; Διατί; Δὲν σ' ἔννοῶ τί θέλεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Σεβάσθητι τὴν τόλμην του, τὸ ἐπιχείρημά του.
 Ἴσως ἀπόστολος πεμφθεὶς παρὰ τοῦ ὑπερτάτου,
 κ' ἐκτελεστής βουλήσεων καὶ ὄρων ἀνωτέρων,
 νὰ ἔρχετ' εὐαγγέλιον ἐλευθερίας φέρων.
 Ἐὰν μὲ ξίφος εὐγενὲς τὴν χειρὰ του ὀπλίσῃ,
 ἴσως γενναίων ἀνδρικὰς καρδίας ἐρεθίσῃ,
 κ' εἰς τὴν κλαγγὴν τῶν ὅπλων του ἀνεγερθεὶς ὁ Ἕλλην,
 ἀποδιώξῃ τῶν δειλῶν τυράννων τὴν ἀγέλην.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Παραλογία! Κεφαλῆς παραφρονούσης τέρας!
 Καὶ σὺ τὸν νοῦν σου ἔμαθες νὰ τρέφῃς μὲ χιμαῖρας;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἶναι μεγάλαι χιμαῖραι καὶ χιμαῖραι ἂν εἶναι.
 Συμμέτοχος τοῦ ἔργου του, ἂν ἡμπορέσῃς, γίνε.
 Εἶν' ἱερὸν, καὶ σύμπραξιν τῷ χρεωστέϊ καθίεις μίας
 μὲ κίνδυνον, μὲ πιθανὴν θυσίαν τῆς ζωῆς μας.
 Μὴ παραδίδῃς εἰς ἐχθροὺς τὸν φίλον τῶν Ἑλλήνων
 ἐξ ἐναντίας εἰς αὐτὸν τὴν δεξιὰν ἐκτείνων,
 τὸν κίνδυνον μερίσθητι μαζὶ τοῦ καὶ τὸ κλέος.
 Χριστιανοῦ καὶ Ἕλληνος αὐτὸ νομίζω χρέος.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Κινδύνους, ναί, ὁμολογῶ πῶς θὰ εὐρῇ βεβαίους.
 Ἐπίσης ὅμως ἀσφαλὲς δὲν εἶμαι περὶ κλέους.
 Ὑπὲρ τοὺς συμπολίτας του θὰ ἔχῃ δόξαν μόνην
 πῶς θ' ἀποθάν' εἰς ὑψηλὴν περίβλεπτον ἀγχόνην,
 καὶ θεὰ τρέφῃ τοὺς πτηνοὺς κατοίκους τοῦ αἵρος.
 Αὐτῆς τῆς δόξης παραιτῶ τὸ ἐδικόν μου μέρος.

Αὐτὸς θὰ σείσῃ τὸν βαρὺν ζυγὸν ποῦ μᾶς πιέζει ;
 Θαῤῥεῖς εἰς τοὺς δακτύλους τοῦ τὴν τύχην μας πῶς παίζει,
 ἢ ἴσως σὲ κατέπεισεν ὅτι ἀρκεῖ νὰ νεύσῃ,
 καὶ ἡ Ἑλλὰς μ' εὐπείθειαν κατόπιν τοῦ θὰ σπεύσῃ ;
 Φαντάζεσαι πῶς ἡ στιγμή γενοῦ ἔπαναστάσεις ;
 Ὁ χρόνος, βοηθούμενος ἀπὸ τὰς περιστάσεις,
 τὰς ἐξυφαίνει εἰς ἰστὸν μακρᾶς συνωμοσίας,
 τὰς δίδ' εἰς τὴν διεύθυνσιν συνέσεως βαθείας,
 καὶ μ' ὅλα ταῦτα συνεχῶς μετὰ κρυφίαν πάλην,
 ὡς φουσαλίδες φύονται καὶ ἅμα σβύνουν πάλιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Καὶ τίς ἠξέυρει μυστικαὶ παρασκευαὶ πρὸ χρόνων
 ἀνίσως τὸν Σουλτανικὸν δὲν ὑποσκάπτουν θρόνον,
 ἂν πῦρ ὑποθαλπόμενον εἰς κεκρυμμένην δᾶδα
 δὲν περιτρέχῃ ἄγνωστον ἀνάπτον τὴν Ἑλλάδα,
 ἂν δὲν συνυπακούσθησαν καὶ πόλεις καὶ χωρία,
 ἂν βόμβας ἀντὶ ἔρματος δὲν κρύπτωσι τὰ πλοῖα,
 ἂν εἰς κρημνοὺς καὶ σπήλαια καὶ κορυφὰς ὁρέων
 ὁ μάχιμος ἄρματωλὸς, ἐλευθερίαν πνέων,
 δὲν ἐτοιμάζ' εἰς πόλεμον τὸ μαῦρον πυροβόλον ;
 Ἄλλ' ἂν καὶ δὲν ὑποτεθῇ οὐδὲν ἐκ τούτων ὄλων,
 ἀδύνατ' ἂν ἐπιχειρῇ, ἂν πρῶτος καὶ ἂν μόνος
 κατὰ τυράννων στάδιον ἠνέωξεν ἀγῶνος,
 καὶ ἀντετάχθη κατ' αὐτῶν κινῶν τὸ ρόπαλόν του,
 δὲν βλέπεις εὐλαβούμενος τὸν ἐνθουσιασμόν του ;
 Κ' ἡ τόλμη του, τῶν παλαιῶν προγόνων μας ἀξία,
 διότι ἀπερίσκεπτος, δὲν εἶναι σεβασμία ;

ΑΝΔΡΕΑΣ

Ἡθέλησ' ἀπὸ κίνδυνον τὸ ἔθνος νὰ φυλάξω,
 καὶ σὲ ἀπὸ ζηλότυπον φροντίδα ν' ἀπαλλάξω,

τῆς Δάφνης σου τὸν ἔρωτα ν' ἀπολαμβάνης μόνος
ἠθέλησα, καὶ μ' ἀπαντᾷς τοσοῦτον ἀγνωμόνως!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ πάτερ μου! ἐμβάθυνε εἰς τὴν συνείδησίν σου.
Ἐξέτασε ἂν τὸ κινοῦν κρυφίως τὴν ψυχὴν σου
φιλαύτου σου συμφέροντος δὲν εἶναι εἰσηγήσεις,
εἰς αἷμα συμπολίτου σου ἂν δὲν ζητῆς νὰ στήσης
θεμέλι' ἀδιάσειστα ἐπιρροῆς μονίμου.
ὦ! ἄφες, ἃς εἰσακουσθῇ καὶ ἅπαξ ἡ φωνή μου!
Εἶν' ὁ Θεὸς ἀρμόδιος κριτῆς του ἔαν σφάλῃ.
Μὴ στέλλῃς τὴν ἐπιστολήν.

ΑΝΔΡΕΑΣ

Παιδίον, ἀπεστάλη.

Ὅλα τὰ μέτρα θὰ ληφθοῦν. Μὴ προσποιῆσαι, χαῖρε.
Θὰ λείψῃ ὁ ἀντίζηλος πρὶν δύσουν τρεῖς ἡμέραι.
Καὶ τώρα ἃς πηγαίνωμεν εἰς τῆς καλῆς σου φίλης.
Συνόδευσέ με.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Διατί, ὦ πάτερ, νὰ τὴν στείλῃς;

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Οἰκία τοῦ Λάμπρου Λεβαδέως.

ΛΑΜΠΡΟΣ καὶ οἱ ΠΑΝΤΑΧΘΕΝ ΤΗΣ ΒΑΛΛΑΔΟΣ ΣΥΝΕΛΘΟΝΤΕΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ

Οὐδέποτε τὸν οἶκόν μου ὥς τώρα συνηγμένοι
τοσοῦτοι δὲν ἐτίμησαν οὐδὲ τοιοῦτοι ξένοι.
Ἡ στέγῃ μου σᾶς δέχεται ὑπερῃφάνως, φίλοι.
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ
Ἴδου ἐσπεύσαμεν καθὼς μᾶς εἶχες ἐπιστείλει·

καὶ βλέπομεν μετὰ χαρᾶς συναδελφοὺς ἐντίμους,
ἀγνώστους, ἀλλὰ φίλους μας, καθ' ὃ εἰς σὲ γνωρίμους.
Ἀλλὰ τί βλέπω; μὲ ἡμᾶς ὁ Πέτρος Καλλικέας!
Ἔσπευσας πράξεις προῖδὼν μεγάλας καὶ γενναίας,
οὐδὲ ἠθέλησας, υἱὲ τῆς Σπάρτης, νὰ προσμείνης
πρὶν ἔλθης νὰ συμπληρωθῇ ὁ δίσκος τῆς σελήνης.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Ἴδου οἱ σύντροφοι ἐδῶ οἱ ἐκ Πελοποννήσου.
Εἶν' ὅλοι φίλοι μου καλοὶ ἄς γίνουν κ' ἐδικοὶ σου.
Ὁ Φλῶρος μᾶς ἐκάλεσε κ' ἐσπεύσαμεν προθύμως.
Ἥξεύρομεν, φρονεῖ ὀρθῶς καὶ σκέπτεται φρονίμως,
καὶ τῆς πατρίδος του μακρὰν, τῆς ἀπὸ φῶτα χήρας,
θὰ προσεκτῆθῃ θησαυροὺς καὶ γνώσεων καὶ πείρας.
Βεβαίως ἀπὸ ἔνδοξα ἐπαναστρέφων μέρη,
δῶρον λαμπρὸν ἢ συμβουλὴν πολύτιμον μᾶς φέρει.
Ὅταν ὁ λύκος ἀπειλῇ τὴν μάνδραν του, ἀσμένως
τὸ ποίμνιον συνέρχεται τριγύρω τοῦ ποιμένος·
ἔταν τὸ πλοῖον φέρεται εἰς τὰς σφοδράς θυέλλας,
καὶ ὁ ὀρίζων πέριξ του εἶν' ἄγριος καὶ μέλας,
τοῦ κυβερνήτου τὴν φωνὴν ἐπιθυμοῦν οἱ ναῦται·
δὲν εἶν' αἱ περιστάσεις μας, ὦ φίλοι μου, τοιαῦται;
Ἐρχόμεθα ν' ἀκούσωμεν τί σκέπτεται, τί θέλει,
νὰ τὸν περιστοιχίσωμεν, συμφέροντ' ἂν ἀγγέλλῃ.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Τὸν Φλῶρον; τὸν ἐγνώρισα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων·
τῆς πρώτης του ἀνατροφῆς τὴν ἐφορείαν εἶχον·
τὰ πρῶτα τὸν ἐδίδαξα στοιχεῖα τῶν γραμμάτων.
Τῆς ἐμβριθοῦς του κρίσεως, τῶν νέων αἰσθημάτων
εἶδα γενναίως εἰς αὐτὸν ἀναπτυχθὲν τὸ σπέρμα·
καὶ ἂν δὲν ἠκολούθησα μαζὶ τοῦ ὥς τὸ τέρμα,

ἤδη τὸν κρίνω ἐντελῶς ἐκ τῆς ἀφετηρίας.
 Ἐὰν αἱ παραινέσεις τοῦ χυθοῦν ἐκ τῆς καρδίας,
 δεχθῇτέ τας, πιστεύσατε, γενναῖαι θεὰ εἶναι·
 ἐὰν δὲ εἶναι γέννημα τῆς κεφαλῆς ἐκεῖναι,
 δεχθῇτέ τας, φρονήσεως θὰ φέρωσι τὸν τύπον.

ΦΑΙΔΩΝ ΝΕΟΚΛΗΣ

Πολλὰ καὶ οἱ ἐρχόμενοι ἀπὸ μακρὰν μᾶς εἶπον·
 ἐν ὑπολήψει καὶ τιμῇ πῶς ἔξ' εἰς Γερμανίαν,
 εἰς ἀρετὴν πῶς ᾤξησε καὶ εἰς φιλοσοφίαν.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ (ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Χροιάτην)

Αὐτὸς ποῦ τώρα ὁμιλεῖ ἡξεύρεις ποῖος εἶναι;

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ (παρουσιάζων τὸν Νεοκλῆν εἰς τὸν Καλλιχέαν)

Εἶναι ὁ Φαίδων Νεοκλῆς, πατρίς τοῦ αἰ' Ἀθῆναι·
 ὥς ἐκ τῶν πρώτων φίλων μου τὸν συνιστῶ εἰς φίλον.

ΝΕΟΚΛΗΣ (βίδων τὴν χειρά τοῦ εἰς τὸν Καλλιχέαν)

Πολῖται πλέον πόλεων δὲν εἵμεθ' ἀντιζήλων.

Ἴσα δεινὰ καὶ ἄλυσις αἰχμαλωσίας ἴση
 τῆς Σπάρτης καὶ τῶν Ἀθηνῶν διήλλαξαν τὰ μίσση.
 Ἡ δυστυχία τοὺς δεσμοὺς συσφίγγει τῆς φιλίας.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

(ἐξακολουθῶν πρὸς τὸν Καλλιχέαν, καὶ παρουσιάζων τὸν Δ. Χλωρὸν,
 τὸν Φ. Ἰππότην καὶ ἄλλους)

Ἐκ τῆς Ἡπείρου φίλοι μας καὶ ἐκ τῆς Θεσσαλίας.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ (πρὸς τοὺς Ἡπειρώτας)

Τῆς ὀρεινῆς Ἡπείρου σας τί γίνεται ὁ λέων;
 Ἡμεῖς ἐπὶ τὰ ὄρη μας καὶ εἰς μυχοὺς σπηλαίων
 ἀκόμη που σωζόμεθα. Ἀκτῆμονες ἐν γένει
 τυράννους δὲν φοβούμεθα. Ὁ πλοῦτος ποῦ μᾶς μένει,
 ἡ ἀνεξαρτησία μας κ' ἡ σφαῖρα ἡ πυρίνη,
 σπανίως τῶν τυράννων μας τὴν ὀρεξιν ἐκίνει.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΩΡΟΣ

Οἱ βράχοι κ' ἡ ἀνδρία σας εἶν' ἐδικός σας θώραξ,
 ἀλλὰ ἡμᾶς, τὰ σπλάγχνα μας κατασπαράττει κόραξ.
 Ἡ ἄρπυια ἥτις ῥοφᾷ τὸν ἄθλιόν μας τόπον,
 αἵματα θέλει νὰ τραφῇ καὶ πτώματα ἀνθρώπων,
 θέλει χρυσὸν νὰ κυλισθῇ καὶ δάκρυα νὰ πῖν.
 Ὁ στεναγμὸς εἰς ὄλων μας τὰ στήθη ἀναβρύει,
 πλὴν περιστέλλεται ἐντὸς τοῦ ἔρχους τῶν ὀδόντων·
 δίδουν πολλοὶ τὴν κεφαλὴν τιμὴν τῶν στεναγμῶν των.
 Ὁ πλοῦτος εἶναι κίνδυνος, εἶν' ἐγκλημα ἡ φήμη,
 καὶ σκόλοψ ἡ ἐπιβροή καὶ τόλμ' ἡ ἐπιστήμη,
 καὶ εἰς πολλοὺς τὰ βάσανα, ἡ ἀτιμος ἀγχόνη
 τὴν κτῆσιν προτερήματος ἢ ἀρετῆς πληθύνει.
 Ὁ ἐνδεὴς τὸν ἄρτον κλῶν τροφῆς ἐπιουσίῳ
 τὸν ἀφαιρεῖ τοῦ στόματος τοῦ κλαίοντος παιδίου,
 καὶ τοῦ τυράννου δι' αὐτοῦ τὴν ἀπληστίαν τρέφει.
 Δακρύοντας πρὸς οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμούς του στρέφει·
 δὲν προσκαλεῖ τὸν κεραυνὸν ὅπου κωφὸν ἤξευρει,
 ἀλλ' εἰς τὸν θάνατον ζητεῖ διεκφυγὴν νὰ εὕρῃ.
 Τὸ αἷμα καταπόρφυρον τὴν λίμνην ἡμῶν βάφει·
 τοὺς λόφους μας λευκαίνουν σὺν ποίμνια οἱ τάφοι·
 τοῦ πλούτου μας ὁ ἀπληστος σατράπης ἐχορέσθη,
 ἀλλὰ ἡ αἰμοβόρος του μανία δὲν ἐσθέσθη·
 εἰς τὴν ὀσμὴν τοῦ αἵματος σκιρτᾷ καθὼς ὁ λέων·
 ὁ νοῦς του ἐφευρετικὸς εἰς εἶδη ποινῶν νέων,
 ἐξήντηλσε τὰς τρομερὰς βασάνους τοῦ ταρτάρου,
 καὶ ἔνδον τῆς καρδίας του ἐξεῦρε τῆς βαρβάρου
 ἀγριωτέρας παρ' αὐτὰς καὶ ἀνοσιωτέρας·
 τοὺς μὲν, δημίους καθιστᾷ τῶν τέκνων των, τὸ τέρας,
 τοὺς ἄλλους ῥίπτ' εἰς κάμινον κ' εἰς πίσσαν τοὺς ἐμβάπτει,

δι' ἄλλους σκάπτει εἰς τὴν γῆν καὶ ζωντανούς τοὺς θάπτει,
καὶ βλέπων ὀδυρόμενον τὸ θυμὰ του καὶ τρέμον,
καγχάζει ὁ χαίρεκακος καὶ θηριώδης δαίμων.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Μὴ εἶν' εὐδαιμονέστερα τὰ ἐδικά μας μέρη;
Ποῖα καὶ πόσα ὁ λαὸς κ' ἐκεῖ δὲν ὑποφέρει!
Αἱ πόλεις μας ἐκάησαν, ἡ γῆ μας ἐξηράνθη,
οἱ λόφοι μας παράγουσι τριβόλους, ὄχι ἄνθη·
φυγόντες παρητήσαμεν εἰς ἔρπετὰ καὶ λύκους
τοὺς κήπους, τὰς ἐπαύλεις μας, τοὺς πατρικοὺς μας οἴκους·
ὁ γεωργὸς τὸν αὐλακα μὲ δάκρυα ποτίζει,
καὶ καίει τοὺς ἀστάχεις του ἀντὶ νὰ τοὺς θερίζῃ,
διότ' εἰς τοὺς τυράννους του τοὺς χρεωστεῖ, διότι
εἰς τὴν πτωχὴν καλύβην του τὸ τέκνον του λιμώττει·
καὶ ὁ μὲ τοὺς ἰδρωτάς του τὸν ἄρτον του κερδίζων,
σταυρόνει τοὺς βραχίονας τὸν ἄρτον ἀτενίζων.

ΛΑΖΑΡΟΣ ΚΑΡΑΒΟΣ

Δὲν εἶναι ταῦτα χαρακτήρ οὐδ' ἀρετὴ γενναίων.
Δὲν γίνετ' εὐτυχέστερος ὁ ἀπρακτῶν καὶ κλαίων.
Πρέπει ὁμοῦ μὲ τὰ δεινὰ καὶ ἡ ψυχὴ ν' αὐξάνῃ.
Ἡ τύχη κεῖται ὑψηλά· ὅστις ὑψοῦται, φθάνει·
ἀγώνων καὶ προσπαθειῶν εἶναι υἱὸς ὁ πλουῖτος.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὸν Χροιάτην)

Ὑπερηφάνως ὁμιλεῖ ὁ νησιώτης οὗτος.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ὑπερηφάνως ὁμιλεῖ, ἀλλ' ὁμιλεῖ δικαίως.
Τὴν τυραννίαν ἔφυγεν ὁ καρτερὸς Ὑδραῖος,
τὴν ἀνεξαρτησίαν του νὰ διασώσῃ θέλων,
κ' ἐρρίφθῃ ὡς ναυάγιον γυμνὸς ἐπὶ σκοπέλων.
Ἐκεῖθεν περίξ του σκοπῶν τὸ κύμα τῆς θαλάσσης,

ἡσθάνθη θάρσος νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ὑγρὰς ἐκτάσεις,
 κ' εἰς τὸν ἀφρόν σωζόμενος ποῦ ἐλευθέρως πλέει,
 τῆς τρικυμίας τὴν πνοὴν μὲ τέρψεις ἀναπνέει,
 ἀγάλλεται τὸν ἀχανῆ ὠκεανὸν νὰ βλέπῃ,
 καὶ τοὺς καρποὺς τῆς τόλμης του εἰς ξένας ἀκτὰς δρέπει.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ὦ τέκνα μου! Ὁ Κύριος ἐπέτρεψεν ἐπίσης
 παντοῦ νὰ συμμεθέξωμεν δοκιμασίας ἱσῆς,
 τὰ κρίματά μας τιμωρῶν, κολάζων τὸν λαόν του
 καὶ ἀφ' ἡμῶν ἀπέτρεψε τὸ θεῖον πρόσωπόν του,
 ὡς τὸν λαὸν τοῦ Ἰσραὴλ ἀφῆκεν εἰς τὸν Νεῖλον,
 τυράννων ὑποπόδιον καὶ δοῦλον ἀλλοφύλων.

Παντοῦ μετ' ἀγριότητος ὑβρίζειται μεγίστης
 ὁ ἐθνισμὸς μας, ἡ τιμὴ καὶ ἡ σεπτὴ μας πίστις
 κατεσιγάσθη πανταχοῦ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου,
 ἡ φλόξ ἐγγίζει νὰ σβεσθῇ τοῦ θυσιαστηρίου,
 καὶ ἡ Ἑλλάς ἐγένετο δακρύων κολυμβήθρα.

Ψυχὴν γενναίαν, τέκνα μου. Εἰς τὰ πικρά της ρεῖθρα
 ἂν ὅλοι ἐβαπτίσθητε, θαρρεῖτε, καρτερεῖτε.

Ποῖος γνωρίζ' εἰς τοῦ Θεοῦ τὰ γόνατα τί κεῖται;
 Ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς ἐγκαρτερῶν λατρεύει
 τὴν χεῖρα τοῦ ἐκδικητοῦ Θεοῦ ποῦ τὸν παιδεύει
 ἕως παρέλθῃ τοῦ θυμοῦ ἡ καταιγὶς προσμένει,
 καὶ μὲ ψυχὴν πιστεύουσιν τοὺς πόνους ὑπομένει.
 Τὰς ρίζας ἡ ὑπομονὴ πικρὰς εἰς τὴν γῆν ἔχει,
 ἀλλ' ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν γλυκεῖς καρποὺς παρέχει,
 καὶ τ' ἄνθη της σταβάζονται εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ὄρος.

TINES

Ὁ Φλώρος!

ΑΛΛΟΙ

Ἰδοὺ ἔρχεται!

ΑΛΛΟΙ

ὦ! ἔρχεται ὁ Φλώρος!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΦΛΩΡΟΣ καὶ ΟΙ ΡΗΘΕΝΤΕΣ

(Ὅλοι συβρέουν πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἐμφαίνει ὁ Φλώρος. Εἰς τὸ κατώφλιον ἵσταται ὀλίγον πλήρης συγκινήσεως, λαμβάνει ἐξ ἑνὸς τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ τὴν φιλεῖ, καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου τὴν χεῖρα ἑνὸς τῶν παρεστώτων, καὶ μὲ βραδέα βήματα προχωρεῖ. Κατόπιν τοῦ Φλώρου τινὲς ὁπαδοὶ του. Μετά τινα σιωπὴν)

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ! χαίρετε! — Διδάσκαλε! συμπατριῶται, φίλοι!
 Τῶν αἰσθημάτων ἡ ὁρμὴ μ' ἐδέσμευσε τὰ χεῖλη.
 Σὰς βλέπω καθὼς ἄλλοτε καὶ εἶμαι μεταξύ σας.
 Εἰς πολλοὺς τόπους καὶ λαοὺς τὸν πόδα μου πλανήσας,
 καὶ κυμασθεὶς εἰς ἄφιλα παράλια καὶ ξένα,
 ἀσμένως τῆς πατρίδος μου εὕρισκω τὸν λιμένα,
 καὶ χαίρων εἰς τὰς φιλικὰς καρδίας σας ἐπάνω
 ἐλπίζω τὴν καρδίαν μου ἐκ νέου νὰ θερμάνω.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Καλῶς σ' ἐδέχθημεν, υἱέ, εἰς τὴν πατρίδα πάλιν!
 Ὅλοι σοὶ τείνουν πρόθυμοι τὴν φιλικὴν ἀγκάλην,
 κ' ἐγὼ δοξάζω τὸν Θεὸν πῶς πρὶν τὴν γῆν ν' ἀφήσω
 ἡτύχησα νὰ σέ ἰδῶ καὶ νὰ σέ εὐλογήσω.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ φήμη πῶς τὴν πρῶράν σου πρὸς τὴν πατρίδα τρέπεις,
 ὅλους ἡμᾶς συνήθροισε τριγύρω σου, ὡς βλέπεις.
 Ἄν μνήμην τῆς φιλίας μας φυλάττης τῆς προτέρας,
 σὲ παριστῶμεν σήμερον καρδίας θερμότερας.

ΧΛΩΡΟΣ

Τὴν σύμπραξίν μας ἔρχεσαι, μᾶς λέγουν, νὰ ζητήσης.
Τὰ σχέδιά σου ἔκθες μας· εἶπε, καὶ θὰ μᾶς πείσης.
Γνωρίζομεν ἡ δύνάμεις ὅποια τοῦ νοός σου.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Γνωρίζομεν πόσον θερμός ὁ πατριωτισμός σου.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Γνωρίζομεν ἀνέκαθεν τὰ χεῖλή σου, ἐξ ἴσου
πῶς εἶναι δόλου καθαρὰ καθὼς καὶ ἡ ψυχὴ σου,
καὶ ὡς πεποιθήσιν ἡμῶν θενὰ δεχθῶμεν ὅσα
ἐκθέσῃ καὶ διηγηθῇ ἡ ἀψευδὴς σου γλῶσσα.

ΧΛΩΡΟΣ

Ὡ Φλῶρε, εἶμαι πλούσιος, καὶ εἰς σατράπας δύο
ἀπέκτησα ἐπιβρόχην, καὶ ὑπ' αὐτοὺς ἰσχύω.
Ἐὰν σέ εἶναι χρήσιμον τῶν θησαυρῶν μου μέρος
ἡ μέρος τῆς ἰσχύος μου, διάθετ' ἐλευθέρως.

ΙΠΠΟΘΗΣ

Μ' ἀκούουν καὶ μὲ ἀγαποῦν τῆς Ζαγοράς αἱ χῶραι.
Ἡ δύνάμεις μου ἡ μικρὰ εἶν' ἐδική σου, Φλῶρε.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Τὰ πλοῖά μας τοῦ Μεξικοῦ ὀργόνουν τὰς θαλάσσας.
Εἰς τοὺς συμπατριώτας μου, ὡς γράμματα σπουδάσας,
καυχῶμαι ὅτι δύναιμαι· τί θέλεις νὰ τοὺς πείσω;

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Ἰσχὺν δὲν ἔχω, θησαυροὺς δὲν ἔχω νὰ χαρίσω·
τὸ πυροβόλον μου ἐγὼ προσφέρω εἰς τὸν Φλῶρον.
Κροτοῦν ὑπὲρ τῶν φίλων μου, μικρὸν δὲν εἶναι δῶρον.

ΦΛΩΡΟΣ

Συμπατριῶται, ναί, πρὸς σᾶς ἐπέστρεψα ὀπίσω
τὰς ἡρεμούσας χεῖράς σας εἰς πρᾶξιν νὰ κινήσω.

Περιηγήθην μελετῶν εἰς τὴν Εὐρώπην ὅλην·
 εἶδα πᾶν ἔθνος εὐτυχοῦν, ἀνθοῦσαν πᾶσαν πόλιν,
 εἶδα χρυσοῦν φυόμενον τοῦ γεωργοῦ τὸν σπόρον,
 αὐλακα πλούτου σχίζουσιν τὴν πρῶραν τῶν ἐμπόρων,
 εἶδα τὴν τέχνην θάλλουσιν, καὶ τὴν φιλοσοφίαν
 ποδηγετοῦσαν τοὺς λαοὺς εἰς τὴν εὐδαιμονίαν,
 καὶ τότ' ἐστράφην πρὸς ἡμᾶς, καὶ κλαίοντας ἐπαίτας
 εἶδα τῆς γῆς τοὺς βασιλεῖς καὶ πρώτους νομοθέτας,
 καὶ ὡς πομφόλυγα σβεσθὲν τὸ παλαιὸν τῶν κλέος·
 τὸ μέγα ἔθνος συντριβὲν ὡς σκεῦος κεραμέως·
 τὴν δᾶδα τῆς προγονικῆς σοφίας εἶδα στάκτην,
 τὴν ἀρετὴν τῆς πρώην τῆς καθέδρας λειποτάκτην,
 καὶ τὴν Ἑλλάδα κρύπτουσιν εἰς ἀχανῆ σκοτίαν,
 τὴν στυγεράν ἀμάθειαν καὶ δεισιδαιμονίαν.

Ἐνθυμηθῆτε, φίλοι μου, τὰς ἐποχὰς ὅποτε
 συμμαθηταὶ καὶ ἑνθερμοὶ παιδείας θιασῶται,
 ἀνεγινώσκαμεν ὁμοῦ, φοιτῶντες εἰς σχολεῖα,
 τῶν εὐκλεῶν προγόνων μας τ' ἀθάνατα βιβλία·
 ὅποτε διηγούμενα ὑπὸ τῶν διδασκάλων
 περὶ ἀνδρῶν καὶ πράξεων ἀκούοντες μεγάλων,
 βιαίους ἤσθανόμεθα παλμοὺς τῶν καρδιῶν μας,
 καὶ δάκρυα ποτίζοντα τὸν ἐνθουσιασμόν μας·
 ὅποτε ἐλακίζαμεν τὴν μητρειάν μας μοῖραν,
 μεγάλων περιστάσεων εἰς τοὺς συγχρόνους στεῖφαν,
 ὅτι ἐκτάσεις δι' ἡμᾶς δὲν ἄφησεν αἰθέρος
 ἔπου ν' ἀρθοῦν οἱ νεοσσοὶ τῆς δόξης ὑποπτέρως,
 κ' ἡ νέα φαντασία μας διάφλεκτος ἐγέννα
 θριάμβους, δάφνας, στέφανα ἀρχαῖκῶς πλεγμένα.
 Ἴσως κατέπεσ' ἔκτοτε ἡ ψυχικὴ πλημμύρα,
 κ' ἐστεῖρευσεν τὸ κῦμά της ἢ καὶ ἑκάστην πεῖρα;

Ἐκείνων ἴσως τῶν ἀνδρῶν τὰ ἔργα καὶ τὰ ἥθη
 ἀπίθανοι σᾶς φαίνονται, τερατολόγοι μῦθοι,
 ἢ θαύματα μοναδικὰ τῶν χρόνων τῶν ἀρχαίων,
 ἃ εἶδεν ἅπαξ μὲν ἡ γῆ, πλὴν δὲν παράγει πλέον. *ἡ βίωσις*
 Μὴ ἀπατάσθε! Πῶποτε ἐλεύθερος ὀρίζων
 δὲν θέλει παύσει κορυφὰς ἡρωϊσμοῦ φωτίζων,
 οὐδὲ γεννῶν μετέωρα πολεμικῆς εὐκλείας.
 Τὸν γίγαντα πολεμιστὴν ἰδέτε τῆς Γαλλίας·
 τρέχει τὴν γῆν ὡς κεραυνὸς ἐπὶ πτερῶν ἀνέμου,
 προρρίζους ὀρέπει πανταχοῦ τὰς δάφνας τοῦ πολέμου,
 κ' εἰς τὴν πατρίδα του σωροὺς διακοσμεῖ τροπαίων
 ἐκ θρόνων οὓς κατέστρεψεν, ἐκ σκῆπτρων βασιλέων.
 Τὴν βόμβαν ~~ποῦ~~ συγχινεῖ τῆς γῆς τὰς ἀκρωρείας,
 ὁ ὄλμος τὴν ἐξέμευσεν ὁ τῆς ἐλευθερίας.
 Ναί, εἰς πᾶν ἔθνος ποῦ τραφῇ μὲ τῆς θεᾶς τὸ γάλα
 μεγάλοι ἄνδρες φύονται καὶ πράγματα μεγάλα.

Εἰς τὸ κατάφυτον βουνὸν τὸ ἀντικρὺ μας θάλλον,
 χορὸς ἦν δίων ποιητῶν εἰς λύρας χρυσᾶς ψάλλων·
 ἐκεῖ, ἀκόμη σώζουσαι ἀρχαῖον κάλλος, εἶναι
 ἢ πρὶν λαμπρὰ διδάσκαλος τοῦ κόσμου, αἱ Ἀθῆναι·
 καὶ πρὸς τὸν νότον ἄνεμον, ἡ πόλις τῶν πολέμων,
 ἡ τείχισμά της ἔχουσα τοὺς ἄνδρας Λακεδαιμόνων·
 ἐκεῖ ὁ λευκὸς Ὀλυμπος ὃν οἱ θεοὶ κατῴκουν,
 καὶ πέραν τὸ Βυζάντιον ἔθεν τὴν γῆν διώκουν
 μεγάλοι αὐτοκράτορες, ἐπὶ χιλιετίας
 τὸ κράτος διευθύνοντες μετὰ τῆς Ἐκκλησίας·
 καὶ εἰς τῆς δόξης τὴν σκιὰν τὸ ἔθνος μας εὐδαῖμον,
 τὸ σιδηροῦν πηδάλιον διεῖπε τῶν πολέμων,
 καὶ εἰς αἰῶνας σκοτεινοὺς ἐπὶ ἐθνῶν βαρβάρων
 περιφανῇ ἀνήγειρε φιλοσοφίας φάρον.

Ἡ φύσις ἄρα πρὸς ἡμᾶς ἐφειδωλεύθη μόνον;
 Τοὺς ἀπογόνους ἀδικεῖ ἡ φίλη τῶν προγόνων;
 Δὲν ζῶμεν ὑπὸ τὸν αὐτὸν σαπφείριον αἰθέρα;
 Τὰ στήθη μας ἡ παλαιὰ δὲν λούει ἀτμοσφαῖρα;
 Ὁ ἥλιός μας ὡς καὶ πρὶν θερμὰς ἀκτῖνας χύνων,
 δὲν φλέγει τὰς καρδίας μας ὡς ἐφλεγεν ἐκείνων;
 Καὶ ἔτι πλέον τὰ βουνά, οἱ ποταμοὶ καὶ αἱ βρύσσεις
 δὲν διηγοῦνται εἰς ἡμᾶς μεγάλας διηγήσεις;
 Ἐὰν ἀπεκληρώθημεν τῆς δόξης ἡμεῖς μόνοι, —
 ἀνίσως κλίνῃ μέχρι γῆς τὸ ταπεινόν μας γόνυ, —
 ἀνίσως κατεθέσαμεν τῆς δόξης τοὺς στεφάνους,
 εἶν' ἡ αἰτία προφανής· — Δουλεύομεν τυράννους.
 Ὅ,τι γενναῖον καὶ εὐγενὲς ἐντὸς εἰς τὰς καρδίας,
 εἰς τὰς ἀκτῖνας τρέφεται τῆς ἀνεξαρτησίας·
 ἀλλ' ἡ δουλεία ταπεινοῖ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν,
 καὶ πνίγει κάθε ὑψηλὴν διάθεσιν καὶ κλίσιν.

Ἄλλ', ἴσως λέγετε, πρὸς τί δεικνύω τὰς πληγὰς σας;
 Ἄν δὲν ἤξεύρω ἴασιν, πρὸς τί τὰς ξέω πάσας;
 Τὴν ἴασιν; ὦ! Ἐξ ὑμῶν καὶ τίς δὲν τὴν ἤξεύρει;
 Ἐντὸς εἰς τὴν καρδίαν του καθεὶς σας θὰ τὴν εὔρῃ·
 εἰπέτε! τίνων ἐξ ὑμῶν ὡς τώρα τὰς καρδίας
 ὡς σπόγγον δὲν ἐπίεσεν ἡ χεὶρ τῆς τυραννίας,
 ἐκθλίβουσ' ἀναστεναγμοὺς καὶ ὁ Θεὸς ἀκούει;
 Τίνος τὴν κοίτην ἐξ ὑμῶν εἰς δάκρυα δὲν λούει;
 Ἢ τίς δὲν τρέφει κατ' αὐτῆς ἀπὸ καρδίας μῖσος;
 Μεταξὺ ὄλων σας ἐὰν εἷς μόνος εἶναι ἴσως
 τὴν τυραννίαν ἀγαπῶν καὶ τοὺς τυράννους στέργων,
 ὥς τὸ εἰπῇ, καὶ παραιτῶ τὸ ἱερόν μου ἔργον.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀνέτειλεν εἰς αἵματος θαλάσσας ὁ ἀστήρ μου,

ἐφυγαδεύθ' ἡ μήτηρ μου, ἐσφάγη ὁ πατήρ μου,
 κ' ἐπυρπολήθ' ἡ πόλις μας ὁπότε ἐγεννώμην·
 περὶ τυράννων ἐρωτᾷς ὁποίαν ἔχω γνώμην;

ΧΛΩΡΟΣ

Ἀχμαΐα ἡ ἐνθύμησις τῶν παιδικῶν μου χρόνων
 νυχθημερὸν μοὶ παριστᾷ τοῦ θείου μου τὸν φόνον.
 Ἀπὸ συζύγου ἀρπαγεῖς καὶ τέκνων τοῦ ἀγκάλας,
 πλήρης ζωῆς, ἀπέθανεν ὡς σφάγιον ὁ τάλας.
 Οἱ βάρβαροι πλὴν τὸ βραχὺ φθονοῦντες τοῦ θανάτου,
 ποινὴν ἐφεῦρον ἔχουσαν διπλᾷ τὰ βάσανά του,
 ἀλλὰ συγχρόνως πολλαπλὴν διάρκειαν ἐκείνου·
 καὶ μεληδὸν σπαράζαντες τὸ πτώμα τοῦ δυστήνου,
 παλλούσας ἔτι ἔρριψαν τὰς σάρκας του εἰς πύραν,
 καὶ, φρίκη! τὰς ἀπέστειλαν εἰς τὴν θρηνοῦσαν χήραν.
 Πῶς θέλεις μῖσος κατ' αὐτῶν ἐντός μου νὰ μὴ φλέγη!

ΙΠΠΟΤΗΣ

Φρικτὰ καὶ ἀποτρόπαια ὁ Ἑπειρώτης λέγει.
 Πλὴν τίς ἡμῶν περιηγῶν τριγύρω του τὸ βλέμμα
 δὲν βλέπει χάσμα πληρωθὲν μὲ συγγενῶν τοῦ αἵμα;
 Ἐσέβοντο οἱ Θεσσαλοὶ τὸν γηραιόν μου πάππον·
 πατήρ τῆς πόλεως, πιστὸς τοῦ ἔθνους των θεράπων,
 μὲ φιλεργίαν θησαυρὸν συναγαγὼν μεγάλον,
 τὸν ἐδαπάνᾳ πρὸς καλὸν, πρὸς ἀφ' ὧ γῆν τῶν ἄλλων.
 Ἀλλὰ οἱ Τοῦρκοι χορτασμὸν μὴ ἔχοντες χρυσίου,
 τὸ ἀνεζήτουν κ' εἰς αὐτὰς τὰς φλέβας τοῦ πλουσίου.
 Αἱ τίγρεις δὲν ἠρκέσθησαν εἰς τὰς μαχαίρας μόνας,
 ὥπλισθησαν μὲ σιδηρᾶς πυράγρας καὶ περόνας,
 καὶ σχίζοντες τὰ μέλη του, συνθλῶντες τὰ ὀστά του,
 χιλίους τὸν ἐπέβαλον ἀντὶ ἐνὸς θανάτου.

Ἀποθανῶν μὲ ἄφησεν ἀντὶ κληρονομίας
ἐγκάρδιον ἀποστροφὴν κατὰ τῆς τυραννίας.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Εἰς ἀφθονίαν ἔβαλλεν ὁ πατρικός μου οἶκος,
πλὴν χεῖρες τὸν ἐγύμνωσαν τυραννικαὶ ἀδίκως.
Τὸν πλοῦτον, τῶν ἰδρώτων μας τὸ προῖον ἀπῆρον,
καὶ πένητας μᾶς ἄφησαν γυμνοὺς ἐπὶ ἀχύρων.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Εἰς φυλακὰς ἐστέναξα δεκαετῆς δεσμώτης.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Νὰ μὲ βιάσουν ἤλπισαν νὰ γίνω ἐξωμότης.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Μ' ἐξώρισαν τοῦ οἴκου μου.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Μὲ ἥρπασαν τὸν οἶκον.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Τέσσαρα ἔτ' εἰς τὰ βουνὰ μ' ἐδίωκον ὡς λύκον.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΙΜΑΣ

(Μὲ χιτῶνα καὶ ἐνδύματα μελανὰ. Μὲ μακρὸ γένειον, προβαίνει ἀπὸ τὸ πλη-
θος ὅπου ἔμεινε μέχρι τοῦδε κεκρυμμένος)

Ἰδέτε τὸ οἰκτρότατον τῆς τυραννίας θῦμα·
μὴ μ' ἐκλαμβάνετε σκιὰν ἀνοίξασαν τὸ μνήμα.
Ἄγρί' ἂν εἶν' ἡ ὄψις μου καὶ ὁ χιτῶν μου μέλας,
χωνεύει μᾶλλον μελανὰς τὸ στῆθός μου θυέλλας.
Τῶν συγγενῶν μου στερηθεὶς ἀνήλικον παιδίον,
ὡς ἔρημον μονότονον διέτρεχα τὸν βίον,
οὐδὲ ὑπῆρχε δι' ἐμὲ φιλόστοργος ἀγκάλη
νὰ μὲ θερμάνῃ τρέμοντα καὶ νὰ μὲ περιβάλῃ.
Ὡς λάβα ἐν ᾧ ἔβραζον αἰσθήματα ἐντός μου,
μ' ἐπεριστοίχουν παγετοὶ ἀδιαφόρου κόσμου.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

Ἐκεῖ, γλυκεῖα ὡς ἐλπίς, ὡς ἄγγελος ὥραία,
 μ' ἀπήντησεν εὐαίσθητος καὶ συμπαθοῦσα νέα·
 μ' ἐξωογόνησε τὸ φῶς τοῦ μειδιάματός της,
 ὡς ἥλιός μου ἔλαμπεν ὁ νέος ὀφθαλμός της,
 καὶ ἡ ζωὴ μου ἔρρεεν ὡς κρυσταλλώδης κρήνη,
 ὅπου ἐκείνη, πανταχοῦ ἐφαίνετο ἐκείνη,
 καὶ ὅπου ἐψιθύριζεν ὁ φλοῖσθος τῆς ἀγάπης.
 Ἄλλ' αἰμοδόρος ὕαινα, ἀκόλαστος σατράπης
 εἶδε κοσμοῦν τὸν κῆπὸν μου τὸ ἄνθος τὸ εὐώδες,
 καὶ πῦρ εἰς τὴν καρδίαν του ἐξήφθη θηριῶδες,
 καὶ ἐμυκάτο ἄγριος, καὶ ἄφριζε μὲ λύσσαν.
 Τὰ στέφανα τοῦ γάμου μας ἡτοιμασμένα ἦσαν,
 ἔταν τὴν κόρην ἤρπασαν αἰσχροὶ τοῦ δορυφόροι.
 Τὴν ἤρπασαν! Ἀκούετε; Ἄλλ' ἡ γενναία κόρη
 τὰ δῶρά του ἀπέβριψε, πρὸς ἀπειλὰς ἀντέστη,
 καὶ τὴν τιμὴν της σώζουσα τὸν θάνατον ὑπέστη.
 Τὸν θάνατον! ὦ! φρίζατε, ἐὰν ἀρκῇ ἡ φρίκη!
 Ἐν ᾧ μ' ἐκράτουν δέσμιον σκληροὶ σιδήρου κρίκοι,
 αἱ τίγρεις ἔσκαψαν ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν μου τάφρον.
 ὦ! πῶς ἐπέζησα! ὦ! πῶς δὲν ἔγινα παράφρων!
 Τὴν ἔφερον οἱ δῆμιοι ἀγνὴν καὶ μειδιῶσαν,
 καὶ ζῶσαν τὴν κατώρυξαν. Μὲ ἐννοεῖτε; Ζῶσαν!
 Ἐπτα αἶμα καὶ ἀφροὺς, ὡς ὄφεις ἐστρεφόμεν
 δαγκάνων τὰς ἀλύσεις μου καὶ ἀποσπῶν τὴν κόμην,
 καὶ τοὺς δημίους ἤθελον νὰ σχίσω μὲ τὸ στόμα.
 Ἡ μάρτυς ἔβλεπεν ὠχρὰ ὀγκούμενον τὸ χῶμα,
 καὶ μέλος μετὰ μέλος της τὸ σῶμά της καλύπτον
 τὸ καθαρὸν της μέτωπον ὡς ἄνθος ἦτο κύπτον,
 τὸ βλέμμα της εἰς δάκρυα σβυνόμενον καὶ πλέον,
 μ' ἀπεχαιρέτα μ' ἀσπασμὸν σκληρὸν καὶ τελευταῖον.

ὦ λύσσα! ὦ ἐκδίκησις! ὦ θέαμα φρικῶδες!
 Ἰδού! Τὸ χῶμα προχωρεῖ! Καλύπτονται οἱ πόδες.
 Ἰδέτε το· σωρεύεται· ἰδέτε, φθάνει, φθάνει
 ἕως τὰ γόνατα. Ἰδού! ἰδέτε το, αὐξάνει·
 ἀνέβ' εἰς τὴν καρδίαν της, ἀνέβη παρεπάνω·
 ἀνέβη ὡς τὸ στῆθός της, ἀνέβη. . . θ' ἀποθάνω! . . .
 Εἶναι καιρὸς, συνδράμετε, συντρέξατε νὰ φύγη . . .
 Πνέει βαρέως, πνίγεται, ἀγωνιᾷ· ἐπνίγη.

(Συνελθὼν καὶ κλαίων, μετὰ μικρὰν σιωπὴν)

ὦ φίλοι! συγχωρήσατε τὰ δάκρυα ποῦ χύνω·
 ἐὰν ἐβλέπετε τὸ ὄν τὸ εὐχαρι ἐκεῖνο
 τοὺς οὐρανίους ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανὸν νὰ αἶρη
 κ' εἰς τοῦ θανάτου ὡς στρουθὸς τοὺς ὄνυχας νὰ σπαίρη,
 δακρύων θεν' ἀνέβρυσεν εἰς τὰς ψυχὰς σας βρύσεις,
 θὰ ἔκαιον τὰ στήθη σας ἀπὸ καμίνους λύσσης.

(Σύρων τὸ ἐγχειρίδιον)

Εἰς τὴν μεγάλην ἔρημον τοῦ σκοτισθέντος κόσμου,
 ἰδοὺ τί μὲ ἀπέμεινεν, ἰδοὺ ὁ σύντροφός μου.

Μ' αὐτὸ θὰ τρέξω ὡς λυσσῶν, καὶ ὅπου Τοῦρκος πνέει
 θὰ πνίξω εἰς τὰ αἵματα τὴν φλόγα ποῦ μὲ καίει.
 Ὁρκίσθην ὅσον δύναμαι νὰ σφάζω, πῶς θὰ σφάζω·
 εἰς τῶν μητέρων τοὺς μαστοὺς πῶς βρέφη θὰ σπαράξω,
 μὲ νέκταρ αἵματος θερμοῦ τὰ χεῖλη μου νὰ βρέξω.
 Περὶ σφαγῆς ἂν πρόκηται, εἰπέτε με νὰ τρέξω.

(Ὅλοι τὸν θεωροῦν μὲ φρίκην καὶ μ' ἔκστασιν.)

ΦΛΩΡΟΣ (ἐντόνως καὶ ἡσύχως)

Δὲν μ' ἔφθειρεν ὁ τύραννος ἀγροὺς οὐδὲ οἰκίαν·
 τὰ πλοῦτῃ δὲν μ' ἀφήρεσε καὶ τὴν ἐλευθερίαν·
 δὲν ἔσφαξ' ἐρωμένην μου, γονεῖς καὶ συγγενεῖς μου·
 οὐχ' ἤττον ὅμως τὸν μισῶ ἐκ βάθους τῆς ψυχῆς μου,

διότι τὴν πατρίδα μου καὶ τυραννεῖ καὶ σφάζει,
 διότι τῆς εὐκλείας τῆς τὸν θησαυρὸν ἀρπάζει,
 διότι τῆς σοφίας τῆς τ' ἄνθη πατεῖ καὶ φθείρει,
 διότι τὴν κατώρυξεν εἰς τάφον, ζωῆς πλήρη.
 Ὡς πότε θ' ἀνεχώμεθα τὸ αἰσχρὸς μας; Ὡς πότε
 ἀλύσεις θενὰ σύρωμεν βαρβάρων, πατριῶται;
 Συμπατριῶται! ὁ Θεὸς εἰς ἐλευθέρας βάσεις
 ἐστήριξε τὰ θέμεθλα τῆς οἰκουμένης πάσης.
 Ἰδέτε πέριξ σας τὸ πᾶν! Κινεῖται ἐλευθέρως
 ὁ φωτοδόλος ἥλιος ἐν μέσῳ τοῦ αἰθέρος,
 καὶ τὸ μικρὸν ζωύφιον εἰς ὕδατος ῥανίδα·
 ὁ λύκος ἔχει φωλεὰν καὶ τὸ πτηνὸν πατρίδα·
 τὴν ὑπαρξίν του ἕκαστον πλαστούργημα ὀρίζει,
 καὶ μόνον του τὴν συντηρεῖ καὶ τὴν ὑπερασπίζει.
 Πρὸς τοῦ Θεοῦ τὰς ἐντολὰς ὡς πότε θ' ἀσεβῶμεν;
 Ἄν εἴμεθ' ἄνδρες, ἄγωμεν, ἅς ἐλευθερωθῶμεν!
 Τί ὠφελεῖ ὁ βίος μας ὅστις ἀδόξως ἔρπει;
 Ὁ αἱματόεις ἥλιος τί ἔχει νὰ μᾶς τέρπη;
 Μακροζωίας δουλικῆς καὶ τύχης ἀνδραπόδων
 δὲν προτιμᾷτ' ἐν νεκρικὸν τοῦ Μαραθῶνος ῥόδον;
 Καὶ τάφος εἰς τοὺς πρόποδας σωροῦ ἐπινικείου
 δὲν εἶναι προκριτῶτερος τοῦ ἀδιώτου βίου;
 Ἐγείρατε τὴν κεφαλὴν ἀπέναντι τοῦ κόσμου.
 Πιστεύσατε τὴν πρόρρησιν τῆς πεποιθήσεώς μου,
 ἀκολουθοῦντες ἄτρομοι τὴν εὐγενῆ σημαίαν,
 τὴν δάφνην τῶν κατακτητῶν ἐλπίσατε βεβαίαν.
 Τὴν χειρὰ σας ἂν τὴν κινῇ ἡ ἔμφυτος ἀνδρία,
 θὰ ἐνισχύσῃ ὁ Θεὸς καὶ ἡ ἐλευθερία·
 κ' ἐκ νέου εἰς τὰς Πλαταιὰς καὶ εἰς τὰς Θερμοπύλας
 τῆς νίκης θ' ἀνεγείρητε τὰς πεπτωκυίας στήλας·

ἢ τὰς ἀνδραγαθίας σας ἐὰν ἡ τύχη ψεύσῃ
 εὐπρόσδεκτον εἰς τὸν Θεὸν τὸ αἷμά σας θὰ ρεύσῃ,
 θὰ μᾶς δεχθοῦν οἱ πρόγονοι ἐπάνω τῶν ἀστέρων,
 τὰ πλήθη θὰ μᾶς εὐφημοῦν τῶν μεταγενεστέρων,
 κ' εἰς τὴν ζωὴν τὴν πρόσκαιρον θανόντες μετ' εὐκλείας,
 θὰ ζήσωμεν ἀθάνατοι ἐντὸς τῆς ἱστορίας.

Μὲ ξίφη ἅς ὀπλίσσωμεν, μὲ λόγχας τὰς παλάμας,
 κ' εἰς τὰς αἰχμᾶς ἅς γράψωμεν τὰ δικαιώματά μας·
 ἡ γῆ ἥτις ἐλέους τῆς μᾶς ἔρριπτε ψιχία,
 ἅς μάθῃ πῶς ἡ παλαιὰ δὲν ἔσθυσεν ἀνδρία,
 ἅς μάθῃ νὰ μᾶς σέβηται ἀντὶ νὰ μᾶς οἰκτείρῃ.

Βλέπω ἀκτίνων εὐγενῶν τὰ βλέμματά σας πλήρη
 ζωῆς θυσίαν, ἀλλ' ἀπλὴν θυσίαν σᾶς προβάλλω.

Ἐκτὸς ἀφοσιώσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἄλλο.

Ἐξ ἴσου μὲ τὸν νικητὴν εἶν' ἐνδοξος ὁ μάρτυς
 καὶ τὴν Ἑλλάδα ἔσωσαν τὰ θύματα τῆς Σπάρτης.

ΧΛΩΡΟΣ

Εἴμ' ἐδικός σου· ὁ Θεὸς τὴν γλῶσσάν σου ἐμπνέει·
 ὁ λόγος σου πυριφλεγῆς εἰς τὴν ψυχὴν μου ῥέει.
 Ἄν εἶν' ἡ χεὶρ μου χρήσιμος ἢ ἂν τὸ πυροβόλον,
 διάθες τὴν, διάθες το, διάθες κ' ἐμὲ ὅλον.

ΙΠΠΟΤΗΣ

Εἶν' εὐγενεῖς οἱ λόγοι σου καὶ ὑπακούω χαίρων.

ΚΑΙΜΑΣ (σύρων τὸ ξιφίδιον)

Ἴδου κ' ἐγὼ προσέρχομαι τὸν φόρον μου προσφέρων.
 Νεκρὸν προτοῦ θὰ μὲ ἰδῆς, ξηρότερον σκελέθρου,
 πρὶν καταθέσω ἀπαυδῶν τὸ ξίφος τοῦ ὀλέθρου.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Λαλεῖ ἀπὸ τὰ χεῖλη σου ἡρώων γενναιότης·
 εἰς τὰς ψυχὰς μας κελαδεῖ ἐρρύθμῳς ἡ ἡχώ της.

Ἐλπίδ' ἀνάπτεις εἰς ἡμᾶς, καὶ στίλβει ὡς ἀδάμας,
καὶ στέφει καὶ ζωογονεῖ τ' ἀρχαῖα ὄνειρά μας.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΓΛΟΣ

Εἰς τὰς ψυχὰς μας πάντοτε κοιμᾶται ἡ πυρῖτις·
ἀλλ' ὁ σπινθὴρ μᾶς ἔλλειπε· μᾶς ἔλλειπε φωνή τις
τῆς ἐθνικῆς ἐγέρσεως τὸ σύνθημα νὰ δώσῃ,
νὰ μᾶς σαλπίσῃ ὡς παιὰν καὶ νὰ μᾶς συγκεντρώσῃ.
Ἡ προτροπὴ ἐφίπτατο εἰς ὄλων μας τὰ χεῖλη,
ἀλλὰ καθεὶς ἐπρόσμενε καὶ οὐδὲ εἰς ὠμίλει.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἐὰν τῆς δόξης εἰς ἡμᾶς προώρισται τὸ στέμμα,
ἀξίως ἀγοράζεται μὲ ὄλον μας τὸ αἷμα;
Νικήσωμεν ἢ πέσωμεν, ἐπίφθονοι ὁμοίως·
ὁ θάνατός μας μάρτυρος, καὶ ἥρωος ὁ βίος.

ΚΑΡΑΒΟΣ

* Ἄς σπεύσωμεν ὅπου καθεὶς γνωρίζει καὶ ἰσχύει·
θὰ μᾶς ἀκολουθήσωσιν οἱ φίλοι κ' οἱ οἰκεῖοι,
καὶ οἱ λοιποὶ τὰς προτροπὰς τοῦ Φλώρου ὡς ἀκούσουν,
εὐθὺς τὸν φιλελεύθερον παιᾶνα θ' ἀνακρούσουν.

ΝΕΟΚΛΗΣ

* Ἄς σπεύσωμεν, εἴμ' ἕτοιμος, καὶ εἰς ῥῆτὴν ἡμέραν
ἃς ἀσπασθῶμεν ἔνοπλοι τὴν γῆν μας ἐλευθέραν,
καὶ τῆς ἐλευθερίας μας τὸ ἄνθος τὸ βλαστάνον,
ἄρτιγενὲς ἃς ποτισθῇ μὲ αἷμα τῶν τυράννων.
Ἐντὸς τῆς ὥρας τῆς αὐτῆς καὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας
ἡ γῆ μας ἃς ὑποσεισθῇ εἰς ἓν, κ' εἰς ἄλλο πέρας,
καὶ πίπτουσα ὑπὸ πληγὰς συγχρόνους καὶ μυρίας,
ἃς ἀποθάν' ἡ ἐριννὺς τῆς μαύρης τυραννίας.

ΑΛΛΟΙ

* Ἄς σπεύσωμεν· ἃς σπεύσωμεν!

ΑΛΛΟΙ

* Ἄς μὴ χρονοτριβῶμεν.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ὦ τέχνα μου! Ὑπομονή! ὠρίμως ἄς σκεφθῶμεν.
 Βεβαίως λόγων εὐροίαν ἠκούσαμεν γενναίων.
 Ὁ Φλῶρος μᾶς κατέθελξε· πλὴν τί μᾶς εἶπε νέον;
 Τί ὅ,τι ἡ καρδία σας πολλάκις δὲν σᾶς εἶπε;
 Αἱ ἀθεράπευτοι πληγαί, αἱ καυστηραὶ σας λύπαι
 δὲν εἶναι νέαι διὰ σᾶς, καὶ τὸν δριμύν των πόνον
 γνωρίζετε ἀνέκαθεν καὶ ὅχι τώρα μόνον.
 Ἡ Ἑλλάς κλαίουσα ἐμπρὸς τῶν ὀφθαλμῶν σας κεῖται.
 Ποσάκις δὲν ηὐχθήθητε νὰ ἐλευθερωθῇτε!
 Πλὴν τί σᾶς ἀνεχαίτισεν; Ὑψώσατε τὰς χεῖρας,
 ἐπεκαλῆσθητε, ἀλλὰ δὲν ἤυρατε σωτῆρας·
 τὸν κεραυνὸν ἐκράξατε καὶ τὰς βροντάς ἀπάσας,
 ἀλλ' ἔμεινεν ὁ κεραυνὸς κωφὸς εἰς τὰς εὐχὰς σας·
 πρὸς ἔθνη ἀπετείνεσθε, ἀλλ' ἡ συμπάθειά των
 εἰς τὰς λεαίνας ὥχετο, τὰ ἔθνη σᾶς ἠπάτων·
 καρδίας παρετάττετε γενναίας πλὴν ὀλίγας,
 καὶ καθ' ὑμῶν ὠπλίζετο ὁ ἐκατόγχειρ γίγας·
 ὥς ὅπλον μόνον εἶχετε τὰς ῥάβδους τῶν ποιμένων,
 κατ' ἀμετρήτων ὀπλιτῶν, χωρῶν τετειχισμένων,
 βροντῶν χαλκίνων, κινήτων φρουρίων τῆς θαλάσσης,
 παρασκευῶν τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας πάσης.
 Ἰδοὺ τί περιέστελλε τὴν ἀνδρικήν σας ζέσιν.
 Ἀλλ' ἤδη εὕρισκόμεθα εἰς λαμπροτέραν θέσιν;
 Ὁ Φλῶρος μᾶς προέτρεψε νὰ ἐλευθερωθῶμεν·
 ἀλλὰ καὶ τίνος ἀρρώγῃ καὶ πῶς, δὲν ἐρωτῶμεν;
 Εἶν' ἁγίαι, εἶν' ἱεραὶ αἱ λέξεις ἄς προσφέρει·
 ἀλλὰ πρὸς ὑποστήριξιν, τί μέσα μᾶς προσφέρει;

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ γέρων ἔχει δίκαιον. Μᾶς ὁμιλεῖ φρονίμως.
 Εἰς τῆς πατρίδος τὴν φωνὴν νὰ τρέξωμεν προθύμως
 ἀλλ' ἂν ἀπαρασκεύαστοι, ἁώρως καὶ ἀκαίρως,
 ἰδέτε μήπως βλάψωμεν αὐτὴν καιριωτέρως.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ὡς πότε ν' ἀναβάλλωμεν τὸ ἔργον μας ματαίως;
 Πᾶσα στιγμή εἶν' ἔγκαιρος νὰ θνήσκωμεν γενναίως.
 Διστάζοντες κ' ἐλπίζοντες ἐὰν χρονοτριβῶμεν,
 ἀδόξως θενὰ ζήσωμεν καὶ δοῦλοι θὰ ταφῶμεν.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἰδοῦ, ὁ Ἕλλην καρτερεῖ αἰῶνα ἤδη τρίτον
 ἂν ἐκινεῖτο πρὸ πολλοῦ, ἐλεύθερος θὰ ἦτον
 τὸ μέλλον εἶναι ἄσυλον καὶ γῆ τοῦ δειλιῶντος,
 ἀλλ' ὁ γενναῖος τὰς στιγμὰς ζυγίζει τοῦ παρόντος.

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ἄν μένωμεν σκεπτόμενοι, καὶ ἂν χρονοτριβῶμεν,
 ναὶ μὲν οὐδὲ νικώμεθα, ἀλλ' οὔτε καὶ νικῶμεν.
 Εἰς τὸν ζητοῦντα στέφανον ὁ στέφανος ἀνήκει
 ἢ θάνατος ἢ νίκη.

ΠΟΛΛΟΙ

Ναί! ἢ θάνατος ἢ νίκη!

ΦΩΡΟΣ

Γενναῖος ἐνθουσιασμὸς εἰς τὰς ψυχὰς σας φλέγει,
 ἀλλ' ὁ σεβάσμιος πατὴρ οὐχ ἥττον ὀρθῶς λέγει.
 Δὲν σᾶς προτρέπω εἰς τὸ πῦρ ἀκρίτως νὰ ῥιφθῶμεν,
 τὸ πᾶν νὰ θυσιάσωμεν διὰ νὰ δοξασθῶμεν,
 οὐδ' ἡ πατρίς μας νὰ καῇ ζητῶ διὰ χειρός μας,
 ὡς ἐπιτάφιος δαυλὸς ἐπὶ τοῦ μνήματός μας.
 Περὶ ἡμῶν ἂν προῦκειτο, τὸ ἐδικόν μας χρέος

θὰ ἦτον ν' ἀποθάνωμεν μαχόμενοι γενναίως·
 ἀλλ' ἡδ' ἡ σκέψις ἀφορᾷ τὸ ἔθνος μας ἀθρόον·
 ἐκεῖνο πρέπ' ὑπερνικῶν νὰ διαμεῖνῃ σῶον.
 Δὲν ἦλθα μόνον συμβουλῶν ματαίων φέρων πλοῦτον·
 σᾶς δίδουν αἱ καρδίαι σας πολλαπλασίας τούτων·
 ἀλλὰ λαμπράς καὶ ὕλικάς σᾶς φέρω βοηθείας.
 Ὁ πατριώτης ὃς ἐντὸς ἀρχαϊκῆς καρδίας
 ἐλευθερίας ἐθνικῆς παλμὸν πρωτοησθάνθη,
 καὶ εἰς ἐλπίδων εὐκλεῶν ἀκτῖνας ἐθερμάνθη,
 ὁ Ῥήγας μ' ἐξαπέστειλεν.

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ὁ Ῥήγας;

ΦΛΩΡΟΣ

Ναὶ ὁ Ῥήγας.

Μ' ἐμπιστοσύνην τὸν τιμᾷ τῶν Γαλατῶν ὁ γίγας.
 Τὴν γῆν μὲ βλέμματ' αἰτοῦ μετρῶν ὁ Ναπολέων,
 τὸν εἶδεν ἀσχολούμενον εἰς σχέδιον γενναῖον,
 τὸν εἶδε τῆς πατρίδος του τὴν τύχην μελετῶντα,
 καὶ τῆς ἐπαναστάσεως τὴν σάλπιγγα λαβόντα,
 κ' ἐπευφημῶν τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα ποῦ τιμᾷτε·
 τριακοντάκις χίλιοι τῷ δίδονται Γαλάται,
 καὶ μετ' αὐτῆς ἐρχόμενος τῆς ἀνδρικῆς ἀσπίδος,
 τὴν σωτηρίαν δι' ὑμῶν ἐλπίζει τῆς πατρίδος.
 Ἐγὼ δὲ αἴσια πρὸς σᾶς κηρύττων προεστάλην,
 νὰ διαθέσω τοὺς λαοὺς πρὸς τὴν μεγάλην πάλην,
 εἰς κοινωνίαν μυστικὴν τὰς πόλεις νὰ ἐνώσω,
 κινῶν τὴν ἐπανάστασιν τὸν δρόμον του νὰ στρώσω.

TINES

Ζήτω ὁ Ῥήγας!

ΑΛΛΟΙ

Ζήτωσαν οἱ Γάλλοι κ' ἡ Γαλλία!

ΑΛΛΟΙ

Ζήτω ἡ πίστις, ἡ πατρίς καὶ ἡ ἐλευθερία!

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ἄφ' οὗ συνεννοήθημεν θὰ χωρισθῶμεν τώρα·
 πρέπει τὸν σπόρον τοῦ πυρὸς νὰ λάβῃ πᾶσα χώρα,
 νὰ γίνωσιν ἀπόκρυφοι παντοῦ ἐτοιμασίαι,
 καὶ ὅπλα τῶν πολεμιστῶν νὰ κρύψωσ' οἱ μανδύαι·
 κινδύνους θ' ἀπαντήσωμεν εἰς τὴν ἀποστολὴν μας,
 πιστοὶ πλὴν εἰς τὴν κλῆσίν μας καὶ εἰς τὴν ἐντολὴν μας,
 σφαγὴν θὰ ὑπομείνωμεν καὶ τρομερὰς βασάνους,
 παρὰ νὰ ὑποκύψωμεν ἀκόμ' εἰς τοὺς τυράννους.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἀπὸ τοῦ νῦν περισκεψὶν καὶ σιωπὴν βαθεῖαν!
 Ἡ τυραννία κέχτηται τὴν ὀσφρησὶν ὀξεῖαν·
 ἐὰν τὰ μελετώμενα μακρόθεν ὑποπτεύσῃ,
 τὸ αἷμά μας τὸ ἄριστον ὡς χεῖμαρρος θὰ ρεύσῃ.
 Τὸ αἰσθημά μας, τὸ ἐντὸς τῶν καρδιῶν μας καῖον,
 ἅς μὴ τὸ ἐξατμίζωμεν διὰ κραυγῶν ματαίων,
 ἅς μένη συγκεντρούμενον, νὰ συμπηγῇ εἰς πράξεις.
 Δὲν διαπράττ' ἡ καύχησις, ἀλλὰ ὁ νοῦς κ' ἡ τάξις.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Ἐπικατάρατος ἐὰν κἀνείς μας δειλιάσας,
 ἢ ὑποσχέσεων χρυσῶν τὸ δέλεαρ δαγκάσας,
 φανῇ πρὸς τὴν πατρίδα του καὶ πρὸς ἡμᾶς προδότης!
 Ὑπάρχει καὶ μᾶς ἐφορᾷ Θεὸς ἀνταποδότης.

ΑΛΜΗΡΟΣ

Καὶ δὲν θ' ἀποφασίσωμεν προτοῦ νὰ χωρισθῶμεν
 πῶς ἔχομεν νὰ πράξωμεν καὶ ποῦ ν' ἀπαντηθῶμεν;

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἴδου ἡ γνώμη, ἀδελφοί, ἣν ἤθελον σᾶς δώσει·
 ἀφ' οὗ τὰ πλήθη πανταχοῦ προπαρασκευασθῶσι
 καὶ μυστικάι προμήθειαι συρρεύσουν ἐφοδίων,
 πασῶν πρωτίστη νὰ ληφθῇ φροντίς περὶ φρουρίων.
 Ἡ τυραννία ἔστησεν ἐκεῖ τὰς φωλεάς της·
 ἐκεῖθεν τῆς πατρίδος μας ὁ ληστρικὸς δυνάστης
 ὡς σαρκοφάγον ὄρνεον ἐπισκοπεῖ φυλάττων,
 καὶ δεκατίζει ἄφοβος τὸ ἔθνος τῶν θυμάτων.
 Ἐκεῖ νὰ πρωτοπέσωμεν· ἐκεῖνα πρῶτον ὅλων
 τὴν αὐτὴν νύκτα πανταχοῦ ν' ἀρπάσωμεν μὲ δόλον,
 καὶ τὴν αὐγὴν ὁ ἥλιος ὁπότεν ἀνατείλῃ,
 μ' Ἑλλήνων νὰ σεμνύνηται σημαίαν πᾶσα πύλη,
 κ' εἰς δύσιν κ' εἰς ἀνατολὴν μ' ἐν σύνθημα συγχρόνως
 ὄλ' ἡ Ἑλλάς ν' ἀνεγερθῇ ὡς εἰς ὀπλίτης μόνος.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Διὰ φρουρίων ἄλωσιν δὲν φθάνει μόνον λόγος,
 ἀλλ' ἀπαιτεῖται δύναμις καὶ χρόνος ἀναλόγως.
 Καθὼς οἱ νόμοι ὥριζον τῶν Λακεδαιμονίων,
 τὰ φρούριά μας ἔστωσαν τὰ στήθη τῶν ἀνδρείων.
 Εἰς τῶν βουνῶν τὰς κορυφάς, πλησίον εἰς νεφέλας,
 ἐμπρός του ἔχων βάραθρα καὶ περίξ του θυέλλας,
 εἰς βρύσεις κάθεται ψυχρὰς κ' εἰς σκιεροὺς πλατάνους,
 ὁ ἄτρομος ἀρματωλὸς φοβίζων τοὺς τυράννους.
 Τὰ ὕψη ἐκκληρώθησαν εἰς τὴν ἐλευθερίαν!
 Μ' ἐκείνους εἰς ἐνώσεως ἐλθόντες κοινωνίαν,
 ἄς κατερχώμεθ' ἀπ' ἐκεῖ ὡς χεῖμαρροι κροτοῦντες,
 τὰς πεδιάδας, τοὺς ἀγροὺς, τὰς πόλεις πλημμυροῦντες.
 Ἀντὶ τὴν ῥώμην τῶν χειρῶν, τὸ αἶσθημα τοῦ στήθους
 νὰ περικλείσωμεν ἐντὸς εἰς φρούρι' ἀπὸ λίθους,

ἄς φυλακίσωμεν ἐκεῖ τοὺς τρέμοντας βαρβάρους,
καὶ ὡς περὶ τὰς πύλας των ὀρμῶντες μετὰ θάρρους,
τὴν γῆν μας, τὴν πλουσίαν των κρατοῦντες ἀποθήκην,
ἄς τοὺς καταναγκάσωμεν νὰ κλίνουν εἰς συνθήκην.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Συγχρόνως καὶ τὰ σκάφη μας, κελύφη τῶν ὑδάτων,
ἀνάγκη νὰ ὀπλίσωσι τ' ἀδύνατα πλευρά των,
μαχίμους ναύτας νὰ δεχθοῦν καὶ ἔρμα πυροβόλων,
νὰ στέψωσι τὰς πρῶρας των καὶ νὰ ταχθῶσ' εἰς στόλον.
Μὲ τὰς πετρώδεις των ἀκτὰς καὶ μὲ τὰς νήσους πάσας
ἐκτεταμένας ἡ Ἑλλὰς ἐγκλείουσα θαλάσσας,
ἀνάγκην ἔχει ἄφρευκτον συμμαχῶν ὑποπτέρων.

(Πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην)

Ὅποια εἶναι πρὸς αὐτὰ ἡ γνώμη σου, ὦ γέρων;
Ἔχεις τὴν πεῖραν παλαιάν. Πῶς σκέπτεσαι;

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Διστάζω!

ΝΕΟΚΛΗΣ

Ἀκόμῃ;

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ἄλλο τί ζητεῖς;

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Ναί, δὲν καταδικάζω

τὴν φλόγα τὴν φιλόπατριν ἣν ἡ ψυχὴ σας τρέφει
ἡ ἡλικία τὴν γενναῖα, ἡ ἀρετὴ τὴν στέφει·
ἀλλὰ μὴ, Φλῶρε, λησμονῆς ὅτ' εἰς ἐπαναστάσεις
εἶν' εὐκολος ἡ κίνησις, πλὴν δύσκολος ἡ στάσις·
ὅτι τὸ ἔθνος σήμερον κοιμώμενον λανθάνει,
πλὴν ἅπαξ ἂν ὁ τύραννος παροξυνθεὶς ἐμάνῃ,
θὰ πλημμυρήσῃ, κρουνηδὸν τὸ αἷμά μας ἐκρέον,

κ' ἡ χεὶρ σου δὲν θά δυνηθῇ νὰ τὸ κρατήσῃ πλέον.
 Ἐν ὧσφ ζωσὶν Ἑλληνες, ἔχ' ἡ Ἑλλὰς ἐλπίδα·
 ἀλλ' ὅταν μεταβάλωμεν εἰς τάφον τὴν πατρίδα!...

ΦΛΩΡΟΣ

Τοὺς λόγους τούτους σέβομαι, ὡς πάντοτ' ἐσεβόμην,
 βαθύπειρε διδάσκαλε, τὴν συνετὴν σου γνώμην·
 ἀλλ' ἀπαιτεῖς ἀδύνατα. Εἰς τὴν ἐλευθερίαν
 τί ἔθνος ποτ' ἐπρόσφερεν ἀναίμακτον θυσίαν;
 Τῆς δάφνης τῆς τὸ στέλεχος εὐρώστως μόνον θάλλει
 εἰς γῆν ἣν ἐξωμάλυνον καταστροφαὶ καὶ πάλῃ.
 Θρησκευαία ἡ πεποιθήσις ἂν δὲν ἐβάφ' εἰς αἷμα
 οὐδέποτε κατέκτησε τοῦ νικητοῦ τὸ στέμμα.
 Ὅ τὴν ζωὴν του ἀγαπῶν τὴν διακινδυνεύει.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Ὅ καὶ ἀσφάλειαν ζητῶν προσεκτικῶς ὁδεύει.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀσφαλεστέρας παρ' αὐτὰς ζητοῦμεν ἐγγυήσεις,
 ὁπότε ἀλληλόμαχοι ἀνατολὴ καὶ δύσις
 ἐλκύουν τῶν τυράννων μας τὴν προσοχὴν κατ' ἄλλων,
 ὁπότε περιμένομεν ἐπικουρίαν Γάλλων,
 ὅτε τὴν γῆν ὀλόκληρον σπασμοὶ κινοῦν μεγάλοι;

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Τὰ πράγματ' ἃς προσμείνωμεν ἃς ἔλθωσιν οἱ Γάλλοι,
 ἃς ὁδηγῇ τοὺς λόχους των ὁ εὐγενὴς Φερδινάνδς,
 καὶ τότε κἂν βαδίζομεν ἀπταιστως καὶ βεβαίως.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Μὲ πείθει, οὐδὲ ὁμιλεῖ ἀδίκως ὁ πρεσβύτης·
 δολία ἢ πολιτικὴ, κ' οἱ δρόμοι σχολιοί της·
 εἶναι σειρὴν ἐπάδουσα εἰς βάθη ἀπωλείας,
 ἣ τέρας ἔχον κεφαλὴν εἰς τόπον τῆς καρδίας.

Ἀκόμῃ δὲν ἐφθάσαμεν εἰς τὸν χρυσοῦν αἰῶνα,
 ὁπότε εἰς θεμέλια εἰλικρινείας μόνα,
 ὁπότε εἰς εὐθύτητος κ' εἰς ἀληθείας βάσεις
 θεν' ἀνυψῶνται τῶν ἐθνῶν αἱ σχέσεις κ' αἱ συμβάσεις·
 ἀκόμῃ τῶν αἱμάτων μας δὲν ἔκλεισαν αἱ βρύσεις,
 διότι ἐπιστεύθημεν εἰς ξένας εἰσηγήσεις,
 διότ' ὑπὸ ἐπίπλαστα ἐλευθερίας ἄνθη
 τὸν δράκοντα κρυπτόμενον τὸ στῆθός μας ἡσθάνθη.
 Ἄς ἔλθωσ' οἱ ἐπίκουροι καθὼς μᾶς ἀνηγγέλθη,
 ὁ Ῥήγας μὲ πολεμικὰς παρασκευὰς ἄς ἔλθῃ,
 καὶ τότε στηριζόμενοι ἐπ' ἀσφαλοῦς ἐλπίδος,
 ἄς χύσωμεν τὸ αἷμά μας καὶ μέχρι τῆς ρανίδος.

ΧΛΩΡΟΣ (ἐξελθὼν πρὸ ὀλίγου ἐπιστρέφει εἰς τὸν θάλαμον)

ΧΛΩΡΟΣ

Σιγᾶτε! Ξένος ἄνθρωπος τὴν κλίμακ' ἀναβαίνει·
 ζητεῖ τὸν Φλῶρον νὰ ἰδῇ.

TINES (τεταραγμένοι)

Τί τοῦτο νὰ σημαίνει;

ΦΛΩΡΟΣ

Ἐμέ; τίς εἶναι; τί ζητεῖ;

ΧΛΩΡΟΣ

Μανδύας τὸν καλύπτει·
 νὰ μείνῃ θέλει ἄγνωστος· τὸ πρόσωπόν του κρύπτει.

TINES

Τί τρέχει;

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐπροδόθημεν.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ὁ Φλῶρος ἐγνωρίσθη!

ΚΑΡΑΒΟΣ

Νὰ μὴν εἰσέλθῃ. Νὰ κλεισθῇ ἡ θύρ', ἂν δὲν ἐκλείσθῃ.

(Πρὸς τὸν Φλώρον)

Νὰ σὲ συλλάβῃ ἔρχεται μὲ βίαν ἢ μὲ δόλον.

ΑΛΛΟΙ

Νὰ μὴν εἰσέλθῃ!

ΦΛΩΡΟΣ (πρὸς τὸν Λάμπρον)

Δὸς ἐδῶ αὐτὸ τὸ πυροδόλον.

(Πρὸς τὸν Χλωρὸν)

* Ἄς ἔλθῃ· περιμένεται. (Πρὸς τοὺς λοιποὺς) Συρθῆτε κατὰ μέρος.

* Ἴσως εἰς φόβον μάταιον ἐδόθητε ἀκαίρως.

(Ὅλοι οἱ λοιποὶ σύρονται εἰς γωνίαν, ἀφ' ἧς κατ' ἀρχὰς μὲν προσέχουσι πρὸς τὸν Φλώρον, μετὰ ταῦτα δὲ φαίνονται συνδιαλεγόμενοι μυστικῶς μεταξὺ των, καὶ ἰδίως μετὰ τοῦ Ἀρχιμανδρίτου καὶ Νεοκλέους. — Ὁ Φλώρος ἵσταται εἰς τὴν ἄλλην γωνίαν εἰς τὸ προσκίνηιον, ἔχων τὴν χειρὰ του ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ κρατῶν τὸ ἐκεῖ κείμενον πιστόλιον. Ἐμφαίνει ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ, ἔχων τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον εἰς τὸν μανδύαν του, καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸν Φλώρον)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἶσαι ὁ Φλώρος;

ΦΛΩΡΟΣ

Εἶμ' ἐγώ. Τίς εἶσαι σύ; ὁμίλει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (βλέπων περίξ του)

* Ἐχομεν μάρτυρας πολλούς· εἶν' ἐδικοί σου φίλοι;

ΦΛΩΡΟΣ (κρατῶν τὸ πυροδόλον)

* Ὅμιλησον. Οὐχὶ αὐτοί, σὺ ὑποπτος μοι εἶσαι·

τί κρύπτεσαι, καὶ παρ' ἐμοῦ τί θέλεις; πῶς καλεῖσαι!

Τίς εἶσαι;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (περιβλεπόμενος μυστηριωδῶς, στρέφεται πρὸς τὸν Φλώρον καὶ ἀνοίγει τὸν μανδύαν του, ὃν μετὰ ταῦτα κλείει πάλιν ἀμέσως)

* Ὁ Γεώργιος Αὐγερινός.

ΦΛΩΡΟΣ (μὲ ἐκπληξιν)

Καὶ θέλεις

ἐμέ! Τὴν εὐτυχίαν σου ἀνίσως μοι ἀγγέλλης,
 εἰδήσεις τοῦ αἰσίου σου ἐὰν μοι φέρῃς γάμου,
 συγχαίρω! Πλὴν πολύτιμα μοι εἶναι τὰ λεπτά μου.
 Δὲν δύναμαι, μακρύτερον ἀφήνων τοὺς κυρίους,
 νὰ παρατείνω τὰς εὐχὰς τὰς συγχαρητηρίους.
 Ὑπαγε χαίρων. Χρεωστῶ νὰ ἐπιστρέψ' ὀπίσω.

(Τὸν χαιρετᾷ ἑλαφρὰ καὶ θέλει νὰ φύγῃ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Διὰ σὲ ἦλθα, δι' ἐμέ δὲν ἦλθα νὰ λαλήσω.

ΦΛΩΡΟΣ

Τί θέλεις;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Φλῶρε, πρόσεχε, ὑπάρχει προδοσία·
 εἰς τὸν σατράπην περὶ σοῦ ἐδόθη ἀγγελία,
 καὶ τῇ κατεμηνύθησαν οἱ μυστικοὶ σκοποὶ σου.

ΦΛΩΡΟΣ

Ποῖοι σκοποὶ μου μυστικοί;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Νὰ φύγῃς καταπαίσου·
 τὰ πάντα ἔγειναν γνωστά. Καὶ ὥρας ἂν ἀργήσῃς,
 φέρεις τὸν ὀλεθρον εἰς σέ, καὶ εἰς αὐτοὺς ἐπίσης.

ΦΛΩΡΟΣ (σύννους)

Εἰσὶν οἱ φίλοι μου γνωστοί;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Οὐχὶ δι' ὀνομάτων.

ΦΛΩΡΟΣ

Σὺ μοι τὸ λέγεις; σὺ ἐμέ κινδύνων προφυλάττων;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐγώ! πλὴν φύγε πρὶν αὐγὴ δευτέρα ν' ἀνατείλῃ.
 Ἐκπλήττεσαι; δὲν εἴμεθα ἀπὸ παιδίων φίλοι;
 Πολλάκις δὲν μοι ὠρεξας ἀδελφικῶς τὴν χεῖρα,
 κ' ἐγὼ πολλάκις μ' ἀδελφοῦ στοργὴν δὲν τὴν ἐπῆρα;
 Συνεταράχθη ἔκτοτε ἡ σχέσις ἡ ἀρχαία,
 πλὴν σήμερον προτίθεσαι καὶ μελετᾷς γενναῖα,
 καὶ εἶν' ἡ σωτηρία σου τοῦ ἔθνους σωτηρία.
 Ὑγίαινε.

ΦΛΩΡΟΣ (τῷ δίδει τὴν χεῖρά του)

Γεώργιε! εἶς' εὐγενὴς καρδιά.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (καλύπτει τὸ πρόσωπόν του)

Τὸ ὄνομά μου ἄγνωστον ἐπιθυμῶ νὰ μείνῃ.
 Οὐδεὶς ἄς μάθῃ πῶς ἐδῶ σέ εἶδα· οὐδ' ἐκεῖνοι. (Ἀναχωρεῖ.)

ΟΛΟΙ (μετὰ σπουδῆς περιστοιχίζοντες τὸν Φλῶρον)

Λοιπὸν;

ΦΛΩΡΟΣ

Ἄνεκαλύφθημεν· ὑπάρχει προδοσία·
 ἐδῶ δὲν εἶναι διὰ σᾶς ἀσφάλεια καμμία.
 Ἄν εἶναι τίς σας ὑπαρξὶν εἰρηνικὴν προκρίνων
 κ' εὐχόμενος ν' ἀναβληθῇ ἡ ὥρα τῶν κινδύνων,
 ἂν τὰς προτάσεις μου τινὸς καταδικάζ' ἡ γνώμη,
 ἀπέλθετε ὡς ἤλθατε, εἶναι καιρὸς ἀκόμη.
 Ἀκόμη δὲν γνωρίζεσθε κατ' ὄνομα κἀνείς σας·
 ἀπέλθετε ὡς ἤλθατε, καὶ ὁ Θεὸς μαζὶ σας.
 Τὸ κατ' ἐμὲ, τὴν θέσιν μου ὀφείλω νὰ φρουρήσω·
 ἂν ἔχω θάνατον ἐμπρὸς, τὸ αἶσχος ἔχ' ὀπίσω·
 νὰ διαμείνω χρεωστῶ ὡς φύλαξ τῆς πατρίδος
 ἐδῶ μὲ τὴν ἀσπίδα μου ἢ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος.
 Δὲν βλέπω ἡ ἀναβολὴ πρὸς τί θεὰ συντείνῃ·
 μὴ κύνει τὰς ἀλύσεις μας χωρὶς νὰ τὰς λεπτύνῃ.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

Ὑπὲρ ἐλευθερίας μας θὰ μᾶς ἐγείρουν ἄλλοι!
 Ἄν δὲν κινώμεθα ἡμεῖς, θὰ μᾶς κινήσουν Γάλλοι!
 Ἄν δὲν φανῇ τὸ αἷμά μας καχλάζον εἰς τὰς φλέβας,
 ἀνίσως τοὺς συμμάχους μας δὲν πείσωμεν εἰς σέβας,
 ἃς λείψ' ἡ συμμαχία των, θὰ εἶναι ζυγὸς νέος·
 σύμμαχος πρέπει ἑαυτοῦ νὰ εἶναι ὁ γενναῖος.
 Οἱ βοηθοῦντες ἑαυτοὺς εὐρίσκουσι σωτῆρας,
 καὶ κατευθύνει ὁ Θεὸς τὰς κινουμένας χεῖρας.

ΠΟΛΛΟΙ

Οἱ βοηθοῦντες ἑαυτοὺς εὐρίσκουσι σωτῆρας,
 καὶ κατευθύνει ὁ Θεὸς τὰς κινουμένας χεῖρας.

ΦΛΩΡΟΣ

Εἰς τὴν προτέραν πρότασιν ἔάν τινες ἐμμένουν,
 πολλὰ νὰ κανονίσωμεν καὶ νὰ σκεφθῶμεν μένουν,
 ἀλλ' ἀγρυπνεῖ ὁ κίνδυνος κ' ἡ ὥρα κατεπεῖγει·
 διαλυόμεθα· καθεὶς κρυπτόμενος ἃς φύγῃ,
 καὶ εἰς τὰ σκότῃ θάπτοντες τὴν μυστικὴν ὁδὸν μας,
 ἃς ἀποπερατώσωμεν ἄλλοῦ τὴν σύνοδόν μας.

ΧΛΩΡΟΣ

Ποῦ δὲ θενὰ συνέλθωμεν καὶ αὐθις διὰ τάχους;

ΦΛΩΡΟΣ

Εἰς τοῦ πετρώδους Παρνασσοῦ τοὺς δενδροφύτους βράχους
 γνωρίζω θέσιν ἔρημον κειμένην καταλλήλως·
 τοῦ καταρράκτου εἰς αὐτὴν πλατύνεται τὸ χεῖλος,
 κ' οἱ βράχοι διατέμνοντες τὴν ἐπιφάνειάν των,
 εἰς ἀμφιθέατρον εὐρὺ σωρεύονται γιγάντων·
 εἶναι ὁ μέγας προμαχὼν πλησίον τῶν ἀστέρων,
 δν ὁ Θεὸς ἀνήγειρεν ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων.
 Τείχη του εἶν' αἱ κορυφαὶ καὶ τοῦ βουνοῦ τὰ νῶτα,
 καὶ τάφροι του τὰ βάραιρα ποῦ βράζουν κεχηνότα.

Ἐκεῖ, εὐθύς ὅπου ἡ νύξ τὸν πέπλον τῆς ἐκτείνει,
 μὲ προσοχὴν τὸ βῆμά του καθεὶς ἅς διευθύνῃ·
 ἐκεῖ συνεδριάζοντες σκεπτόμεθ' ἀταράχως,
 ἔπου φρουρός μας ὁ Θεὸς καὶ φρούριον ὁ βράχος.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Καὶ πῶς θὰ διακρίνωμεν τὴν θέσιν καὶ τὸν δρόμον;

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀφ' ὅπου κεῖται ἡ Δαυλὶς, ἀνόδων ἀποτόμων
 συνέχεια, σᾶς ὁδηγεῖ πρὸς τὴν μονὴν τοῦ ὄρους·
 ἐκεῖθεν πρὸς τ' ἀριστερὰ περῶντες ἀνηφόρους
 καὶ δρόμους ποῦ ὁ χεῖμαρρὸς χαράττει κατὰρρέων,
 εἰς σκοτεινὴν ἐμβαίνετε κοιλάδα τῶν ὀρέων.
 Ἄλλου τὸ μονοπάτιον κρεμᾶται εἰς τὸ χάος,
 ἄλλου ἐξελιττόμενον, εἰς χλόην ἔρπει πρᾶως,
 ἄλλου δὲ πάλιν ἐκκοπεῖς ἀπὸ τὰ ὕψη βράχους
 τὸ ἔσυρε κατόπιν του μὲ τὸ βαρὺ του πάχος·
 ὕψη δὲ μόνον προσιτὰ εἰς τὰς δορκάδας σχίζον,
 καὶ κορυφὰς ὅπου διπλοῦς ἐκτείνεται ὀρίζων
 καὶ τὴν Φωκίδα διαιρεῖ ἀπὸ τῆς Βοιωτίας,
 φέρ' εἰς ἐρείπιον μικρᾶς ἀρχαίας ἐκκλησίας,
 ἔργον ἀγνώστου ἀσκητοῦ ὃς ἔτι ζῶν ἐτάφη·
 ἐκεῖ ὑπάρχ' ἡ κορυφὴ ποῦ σᾶς περιεγράφει.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Σᾶς ὁδηγῶ· μ' εἶναι γνωστὸν τοῦ Παρνασσοῦ τὸ μέρος.

ΦΛΩΡΟΣ

Τὰ τῆς φυγῆς των πρόβλεψε καὶ φρόντισον ἐγκαίρως.

(Ὅλοι πλὴν τοῦ Φλώρου ἀνχωροῦσι βραδέως.)

ΦΛΩΡΟΣ

Ἰδοὺ λοιπόν! Ὑπέγραψα συνθήκην πρὸς τὸν βίον.

Ἡ τύχη ἂν μὲ πολεμῇ ἅς μὲ ἰδῇ ἀνδρεῖον.

Μακρὰν ἐμοῦ ἡ μνήμη της καὶ ὅ,τι μοὶ τὴν φέρῃ,
μακρὰν καὶ ἡ καρδιά μου! Εἰς λέοντας ἄς ἔρῃ!
Ἄν ἡ ζωὴ δι' ὄλων μου τῶν πόρων διαῤῥέῃ,
πλὴν φλόξ εἰς τὴν καρδίαν μου ἐλευθερίας καίει,
σκιάς τῶν φαινομένων της ἀντανακλῶσα ὄλων.
Δὲν ζῇ κ' ἡ βόμβα ποῦ πετᾷ ἀπὸ τὸ πυροβόλον
καὶ πῦρ χωνεύει, κ' ἔκρηξιν πλανᾷ, καὶ καταστρέφει;
Ἄν ἔσβυσαν διὰ παντὸς τὸν ἥλιόν μου νέφη,
καὶ μαῦρ' ἂν ἐπικρέμονται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου,
θενὰ τὰ χρωματίσωσιν αἱ φλόγες τῆς ψυχῆς μου.
Ἐν ὅσῳ ζῇ σπασμωδικῶς ὁ ὕλικός μου βίος,
διὰ τοῦ σάλου τῆς ζωῆς θὰ πλεύσω δραστηρίως,
μὲ καρτερίαν στωϊκὴν θ' ἀναδεχθῶ τὴν πάλιν,
πρὸς μέγα πάθος μὲ ψυχὴν θ' ἀντισταθῶ μεγάλην,
καὶ θενὰ πνίξω εἰς αὐτὴν τὴν ἀνδρικὴν παλάμην
τὴν πάλλουσαν καρδίαν. — ὦ! ἀνίσως ἐδυνάμην!

ΦΥΛΛΙΤΗΣ (εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας)

ὦ ἀδελφέ!

ΦΛΩΡΟΣ

Ὁ Περικλῆς! (ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας του.)

Πῶς, φίλε! Δι' αἰθέρος;

Ὅπόταν μ' ἀντεμάχετο τὸ πνεῦμα τοῦ ἀέρος,
σύ, φαίνεται, εὐτυχέστερος κατόπιν μου ἐπέτας·
ἀλλὰ τὰς ἀγγελίας σου, ὦ! τάχυνε, εἰπέ τας.

ΦΥΛΛΙΤΗΣ

ὦ Φλῶρε!

ΦΛΩΡΟΣ

Πῶς! τὸ στόμα σου ἡ ἀθυμία κλείει!

Τί ἀπευκταῖ ἀκούσματα τὸ βλέμμα σου μηνύει;

Ἄν χαρμοσύνους ἔφερες εἰδήσεις, θὰ ἐσίγας;

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Ἀκούσµατ' ἀποτρόπαια! — Ὁ Ῥήγας...

ΦΛΩΡΟΣ

Αἶ! ὁ Ῥήγας;...

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

ὦ ἀδελφέ! ἀπώλονται οἱ φίλτεροί µας πόθοι,
αἱ στίλβουσαι ἐλπίδες µας.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὁ Ῥήγας!...

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Ἐπροδόθη-

εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ ἔργου του δολίως συνελήφθη,
µ' ἀλύσεις τὸν ἐδέσµευσαν κ' εἰς φυλακὰς ἐρρίφθη.

ΦΛΩΡΟΣ

Τί λέγεις, φίλε; Τίνα; Τίς; Δὲν εἶσαι εἰς ἀπάτην;

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Εἶδῃσιν φέρω θλιβεράν ἀλλὰ βεβαιοτάτην.
Ἦµην αὐτόπτης, καὶ δεινὰς µὲ ἀφησ' ἐντυπώσεις.

ΦΛΩΡΟΣ (κτυπῶν τὸ μέτωπόν του)

ὦ! τότε πέσε, κεραυνέ, νὰ µὲ ἀποτεφρώσης.

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Εἰς τὴν Τεργέστην εἵµεθα, ὥς εἶχες µᾶς ἀφήσει·
εἰς Ἐνετίαν δ' ἔμελλεν ὁ Ῥήγας ν' ἀπαντήσῃ
πρὸς τελευταίαν ἐντευξίν τὸν ἥρωα τῶν Γάλλων
ἐλπίδων ἤδη ὄνειρα ἐτρέφοµεν μεγάλων.

Ὑπῆρχον ὅπλα, ἀφθονος προμήθεια ἀργύρου,
τὰ πυροβόλα µας τροφή πυρίτιδος ἐπλήρου,
καὶ φλέγων ἐνθουσιασµὸς ἐπλήρου τὰς καρδίας.
Ἦδη τὰς πρώρας µας µ' ἀφροὺς ἐκτύπα ὁ Ἀδρίας,
καὶ ζέφυρος ἀνήσυχος εἰς τοὺς ἰστούς µας πνέων

νὰ μᾶς προπέμψῃ ἔσπευδεν εἰς τὸ λαμπρὸν Αἰγαῖον.
 Ἄλλ' ἡ στρεβλὴ πολιτικὴ μὲ δύο προσωπεῖα,
 ἐν ᾧ μᾶς ἐνεψύχωνε καὶ μᾶς προσεμειδία,
 κατὰ τῆς εὐπιστίας μας στραφεῖσα αἰφνιδίως,
 τὴν ὄψιν μᾶς παρέστησε προδότου ἐριννύος.
 Ἀφ' οὗ ἀπεχωρίσθημεν, μετὰ τινὰς ὀλίγας
 ἡμέρας, συνεσκέπτετο μὲ τοὺς λοιποὺς ὁ Ῥήγας,
 καὶ ἱεροὺς μᾶς ἔλεγε περὶ πατρίδος λόγους.
 Ἐν ᾧ δ' ἀνεγινώσκαμεν ἐταίρων καταλόγους,
 καὶ τοὺς ἐκράτει ἀνοικτοὺς εἰς χεῖράς του ἀκόμη,
 ἐκεῖ, ἰδοῦ, Αὐστριακοὶ ἐμβαίνουν ἀστυνόμοι,
 καὶ κατ' αὐτοῦ μὲ βλέμματα ὁρμοῦν σπινθηροβόλα·
 τοὺς βλέπει, τοὺς ἐννόησε. Τὰ ἐγγραφά του ὅλα,
 τοὺς κινδυνώδεις πίνακας ρίπτ' εἰς τὸ πῦρ μὲ βίαν,
 καὶ ἴσταται προκλητικῶς ἐμπρὸς εἰς τὴν ἐστίαν.
 Ματαίως τὰ καίόμενα ὁρμοῦν αὐτοὶ νὰ σώσουν·
 ὀπλίζεται, τοὺς ἀπωθεῖ, καὶ πρέπει νὰ ἐνδώσουν.
 Ἰδὼν δὲ ὅτι τεφρωθεὶς ἐξέλιπεν ὁ χάρτης,
 «Ἰδοῦ, τοῖς λέγει, τῶν λοιπῶν συντρόφων μου ὁ μάρτυς.
 » Αὐτοὶ ἐσώθησαν· ἐγὼ πηγαίνω· ὁδηγεῖτε!»
 καὶ τ' ὄπλον ρίπτων κατὰ γῆς κατόπιν των κινεῖται.
 Ὡς τὸν γνωρίζεις, ἑαυτὸν ὁ ἥρως ἐλησμόνει,
 καὶ ἡ πατρίς κ' οἱ φίλοι του φροντίς του ἦσαν μόνη.
 Ἐλθὼν δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα, «Τί ἔπαισα;» τὸν λέγει·
 «ὁ ἔρωσ τῆς πατρίδος μου ἂν τὴν ψυχὴν μου φλέγῃ,
 » δὲν μᾶς ἐνέπνευσεν αὐτὸν τὸν ἔρωτα ὁ πλάσας;
 » Ὡς τὴν ψυχὴν μου πυρπολεῖ, δὲν φλέγει τὰς ψυχὰς σας;
 » Θηρεύω τῆς πατρίδος μου τὴν ἀνεξαρτησίαν,
 » δὲν συνταράττω οὐδ' ὑμῶν, οὐδ' ἄλλων ἡσυχίαν,
 » ζητοῦμεν ν' ἀποθάνωμεν καθὼς εἰς ἄνδρας πρέπει·

»εἶν' ὁ σκοπός μας εὐγενής καὶ δὲν σᾶς ἀποβλέπει.»
 Ὁ λόγος δὲν τὸν ἔσωσεν, ἐὰν καὶ ἐθαυμάσθη·
 εἰς φυλακὴν κ' εἰς ἄδικα δεσμὰ κατεδικάσθη
 ὁ μ' ὅλας τὰς δυνάμεις του διψῶν ἐλευθερίαν.
 Ματαίως πᾶσαν δέησιν καὶ πᾶσαν μεσιτείαν
 καὶ πάντα ἐξηγνήσαμεν πρὸς λύτρωσίν του τρόπον·
 ματαίως τὸ δικαίωμα προτείνων τῶν ἀνθρώπων
 παρέστησα πῶς ἄνομοι αἱ τιμωρίαι ἦσαν
 εἰς ξένον ἐπαγόμεναι κ' εἰς πρᾶξιν μὴπραχθεῖσαν,
 κ' ἐζήτουν νὰ υποβληθῇ εἰς δίκην δημοσίως·
 εἶναι κωφὰ πρὸς ἀσθενεῖς τὰ ὦτα τῆς ἰσχύος.
 Ἀπήχθη! Ἔως τῆς εἰρκτῆς τὸν ἠκολούθουν κλαίων!
 Καὶ ὅταν εἶδα νὰ κλεισθῇ τὴν θύραν τελευταῖον,
 καὶ ὅλα μας τὰ σχέδια ὀπίσω τῆς θαμμένα,
 ἐμάνην, παρεφρόνησα, κ' ἐλθὼν εἰς τὸν λιμένα,
 καὶ πλοῖον εὐρὼν ἔτοιμον ὑψῶσαν τὰς ἀγκύρας,
 νὰ σὲ ἀγγεῖλω ἔσπευσα τὸ θέσπισμα τῆς μοίρας.

ΦΛΩΡΟΣ

Αἶ! τώρα τὴν φαρέτραν σου ἐκένωσας, ὦ μοῖρα;
 Ἐκ τῆς φιάλης τῆς ζωῆς τὸν ἄψινθον ἐπῆρα,
 ἀλλὰ μοὶ τὸν ἐφθόνησας καὶ τοῦτον χαιρεκάκως·
 τί ἄλλο θέλεις παρ' ἐμοῦ; Τοῦ βίου μου τὸ ράκος;
 Ἀπάλλαξόν με ἀπ' αὐτοῦ, πανώλης τὸ μαιίνει·
 λαβὴ, ὦ! τίς ἐπάνω μου εἰς τὸ ἐξῆς σοὶ μένει;
 Δὲν ἔμεινεν ἀτόξευτον οὐδ' ἓν σου βέλος μόνον·
 ἂν μ' ἀφαιρέσης τίποτε, θὰ μ' ἀφαιρέσης πόνον.
 Οἱ πόδες μου κατέλιπον τῆς γῆς τοὺς παραδείσους,
 ἐστράφησαν πρὸς ἔρημον κ' ἐζήτησαν ἀβύσσους,
 ἀλλὰ καὶ αὐτ' ἐσείσθησαν ὡς τὸ σαλεῦον κύμα,
 οὐδ' ἔχει γῆν ποῦ νὰ τεθῇ τὸ ἔντρομόν των βῆμα.

Σὺ μόνος εἰς τὴν ἄβυσσον μοὶ ἔμενες τῆς λύπης,
ἐλευθερίας ἦλπε! Καὶ σὺ μ' ἐγκαταλείπεις.

Αἶ! καὶ ὑπάρχει θάνατος καὶ μὲ ἀφίνει ζῶντα,
ἡ πρόνοια, κ' εὐφραίνεται νὰ τυραννῇ τὰ ὄντα!

ΦΥΛΛΙΤΗΣ

Οἱ συνεταῖροί μας ἐδὼ συνῆλθον, ὡς μανθάνω.

Τί σκέπτεσαι; Τί μελετᾷς νὰ πράξης;

ΦΛΩΡΟΣ

Ν' ἀποθάνω.

Πλὴν θέλω εἰς τὸν τάφον μου πυρὰν ἐπικηδεῖαν,
ὀλόγυρά μου καίουσαν ὡς δᾶδα τὴν Τουρκίαν.

Τὸ ξένον οἰκοδόμημα θὰ σείσω ἐκ τῶν στύλων,
καὶ θενὰ πέσω ὑπ' αὐτὸ μετὰ τῶν ἀλλοσύλων.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Τόπος ὄρεινός καὶ ἄγριος ἐπὶ τοῦ Παρνασσοῦ.

(Οἱ ΣΥΝΩΜΟΤΑΙ)

(Εἶναι νύξ. **ΛΑΜΠΡΟΣ** **ΛΕΒΑΔΕΥΣ**, **ΦΑΙΔΩΝ** **ΝΕΟΚΛΗΣ**, **ΜΙΧΑΗΛ** **ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ** καὶ **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ** **ΧΛΩΡΟΣ** καταβαίνουσιν ἀπὸ τῶν βράχων ὠπλισμένοι καὶ ἔχοντες δαυλοὺς εἰς τὰς χεῖρας.)

ΛΑΜΠΡΟΣ

Καλῶς ὠδήγησα· ἰδοὺ, τὴν θέσιν διακρίνω·
ἰδοὺ τὸ παρεκκλήσιον τὸ ἔρημον ἐκεῖνο·
ὁ καταβράκτης εἶν' ἐκεῖ ὅστις τοὺς βράχους σχίζει,
καὶ ὑφ' ἡμᾶς τὸ βάραθρον προσχαίνει καὶ βοῖζει·
καλῶς ἐπροχωρήσαμεν εἰς στενωπούς καὶ σκότῃ
ἤλθαμεν μόνοι, βλέπετε, καὶ ἤλθαμεν οἱ πρῶτοι.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

ὦ! πόσον μεγαλοπρεπῶς ὁ Παρνασσὸς κοιμάται!
Πνοὴ τῆς ἀρχαιότητος ἐπάνω του πλανᾶται,
διάστερον διάδημα τὰς κορυφὰς του στέφει,
καὶ ἀστραπαὶ τὴν ζώνην του περικυκλοῦν καὶ νέφη.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Ἐκεῖ πρὸς τὰ κοιλώματα ἃ κρύπτουσι τὰ σκότῃ,
τὸ πάλαι ὁ χρυσότοξος θεὸς ἐχρησιμοδότε·
καὶ ἤδη δὲν σᾶς φαίνεται τὴν λύραν ὁ Ἀπόλλων
πῶς κρούει ἀπὸ τ' οὐρανοῦ τὸν στίλβοντ' αὐτὸν θόλον;
Καὶ ἀντηχοῦσ' αἱ θεῖαί του χορδαὶ εἰς τὰς καρδίας,
ἐλευθερίας εἰς αὐτὰς πῶς χύνουσι μαντείας;

ΧΛΩΡΟΣ

Ναός της εἶναι τὸ βουνόν· τὰ δένδρα του τὰ μαῦρα,
αἱ ἄσπιλοι χιόνες του καὶ ἡ ἀγνὴ του αὔρα
κ' οἱ χεῖμαρ' ὅττινες ὀξεῖς ἀπὸ τῶν βράχων ρέουν,
ἐλευθερίαν ὁμιλοῦν, ἐλευθερίαν πνέουν.

Ἡ τυραννία βάρβαρος ὑπὸ βαρὺν τὸν πόδα,
τῶν ταπεινῶν πεδίων μας καταπατεῖ τὰ ῥόδα,
ἀλλ' ὅμως ὑπεράνω της ὁ Παρνασσὸς ὁ γέρων
ὑψοῦται ὑπερήφανος, τὰς κορυφάς του φέρων
εἰς τὸν χρυσοῦν μας οὐρανόν, ἐκεῖ ποῦ αἰωνία,
ἐκεῖ ὅπου ἀμόλυντος οἰκεῖ ἐλευθερία.

(Ἀπὸ τῶν βράχων καταβαίνουνσι πολλοὶ ἔχοντες δαυλοὺς ἀνημμένους εἰς
τὰς χεῖρας, οὓς μετὰ ταῦτα σωρεύουσιν εἰς ἓν, καὶ σχηματίζουνσι πυράν.)

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἰδοὺ κ' οἱ ἄλλοι φίλοι μας. Τί θέαμα ὠραῖον!
Δὲν φαίνονται φλεγόμενοι οἱ βράχοι τῶν ὀρέων;
Τοὺς ἔλκει ὄλους, βλέπετε, ὁ εὐγενὴς μαγνήτης·
καὶ αἱ τῶν δὲν ἀπέμεινε.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Καὶ ὁ Ἀρχιμανδρίτης!

Πῶς, πάτερ, μᾶς ἀκολουθεῖς καὶ σὺ ἐπὶ τοῦ ὄρους;
Καὶ ὅμως χθὲς ἐξέφραζες ιδέας διαφόρους,
καὶ τῶν σχεδίων μας αὐτῶν ὠμίλεις ἐναντίον.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Χθὲς ἀπηρτεῖτο συμβουλή, πλὴν σήμερον βραχίων.
Ὅπόταν, τέχνα, σκέπτεσθε, διστάζων σᾶς συνέχω·
πλὴν ἤδη ἔργα πρόκεινται, καὶ δισταγμὸν δὲν ἔχω.
Εἶν' εὐγενὲς ἐντρύφημα καὶ χρέος τοῦ ποιμένου
νὰ θνήσκ' ὑπὲρ τῆς ποιμένης του. Τὸ ἐκπληρῶ ἀσμένως.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ὅλοι παρόντες εἴμεθα· ὁ Φλῶρος λείπει μόνον.
 Ἀνανεοῦμεν σήμερον βουλὴν Ἀμφικτυόνων
 πρὸς σύσκεψιν συνήλθομεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὅλης.
 Ἐδῶ τὸν παραστάτην τῆς ἐκάστη ἔχει πόλις·
 ἐδῶ καθεὶς μας τὴν φωνὴν τῶν ἀδελφῶν του φέρων
 παρέστη νὰ διασκεφθῇ τὸ ἐθνικὸν συμφέρον.

Εἰς τὴν σκοτίαν τῆς νυκτὸς τὰ ὄρη ἀναβάντες
 ὁποῖον ἔχομεν σκοπὸν, καὶ τί ζητοῦμεν πάντες;
 Ἀκούσατέ το! Εἰς αὐτὸν συνήλθομεν τὸν τόπον,
 νὰ προκηρύξωμεν ἐμπρὸς τῆς γῆς καὶ τῶν ἀνθρώπων,
 ἀπέναντι τῶν πανταχοῦ γενναίων καὶ ἐλευθέρων,
 ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ἀγνῶν ἀστέρων
 καὶ τοῦ Θεοῦ, ὃς ἄνωθεν τὴν ἀρετὴν ἀμείβει,
 πῶς τὰ δεσμά τῆς ἡ Ἑλλάς ἡρωϊκῶς συντρίβει.

ΟΛΟΙ (περὶ τὴν πυρὰν σύροντες καὶ κινοῦντες τὰ ξίφη των
 ἐπαναλαμβάνουσιν)

Πῶς τὰ δεσμά τῆς ἡ Ἑλλάς ἡρωϊκῶς συντρίβει.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Πῶς δὲν ὑποτασσόμεθα, ὡς ἔθνος αὐτονόμων,
 εἰμὴ εἰς μόνον τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν ζυγὸν τῶν νόμων.

ΟΛΟΙ

Εἰμὴ εἰς μόνον τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν ζυγὸν τῶν νόμων.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Καὶ τῆς ἐνδόξου πάλης μας πῶς δὲν θεν' ἀφειῶμεν,
 πρὶν πέσωμεν μέχρις ἐνὸς ἢ ἐλευθερωθῶμεν.

(Ὅλοι ἐπαναλαμβάνουσιν τοὺς δύο στίχους.)

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Οἱ ὄρκοι οὓς μὲ βούλησιν προσφέρειτ' ἐλευθέραν
 εἰς τοῦ Θεοῦ ἐγράφησαν τὴν πάγχρυσον διφθέραν,

κ' ἡ ζέσις τῆς καρδίας σας, ὡς κνίσσ' ἀπὸ θυσίας,
 ἀνέβη εὐπαράδεκτος εἰς τὰς μονὰς τὰς θείας.
 Εἵμεθ' ἀδύνατος λαὸς, ὀλίγοι κατ' ἀπείρων,
 ἀλλ' ὁ μεγάλους ταπεινῶν, ὁ ταπεινοὺς ἐγείρων,
 ὅστις ἐξ ὕψους τῶν θνητῶν τὰς τύχας ἐπιβλέπει,
 ἃς νεύσῃ ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ ἃς μᾶς ἐπισκέπη.

(Ἀποκαλύπτει τὴν κεφαλὴν του, καὶ κατ' ὀλίγον καὶ οἱ λοιποὶ ὄλοι.)

Θεέ, ὁ κατ' εἰκόνα σου τὸν ἄνθρωπον ποιήσας
 κ' εἰς τὴν ψυχὴν του ἔρωτα ἐλευθερίας στήσας,
 ὁ εἰς τὸ δίκαιον ἰσχύν πρὸς νίκην ἐμφυτεύσας,
 εἰς τοὺς ἰκέτας σου ἡμᾶς κατὰβλεψ' ἐπινεύσας!
 Ἄς φθάσῃ ὡς τῆς δόξης σου τὸν θρόνον ἡ φωνή μου,
 καὶ τὸν λαόν σου ἄκουσον βοῶντα ἐξ ἐρήμου!
 Τὸν πέπλον τῆς ἰσχύος σου ἐγέρθητι κ' ἐνδύσου,
 καὶ ζῶσον τὴν περιλαμπῇ ῥομφαίαν τῆς ὀργῆς σου!
 Ἄψου τῶν ἄκρων τῶν βουνῶν ν' ἀνάψουν ὡς λαμπάδες,
 κλῖνον τὴν χεῖρά σου, νεκραὶ νὰ πέσουν μυριάδες,
 κ' ἐπῆτρεψε διὰ χειρῶν ἃς θέλεις ἐνισχύσει
 τὸ σάβανόν της ἡ Ἑλλάς τὸ δουλικὸν νὰ σχίσῃ,
 νὰ ἐπιλάμψῃ κ' εἰς αὐτὴν εὐνοίας σου ἡμέρα,
 νὰ ἐγερθῇ πρὸς δόξαν σου μεγάλη κ' ἐλευθέρα,
 καὶ νὰ ἀσκῇται εὐκλεῶς ἡ θεία σου λατρεία!

ΟΛΟΙ

Ζήτω ἡ πίστις, ἡ πατρις καὶ ἡ ἐλευθερία!

ΝΕΟΚΛΗΣ

Περιουσίαν καὶ ζωὴν καὶ πᾶσάν μας ἐλπίδα
 προθύμως θυσιάζομεν ἡμεῖς εἰς τὴν πατρίδα.
 Πλὴν πῶς θὰ ἐγκεντρίσωμεν τὴν φλόγα τῶν ψυχῶν μας
 καὶ πανταχοῦ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν συμπατριωτῶν μας;

ΕΓΑΝΘΟΠΟΛΟΣ

Ἐγὼ τὴν Πελοπόννησον ὀλόκληρον περάσας
 τὰς πόλεις τῆς ὑπόσχομαι ν' ἀναστατώσω πάσας·
 οἱ πλούσι' εἰς ἐπιβρόχην καὶ δύναμιν χρυσίου,
 τὸ πᾶν θὰ θυσιάσωσιν ὑπὲρ τοῦ δημοσίου,
 κ' εἰς τὸ τραχὺ Ταύγετον καὶ ἐπὶ τοῦ Μαινάλου,
 θὰ ὀπλισθῶσ' ὑπέρμαχοι τοῦ ἔργου τοῦ μεγάλου.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Τὴν Σπάρτην εἶναι περιττὸν οὐδεὶς ν' ἀναστατώσῃ·
 ἡ πρώτη σφαῖρα ποῦ ῥιφθῇ τὸ σύνθημα θὰ δώσῃ.
 Εὐθὺς ὥς τὰς κινήσεις σας ἀκούσωμεν τὰς πρώτας
 με σίδηρον θὰ καλυφθῇ καὶ φλόγας ὁ Εὐρώτας.

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ὁ Ὀλυμπος δὲν ἔπαυσε βροντῶν οὐδὲ ἀστράπτων,
 οὐδ' εἰς τυράννων αἵματα τὰ κράσπεδά του βάπτων·
 καὶ ἐνθυμεῖται πάντοτε ὁ γέρον Ὀλυμπός μου
 ναὸς πῶς ἦτον τῶν θεῶν καὶ ὀμφαλὸς τοῦ κόσμου.
 Ὑψοῦται πρὸς τοὺς οὐρανοὺς ἀγριωπὸς καὶ μέλας
 ὥς νὰ κατέρχετ' ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ζεὺς με τὰς θυέλλας,
 κ' εἰς τοὺς ἀγρίους βράχους του πλανῶνται ὀπλοφόροι,
 ὥς νὰ χτυπᾷ τὰ νῶτά του ὁ Ἄρης με τὸ δόρυ.

ΧΛΩΡΟΣ

Τὰς μάχας καὶ τὸν κίνδυνον φιλεῖ ὁ Ἡπειρώτης,
 τὰ ὅπλα του ἔχει ζωὴν· γεννᾶται στρατιώτης·
 ἡ ἀτμοσφαῖρα τῶν βουνῶν ὅπου τὸν ἐπιπνέει,
 ἐλευθερίας ἔρωτα καὶ τόλμην τὸν ἐμπνέει.
 Θεὸν ἰδῇ τοὺς Ἕλληνας πῶς θραύουν τὰ δεσμά των,
 καὶ φιλοτίμως θὰ ῥιφθῇ ἐπὶ τὰ βήματά των.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ὁ ναύτης ὁ τὰ κύματα ὀργόνων τῆς θαλάσσης,

ἐλεύθερος διαπερᾷ τὰς ἀχανεῖς ἐκτάσεις·
 ἀτρόμητος, ἀδέσμευτος πλανᾶται ἀεννάως
 μ' ἐπάνω του τὸν οὐρανὸν καὶ κάτω του τὸ χάος·
 τὸν πόντον καὶ τὸν ἄνεμον γνωρίζει κύριόν του,
 ἢ μᾶλλον μόνον τὸν Θεόν, τὸν κύριον τοῦ πόντου.
 Ἀμέσως, ἅμα λάβωμεν τὰς ἀποφάσεις ταύτας,
 εἰς τὴν στρατολογίαν μας ὑπόσχομαι τοὺς ναύτας.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Εἰς τὸ Βυζάντιον πολλοὶ λαμπρὰς διέπουν θέσεις,
 ἀπολαμβάνοντες ἰσχὺν καὶ ἰσχυόντων σχέσεις,
 σεμνύνονται εἰς μάθησιν, εἰς φῶτα καὶ εἰς πλούτη,
 ἀλλὰ καὶ πατριωτικὴν καρδίαν ἔχουν οὗτοι·
 ὡς διαυγάσῃ ὁ φωστήρ ὁ τῆς ἐλευθερίας,
 θὰ τοὺς ἰδῇτε καὶ βαθμοὺς καὶ πλούτη καὶ ἀξίας
 νὰ ρίψουν, καὶ νὰ ἐνδυθῶν ἀντὶ παντὸς προτέρου,
 τὸν τίτλον τὸν περικλεῖ πολίτου ἐλευθέρου·
 θὰ τοὺς ἰδῇτε εἰς σειρὰς Ἑλληνικῶν ταγμάτων,
 τὴν πεῖραν των νὰ φέρωσι καὶ τὸν βραχίονά των.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΛΙΣ

Δὲν ἀμφιβάλλω παντελῶς ὅτι ταμίαι φώτων
 θὰ τρέξωσ' εἰς τοῦ φωτισμοῦ τὴν πάλην ἐκ τῶν πρώτων·
 ἢ ποῦ τῶν ὅπλων τὴν κλαγγὴν οἱ Ἕλληνες θ' ἀκούσουν,
 χωρὶς καὶ αἱ καρδίαι των παιᾶνας ν' ἀνακρούσουν;
 Ἐκ τῆς Ἀσίας πανταχοῦ, καθ' ἑλὴν τὴν Εὐρώπην,
 ὡς ἡ σημαί' ἀνεγερθῇ θὰ τρέξωσι κατόπιν,
 ὅλοι ὁμοῦ ἀλαλαγμὸν θ' ἀφήσουν ὡς ἐν στόμα,
 καὶ ὅλοι θὰ ὁρμήσωσιν ὡς μία χεὶρ, ἐν σῶμα·
 δὲν θ' ἀπολείψῃ, πέπεισμαι, ἡ δραστηρία πράξις·
 ἀλλὰ τῆς νίκης πρώτιστον ἐχέγγυον ἡ τάξις,
 καὶ εἰς τὰ πολιτεύματα καλεῖτ' ἐλευθερία

ἡ τάξις τῶν δυνάμεων καὶ ἡ ἰσορροπία,
 ἔταν χωρὶς συγκρούσεως ὀρίζουν ἀμοιβαίως
 τὸ χρέος τὸ δικαίωμα, τὸ δίκαιον τὸ χρέος.
 Ἡμεῖς τὸν πολυτάραχον τῆς πάλης μας ἀγῶνα
 πρὸς ποῖον θὰ ρυθμίσωμεν πολιτικὸν κανόνα ;
 Εἰς τῶν κυμάτων τὸν βρασμὸν ὠθοῦντες τὴν πατρίδα,
 πρὸς ποῖαν θεὰ στρέψωμεν τὸν δρόμον τῆς πυξίδας ;
 Καὶ θραύσαντες τὴν μάστιγα τὴν τῆς παρανομίας,
 ὁποίας θεὰ λάβωμεν καθοδηγούς ἡνίας ;

ΝΕΟΚΛΗΣ

Εἰς Ἑλληνας συντρίβοντας τὰ δουλικὰ δεσμά των
 δὲν λείπουσ' ὑποδείγματα λαμπρῶν πολιτευμάτων·
 οὐδὲ νὰ ἐπαιτήσωσιν εἰς ἔθνη πρέπει ἄλλα
 ὅσα τοῖς ἔδωσαν αὐτοὶ μαθήματα μεγάλα·
 ὁπόταν ἀνασχάψωσι τὰ ξίφη μας τὸ βάρος
 ὑφ' ὃ τὸ ἔθνος ἡμῶν ζῶν κατέχωσαν βαρβάρως,
 ὡς τεθαμμένον λείψανον ναοῦ γιγαντιαίου
 θεὰ προκύψῃ ἡ Ἑλλὰς τοῦ κόσμου τοῦ ἀρχαίου.
 Ἄς ἀνοικοδομήσωμεν τὰς ἐποχὰς ἐκεῖνας·
 τὸν δῆμον πάλιν ἄς ἰδῇ ἡ Πηνελόπεια εἰς τὰς Ἀθήνας,
 κυκλοῦντα μ' ἐνθουσιασμὸν τὸ βῆμα τῶν ῥητόρων·
 εἰς Σπάρτην ἄς ἀνεγερθοῦν οἱ θρόνοι τῶν ἐφόρων·
 τοὺς Βοιωτάρχας ὡς καὶ πρὶν ἄς λάβῃ ὁ Θηβαῖος,
 καὶ εἰς πᾶσαν πόλιν ἄς δοθῇ ὁ νόμος ὁ ἀρχαῖος.
 Οἱ νόμοι πρὸς τὴν εὐκλειαν τὰ ἔθνη ἀνατρέφουν,
 καλοὶ, τὰ ἀνυψώνουσι, κακοὶ, τὰ καταστρέφουν·
 καὶ ἡ εὐτυχὴς ἐπιβροχή τῶν νόμων τῶν πατέρων,
 πληροὶ τὴν ἱστορίαν μας μὲ φάλαγγας ἡρώων.
 Τὸ ἔθνος τὴν ἰδίαν του ποθοῦν εὐημερίαν,
 ἄς τὴν παρέχ' εἰς ἑαυτὸ μὲ δύναμιν ἰδίαν.

ἄς ἐπιβάλλη μόνον του καὶ ἄς τηρῇ τὸν νόμον.
 Τὸ ἔθνος εἶναι πάντοτε σοφώτερον ἀτόμων.
 Λαὸς δς ὅπλα ἔλαβε καὶ δς ἠλευθερώθη,
 διέρρηξε τὸν παιδικὸν χιτῶνα καὶ ἠνδρώθη,
 καὶ καθεστῆς ὁ ἴδιος εἰς τὸ πηδάλιον του,
 εἰς τοὺς κινδύνους δύναται ν' ἀντισταθῇ τοῦ πόντου.
 Πλατύνοντ' αἱ διάνοιαι εἰς τὴν δημοκρατίαν.
 Ἐκεῖ γεννῶνται κολοσσοί! Ἐκεῖ τὴν εὐφυΐαν
 οὐδὲν πιέζει πρὸς τὴν γῆν ὁπόταν αἰωρῆται,
 ἐκεῖ τὰ ἔργα τὰ λαμπρά, οἱ ἔνδοξοι πολῖται,
 καὶ αἱ μεγάλαι ἀρεταί.

ΕΓΑΝΘΟΠΟΛΟΣ

Ἄλλὰ ἐκεῖ ἐπίσης·

τοῦ πλήθους αἱ παλίμβουλοι καὶ ἄστατοι κινήσεις·
 ἐκεῖ ὡς πόντος ὑλακτῶν εἰς θορυβώδη σάλον,
 ὁ ὄχλος ἐφιέμενος τροφῆς ἀνδρῶν μεγάλων,
 καὶ τὸν ἀναδυόμενον ἐπάνω τοῦ πελάγους
 καταποντίζων φθονερῶς εἰς δίνας ἀδδηφάγους·
 ἐκεῖ σκοπὸς ὑψούμενος εἰς τῶν πολλῶν τὰ τόξα,
 εἶν' ἔγκλημα ἢ ἀρετὴ καὶ κίνδυνος ἢ δόξα·
 ἐκεῖ Σωκράτεις θύματα Μελίτων χαιρεκάκων,
 καὶ Ἀριστείδαι τὴν γραφὴν φυγόντες τῶν δστράκων.
 Ἐκεῖ καθεῖς πρὸς ἑαυτὸν ἐλκύων τὰς ἡνίας,
 κατὰ κρημνῶν τὴν ἄμαξαν ὠθεῖ τῆς πολιτείας,
 καὶ παραγκωνιζόμεναι φιλοδοξίαι τόσαι,
 συντρίβονται νικώμεναι καὶ τυραννοῦν νικῶσαι·
 καὶ τὸ συμφέρον τὸ κοινὸν κρατοῦσαι ὡς ἀσπίδα,
 ἐν ᾧ ἀντιτοξεύονται, τοξεύουν τὴν πατρίδα·
 τῆς ταραχώδους καὶ τυφλῆς δημώδους παλιρροίας,
 ὅπου συχνὰ ἢ σύνεσις ἐνδίδ' εἰς φωνασκίας,

ὅπου οἱ αὐθαδέστεροι καθίστανται μεγάλοι,
καὶ ὅπου ἡ ἀμάθεια τὸν νόμον ἐπιβάλλει,
συμπατριῶται, προτιμῶ τὴν ἀριστοκρατίαν.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Θεοκρατίαν, φίλε μου, εἰπὲ Θεοκρατίαν.

ΧΛΩΡΟΣ

Θεοκρατίαν! Αἶ! καὶ πῶς; χλευάζεις τὴν ἰδέαν;
Ὁ Ἰσραὴλ ἐξόριστος ἀπὸ τὴν Ἰουδαίαν
νὰ κλίνη δὲν ἠθέλησεν εἰς σκῆπτρον ἡγεμόνων,
καὶ ὑπeschέθ' ὑποταγὴν εἰς τὸν Θεὸν τοῦ μόνου
εἰς τὸ μυκώμενον Σινᾶ, εἰς τὸ καπνίζον ὄρος,
ὁ ἱερεὺς τοῦ Σαβαώθ ἀνέβη λευκοφόρος,
καὶ ἔφερεν εἰς τὸν λαὸν θεόγραφτον τὸν νόμον.
Χρυσῇ νεφέλῃ ἔφεγγε τὸν σκοτεινόν των δρόμον·
εἰς τὰς ἐρήμους καὶ ξηρὰς τῶν ἁμμων πεδιάδας,
κατήρχετο ἐξ οὐρανῶν τὸ μάννα εἰς νιφάδας·
οἱ βράχοι διεῖρρήγνυντο καὶ κρήνας ἐχορήγουν,
καὶ ἄγγελοι μὲ φλογεράς ῥομφαίας τοὺς ὠδήγουν.
Ἐνστερνισθεὶς ὁ Ἰσραὴλ τὴν πίστιν καὶ τὸν ζῆλον
ἐνίκησε τὸν Φαραῶ, διέπλευσε τὸν Νεῖλον,
καὶ βλέπων πρὸς τὴν κιβωτὸν ὡς πόλον σωτηρίας,
εἰσῆλθε τέλος εἰς τὴν γῆν τὴν τῆς Ἐπαγγελίας.
Κ' ἡμεῖς ἐπίσης φέρομεν τοῦ Φαραῶ ἀλύσεις·
κ' ἡμεῖς ἅς καταφύγωμεν εἰς τὸν Θεὸν ἐπίσης.
Μὲ πίστιν ἂν ὑψώσωμεν τὴν ἱερὰν σημαίαν,
θὰ ἐνισχύσῃ ὁ Σταυρὸς τὴν ἀσθενῆ ῥομφαίαν.
Ἄς στέψωμεν τὴν νέαν μας καὶ μορφουμένην πόλιν,
διὰ τοῦ ἐπιστέφοντος τὴν οἰκουμένην ὄλην·
ἀνθ' ὑπουργῶν ἅς ἔχωμεν τοὺς θεῖους ἱερεῖς του,
νὰ μᾶς διερμηνεύσι τὸν λόγον τοῦ Ὑψίστου·

ἀντὶ τοῦ σκήπτρου, τὸν Σταυρόν, τοῦ θρόνου, τὸν ναόν του,
καὶ ἀντὶ νόμων καὶ θεσμῶν τὸ Εὐαγγέλιόν του.

(Πρὸς τὸν Ἀρχιμανδρίτην)

Ὡ γέρων, δὲν σοὶ φαίνεται σωτήριος ἰδέα ;

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Εἰς τὸν Θεὸν τὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς τὸν βασιλέα
τὰ βασιλείων. Σέβεσθε τὸν λόγον τοῦ Υἱοῦ του·
« Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. »
Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ τὸν μέγαν στήνει θρόνον
ἐντὸς τῶν συνειδήσεων καὶ τῶν ψυχῶν μας μόνον·
δὲν τὴν διέπουν ἄνθρωποι, δὲν ἄρχει διὰ βίας,
ἀλλὰ ἀποκαλύπτεται εἰς θείας ἐπιπνοίας.
Ἄγνη καθὼς τὸ λίβανον τῆς λειτουργίας, πρέπει
τοῦ ἱερέως ἡ ψυχὴ πρὸς οὐρανὸν νὰ ῥέπῃ.
Ὁ λειτουργὸς ὅστις κινᾷ τὸν ἄρτον καὶ τὸν οἶνον,
μολύνει τὸ μυστήριον ἀπτόμενος γηίνων.
Ἡ προσευχὴ, τὸ δίδαγμα, ἰδοὺ τοῦ ἱερέως
ἡ δύναμις ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ὄπλον καὶ τὸ χρέος.
Αὐτὸς εἶν' ἐπιείκεια καὶ χάρις καὶ συγγνώμη,
αὐτὸς τὸν πταίστην εὐλογεῖ ὃν τιμωροῦσ' οἱ νόμοι.
Ὁ νόμος πράξεις ἐρευνᾷ, αὐτὸς δὲ συνειδήσεις·
ὁ νόμος ἔχει ἀπειλὰς, ὁ δ' ἱερεὺς δεήσεις.
Προσέξατε μὴ ἐνωθοῦν ἐντὸς μιᾶς παλάμης
ἀμφοτέρ' αἱ συνέχουσai τὸν ἄνθρωπον δυνάμεις,
καὶ ὄπλον ἐπικίνδυνον, ἐπὶ Σταυροῦ ἢ σπάθῃ,
ἀφρόνως μὴ παραδοθῇ εἰς τῶν θνητῶν τὰ πάθη.
Φιλοδοξία φέρουσα τὸν ἱερὸν μανδύαν
πολλάκις πᾶσαν κοσμικὴν νικᾷ φιλοδοξίαν,
καὶ ὁ Σταυρὸς ὑπηρετῶν βουλήσεις τῶν ἀνθρώπων,
πολλάκις μᾶστιξ γίνεται εἰς χειῖρας κακοτρόπων.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἡ φύσις δὲν διένειμε τὰ δῶρά της ἐπίσης,
 εἰς πάντας ἀποδίδουσα μερίδ' ἀξίας ἴσης.
 Μήτηρ φιλόστοργος τῶν μὲν καὶ μητρὶά τῶν ἄλλων,
 ποικίλλουσα διέκρινε μικροὺς ἀπὸ μεγάλων.
 Δὲν εἶναι τύπος, ἀδελφοί, ἀρίστης πολιτείας,
 ἐκεῖ ὅπου οἱ ἄριστοι διέπουν τὰς ἡνίας,
 ὅπου κανόνα τῶν χρεῶν καὶ στάθμην τῶν δικαίων
 κρατεῖ ἡ χεὶρ τῶν νουνεχῶν, ἡ πείρα τῶν ἀρχαίων,
 καὶ ὅπου εἰς τῆς πόλεως δὲν πνέει τὰ ἰστία
 ἡ ὑλακτοῦσα τῶν παθῶν τοῦ ὄχλου τρικυμία ;
 Ἐκεῖ ὅπόσοι μ' ἀληθῆ ἀξίαν μεταξύ μας,
 ὅσοι μὲ δύναμιν νοῶς, τοσοῦτοι ὁδηγοὶ μας.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Εἰπέ τοσοῦτοι τύραννοι· εἰπέ φατρίαὶ τόσαι
 τὴν ἐθνικὴν χλαμύδα μας ὡς ῥάκος διασπῶσαι·
 καθεὶς σημαίαν εἰδικοῦ συμφέροντος ἀνοίγων,
 καὶ οἱ πολλοὶ δουλεύοντες πρὸς χάριν τῶν ὀλίγων.
 Μὴ, μὴ, ἂν μὲ πιστεύητε, μὴ στέφετε τὸ τέρας
 τὸ μὲ μυρίους ὄνυχας καὶ μὲ πολλὰς γαστέρας,
 ποῦ μ' ἄλλα τόσα στόματα τὸ ἔθνος ἐξαντλήσαν,
 τέλος ἀσχεῖ καθ' ἑαυτοῦ τὴν ἀπληστόν του λύσαν.
 Εἷς μόνος ἔστω βασιλεύς· εἰς θυελλώδη πόντον
 εἷς μόνος πηδαλιουχῶν τὴν τύχην τῶν πλεόντων,
 ἐν κέντρον, μία δύναμις, χεὶρ μία ἔστω μόνῃ
 τῆς δημοσίου μηχανῆς τοὺς μίτους νὰ ἐνώνῃ·
 ἐν πόμα τὰς δοξομανεῖς ὁρμὰς νὰ καταστείλῃ
 μὲ κρίσιν προσφερόμενον εἰς τὰ διψῶντα χεῖλη.
 Θέλω τὴν πόλιν θάλλουσαν, κ' ἐπὶ τοῦ κολοφῶνος,
 ἀνεύθυνος, ἀπρόσβλητος νὰ ἴσταται ὁ θρόνος,

ἐν μέσῳ ἀξιώσεων διαπληκτιζομένων,
 ὡς βράχος εἰς τὰ κύματα ἐδραῖος διαμένων,
 τῶν νόμων πρῶτος προμαχὼν καὶ ἄγρυπνος φρουρὸς των,
 καὶ ἀσφαλὴς ἐγγύησις τῆς ἐκτελέσεώς των
 καὶ ὑπὸ τὰς ἀκτῖνάς του τῶν νόμων οἱ ἐργάται,
 οἱ προὔχοντες κ' οἱ ἐκλεκτοὶ τοῦ ἔθνους παραστάται,
 ὀρίζοντες ἰσοζυγῶς τὴν δύναμιν ἀλλήλων,
 καὶ τὰ κοινὰ σταθμίζοντες συμφέροντα μὲ ζῆλον.
 Ἡ μονιμότης ἀφ' ἑνὸς μετὰ τῆς ἐξουσίας,
 κ' ἐτέρωθεν ἡ πρόοδος ἡ τῆς ἐλευθερίας.
 Ἡ μὲν συνέχουσα, ἡ δὲ ἐκτείνουσα εἰς πλάτος,
 κ' ὑπ' ἀμφοτέρας ἐνταυτῷ σωζόμενον τὸ κράτος.
 Ἄς εὕρωμεν τὸν ἄξιον τοῦ θρόνου τῶν Ἑλλήνων,
 καὶ ἄς ἀναγορεύσωμεν Μονάρχην μας ἐκεῖνον.
 Εἰπέτε· ὁ τὴν ἐθνικὴν σημαίαν μας ἐγείρας,
 ὁ προλαβὼν τὰς ἐποχὰς καὶ τὰς βουλὰς τῆς μοίρας,
 ὁ τὴν ἐλευθερίαν μας εὕρων εἰς τὴν ψυχὴν του,
 ὁ πρὸς τὸ δοῦλον ἔθνος του ὑψώσας τὴν φωνὴν του
 καὶ κράξας «ἀνεγέρθητι καὶ μέγα πάλιν γίνε»,
 ὁ Ῥήγας θρόνου, ἀδελφοί, ἐπάξιος δὲν εἶναι;

TINEΣ

Ναί, εἶναι θρόνου ἄξιος, καὶ ζήτω, ζήτ' ὁ Ῥήγας!

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Μὴ βιαζώμεθα· στιγμὰς ἀκούσατε ὀλίγας.
 Ὁ Ῥήγας δόξης εἰς ἡμᾶς προσφέρει ἀρραβῶνα,
 καὶ εὐγενῶς ἀλείφεται πρὸς εὐγενῇ ἀγῶνα.
 Μεγάλα μὲν ὑπόσχεται κ' ἐπιχειρεῖ γενναῖα,
 πλὴν ἀπαιτοῦνται μείζονα ἀπὸ τὸν Βασιλέα.
 Ὅστις Ἑλλήνων νὰ στεφῇ μονάρχης προωρίσθη
 μεγάλην ἔλαβ' ἐντολὴν, ἐξ οὐρανοῦ ἐχρίσθη,

κ' ἔχει ἀνάγκην ἀρετῶν ἐξόχων καὶ ἀφθόνων,
 τὸν μέγαν ἀνοικοδομῶν τῆς ἱστορίας θρόνον.
 Νὰ φέρῃ πρέπει σταθερῶς εἰς μνήμην του πῶς ἄρχει
 ὅπου τυράννων ἔμφυτος ἀπέχθεια ὑπάρχει·
 πῶς τῷ ἐνεπιστεύθησαν τοῦ Ἑλλήνος αἱ τύχαι·
 πῶς προκατόχους Περικλεῖς καὶ Ἀριστείδας εἶχε·
 πῶς δὲν θὰ εὖρῃ σπιθαμὴν Ἑλληνικοῦ ἐδάφους
 μὴ κρύπτουσιν τῆς ἀρετῆς, τῆς εὐφυΐας τάφους,
 καὶ γῆν ἣν δὲν ἡγίασαν οἱ ἥρωες οἱ πρώην·
 θερμὴν ἀκόμη καὶ ὑγρὰν πῶς θὰ ἰδῇ τὴν χλόην
 ἐκ τῆς αἵματηρᾶς σπονδῆς τῶν νέων μας προμάχων,
 καὶ ἐν λαμπρὸν μνημόσυνον εἰς ἕκαστόν μας βράχον·
 καὶ πῶς ἐὰν ὁ θρόνος του δὲν ὑψωθῇ ἐπίσης
 ὡς τὰς γιγαντιαίας μας ἀρχαίας ἐνθυμήσεις,
 ὑπὸ τὸν ὄγκον θὰ ταφῇ αὐτῶν ὡς ἡ καλύβη
 ἥτις ταφεῖσα εἰς ναοῦ ἐρείπια ἐκρύβη.
 Τοὺς πάλαι χρόνους ἡ Ἑλλὰς τοῦ κόσμου ἦτον φάρος,
 ἕκτοτ' ἐσβέσθη ἀφανής. Ἄν ἔχῃ τις τὸ θάρρος
 νὰ τείνῃ χεῖρα πρὸς αὐτόν, νὰ τὸν ἀνάψῃ πρέπει·
 διότι, εἰθισμέν' ἡ γῆ τὴν λάμψιν του νὰ βλέπῃ,
 ἂν δὲν ἰδῇ ἀστράπτοντα τὰ παλαιὰ του φῶτα,
 θὰ στρέψῃ μειδιάσασα χλευαστικῶς τὰ νῶτα.

ΧΛΩΡΟΣ

Ἰδέτε, τίς μᾶς ἔρχεται; Δὲν εἶναι φῶς ἐκεῖνο
 ὅπου κινούμενον ἐντὸς τοῦ δάσους διακρίνω;

ΙΠΠΟΤΗΣ

Τῷ ὄντι ἔλαμψεν ἐκεῖ ὁ βράχος. Μὴ χαράζει;

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ὅχι· τὸ φῶς, ὡς βλέπετε, κινεῖται, πλησιάζει.
 Ἰδέτε! Δύω ἄνθρωποι κατέρχονται τὸ ὄρος.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ναί, δύω εἶναι, καὶ ὁ εἷς μοὶ φαίνεται ὁ Φλῶρος.

ΧΛΩΡΟΣ

Ὁ Φλῶρος εἶναι. ὦ! ἰδοῦ, ἐφάνη πρὸς τοὺς σχοίνους.
 Ἰδέτε τον, τί σκυθρωπὸς, ἀγριωπὸς καὶ σύννους.
 Τὸ κατηφές του μέτωπον βαφὴ θανάτου χρίει,
 καὶ ἡ θυελλώδης ὄψις του αἰθρίαν δὲν μηνύει.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΦΛΩΡΟΣ μετὰ τοῦ ΦΥΛΛΙΤΟΥ καὶ Οἱ ΠΡΟΛΑΒΟΝΤΕΣ

(Ὁ Φλῶρος ἔρχεται μὲ ἀργὰ βήματα, καὶ ἵσταται στιγμὰς τινὰς σιωπῶν
 μεταξύ των.)

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ φίλοι, οἵτινες ψυχὰς προτάττοντες προθύμους
 ἀνήλθατε τοῦ Παρνασσοῦ τὰς σκοτεινάς ἐρήμους,
 καὶ ἐλπίζετε πῶς ἥλιος ἐνδόξως ἀνατέλλων
 θενὰ φωτίσῃ αὔριον ἐλευθερίας μέλλον,
 καὶ ἐδώσατε τὰς χεῖράς σας πρὸς ἔνωσιν μεγάλην!
 Ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς διασπαρεῖτε πάλιν.
 Ἀπέλθετε, λυγίσατε τὴν ἀνδρικήν σας φρένα,
 καὶ κλίνατε ὑπὸ ζυγὸν τυράννων τὸν αὐχένα.
 Ἐντὸς σας πατριωτισμὸς ἐὰν λαλῇ, ἐρρέτω!
 Ἄν αἰσθημα σᾶς ἔμεινε γενναῖον, πνίξατέ το!
 Τὰ δάκρυά σας πίνετε ὡς νέκταρ ἀνθοσμίας,
 καὶ ἀγογγύστως τρώγετε τὸν ἄρτον τῆς δουλείας·
 τῶν εὐτυχῶν σας δυναστῶν τὰ κράσπεδα φιλεῖτε,
 καὶ ρίψαντες τὴν λεοντὴν, ἀλωπεκτὴν φορεῖτε·
 καὶ ἂν κἀνεῖς ἀνεγερθεῖς προσφέρῃ ἐπιπλήττων,
 «ὁ Ἕλληγν ἐλησμόνησε τὸ πάλαι ποῖος ἦτον;»

Τὰς φλογεράς καρδίας σας πρὶν διεγείρῃ πείθων,
τῆς καταδίκης κατ' αὐτοῦ κυλίσατε τὸν λίθον.

Συντρίψατε τὰ γλυπτικὰ μνημεῖα, ὅπου μένει
ἡ δόξα τῶν πατέρων μας ἀπολελιθωμένη·
καὶ ὅταν ἀτενίζητε τὴν γῆν μας, λησιμονεῖτε
πῶς ἐνδοξα, ἥρωϊκά, μεγάλα διηγεῖται.

Πρὸ πάντων δὲ μὴ στρέφετε τὸ βλέμμα σας εἰς μάτην
πρὸς τὸν λαμπρὸν μας οὐρανὸν τὸν πρωτεπαναστάτην,
ὅστις γελῶν διὰ χρυσῆς διηνεκοῦς αἰθρίας,
εἰς τὰς καρδίας ὁμιλεῖ περὶ ἐλευθερίας·

καὶ εἰς τὰς χεῖράς σας ἐὰν βαρύνουν αἱ ἀλύσεις,
πρὸς τὸν γελῶντα θόλον του μὴ πέμπετε δεήσεις·
εἶναι κωφός, μολύβδινος, φθονῶν τοὺς κεραυνούς του!

Ἦ ἂν ποτε ὑπὲρ ζωὴν δουλείας ἀνηκούστου,
ὦ φίλοι, προτιμήσητε τοῦ ἄδου τὰς ἐσχάρας,
τότε σφαγεῖτε μόνοι σας, προφέροντες κατάρας.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Εὐφήμει, τέκνον τοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸν Θεὸν εὐλόγει.

Αὐτοὶ τῆς ἀπογνώσεως τί θέλουσιν οἱ λόγοι;

Ἄν ἡ ἀρχαία τόλμη σου ἐσθέσθ' εἰς τὴν ψυχὴν σου,
εἰς τοῦ Θεοῦ τὴν δύναμιν θαρρόντως διευθύνσου,
καὶ παῦσον σοῦ ἀνάξια καὶ βλάσφημα προφέρων.

ΦΛΩΡΟΣ

Φωνὴν κλαυθμῶν ὑψώσαμεν πρὸς τὸν Θεόν, ὦ γέρον,
καὶ ἔρρευσαν οἱ σταλαγμοὶ τῶν μαύρων μας δακρύων
κοιλαίνοντες τὰ μάρμαρα τῶν θυσιαστηρίων.

Θαρρόντες εἰς τὴν ἀρρώγην τῆς κραταιᾶς παλάμης
μεγάλα δὲν ἠρχίσασμεν μὲ ἀσθενεῖς δυνάμεις;

Πλὴν πνεῦμά του ἐφύσησεν ὥς εἰς σαθρὰς καλάμας,
καὶ πρόρριζον ἀνέσπασε τὸ οἰκοδόμημά μας.

Σᾶς ὑπεσχέθην ἰσχυρὰν ἐπικουρίαν Γάλλων,
τὸν Ῥήγαν σᾶς ἀνήγγειλα, καὶ σεῖς μὲ στῆθος πάλλον,
μὲ φλεγομένους ὀφθαλμούς καὶ μὲ ψυχὴν σκιρτῶσαν
ὡς μάντευμα ἤκούετε τὴν τολμηράν μου γλῶσσαν.

Ἄς εὐλογῶμεν τὸν Θεόν! Τὸ πᾶν ἀνεκαλύφθη
ἀπὸ ἀρχὴν φιλύποπτον ὁ Ῥήγας συνελήφθη
εἰς φυλακὴν, εἰς ἄνομα δεσμὰ κατεδικάσθη·
ἡ ῥίζα τῶν ἐλπίδων μας βιαίως ἀνеспάσθη·
κ' εἰς ὅλα μας τὰ ὄνειρα κ' εἰς ὅλους τοὺς ἀγῶνας
ἀπόκρισιν λαμβάνομεν, «δεσμὰ εἰς τοὺς αἰῶνας!»
Ἄς εὐφημῶμεν! Δι' ἡμᾶς τὸ αἶσχος τῶν Εἰλώτων,
τοῦ ὄξους τὸ ποτήριον, ὁ ἄρτος τῶν ἰδρώτων·
ἄς εὐλογῶμεν τὸν Θεόν! Εἰς τὰ λαμπρὰ ἐδάφη,
ὡς σκώληκες οὗς τρέφουσι τῶν παλαιῶν οἱ τάφοι,
εἰς βόρβορον θὰ σύρωμεν τὴν μαύρην ὑπαρξίν μας,
καὶ θενὰ αἰσχυνῶμεθα πρὸς τὴν καταγωγὴν μας.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Οὐχ ἦττον ὅμως τὸν Θεόν, ὦ τέκνον μου, εὐλόγει.
Αὐτοῦ κρυφία ἡ ὁδὸς, καὶ ἄβυσσος οἱ λόγοι.
Ὡ πλάσμα, θέλεις δικαστὴς νὰ ἐγερθῇς τοῦ πλάστου!
Σιώπα καὶ ὑπόμενε καὶ σέβου τὰς βουλὰς του.
Ἄν τῆς ὀργῆς του ἐπὶ σὲ τὴν μάστιγα βαρύνῃ,
τὴν χεῖρα τὴν κολάζουσιν ἐγκαρτερῶν προσκύνει.
Ὁ ἐκ τῶν κόλπων τῆς νυκτὸς τὸν ἥλιον ἐξάγων,
ἐκ τοῦ θανάτου τὴν ζωὴν, τὸ ἔαρ ἐκ τῶν πάγων,
κ' ἐκ πικρᾶς ῥίζης τοὺς καρποὺς γλυκεῖς ἀναδεικνύων,
αὐτὸς ὁμοίως τὴν χαρὰν ἐξάγει ἐκ δακρύων.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ἄρχας μᾶς λέγεις ἠθικῆς σοφῆς καὶ παρηγόρου,
ὦ πάτερ· πλὴν εἶναι φρικτὴ ἡ εἰδησις τοῦ Φλώρου!

Ἐλπίδων πνεῦμα εἰς ἡμῶν ἐφύσα τὰ ἱστία,
 κ' αἰφνης ἰδοῦ, ἐπέρχεται ὀρθή ἡ τρικυμία,
 καὶ ἄρτι διακρίνοντας ἐλευθερίας μέλλον,
 μᾶς σφενδονίζει τῆς ἀκτῆς μακρὰν, κατὰ σκοπέλων.
 Ἄς κλίνουν ὅσοι ἀγαποῦν τὰς δούλας των σημαίας!
 Ἐν ὅσῳ τὰ ἱστία μου κοιλαίνει ὁ βορέας,
 ἐν ὅσῳ σχίζ' ἡ πρῶρά μου τὰ κύματα τοῦ πόντου,
 ἀδέσμευτος, ἐλεύθερος θὰ τρέχ' ὡς τὸν ἀφρόν του,
 κ' εἰς ξένα ὀρμητήρια θὰ ῥίπτω τὰς ἀγκύρας,
 ὅπου οἱ ἄνθρωποι δεσμὰ δὲν φέρουσ' εἰς τὰς χεῖρας.

ΙΠΠΟΤΗΣ

Κλαυθμὸν ἄς διεγείρωμεν περὶ ἐλευθερίας,
 ὡς ὁ τὴν πτῶσιν τῆς Σιών θρηγῶν Ἰερεμίας,
 καθὼς ὁ κλαίων Ἰσραὴλ ἐντὸς τῆς Βαβυλῶνος.
 Θ' ἀφήσω τὴν ὑπόδουλον κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος,
 θὰ φύγω εἰς τὰς κρεμαστὰς μονὰς τῶν Μετεώρων,
 νὰ βλέπω μόλις αἰτὸν περῶντα ὁδοιπόρον,
 ἢ τὰς ἀγίας κορυφὰς θεν' ἀναβῶ τοῦ Ἄθω,
 εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Σταυροῦ ὑπομονὴν νὰ μάθω,
 καὶ θνήσκων εἰς θρησκευτικὰς μελέτας καὶ ἀσκήσεις,
 νὰ λησμονῶ τὰς ἐπαχθεῖς τοῦ ἔθνους μου ἀλύσεις.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Τὸ στῆθός μου ἀνέπνευσε τὴν αὔραν τῶν ὀρέων·
 εἰς ἀτμοσφαῖραν δουλικὴν δὲν ἐπιστρέφω πλέον.
 Καὶ ἡ καλὴ μου μάχαιρα συρθεῖσ' ἀπὸ τὴν θήκην
 δὲν μεταφυλακίζεται πρὶν βαπτισθῇ εἰς νίκην.
 Ἰδοῦ! ὁ Γάλλος αἰτὸς εἰς Ἀφρικὴν κ' Εὐρώπην
 περνᾷ καὶ βάφει μ' αἵματα τὴν γῆν. Κ' ἐγὼ κατόπιν!
 Εἰς ἀτμοσφαῖραν φλογερὰν, εἰς αἵματος πεδίου,
 ἐκεῖ ὅπου δικάζεται ἡ τύχη τῶν ἀνδρείων,

θὰ τρέξω τῆς πυρίτιδος τὴν αὔραν ν' ἀναπνεύσω,
 κ' ὑπὸ πληγὰς πολεμιστοῦ μυρίας θὰ ἐκπνεύσω.

ΚΑΙΜΑΣ

Δὲν ἀγαπῶ νὰ πλανηθῶ εἰς πελαγίους δρόμους,
 οὐδὲ νὰ βάλω μοναχοῦ μανδύαν εἰς τοὺς ὤμους·
 δὲν θέλω ὑπ' ἄλλοεθνεῖς παραταχθεῖς σημαίας,
 νὰ δρέψω δάφνας δι' ἐμὲ ἀφόρους καὶ ματαίας.
 Ἐν ὧσ' τῆς καρδίας μου καὶ τοῦ βραχίονός μου
 αἰσθάνομαι τὴν δύναμιν,

(Σύρων τὸ ξιφίδιόν του)

ἰδοὺ ὁ σύντροφός μου.

Τὰ τέκνα τῆς θηλάζοντα ἢ λύκαιν' ἀφ' οὗ χάσῃ,
 εἰς τὴν σκοτίαν τῆς νυκτὸς μυκᾶται εἰς τὰ δάση,
 λυσσᾶ, σκιρτᾶ καὶ ὀφθαλμοὺς σπινθηροβόλους στρέφει,
 καὶ σχίζει, καὶ μ' αἱματηροὺς ὀδόντας καταστρέφει.
 Ὁ μαῦρος πέπλος τῆς νυκτὸς τὴν γῆν θὰ κρύπτῃ μόλις,
 κ' ἐγὼ θενὰ κατέρχωμαι ὁμοίως εἰς τὰς πόλεις,
 καὶ τρομερὸς, μὲ ὄνυχας ὀξεῖς καὶ γυμνασμένους,
 θὰ σφάζω ὅν τιν' ἀπαντῶ τοῦ μισητοῦ των γένους.
 Ὡς φάντασμα νυκτερινὸν κατόπιν τῶν τυράννων
 θενὰ πλανῶμαι πανταχοῦ τὸ αἷμά των βυζάνων.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Κατ' ἔτος ὅταν τὰ βουνὰ λευκαίνωσ' αἱ χιόνες,
 πρὸς κλίμα εὐκραέστερον πετοῦν αἱ χελιδόνες,
 κ' εἰς θόλους κλάδων συμφυῶν καὶ δένδρων ἀμαράντων,
 μὲ νέα χόρτα πλέκουσι τὴν νέαν φωλεάν των.
 Καὶ ἡ Ἑλλάς χειμάζεται. Ἄς φύγωμεν εἰς μέρος,
 ὅπου νὰ θάλλῃ εὐκραὲς ἐλευθερίας θέρος.
 Ὡς οὗ παρέλθῃ ἡ χιὼν καὶ ὁ χειμὼν ὁ μέγας,
 μακράν τῆς ἁς φωλεύωμεν εἰς φιλοξένους στέγας.

* Ἄς λάβωμεν τὰ βρέφη μας, τὴν κόνιν τῶν γονέων,
καὶ ἄς ἀπέλθωμεν μακρὰν ζητοῦντες τόπον νέον.
Οἱ πρόγονοί μας ἄλλοτε ὁμοίως ἐπρωτίμω
νὰ πνέουν τὸν ἐλεύθερον ἀέρα τῶν ἐρήμων
παρὰ τὸν τῆς πατρίδος των ὁπότεν ἐδουλοῦτο,
καὶ Ἑλληνες ἀπώχισαν τὴν οἰκουμένην οὕτω.

ΝΕΟΚΛΗΣ

* Ἀπὸ τῆς γῆς ἦν τοῦ Θεοῦ ἡ χεὶρ ἐγκαταλείπει,
ἄς φύγωμεν· με δάκρυα ἄς τὴν ποτίσῃ ἡ λύπη·
ἄς ἀντηχήσῃ σήμερον τὸν κοπετὸν καὶ θρῆνον
τῆς Ἀφροδίτης ἡ πατρίς, τὸ κύμα τῶν Σειρήνων,
καὶ πλάνητες ἄς στρέψωμεν τὰς τεθλιμμένας πρῶρας
πρὸς χώρας τῆς Ἀμερικῆς, πρὸς ἀπατήτους χώρας,
ὅπου ἐκτείνονται σκιαὶ πλατάνων αἰωνίων,
καὶ ὅπου ἔθνη κατοικοῦν δρακόντων καὶ θηρίων.
Ἐκεῖ ἄς συγχροτήσωμεν τὴν νέαν πολιτείαν
εἰς ἴσους νόμους βαίνουσιν καὶ εἰς ἐλευθερίαν,
καὶ ἄς ἀνανεώσωμεν ἐν μέσῳ τῶν ἐρήμων
τὴν παλαιὰν Ἑλλάδα μας αἰώνων περιφήμων·
με ὄφεις καὶ με τέρατα ἄς ζῶμεν τῶν ὀρέων
παρὰ ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς τυραννίας πλέον.

Πηγαίνομεν;

TINES

Πηγαίνομεν.

ΧΛΩΡΟΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Κ' ἐγὼ πηγαίνω.

ΝΕΟΚΛΗΣ

* Ὁ Φλῶρος ἄς μᾶς ὁδηγῇ.

(Ὅλοι μένουσιν ἀτενίζοντες τὸν Φλωρόν. Μετ' ὀλίγας στιγμὰς σιωπῆς, ὡς ἐξυπνῶν ἀπὸ βαθείας σκέψεως)

ΦΛΩΡΟΣ

Πηγαίνειτ', ἐγὼ μένω.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Ὡς ὁδηγὸν σὲ θέλομεν· θὰ μᾶς ἐγκαταλείψῃς;
Τὴν κεφαλὴν σου εἰς ζυγὸν τυράννου θενὰ κύψῃς;
Διάταττέ μας, δύναμιν ὁποῖαν θέλεις ἄσκει,
καὶ πράττε ὡς ἡ φρόνησις κ' ἡ πεῖρα σὲ διδάσκει·
ὁ Μωϋσῆς τοῦ Ἰσραὴλ, ἡ κεφαλὴ μας ἔσο.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀπέλθετε· τὰς τύχας μας δὲν θέλω νὰ συνδέσω.
Θὰ μείνω· πλεύσατ' εὐτυχῶς! Ἐδῶθεν ἀποθάνω.
Ἐν ὧσιν λάμπει οὐρανὸς ὡς τοῦτον ἀπ' ἐπάνω,
ἐν ὧσιν φύσις χαιρετᾷ τὸ βλέμμα μου ὥραία,
ἐν ὧσιν πνέει περίξ μου ἡ δόξα ἡ ἀρχαία,
καὶ διασώζεται σκιά Ἑλλάδος, θενὰ μείνω.
Φοβεῖσθε πῶς εἰς τύραννον τὴν κεφαλὴν θὰ κλίνω;
Θαρρῆτε! Αὐτ' ἡ κεφαλὴ δὲν ἔμαθε νὰ κύπτῃ·
ὑπὸ τυράννου μάχαιραν δὲν κλίνει, ἀλλὰ πίπτει.
Εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἀκόμη ζῇ ὁ Ἕλληνας ὁ ἀρχαῖος,
καὶ δὲν ἐσβέσθη ἐντελῶς τὸ πῦρ τοῦ Προμηθέως·
ιδέτ' ἐκεῖ τὰς φάραγγας, τὰ σπήλαια τοῦ ὄρους·
ἀπὸ ἀνδρίαν πνέοντας οἰκοῦνται ὀπλοφόρους,
φρουροῦντας τὴν πατρίδα μας ὡς πάλιν ν' ἀνακύψῃ,
κ' ἐλευθερίας φρούρια ἐκλέξαντας τὰ ὕψη·
ἐκεῖ πηγαίνω· μεταξὺ ἐρήμων ἀπατήτων
τὸν κινδυνώδη βίον των νὰ μερισθῶ μαζὶ των·
δὲν προσκαλῶ κἀνένα σας νὰ γίνῃ ὁπαδός μου·
ἐπὶ τὴν ἐπιφάνειαν ζητήσατε τοῦ κόσμου

γαλήνης ὀρητήριον, κ' εὐήλιον γωνίαν,
 κ' ἐκεῖ ἀπολαμβάνετε ἀνάπαυσιν γλυκεῖαν.
 Ἐγὼ εἰς δάση θά κρυβῶ, θά ζήσω μετὰ λύκων,
 θά ἔχω κλίνην τὸν κρημνὸν, τὴν ἐρημίαν οἶκον,
 τὰ χεῖλη μου εἰς τοῦ βουνοῦ θά βρέχω τὴν χιόνα,
 θεν' ἀγρυπνῶ κοιμώμενος, θά ἐξυπνῶ μ' ἀγῶνα,
 κ' εἰς τὸ πλευρὸν τὴν μάχαιραν τοῦ κλέπτου θά φορέσω.
 Ἐὰν δὲν ζῶ ἐλεύθερος, ἐλεύθερος θά πέσω!

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Καὶ τί; μὴ μᾶς ἐνόμισας γεννήματα ἐλάφων;
 Γενναῖον μόνον διὰ σέ προετοιμάζεις τάφον,
 καὶ γυναικεῖαν εἰς ἡμᾶς προσφέρεις ἡλακάτην!
 Ἐν ὧσφ δὲν ἀκούσωμεν τὴν ὥραν τὴν ὑστάτην,
 θανάτου ὧσφ ἔχομεν περικλεοῦς ἐλπίδα,
 τίς ἀπὸ σᾶς, ὦ φίλοι μου, θ' ἀφήσῃ τὴν πατρίδα;
 Παρὰ τῆς φυγαδεύσεως τὴν ἄχαριν φιάλην
 τίς ἀπὸ σᾶς δὲν προτιμᾷ ἀπηλπισμένην πάλην,
 καὶ τάφον δν Ἑλληνικὸν θενὰ καλύπτῃ χῶμα;

ΟΛΟΙ

Οὐδεῖς! Οὐδεῖς! Δὲν φεύγομεν.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Λαλεῖτε ὡς μ' ἐν στόμα!

"Ὅστις αἰρεῖται ἐξ ὑμῶν νὰ ζήσῃ ὡς ὁ Φλῶρος,
 ὅστις τολμᾷ νὰ κηρυχθῇ ἀντάρτης εἰς τὸ ὄρος,
 ὅστις αἰσθάνεται ψυχὴν γενναίας φλογὸς πλήρη,
 ἅς ἔλθῃ περίξ εἰς ἐμὲ, τὴν μάχαιραν ἅς σύρῃ.

(Ὅλοι, πλὴν τοῦ Φλώρου, συνέρχονται περίξ του καὶ σύρουσι
 τὰς μαχαίρας.)

Τῆς ἐρημίας δέχεσθε τὸν κινδυνώδη βίον
 μεταξὺ βράχων καὶ δασῶν καὶ μεταξὺ θηρίων;

ΟΛΟΙ

Δεχόμεθα.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Νὰ μάχησθε κατὰ τῆς τυραννίας,
χωρὶς στιγμῆς ἀναψυχῆς κ' ἐλπίδος σωτηρίας;

ΟΛΟΙ

Δεχόμεθα.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Καὶ δέχεσθε νὰ πέσητε ὡς τέλος
ἐλεύθεροι, καὶ μ' ἔντιμον πληγὴν εἰς κάθε μέλος;

ΟΛΟΙ

Δεχόμεθα! Δεχόμεθα!

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Εἰπέτε, εἰς τὸ ὄρος
τίς θέλει γίνεи ὁδηγὸς τοῦ λόχου μας;

ΟΛΟΙ

Ὁ Φλῶρος!

ΦΛΩΡΟΣ

Μὴ σπεύδετε! προσμείνατε! σκεφθῆτ' ἐμβριθεστέρως·
σᾶς παρασύρει φλογερὸς ἐλευθερίας ἔρως.

Ἀνάπαυσιν καὶ συγγενεῖς καὶ οἴκους θ' ἀρνηθῆτε!

Τὸν κόσμον θενὰ φύγητε, αἱμάτων ἐρημῖται!

Θενὰ καταδιώκησθε εἰς τὰ βουνὰ ὡς ἄγρα·

ἂν συλληφθῆτε δέ ποτε, ἡ φλογερὰ πυράγρα,

ὁ πυρωμένος ὀβελὸς, ὁ ἀκανθώδης πρίων,

τὰ εἶδη τὰ φρικτότερα τῶν βασανιστηρίων

θὰ σᾶς κατασπαράξωσι τὸ σῶμα μέλος μέλος·

σκεφθῆτε τὴν φρικτὴν ζωὴν καὶ τὸ φρικτὸν τοῦ τέλος.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Σὺ μᾶλλον συμβουλευθήτι τὸ ἐδικόν σου θάρρος·

ἐὰν τῆς ἀρχηγίας μας ἀναδεχθῆς τὸ βάρος,
 πῶς δὲν σοὶ μένει ἐνθυμοῦ ἐλπίδος οὐδὲ ἔχνος,
 ὅτι ἐτάφ' εἰς ἔρημον τοῦ βίου σου ὁ λύχνος,
 πῶς πρὸς τὴν γῆν διέκοψας καὶ τοὺς ἀνθρώπους πλέον
 πᾶν τὸ ἐλκύνον πρὸς αὐτοὺς καὶ μετ' αὐτῶν συνδέον·
 ὅτι κ' ἐν ὄσῳ αἱματος ῥανίς μᾶς μένει μόνον,
 θενὰ κρατῶμεν σταθερῶς τὴν μάχαιραν τῶν φόνων,
 κ' ἡ ἀνδρική μας κεφαλὴ ποτὲ πῶς δὲν θὰ κύψῃ,
 πρὶν τοῦ πολέμου κατὰ γῆς ἡ μάχαιρα τὴν ῥίψῃ.

ΟΛΟΙ

Πρὶν τοῦ πολέμου κατὰ γῆς ἡ μάχαιρα τὴν ῥίψῃ.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Ἀκούεις ὄλων τὴν φωνήν. Πρὸς ἀπαιτήσεις τόσας
 τί λέγεις; Τί μᾶς ἀπαντᾷς;

ΦΩΩΡΟΣ

Πῶς εἶμαι ἀρχηγός σας.

Δώσατ' ἐδὼ τὰς χεῖράς σας, κ' ἰδοὺ ἡ ἐδική μου.

(Ὅλοι τὸν δίδουν τὰς χεῖρας)

Εἰς τὸν Θεὸν ἐλπίσατε θαρρόυντες, ἀδελφοί μου!

(Ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου. Φαίνεται ἡ Φωκίς καὶ ἡ Βοιωτία)

Ἰδέτ' ἐκεῖ κατάχρυσον τοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον·

εἰς τὸ ἀρχαῖον ὄρος του προβαίνει ὁ Ἀπόλλων.

Ἰδέτε κάτω! ἡ Ἑλλὰς ἐξέρχεται τοῦ σκότους,

κ' ἐγρηγοροῦντας δι' αὐτὴν ἡμᾶς εὕρισκει πρῶτους·

καὶ ἀνατέλλουσι λαμπραὶ αἱ πρῶται τῶν ἀκτίνων,

ἐπ' ἐλευθέραν φάλαγγα πολεμιστῶν Ἑλλήνων·

θαρρεῖτε καὶ τὸν οἰωνὸν παραδεχθῆτε, φίλοι!

Καὶ ἡ ἐλευθερία μας ὁμοίως θ' ἀνατείλῃ.

Ὑπάγετε· εἰς τοὺς κρημνοὺς διασπαρῆτε πέριξ.

Αὐτὸν τὸν βράχον ἅς κρατῇ ἡ δεξιὰ μας πτέρυξ·

ἐκεῖ δὲ ὅπου κρέμαται εἰς βάραθρα ἐλάτῃ
 μετ' ἄλλων πέντε ἀπὸ σᾶς ὁ Λάμπρος ἄς φυλάττῃ,
 καὶ ὅπου εἶναι πιθανὸς εἰς τὰς προσβάσεις κάτω
 ὁ πρῶτος κίνδυνος, ἐγὼ μὲ τοὺς λοιποὺς φυλάττω.
 Ὑπάγετε μετ' οὐ πολὺ θὰ ἔχετ' ἐργασίας.
 Ἐὰν χάνεις σας ἅπληστος πολεμικῆς εὐκλείας
 δὲν ἀπαυδήσῃ πολεμῶν, ἀνδρεῖον τὸν κηρύττω.

ΟΛΟΙ (ἀναχωροῦντες πρὸς διαφόρους διευθύνσεις)

Ζήτω ἡ φίλῃ μας πατρίς! Ὁ ἀρχηγός μας ζήτω!

(Ἐν ᾧ ὅλοι ἐξέρχονται, ὁ Φλώρος νεύει πρὸς τὸν Φυλλίτην καὶ τὸν σύρει
 ἀπὸ τὴν χεῖρα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τοῦ θεάτρου.)

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

ΦΛΩΡΟΣ, ΦΥΛΛΙΤΗΣ

ΦΛΩΡΟΣ

Εἶσαι γενναῖος;

ΦΥΛΛΙΤΗΣ

* Ἄν χάνεις . . . Πλὴν εἶσαι ἀρχηγός μου.

ΦΛΩΡΟΣ

Νὰ σὲ πικράνω, φίλε μου, δὲν ἦτον ὁ σκοπός μου.
 Γνωρίζω τὴν καρδίαν σου· πῶς τόλμην ὅλη πνέει,
 πῶς φόβον μόνον ἐννοεῖ τὸν φόβον ὃν ἐμπνέει·
 πλὴν πάσης τόλμης δυνατῆς ἀνώτερ' ἂν ζητήσω;

ΦΥΛΛΙΤΗΣ

Τί θέλεις; εἰς τὸν φάρυγγα τοῦ ἄδου νὰ πηδήσω,
 καὶ τὰς καμίνους ἀπαιτεῖς νὰ σβύσω τῶν δαιμόνων;
 Ὑπάγω· φθάνει τὴν ὁδὸν νὰ μοὶ διδάξῃς μόνον.
 * Ἄν τόλμη μόνον πρὸς αὐτὸ ἐξήρκει, κατωρθοῦτο.

ΦΛΩΡΟΣ

Ναὶ τοῦτο θέλω παρὰ σοῦ, ἢ ὅμοιον μὲ τοῦτο.

Εὐθὺς, ἀμέσως, σήμερον ζητῶ νὰ ἐπιστρέψῃς,
 τὸν Ῥήγαν ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς φυλακῆς νὰ κλέψῃς.
 Ἡξεύρω, δὲν σὲ ἀπατῶ, πῶς δυνατὸν ἐπίσης,
 εἰς τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τὴν κεφαλὴν ν' ἀφήσῃς.
 Ἐφεύρε ὅσας μηχανὰς, σοφίσου ὅσους τρόπους,
 λῦσον τὰ κλεῖθρα τῆς εἰρκτῆς, διάφθειρον ἀνθρώπους,
 δὸς ἕως καὶ τὸν ἔσχατον χιτῶνά σου, γυμνώσου,
 εἰς θέσιν κολακεύοντος ἱκέτου ταπεινώσου,
 ὀργάνισον κ' ἐφόπλισον τοὺς Ἕλληνας παροίκους,
 τὴν πόλιν ἀναστάτωσον καὶ ἔμπρησον τοὺς οἴκους,
 τοὺς Γάλλους εἰς βοήθειαν, ἂν ἀποτύχῃς, κάλει
 ἀσμένως θεὰ λάβωσι τὴν ἀφορμὴν οἱ Γάλλοι·
 δὸς τὴν ζωὴν σου, δὸς τὸ πᾶν, πλὴν τὰ δεσμὰ του λῦσε.

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Σοὶ εἴμ' εὐγνώμων. Σταθερὸς εἰς τὴν φιλίαν εἶσαι.
 Τὰς ἀσθενεῖς δυνάμεις μού με ὄμμα φίλου κρίνων,
 μ' ἐφύλαξες εὐνοϊκῶς τὴν θέσιν τῶν κινδύνων.
 Ὑπάγω, πᾶσαν μέθοδον καὶ τρόπον ἐφευρίσκω,
 καὶ ἤ τὸν σώζω, ἢ κ' ἐγὼ μαζῇ του ἀποθνήσκω.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἡμεῖς θὰ διαμείνωμεν ἐν τούτοις εἰς τὰ ὄρη
 μελλούσης ἃς ὑφίστανται ἀποστασίας σπόροι,
 εἰς τὴν Ἑλλάδα ρίζας τῶν ἃς ῥίψωσιν ὀλίγας·
 ἀλλὰ δὲν θὰ βλαστήσωσι πρὶν λυτρωθῇ ὁ Ῥήγας.
 Ἄν ἐπιτύχῃς, εἴμεθα οἱ πρῶτοι στρατιῶται·
 ἂν ἀποτύχῃς, πίπτομεν ἡμεῖς καὶ μόνοι τότε.

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Μὴ μ' ἐξηγῇς τοὺς λόγους σου, εἴν' ἔμπρονας βεβαίως·
 εἶσ' ἀρχηγὸς, κ' εὐπείθεια εἴν' ἐδικόν μου χρέος.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἐλθὲ ἀκόμῃ, φίλε μου, εἰς ταύτην τὴν ἀγκάλην·
 τίς οἶδεν ἐὰν πέπρωται ν' ἀπαντηθῶμεν πάλιν.
 Ἐν λίκνον μᾶς ἐκοίμιζε· τίς οἶδεν ἂν ἐγράφη,
 νὰ μᾶς δεχθοῦν ἀπέχοντες καὶ χωρισμένοι τάφοι!
 Πρὸς κίνδυνον ἀπέρχεσαι, καὶ μένω ν' ἀποθάνω·
 ἂν ὄχι πλέον εἰς τὴν γῆν, θὰ σὲ ἰδῶ ἐπάνω,
 ὥς ἀσφαλῶς μ' ὑπόσχονται οἱ φιλικοί μου πόθοι.

(Ὁ Περικλῆς τὸν σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ πλήρης συγκινήσεως ἀναχωρεῖ διὰ ταχέων βημάτων.)

Ὑπάγω ἡσυχότερος. Αὐτὸς καὶν διεσώθη.
 Τώρα, πατρίς, διάταττε περὶ τοῦ κτήματός σου.
 Πάντα δεσμὸν διέρρηξα· εἴμ' ὅλος ἐδικός σου·
 εἶναι ζωὴ μου τοῦ λοιποῦ οἱ ἐδικοί σου νόμοι.
 Ἀπὸ τῆς γῆς ἀπέθανα. (Μετὰ μικρὰν σιωπὴν)
 Ἄ! ἔν της βλέμμ' ἀκόμῃ!

(Ῥίπτεται ἔξω.)

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

(Κατοικία τοῦ Καλλισπάθους.)

ΔΑΦΝΗ, κάθηται εἰς τὴν μίαν ἄκρην τοῦ θεάτρου καὶ βᾶπτει. **ΝΑΟΥΜ**
ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ καὶ **ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ** εἰς τὴν ἄλλην, συνομιλοῦντες.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἀλλὰ τί εἶναι; τί δηλοῖ τὸ γράμμα σου ἐκεῖνο;
 Ἐὰν ἐκ τῶν βλεμμάτων σου εὐστόχως διακρίνω,
 χαρμόσυνα κ' εὐάρεστα δὲν ἔπεται ν' ἀγγέλλῃ·
 ὠχρὸν σὲ βλέπω, τρέμοντα εἰς ὅλα σου τὰ μέλη.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Ὁ πέλεκυς μᾶς ἀπειλεῖ. Νὰ φύγωμεν.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τί λέγεις;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Εἰς ἐπικίνδυνον στιγμὴν τὴν χεῖρα μὲ δρέγεις·
τὴν τύχην σου οἰκοδομεῖς εἰς τὰ θεμέλιά μου,
ὅταν κλονίζονται αὐτὰ ἐπὶ βροῦσης ἄμμου.

Εἰς τοὺς δεινούς μας κλύδωνας ἐγγὺς νὰ ναυαγήσης,
ὡς στήριγμά σου μ' ἔλαβες, πλὴν ναυαγῶ ἐπίσης.

Εἰς τῆς εὐνοίας, φίλε μου, τῆς τουρκικῆς τὸν πόντον,
ὡς τέλος διασώζονται ὀλίγοι τῶν πλεόντων·
ὁ παῖζων πρὸς τοὺς ὄνυχας τοῦ λέοντος, ἤξεύρει
πῶς κινδυνεύει ὑπ' αὐτοὺς καὶ θάνατον νὰ εὔρη.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Οἱ λόγοι σου μ' ἀνησυχοῦν. Εἰπὲ τὰς ἀγγελίας.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Ἐχάσαμεν τὸν ἀγαθὸν Σατράπην τῆς Εὐβοίας.

Ἐπαύθη κ' εἰς Ἀνατολὴν ἐξόριστος ἐστάλη.

Αἶ! τώρα μᾶς κατέβαλεν ἡ ἀνισός μας πάλι.

Τίς θεὰ σβύς' εἰς τὸ ἐξῆς τοῦ Καραλῆ τὴν λύσσαν;

Τώρα δεμέν' αἱ χεῖρές του δὲν εἶναι καθὼς ἦσαν·
σήμερον δύναται τὸ πᾶν, καὶ μᾶς μισεῖ ἐπίσης
ἀφ' ὅτου μὲ συγγενικὰς ἠνώθημεν ἀλύσεις.

Ἄς φύγωμεν ὅπου καὶ ὡς καθεὶς μας ἤμπορέσῃ.

Μᾶς ἐφοβήθη, δι' αὐτὸ θεὰ μᾶς ἀπώλεσῃ.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τὸ κῦμα τῆς καταστροφῆς μὲ περιζώνει γύρω·
τὸ βλέπω. Πλὴν εἰς ὄλεθρον καὶ σὲ διατί σύρω;

Ἐμὲ καὶ μόνον ἀφορᾷ τὸ μῖσος τοῦ ἀπίστου,
καὶ κατ' ἐμοῦ θὰ ἐκραγῇ ἡ λάβα τῆς ὀργῆς του.

Ἀπὸ τοῦ ὑποζέοντος κρατῆρος σὺ μακρύνσου·
πλησίασόν τον, φρόντισον διὰ τὴν ὑπαρξίν σου.

Συνναυαγοῦμεν. Σώθητι καὶ μόνος σὺ, καὶ σπεῦσον.

Τὴν εὐνοϊάν του θήρευσον καὶ πρὸς ἐκείνην πλεῦσον.
 Ἄν θέλῃς πλὴν νὰ σ' εὐλογῶ καὶ νὰ σ' εὐχαριστήσω,
 τὴν Δάφνην μου προστάτευσον ὡς ἂν πατὴρ της ἦσο.
 Σῶσον αὐτήν. Δὲν δύνασαι ἀκτῖνα γλυκυτέραν
 φωτίζουσάν σοι νὰ ἰδῇς τοῦ γήρως τὴν ἐσπέραν.
 Τὸ ἄνθος ἦτον κ' ἡ στολὴ τοῦ σκοτεινοῦ μου βίου.
 Εἶχον ἐλπίσει. . . Πλὴν σοφὰ τὰ τέλη τοῦ Κυρίου.

ΔΑΦΝΗ (ρίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας του)

ὦ πάτερ, πάτερ! διατὶ τὰ σπλάγχνα μου σπαράττεις;
 Ὅποῖα μαῦρα τέρατα τῆς φαντασίας πλάττεις;
 Τί μελετᾷς; μ' ἐμίσησας; ποῦ θέλεις νὰ μ' ἀφήσης;
 Θὰ ζήσης, πάτερ, δι' ἐμέ. Ναί! δι' ἐμὲ θὰ ζήσης.
 Τοὺς λόγους σου τοὺς θλιβεροὺς, ὦ! λάβε τους ὀπίσω·
 μ' ἐν φίλημα θυγατρικόν τὸ στόμα σου θὰ κλείσω.

(Τὸν φιλεῖ εἰς τὸ στόμα.)

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

ὦ τρυφερά μου ἀηδών, ὦ κόρη μου φιλότατη,
 ἃς γίνῃ ὅπως ὁ Θεὸς καὶ ὅ,τι ἐπιτάττει·
 ἂν θάνατον ἠθέλησε νὰ μοὶ ἐπικρεμάσῃ,
 ὁ τῶν πτηνῶν τοὺς νεοσσοὺς ποτίζων εἰς τὰ δάση,
 καὶ τὸ ἀρνίον τὸ ῥιγοῦν εἰς ἔρια ἐνδύων,
 θὰ ἐπιβλέψῃ κ' ἐπὶ σέ, ἀθῶόν μου ἀρνίον.
 Ἄλλ' ἴσως καὶ τὸν κίνδυνον ἀκόμῃ μεγαλύνω·
 ὁποῖαν ἔδωσ' ἀφορμὴν ὥστ' ἐνοχος νὰ γίνω;
 Ἡ τυραννία καὶ αὐτὴ ἡ κυβερνῶσ' ἀνόμως,
 ζητεῖ τῆς νομιμότητος τὸ προσωπεῖον ὅμως·
 καὶ τοῦ δικαίου ἡ ἀρχὴ τοσοῦτον εὐλαβεῖται,
 ὥστε πολλοὶ τὴν ἀθετοῦν, οὐδεὶς πλὴν τὴν ἀρνεῖται.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Τοιαῦτ' ἐλπίδες, φίλε μου, μᾶς μένουσιν ὀλίγαι.

Ἄς μὴν ἀποκοιμώμεθα, καιρὸς ἂν εἶναι, φύγε·
 ἂν πρόφασιν ὁ Καραλῆς ζητῇ ὁ αἰμοβόρος,
 ὁ Φλῶρος εἶναι πρόφασις.

ΔΑΦΝΗ

Ὁ Φλῶρος!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Πῶς ὁ Φλῶρος;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Ἄγνοεῖς φέρων μυστικὰς πῶς ἔρχεται προτάσεις,
 νὰ διεγείρῃ τὸν λαὸν καὶ νὰ κινήσῃ στάσεις;
 Πῶς μὲ ματαίας τρέφεται τὸ πνεῦμά του χιμαίρας,
 νὰ φέρῃ τῆς πατρίδος μας τὰς παλαιὰς ἡμέρας,
 καὶ ὅτι εὐαγγελιστὴς ἐλευθερίας ἄφρων,
 ὑπὸ τοὺς πόδας ὄλων μας βαθεῖαν σκάπτει τάφρον;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τὸν εἶδα. Εἶναι ἀληθές· τὴν γλῶσσάν του ἐκίνει
 νεαρὰ ζέσις, ἣν καιρὸς καὶ σκέψις θὰ πρᾶνῃ.
 Ἐλευθερίας ὄνειρα τὸν ἀσχολοῦν, καὶ πνέει
 τὴν φλόγα ἥτις τὰς ψυχὰς εἰς τὴν Γαλλίαν καίει.
 Ἀλλὰ πολλὰ τῷ ἔδωκα μαθήματα τῆς πείρας,
 κ' ἐλπίζω νὰ τὸν ἔπεισε τὸ συμβουλευσαν γῆρας.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Δὲν εἶναι τόσον εὐκόλον νὰ κλίνῃ εἰς νοουθεσίαν.
 Μάθε λοιπὸν πῶς κατ' αὐτὴν τὴν νύκτα τὴν ἰδίαν
 ὁ Φλῶρος, καὶ πεντήκοντα ἀκόμη ὅπλοφόροι
 ἐφάνησαν βαδίζοντες κρυφίως πρὸς τὰ ὄρη.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τὰ ὄρη;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Ναί, τὸν Παρνασσόν. Τὴν νύκτα οἱ δαυλοὶ τῶν

καὶ ἡ πυρὰ καταφανῆς εἰς τὴν Δαυλίδαν ἦτον.
 Ποιμὴν τοὺς λύκους, φαίνεται, ἐκεῖ παραφυλάττων,
 εἶδεν αὐτοὺς, τὴν θέσιν των καὶ τὰ κινήματά των.

ΔΑΦΝΗ

Καὶ τί ζητεῖ... καὶ διατί... τί θέλουσ' εἰς τὸ ὄρος;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ὦ! ὦ! εἴσθε περίεργος! Πιστεύω πῶς ὁ Φλῶρος
 καμμίαν ἴσως ἀγαπῶν δρυάδα εἰς τὰ δάση,
 ἀνέβη μετὰ φίλων του διὰ νὰ τὴν ἀρπάσῃ.

(Ἡ Δάφνη ἐρυθριῶσα ἐπιστρέφει εἰς τὴν θέσιν της, καὶ ἀκούει πάντοτε
 μετ' ἀνησυχίας.)

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τῷ ὄντι εἰς τὸν Παρνασσὸν τί μελετῶν ἀνέβη;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Ἀντάρτου ὅπλα ὕψωσε κ' ἐκεῖ στρατοπεδεύει
 ἐλευθερίας ἐθνικῆς σημαίαν ἀνελίσσει,
 κ' ἐλπίζει μόνος τὴν ἰσχὺν τῶν Τούρκων νὰ κλονήσῃ.
 Πρὸς τὸν Σατράπην ἐν καιρῷ ἀπηύθυνα εἰδήσεις.
 Πλὴν τί; Ἐκεῖνος ἔπεσε καὶ πίπτομεν ἐπίσης.
 Ἐκείνων τὴν ἀπόνοιαν μετ' οὐ πολὺ πληρόνει
 φρενοκομείου εὐκλεία ἢ ἐνδοξος ἀγχόνη·
 ζητεῖται ἤδη πανταχῷ ὁ ἥρωας, ὡς μανθάνω.
 Ἀλλὰ κ' ἐκεῖνος ἂν σωθῇ εἰς τὸ βουνὸν ἐπάνω,
 σὺ, οὐ τοσαύτη μετ' αὐτοῦ ἀνέκαθεν ἡ σχέσις,
 νὰ μείνης τῆς καταδρομῆς ἐκτός, θὰ ἡμπορέσῃς;

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἐγώ! Πῶς λέγεις; Μετὰ σοῦ συγγένειαν συνδέων
 δὲν διαλύω πρὸς αὐτὸν ἐκάστην σχέσιν πλέον;
 Ἀφ' ὅτου ἀπεδήμησε μοι εἶναι πάντῃ ξένος·
 τὸν περιέθαλψ' ἄλλοτε. Μὴ πταίω ἐπομένως;

Καὶ τῆς παραφροσύνης τοῦ μὴ πρέπει ἡ εὐθύνη
ἐπάνω τοῦ ἀθώου μου τραχήλου νὰ βαρύνῃ;
Θὰ ἔλθω πρὸς τὸν Καραλῆν, θενὰ τῷ παραστήσω
τὰ προφανῇ μου δίκαια, κ' ἐλπίζω νὰ τὸν πείσω.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (εἰσερχόμενος)

Αὐθέντα, κάτω τοῦ Ἀγᾶ προσμένει ὑπηρέτης.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Τί θέλει;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Νὰ ὀρίσητε· σᾶς θέλει ὁ Ἀχμέτης.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ἐμέ!

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Ναί, καὶ τὸν Κύριον Αὐγερινόν.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Τοὺς δύο

συγχρόνως! Εὐαγγέλια πικρά σοὶ προμηνύω.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ

Σᾶς περιμένει. Ὁ Ἀγᾶς εἰς τὴν στιγμὴν σᾶς θέλει.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Ἐρχόμεθα. (Ὁ ὑπηρέτης ἀναχωρεῖ.)

Τὸ μήνυμα καλὰ δὲν μοὶ ἀγγέλλει.

Ὅμοῦ τοὺς δύο μᾶς καλεῖ, διότ' εἰς ἓν τοῦ μῖστος
κ' εἰς τὴν αὐτὴν καταδρομὴν θὰ μᾶς τυλίσῃ ἴσως.

Σήμερον ἔχει οὐριὸν τὸν ἄνεμον τῆς μοίρας·

τοὺς δύο προὔχοντας κρατεῖ τοῦ τόπου εἰς τὰς χεῖρας.

Μ' ἐν βλέμμα μόνον ἤμπορεῖ νὰ μᾶς κατατροπώσῃ·

τότε τίς πλέον κεφαλὴν ἐμπρός του θὰ ὑψώσῃ;

Οἱ ἄλλοι ὄλοι κύπτοντες θὰ εἴν' ἐμπρός του ἴσοι.

Εὔρε καιρὸν δυσεύρετον καὶ θὰ τὸν ἀμελήσῃ!

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ θέλημα τὴν κεφαλὴν μου κλίνω·
 ἄς γίνῃ ὅπως πέπρωται! ὦ κόρη μου, σ' ἀφίνω.
 Σ' ἀφίνω εἰς τὸ πέλαγος τοῦ παραχῶδους βίου
 νὰ πλεύσῃς ἀρρύμουλκητος, καὶ ἄνευ πηδαλίου.
 Ὅταν χειμῶνα προσεχῇ μηνὺ ἡ ἀτμοσφαῖρα,
 ζήτ' εἰς τὸν θόλον τ' οὐρανοῦ τὸν ὁδηγὸν ἀστέρα,
 καὶ λάβε ὡς πηδάλιον, ἀντὶ πυξίδος πάσης,
 τὸ νεῦμα τοῦ πραύνοντος τὴν λύσσαν τῆς θαλάσσης.
 Σοὶ δίδω πλὴν καὶ ἀδελφόν, προστάτην καὶ μνηστῆρα·
 ἄς λάβῃ ὁ Γεώργιος τὴν ἀσθενῇ σου χειρά·
 καὶ εἰς τῆς γῆς τὴν ἔρημον ἄς σὲ στηρίξῃ ἡ χεὶρ τοῦ
 ὁπότεν θνήσκη δι' ἐμὲ γενναίως ὁ πατήρ του,
 ἄς ἀποδώσωμεν κ' ἡμεῖς τὴν πίστιν εἰς τὴν πίστιν·
 εἰς ἡδονὴν τὸ πνεῦμά μου θὰ ἐντροφᾷ μεγίστην,
 ἀπὸ τοῦ τάφου μου πρὸς σᾶς ὁσάκις ἀναβαίней,
 ἀνίσως ζῆτε εὐτυχεῖς καὶ ζῆτε ἐνωμένοι.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Κ' ἐγὼ σ' ἐναγκαλίζομαι ὡς ἄλλην θυγατέρα·
 ἴσως θὰ κλαύσῃς σήμερον καὶ δεύτερον πατέρα.

ΔΑΦΝΗ (βριπτομένη εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ πατρὸς της καὶ κλαίουσα)

Ἄν εἶναι φόβος, πάτερ μου, ἂν κίνδυνον προσμένῃς,
 ὦ! κρύψου, μὴν ἐκτίθῃσαι, ὦ! φύγε, μὴ πηγαίνῃς.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Νὰ φύγωμεν δὲν εἶν' ἐλπίς· δὲν εἶναι καιρὸς πλέον·
 ἀλλ' ἴσως καθ' ὑποψιῶν παλαίωμεν ματαίων.

Ἄς μὴ παραδιδώμεθα εἰς τὴν μικροψυχίαν·
 πολλάκις φέρ' εἰς ἑαυτὸ τὸ θάρρος σωτηρίαν·
 ἴσως ὁπότεν μὲ ἰδῇ καὶ μάθῃ πῶς ὀπίσω
 ὀλόκληρον τὴν πόλιν μας ἐκδικητὴν θ' ἀφήσω,

κ' ἐνθυμηθῇ τί σεβασμὸν τὸ ἔθνος σοὶ προσφέρει,
τὴν καταδίκην καθ' ἡμῶν διστάσῃ νὰ προσφέρῃ.
Ἄς μὴν ἀπελπιζώμεθα, καὶ ὁ Θεὸς προστάτης.

ΚΑΛΛΙΣΠΑΘΗΣ

Ματαίως τὴν καρδίαν σου μὴ, κόρη μου, ταραττῇς·
ποσάκις δὲν μ' ἐκάλεσε! Θὰ ἐπιστρέψω πάλιν,
καὶ θὰ σὲ σφίξω εἰς αὐτὴν τὴν πατρικὴν ἀγκάλην.

ΔΑΦΝΗ (τὸν φιλεῖ)

Τὰ βήματά σου ὁ Θεὸς ἄς σκέπῃ ἀπ' ἐπάνω!
Πλὴν μὴν ἀργῆς, ὦ! μὴν ἀργῆς, διότι θ' ἀποθάνω.

(Ὁ Αὐγερινὸς καὶ ὁ Καλλισπάθης ἀναχωροῦσιν. Ἡ Δάφνη βραδυδατοῦσα
ἐπιστρέφει πρὸς τὸ προσκένιον. Μετὰ μικρὰν σιωπὴν)

ΔΑΦΝΗ

Τὰς ἄκρας, ὅπου ἡ αὐγὴ τὰ πρῶτα χύνει ῥόδα,
ἀνέβη, κάτω του τὴν γῆν ὠθήσας μὲ τὸν πόδα.
Ὁ αἰτὸς τῶν ὕψεων ὑψώθη πρὸς τὰ νέφη,
κ' εἰς τὸν αἰθέρα τὴν ψυχὴν τὴν εὐγενῆ του τρέφει.
Ἀφ' οὗ εἰς τὴν καρδίαν του ὁ ἔρωσ ἐμαράνθη,
λαμπρότερα ἐβλάστησαν ἐλευθερίας ἄνθη,
καὶ ἀντ' ἐμοῦ τὰ βάθη τῆς πληροῦ ἄξιωτέως
ὁ ἔρωσ τῆς πατρίδος του, μεγαλουργίας ἔρωσ.
Ὅποῖον δήποτ' αἰσθημα καὶ ἂν τὸν κυριεύῃ,
πάντοτε ὅ,τι ἐντελές, ὅ,τι καλὸν θηρεύει!
Κ' ἐγὼ τί εἶμαι ν' ἀπαιτῶ, νὰ θέλω ἐν τῷ μέσῳ
τῶν εὐγενῶν ἀγώνων του τὰς χεῖράς του νὰ δέσω;
Θενὰ σπαράττη δέσμιος εἰς κόρης χρυσοῦν νῆμα;
Τοῦ ἔθνους αἱ ιδέαι του, τοῦ κόσμου εἶναι κτῆμα.
Εἰς τὴν μεγάλην του ψυχὴν ὁ ἔρωσ δὲν ἐξήρκει·
τῆς δόξης τὸν ἐφείλχυσεν ἡ λαμπρότερα Κίρκη,
καὶ σπεύδων ὅπου ἡ θεὰ τὸν φέρ' ἡ δαφνηφόρος,

ἀπέστρεψεν ἀπὸ ἐμὲ τὸ βλέμμα' ἀδιαφόρως.

ὦ! ἄς τὸ στρέφῃ ἀπ' ἐμοῦ πλανώμενον εἰς λήθην,
ἄς μὲ μισῇ! τὴν ὄψιν μου ἄς φεύγῃ! Τὸν ἡρνήθην!
Ἡ ἀδιαφορία του καὶ τὸ πικρὸν του μῖστος
εἰς τὴν ψυχὴν μου δύναμιν θὰ ἐμψυσήσουν ἴσως.

(Μετὰ παύσιν)

ὦ! δότε μοι, ὦ! δότε μοι τὴν σπάθην καὶ τὸ δόρυ,
τὸν γοργὸν ἵππον ν' ἀναβῶ, νὰ τρέξω εἰς τὰ ὄρη,
ἐκεῖ ποῦ ἄνδρες πολεμοῦν, ἐκεῖ ποῦ σφαῖραι τρύζουν,
ἐπάνω εἰς τὰ αἵματα ὅπου τὴν γῆν ποτίζουν,
εἰς σωρευμένα πτώματα πολεμιστῶν ἐπάνω,
καὶ εἰς τὸ πάλλον στῆθός του εὐδαίμων ν' ἀποθάνω!
— Ἐγὼ εἰς πόλεμον ἀνδρῶν! Ἐγὼ τὸ βαρὺ δόρυ!

ὦ! εἰς καθήκοντος δεσμὰ συνεχομένη κόρη
τί ἄλλο δύναμαι, εἰμὴ νυχθημερὸν νὰ κλαίω,
πρὸς τὴν ἀγρίαν λύπην μου ματαίως νὰ παλαίω,
καὶ ν' ἀποθάνω ἔρημος εἰς τὴν στρωμνὴν τῶν πόνων,
χωρὶς νὰ λάμπῃ ἐπ' ἐμὲ οὐδ' ἓν του βλέμμα μόνον,
χωρὶς ἤχοῦσαν εἰς αὐτὴν τὴν σταθερὰν καρδίαν
ν' ἀκούσω τῆς γλυκείας του φωνῆς τὴν ἁρμονίαν;

(Μένει κλαίουσα.)

(Ἐμφαίνει: ὁ ΦΛΩΡΟΣ, εἰς μανθῶαν κεκαλυμμένος, καὶ τὴν θεωρεῖ
ἐπὶ τινὰς στιγμὰς)

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ Δάφνη!

ΔΑΦΝΗ (ἀνασκιρτώσα)

Ἄ!

ΦΛΩΡΟΣ

Ἡ θεά μου σ' ἐμπνέει τόσον τρόμον!

ΔΑΦΝΗ

Ἥλθες χωρὶς νὰ φοβηθῆς! Πῶς, ποῖον ἤλθες δρόμον;

Πρὸς τοὺς δημίους σου τολμᾷς καὶ φαίνεσαι ἀψήφως;

Ἡ ἀγνοεῖς πῶς κατὰ σοῦ ἐγύμνωσαν τὸ ξίφος;

Τόσον ὀλίγον φειδωλὸς μὴ εἶσαι τῆς ζωῆς σου.

ὦ! μὴ, μὴ μένης. Ὑπαγε! Τὸν κίνδυνον φοβήσου.

ΦΛΩΡΟΣ

Φοβίζουσά με ἂν ζητῆς νὰ μὲ ἀπομακρύνῃς,
ὦ! φόβητρον ἀνίσχυρον τὸν θάνατον προτείνεις.

Πρὸς τῆς ζωῆς τὰ κύματα ἔταν ἀγρίως ῥέουν
ἄλλοι, ἂν ἔχουν δύναμιν καὶ θέλουν, ἅς παλαίουν·
ἐγὼ ἀπηύδησα· ἐγὼ δὲν θέλω πλέον πάλην.

Νὰ θραύσω θέλω τῆς ζωῆς τὴν ἀλμυρὰν φιάλην·
μόνον ἀπάτας, δάκρυα, πικρίας περιέχει,
καὶ οὐδὲ μέλιτος ῥανὶς τὰ χεῖλη της κἂν βρέχει.

Δὲν βλέπω τί ἐπὶ τῆς γῆς τὸ ἀποζημιόνον
διὰ τὸ στάδιον αὐτὸ τῶν ἀκανθῶν καὶ πόνων.

Τῆς φύσεως ἡ μαγικὴ φημιζομένη θεά,
εὐαισθησία μαθητῶν καὶ ποιητῶν ἰδέα!

Τὰ ἀγαθὰ, τὰ χαμερπεῖς κινοῦντ' ἀντιζηλίας,
ἰσχὺς καὶ πλούτη καὶ τιμαὶ, ἀνάξια καὶ μνείας!

Καὶ τὰ αἰσθήματα, σχιαι νεανικῶν ὀνείρων,
καὶ ἄκριτοι παραφοραὶ παιδίων πρωτοπείρων!

Ἄν θάνατος μὲ ἀπειλῇ, ματαίως θ' ἀπειλήσῃ.

Ἀγαθὴ τύχη! Ἐλεος δὲν θέλω τῷ ζητήσῃ.

ΔΑΦΝΗ

Τ' ἀγαθὰ, ὅσα τὸ κοινὸν θηρεύει τῶν ἀνθρώπων,
αἱ τέρψεις ἅς διώκουσιν οἱ πλεῖστοι μετὰ κόπων,
τὸ αἰσθημα ὃ τὴν ψυχὴν παραμυθεῖ καὶ τέρπει,
δὲν εἶναι σοῦ ἐπάξια. Τὸ πνεῦμά σου δὲν ἔρπει
ὥς πρὶν εἰς γῆϊνα δεσμὰ, ὥς ἄλλοτε εἰς ἄνθη,
ἀλλὰ κεντῶσαν δύναμιν μεγαλουργὸν ἤσθάνθη.

πρὸς μέλλον δὲ περίδοξον τὰς πτέρυγας ἀνοίγον,
 τὸ παρελθὸν κατέστρεψε μ' ἐν κτύπημα πτερύγων.
 Τώρα τὸν νοῦν σου ἀσχολεῖ ἡ τύχη τῶν Ἑλλήνων·
 στάδιον δόξης ἐκλεξας καὶ στάδιον κινδύνων.
 Ἐπίστρεψε κἂν εἰς αὐτὸ, μὴ μένης οὐδ' ὀλίγον·
 ὁ κίνδυνός σου ἄφευκτος ἐδῶ καὶ κατεπεύγων.
 Κἂν ὁπαδοί, κἂν φίλοι σου ἐκεῖ σὲ συνοδεύουν.
 Πλησίον των εἶσ' ἀσφαλής. Βεβαίως σὲ λατρεύουν·
 βεβαίως εἶναι πρόθυμος καθείς των νὰ σὲ σώσῃ,
 ἂν χιλιάκις διὰ σὲ καὶ τὴν ζωὴν του δώσῃ.
 Ἐδῶ δὲν ἔχεις δύναμιν· ἐδῶ ἐξ ἐναντίας
 κρατεῖσαι εἰς τοὺς ὄνυχας βαρβάρου τυραννίας·
 ἐδῶ δὲν εἶναι διὰ σὲ κἄνεις νὰ πολεμήσῃ,
 ἢ καὶ ἂν εἶναι, θὰ σφαγῇ χωρὶς νὰ βοηθήσῃ.
 ὦ! ὕπαγε! Πᾶσα στιγμή μοὶ φέρει νέον τρόμον·
 καὶ τοῦτον τὸν αἵματηρὸν μὴ ἐπιστρέψῃς δρόμον.

ΦΛΩΡΟΣ (μὲ ἐνδόμυχον συγχίνησιν)

Μὴ μ' ἀποβάλης. Ἄφες με, ὦ! ἄφες με νὰ μένω.
 Εἰς τὰς ἐρήμους μὲ καλεῖ ἡ τύχη. Θὰ πηγαίνω.
 Φερέοικος θὰ πλανηθῶ εἰς τὰ βουνὰ ἐπάνω,
 εἰς τοῦ χειμάρρου ἄταφος τὴν ὄχθιν ὅ' ἀποθάνω,
 καὶ μόνος εἰς τὸ σῶμά μου φρουρὸς θεὰ φυλάττη
 τῶν κορυφῶν ὁ αἰτὸς ὁποῦ θὰ τὸ σπαράττη.
 Ἄν ἔχῃς εὐσπλαγχνον ψυχὴν, νὰ φύγω μὴ μοὶ λέγῃς·
 ὑπὸ τὴν σκέπην ἠϋξήσα τῆς φίλης αὐτῆς στέγης·
 τοσάκις αὕτη μ' ἔτερψεν ἡ θεά ἡ ἰδίᾳ,
 αὐτὸς τοσάκις ὁ γλυκὺς ὀρίζων μ' ἐμειδίᾳ,
 τοῦ ἔαρος ἀρώματα τοσάκις φορτωθεῖσα
 ἢ αὔρα αὐτ' εἰς τοὺς λυτοὺς πλοκάμους μου ἐφύσα.
 Ἐδῶ τὸν κόσμον ὥς λαμπρὰν σκηνογραφίαν εἶδον,

ὥς ἡδονῶν ὠκεανὸν, ὥς στάδιον ἐλπίδων,
 κ' ἐνθουσιώσας πρὸς αὐτὸν ἐξέτεινα ἀγκάλας,
 ἰδέας περὶ μέλλοντος ἐγκυμονῶν μεγάλας·
 μ' ἱκμάδα ἡ καρδία μου νεανικὴν σφριγῶσα,
 ἐδῶ τὸ πρῶτον περίξ της ὡς φλόξ ἐχύθη ζῶσα,
 καὶ καθὼς ἄνθος εἰς πνοὴν ἀνοίξασα ζεφύρου
 ἐξέπεμψε τὰς ἀπαρχὰς τοῦ εὐγενοῦς της μύρου.
 Ἐδῶ ἀπῆλαιυσα στιγμὰς ἅς ἄγγελοι ἐφθόνουν...
 Σκιαί, φεῦ! μάταιαι σκιαί ποῦ μὲ περικυκλόνουν!

ΔΑΦΝΗ

Τί αἰσθημάτων σύγκρουσις ἐντός σου διαφόρων!
 Ἄλλοτε μὲν τὸν παλαιὸν ἀναγνωρίζω Φλῶρον,
 περιπαθῆ, εὐαίσθητον καὶ ἔνθουν καὶ γενναῖον,
 ἄλλοτε δὲ μοὶ παριστᾷς ἀγνώριστον καὶ νέον,
 ψυχρὸν, εἰρωνευόμενον, μὲ μισανθρώπου πείσμα,
 τὴν γῆν μὲ ἀχρωμάτιστον ἐπισκοποῦντα πρίσμα.
 Ὁ παλαιός σου χαρακτήρ μετέβαλε τὴν φύσιν,
 καὶ αἰνιγμ' ἀντιφάσεων κατέστη, χωρὶς λύσιν.

ΦΛΩΡΟΣ

Αἶ! μὴ ζητεῖς τὸν νεαρὸν ἀρχαῖον χαρακτῆρα!
 Ἐχαλαρώθη πρὸ πολλοῦ ἡ ψυχικὴ μου λύρα·
 κ' εἰς αὐτὴν σήμερον χορδὰς ἐγγίζων παραφώνους,
 πότε ἀγρίους ἀποσπῶ καὶ πότε γλυκεῖς τόνους.
 Τὸ μέλος της τὸ ἄμουσον δαιμόνων εἶναι ἄσμα.
 Κόρου αἰσθάνομαι βαθὺ εἰς τὴν ψυχὴν μου χάσμα,
 πᾶν ἄνθος, πάντα τῆς ζωῆς καρπὸν καταβροχθίζον.
 Αἶ! μαῦρος, μαῦρος περίξ μου ἐκτείνεται ὀρίζων·
 εἰς τὸν διάπλουν τῆς ζωῆς ἐζήτησα πυξίδα
 καὶ πρόνοιαν ἐζήτησα, πλὴν πρόνοιαν δὲν εἶδα.
 Ἡ γῆ αὐτὴ ἡ τὸ κενὸν ἀροῦσα τῶν αἰθέρων

ὥς μαῦρον πλοῖον δάκρυα καὶ γόους περιφέρων,
 ὥς σύντριμμα πλανώμενον πυριφλεγοῦς κομήτου
 συμπεριφέρων πτώματα καὶ θύματα μαζῇ του,
 ἡ κρινωνία, ὕφασμα φιλαύτων συμφερόντων,
 ὁ κόσμος, κληρονόμημα τῶν ἀναιδῶς τολμώντων,
 ἡ ἀρετὴ λυγίζουσα πρὸ τῆς κακίας γόνου,
 οἱ ὄρκοι, δέλεαρ ἀπλοῦν, ἡ πίστις, λέξις μόνη,
 καὶ τέλος βίος διαρκῶν ἡμέρας αἰωνίας,
 δὲν εἶναι δείγματα λαμπρὰ ὑπάρξεως προνοίας.

ΔΑΦΝΗ

ὦ Φλῶρε, Φλῶρε! τὴν ψυχρὰν αὐτὴν φιλοσοφίαν,
 ἡξεύρω, ἤντλησας ἀλλοῦ καὶ ὄχ' εἰς τὴν καρδίαν.
 Ἰδὲ τὸ ἐναρμόνιον τῆς οἰκουμένης μέλος·
 δὲν σοὶ προδίδει τὸν Θεὸν τοῦ ἔαρος ὁ γέλως;
 Δὲν ὁμιλοῦν περὶ αὐτοῦ τῶν οὐρανῶν οἱ θόλοι;
 Δὲν τὸν ἀγγέλλει κρᾶζουσα λαμπρὸν ἡ πλάσις ὅλη;
 Ἡ ἀρετὴ, ἀπόρροια τῆς θείας φύσεώς του,
 ἔρπει πολλάκις εἰς τὴν γῆν καὶ δι' ὁδοῦ ἀγνώστου·
 πολλάκις ὑπὸ πρόσχημα μεταβολῆς αἰσχίστης
 κ' εἰς ἀπιστίας ἔνδυμα καλύπτεται ἡ πίστις.
 Ὅστις δὲν κρίνει καθ' ἀπλᾶ φαινόμενα, καὶ ὅστις
 εἶναι καθὼς ὁ πάνσοφος Θεὸς, καρδιογνώστης,
 ἐκεῖνος ἴσως διορῶν ὡς βάθους τὰς καρδίας,
 ἀξίας θεὰ τὰς φρονῇ τινὸς ἐπιεικείας,
 κ' αἰσθήματα θεὰ ἰδῇ τυραννικὰ ἐντὸς των,
 οὐδὲν σημεῖον δίδοντα περὶ ὑπάρξεώς των.
 Ναί, δὲν ἀρνοῦμαι πῶς τὴν γῆν μαστίζ' ἡ δυστυχία,
 πῶς ἔχει τὰς ἀκάνθας τῆς πᾶσα θνητῇ καρδία,
 πῶς πᾶσα γήϊνος χαρὰ τοὺς στεναγμούς τῆς ἔχει,
 καὶ πῶς πᾶν ἄνθος εὐγενὲς δακρύων δρόσος βρέχει·

ἀλλ' ἀπὸ τῆς βραχείας μας ζωῆς, τὰ βλέμματά μας
 πρὸς οὐρανὸν ἄς στρέψωμεν! Ἐκεῖ στιλπνὸς ἀδάμας
 ἡ πίστις ἡ θρησκευτικὴ ἐπὶ τὸ μέλλον λάμπει,
 ἐκεῖ αἰθέρια πτερὰ κινεῖ τῆς γῆς ἡ κάμπη,
 καὶ ὁ θρηνήσας, ὁ παθὼν, ἀλλὰ ἐγκαρτερήσας,
 ἐκεῖ λαμβάνει ἀμοιβὰς καὶ ἀπολαύσεις ἴσας·
 αἱ ψυχαὶ δ', ὅσαι τὴν πικρὰν τοῦ χωρισμοῦ φιάλην
 ἐπὶ τῆς γῆς ἐρρόφησαν, συναπαντῶνται πάλιν,
 τὸ ἀληθές των αἰσθημα κηρύττουν ἐλευθέρως,
 καὶ εἰς αἰῶνας στέφεται ὁ δυστυχήςσας ἔρως.

ΦΛΩΡΟΣ

Σειρὴν! σειρὴν! τὸ ἄσμά σου ἀνοίγει παραδείσους,
 ἀλλ' εἶναι δόλιον· τραβᾷ εἰς θαλασσῶν ἀβύσσους·
 ναί, ὅταν διαφεύγωμεν τὰς δολεράς σας δίνας,
 μᾶς κελαδεῖτε, καὶ χρυσᾶς μᾶς ρίπτετε σαγήνας,
 καὶ θριαμβεύετε, ἀφ' οὗ μᾶς σύρητε εἰς χάσμα.

(Πλησιάζει εἰς αὐτὴν μὲ γλυκύτητα)

Δάφνη! — Ὁ γάμος σου, εἰπὲ, εἰπέ μοι, ἦτον πλάσμα·
 εἰπὲ πῶς μὲ ἠπάτησαν, ἢ ὅτι ἄλλο μᾶλλον,
 ἀλλὰ πῶς τὴν ἀγάπην σου δὲν ἔδωσας εἰς ἄλλον.

Δὲν μ' ἀποκρίνεσαι! σιγᾶς! διστάζεις καὶ φοβεῖσαι!
 *Α! Βλέπω, βλέπω, ἐννοῶ! Εἰπέ μοι, ἄλλου εἶσαι;

ΔΑΦΝΗ (τρέμουσα)

Ναί, εἶμαι ἄλλου.

ΦΛΩΡΟΣ

Δυστυχῆ! Τὸ λέγεις, μὲ τὸ λέγεις,
 καὶ δὲν αἰδεῖσαι τὴν ἡχὴ τῆς γραίας αὐτῆς στέγης,
 ἥτις τὸ πάλαι ὄρκους σου τοσούτους ἀντελάλει;
 Τὸν οὐρανὸν, ὃν μάρτυρα ἡ γλῶσσά σου ἐκάλει,
 τολμᾶς ἀνευθρίαστος νὰ ἀτενίσῃς πλέον,

καὶ δὲν φοβεῖσαι, κεραυνὸς τοὺς ἐπιόρχους καίων,
 μὴ σχίσῃ τὰς νεφέλας του, μὴν ἐκραγῇ ἐμπρὸς σου;
 Κ' ἐμὲ, τὸν ζῶντα ἐλεγχον τῆς συνειδήσεώς σου,
 ὅταν μὲ βλέπῃς, πρὸς σκληρὰς ἐχίδνας δὲν παλαίεις;
 Τὰς παρειάς σου φλόξ αἰδοῦς δὲν καίει; — Δάφνη, κλαίεις!
 ὦ! ἐνθυμήσου τὰς τερπνὰς ἐκείνας μας ἑσπέρας,
 ὅπότε ἐμπρὸς εἰς τ' οὐρανοῦ τοὺς καθαροὺς ἀστέρας
 ἀλλήλως ὑπεσχόμεθα ἀγάπην αἰωνίαν,
 κ' οἱ στεναγμοὶ μας ἔφρευγον εἰς αὔραν ἑσπερίαν·
 ὁ φλογερός μου ὀφθαλμὸς ὅποτε σ' ἐμειδία,
 καὶ μετ' ἀνθέων παίζουσα, σὺ ἄνθος ἡ ἰδία,
 πλησίον μου ἐβάδιζες μὲ βῆμα δειλῆς κόρης,
 καὶ διὰ τὸ ἐπίλοιπον τῆς γῆς ἠδιαφόρεις·
 ὅταν αἱ δύο μας ψυχαὶ ἀποτελοῦσαι μίαν,
 ὑψοῦντο πρὸς τὸν οὐρανὸν εἰς θεῖαν ἀρμονίαν,
 καὶ πέραν του ὑπέσχοντο, ὅποιον ἂν τὸ πέραν,
 πῶς θεὰ ζήσωσιν ὁμοῦ ζωὴν ἐντελεστέραν.

Ἀνίσως μ' ἔμενεν ἐλπίς νὰ ζήσω κ' ἐπ' ὀλίγον,
 τῆς γῆς ἂν ἤμην κάτοικος ἀκόμη, θὰ ἐσίγων·
 νῦν δέ, ὅτε ἀπέθανα κ' ἐλπίς ἐχάθη πᾶσα,
 νῦν ὅτε εἶμαι ὡς σκιά τῆς τάφου ἀποδράσα, * 128
 νῦν ὅτε χωριζόμεθα διὰ νεκρᾶς ἐρήμου,
 μάθε πῶς διαφλέγεται ἀκόμη ἡ ψυχὴ μου,
 ἡ νεαρὰ καρδίᾳ μου πῶς εἶναι ὅλη ἔρως,
 πῶς ὡς σ' ἠγάπων σ' ἀγαπῶ, καὶ ἔτι θερμότερως.
 Ὅσον καιρὸν ἡ τύχη μου μ' ἐπλάνησε μακράν σου,
 τὸ βλέμμα ὅπου ἔστρεφον ἀπῆντων τὴν σκιάν σου,
 εἰς πάσας τὰς ἰδέας μου, εἰς πάσας μου τὰς πράξεις,
 ὡς ἀργυρόχρυσος κλωστή εἰς ὕφασμα μετάξης
 ἡ ἐδική σου προσφιλὴς ἐπλέκετο ἰδέα,

καὶ εἰς καλὰ μ' ἐμφύχονε, μ' ἐκέντα πρὸς γενναῖα.
 ὦ! πῶς! πῶς ἡ καρδίᾳ σου, ὦ Δάφνη, μετετρέπη!
 Τί ἔγινεν ἡ καθαρὰ, ἡ εὐγενὴς ἀγάπη,
 ἥτις σ' ὁμοίου πρὸς χρυσοῦς ἀγγέλους παραδείσου;
 Τί ἔγινεν ἡ πίστις σου, τὸ ἄνθος τῆς ψυχῆς σου;
 Μοὶ ἔλεγες πῶς ἄθραυστος θὰ μείνη ὡς ἀδάμας·
 ὦ! ἔταν, ἔταν ἔσχιζες δι' ἄλλον τὰ δεσμά μας,
 ἐξαίφνης ἀπὸ τὴν μακρὰν ἐπαναστρέφων πλάνην,
 ὡς ἐπιπλήττων φάντασμα ποτέ μου δὲν σ' ἐφάνην,
 νὰ σὲ εἰπῶ εἰλικρινῇ καρδίαν πῶς σπαράττεις,
 ἥτις σ' ἠγάπα, σ' ἔδιδε λατρείαν ἀντ' ἀπάτης,
 πῶς εἰς ἀγρίας μ' ἔρριψες κολάσεις καὶ βασάνους,
 σὺ, σὺ, . . . σὺ, ἥτις τ' οὐρανοῦ μ' ὑπέσχεσο στεφάνους,
 σὺ ἥτις ἐξουσίαζες τὴν λύπην, τὴν χαρὰν μου,
 σὺ ἥτις ἦσο ἡ ζωὴ, ἡ τύχη μου, τὸ πᾶν μου!

ΔΑΦΝΗ

Δὲν δύναμαι, δὲν δύναμαι νὰ σιωπήσω πλέον.
 Μὴ μ' ἐπιπλήττης! ἄκουσον καὶ οἴκτειρόν με κλαίων.
 Αἱ ἀναμνήσεις τῶν καιρῶν τῶν εὐτυχῶν ἐκεῖναι . . .

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

(Ρίπτεται εἰς τὸν θάλαμον τεταραγμένος)

Ὁ Φλῶρος, λέγουν, εἶν' ἐδῶ . . .

(Βλέπει τὸν Φλῶρον καὶ μένει ἔκθαμβος)

Ἄ! εἶν' ἐδῶ!

ΦΛΩΡΟΣ (ὑπερηφάνως)

Ἄν εἶναι

τί;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τὴν αὐλὴν Ὀθωμανῶν πυκνὰ κυκλόνουν στίφη,
 καὶ σὲ ζητοῦν, καὶ ἀπειλοῦν, καὶ σείουσι τὰ ξίφη.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

ΦΛΩΡΟΣ (ἡσύχως)

Ἄς ἔλθουν! Φέρουν θάνατον; Τοὺς δέχομ' εὐγνωμόνως.
 Νὰ μὲ λυτρώσουν ἔρχονται πρὶν γίνω αὐτοκτόνος.

ΔΑΦΝΗ

ὦ! φύγε! φύγε! πήγαινε! διαφυλάξου! σώσου!

ΦΛΩΡΟΣ

Νὰ φύγω; Ὁχι! Προτιμῶ τὸν θάνατον ἐμπρὸς σου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἰδοῦ! Φωνάζουν. Τὴν ὁρμὴν ἀκούεις τὴν ἀγρίαν;

ΔΑΦΝΗ

ὦ! φύγε! Ἄν... ἄν... ἄν... ποτέ...

(Μετὰ δισταγμὸν)

ἡσθάνθης εὐσπλαγχνίαν.

ΦΛΩΡΟΣ

Θέλεις νὰ ζήσω!

ΔΑΦΝΗ

Τὸ ζητῶ, τὸ ἀπαιτῶ.

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ! τότε

(Ῥίπτει τὸν μανθῶνα του καὶ φαίνεται φέρον ἑλληνικὸν ἔνδυμα καὶ ἔνοπλος.
 Σῦρει δὲ δύο πιστόλας εἰς τὰς δύο του χεῖρας)

ἄς ἔλθουν ὅλοι κατ' ἐμοῦ τῆς γῆς οἱ στρατιῶται.

(Ῥίπτεται ἔξω.)

ΔΑΦΝΗ

Εἰς τὰς μαχαίρας των γυμνὸν θεν' ἀντιτάξῃ στῆθος!
 Ἐπῆγε!... Πῶς θ' ἀντισταθῇ ὁ μόνος πρὸς τὸ πλῆθος!
 Ἄνοιξε, ἄφες νὰ ἰδῶ.

(Πηγαίνει πρὸς τὸ παράθυρον καὶ θέλει νὰ τὸ ἀνοίξῃ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (τὴν ἐμποδίζει)

Τί θέλεις; εἶναι κάτω

πληθος ἀνδρῶν! Πῶς θὰ φανῆς; Ἐγὼ παραφυλάττω.

(Ἀνοίγει τὸ παράθυρον καὶ βλέπει ἔξω.)

ΔΑΦΝΗ

Τί γίνεται; Τὸν βλέπεις; ὦ! ἂν μ' ἄφινον νὰ τρέξω!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἡσύχασον, δὲν φαίνεται ἀπὸ τὴν θύραν ἔξω.

ΔΑΦΝΗ

Ἀκόμη! — Δίκαιε Θεέ, προστάτεψε! βοήθει!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἴδού τον· ὡς μαινόμενος ἐπάνω των ἐχύθη.

ΔΑΦΝΗ

Ἐπάνω των! Ἡ δύναμις θενὰ ὑπερισχύση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μὲ γυμνὴν μάχαιραν ζητεῖ τὸ πληθὸς των νὰ σχίσῃ.

Τὸν περιέζωσαν· πετοῦν τῶν μαχαιρῶν σπινθῆρες...

Δὲν βλέπω... Τὸν ἐκάλυψαν αἱ ὀπλισμέναι χεῖρες.

Ἴδού τον, φεύγει...

ΔΑΦΝΗ

Ἔφυγε; Διέφυγε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ναὶ, τρέχει,

πλὴν τὸν διώκουν.

ΔΑΦΝΗ

Θὰ σωθῇ· ἐλάφου πόδα ἔχει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἴδού! ἰδού! τὸν ἔφθασαν.

ΔΑΦΝΗ

Τὸν ἔφθασαν!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τὸν φθάνει

ὁ πρῶτος. Ἴδου ἔφθασεν, ἰδοὺ τὸν συλλαμβάνει.

ΔΑΦΝΗ

Θεέ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Φλῶρος ἴσταται. Ἐστράφη, τὸν κυττάζει·
εὖγε! μ' ἐν κτύπημα μακρὰν τὴν χεῖρά του τινάζει.

ΔΑΦΝΗ

Καὶ τώρα φεύγει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ναί, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ ὀλίγοι
διώκοντές τον. Πιθανὸν δὲν εἶναι νὰ τοὺς φύγῃ·
τὸν πλησιάζουν· ἔφθασε πλησίον εἰς τὸν θόλον
ὅπου ἡ γέφυρα. Ἴδού! ἀκούεις πυροβόλον;

ΔΑΦΝΗ

Τί εἶναι; Τίς τὸ ἔρριψεν;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐκεῖνος. Εἰς τὸν βρόντον,
ἐννέα πηδοῦν ἔνσπλοι περὶ τὸν ἀρχηγόν των.

ΔΑΦΝΗ

Κ' ἐκεῖνος;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τοὺς διώκτας του διώκει ἐξοπίσω·
ὀρμαῖ, πετᾷ, οὐδ' ἡμπορῶ νὰ τὸν ἀκολουθήσω.
Οἱ Τοῦρκοι φεύγουν ἔντρομοι.

ΔΑΦΝΗ

Κ' ἐκεῖνος;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Διεσώθη.

ΔΑΦΝΗ (ἐπὶ πολὺ παλαίουςα μεθ' ἑαυτῆς, ὑπενδίδει εἰς τὰ αἰσθήματά της
καὶ πίπτει λειποθυμοῦσα)

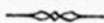
Θεέ! Θεέ! Σὲ εὐλογῶ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (δραμὼν νὰ τὴν ὑποστηρίξη)

ὦ! πίπτει! Ἐνεχρώθη!

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Κατοικία τοῦ Καλλισπάθους.

ΔΑΦΝΗ (μόνη, μαυροφοροῦσα, καὶ τὴν κόμην λυτὴν)

Ὦ νύξ ἀγρία! διαρκεῖς αἰῶνας! Νύξ αἱμάτων!
Εἰς τὴν σκοτίαν σου σκιαὶ πλανῶνται φαντασμάτων.
Τὸ μνηῆμα βλέπ' ἔπου στραφῶ, παντοῦ, παντοῦ τὸ μνηῆμα,
καὶ τοῦ θανάτου ἀντηχεῖ τριγύρω μου τὸ βῆμα!
Σὺ ποῦ ἀνέβης εἰς σκηναὺς ἐντελεστέρου κόσμου,
τῆς τυραννίας σφάγιον, ὦ πνεῦμα τοῦ πατρός μου,
πλησίον σου καὶ τὴν ψυχὴν τῆς θυγατρὸς σου δέξαι,
καὶ δι' ἐμὲ τὸν στέφανον τῆς κυπαρίσσου πλέξε!
Σ' ἐφόνευσαν, κ' ἐπὶ τῆς γῆς στρουθίον μένω τρέμον
χωρὶς προστάτου πτέρυγος, καὶ παίγιον ἀνέμων.
Οἱ ὀφθαλμοί μου ἔγιναν δακρύων δύο κρῆναι,
καὶ τέρψις τῆς καρδίας μου οἱ στεναγμοί μου εἶναι·
δὲν θὰ θερμάν' εἰς τὸ ἐξῆς τὸ πατρικόν σου βλέμμα
καὶ τὸ γλυκύ σου φίλημα τῆς κόρης σου τὸ αἶμα,
οὐδ' ἡ θερμὴ ἀγκάλη μου ὡς πρὶν θενὰ σὲ θάλλῃ,
ἀλλὰ τὴν σκόνιν σου ψυχρὰ θὰ περιέχῃ κάλπῃ.
Ἡ κάλπῃ! Ὁ ἀπάνθρωπος, ὁ θηριώδης λέων,
τὸ σῶμά σου παρέδωσεν εἰς βρῶσιν τῶν ὀρνέων!
ὦ! τὰς δυνάμεις τῶν ἀνδρῶν, τὰ νεῦρά των νὰ εἶχα!
Μ' ἐν θῦμα θὰ ἐπλήρωνον πᾶσαν λευκὴν σου τρίχα,
κ' αἱμάτων θὰ ἐπότιζε τὸ λείψανόν σου βρύσις.
Πλὴν τώρα κοιμοῦ ἥσυχος, μὴ θέλῃς ἐκδικήσεις·

νά κλαίῃ μόνον δύναται ἡ ἀσθενής σου κόρη.

Ἐκδίκησιν! ἐκδικητάς! Ἐκδικητάς τὰ ὄρη,
τὰ ὄρη σέ ὑπόσχονται! Ἡ μάχαιρα ἐσύρθη,
ἡ σάλπιγξ ἀντελάλησε καὶ ἡ σημαία ἤρθη.
Θενὰ ἰδῆς τοῦ ἔθνους σου τοὺς ἥρωας προμάχους
μὲ δάφνας καὶ μὲ τρόπαια καλύπτοντας τοὺς βράχους,
κ' ἐπάνω εἰς τὸ μάρμαρον τοῦ τάφου σου θ' ἀκούσης
τῆς τυραννίας τὸν κλαυθμὸν μετ' αἰσχους ἐκπνεύσεως.
Ὡ πάτερ, ἀπὸ τ' οὐρανοῦ τοῦ εἰς τὰ πάθη ξένου
εὐλόγησον τὴν κεφαλὴν τοῦ περιπλανωμένου,
λιθίνην ἔχοντος στρωμνὴν, προσκέφαλον μαρμάρου,
καὶ ἄσυλα τὰ σπήλαια, τὰς ὄχθας τοῦ χειμάρρου.
Εὐλόγει καὶ τὴν κόρην σου ποῦ μὲ ἀγλὺν δακρύων
προσμένει ὡς σωτῆρά της τὸν τάφον της τὸν κρίον.

ΔΑΦΝΗ

(Πρὸς τὸν ΓΕΩΡΓΙΟΝ, εἰσερχόμενον)

Ἀπέδωκας τὰ θλιβερά, τὰ τελευταῖα χρέη;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἰς βράχον ἔρημον οἰκτρῶς ὁ νυκτικόραξ κλαίει,
μυρολογεῖ καὶ χύνεται τὸ κῦμα τῆς Ἐρκύνης,
νεκροὶ γυρίζουν εἰς τὸ φῶς τῆς κλαυθμηρᾶς σελήνης,
καὶ ὀλολύζ' εἰς τὰ βουνὰ τὸ πνεῦμα τῶν ἀνέμων.

ΔΑΦΝΗ

Τί λέγεις; Εἶσαι κάτωχρος, ἀδύνατος καὶ τρέμων.
Τί εἰς τὸν νοῦν σου τὰς φρικτὰς εἰκόνας ἐντυπώνει;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἡ φρίκη, τῶν ὀστέων μου τὸν μυελὸν παγώνει.
Ὑπὸ τὸ τρέμον σῶμά μου τὰ γόνατά μου κλίνουν.
Ἐκλείπουν αἱ δυνάμεις μου. ὦ! οἱ νεκροὶ βαρύνουν!

(Κάθηται.)

ΔΑΦΝΗ

Τί ἔγινεν; Ἀπέτυχεν ἡ εὐσεβὴς φροντίς σου;
Δὲν ἔχουν τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ τάφου; Διηγῆσου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ὦ! ν' ἀναπνεύσω ἄφες με, νὰ πραῦνθῃ κατὰ τι
τὸ πνεῦμά μου, ὃ στρόβιλος μαστίζει καὶ ταράττει.

Καθὼς ἡ νύξ ἐπύκνωσε τὰς πτύχας της, ἐπῆγα·
προσεκτικῶς ἐβάδιζον, ὃ ἄνεμος ἐσίγα,
ἀγρία καὶ κατὰμαυρος ἡ φύσις ἐκοιμᾶτο,
κ' ἐπάνω της ὁ οὐρανὸς ὡς ῥάσσον ἐκρεμᾶτο.
Ἐβάδιζον κ' ἐσφάλλετο τὸ βῆμα τοῦ ποδός μου,
καὶ μὴ πατήσω ἔτρεμον τὸ σῶμα τοῦ πατρός μου.
Εἰς τὴν σκοτίαν τῆς νυκτὸς ἐθύθιζον τὸ βλέμμα,
καὶ ὄλος τρέμων ἔψαυον τοὺς βράχους, μήπως αἶμα
χυθὲν ὑπὸ τὴν μάχαιραν, πυχθὲν εἰς τὰ πλευρά των
ν' ἀνακαλύψω μ' ἔφερε τὰ ἔχνη τῶν πτωμάτων.
Βραδυβατῶν ἀκολουθῶ τὰς βάσεις τοῦ φρουρίου.
Ἀλλὰ κατὰ τὸ σπήλαιον ἐλθὼν τοῦ Τροφονίου,
εἰς τοὺς κρημνοὺς γαυγίσματα, φωνὰς ἀκούω ξένας.
Μὲ πᾶλλον στῆθος προχωρῶ μὲ τρίχας ὀρθωμένας,
καὶ ὦ! τί θέαμα! Κυνῶν λιμώττους ἀγέλη
καθημαγμένα, σπαίροντα διασπαράττει μέλη.
Ὅρμῳ μαινόμενος, κ' ἐν ᾧ μὲ σαρκοφάγων λύσσαν
ἐχύθησαν καὶ ἔτοιμοι νὰ μὲ σπαράξουν ἦσαν,
ἀπὸ τοῦ φάρυγγος αὐτῶν κατῶρθωσα παλαιῶν
τ' ἀπερρόμμενα λείψανα νὰ σώσω τῶν γονέων.

ΔΑΦΝΗ

ὦ φρίκη!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐκεῖ ἔπεσα! Εἰς ποταμοὺς δακρύων

τὰ ἔχνη τῶν αἱμάτων των ἀπέπλυνα τῶν κρίων·
 τὸ πνεῦμά μου ἐστρέφετο εἰς στροβιλώδεις δίνας,
 ἡ κεφαλὴ μου ἔκαιεν· ἐδίωξα τοὺς κύνας,
 καὶ τοῦ πατρός μου τὸν νεκρὸν φορτόνων εἰς τοὺς ὤμους,
 ἀνέβην τρέχων εἰς κρημνοὺς κ' εἰς ἀποκρύφους δρόμους.
 Τὸ αἷμά μου εἰς πυρετὸν ἀγρίως ἐκυμάτει·
 ἔτρεχον, ἔτρεχον. Ἡ νύξ ὥχρ᾽, σκοτεινοτάτη,
 ἐμπρός, ὀπίσω, καὶ παντοῦ καὶ ὅπου ἐστρεφόμενη
 φαντάσματα μ' ἐδείκνυε μ' ἡματωμένην κόμην.
 Ἐτρεχον, ἔτρεχον. Νεκροὶ κατόπιν μου ἐθάρρουν
 καλπάζοντες πῶς ἔρχονται τὸ πτώμα νὰ μ' ἐπάρουν.
 Θρηνοῦσας γλαύκας ἤκουον, καὶ συριζούσας σαύρας,
 καὶ στεναγμοὺς, καὶ κοπετοὺς εἰς τὰς πνοὰς τῆς αὔρας,
 κ' εἰς πυρετώδη ἔξαψιν ἐν ᾧ περιεπάτουν,
 μ' ἐφαίνετ' ὥς νὰ ἔκλαιε τὸ πτώμα ὃ ἐκράτουν.

(Ἡ Δίφνη ἐκ φρίκης καλύπτει τοὺς ὀφθαλμούς της.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (μετὰ μικρὰν σιωπὴν)

Δις φέρων φίλον καὶ οἰκτρὸν φορτίον εἰς τὸν ὦμον,
 διέβην τὸν πολύδακρυν τῆς ἐρημίας δρόμον,
 κ' εἰς σπήλαιον χρυπτόμενον ὑπὸ τοὺς βράχους φθάνων,
 ὅπου δὲν εἶχον τὸν θυμὸν νὰ τρέμω τῶν τυράννων,
 διὰ χειρῶν μου ἔσκαψα τρεῖς πήχεις τοῦ ἐδάφους,
 καὶ τῶν δακρύων μου σπονδὴ ἡγίασε τοὺς τάφους.
 Τὸ στῆθός μου συστέλλεται σπασμωδικῶς μὲ τρόμον·
 ὦ ! ὁ νεκρὸς εἶν' ἐπαχθεὲς φορτίον εἰς τὸν ὦμον.

ΔΑΦΝΗ

Σ' ἐφόνευσαν, καὶ ἔρμαιον σ' ἐξέθεσαν θηρίων !
 Ἡ πολιά σου κεφαλὴ περίγελως δημίων,
 ὁ κόλπος ὅστις μ' ἔθαλπε ψυχρός· καὶ ἡ ἀγκάλη
 ποῦ μ' ἔσκεπε, ψυχρά· ψυχρά κ' ἡ γλῶσσα ποῦ μ' ἐλάλει.

Τὰ ἄσματο' ἂ σοὶ ἔψαλλον ἡγάπας. Εἰς τὸν λάκκον
 θρήνους τῆς αὔρας καὶ κρωγμοὺς θ' ἀκούης τῶν κοράκων·
 ἡ φύσις ἡ ἑαρινὴ ἥτις σ' ἐζωογόνει
 ματαίως ἀνθοκέντητον τὸν πέπλον τῆς θ' ἀπλόνης,
 ματαίως ὑπὸ τὰς σκιάς ἡ ἀηδῶν θὰ ψάλλῃ
 τὸν κελαδοῦντα ῥύακα καὶ τοῦ βουνοῦ τὰ κάλλη,
 ματαίως ὑπὸ τὰ πτερὰ θὰ πίπτῃ τῶν ζεφύρων
 ἡ δρόσος εἰς λεπτὴν βροχὴν σμαράγδων καὶ σαπφείρων·
 τὸ στῆθός σου τὸ εἰς αὐτὰς τὰς ἀπολαύσεις πάλλον,
 κοιμᾶται τῶρ' ἀναίσθητον, παλμὸν δὲν ἔχει ἄλλον.
 Ποῦ ἤμην ὅταν σ' ἔσφαζον; Ἀνίσως ἐρρίπτόμενη
 θρηνοῦσα, κ' εἰς τοὺς πόδας τῶν ἐκύλιον τὴν κόμην,
 μετὰ καρδίας σπαραγμῶν ἐὰν τοὺς παρεκάλουν
 τοῦ στόματός σου τὴν πικρὰν φιάλην ν' ἀποβάλουν
 καὶ νὰ τὴν δώσουν εἰς ἐμὲ, θὰ μ' εἶχον ἀποκρούσει;
 Ἄν τοῖς ἐζήτουν θάνατον, δὲν ἤθελον μ' ἀκούσει;
 Καὶ εἰς τυράννους δέδοται ἀπανθρωπία τόση,
 διότι μ' ἦτον ἐφετὸς νὰ μὲ τὸν ἀρνηθῶσι;
 Ἡ μετὰ βλέμματος καθὼς λεαίνης πληγωθείσης
 ἂν τῶν σεπτῶν συνέτριβον χειρῶν τοῦ τὰς ἀλύσεις,
 εἰς χεῖράς μου ἂν τῆς σφαγῆς ἐλάμβανον τὸ ξίφος,
 ἀπελπισίαν θυγατρὸς θὰ ἔβλεπον ἀψήφως;
 Τὸ ἀβοήθητον πτηνὸν ἀπηλπισμένον κρώζει,
 καὶ εἰς τὸν ὄφιν ἐφορμῶν τὴν φωλεάν του σώζει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἶν' ἡ πληγὴ σου καυστηρὰ κ' ἡ θλίψις σου δικαία.
 Κ' εἰς τὴν ψυχὴν μου ἀντηχεῖ· ἀλλὰ φανοῦ γενναία.
 Τῆς εἰμαρμένης τῶν θνητῶν εἶν' ὁ Θεὸς ἐργάτης·
 ἄλλοῦ κεντᾶ μ' ἐλάσματα χρυσαῖα τὸ ὕφασμά της,
 καὶ ἄλλοῦ πένθους μελανὰς νεφέλας ἐνυφαίνει.

Ὁ ἀληθὴς χριστιανὸς πονεῖ, ἀλλ' ὑπομένει.
 Ἀπὸ τῶν μαύρων καὶ οἰκτρῶν εἰκόνων ἀποστρέψου,
 καὶ περὶ σωτηρίας σου προνόησον καὶ σκέψου.
 Θριάμβευσον ἡρωϊκὴν ἐπὶ τῆς λύπης νίκην,
 καὶ τῆς ζωῆς σου φύλαξον τὴν παρακαταθήκην.
 Τὸ στέλεχος, τὸ στήριγμα τοῦ ἀσθενοῦς σου κλάδου,
 ὑπὸ τὸν μαῦρον πέλεκυν κατέπεσε τοῦ ἄδου,
 τῆς σκάφης σου ἐξέλιπεν ἡ ὁδηγὸς βελόνη,
 κ' εἰς τῆς ζωῆς τὸ πέλαγος ἀφέθης πλέον μόνη.

ΔΑΦΝΗ

Ναί, μόνη, μόνη! Ἐρημος ἡ οἰκουμένη πέριξ·
 διήλθε τῆς καταστροφῆς πλησίον μου ἡ πτέρυξ
 κ' ἐσχόρπισεν ἀνάρπαστα ὡς φύσημα στροβίλου
 τῶν χλοερῶν ἐλπίδων μου τὰ ἄνθη μέχρι φύλλου.
 Τὸ θνησκον βλέμμα φρίττουσα ὀλόγυρά μου ῥίπτω·
 νεκρά καὶ μαῦρα βάραθρα παντοῦ ἀνακαλύπτω·
 ἡ φύσις ἦν ἐνθέρμως πρὶν ἡγάπων κ' ἐγκαρδίως
 μοὶ εἶναι ἀποτρόπαιος, καὶ βάσανος ὁ βίος.
 Νὰ μὴ ἰδῶ τὸν οὐρανὸν, τὸν ἥλιον, καὶ ὅσα
 εἰς τοὺς εὐδαίμονας καιροὺς ἡτένιζον σκιρτῶσα.
 Εἶν' ὅλα τώρα ζοφερά· ἡρπάγη ἀπ' ἐμπρός μου
 τὸ πρίσμα τὸ ποικίλλον μοι τὴν ἔκτασιν τοῦ κόσμου.
 Ἀφ' οὗ πᾶς τέρψεως παλμὸς, πᾶν ὄναρ, πᾶσα μέθη,
 πᾶν μέλλον, πᾶσα μέλλοντος ἐλπίς μοὶ ἀφῆρέθη,
 παντέρημος ποῦ φέρομαι; Ὅπου τὸ φύλλον τρέμον,
 ὃ ἀναρπάζει καὶ πλανᾷ τὸ πνεῦμα τῶν ἀνέμων,
 ὅπου τὸ κυμαινόμενον εἰς καταιγίδα σκάφος.
 ὦ! Πότε, πότε ὁ λιμὴν, ἡ ἀντ' αὐτοῦ ὁ τάφος!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Θαῤῥοῦσα εἰς τὴν πρόνοιαν, κ' ἐν πίστει πρὸς τὸ μέλλον,

βλέμματα ρίπτ' ἐλπίζοντα καὶ πέραν τῶν σκοπέλων,
 ὅπου τῆς τύχης στρόβιλος σὲ σφενδονίζει μόνην.
 Ἀκόμῃ μόλις ἤπλωσας τοῦ βίου τὴν ὁθόνην,
 καὶ τοῦ μακροῦ πελάγους του ἐν πέρας μόνον εἶδες.
 Δὲν εἶναι ὅλον ὕφαλοι οὐδ' ὅλον καταιγίδες.
 Ἀκόμῃ ὄχθας ἀνθηρὰς πολλὰς θενὰ περάσῃς,
 καὶ κελαδοῦντα κύματα τῆς γαλανῆς θαλάσσης,
 καὶ εἰς τοῦ πλοῦ σου τοῦ μακροῦ τὰς πολυστρόφους δίνας
 θ' ἀκούσῃς ἴσως στεναγμούς, πλὴν ἴσως καὶ σειρῆνας.
 Ἄνθος! Ὁ πλάσας σε Θεὸς σ' ἐπρόσταξε νὰ θάλλῃς.
 Ἄν σ' ἔλειψε τὸ στήριγμα τῆς πατρικῆς ἀγκάλης,
 προστάτου δέξου συνδρομὴν καὶ χεῖρα φίλου δέξου,
 κ' εἰς στερεώτερον κορμὸν ἐμπιστευθεῖσα πλέξου.
 Πρὶν εἰς τὸν θάνατον κλεισθοῦν τὰ χεῖλη τοῦ πατρός σου,
 ἐπὶ τῆς γῆς μ' ἐζήτησε νὰ γίνω ὁδηγός σου,
 καὶ ἥσυχος ὑπέκυπτεν εἰς τὴν ὀργὴν τῆς μοίρας,
 διότι σ' ἐναπέθετεν εἰς τὰς πιστὰς μου χεῖρας.
 ὦ! ἐμπιστεύθητ' εἰς ἐμὲ τὴν τύχην σου, καὶ πείσου
 νὰ διαβῇς πλησίον μου τὸν δρόμον τῆς ζωῆς σου.
 Μὴ! μόνη μὲ τῆς λύπης σου τὸ φάντασμα μὴ μένε·
 δὲν καταβάλλοντ' αἱ ψυχαὶ ὁπότεν ἠνωμέναι.
 Εἰς τοῦ πατρός σου τὰς βουλὰς καὶ εἰς τὸ αἶσθημά μου
 ἐνδίδουσα, ὦ! δέχθητι τὴν ἄλυσιν τοῦ γάμου.

ΔΑΦΝΗ

Τὸ αἷμα τῶν πατέρων μας δὲν ἐξηράνθη ῥέον,
 καὶ σὺ στεφάνους μελετᾷς καὶ δᾶδας ὑμεναίων!
 Πρὶν ἔτι καλοκοιμηθοῦν εἰς τῶν νεκρῶν τὸν ὕπνον,
 εἰς τὸ ἐπιθαλάμιον προσκάλεσόν τους δεῖπνον,
 καὶ πρόσφερόν τοις πρόχειρον συμπόσιον κολύβων.
 Ἀγανακτήσεως παλμός τὸ στήθος σου συντρίβων

δὲν σοὶ ταραττεῖ τὴν ψυχὴν καθὼς παιὰν σαλπείγων;
 Καὶ τῆς μαχαίρας τὴν λαβὴν εἰς τὴν παλάμην σφίγγων
 ἐντὸς σου δὲν αἰσθάνεσαι ἐκδίκησιν νὰ βράζῃ;
 Αἶ! στεναγμὸν τὸ ἔθνος μας ἐκπνέοντος στενάζει,
 γογγύζουν αἱ κοιλάδες μας κατάρας πικρὸν γόνον,
 δουλεύουσ' ὑποζύγια τὰ τέκνα τῶν ἡρώων,
 καταπατεῖται τοῦ Χριστοῦ βεβήλως ἡ θρησκεία,
 τοῦ κόσμου τὸν παράδεισον μολύν' ἡ τυραννία,
 μαστίζουσα τοὺς Ἕλληνας καθὼς κτηνῶν ἀγέλην,
 καὶ ὑπομένει τὸν ζυγὸν καὶ σιωπᾷ ὁ Ἕλλην!
 Εὐθύμει, ἂν ὀρέγησαι, καὶ ὑμεναίους τέλει
 εἰς τὴν φιάλην τῆς χαρᾶς ἃς πίνη ὅστις θέλει,
 χορεύων, ὑπὸ μάχαιραν τυραννικὴν ἃς ἔρπη,
 ἂν μᾶστιξ τὸν εὐχαριστῇ καὶ ἄλυσις τὸν τέρπη·
 πλὴν πρὸς ἐμὲ ἀναβοᾷ τὸ αἷμα τοῦ πατρός μου,
 καὶ μῖσος ἄσπονδον λυσσᾷ κ' ἐκδίκησις ἐντὸς μου.
 Ἀκούω τῆς πατρίδος μου τὸν κοπετὸν πενθούσης,
 ὃν ἔπρεπ' εὐκρινέστερον καὶ πρὸ ἐμοῦ ν' ἀκούσης.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἡ τύχη τῶν γονέων μας μοὶ μένει αἰωνίων
 πηγῇ ἀκατασίγαστος καὶ πόνων καὶ δακρύων·
 ἀλλὰ δὲν θέλω νὰ κλεισθῇ κ' ἐπὶ τοῦ μέλλοντός σου
 ἡ πλάξ ἣτις τὰ λείψανα καλύπτει τοῦ πατρός σου.
 Ναι, βλέπω πῶς συντρίβονται ὑπὸ τυράννου πόδα
 αἱ δάφναι τῆς πατρίδος μου, τοῦ κάλλους τῆς τὰ ῥόδα,
 καὶ διὰ τὰς βασάνους τῆς, τὰ πάθη, τὰς κακώσεις
 θρηνῶ· ἀλλὰ τί δύναμαι;

ΔΑΦΝΗ

Νὰ τὴν ἐλευθερώσης.

Θρηνεῖ τὸ βρέφος καὶ θρηνεῖ ἡ τρέμουσα παρθένος·

ἀλλ' ὁ ἀνὴρ, τὸν θώρακα τῆς τόλμης ὠπλισμένος,
 ἐγείρεται καὶ πολεμεῖ. Σεῖς ὅσοι ἀξιοῦτε
 τῆς γυναικὸς τὸν ἔρωτα, θὰ ὑπερασπισθῆτε
 ἢν εἰς τὰς χεῖράς σας ποτὲ τὴν ὑπαρξίν της δώση,
 ἂν ἡ πατρίς σας σήμερον, ἂν ἀδελφοὶ σας τόσοι,
 εἰς ἀγωνίαν θνήσκοντες κ' ἐπικαλούμενοί σας,
 δὲν ἀποσεύουν τὴν αἰσχροὴν δειλίαν τῆς ψυχῆς σας,
 ἐὰν ἡγέρθῃ ἡ ἔνδοξος σημαία τῶν πολέμων,
 καὶ σεῖς τὴν ἀτενίζετε καθεὶς ὠχρὸς καὶ τρέμων,
 ἐὰν γενναῖοι διὰ σᾶς κατέρχωνται εἰς πάλην,
 καὶ σεῖς εἰς ἀφευκτον σφαγὴν τοὺς παραιτῆτε πάλιν;
 ὦ! ἔλθετε ἀπὸ δειλὰς καὶ ἀδυνάτους κόρας
 ἀνδρίαν νὰ σπουδάσητε εἰς τὰς κρισίμους ὥρας,
 νὰ ἐμπνευσθῆτε φλογερὸν ὑπὲρ πατρίδος ζῆλον,
 νὰ μάθητε εἰς κίνδυνον πῶς σπεύδουν ὑπὲρ φίλων,
 καὶ πῶς ὑπόταν ἄλυσιν ἐπὶ τῆς γῆς εὐρίσκουν,
 καὶ δύση πᾶσά των ἐλπίς, ἡξεύρουν ν' ἀποθνήσκουν.
 Ἐδῶ ποῦ ὁσμήν αἵματος αἰσθάνομαι ἀπαύστως,
 ὅπου ἐσφάγη ὁ πατὴρ ἀτάφως καὶ ἀκλαύστως,
 ὅπου δεσπόζουν τύραννοι, διάμεινε· δὲν μένω,
 ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου ὠχριοῦν οἱ τύραννοι πηγαίνω.
 Ἄν ἔχῃς Ἕλληνας ψυχὴν, κ' ἡ χεὶρ σου δὲν ἡσκήθη
 μὲ τὴν βελόνην νὰ κεντᾷ, ἢ ἔρια νὰ νήθῃ,
 ἂν ἔνδοξον ἐπιθυμῆς κ' ἐλεύθερον τὸ γένος,
 συνόδευσόν με, τόλμησον ὅ,τι τολμᾷ παρθένος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τί θέλεις; Ποῦ ἀπέρχεται;

ΔΑΦΝΗ

Ὅπου τὸ αἶμα ῥέει,
 ὅπου ἐλευθερόφρονες ἐσκήνωσαν γενναῖοι,

ἔπου ἡ τῆς Νεμέσεως ἀγρία βροντᾶ σφαῖρα,
 ἔπου τῆς ἐκδικήσεως ἀνέτειλεν ἡμέρα.

Εἰς τὸν κλωβὸν τῶν πόλεων τὰς πτέρυγας ἀνοίγω·
 εἰς δάση θέλω νὰ κρυφθῶ κ' εἰς κορυφὰς νὰ φύγω.
 Ἐκεῖ τὰς δάφνας φέρουσα εἰς ἀδεσμεύτους χεῖρας
 νὰ στέφω τῆς πατρίδος μου τοὺς εὐγενεῖς σωτῆρας,
 ὀπλιζουσα τὴν ἀσθενῆ παλάμην τῆς χειρὸς μου,
 πλησίον των νὰ ἐκδικῶ τὸν φόνον τοῦ πατρός μου,
 εἰς τὰς ἀνδρείας τάξεις των νὰ μὲ προσβάλ' ἡ σφαῖρα,
 καὶ ὡς γνησία Ἑλληνὶς νὰ πέσω ἐλευθέρα.

(Φεύγει εἰς ἔξαψιν ἐνθουσιασμοῦ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ἀκολουθῶν αὐτήν)

Τί λέγεις, Δάφνη; Πρόσεξον· εἰς ὀλεθρον θὰ πέσης.
 ὦ! δὲν μ' ἀκούει! Ἐφυγε! Κωφεύ' εἰς παραινέσεις!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ὁ Παρνασσός.

(Ὅρεινὴ θέσις. Στρατόπεδον τοῦ Φλώρου. Μακρόθεν φαίνεται ἡ μεγάλη
 πεδιάς τοῦ Βοιωτικοῦ Κηφισοῦ, ὀριζομένη ὑπὸ τῆς Οἴτης.)

ΧΟΡΟΣ ΝΕΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

«Τί κλονεῖται ἡ γῆ, τί γογγύζουν τὰ ὄρη,
 τί σχιρτοῦν τῆς Ἑλλάδος οἱ τάφοι;
 Ἐκ νεφέλης φωτὸς ἀργυρόπτερος κόρη
 εἰς τ' ἀρχαῖα κατέρχετ' ἐδάφη.
 Φέρει δόρυ πυρὸς καὶ ἠχοῦσαν φαρέτραν,
 καὶ τὸ θεῖόν της ἔχνος εἰς πᾶσάν μας πέτραν
 τὴν ἀρχαίαν μας δόξαν ἐγγράφει.»

Ἡ Ἑλλάς δὲν ἐσθέσθ' εἰς τὴν βίβλον τοῦ βίου,
 ζῇ ἀκόμ' εἰς ψυχὰς ἐλευθέρας·

οὐδ' ὁ Ἕλλην, τοῦ πρὶν ἐκπεσὼν μεγαλείου,
 λησμονεῖ ποίους εἶχε πατέρας.
 Εἰς ὀρέων κρημνοὺς καὶ εἰς σκότῃ σπηλαίων
 σείει χαίτην ὀργίλον, βρυχᾶται ὁ λέων,
 κ' ὠχρίᾳ τῆς Ἀσίας τὸ τέρας.

Ἄν τὴν γῆν μας δουλείας ἐκάλυψε ζόφος,
 πλὴν ἡ γῆ μας φωτὸς εἶν' ἐστία·
 πᾶν τῆς ὅρος μνημεῖον, βωμὸς πᾶς τῆς λόφος,
 πᾶς τῆς λίθος λαμπρὰ ἱστορία.
 Ὅπου τάφον Περσῶν μυριάδες εὐρίσκουν,
 καὶ οἱ ἄνδρες νικοῦν, ἢ νικώμενοι θνήσκουν,
 δὲν ρίζοῦται εὐκόλως δουλεία.

Κόμην ἔχον λυτὴν τῆς Ἑλλάδος τὸ φάσμα
 μᾶς φωνάζει «Ἐμπρὸς πᾶς γενναῖος!»
 Καὶ ἐντὸς τῶν ψυχῶν μας τὸ Θούριον ᾄσμα
 ψάλλει ἄγνωστος, ἔνθους Τυρταῖος.
 Ὅστις πέσ' εἰς τὴν μάχην, ἡ μνήμ' ἱερά του!
 Γενναιότης κ' ἐμπρός! ἡ ὁδὸς τοῦ θανάτου
 ὁδηγεῖ πρὸς ἀθάνατον κλέος.

(Ἀκούονται πυροβολισμοί.)

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀκούετε;

ΚΑΡΑΒΟΣ

Πυροβολοῦν.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ ἀρχηγὸς ἂν ἦτον!

ΚΑΡΑΒΟΣ

Καὶ δεύτερον!

ΧΛΩΡΟΣ

Πῶς ἀντηχοῦν αἱ φάραγγες!

ΝΕΟΚΛΗΣ

Καὶ τρίτον!

Ἀγαθῇ τύχῃ! ἔρχονται.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Τουλάχιστον εἰδήσεις.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

ὦ! πρέπει νὰ μᾶς ἔρχεται ὁ ἀρχηγὸς ἐπίσης·
μετ' ὀλιγίστων ὁπαδῶν καὶ μυστικῶς ἐπῆγε,
καὶ ὥραι δὲν ἐπέρασαν, ἤξεύρετε, ὀλίγαι.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Φοβοῦμαι τὸ ἀκάθεκτον τῆς νέας του καρδίας,
καὶ τόλμην μὴ γνωρίζουσιν φρονήσεως ἡνίας.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Ἀνίσως δὲ δὲν εἶν' αὐτὸς ἔστις ἐπυροβόλει,
μαζ' ἡ μου ποῖος ἔρχεται νὰ τὸν ζητήσῃ;

ΟΛΟΙ (ὁμοῦ)

Ὅλοι,

Ὅλοι!

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀκούσατε! Ἰδού! σφυρίζουν οἱ σκοποί μας.

Ἰδέτε ποῖος εἶν' ἐκεῖ;

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

(Ἰδὼν τὸν Κλίμαντα καὶ τὸν Λάμπρον μετ' ἄλλων τινῶν πλησιάζοντας
ἐκ τοῦ δάσους)

Μᾶς ἔρχεται ὁ Κλίμας!

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

10

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ΑΝΩΤΕΡΩ καὶ ΛΑΜΠΡΟΣ, ΚΑΙΜΑΣ καὶ ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ

ΚΑΙΜΑΣ (μὲ τὸ πυροδόλον εἰς τὴν χεῖρα ἀκόμη, τὸ ῥίπτει κατὰ γῆς, καὶ
κάθεται εἰς βράχον παρὰ τὸ πῦρ)

Αἶ! φίλοι, τὰ γενέθλια τοῦ ἔθνους μὲ υἱεῖαν!

Καλὴν ἐχύσαμεν σπονδὴν εἰς τὴν ἐλευθερίαν!

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Καλῶς μᾶς ἦλθες. Πόθεν; Τί ἐπράξατε; Ποῦ μένει
ὁ ἀρχηγός;

ΚΑΙΜΑΣ

Κατόπιν μου κ' ἐκεῖνος ἀναβαίνει·
πιστεύω πῶς ἀπηρῆδυσεν. Κἂν εἶχε ποῦν.

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ποῦ ἦτον,
ποῦ ἐπορεύθ', εἰς τὸν λαὸν ἀνάστασιν κηρύττων;

ΚΑΙΜΑΣ

Ὡ κήρυγμα ἡδονικὸν δ' ἀντελάλει χαίρων
ὁ Ἑλικῶν, ὁ Παρνασσός, κ' ὁ Κιθαιρῶν ὁ γέρων!
Ὡ! ἂν ἀκούουν αἱ σκιαὶ ὡς ῥέγχουσ' εἰς τὸ σκότος,
τὸν ἄδην θ' ἀνεστάτωσε τῶν ὅπλων μας ὁ κρότος.
Ἦ γῆ μας ἦτις τῶν Περσῶν τὸ αἷμα ἐνθυμεῖτο,
ποτιζομένη, ἔπαλλε κ' ἐσκίρτα κ' ἐκινεῖτο.
Σὺ ἦτις ἄφησας τὴν γῆν εἰς πόνους ἀγωνίας,
καὶ στέφανον εἰς οὐρανοὺς ἐφόρεσας ἀγίας,
τῆς τυραννίας σφάγιον, παρωργισμένον πνεῦμα,
σ' ἔγιν' εὐπρόσδεκτος σπονδὴ τὸ αἵματῶδες ῥεῦμα;
Ὡ! τώρα πρῶτον αἱ σφαγαὶ τὴν λύσσαν μου ἐξῆψαν.
Τὸ αἷμα τώρα μ' ἔδωσε τοῦ αἵματος τὴν δίψαν.
Δὲν θ' ἀναπαύσω σφάζουσιν τὴν ἀπληστόν μου χεῖρα,
πρὶν γίνῃ ὁ κατὰμαυρος μανθῦας μου πορφύρα,

καὶ ζῶσαν καθὼς σ' ἐπνίξαν ὑπὸ σωρὸν χωμάτων,
πρὶν πνίξω τὴν Τουρκίαν των εἰς θάλασσαν αἱμάτων.

ΧΛΩΡΟΣ

Πολλὰ συνέβησαν, καθὼς μᾶς λέγεις, καὶ μεγάλα.
Ποῦ ἦσθε; Τί ἐπράξατε; εἰπὲ, εἰπὲ καὶ τ' ἄλλα.
Ὁ ἀρχηγὸς . . .

ΚΑΙΜΑΣ

ὦ! ἄξιος θριάμβων καὶ τροπαίων!
Ἡρωϊκὸν ἀντίτυπον τοῦ τύπου τῶν ἀρχαίων!
Ὡς στρατιώτης πολεμεῖ, ὡς στρατηγὸς προστάζει,
τρέπ' ἢ φωνή του εἰς φυγὴν, ὁ ὀφθαλμὸς του σφάζει.
Τὸν πρῶτον, τὸν φιλόφρονά, τὸν εὐγενῆ ἐκεῖνον,
νὰ τὸν ἰδῇτε μεταξὺ αἱμάτων καὶ κινδύνων!
Δὲν μειδιᾷ ὡς νεανὶς ἐρυθριῶσα πλέον,
ἀλλ' αἷμα πνέει καὶ σφαγὴν ὡς ὠργισμένος λέων.
Κτυποῦν, ὀγκοῦντ' αἱ φλέβες του, τὸ βλέμμα του ἀστράπτει,
διὰ τοῦ ξίφους τοὺς σωροὺς τῶν πολεμίων σκάπτει.

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Τοιαύτη ἦτο πάντοτε ἀπὸ παιδὸς ἀκόμη
ἡ ἡμέρος κ' εἰρηνική, ἀλλ' ἄκαμπτός του γνώμη.
Τὰς ἐριδας ἀπέφευγε κ' ἐνέδιδεν εὐκόλως,
ἀλλὰ δι' ὅ,τι δίκαιον ἀνέβραζ' εὐθὺς ὅλος.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Ποῦ ἐγένεν ὁ πόλεμος;

ΚΑΙΜΑΣ

Ἐφρούρουν ἐκεῖ κάτω
κατὰ τὴν βρύσιν. Σιωπῶν τὸ δάσος ἐκοιμᾶτο,
κ' ἐδιπλασίαζεν ἡ νύξ τὸ νεκρικόν του σκότος.
Ἐκεῖ ἀκούω, σιγαλὸς κινεῖ τοὺς θάμνους κρότος,
καὶ ἄνθρωπος προσεκτικῶς κατέρχεται τὸ ὄρος.

«Τίς εἶσαι;» κράζω· κ' εἰς ἐμὲ παρίσταται ὁ Φλῶρος.
 «Πηγαίνω, λέγει· αὔριον πρῶτ' προσμείνατέ με·
 ἐὰν ἐν τούτοις φονευθῶ, ἀντικατάστησέ με·
 πηγαίνω· μόνος· δι' ἐμὲ μὴ χύνετε ματαίως
 τὸ αἷμά σας, τὸ ἱερὸν πρὸς τὴν πατρίδα χρέος.»
 Δὲν θέλει τὴν βοήθειαν τινός, ἀλλ' ἐπιμένω,
 καὶ δέκατος κατόπιν τοῦ τὰ ὄρη καταβαίνω.
 Ὥρας τινὰς βαδίζομεν εἰς σιωπὴν βαθεῖαν,
 κ' εἰς τὰς ἀμπέλους φθάνομεν περὶ τὴν Λεβαδίαν
 ἱστάμεθα. Μᾶς παραιτεῖ κ' ἐμβαίνει εἰς τὴν πόλιν·
 ἐκεῖ τὸν περιμένομεν κρυβέντες ὥραν ὅλην,
 μέχρις οὗ σύνθημα γνωστὸν ἕως ἡμᾶς κροτῆσαν,
 οἱ Τοῦρκοι μᾶς ἀνήγγειλε πλησίον μας πῶς ἦσαν.
 Εὐθὺς τὰ ξίφη μας, κ' ἐμπρός! Ὀρμῶμεν ὅπου μόνος
 ὡς τίγρις ἀντεμάχετο καθ' ὅλης λεγεῶνος.
 Μὲ τὸν χιτῶν' ἀνασυρτὸν καὶ μὲ κραυγὰς ὀξείας
 ἐπιπηδῶμεν, καὶ πληγὰς μοιράζομεν μυρίας,
 καὶ τοὺς πολλοὺς διώκομεν ἐμπρός μας οἱ ὀλίγοι,
 καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐκπλήττεται, καὶ ὅπου φύγη φύγη·
 κ' ἡμεῖς ἐν μέσῳ τῆς σφαγῆς, τῆς ταραχῆς, τῆς φρίκης
 καὶ τοῦ θορύβου τῆς σφαγῆς καὶ τῶν κραυγῶν τῆς νίκης
 ἀρπάζομεν τὸν ἀρχηγόν, καὶ ὅλοι φλόγες πέριξ
 χανόμεθα ὡς ἀστραπῆς νὰ μᾶς διώκη πτέρυξ.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἀγαθῇ τύχῃ! εὐκλεῶς αἱ πράξεις τῆς ἀνδρίας
 προαναγγέλλουν τὴν αὐγὴν τῆς ἀνεξαρτησίας.

ΚΑΙΜΑΣ

ἤκούσατε προοίμια, οὐδὲν πρὸς τὴν θυσίαν
 ἦν ἀπαρχὴν ἐσφάζαμεν εἰς τὴν ἐλευθερίαν.
 Ἐνῷ τὰ ἔχνη στρέφοντες πρὸς βράχους ἀποτόμους

κρυφίους ἐχαράττομεν πρὸς τὰ βουνά μας δρόμους,
 βλέπομεν πλῆθος γυναικῶν νὰ φεύγουν μετὰ θρήνων,
 καὶ νὰ ζητοῦν τὰ βρέφη των νὰ κρύβουν ἐντὸς σχοίνων.
 Ὁ Φλῶρος τὰς ἐπερωτᾷ· ἐκ τῆς Δαυλίδος ἦσαν,
 καὶ ἔφευγον περίτρομοι τοῦ Καραλῆ τὴν λύσαν.
 Ὁ ἀναιδὴς τὸ ξίφος του προτείνων γυμνωμένον,
 ἄνομον φόρον γυναικῶν ἐζήτει καὶ παρθένων·
 ἀλλὰ τοῦ αἵσχους, τὴν φυγὴν προὔτιμησαν ἐκεῖναι.
 Αὐτὸς δὲ, εἶπον, ἐμμανὴς εἰς τὴν Δαυλίδα εἶναι,
 κ' εἰς τὴν ψυχὴν του μελετᾷ νὰ θύσῃ καὶ νὰ σφάξῃ.
 Τὸν Φλῶρον τότε τίς ἰδὼν δὲν ἤθελε τρομάξει;
 Τὰ χεῖλη του κινούμενα σπασμωδικῶς ὠμίλουν,
 οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀνθρακας ὠμοιάζον κ' ἠπειλουν.
 «Αἱ! λέγει, ἐξετέθητε ὑπὲρ ἐμοῦ, ὦ φίλοι!
 Ὁ ἀρχηγὸς ἀνταμοιβὴν ἀξίαν σᾶς ὀφείλει.
 Ἀκολουθήτέ με!» κ' εὐθὺς τὸν δρόμον τῆς Δαυλίδος!
 Ὁ Καραλῆς διέταττεν ἀπὸ ἐξώστου εἶδος,
 καὶ θηριώδεις φύλακες ἢ δῆμιοι ἐμπρὸς του,
 τὴν ἐντολὴν ἐπρόσμενον ἐκάστου νεύματός του.
 Οἱ ἄθλιοι δὲ κάτοικοι μὲ χεῖρας δεδεμένας,
 μὲ ὀφθαλμοὺς δακρύοντας καὶ κύπτοντας αὐχένας
 ἐκ τῶν χειλέων του βροντὴν ἐπρόσμενον θανάτου.
 Ὅπότε ἐπλησιάζομεν, ἐπὶ τὸ κάθισμά του
 ἀνορθωθείς, «Διέταξα, ἀνέκραξε· καὶ ὅμως
 τοὺς δούλους δὲν ἐπάγωσεν εἰς τὴν φωνὴν μου τρόμος.
 Εἰμὶ δεσπότης σας, καὶ σεῖς ἀνδράποδα καὶ κτήνη·
 μοὶ ἀπειθήσατε, φρικτὸν παράδειγμα θὰ γίνη!»
 Καὶ πρὸς τοὺς φύλακας στραφεὶς, «φονεύετε», μυκᾶται·
 πλὴν μόλις εἶπε, καὶ ἰδοὺ ὡς ἀστραπὴ πετᾶται
 ὁ Φλῶρος. Ἦν τὸ ξίφος του γυμνὸν, τὸ ὄμμα φλέγον·

καὶ «θάνατον εἰς τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεώς μας!» λέγων,
 τὸν σίδηρον εἰς τὸν λαμπρὸν ἐμπήγει τοῦ βλασφήμου.
 Συγχρόνως δὲ κατόπιν τοῦ ἐγὼ κ' οἱ σύντροφοί μου
 ῥιπτόμεθα καὶ σφάζομεν καθεὶς ὡς πεινῶν λέων
 τὴν ἔντρομον καὶ φεύγουσαν ἀγέλην τῶν φονέων.
 Αἶ! αἷμα, αἷμα ἔπια, καὶ εἶδα ν' ἀνατεῖλῃ
 τὴν ἀνεξάρτησίαν μας μ' αἰμοβαφεῖ τὰ χεῖλη,
 κ' ἐλπίζω αἷμα πανταχοῦ νὰ βλέπω, ῥέον αἷμα,
 καὶ Τούρκων αἷμα νὰ ἰδῇ τὸ ἐσχατὸν μου βλέμμα.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Αἶ! εἴχετε πολυτελεῖς εὐώχημα καὶ δεῖπνον,
 κ' ἐδῶ μᾶς καταλείπετε εἰς ἀπραξίας ὕπνον!

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἀπέθανεν ὁ Καραλῆς! Τῆς Βοιωτίας ὅλης
 θεὰ πανηγυρίσωσι δαφνοστεφεῖς αἱ πόλεις.
 Τοὺς τάπους μας ἐβύζανεν ὡς αἰμοδόρος δράκων.
 Κατάραι θὰ περιπετοῦν τοῦ τάφου τοῦ τὸν λάκκον,
 δὲν θεὰ βρέξῃ ἐπ' αὐτὸν ἡ δρόσος τῆς Ἑλλάδος,
 οὐδὲ καλλίφυλλος ἐτιᾶς θεὰ βλαστήσῃ κλάδος.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

ᾠ! νὰ μὴ τύχω μεθ' ὑμῶν, γενναῖοι θερισταί μου,
 νὰ δρέψω ὡς ἐδρέψατε τοὺς στάχεις τοῦ πολέμου!

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ὑπομονή! ἀτρόμητον καρδίαν πάντα φέρε,
 καὶ δὲν θὰ μείνουν ἄγονοι κ' αἱ ὕστερον ἡμέραι.
 ᾠ! δὲν θεὰ κοιμώμεθα εἰς τὸ ἐξῆς εἰς ἄνθη.
 Ὁ λέων τὴν σημερινὴν πληγὴν τοῦ συνησθάνθη.
 Ἐξύπνησε, καὶ ὁ θυμὸς εἰς τὰ πλευρά του πάλλει.
 Ἄς ἀνδρυνθῶμεν! πρόκειται περὶ τῶν ὅλων πάλλει.
 Ἐχθροὶ πολυπληθέστεροι κυμάτων πελαγίων

θα ἐφορμήσουν καθ' ἡμῶν. Ἄν δὲν ἰδῶμεν πλοῖον
νοῆσαν τὰς προσκλήσεις μας καὶ σπεῦσαν νὰ μᾶς σώσῃ,
ὁ σάλος τὴν σχεδίαν μας θενὰ τὴν ἐξοντώσῃ.

(Ἀκούονται μακρόθεν πυροβολισμοί.)

ΧΛΩΡΟΣ

Ὁ ἀρχηγός;

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ναὶ εἶν' αὐτός. Ναὶ εἶναι ἡ φωνή του.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΤΑΟΣ (ἀναβαίνων εἰς ὑψωμα)

Ναί! εἶναι, εἶν' ὁ ἀρχηγός! καὶ πάμπολλοι μαζῇ του!

ΚΑΙΜΑΣ

Πολλοὶ συνηκολούθησαν μαζῇ του ἐκ Δαυλίδος,
καὶ πνέουν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἔρωτα πατρίδος.

Ὅσοι ἀπήντων νικητὰς ἡμᾶς διερχομένους,
μᾶς προσεφώνουν ἥρωας καὶ λυτρωτὰς τοῦ γένους,
τὰ ὅπλα των εἰς στέφανα περιεκόσμουν μύρτων,
καὶ παρακολουθοῦντές μας εἰς τὰ βουνὰ ἐσχίρτων.

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ **ΑΝΩΤΕΡΩ** καὶ **ΦΛΩΡΟΣ** καὶ πλῆθος ὁπαδῶν του καὶ χωρικῶν ὥπλι-
σμένων. Σχηματίζουν ἐμικύκλιον περὶ τοῦ.

ΦΛΩΡΟΣ (ἐν τῷ μέσῳ των μετ' ὃν ξίφος γυμνὸν)

Ὁ κύβος λοιπὸν ἔπεσε, τὸ κάλυμμα ἐσχίσθη,
καὶ ἡ ἀποστασία μας εἰς αἷμα ἐβαπτίσθη.
Τώρα ἐμπρός! Ἐπιστροφή καὶ δισταγμὸς δὲν μένει.
Ἐμπρός, ἂν ἡ κυπάριστος ἢ δάφνη μᾶς προσμένῃ.
Τὸ πρῶτον ἔργον τῆς σφαγῆς, τὸ αἷμα τῶν ἀνόμων,
τῆς γῆς τούντεῦθεν ἔκλεισεν ὀπίσω μᾶς τὸν δρόμον.
Εἰς τῆς Ἑλλάδος τὰ δεσμὰ κατέφερα τὴν σπάθην·
ἡ ἄλυσίς της ἄθραυστος ἂν ἦτον ἐπειράθην,

ὁ Θεὸς δ' ὅστις τῶν θνητῶν τὰς τύχας διανέμει,
κατὰ τῶν φαύλων δυναστῶν ἡμῖν συνεπολέμει.
Ἐξ οὐρανῶν ἡ παλαιὰ κατῆλθ' ἐλευθερία
καὶ θάρσος μᾶς ἐνέπνευσε καὶ μᾶς προσεμεΐδια,
καὶ τῶν ἡρώων ὁ χορὸς ὅστις ἐν δόξ' ὑπνώττει,
μᾶς ἤχουσεν, ἐξύπνησε καὶ μᾶς ἐχειροκρότει.
Ἄφ' οὗ ἐπεπεδώσατε τὸν δρόμον εἰς τὴν νίκην,
τὴν τροπαιοῦχον μάχαιραν μὴ βάλετε εἰς θήκην.
Ὁ βίος μας εἰς τὸ ἐξῆς ἔσται ἀγὼν καὶ πάλη·
πλὴν πείρα τὸν ἀγῶνά σας ἐνίσχυσε μεγάλη,
ὅτι τρωτὸς ὁ τύραννος, ὅτι θνητὸς ὁ γίγας.
Ἐὰν εἰς τὰς ἐλπίδας μας ἀποδοθῇ ὁ Ῥήγας,
ἂν ἔλθ' ὑπὸ τὴν πτέρυγα τοῦ ἥρωος Γαλάτου,
τὸ ἔθνος ἂν ἀναστηθῇ καὶ θραύσῃ τὰ δεσμά του,
ἀγαθῇ τύχῃ! Διὰ σᾶς αἰώνιος ἡ δόξα,
πῶς πρῶτοι ἐταννύσατε τυραννοκτόνα τόξα!
Ἄλλ' εἰς τὴν δέλτον τοῦ Θεοῦ ἂν οὕτω δὲν ἐγράφη,
ἂν ἄγνωστ' εἰς τὸν Παρνασσὸν θὰ μᾶς δεχθῶσι τάφοι,
εὐδαίμων ὁ ἀποθανὼν ἐν μέσῳ τῶν πολέμων
πρὸς δόξαν τῆς πατρίδος του! Ὁ Ἕλληγ τρισευδαίμων,
ὁ πρὸς ἀρχαῖον φάσγανον ἀλλάξας τὰ δεσμά του,
ὁ πολεμήσας καὶ τυχὼν Ἑλληνικοῦ θανάτου!

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ἀπηύδησας, ὦ ἀρχηγέ! Ἀνάγκην ἔχεις ὕπνου,
δυνάμεις ἐπανάλαβε εἰς εὐωχίαν δεῖπνου.

ΦΩΩΡΟΣ

Ἄν ἡ Ἑλλάς ἀνεγερθῇ ὡς ἄλλοτε μεγάλη,
τὴν πρὶν τῆς δόξαν ὁ Θεὸς ἐὰν τῇ περιβάλῃ,
ἂν ἐπληρώθῃ ὁ καιρὸς, καὶ πεπρωμένον εἶναι
τῆς γῆς ἀδάμας ὡς ποτὲ νὰ λάμψουν αἱ Ἀθῆναι,

ἡ Σπάρτη ν' ἀναγεννηθῇ, ν' ἀναστηθοῦν αἱ Θῆβαι,
 τὰ κολωβά ἐρείπια καὶ τῶν πετρῶν αἱ στίβαι
 νὰ γίνουν πάλιν θέατρα, τεμένη καὶ μουσεῖα,
 νὰ καταβῇ ἐξ οὐρανοῦ ἡ παλαιὰ σοφία,
 καὶ νέ' ἱεροφάντεις τῆς, ἀθάνατοι Σωκράτεις,
 τὴν γῆν ν' ἀναμορφώσωσιν εἰς τὰ κηρύγματα τῆς!
 Ἄν μέλλῃ πάλιν τῆς Πηνυκὸς νὰ ἀντηχῇ ὁ ἄμβων
 εἰς τῶν ῥητόρων τὴν φωνὴν ἐμπρὸς λαῶν ἐκθάμβων,
 καὶ νὰ κατέλθ' ἡ ποίησις ἐπὶ τὰς ἀκρωρείας
 ὡς ἀηδὼν τοῦ ἔαρος τῆς ἀνεξαρτησίας,
 ἀνίσως πέπρωται ἡ γῆ χειροκροτοῦσα πάλιν
 νὰ ἴδῃ τῶν Θερμοπυλῶν τὴν Περσοφόνον πάλιν,
 κ' ἡ ἱστορί' ἀνοίγουσα τὰς παλαιὰς διφθέρας,
 νὰ γράψ' εἰς τὰς σελίδας τῆς σελίδας νεωτέρας,
 μίαν ἃς ζήσω ἐξ αὐτῶν, ἡμέραν μίαν μόνον,
 Ἕλλην ἐλεύθερος ζυγοῦ, πολίτης ἄλλων χρόνων,
 κ' ἐρρέτω καὶ τὸ μέλλον μου τὸ εἰς τὸν τάφον λῆγον,
 ἐρρέτω καὶ τὸ παρελθὸν — ἐκτὸς στιγμῶν ὀλίγων.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἐξάπτεις εἰς πυριφλεγεῖς τὸ πνεῦμά μας εἰκόνας.
 Ὅπισω τοὺς περικλεεῖς θὰ φέρωμεν αἰῶνας.
 Αὐτὸ ζητοῦμεν, καὶ αὐτὸ μᾶς ἐγγυᾷτ' ἐξ ἴσου
 ὁ σιδηροῦς βραχίων σου κ' ἡ σιδηρᾷ ψυχὴ σου.
 Ἄν τρόπαια δὲν στήσωμεν ὅποῖα ἐπ' ἐκείνων,
 καὶν τάφον θ' ἀπολαύσωμεν ἐπᾴξιον Ἑλλήνων.

ΦΩΡΟΣ

Μεγαλουργίας ὀργασμὸς ἐντός μας ὅταν πᾶλλη,
 τί θέλει; Καὶ ἡ τῆς ψυχῆς καυχλάζουσα φιάλη
 τί ἐγγυᾶται; Τί ζητεῖ ὁ πόντος καὶ κυλίζει
 τὸ κύμα του, ὅταν ἀκτῶν ὄφρυς τὸν περικλείη;

Ἐντός μας τί ἐγείρονται φιλοδοξίας πόθοι,
 ὅταν ἀνάγκη στυγηρὰ ἐπάνω των ἠπλώθῃ,
 καὶ θραύεται ἀνίσχυρος ἡ φλογερὰ των πτέρυξ
 εἰς τὸν χαλκοῦν ὀρίζοντα ὅστις τοὺς ζώνει πέριξ;
 Ἥρωες πόσοι ἀφανῶς κοιμῶνται εἰς τοὺς τάφους
 χωρὶς ἡ δάφνη ποτ' αὐτῶν νὰ στέψῃ τοὺς κροτάφους!
 Νὰ λάμπουν ἤλθον ἐπὶ γῆς ὡς φωτοβόλοι λύχνοι,
 πλὴν λαίλαψ τοὺς ἀπέσβεσε, καὶ δὲν ἀφῆκαν ἔχνη,
 κ' ἡ ἱστορία, ὡς ἐμπρὸς τοῦ ὄχλου τῶν ἀγνώστων,
 τὰς δέλτους ἔχουσα κλειστάς ἐπέρασεν ἐμπρὸς των
 ἐνῶ τῆς τύχης ὁ υἱὸς καὶ τοῦ συμβεβηκότος,
 ἡ χαμαιβάτις λαμπυρὶς ἡ στίλβουσα εἰς σκότος,
 ἐὰν εἰς θέσιν ἔσοχον συμβῇ καὶ αἰωρῇται,
 ὑπὸ τοῦ χαίνοντος λαοῦ ὡς φάρος θεωρεῖται.
 Τί εἶναι; διαστρέφουσα τὸ πᾶν ἀνωμαλία,
 ὀλιγωρία, ἡ σκληρὰ τοῦ πλάστου εἰρωνεία,
 ἡ πρὸς πᾶν μέγα κ' εὐγενὲς, ἡ πρὸς τὰ ἄνω τάσις
 ψυχῶν ἅς εἰς τὴν ἄλυσιν κρατοῦν αἱ περιστάσεις,
 ὡς καὶ ἡ δίψα καρδιῶν τῶν φθινουσῶν εἰς νόσον
 διὰ τὸ μάννα τ' οὐρανοῦ, δι' εὐτυχίας δρόσον;
 Τί εἶναι; Εἶναι πρόρρησις, ὑπόσχεσις πῶς πέραν
 θὰ μεταβῶμεν εἰς ζωὴν αὐτῆς ἐντελεστέραν,
 ὅπου οἱ πόθ' ἱπτάμενοι θεν' ἀπαντήσουν τέρμα,
 ὅπου θ' ἀνθήσῃ τὸ τεθὲν εἰς τὴν ψυχὴν μας σπέρμα,
 ὅπου ὁ δόξης ὀρεχθεὶς ἐπὶ τῆς γῆς ματαιῶς
 ἀμάραντον καὶ ἄσπιλον θεν' ἀπολαύσῃ κλέος,
 ὅπου ὁ μάτην ἐπὶ γῆς ζητήσας εὐτυχίαν,
 τὰ ὄνειρά του θὰ ἰδῇ ἀλήθειαν γλυκεῖαν;

(Μένει βυθισμένος εἰς μελαγχολικὰς σκέψεις.)

ΙΠΠΟΤΗΣ

Μελαγχολεῖς! ὦ! κάθησον ν' ἀναπαυθῆς εἰς πτέρας
τὴν εὐτυχίαν γεύθητι τῆς σήμερον ἡμέρας.
Τοῦ σκοτεινοῦ μετώπου σου ἀπόβαλον τὰ νέφη,
καὶ χαίρων ἀπολάμβανε τὴν δόξαν ποῦ σὲ στέφει.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἡ δόξα! Ἐπεπόθησα τὸ ἱερόν της χρίσμα,
ὅπότεν ὑπὸ τὸ στιλπνὸν τοῦ ἑαρός μου πρίσμα
τὴν εἶδα διαφεύγουσαν τοῦ πλάστου τὴν ἀγκάλην,
καὶ νέκταρος προσφέρουσιν ἀθάνατον φιάλην
εἰς ἀρετὴν, ἥτις πονεῖ θρηνοῦς' ἀνεπιδείκτως,
εἰς θύματ' ἃ παραμελεῖ τῆς γῆς ὁ χαῦνος οἶκος,
εἰς μάρτυρας τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλευθερίας,
εἰς τὸν τιθέντα τὴν ψυχὴν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.
Τὸ βλέμμα μου ἐφείλκυσε ὁ φαεινὸς ἀστήρ της,
κ' εἰς τὴν ψυχὴν μου ὡς βωμὸν ἀνέθαλε τὸ πῦρ της.
Πλὴν ὅταν χεῖρα ἔτεινα πρὸς τὸ λαμπρὸν της φάσμα,
διεσκορπίσθη ὡς ἀτμός, ὡς φαντασίας πλάσμα.
Ὡς εἰς αὐτὴν, ἐπίστευσα καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν!
Φωνὴν σειρῆνος ἔχουσα καὶ ὄψιν οὐρανίαν
μ' ἀπήντησε, καὶ τὸν κεστὸν ἐφόρει τῆς Κιθάρης.
Εἰς τ' ἀνθηρὰ της βήματα ἐρρίφθην πόθου πλήρης
ἐν ἄνθος, ἐν μειδιάμα, ἐν βλέμμα της μὲ ἥρκει.
Αἶ! μειδιῶσα μ' εἴλκυσε εἰς βάραθρον ἡ Κίρκη!

(Βυθίζεται εἰς σκέψεις.)

ΝΕΟΚΛΗΣ

Τί ἔχει καὶ βαρυθυμεῖ; τί στοχασμὸς τὸν τήκει;
Σήμερον ἔπρεπε χαρὰν νὰ τὸν ἐμπνέ' ἡ νίκη.

(Ἀκούονται ἐπανειλημμένοι συριγμοὶ εἰς τὸ δάσος.)

ΧΛΩΡΟΣ

Ἀκούετε!

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀκούετε! ἐσύριξαν!

ΙΠΠΟΤΗΣ

Καὶ ἄλλην!

ΚΑΡΑΒΟΣ

Μετασυρίζουν!

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Προσοχή! μετασυρίζουν πάλιν!

ΦΛΩΡΟΣ

Ἐγέρθητε! στομώσατε καὶ πάλιν τὰς μαχαίρας.

Μυρίας ἔχει κεφαλὰς τὸ αἰμοβόρον τέρας·

ἂν μίαν ἀπεκόψαμεν, ἀναγεννᾶται ἄλλη.

Ἡττήθη, πλὴν ἀνέλαβε, κ' ἐκ νέου μᾶς προσβάλλει.

Τοιοῦτον ἐξελέξασθε αὐτοθελήτως βίον,

σειρὰν πολέμων συνεχῶν, ἀγώνων αἰωνίων.

Λάμπρε, διπλᾶς τὰς φυλακάς. Νὰ μοιρασθῶσι σφαῖραι.

Εἰς τὴν χαράδραν, Λάζαρε, τοὺς ἰδικούς σου φέρε!

Σὺ, Χρονιάτη, θά κρυφθῇς εἰς τοὺς ἐπάνω σχοίνους.

Σὺ, Καλλικέα, τοὺς κρημνοὺς ὀχύρωσον ἐκείνους.

Οἱ ἄλλοι μένετε μ' ἐμέ· καὶ θέλομεν τοὺς πείσει,

πῶς ἂν ὀλίγοι, εἴμεθα πρὸς χιλιάδας ἴσοι.

ΝΕΟΚΛΗΣ

(Ἀναδὶς εἰς βράχον καὶ θεωρήσας)

Ἄνδρες περίπου ἑκατὸν ἀπέναντ' εἰς τὸ ὄρος·

δὲν φαίνονται Ὀθωμανοί. Ἴδου καὶ ὀπλοφόρος

μετὰ τριῶν φυλάκων μας πρὸς τὰ ἐδῶ προβαίνει·

ἰδὺν αὐτός. Θὰ μᾶς εἰπῇ τίς οὗτος καὶ οἱ ξένοι.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ καὶ ΔΗΜΟΣ ΚΡΥΝΕΡΗΣ, συνοδευόμενος ὑπὸ τριῶν φυλάκων.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

(Θεωρεῖ ὅλους μετὰ προσοχῆς· τέλος πρὸς τὸν Φλώρον)

Ὁ ἀρχηγός των εἶσαι σύ;

ΦΛΩΡΟΣ

Ναί, εἶμαι.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Ἦλθα μόνος.

Ἦλθα εἰς ἄνδρας;

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀκουσον! τῆς γλώσσης σου ὁ τόνος
νὰ σοὶ διδάξῃ δύναται ἂν μετ' ἀνδρῶν δὲν εἶσαι.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Καλόν! Πλὴν εἶμαι ἀσφαλῆς ἐν μέσῳ σας;

ΦΛΩΡΟΣ

Φοβεῖσαι;

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Δός μοι τὴν χεῖρά σου ἐδὼ πῶς ὅ,τι ἂν προτείνω,
ἐν ὧσιν μένω, ἀσφαλῆς καὶ σῶος θενὰ μέινω,
πῶς ὥς νὰ φύγω ἀπὸ σᾶς διατελοῦμεν φίλοι,
καὶ δὲν φοβοῦμαι τίποτε.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἴδου ἡ χεὶρ ὁμίλει.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Βλέπεις ἐκεῖ τὰς κορυφὰς εἰς σκοτεινὰς νεφέλας,
αἵτινες ῥίπτουν ἀστραπὰς καὶ ἐνδύονται θεέλλας;
Βλέπεις τοὺς βράχους οἵτινες γυμνὰ πλευρὰ δεικνύουν,
καὶ κρέμονται εἰς βάραθρα καὶ καταρράκτας πτύουν;

Καὶ κάτω βλέπεις ἔρποντας εἰς χλοεράς ἐκτάσεις,
 τοὺς λόφους οὓς συναπαντᾷ τὸ κύμα τῆς θαλάσσης;
 Δὲν εἶναι τόπου σπιθαμὴ εἰς ὅλ' αὐτὰ τὰ μέρη
 τοῦ βήματός μου προφανὲς τὸ ἔχνος νὰ μὴ φέρῃ.
 Δὲν κρύπτει χεῖμαρρον κἀνὲν τοῦ ὅρους αὐτοῦ μέρος
 ἢ βρύσιν, μὴ πραύνασαν τὴν δίψαν μου τὸ θέρος,
 οὐδὲ θηρίου φωλεάν εἰς ἣν δὲν ἐκοιμώμην.
 Αὐτὴν ἐδῶ τὴν πολιὰν τῆς κεφαλῆς μου κόμην
 τριάκοντα ἐλεύκαναν τοῦ Παρνασσοῦ χιόνες.
 Ὡς τὰς γυμνάς ἐλάτας του μὲ δαίρουν οἱ χειμῶνες,
 καὶ ῥάκη τῆς καυμένης μου εἰς μάχας φουστανέλλας
 εἰς τὰς ἀκάνθας σχίζονται, πετῶσιν εἰς θυέλλας.
 Κατόπιν μου ἀκολουθοῦν τραφέντες εἰς πυρίτιν,
 τὸν βράχον στέγην ἔχοντες καὶ τὴν χιόνα κοίτην,
 τὰς ὄψεις ἡλιοκαεῖς καὶ λάσια τὰ στήθη,
 καὶ μέλη ὧν τραχύτεροι δὲν εἶναι οὐδ' οἱ λίθοι,
 ἑκατὸν δέκα ὅπαδοί. Αἶ! ἄνδρες εἶν' ἐκεῖνοι!

(Τοὺς ἐπισκοπεῖ ὅλους)

Πίστευσον! πέντε ἀπὸ σᾶς καθεῖς των καταπίνει.

ΦΛΩΡΟΣ (μὲ ὀργὴν)

Γέρων!...

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Ὁργισθης;

ΦΛΩΡΟΣ

Σ' ἔδωσα τὴν χειρὰ μου. Ὁμίλει.

Πλὴν ἔσο μέτριος, ἐὰν θὰ χωρισθῶμεν φίλοι.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Τὸ σπήλαιον τὸ ἀχανές, τὸ ὑπὸ γῆν βοῖζον,
 ὁ ἄνεμος ὁ εἰς αὐτὰς τὰς φάραγγας συρίζων,
 τὸ κύμα τὸ Κρυσσαῖκόν τὸ θνήσκον ἐπὶ ἄμμου,

κ' οἱ ὑλακτοῦντες χεῖμαρροι, γνωρίζουν τ' ὄνομά μου.
 Ὅσάκις μάχη ἀντηχεῖ, ὁ Παρνασσὸς προφέρει
 μετὰ πατάγων τ' ὄνομα τοῦ γέροντος Κρυνέρη.

ΦΛΩΡΟΣ

Γνωστὸν μοι λέγεις ὄνομα εἰς τῆς Ἑλλάδος ὅλης
 τοὺς κατοικοῦντας τὰ βουνά, τοὺς ζῶντας εἰς τὰς πόλεις·
 γνωστὸν εἰς τοὺς πολεμιστάς, γνωστὸν πρὸ πάντων ὅμως
 εἰς τὸν ἐχθρὸν ὅστις συχνὰ τὸ ἤκουσεν ἐντρόμως.
 Ἀλλὰ τί θέλεις πρὸς ἡμᾶς, καὶ ὁ σκοπὸς σου ποῖος;

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

*Ἀκουσον! πόλεμος τραχὺς εἶν' ὅλος μου ὁ βίος·
 ὥς ἔπου φθάν' ἡ φλογερά βολὴ τοῦ πυροβόλου,
 τὴν κυριότητ' ἀπαιτῶ τοῦ ὄρους αὐτοῦ ὄλου.
 Τὸ ὑπερήφανον βουνὸν ὅπου τὰ νέφη σχίζει,
 μονάρχην του μὲ προσκυνεῖ καὶ μὲ ἀναγνωρίζει.
 Αἱ κορυφαὶ του φέρουσι τὰ ἔχνη τοῦ ποδός μου,
 ἔρπουν βαταὶ καὶ ἡμεροὶ αἱ ῥάχεις του ἐμπρὸς μου·
 ὁ αἰτὸς του μετ' ἐμοῦ τὴν ἄγρην διανέμει,
 καὶ ὁ ληστής ὃν κρύπτουσι τὰ δάση του, μὲ τρέμει.
 Τῆς ἐξουσίας ἐντολὴν λαμβάνων διὰ βίας,
 ὥς φύλαξ του ἀκοίμητος φρουρῶ τὰς ἀκρωρείας·
 ἀλλ' ἡ Τουρκία μὲ φθονεῖ, καὶ ἔτος τρίτον ἤδη
 εἰς ἄλλας χεῖρας τὴν φρουρὰν τῆς Βοιωτίας δίδει.
 Τὸ κτῆμά μου μοὶ ἀφαιρεῖ, κ' ἐγὼ μ' ἀνδρείαν χεῖρα
 τὸ κτῆμά μου ἀμφισβητῶν ὀπίσω τὸ ἐπῆρα.
 Τὴν νύκτα τώρα τριγυρνῶν τὰς στενωποὺς τοῦ ὄρους,
 σφάζω τὰ κτήνη, πυρπολῶ τῶν στάξεων τοὺς σπόρους,
 καὶ ὥς φλογώδης κεραυνὸς τῶν κορυφῶν τὰ νέφη
 χωρίζω, καὶ τὰς πόλεις των ἡ χεὶρ μου καταστρέφει.
 Ὡς φίλον δὲν μ' ἠθέλησαν, δεινὸς ἐχθρὸς των εἶμαι·

φθοноύντές με, μ' ἡδίκησαν, ἀλλὰ φοβούμενοί με
 θά μ' ἀποδώσουν ἄκοντες τὸ κληρονόμημά μου.
 Ἄκουσον! βλέπω πῶς πατεῖς ἐπὶ τὰ βήματά μου!
 Ὅταν τὸ πυροβόλον σου ἐκρότ' εἰς τὴν Δαυλίδα,
 εἰς τοὺς πλησίον της κρημνοὺς κρυπτόμενος σὲ εἶδα,
 κ' ἐθαύμασα τὴν τόλμην σου! Ἄν εἶχες ἀποτύχει,
 τὸ ἐδικόν μου διὰ σὲ πλησίον σου θ' ἀντήχει.
 Οἱ Τοῦρκοι σ' ἐφοβήθησαν. Ἄν εἶναι ἡ ἐλπίς σου
 νὰ σοὶ προσφέρουν τὴν φρουρὰν τοῦ ὄρους, παραιτήσου.
 Μὴ μὲ ταράττης, πλάνησον ἄλλοῦ τὰ βήματά σου,
 ἢ τὴν βροντὴν τοῦ ὅπλου μου ν' ἀκούσης ἐτοιμάσου.

ΦΩΦΡΟΣ (δεικνύων τοὺς συντρόφους του)

Βλέπεις τοὺς λέοντας αὐτοὺς, ὅλους διψῶντας αἷμα·
 εἰπέ μ', εὐρίσχεις πῶς δειλοῦ κἄνεις των ἔχει βλέμμα;
 Ἐκτὸς τοῦ φόβου κώλυμα ἐὰν δὲν εἶχον ἄλλο,
 πῶς θεὰ ἐκωλύοντο μεγάλως ἀμφιβάλλω.
 Πλὴν θάρρει· δὲν ἐθήρευσε τὴν εὐκλειαν κἄνεις των
 τὴν ἐλευθέραν σπάθην του νὰ φέρ' ὑπὲρ ἀπίστων.
 Ὡπλίσσαμεν τὰς χεῖράς μας, ἐφύγαμεν εἰς ὄρη,
 διότι δὲν γινόμεθα τυράννων δορυφόροι,
 διότι μᾶλλον μένομεν εἰς τὰς ἐρήμους μόνοι,
 παρὰ νὰ φέρωμεν ζυγὸν νὰ μᾶς ἐξαχρειώνη.
 Κ' ἡμεῖς ζητοῦμεν ὥς καὶ σὺ τὸ κληρονόμημά μας,
 πλὴν τοῦτο εἶν' αἰώνιος, ἀσύντριπτος ἀδάμας,
 δοθεὶς ἡμῖν παρὰ Θεοῦ ὡς παρακαταθήκη,
 ὁ ἐθνισμός μας καὶ ἡ γῆ ἣτις ἡμῖν ἀνήκει.
 Αἱ σιτοφόροι καὶ χρυσαῖ ἐκεῖναι πεδιάδες,
 ὅπου καλπάζουν σήμερον αἱ Τουρκικαὶ φοράδες,
 οἱ χλωροὶ λόφοι οὓς κοσμοῦν αἱ ἄμπελοι παρέκει,
 καὶ ὅπου πύργος ἀπειλῶν τῶν Μουσουλμάνων στέκει,

καὶ τὰ βουνὰ ἔσα μακρὰν ὥς σκοτεινὰς νεφέλας,
 ὀρίζων ὀλοτρίγυρα περικυκλόνει μέλας,
 κ' αἱ ὄχθαι ἔσαι λούονται εἰς τὸ Αἰγαῖον κύμα,
 εἶν' ὅλαι τῶν πατέρων μας, εἶν' ἐδικόν μας κτῆμα.
 Ὁ Ἕλλην εἴλωσ πάντοτε ὥς σήμερον δὲν ἦτον
 καὶ σφάγιον δασοπλανὲς τυράννων ἀπολύτων
 ἢ γῆ του πρῶην εἰς αὐτὸν δὲν ἦτον ἀλλοτρία,
 οὐδ' ὑπὲρ ξένων θεριστῶν θρηνῶν τὴν ἡροτρία.
 Ὅπου δουλεύει σήμερον, ἐκεῖ τὸ πάλ' ἐκράτει,
 καὶ ἐὰν τύραννος ποτὲ τὰς ὄχθας μας ἐπάτει,
 ἢ ἔστρεφε τὰς πρῶρας του ὀπίσω, μόλις φθάνων,
 ἢ ἔμενεν, ἀλλὰ νεκρὸς, τὴν σκόνιν μας δαγκάνων.
 Ὅπου τανῦν ρίζοβολεῖ ὁ σχοῖνος καὶ ἡ βάτος,
 πόλεις ἠγείροντο ποτὲ μεγαλοπρεπεστάτως.
 Ὅπου ὁ Ἕλλην σήμερον μαστίζεται καὶ κλαίει,
 τὰς ἀρετὰς μ' ἀγάλματα ἐτίμων οἱ ἀρχαῖοι.
 Ὡς σὲ ἀνδρείους ἄλλοτε ἀντέμειβεν ἡ δόξα,
 μὲ ἄσματα τοῦ ποιητοῦ, καὶ τρόπαια, καὶ τόξα,
 σήμερον μόλις ἢ φυγὴ καὶ τ' ὄπλον σου σὲ σώζει,
 καὶ μόλις εἰς τὸν τάφον σου ὁ αἰτὸς θὰ κρώζη.—
 Ἀπὸ ποῦ εἶσαι;

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Μακεδῶν.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀπόγονος ἐκείνων

μεθ' ὧν διέτρεξε τὴν γῆν ἡ δόξα τῶν Ἑλλήνων.
 Τὸν κόσμον ὑποτάξαντες, ὥς τέρμα τῶν νικῶν των
 τῆς γῆς τὸ τέρμ' ἀπήντησαν, τῶν Ἰνδιῶν τὸν πόντον.
 Τὴν οἰκουμένην ἢ κλαγγὴ τῶν ὅπλων των ἐκίνει,
 κ' ἢ οἰκουμένη κύψασα αὐχένα προσεκύνει.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

Καὶ σήμερον ὡς τοῦ βουνοῦ τὴν ἄγραν ὁ υἱὸς των
 ἐντὸς σπηλαίων κρύπτεται κ' ἐντὸς κρημνῶν ἀγνώστων.
 Τί θέλεις καὶ τὰς κορυφὰς ζητεῖς τὰς ἀποτόμους;
 Τί θέλεις εἰς τὴν ἔρημον κ' εἰς τοὺς ἀβάτους δρόμους;
 Ἐλευθερίαν ἂν ζητῇς, ὑπὸ τυράννων πόδα
 πιέζονται, μαραίνονται τὰ εὐγενῆ της ρόδα.
 Ἐλευθερίαν ἂν ζητῇς, μὴ παύσης δι' αἱμάτων
 καὶ διὰ μάχης καὶ σφαγῆς τὸν δρόμον της χαράττων.
 Ἄν πλοῦτον, μᾶς ἐγύμνωσαν οἱ ὑβρισταί μας οὔτοι
 τὰ πλούτη των εἰν' ἀρπαγαί, εἰν' ἐδικὰ μας πλούτη.
 Ἴσχυν ἂν θέλῃς, εἰς αὐτοὺς πᾶσα ἰσχὺς ἀνήκει,
 καὶ μόνη μόνη δύναται νὰ σοὶ τὴν δώσ' ἡ νίκη.
 Ἐλευθερίαν καὶ ἰσχὺν καὶ πλοῦτον καὶ ζωὴν μας
 θὰ διαθέτῃ ἂνθ' ἡμῶν ὁ ξένος εἰς τὴν γῆν μας;
 Καὶ θὰ ζητῶμεν τρέμοντες ὡς ὀβολὸν ἐλέους
 τὸν θησαυρὸν ὃν ὁ Θεὸς προσφέρ' εἰς τοὺς γενναίους;
 Κ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθ' ἄξιοι νὰ λάβωμεν, ὦ γέρων,
 ἢ ἐλευθέρων στέφανον ἢ τάφον ἐλευθέρων;

ΚΡΙΝΕΡΗΣ

Οἱ λόγοι οὔτοι, τέκνον μου, μοὶ εἶναι πάντῃ νέοι.
 Σ' ἀκούω, κ' ἡ καρδιά μου ἐξάπτεται καὶ καίει.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὅπισω νὰ καλέσωμεν τοὺς χρόνους τοὺς ἀρχαίους
 τῶν πολυχρότων πράξεων, τῶν ἡμερῶν τοῦ κλέους,
 νὰ ζῶμεν εἰς τὰ πατρικὰ ἐδάφη αὐτονόμως,
 νὰ εἶναι τῶν ἀρχόντων μας ἀνώτερος ὁ νόμος,
 τοὺς οἴκους καὶ τοὺς τάφους μας νὰ μὴν ὀρίζῃ ξένος,
 νὰ μὴ περιϋβρίζεται τοῦ Ἑλλήνος τὸ γένος,
 τοὺς θόλους τῶν ἀγίων μας ναῶν νὰ μὴ μολύνῃ
 ἢ ἀγερῶχος τὸν σταυρὸν κρημνίσασα σελήνη,

αὐτὰ ζητοῦμεν, δι' αὐτὰ μᾶς βλέπεις εἰς ἐρήμους
τὸν θάνατον ὃν δίδομεν νὰ λάβωμεν ἐτοίμους.
Ἄντίζηλοι δὲν εἴμεθα. Ἀπαίτει ἐλευθέρως
τῆς ἐξουσίας τῶν ἐχθρῶν ὅποιον θέλεις μέρος,
τὰς χεῖρας καὶ τὰ κράσπεδα τῶν σατραπῶν φιλήσας.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Ποτὲ ἀρ' οὐ μ' ἐδίδαξας. Μὲ δέχεσθε μαζῇ σας;

ΦΛΩΡΟΣ

Πρὸς τὰ μεγάλα σχέδια τὴν δύναμίν μας εἶδες.
Μικραὶ μᾶς ὑπομειδιοῦν βοηθειῶν ἐλπίδες·
ἐὰν μᾶς λείψουν καὶ αὐταί, ἡ πρόθεσίς μας εἶναι
ἀνδρείως ν' ἀποθάνωμεν. Ἄν οὕτω θέλῃς, μεῖνε.

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

Ὅταν μ' εὐρίσκῃς ἔνοπλον εἰς τὰ βουνὰ ἐπάνω,
καταλαμβάνεις πῶς κ' ἐγὼ ἤξεύρω ν' ἀποθάνω.
Μὲ δέχεσθε;

ΦΛΩΡΟΣ

Ὡς βοηθὸν ὃν ὁ Θεὸς μᾶς στέλλει.
Ὡς φαίνεται τοῦ ἔθνους του τὴν σωτηρίαν θέλει.
Μένεις ὡς τέλους εἰς ζωὴν κ' εἰς θάνατον;

ΚΡΥΝΕΡΗΣ

(Δίδων τὴν χεῖρά του)

Ναί, μένω.

Τώρα νὰ φέρω τοὺς λοιποὺς συντρόφους μου πηγαίνω.

ΦΛΩΡΟΣ

Τοὺς ὁπαδούς σου μοίρασον, καὶ τάξον τοὺς ἡμίσεις
εἰς τὸ ἐρείπιον, τοὺς δὲ ἐκεῖ ποῦ ρέ' ἡ βρύσις.

(Ὁ Κρυνέρης ἀναχωρεῖ.)

Ἀπέλθετε, κρατήσατε τὰς θέσεις σας οἱ ἄλλοι.

Μετ' οὐ πολὺ ἀνώτερος ἐχθρὸς θὰ μᾶς προσβάλῃ.

* Ἄς μάθῃ βλέπων ὅλην μας τὴν προετοιμασίαν,
πῶς τὸν περιεμένομεν μ' ἀνυπομονησίαν. (Ὅλοι ἀναχωροῦσι.)

ΧΛΩΡΟΣ

(Εἰσάγων τὸν ΓΕΩΡΓΙΟΝ καὶ ΑΛΛΟΝ ΝΕΟΝ μετ' αὐτοῦ)

* Ἀγνωστοὶ δύο, ἀρχηγέ, ζητοῦν νὰ σ' ὁμιλήσουν.
Μαζῇ μου ἠκολούθησαν ἐδῶ.

ΦΛΩΡΟΣ

* Ἄς προχωρήσουν.

(Στρέφεται καὶ τοὺς βλέπει)

Πῶς! πάλιν ὁ Γεώργιος!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐφάνης, Φλῶρε, μόλις,
καὶ ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων σου ἐξύπνησε τὰς πόλεις.
Εἰς τὸν γλυκύν μας οὐρανὸν ἐλευθερίας Ἴρις
ἀνεπετάσθ' ἡ ἔνδοξος σημαία ἣν ἐγείρεις,
κ' ἡ ἀνεξαρτησία μας ἦν πολεμῶν κηρύττεις
εἰς τὰς ψυχάς μας ἔπεσεν ὡς καίουσα πυρίτις.
Κ' ἡμεῖς τοὺς φιλοπάτριδας ῥοφήσαντες σπινθῆρας,
ἐνόπλους σοὶ προσφέρομεν τὰς ἀσθενεῖς μας χεῖρας.
* Ἄν ἀρκετὸς κ' εὐπρόσδεκτος ὁ ζῆλος εἶναι μόνος,
ὡς στρατιώτας δέξαι μας τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος.

ΦΛΩΡΟΣ

Σὺ μεταξὺ μας! σὺ ζητῶν κινδύνους τῶν πολέμων,
σὺ ὁ τρυφῶν εἰς τῆς ζωῆς τοὺς κόλπους, ὁ εὐδαίμων,
ὅστις νὰ τρέμῃς ἔπρεπε τὸν θάνατον μὴ φθάσῃ
καὶ ἀπὸ τὸν παράδεισον τῆς γῆς σὲ ἀναρπάσῃ,
καὶ νὰ λυπῆσαι ὁ καιρὸς πῶς φεύγων ὑποπτέρως,
σοὶ ἐνθυμίζει τὰ καλὰ πῶς διαρκοῦν προσχαίρως!
Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ τὴν γῆν ἀφήσαντες μαζῇ μου,
ὅπως ζητήσουν θάνατον ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου,

δὲν λέγω, — ὑπὸ ἔρωτος φλογίζονται πατρίδος,
 πλὴν ὅλοι των ναυάγια τοῦ πόντου τῆς ἐλπίδος,
 εἶδον λυσσῶσαν κατ' αὐτῶν τὴν θύελλαν τῆς μοίρας,
 ὑποχωρούσας ὅλας των τὰς ἐπὶ γῆς ἀγκύρας,
 ἀστέρα εἰς τὸν οὐρανὸν παρήγορον κἀνένα,
 κ' οἱ ναυαγοὶ ἐζήτησαν τὸν θάνατον λιμένα·
 ἀλλὰ σὺ πλέεις πρὸς γλυκὺ κελάδημα ζεφύρων
 διὰ τοῦ βίου, εἰς σκιὰν ἐλπίδων καὶ ὀνείρων·
 ἔχεις εὐδαῖμον τὸ παρὸν, μακάριον τὸ μέλλον,
 τὴν τύχην σου θέλει φθονεῖ ἡ τύχη τῶν ἀγγέλων,
 καὶ ὅλον ἀπαρνούμενος τὸν γῆϊνόν σου πλοῦτον
 ἔρχεσ' ἐν μέσῳ τῶν κρημνῶν καὶ τῶν κινδύνων τούτων!
 Τοιοῦτον πατριωτισμὸν, ἡρωϊκὸν κηρύττω·
 θὰ ἦτον ἴσως κρείττων μου ἀνίσως μ' ἐζητεῖτο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ᾠ! κατ' ἀξίαν τὴν μικρὰν θυσίαν μου ἐκτίμα.
 Ἀπηλπισμένον κ' εἰς ἐμὲ τῆς μοίρας βλέπεις θῦμα.
 Ἡ γῆ πικρὸν μ' ἐπρόσφερε ποτήριον δακρύων·
 τῆς πολυστόνου μου ζωῆς προκρίνω τάφον κρύον.
 Λειμῶν μ' ἐφάνη κατ' ἀρχὰς ὁ βίος, φέρων ἄνθη,
 πλὴν μόλις τὸν ἐπάτησα, καὶ ἅμα ἐμαράνθη·
 ὁ κόσμος μ' ἐμειδίασεν ὡς πλάσις φωτοβόλος,
 ἀλλὰ προσῆλθα εἰς αὐτὸν, κ' ἡ πλάσις ἦτο δόλος.
 Ὅπου ἡ αὔρα θλιβερά εἰς τοὺς πλατάνους κλαίει,
 ὅπου ἀγνώστως εἰς κρημνοὺς ὁ καταρῥάκτης ῥέει,
 ἃς ῥεύσῃ καὶ ὁ βίος μου ὡς οὗτος μετὰ γόων,
 καὶ εἰς σειρὰς πολεμικὰς καταταχθεὶς ἡρώων,
 ἃς πέσω ὑπὸ συριγμὸν σφαιρῶν καὶ πυροβόλων,
 καὶ ἃς ἐκπνεύσω λησμονῶν τὸ παρελθὸν μου ὅλον.

ΦΛΩΡΟΣ

Τὸ οὖς σου εἰς τοὺς λόγους του, δημιουργέ, μὴ κλίνης!
 Τὰ θεῖα δῶρά σου γεννοῦν καρπὸν ἀγνωμοσύνης.
 Τὴν γῆν δι' αὔρας εὐλογεῖς, δι' αἰθερίων δρόσων,
 ὁμίχλην πλὴν γεννᾷ ἡ γῆ καὶ ἐξατμίζει νόσον·
 τὸ πλάσμα δ' παρήγαγες, τὸ πλάσμα σου σ' ἀρνεῖται·
 σὲ βλασφημεῖ ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ εὐεργετεῖται.
 Καὶ οὗτος ἐὰν τάττηται εἰς τοὺς καταρωμένους,

(Δεικνύων τὸν Γεώργιον)

κατάρρα εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.
 Ὁ τὴν μεγάλην μουσικὴν τῆς οἰκουμένης πλάσας,
 ἐτόνισε πρὸς κλίμακα ποικίλην τὰς ψυχὰς σας,
 πλὴν ἂν καὶ πρὸς μελωδία διάφορον τὰς κρούει,
 τοῦ θρήνου μόνην τὴν χορδὴν ἀπὸ τῆς γῆς ἀκούει.

(Πρὸς τὸν Γεώργιον)

Ὅποια εἰς τὴν πρόνοιαν προσάπτεις λοιπὸν πάθῃ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐκεῖνος ὅστις διορᾷ τῶν καρδιῶν τὰ βάθη,
 γνωρίζει πόθεν εἰς αὐτὰς πηγάζουσιν οἱ θρήνοι·
 Αὐτὸς ἐντὸς των τὰς χορδὰς κατὰ δοκοῦν ἐντείνει.
 Προχθὲς ἀκόμη ἔκειτο τὸ πτώμα τοῦ πατρός μου
 καθημαγμένον, κολωβὸν, καὶ ἄταφον ἐμπρὸς μου.

ΦΛΩΡΟΣ

Πῶς! τοῦ πατρός σου! πῶς αὐτό! τὸν ἐθανάτωσέ τις!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ λέων ὁ ἀχόρταγος, ὁ Καραλῆς Ἀχμέτης.

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ φίλε! τίς ὑπὸ ζυγὸν διάγων τυραννίας
 ἔχει ζωῆς ἀσφάλειαν καὶ ἰδιοκτησίας;
 Ἄς κλαίωμεν, Γεώργιε, πλὴν ὅχι τοὺς θανόντας·

ἐκεῖν' ἡλευθερώθησαν· ἄς κλαίωμεν τοὺς ζῶντας.

Ἄλλ' ἂν τῆς ἐκδικήσεως τὸ αἶσθημα συντείνῃ
τῆς υἱικῆς σου θλίψεως τὸν πόνον νὰ πραύνη,
μάθε πῶς ἐθανάτωσα τὸν Καραλῆν καὶ χαῖρε.

Ὁ ΝΕΟΣ ὅστις συνώδευε τὸν Γεώργιον, μείνας μέχρι τοῦδε μετριοφρόνως
κατὰ μέρος, λαμβάνει ἐνθουσιῶν τὴν μάχαιραν, ἣν ἐκράτει γυμνὴν ὁ Φλώ-
ρος ἔλθων, καὶ εἶχεν ἀφήσει ἔκτοτε πλησίον του.

Τὸν Καραλῆν! ὦ! ν' ἀσπασθῶ τὴν μάχαιράν σου φέρε!

ΦΛΩΡΟΣ

Τίς εἶναι οὗτος;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μετ' ἐμοῦ ἀνέβη εἰς τὰ ὄρη·
καὶ τοῦτον τὸν ὠρφάνευσαν οἱ Τοῦρκ' οἱ αἰμοβόροι.

ΦΛΩΡΟΣ

Τὸ ὄνομά του;

Ο ΝΕΟΣ

Κάλει με Δημήτριον.

ΦΛΩΡΟΣ (κατ' ἰδίαν)

(Ἀπάτη

τοῦ σάλου τῆς καρδίας μου τὸ πνεῦμά μου ταραττεῖ.

Ὡς πότε ὑπομειδιῶν ἄλλ' ἀπευκταῖον φάσμα
μ' ἀκολουθεῖς; Ἐν μέσῳ μας θανάτου κεῖται χάσμα!)

(Πρὸς τὸν Δημήτριον)

Τίς ἡ πατρίς σου, φίλε μου;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Εἰμι ἐκ Λεβαδίας.

ΦΛΩΡΟΣ (κατ' ἰδίαν)

(ὦ τῆς φωνῆς τῆς λυγερᾶς καὶ τῆς ἑναρμονίας!

Δὲν εἶν' αὐτὴ ποῦ ὁμιλεῖ; Δὲν εἶναι καὶ ἡχώ της!

Ὡς κ' εἰς αὐτὴν του τὴν μορφὴν δὲν εἶναι ὁμοιότης!)

(Πρὸς τὸν Δημήτριον)

Λεβαδιεύς! Ἐγνώριζες τὸν Πέτρον Καλλισπάθην;

(Παρατηρῶν ὑπόπτως τὸν Γεώργιον)

(Ὁμίλησα! ὦ! Ἀσθενῶν ἀκόμη ἐφωράθην!)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Εἴμ' ἐδικός του συγγενής.

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

ΛΑΜΠΡΟΣ καὶ οἱ ΑΝΩΤΕΡΩ

ΛΑΜΠΡΟΣ

(Ἐρχόμενος θρομαῖος)

Ἐκεῖ, ἔθεν φυλάττω

εἶδα τοὺς Τούρκους, ἀρχηγέ, εἰς τὴν κοιλάδα κάτω
εἶναι πολλοὶ, ἐμαύρισαν τοῦ ποταμοῦ τὴν χώραν,
ἐδῶ θενὰ τοὺς ἔχωμεν εἰς μίαν ἴσως ὥραν.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὡς προδιέταξα παντοῦ κατέχονται αἱ θέσεις;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Παντοῦ.

ΦΛΩΡΟΣ

Εἰς τὸ χαράκωμα νὰ προστεθῇ τῆς μέσης
ὁ Φίλιππος καὶ δώδεκα. Ἐκεῖνοι τὰ ὀπίσω
θεν' ἀσφαλίζωσιν. Ἐμπρὸς ἐγὼ θὰ πολεμήσω.

(Ἀναδίνει εἰς βράχον)

Ἰδοῦ, τοὺς βλέπω, προχωροῦν ὡς ὄφεις ὅστις ἔρπει
στρατὸς ὁλόκληρος! ὦ! πῶς ἡ ὄφεις του μὲ τέρπει!
Λοιπὸν, λοιπὸν ἠσθάνθησαν οἱ γαῦροι Μουσουλμάνοι
πρὸς Ἑλληνας εἰς τὸ ἐξῆς ἡ μάστιξ πῶς δὲν φθάνει,
καὶ τοῦ σατράπου ἤρκεσε τὸ πτώμα νὰ τοὺς πείσῃ
πῶς εἰς τὴν μάχην τύραννος καὶ δοῦλος εἶναι ἴσοι.

Τώρα μεθ' ὅπλων καὶ στρατῶν προβαίνουν πολεμίων,
καὶ μυριάδες ἔρχονται κατὰ τριακοσίων.

Ἄς ἔλθουν! Καταστρέφουσα τὸν ἀριθμὸν ἀνδρία
εἰς τὴν Ἑλλάδ' ἀρτιφανῆς δὲν εἶναι ἱστορία.

(Καταβαίνει τοῦ βράχου)

Ἐστράφησαν πρὸς δεξιὰ· ἡ βράχis μοὶ τοὺς κρύπτει.
Ἀνάβα ὅπου ἄνωθεν ἡ σκοπιὰ προκύπτει,
καὶ ἕως νὰ ἐγγίσωσιν ἐκεῖ παραφυλάττων,
τὸν δρόμον κατασκόπευε καὶ τὰ κινήματά των.
Τοὺς δύο τούτους φίλους μου καὶ νέους μας συντρόφους
εἰς θέσιν τάξον ἀσφαλῆ εἰς τοὺς πλησίον λόφους.
Χεῖρας κ' οἱ δύο καὶ ψυχὰς μᾶς φέρουσι γενναίων.
Ὑπάγετε.

(Κατ' ἰδίαν ἐν ᾧ ἀνχωροῦσι, παρατηρῶν τὸν Δημήτριον)

Τί δι' αὐτὸν αἰσθάνομαι τὸν νέον;

ὦ! ἡ μορφή, τὸ ἦθος του καὶ πᾶσαι αἱ κινήσεις
ὁποίας μοὶ ἀναπολοῦν γλυκείας ἀναμνήσεις!

(Πρὸς τὸν Δημήτριον, ἄρτι ἐξερχόμενον)

Δημήτριε!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ἐπιστρέφων)

Μ' ἐκάλεσεν ὁ ἀρχηγός;

ΦΛΩΡΟΣ

Πλησίον

ἔλθέ· εἰς ἄγρια βουνὰ πρὶν ἀναβῆς, παιδίον,
πρὶν κόψῃς πάντα σου δεσμὸν μετὰ τῆς οἰκουμένης,
καὶ εἰς τὸν θάνατον δοθῇς, ἐσκέφθῃς ποῦ πηγαίνεις;
Ἀκόμη μόλις μὲ δειλὸν ἐπάτησας τὸν πόδα
εἰς τὸν λειμῶνα τῆς ζωῆς τοῦ ἔαρος τὰ ῥόδα·

ἀκόμη μόλις εἰς τὴν γῆν ὡς ἄνθος ἀναθάλλεις·
οὐδ' ἔτι σὲ ἐλύγισε σταγῶν ἀνεμοζάλης,
οὐδὲ καρδίας δάκρυα ἐπρόφθασες νὰ κλαύσης.
Ἦξεύρεις τί σ' ἐπέπρωτο ἀκόμη ν' ἀπολαύσης;
Ἄν δὲν σὲ διεκόσμησεν ἡ δόξα ἢ ὁ ἔρως
λαμπρότερον τὸ μέλλον σου, γλυκύτερον τὸ θέρος;
Ἐπρόσμεινας κἂν νὰ ἰδῇς τὸν τρυφερόν σου κλάδον
ὑπὸ τὸ βάρος κύπτοντα χειμερινῶν νιφάδων,
κ' ἐγνώριζες ἐπὶ τῆς γῆς πῶς δὲν θ' ἀνθίσῃ πλέον,
πρὶν ἔλθῃς ζῶν νὰ ἐνταφῇς εἰς φάραγγας ὀρέων;
Ἄν ἀπολαύσεις εἰς τὴν γῆν σὲ μένουν κἂν ὀλίγαι,
ἄφες ἡμᾶς καὶ πῆγαινε· πρὶν σ' ἐμποδίσουν, φύγε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (μειδιῶν)

Ὁ ἀρχηγὸς ἐνόμιζα πῶς ἔπρεπε νὰ θέλῃ
νὰ συναθροίξῃ ὁπαδοὺς, καὶ ὅχι ν' ἀποστέλλῃ.

ΦΛΩΡΟΣ

Παιδίον, ἂν ἐνόμισας πῶς ἤλθες εἰς τὸ ὄρος
ὡς πάντα νέον Μάϊον ὑπάγεις ἀνθοφόρος
κ' εἰς ὄχθην ῥύακος χλωρὰν ὑπὸ σκιὰν κοιμᾶσαι,
καὶ εἰς τοὺς κλάδους ἀηδῶν σοὶ ψάλλει, ἀπατᾶσαι.
Ἐδὼ τὸ ἄχαρι βουνὸν καὶ οἱ γυμνοὶ τοῦ βράχου,
κ' ἡ πεῖνα ἢ πυρόφθαλμος, κ' ἡ ὑλακτοῦσα μάχη,
καὶ εἰς τὴν ἔρημον φυτῶν τὸ πνεῦμα τοῦ θανάτου,
κ' ἐπιπετῶντες κόρακες ἐπὶ τὰ θύματά του.
Ἦ ἴσως τῶν προγόνων μας οἱ συγγραφεῖς ἐξῆψαν
εἰς τὴν ψυχὴν σου νεαρὰν φιλοδοξίας δίψαν,
καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ εἰς τὰ βουνὰ ἐφάνης,
διὰ νὰ πράξῃς ἐνδοξα κ' ἐνδόξως ν' ἀποθάνῃς;
ὦ! πιστεύσόν με! Θὰ σφαγῇς ὡς πρόβατον θυσίας,
τὸ σῶμά σου εἰς φάραγγα θὰ κείτετ' ἐρημίας,

ἄκλαυστον, ἄταφον· ὁ γυψ, ὁ μάρτυς τοῦ ἀγῶνος,
 πρὸς σέ με λαίμαργον κρωγμὸν θεὰ κατέλθη μόνος,
 καὶ τ' ὄνομά σου θὰ σβεσθῇ ἐπὶ τῶν βράχων τούτων,
 ὡς εἰς τὴν ἄμμον χάνεται ὁ ῥοῦς τοῦ ποταμοῦ των.

Κρῖνε καὶ σύ! Ἀπέτυχον τὰ πρῶτα σχέδιά μου.

Πῶς εἰς τὸν μέγαν ποταμὸν θ' ἀνθέξῃ κόκκος ἄμμου;

Ἡμεῖς θεὸν ἀποθάνωμεν· εἶν' ἐδικόν μας χρέος·

πλὴν σὺ μὴ θέλῃς νὰ χαθῇς ἀκαίρως καὶ ματαίως·

φύγε! Δι' ἄλλας ἐποχὰς φυλάξου καλητέρας.

Λαμπράς ἀκόμη θὰ ἰδῇ τὸ ἔθνος μας ἡμέρας,

καὶ ἀφ' οὗ πέσωμεν, πολλοὶ θ' ἀναστηθοῦν γενναῖοι.

Ἄν κάτω ἐκεῖ ἄφησες μητέρα νὰ σέ κλαίῃ,

ἐπίστρεψον καὶ ξήρανον τὰ μαῦρα δάκρυά της,

καὶ μεῖνον ἕως ν' ἀνδρωθῇς ὑπὸ τὴν πτέρυγά της.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Δὲν ἔχω στέγην εἰς τὴν γῆν καὶ στῆθος νὰ με θάλπῃ.

Τῶν ὅσοι με ἠγάπησαν, τοὺς μὲν κατέχ' ἡ κάλπη,

τοὺς δὲ ἡ τύχη με θυμὸν διώκει ἐριννύος.

Δακρύων κύλικ' ἀπ' ἀρχῆς μ' ἐπρόσφερεν ὁ βίος.

Νὰ πέσω ἔρχομαι κ' ἐγὼ πλησίον τῶν γενναίων.

Καὶ τί με τοῦτ', ὁ θάνατος ἐάν μ' ἀρπάσῃ νέον;

Τὸ δρέπανον τοῦ θεριστοῦ εἰς τοὺς λειμῶνας βλέπει

ἂν μετὰ στάχων ξηρῶν καὶ ἄνθη χλωρὰ δρέπῃ;

ΦΛΩΡΟΣ

Ἄλλ' εἰπὲ, νέε, πρὸς τὴν γῆν ἣν ἔσπευσας ν' ἀφήσῃς

δὲν ἔλκει τὴν καρδίαν σου ἀνάμνησις ἢ κλίσις,

οὐδ' ἐκ τῶν ῥόδων της χάνεν καὶ διὰ σέ δὲν θάλλει;

Στῆθος καλὸν νεάνιδος καὶ διὰ σέ δὲν πάλλει;

Ὁ ἔρως ὅστις τῆς ζωῆς τὴν ἀνοιξιν ποικίλλει,

ἀκόμ' εἰς τὴν καρδίαν σου δὲν εἶχεν ἀνατεῖλει;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ὁ ἔρως! ὦ! ἰδοὺ τί φλόξ τὴν ὑπαρξίν μου καίει.

ΦΛΩΡΟΣ

Πῶς, φίλε μου; Ὁ λόγος σου συμπάθειαν μ' ἐμπνέει.

Ὅμιλεις· κ' εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν ὀρεινῶν ταγμάτων

ἴσως συγγένειαν ψυχῶν νὰ εὕρης κ' αἰσθημάτων.

Ὁ θάνατος πολιορκεῖ τοὺς λόφους μας τριγύρω·

ἐὰν πρὶν ἀποθάνωμεν τὴν τύχην σου οἰκτείρω,

καὶ τὴν καρδίαν σου ἰδὼν συναισθανθῶ μαζὶ σου,

ἡσυχотέρ' ἀπὸ τῆς γῆς θὰ φύγη ἡ ψυχὴ σου.

Λοιπὸν ἡ νέα ἦν ζητοῦν οἱ φλογεροί σου πόθοι...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Εἰς ἄλλον παρ' ἐμέ ἡ χεὶρ τῆς δυστυχοῦς ἐδόθη.

ΦΛΩΡΟΣ

Εἰς ἄλλον, ἄλλον! ὦ! Ἴδου καὶ θυμὰ λοιπὸν ἄλλο!

Λοιπὸν δὲν ἦτο δυστυχῆς εἰς μόνος! — Ἀμφιβάλλω;

Εἰς μόνος! Εἶναι ἄμετρον τὸ πλῆθος τῶν θυμάτων·

ἔσαι γυναῖκες ἐπὶ γῆς, τοσαῦτα σφάγια τῶν.

Δι' ἄλλον σὲ παρήτησε. Σοὶ ὦμνε βεβαίως

πῶς πάντοτε ὁ ἔρως τῆς θὰ διαμένη νέος,

ν' ἀλλάξῃ ὅτι δύναται τῆς φύσεως ἡ τάξις,

ν' ἀλλάξῃ γῆ καὶ οὐρανός, καὶ σὺ αὐτὸς ν' ἀλλάξῃς,

ἀλλ' ἡ καρδιά τῆς ποτέ! Ὁρκίζοντο τὰ χεῖλη,

καὶ ὁ γλυκύς τῆς ὀφθαλμὸς ἐπιορκῶν ὠμίλει,

κ' εἰς τὴν ὡραίαν τῆς μορφήν ὁ ἔρως ἐμειδία,

καὶ ἦτον ὅλη ἔκστασις καὶ ὅλη ἁρμονία,

καὶ σὺ, ὡς βλέπων ἔραμα χρυσοῦν τοῦ παραδείσου,

τὸ παρελθόν σου, τὸ παρὸν, τὸ μέλλον τῆς ζωῆς σου,

τὸ πᾶν τῇ ἀφιέρωνες, καὶ ὅλος φλόγα πνέων,

ἐτήχεσ' ὡς τὸ λίβανον τὸ πρὸ εἰκόνας καίον,

κ' εὐδαίμων, καὶ ἀπαρνητὴς τῆς οἰκουμένης ὅλης,
 ἀγγελικὰς πλησίον τῆς χαρὰς ὠνειροπόλεις,
 καὶ πᾶσαν ἄλλην ἡδονὴν τοῦ βίου ἐκρίζωνων,
 τὸν ἔρωτά της ἔκρυπτες ὡς θησαυρόν σου μόνον.
 Αἶ! ἄφρον! Εἰς τῆς γυναικὸς τὸν λόγον ἐπιστεύθης.
 Μακρὰν τῆς ἴσως μ' ἔφεςιν σπουδῆς ἐξενιτεύθης,
 μετ' ἄλγους ἐχωρίσθητε, καὶ ἔκλαιε κ' ἐθρήνεις,
 κ' ἐν ᾧ ἐκείνης ἡ εἰκὼν καὶ ἡ ἐλπίς ἐκείνης
 ἐποίκιλλε τὸ ὕφασμα τῶν ιδεῶν σου ὅλων,
 κ' ἐκείνην εἶχες σταθερόν καὶ μόνον εἶχες πόλόν,
 σὲ ἀπηρνήθη. Ἐλλειπες, καὶ ὁ θερμὸς τῆς ἔρωτος
 τροφὴν ἐζήτει, φαίνεται, κειμένην ἐγγυτέρως·
 ἢ δύναμιν, ἢ θησαυροὺς, ἢ ἴσως ἀπλοῦν κάλλος
 ἐπιδεικνύων, ἀντὶ σοῦ ἀντικατέστη ἄλλος·
 καὶ τέλος ὡς μετ' ἐποχὴν ἐπέστρεψας δακρύων,
 τὸ βλέμμα τῆς ἐγνώρισας προσποιητὸν καὶ κρύον,
 ἐγνώρισας πῶς ἐπὶ γῆς δὲν ἔμεινας τὸ πᾶν τῆς,
 καὶ ἡ καρδιά σου, πιστὴ καὶ προνοοῦσα μάντις,
 σοὶ εἶπε πῶς κατέπεσεν ἀθλίως ἡ ζωὴ σου
 εἰς βάσανον, εἰς κόλασιν, ἀπὸ τοῦ παραδείσου·
 κ' ἐνόησας εἰς τὰ κρυπτὰ ἐμβλέψας τῆς ψυχῆς της,
 πῶς εἶναι μόνη χίμαιρα τῶν γυναικῶν ἡ πίστις.

(Ἐγείρεται καὶ περιπατεῖ ἀγρίως.)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τῆς πράξεώς της ἀγνοῶ τοὺς λόγους, ἀλλ' οὐχ ἦττον
 ἤξεύρω πῶς οὐδέποτε ἐπίορκος δὲν ἦτον.
 Ὅποι' αἱ περιστάσεις τῆς κ' ἡ τύχη τῆς ὁποία,
 πῶς εἶναι ἡ καρδιά τῆς τῆς πίστεως ἐστία,
 πῶς πυκνουμένη σήμερον πανίσχυρος ἐντὸς τῆς,
 τὴν καίει ὡς πυρκαϊὰ ἡ φλόξ τοῦ ἔρωτός της,

ἐν κρυπτῷ πόνῳ τὸ πικρὸν ποτῆριον πῶς πίνει
δακρύων ἃ νυχθημερὸν καὶ σιωπῶσα χύνει·
καὶ ἂν εἰς τοῦτον ἔπρεπε νὰ μ' ἀρνηθῇ τὸν βίον,
τὸν θάνατον πῶς ἔκλεξεν ὡς μόνον της νυμφίον.

ΦΛΩΡΟΣ

Παιδίον, δὲν σ' ἐδίδαξεν ὡς ὠφείλεν ἡ πεῖρα
καὶ κατὰ σοῦ ἐπέφερε τὴν αὐστηράν της χειρα,
χωρὶς τῆς φαντασίας σου τὴν ζέσιν νὰ πραύνη.
Πιστεύεις ἀμετάτρεπτος πῶς ἔμεινεν ἐκείνη,
διότι σὺ διέμεινας; — Ὡς ἄνεμος ἐτράπη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Χωρὶς τῆς ὑπολήψεως, τί εἶναι ἡ ἀγάπη;
Ναὶ, φαίνεται ὑπεύθυνος, ἀλλὰ τὴν δυσπιστίαν
κ' ἐμοῦ ἐπίσης θεωρῶ κ' ἐκείνης ἀναξίαν.
Ἐλέγχουν τὰ φαινόμενα τὴν ἀφοσίωσίν της,
ἀλλ' ὑπὲρ πᾶσαν ἔνδειξιν πιστεύω τὴν ψυχὴν της·
καὶ νὰ κυρώσω δύναμαι κατὰ τοῦ κόσμου ὅλου,
κατ' ἐμαυτοῦ, πῶς καθαρὰ παντὸς ὑπάρχει δόλου·
καὶ πῶς ὁ ἔρως της, ἀκτὶς πυρὸς ἀγιωτέρου,
δὲν εἶναι ὕλης ἀγενοῦς ἢ φύσεως προσχαίρου,
καὶ ἀδελφὸς τῆς ἀρετῆς τῆς ζώσης αἰωνίως,
θὰ ζήσῃ ἀναλλοίωτος κ' αἰώνιος ὁμοίως.
Ὡ Φλῶρε! Πρέπει σκώληκες ὑπόπτου δυσπιστίας
νὰ φθείρουν ἄνθη εὐγενῇ εἰς εὐγενεῖς καρδίας,
κ' ἐν μέσῳ περιστάσεων δὲν πρέπει διαφόρων
ν' ἀπολαμβάν' ἡ ἀρετὴ ἐμπιστοσύνης φόρον,
καὶ νὰ τὴν διακρίνωμεν καὶ κεκρυμμένην οὔσαν;

ΦΛΩΡΟΣ

Ὡ παῖ, εἰς τὴν καρδίαν μου κινεῖς χορδὴν ἠχοῦσαν,

καὶ ξένον εἰς τὸ στῆθος μου ἀναρρίπιζεις σάλον·
ἀλλ' εἶναι βέβαιον, ἀλλὰ σὲ ἄφησε δι' ἄλλον.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τίς οἶδε, θυσιάζουσα τὴν ὑπαρξίν της ἤδη
εἰς χρέος ἀπαραίτητον ἀνίσως δὲν ἐνδίδῃ,
τίς οἶδε ποίας φύσεως τὴν καταπείθουν λόγοι
τὸν σκορπιὸν ν' ἀνέχεται ὅστις κρυπτῶς τὴν τρώγει ;
Ἄν δι' αὐτοῦ τοῦ χωρισμοῦ τοῦ τόσον ἐπωδύνου
πατέρα δὲν διέσωσε θανάτου καὶ κινδύνου,
κ' εἰς τὴν θυσίαν της αὐτὴν ἀνίσως δὲν ἀνῆχῃ
τὸ στέφανον τοῦ μάρτυρος καὶ ὅχ' ἡ καταδίκη ;
Τοῦ ὄναρος τοῦ βίου της ἀφ' ὅτου ἐστερήθη
εἰς δάκρυ' ἂν ἡ θλιβερά νεότης της ἐλύθη ;
Μετ' ἀκοιμήτων στεναγμῶν καὶ θρήνων πάντα νέων,
ἀπὸ τῆς γῆς, τῶν οὐρανῶν, τῶν τάφων τελευταῖον
τὸν ἐραστὴν ἂν δὲν ζητῇ, παντοῦ τὸν ἐραστὴν της,
καὶ δὲν καλῇ τὸν θάνατον ὡς ἐλευθερωτὴν της ;
Καὶ τέλος εἰς τοῦ χωρισμοῦ τὰ βάσανα ν' ἀνθέξῃ
μὴ δυναμένη τοῦ λοιποῦ, ἡξεύρεις ἂν δὲν τρέξῃ
νὰ πέσῃ καὶ νὰ συνταφῇ μαζῇ του εἰς τὰ ὄρη ;

ΦΛΩΡΟΣ

(Ταραττόμενος θεωρεῖ τὸν Δημήτριον)

Τί λέγεις ;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τὰς παραφοράς τοῦ πάθους μου συγχώρει.

Δὲν εἶπα τίποτε.

ΦΛΩΡΟΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἐάν... ὦ! Ἄτοπος ἰδέα!

(Πολλοὶ ὁπαδοὶ του ἔρχονται συγχρόνως. Ἀκούονται πολεμικὰ τύμπανα
τῶν Τούρκων.)

ΧΛΩΡΟΣ

Στρατεύματα, ὦ ἀρχηγέ, ἀκαταπαύστως νέα
σωρεύονται· κατέλαβον τοὺς βράχους ὅλους πέριξ·
μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ βουνοῦ ἡ μία φθάνει πτέρυξ,
κ' ἡ ἄλλη μέχρι τοῦ κρημνοῦ.

(Ἔρχονται ἄλλοι.)

ΙΠΠΟΤΗΣ

ὦ ἀρχηγέ, οἱ δρόμοι
ἐκλείσθησαν. Ὁ τοῦ Σταυροῦ μᾶς ἔμεινεν ἀκόμη,
πλὴν κ' ἐκεῖ τώρα κυματεῖ σήμαϊα ὑψωμένη·
καὶ τώρα πᾶσα ἐκφυγὴ μᾶς εἶναι κεκλεισμένη.
Ἀκούεις τὸν ἀλαλαγμὸν, τὸν κρότον τῶν τυμπάνων;

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

(Μετ' ἄλλων)

Ἐκλείσθημεν ὁλόγυρα ὑπὸ τῶν Μουσουλμάνων.

ΦΛΩΡΟΣ

Φοβοῦνται μὴ τοὺς φύγωμεν καὶ δι' αὐτὸ μᾶς κλείουν;
Ἄς μὴ φοβῶνται.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἀρχηγέ, οἱ Τοῦρκοι σοὶ μηνύουν
συμβιβασμόν. Ὁ πρέσβυς των ἀπ' ἔξω περιμένει.

ΦΛΩΡΟΣ

Συμβιβασμόν; Τὸν πρέσβυν των εἶπέ τον νὰ πηγαῖν.
Εἶπε, δὲν συμβιβάζομαι εἰμὴ ἀφ' οὗ νικήσω.
Ἄν θέλουν τότε, στέλλουσι τοὺς πρέσβεις των ὀπίσω.
Καιρὸς, τοῦ δάσους ἀετοί! Τὰ ξίφη σας, ἀνδρεῖο!

Ὑπάγωμεν, καὶ ὁ ἐχθρὸς ἐὰν μᾶς περικλείῃ,
 ἅς μάθῃ πῶς τὸν κεραυνὸν ἐνέκλεισεν ἀφρόνως·
 ὁ κεραυνὸς πῶς ῥήγνυται καὶ πίπτει μαιφόνως·
 καὶ ὅπου Ἑλλήν κατοικεῖ, τῶν ὅπλων μας ὁ κρότος
 ἅς ἀντηχήσῃ, ὥς παιὰν ἐλευθερίας πρῶτος.
 Θαῤῥεῖτε, καὶ ὁ χορηγὸς τῆς νίκης εἶν' ἐπάνω!

(Σύρουσιν ὅλοι τὰ ξίφη καὶ κινεῦνται ν' ἀναχωρήσωσιν. Ὁ Φλώρος
 στρέφεται καὶ βλέπει τὸν Δημήτριον)

Καὶ σύ;...

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἐγὼ εἶμ' εὐτυχής· μαζῇ σου θ' ἀποθάνω.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

Ἄγριος τόπος εἰς τὸ δάσος. Εἴσοδος σκοτεινοῦ σπηλαίου. Ἐπὶ βράχου μικρὰ σημαῖα Ἑλληνικὴ λευκὴ φέρουσα κρανίον καὶ ὑπ' αὐτὸ τὴν ἐπιγραφὴν •ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ•. Ἀκούονται μεμαχρυσμένοι πυροβολισμοί.

•Ο ΓΕΩΡΓΙΟΣ ἔρχεται στηρίζων τὸν ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ὠχρὸν καὶ ἡμιθανή. Τὸν καταθέτει εἰς τὴν ῥίζαν δένδρου παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ἐρχόμενος)

Κάθισ' ἐδῶ· τὸ σπήλαιον τοῦ ἀρχηγοῦ ἰδοὺ το·
ἀκίνδυνον καὶ ἥσυχον τὸ μέρος εἶναι τοῦτο·
σημαῖα εἰς τὴν εἴσοδον ἐστήθη ὥς σημεῖον
εἰς πληγωθέντας ἄσυχον καταφυγῆς δεικνύον.

(Ὁ Δημήτριος κάθηται εἰς τὴν ῥίζαν.)

Πῶς εἶσαι;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Σκοτοδινῶ, τὰ γόνατά μου τρέμουν.

Θεέ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τί ἤθελες ἐκεῖ ποῦ ἄνδρες ἐπολέμουν;
Ὅχ' εἰς ἀκάνθας καὶ κρημνοὺς, εἰς κρίνα καὶ εἰς ῥόδα
κ' εἰς χλόης τάπητας γλυκεῖς συνήθισας τὸν πόδα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ὦ! ἡ καρδιά μου κτυπᾷ, τὸ αἷμά μου παγώνει, . . .
ἐμπρός μου γῆ καὶ οὐρανὸς κινεῖται ὥς σφενδόνη. . .
Νὰ σχηματίσ' ἡ γλῶσσά μου δὲν ἡμπορεῖ τὰς λέξεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (φέρων ἀγγεῖον τὸ ὁποῖον ἐγέμισεν ὕδωρ ἀπὸ τὸν πλησίον
χείμαρρον)

Νερὸν σοὶ φέρω δροσερὸν τὰ χεῖλη σου νὰ βρέξης.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ἀφ' οὗ ἔπιεν)

ᾠ! Μ' ἀνεγέννησεν αὐτὸ καὶ τοῦ βουνοῦ ἡ αὔρα.

Τὰ δένδρ' αὐτὰ ἐπάνω μου τὰ σύσκια καὶ μαῦρα
γαλήνην καὶ ἀνάπαυσιν εἰς τὴν ψυχὴν μου χύνουν,
καὶ τὴν ἀγρίαν ταραχὴν τῶν νεύρων μου πρᾶνουν.

ᾠ! Τί σκηναί! Τί θέαμα! Τί τραγωδία φρίκης!

Τὸ θάρρος τῶν πολεμιστῶν, τὰ ὄνειρα τῆς νίκης,
τὰ βλέμματα ὡς ἥστραπτον, τὰ ὅπλα ὡς ἀντήχουν,
δυνάμεις ὅλα μ' ἔδιδον καὶ ὅλα μ' ἐνεψύχουν.

Τὸ στήθος πάλλον, ὡς δορκὰς εἰς τοὺς κρημνοὺς ἐπέτων,
καὶ ὅταν ὅπλα ἔτρυζον, κ' αἱ σφαῖρ' αἱ φλογεραὶ των
τριγύρω μου συρίζουσαι μοι ἔκαιον τὴν κόμην,
ἀνένδοτος καὶ τολμηρὰ εἰσέτι ἐστεκόμην·

πλὴν ὅτε ἐγυμνώθησαν αἱ μάχαιραι, πλὴν ὅτε
εἰς τὸν ἐχθρὸν ἐχύθησαν λυσσῶντες στρατιῶται
ὡς λέοντες εἰς ποίμνιον, καὶ εἶδα ῥέον αἷμα,
καὶ ἀπειλοῦν τὸν οὐρανὸν τοῦ θνήσκοντος τὸ βλέμμα,
κ' ἐμπρὸς μου σάρκες ἔσπαιρον, ἡ ἀσθενὴς μου φύσις
ἐνέδωσε, μ' ἐπάγωσαν ἐκλείπους' αἱ αἰσθήσεις,
καὶ ἔπεσα. Θ' ἀπέθνησκον ἐκεῖ ὡς τόσοι ἄλλοι,
ἀνίσως ἡ ἀγκάλη σου δὲν μ' εἶχε περιβάλει.

ᾠ! Διατί δὲν μ' ἄφησας!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μὴ ἐπιμένῃς πλέον.

Τί θέλεις εἰς τὰς φοβεράς ἐρήμους τῶν ὄρεων,
ἔπου εἰς χάσματα πετρῶν ὁ ἀετὸς φωλεύει,
καὶ πλὴν ληστοῦ νυκτοχαροῦς οὐδεὶς ποτε ἀνέβη;

Τί θέλεις ὅπου ἄγρια ἀνδρῶν λυσσῶσι πάθη,
 ὅπου τὸ αἷμα χύνεται, ὅπου δικάζ' ἡ σπάθη,
 καὶ ὅπου ἐπανίστανται πρὸς τρόπους καὶ πρὸς λέξεις
 καὶ ἡ ἀγνή σου ἀκοή καὶ αἱ σεμναὶ σου ἔξεις;
 Ὡς ῥόδον κηπευόμενον ἠϋξήθης κ' ἐκαλλύνθης,
 καὶ ὑπὸ περιποίησιν κ' ὑπὸ φροντίδας ἦνθεις,
 κ' ἦδ' εἰς τοῦ ὅρους τὴν πνοὴν κ' εἰς ἔδαφος πετρῶδες
 ἐκτίθεσαι. Θὰ μαρανθῇς τὸ ἄνθος τὸ εὐῶδες.
 ὦ! τὰς ἡμέρας, τὰς καλὰς ἡμέρας ἐνθυμήσου
 τῆς ἀμερίμνου σου ζωῆς, τῆς παιδικῆς ζωῆς σου,
 ὅποτε μὴ γνωρίζουσα τῆς τύχης τὰς θυέλλας,
 τὸ ἔαρ τῆς ὑπάρξεως ἀθῶως προσεγέλας.
 Ἐπίστρεψον εἰς τὴν ζωὴν καὶ εἰς τὸν κόσμον πάλιν·
 δὲν θενὰ εὖρης καθὼς πρὶν τὴν πατρικὴν ἀγκάλην,
 πλὴν ν' ἀπολαύσης δύνασαι ἀκόμη εὐτυχίαν,
 ὅποσιν καὶ ὁ οὐρανὸς μαρς δίδει καὶ ὁποῖαν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Αἱ παιδικαὶ ἡμέραι μου, αἱ παιδικαὶ ἡμέραι!
 Τὴν ἀνθηρὰν των ἐποχὴν ὀπίσω πάλιν φέρε.
 Εἰς τοὺς λειμῶνας τῆς ζωῆς ἐπέτων ἀμερίμνως,
 ἦτον κελάδημα χαρᾶς ὁ πρωῒνός μου ὕμνος,
 κ' ἐλπίζουσαν μ' ἡσπάζετο καὶ μ' ἔνδυε τὸ μέλλον·
 ὦ! πῶς, ὦ! πῶς προσήρραξα κατὰ φρικτῶν σκοπέλων;
 Ποῦ ἐπλανήθην; τί ζητῶ; τί περιμένω τώρα;
 Ποῦ τρέχ' ἡ ἀνοδήγητος εἰς τὰ πελάγη πρῶρα;
 Πρὶν, κατ' ἐμοῦ ἂν θυέλλαι, ἂν δυστυχί' ἐφώρμων,
 ἐπάλαιον, καταφυγῆς ἐζήτουν τότε ὄρμον.
 Ἦδη ποῦ ὄρμος; ποῦ λιμὴν; Ἐπάνω μου καὶ πέριξ
 πλανᾶται κ' ἐπεκτείνεται θανάτου μαύρη πτέρυξ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἄν βλέπης βάραθρα ἔμπρὸς, ὦ ! ἄφες με ὀπίσω
πρὸς κλίματα γλυκύτερα τῆς γῆς νὰ σ' ὀδηγήσω.

Ἡ χελιδὼν ἔταν ἰδῆ χιονοφόρα νέφη,
πρὸς θερμότεραν φωλεὰν πετώσα ἐπιστρέφει,
καὶ τὸν χειμῶνα παραιτεῖ τὸ πέλαγος ὁ ναύτης·
ἄφες καὶ σὺ τὸν κίνδυνον τῆς ἐρημίας ταύτης·
ἔχει ἀκόμη συμπαθεῖς ψυχὰς θεν' ἀπαντήσης,
θὰ σβύσωσι τοὺς πόνους σου ἡ ἔξις καὶ ἡ φύσις.

Ἄν μαρανθέντα ἔπесαν τὰ πρωῒνά σου ἄνθη,
ὁ κλάδος ὅστις τὰ γεννᾷ οὐδόλως ἐμαράνθη·
ἐλπίδες πάλιν εἰς αὐτὸν θ' ἀναφανοῦν καὶ πόθοι,
καὶ νῆμα πάλιν ἡ ζωὴ χρυσοῦν θενὰ σὲ κλώθῃ.
Ἐλθὲ, ἄς φύγωμεν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Καὶ πῶς; Ἡξεύρεις τὰς διόδους
πῶς κλείουν κρίκοι φλογεροὶ πολέμου μανιώδους.
Ἐκεῖ τὸ μαῦρον βάραθρον τοῦ καταρῥάκτου χαίνει.
Ἐδῶθεν μάχῃ, σίδηρος καὶ πῦρ μᾶς περιμένει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἀνάθες τοῦτο εἰς ἐμέ. Εἰς τὸ βουνὸν ὀπίσω
δι' ἀπατήτου φάραγος στενῆς θὰ σ' ὀδηγήσω.
Ἐπὶ τοὺς βράχους κρέμαται, ὑψοῦται ἀποτόμως,
καθέτως εἰς τὸ βάραθρον βυθίζεται ὁ δρόμος,
τὴν κοίτην παρακολουθεῖ ἀγρίου καταρῥάκτου,
καὶ ὑπογείως διαβάς, δι' ἐλιγμοῦ ἀτάκτου,
εἰς τὴν κοιλάδα τῶν Δελφῶν μᾶς φέρει τελευταῖον.
Ἐκεῖθεν διαπλεύσαντες τὸ κῦμα τὸ Κρισσαῖον
σωζόμεθα εἰς ἀσφαλῆ παράλια γειτόνων,
ἢ ἄσυλον λαμβάνομεν τὰς νήσους τῶν Ἰόνων.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (μετὰ μικρὰν σιωπὴν, ἐφ' ἧς φαίνεται προσέχων
εἰς μεμακρυσμένον κράτον)

Καὶ παραιτεῖς τοὺς φίλους σου;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Τὸ πᾶν, ἐὰν σὲ σώσω.

Δὲν δειλιῶ, εἴμ' ἔτοιμος τὸ αἷμά μου νὰ δώσω·
ἀλλ' ὅμως νὰ σπαταλευθῇ ἂν πρόκηται ματαίως,
νὰ τὸ φυλάξω διὰ σὲ νομίζω πρῶτον χρέος.
Ἀνίσως καὶ εἰς γίγαντος τὰ νεῦρά μου ἐντείνω,
ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μου εἰς τί καὶ πῶς θεὰ συντείνω;
Ὡς τέλους τί θὰ δυνηθῇ ἡ φάλαγξ τῶν ἀνδρείων
κατὰ φαλάγγων καὶ στρατῶν μυρίων καὶ μυρίων;
Ἐνδόξως ἴσως θὰ σφαγῇ καὶ δάφνας θεὰ δρέψῃ,
ἀλλὰ χωρὶς τὸν δουλικὸν ζυγὸν νὰ καταστρέψῃ.
Ὅταν ἰδῶ νὰ καταβῇ, τὸ ῥόπαλον προτεῖνον
εἰς τῶν μαχῶν τὸ στάδιον τὸ ἔθνος τῶν Ἑλλήνων,
ἡ φλόξ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἐκ πέρατος εἰς πέρας,
γενναίας νὰ κινῇ ψυχὰς καὶ χεῖρας ἐλευθέρας,
ὅταν ἀκούσω ἀντηχοῦν καὶ ὡς τὰ νέφη φθάνουν
τυραννοκτόνον κήρυγμα καὶ κροῦσιν τῶν τυμπάνων,
τότε δὴ δράττομαι κ' ἐγὼ τοῦ πυροβόλου πάλιν,
καὶ ὡς ἐσχάτης μου πνοῆς ἐμμένω εἰς τὴν πάλιν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (προσέχων εἰς πυροβολισμοὺς, οἵτινες ἀκούονται
πλησιέστεροι. Τρέχει πρὸς τὸν λόφον ἀνήσυχος)

Ἀκούεις! πυροβολισμοί! ἀντιβοοῦν οἱ βράχοι.

Αἶ! πλησιάζει πρὸς ἐδῶ συρίζουσα ἡ μάχη.

Ἡ ἐκβασίς της ποία; τίς ἡ τύχη τῶν ἀνδρείων;

Αἶ σφαῖραι ἄς φρικτὴ πνοὴ κινεῖ τῶν Ἐριννύων
ποῖαν διεύθυνσιν πετοῦν, εἰς ποῖον στῆθος τείνουν;

Ἐμπρὸς τοῦ ἄρά γ' αἱ σειραὶ τῶν Μουσουλμάνων κλίνουν,

καὶ θριαμβεύων χύνεται καὶ σφάζων καταστρέφει,
ἢ τ' ἀνδρικά του ὄμματα θανάτου σβύνουν νέφη;

(Πρὸς τὸν Γεώργιον, ὅστις εἶχεν ἀναδῆ εἰς βράχον κ' ἐθεώρει)

Τί βλέπεις;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (καταβαίνων)

Τίποτε· ἀλλὰ ἡ μάχη θὰ μᾶς φθάσῃ,
καὶ τότε καταφύγιον δὲν μένει εἰς τὰ δάση.
Ὁ δρόμος ὁ ἀπόκρυφος εἶν' ἀνοικτὸς ἀκόμῃ·
μικρὸν ἀκόμῃ δίσταζε, καὶ κλείονται οἱ δρόμοι.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

᾽Ω! Διατί δὲν δύναμαι εἰς χεῖρα ῥωμαλέαν,
κ' εἰς τάγματα πολεμιστῶν νὰ φέρω τὴν ῥομφαίαν,
καὶ μεθ' ὀρμῆς τοῦ κεραυνοῦ, καὶ βίας τοῦ ἀνέμου,
νὰ τρέχω εἰς τὰ φλογερὰ πεδία τοῦ πολέμου,
καὶ ν' ἀτενίζῃ ἄτρομον τὸ γυμνασθέν μου βλέμμα,
ἀγωνιῶντας, θνήσκοντας καὶ καταρρέον αἷμα!

᾽Ω! Διατί δὲν δύναμαι νὰ καταβῶ τὸ ὄρος
ὥς αἰτὸς ὑπόπτερος, ὥς ὄρνις νικηφόρος,
ὑπὸ πλατεῖαν πτέρυγα τὸν ἰσχυρὸν νὰ σκέπω,
κ' εἰς τὸ πεδίων λάμποντα τῆς μάχης νὰ τὸν βλέπω!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἀκούεις; ἐπλησίασαν· τὸ ἔδαφος γογγύζει·
πυρίτιδα ὀσφραίνομαι. Ὁ κίνδυνος ἐγγίζει.
Σώθητι, ἀκολούθει με. Ἐλθε καὶ μὴ βραδύνης·
ὁ θάνατός σου ἀφευκτος ἀνίσως περιμένῃς.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί θέλω εἰς τὸν στρόβιλον τοῦ πολυφλοίσβου κόσμου;
Δι' ἀκανθῶν ἕως ἐδῶ διῆλθεν ἡ ὁδός μου,
κ' ἐπὶ τῆς πολυστόνου μου αὐτῆς ὁδοιπορίας
εἰς πᾶσαν ἄφῃς ἀκανθαν ἐν ῥάκος εὐτυχίας.

Ἐὰν ἡγνόουν τὴν ζωὴν, τὴν ἐδεχόμην ἴσως·
τὴν εἶδα, καὶ ἀποστροφὴν μ' ἐνέπνευσε καὶ μῖσος.
Ἀφ' οὗτου εἶδα δύσασαν πᾶσαν χαρὰν γηϊνήν,
καιρὸς τὴν ἐσπερίαν μου νὰ ἐτοιμάσω κλίνην,
καὶ τὴν ἐγρηγοροῦσάν μου καρδίαν νὰ κοιμήσω.
Τὸν τάφον ὃν ζητῶ, πρὸς τί ἄλλοῦ νὰ τὸν ζητήσω;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μὴ λέξεις ἀπογνώσεως, μή! Πείσθητι. Κ' ἡ λύπη,
καθὼς παρέρχεται τὸ πᾶν, παρέρχεται κ' ἐκλείπει.
Εἰς τὰς ἀπελπισίας μας οὐχὶ σπανίως εἶδα
τὸν χρόνον ἐγκεντρίζοντα καὶ πάλιν τὴν ἐλπίδα.
Ἄλλ' ἔστω, καὶ ἂν πέπτωται νὰ φέρῃς μέχρι τέλους
εἰς τὴν καρδίαν σου αἰχμὴν φαρμακευμένου βέλους,
μὴ θέλῃς νὰ θανατωθῇς· ὑπόφερε γενναίως.
Πρὸς τὸν Θεόν σου καὶ πρὸς σὲ τοιοῦτον ἔχεις χρέος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἀκούεις; Ποῖος ἔρχεται;

ΛΑΜΠΡΟΣ

(Ἐρχεται τετραυματισμένος καὶ ρίπτεται εἰς βράχον)

Ἀπέκαμα! ἐκπνέω!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Λάμπρος!

(Ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Δημήτριος πλησιάζουσι καὶ τὸν βοηθοῦσι νὰ καθήσῃ.)

Αἱματόβαπτος! Πῶς καίεις!

ΛΑΜΠΡΟΣ

Καίω, καίω!

Τὰ ὕπατά μου κόπτονται· τὸ αἷμά μου πυρέσσει.

Ἀχλὺς νεφέλης ἀπειλεῖ τὴν ὄψιν μου νὰ σβέσῃ.

ὦ!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κάθησον, ἡσύχασον. Δὲν ἔχεις πληγὴν;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Δύω.

Καίουν τὰ χεῖλη μου, διψῶ! ὦ! δότε μοι νὰ πῶ.

('Ο Δημήτριος τῷ δίδει ὕδωρ.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐξηντλημένος φαίνεσαι. Εἰπὲ τί σοὶ συνέβη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί γίνονται οἱ φίλοι μας; Ὁ Φλῶρος θριαμβεῖ;

ΛΑΜΠΡΟΣ

ὦ! ἄφετε ν' ἀναπαυθῶ καὶ ν' ἀναπνεύσω μόνον!

Προσμείνατε ὥς ἡ ἀκμὴ νὰ πραῦνθῇ τῶν πόνων.

Τὰ γόνατά μου κάμπτουςιν αἱ χεῖρες τοῦ καμάτου.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί γίνεται ὁ ἀρχηγός;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἡ ὥρα τοῦ θανάτου

ἐκτύπησε δι' ὅλους μας. Τῆς τόλμης τῶν γενναίων

τὸ πλῆθος ὑπερίσχυσεν. Ἐλπίς δὲν μένει πλέον.

Τὸ πᾶν ἀπώλετο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί; τί; ὦ! λέγε, διηγῆσου.

Τί ἔγινεν ὁ ἀρχηγός καὶ τί οἱ σύντροφοί σου;

Ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἀλλὰ στιγμαὶ ὀλίγαι

θενὰ τὴν παύσουν.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (πρὸς τὸν Δημήτριον)

Ἀκουσον τὴν συμβουλὴν μου, φύγε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἄλλ' εἰπὲ, λέγε, διατί; εἰπέ μας τί συμβαίνει;
Ἡ μάχη πῶς εὐρίσκεται; ὁ ἀρχηγὸς ποῦ μένει;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ὡς τὴν βοὴν ἠκούομεν θαλάσσης κυματούσης
τῶν Τούρκων τοὺς ἀλαλαγμοὺς, καὶ τῶν τυμπάνων κρούσεις.
Τοὺς λόφους καὶ τὰς φάραγγας αἱ τάξεις των ἐπλήρουν,
καὶ ἔως οὗ ἐβλέπομεν, τὸ ὄρος ἐπλημμύρουν.
Ἄλλ' ὥς τὸ ἀκρωτήριο τὴν λύσσαν τῶν κυμάτων
θραύει, σκοπέλοις θωρηκτὸν τὸ στέρνον ἀντιτάττον,
ὁμοίως τοὺς ἀπέκρουον τὰ χαρακώματά μας.
Τὰ πυροβόλα σφίγγοντες θερμὰ εἰς τὰς παλάμας,
γραμμὴν περιεγράφομεν τριγύρω μας θανάτου·
ὥπισθοδρόμει ὁ ἐχθρὸς, κ' ἐπὶ τὰ βήματά του,
ἡμεῖς, πυρώδεις, σφίγγοντες τὸ ξίφος ἀπολλύον,
καθὼς ἐπ' ἄγραν φεύγουσαν τοῦ θηρευτοῦ ὁ κύων!
Τρεῖς ὥρμησαν, τρεῖς ἔφυγον, καὶ τρεῖς ἡ γῆ ἐβάφη
εἰς αἵματα, κ' ἐκάλυψαν θανόντες τὰ ἐδάφη.
Πλὴν τὴν τετάρτην ἄγριος σημαιοφόρος μαῦρος
ὄρμα καὶ τὴν σημαίαν του ἐπὶ τῶν λίθων γαύρως
κτυπᾷ τοῦ χαρακώματος. Ὡς ὑετὸς ῥαγδαῖος
αἱ σφαῖραί μας ἐπάνω του πετοῦν, ἀλλὰ ματαίως·
ὑβρίζων, τὴν σημαίαν του τὴν ἐρυθρὰν ἐκίνει,
καὶ μετ' αὐτῆς ἐφαίνετο πῶς τὰς ἀπομακρύνει·
ἐν τούτοις ὁ ἠλεκτρισμὸς τοῦ ἀναιδοῦς του θάρρους
ἀνδρειοτέρους καθ' ἡμῶν ἐξῆψε τοὺς βαρβάρους.
Φάλαγξ αὐτῶν ὥς ἐμμανὴς ἐπάνω μας ἐχύθη·
τοῦ πρώτου τείχους ὑπ' αὐτὴν ἐνέδωσαν οἱ λίθοι,
καὶ ἤδη παρεδίδετο ἡ πρώτη φυλακή μας,
ἐὰν ὥς τίγρις κατ' αὐτῶν δὲν ἐπιπτεν ὁ Κλίμας.

Πῦρ πνέων, μέλανα φορῶν, μυκώμενος, ἐθάῤῥεις
 πῶς ἦτο δαίμων ἔνσαρκος ἢ ὁ ἀρχαῖος Ἄρης.
 Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἔφλεγον ὡς στόματα καμίνων·
 τὰ ἔχνη τοῦ αἵματηρὰ κατόπιν τοῦ ἀφίνων,
 ἐρρίφθη, καὶ εἰς οὐρανούς τὰ βλέμματα ὑφόνων,
 «Πραύνθητι, ἀνέκραξεν, ὦ πνεῦμά της θυμόνον,
 λάβε σπονδὴν ἀχνίζουσαν καὶ εἰς τὸ αἷμα λούσου,
 καὶ παραδέξου τὴν πιστὴν ψυχὴν τοῦ ἑραστοῦ σου.»
 Καὶ ἔσφαζεν ὡς θεριστὴς τοὺς στάχεις καταβάλλων.
 Ἐν κτύπημα κατέρριψε τὸν μαῦρον πρὸ τῶν ἄλλων.
 Μετέπειτα πλανώμενος ὡς ἄγγελος θανάτου,
 στίβας ἐσώρευε νεκρῶν εἰς κάθε κτύπημά του.
 Ἄφ' οὗ δὲ ἐκορέσθησαν οἱ ἄγριοι τοῦ πόθοι,
 καὶ σφάζον εἰς τὰς χειράς του, τὸ ξίφος ἐστομώθη,
 ὡς λάρος λαίμαργος βουτᾶ εἰς τῶν κυμάτων βάθη,
 εἰς τὰ πυκνά των κύματα ἐβούτησε κ' ἐχάθη.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὁ Κλίμας! αὐτοῦ ἔθαψαν, νομίζω, τὴν νυμφίαν
 οἱ Τοῦρκοι ζῶσαν;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ναὶ, αὐτοῦ. Ἐκδίκησιν ἀξίαν
 τῇ ἔδοσεν, ἐπλήρωσε καλοῦ πολίτου χρέος,
 καὶ ἐνταυτῷ ἀπέθανεν ὡς Ἕλληνα, ὡς γενναῖος.
 Ἐγὼ τὸν Κλίμαν βοηθῶν κ' ἐπόμενος κατόπιν,
 τῶν ἄλλων συμπολεμιστῶν ἐξαίφνης ἀπεκόπη.
 Μυρία ξίφη κατ' ἐμοῦ ἀνηγερμένα ἦσαν·
 ἀντεμαχόμεν πρὸς στρατὸν καὶ πρὸς χιλίων λύσσαν·
 ἐκ δὲ πληγῆς ἥτις νωπὴ διέχαιν' ἐσχισμένη
 τὸ αἷμά μου διέρριψε καὶ ὄλον μ' ἐξησθένει.
 Ἡ πάλῃ ἦτον ἄνισος· καθ' ἑκατὸν εἰς μόνος.

Τὸ ξίφος μου μ' ἐξέφυγεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγῶνος,
 κ' ἐστερημένος καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς δυνάμεώς μου,
 αἰχμαλωσίαν ἔβλεπον ἢ θάνατον ἐμπρὸς μου.
 Αἰχμαλωσίαν, δις καὶ τρίς θανάτου σκληροτέραν!
 Ἄγριος Ἄραψ καὶ πληγὴν μοὶ ἔφερε δευτέραν,
 καὶ ἤδη τρίτης ἔμελλον νὰ καταντήσω θῦμα,
 ὅπότεν κατὰ σύμπτωσιν ἰδὼν μαχαίρας τμήμα,
 τὸ σφικτοέδεσα ἐντὸς τῆς ἀσθενοῦς παλάμης,
 καὶ ὅλας μου διὰ μιᾶς ἐντείνας τὰς δυνάμεις,
 οὕτως ἐσώθην πολεμῶν καὶ τοὺς ἀπίστους σχίσας,
 καὶ μόλις ζῶν διέφυγα, κ' εὐρίσκομαι μαζῇ σας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Δὲν εἶπες πλὴν τί γίνονται ὁ ἀρχηγὸς κ' οἱ ἄλλοι.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Οἱ ἄλλοι; Ἐξακολουθεῖ ἡ ἀνισὸς των πάλη.
 Τὸ πρῶτον τεῖχος ἔπεσεν. Ἡ μάχη συνεμίγη,
 εἰς ἓν συσσωματούμενοι διέμεινον ὀλίγοι.
 Ὁ ἀρχηγὸς εἶναι παντοῦ, εἰς ὅλα κ' ὑπὲρ ὅλων.
 Ἡ κυβερνώσά του φωνὴ κροτεῖ ὡς πυροβόλον.
 Ὅπου φανῇ, τὴν πλάστιγγα λυγίζει τῶν πολέμων,
 καὶ φεύγει τὴν ῥομφαίαν τοῦ ὁ Μουσουλμάνος τρέμων.
 Ἀλλὰ διεσκορπίσθησαν τῶν φίλων τοῦ οἱ πλεῖστοι.
 Ὁ θόρυβος εἶναι κοινὸς κ' ἡ σύγχυσις μεγίστη
 γενναίως εἰς τὸ κεντρικὸν χαράκωμα παλαίει
 καὶ Σπαρτιάται σῶζουσι τὴν δεξιὰν γενναῖοι,
 καὶ πέραν πρὸς τ' ἀριστερά, εἰς τοῦ κρημνοῦ τὰ μέρη
 πεισματωδῶς οἱ ὁπαδοὶ ἀντέχουν τοῦ Κρυνέρη.
 Ἡ μάχη ἔξακολουθεῖ ὡς οὗτοι ν' ἀπαυδῇσιν.
 Ἐλπίδες μάταιαι! στιγμὰς ὀλίγας θενὰ ζήσουν!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Καὶ θὰ θερίσῃ σήμερον καθὼς ἀγροῦ ἀστάχεις
 τὸ ἄνθος τῆς πατρίδος μας ὁ πέλεκυς τῆς μάχης;
 Θὰ κόψῃ ἡ μοῖρα τῆς ζωῆς τῆς εὐγενοῦς τὸν μίτον,
 ἥς ὕψος κ' ἐνθουσιασμός ἡ φύσις πᾶσα ἦτον;
 Κ' εἰς τὴν στιγμὴν τὴν ἱερὰν, καθ' ἣν θεν' ἀναβαίνει
 ἀπὸ τῆς γῆς εἰς οὐρανὸν ψυχὴ ἡγιασμένη,
 καὶ σμῆνος εὐτυχῶν ψυχῶν θὰ τὴν περικυκλόνῃ,
 ἡμεῖς θεν' ἀποθνήσκωμεν ἐδὼ μακρὰν τῶν μόνων;

(Καλύπτει τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν του. Ἐξωθεν ἀκούεται θόρυβος.)

Ἀκούετε τὴναραχὴν, τὸν θόρυβον τὸν νέον;

Ἀκούετε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἶν' οἱ ἐχθροί. ὦ! μὴ διστάζῃς πλέον.

Μὴ ἀπωλέσῃς τὰς στιγμὰς αὐτὰς τὰς τελευταίας.

Φύγε, ὁ δρόμος εἶν' ἐδῶ.

(Ρίπτονται εἰς τὴν σκηνὴν ὁ ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ καὶ ΠΟΛΛΟΙ ΑΛΛΟΙ
 σκορπιζόμενοι εἰς διαφόρους θέσεις.)

ΛΑΜΠΡΟΣ

Θεέ! ὁ Καλλικέας!

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Τὰ δένδρα! Σπαρτιᾶταί μου, τὰς πέτρας! μὴ ἀργεῖτε.

Πηδᾶτε! Εἰς τὸ σπήλαιον ἐπὶ δ' ὀχυρωθῆτε.

(Διάφοροι ἀναβαίνουνσι τοὺς βράχους.)

Μᾶς κυνηγοῦν. Αἶ! πτώματα ἅς καλυφθοῦν οἱ δρόμοι.

Τὰ πυροβόλα σας βραγχὰ δὲν φαίνονται ἀκόμῃ.

ΕΓΓΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Δὲν ἔρχονται κατόπιν μας. Δὲν εἶχον τόλμην τόσῃν

τὰ ἐπικίνδυνα στενὰ τῶν βράχων ν' ἀναβῶσιν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἐφύγετ', ἐσκορπίσθητε! ὁ ἀρχηγὸς ποῦ μένει;

ΧΛΩΡΟΣ

Ἐδὼ καθήμεθ' ἀσφαλεῖς· κἄνεις δὲν ἀναβαίνει,
καὶ ἂν ἀπλῶς κυλίωμεν κατὰ τῶν βράχων λίθους.

ΕΥΑΝΘΟΠΟΤΑΟΣ

Ἐδὼ ἡμέρας πολεμοῦν ὀλίγοι κατὰ πλήθους.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Ἐκεῖ! ἐκεῖ! τὰς κορυφάς! Γενναῖοι, μὴ φοβεῖσθε.

Ἄς τρέμηι μόνος ὁ ἐχθρὸς ἐν ὄσῳ ζῶντες εἴσθε.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἀπεσκιρτήσατε καὶ σεῖς τῆς μάχης τὸ πεδίον;

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Τὸ στάδιόν της θέατρον εἶναι σφαγῶν ἀγρίων.

Ἡ σιδηρὰ εὐστάθεια δὲν φθάνει τῶν γενναίων
νὰ καταβάλῃ τὴν ὀρμὴν τῶν πολεμίων πλέον.

Ὁ ἀριθμὸς ἀνώτερος ἐδείχθη τῆς ἀνδρίας.

Ἡ μάχη τῶρα σύγκειται ἀπὸ μονομαχίας.

Τινὲς ἀντέχουν. Νὰ σωθοῦν δὲν εἶναι ἡ ἐλπίς των,
ἀλλὰ νὰ πέσουν μετ' ἐχθρῶν ἐλπίζουν ὅ,τι πλείστων.

Κ' ἡμεῖς δὲν ἐπροσφέραμεν μικρὰν σπονδὴν αἱμάτων.

Οἱ λέοντές μου εἰς σωροὺς ἐπάτησαν πτωμάτων,

κ' ἐκεῖ ὑπὸ τὴν ἄνισον καταβληθέντες πάλιν,

ἤλθον ἐδὼ τὸν πόλεμον ν' ἀνανεώσουν πάλιν.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Λοιπὸν, — ἐνέδωσε λοιπὸν τὸ δεξιὸν σας κέρασ;

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Ἐκαρτερήσαμεν πολὺ. Πλὴν θέσεις ἀνωτέρας

οἱ Τοῦρκοι ἐκυρίευσαν, κ' ἐκεῖθεν πῦρ ῥαγδαῖον

ὀλόγυρά του θάνατον καὶ φρίκην διαχέον,

ἡπείλει τέλος εἰς ἡμᾶς ἀνεκδικήτου μοίρας.
 Εὐθύς τὰς θήκας κατὰ γῆς, τὰ ξίφη εἰς τὰς χεῖρας,
 κ' ἐμπρός! Ὁ ἄδης θὰ μετρᾷ ἀκόμη ἕως τώρα
 ὅποσα τῷ ἐστείλαμεν ψυχῶν ἀπίστων δῶρα.
 Ἐσφάζομεν· ἀλλ' ὅταν εἰς ἐμάχετο πρὸς δέκα,
 ὅταν ἀπέκαμ' ἐντελῶς ἡ χεὶρ ποῦ ἐπελέκα,
 πᾶσ' ἀντιστάσεως ἐλπίς ἐχάθη περαιτέρω.
 Ἐπόθουν εἰς τὸν ἀρχηγὸν βοήθειαν νὰ φέρω,
 πρὸς τὸν Κρυνέρην ἤλπισα τὸν δρόμον μας νὰ σχίσω,
 πλὴν χάσμα εἶχον ἀπ' ἐμπρός, καὶ βράχους ἀπ' ὀπίσω.
 Τότε «Θὰ πέσωμεν λοιπὸν ὡς εἰς σφαγεῖον ταῦροι,
 καὶ θὰ βαφοῦν εἰς αἷμά μας οἱ Τοῦρκοι καὶ οἱ Μαῦροι;»
 ἀνέκραξα. «Κατόπιν μου, ἀνδρεῖοι Σπαρτιᾶται!»
 Αἱ μάχαιραι ἅς σχίσωσι τὸν δρόμον σας. Κτυπάτε!
 Κ' ἐχύθημεν, καὶ θάνατον ἐσπείραμεν καὶ τρόμον,
 καὶ μεταξύ των τῆς φυγῆς ἠνοίξαμεν τὸν δρόμον.
 Νὰ μᾶς προσβάλουν κ' εἰς αὐτοὺς τοὺς βράχους ἂν θελήσουν,
 διὰ χειμάρρων αἵματος θεὰ τοὺς κοκκινίσουν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τὸν ἀρχηγὸν ἀφήσατε κ' ἐφύγατε. Ἀρμύζει
 εἰς ἄνδρας τοῦτο;

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Ἐκαστος τὸν ἑαυτὸν του σώζει
 εἰς ὥραν ὡς τὴν τωρινήν. Ὁ ναυαγὸς ποῦ σχίζει
 τὸ κῆμα, μόνος κολυμβῶν νὰ λυτρωθῇ πασχίζει.
 Ἐὰν ἐμένομεν ἐκεῖ, ἐθνήσκομεν ματαίως,
 ἐν ᾧ ἐδῶ κ' ἐκδίκησιν θὰ ἔχωμεν βεβαίως.
 Ὁ Φλῶρος δὲν ἐνέδωσεν ἀκόμη. Ἐκυκλώθη,
 πλὴν μετ' ἀνδρίας θαυμαστῆς τὴν προσβολὴν ἀπώθει.
 Διέσχιζε κ' ἐσκόρπιζε τὸ πλῆθος τῶν ὁρμώντων,

καὶ περίξ του ἀνήγειρε χαράκωμα νεκρῶν των.
 Καὶ ὁ Κρυνέρης ἔμενε καὶ τὸν συνεβοήθει·
 κ' ἐκεῖνος ἐκλονίζετο, ἀλλὰ δὲν διελύθη.
 Εἶναι ἡ θέσις των δεινῇ, θεὰ σωθοῦν ὀλίγοι.
 Εὐδαίμων μόνον ἂν ἐδῶ κἀνείς των διαφύγη.

ΙΠΠΟΤΗΣ (ἐρχόμενος δραματικῶς)

Φυγή! διάλυσις! φυγή! ἀπέλθετε! σωθῆτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί λέγεις;

ΙΠΠΟΤΗΣ

Καὶ τὸ ἔσχατον χαράκωμα πορθεῖται.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί γίνονται οἱ σύντροφοι;

ΙΠΠΟΤΗΣ

Εἰς ταραχὴν μεγάλην.

Ἄλλοι ἀτάκτως πολεμοῦν καὶ ἄλλοι φεύγουν πάλιν.
 Ἄλαλαγμός καὶ θόρυβος καὶ κρότος πυροβόλων
 καὶ σύγχυσις καὶ διωγμός εἰς τὸ πεδῖον ὄλον.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Καὶ ὁ Κρυνέρης;

ΙΠΠΟΤΗΣ

Πολεμῶν ἀνθίστατο μετ' ἄλλων·
 ἀλλ' ἔφυγε συρόμενος μακρὰν μου εἰς τὸν σάλον,
 καὶ δὲν τὸν εἶδα ἔκτοτε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Τί ἔγινεν ὁ Φλῶρος;

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ὁ ἀρχηγός; πλησίον του δὲν ἦμην εἰς τὸ ὄρος.
 Τὸ πλῆθος μοὶ τὸν ἔκρυπτε καὶ ὁ καπνός.

ΝΕΟΚΛΗΣ καὶ ΠΟΛΛΟΙ ΑΛΛΟΙ (ὁρμῶσιν εἰς τὴν σκηνὴν φεύγοντες.)

ΛΑΜΠΡΟΣ

Ἀκόμη

καὶ ἄλλοι φεύγουν ἔντρομοι.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Δὲν εἶναι ἄλλοι δρόμοι;

Πόθεν νὰ φύγωμεν; Ἐδὼ τὸ βάραθρον προσχαίνει.

Δὲν τὸ πηδῶμεν;

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (βρίσκεται ἔμπρὸς του)

Ἄφρονες, σταθῆτε. Τί συμβαίνει;

Τί τρέχ' εἰς τὸ στρατόπεδον;

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Ποῦ τρέχετε; σταθῆτε.

Ἡ θέσις εἶναι ὀχυρὰ καὶ ἐφόδους δὲν φοβεῖται.

ΝΕΟΚΛΗΣ

Τί τρέχ' εἰς τὸ στρατόπεδον; Καταστροφή καὶ φρίκη.

Οἱ Τοῦρκοι σφάζουν, χύνονται ὡς πεινασμένοι λύκοι.

Οἱ ἐδικοί μας ἔφυγον καὶ φεύγουν, καὶ ὀλίγοι

ἀκόμη μένουν σταθεροὶ, καὶ ἐκεῖνοι θέλουν φύγει.

Ἐμπρὸς μου, ἔχων τρεῖς πληγὰς καιρίας εἰς τὸ στῆθος

καὶ ὁ Κρυνέρης ἔπεσεν ἐχθρῶν φονεύων πλῆθος.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Τὸ βλέπω· ἦλθεν ὁ καιρὸς ν' ἀπελπισθῶμεν πλέον.

Ἀπέθανε τοῦ Παρνασσοῦ ὁ πολιόθριξ λέων.

Τὸ ὄρος τὸ ἀρχαῖόν του, τὸ ὄρος τὸ πιστόν του

θ' ἀφῆκεν ἦχον γοερὸν διὰ τὸν θάνατόν του,

καὶ ὁ ἐχθρὸς, ὃς κατ' αὐτοῦ ματαίως ἐπολέμει,

θενὰ τὸν βλέπῃ, καὶ νεκρὸν ἀκόμη θὰ τὸν τρέμῃ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (πρὸς τὸν Δημήτριον)

Τὸ ἤκουσας, τετέλεσται, δὲν ἔχομεν ἐλπίδα.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

Ἄς φύγωμεν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (πρὸς τὸν Νεοκλῆν)

Τί γίνεται ὁ Φλῶρος;

ΝΕΟΚΛΗΣ

Δὲν τὸν εἶδα.

(Ἐπέρχεται ὁ ΚΑΡΑΒΟΣ καὶ ἄλλοι.)

ΚΑΡΑΒΟΣ (πρὸς τοὺς ὁπαδοὺς του)

Ἐδὼ εἶναι ἡ θέσις μας, ἐδὼ εἶν' ἡ σημαία.

Ἰδοὺ καὶ ἄλλοι σύντροφοι.

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

Τί γίνεται, τί νέα;

ΚΑΡΑΒΟΣ

Αἶ! νέα!—Χαρακώματα ὡς τοῦ κρημνοῦ τὸ πέρας!

Ἐδὼ νὰ πολεμήσωμεν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας,
καὶ ὅταν νύξ ἀσέλγητος τὰ ὄρη συσκιάσῃ,
ἄλλος ἄλλοῦ ἅς φύγωμεν πλανώμεν' εἰς τὰ δάση.

Ἐκεῖ ἀπώλετο τὸ πᾶν. Ὁ μόνος ἐπιμένων
εἶναι ὁ Φλῶρος. Μεταξὺ πετρῶν σεσσωρευμένων,
εἰς μέρος ὑπερκείμενον τῶν πέριξ του κοιλάδων,
ἐκάλυπτε μαχόμενος τὸν δρόμον τῶν φυγάδων.

Πλὴν ἤδη ἀποστερηθεὶς τῶν δύω του πτερύγων,
καὶ ὑπ' ἐχθρῶν περιζωσθεὶς, καὶ μόνος μετ' ὀλίγων,
ἄφ' οὗ ἀκόμη πρὸς καιρὸν ἡρωϊκῶς παλαίσῃ,
ὡς πίπτει φλέγων κεραυνὸς, ἡρωϊκῶς θὰ πέσῃ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Θὰ πέσῃ, λέγεις! διὰ σᾶς θὰ πέσῃ πολεμήσας,
καὶ ν' ἀποθάνῃ μετ' αὐτοῦ δὲν ἔμεινε κἀνείς σας.
Ἐσώθητε διὰ φυγῆς, τὸν ἀρχηγόν, τὸν φίλον,
τὸν σύντροφον ἀφήσαντες εἰς χεῖρας ἀλλοφύλων,

καὶ διὰ τὰ κερδίσητε στιγμὰς ἀδόξου βίου
 εἰς τοὺς ἐχθροὺς ἐδώσατε τὸ αἷμα τοῦ ἀνδρείου.
 Ἐδειλιάσατ', Ἕλληνες, κ' ἐστρέψατε τὰ νῶτα.
 Ποῦ εἶν' οἱ πρῶτοι ἔρκοι σας, τὰ σχέδια τὰ πρῶτα;
 Ποῦ εἶναι ἡ αὐθάδης σας πεποίθησις; ποῦ εἶναι
 αἱ λέξεις αἱ ὀγκώδεις σας κ' αἱ κομπορρημοσύναι;
 Οἱ τῆς Ἑλλάδος εἰσθε σεῖς ἀυτόκλητοι σωτῆρες;
 Αἰσχύνῃ! διατί ἀργοῦν αἱ ἀνδρικάί σας χεῖρες,
 ὅταν ἐκεῖ κυλίνεται ἀλέθουσα ἡ μάχη;
 Ἄλλ' εἶναι ἀσφαλέστεροι τῶν κορυφῶν οἱ βράχοι.
 Πηγαίνειτ', αἷμα δουλικὸν σᾶς ἐξογκοῖ τὰς φλέβας.
 Τοὺς πόδας τῶν τυράννων σας φιλήσατε μὲ σέβας,
 καὶ εὖνοιαν θηρεύσαντες, πιστοὶ των ὑπηρεταί,
 ὅτι τοῖς παρεδώσατε τὸν ἀρχηγὸν εἰπέτε.

ΚΑΡΑΒΟΣ

Μειράκιον, τὰς λέξεις σου ὀλίγον συλλογίσου.
 Νὰ τὰς πληρώσῃ δύναται, παιδίον, ἡ ζωὴ σου.
 Ἄν δὲν σὲ πείθ' ἡ ἀπειλὴ, τὸ ξίφος μου σὲ πείθει
 πῶς ἡ τιμὴ μας ἀποινὶ ποτὲ δὲν προσεβλήθη.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ὦ! λοιπὸν αἶσθημα τιμῆς εἰς τὰς ψυχὰς σας καίει;
 Τότ' ἐκεῖ κάτω, καὶ γυμνὰ τὰ ξίφη σας γενναῖοι!
 Ἄς σᾶς ἰδῇ τὸ γένος σας, ὦ πρόμαχοι τοῦ γένους,
 ἐνδόξως ἀποθνήσκοντας, ἀλλ' ὄχι νικωμένους.
 Ὅλ' ἡ Εὐρώπη· παρ' ὑμῶν θαυμάζουσα ἄς μάθῃ,
 πῶς εἰς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς ὁ Ἕλλην δὲν ἐχάθη,
 πῶς ἂν τὰ ζῶμεν εἰς δεσμὰ προωρισμένον ἦτον,
 ἐλευθερίας ἄξιοι ἐδείχθημεν οὐχ ἥττον.
 Τῆς ἀνεξαρτησίας μας ἀνέτειλεν ὁ πρῶτος
 ἀστὴρ· μὴ συγχωρήσητε τὰ δύση εἰς τὸ σκότος.

Αἰ ἔλαφ' εἰς τὰ σπήλαια καταφυγὴν εὐρίσκουν·
οἱ ἄνδρες εἰς τὸν πόλεμον νικοῦν ἢ ἀποθνήσκουν.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ (εἰσορμῶν)

Τετέλεσται! τοῦ ἀρχηγοῦ ἡ θέσις παρεδόθη.
Ἀκόμῃ μόνος πολεμεῖ, καὶ περιεκυκλώθη.
Πικρὰ δεσμὰ ἢ θάνατον τῷ ἐτοιμάζ' ἡ μοῖρα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ὦ! τότε ἐνίσχυσον, Θεέ! τὴν ἀσθενῆ μου χεῖρα.

(Ῥίπτεται καὶ ἀρπάζει τὴν μικρὰν σημαίαν ἐκ τοῦ βράχου)

Ὑπάγω ὅπου χρεωστοῦν νὰ τρέξουν οἱ γενναῖοι,
ὅπου ἡ δόξα μὲ καλεῖ, ὅπου τὸ αἷμα ῥέει,
ὅπου πετᾷ ὁ ἄγγελος, φλογὸς πτερὰ ταραττων,
καὶ ἀγιάζει τὰς πληγὰς, τὸ αἷμα τῶν θυμάτων.
Ὁ οὐρανόθεν εὐλογῶν τὸν λόχον τῶν Ἑλλήνων,
ὁ μέγας, ὁ τὴν τρέμουσαν περιστερὰν κρατύνων,
εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ αἵματος θὰ μὲ καθοδηγήσῃ.
Ὅστις δειλὸς καὶ ἀνανδρος, ἄς μὴν ἀκολουθήσῃ.

(Ῥίπτεται μετὰ βίας ἔξω τῆς σκηνῆς.)

ΚΑΛΑΙΚΕΑΣ

ὦ! καταισχύνῃ δι' ἡμᾶς! Τὸ χθесινὸν παιδίον
νὰ μᾶς διδάξῃ ἔπρεπε τὸ χρέος τῶν ἀνδρείων;
Ἀπέναντ' εἰς τὸν θάνατον ἡρωϊκῶς πηγαίνει.
Τίς ἔχων εἰς τὸ στῆθός του ἀνδρὸς καρδίαν, μένει;
Κατόπιν, Σπαρτιᾶταί μου! ἄς λάμπουν εἰς τὴν πάλιν
ὥς ἀστραπαὶ τὰ ξίφη σας, κ' οἱ ὀφθαλμοὶ σας πάλιν.
Ἄς ὀδηγῇ τὸ βῆμά σας ἡ ἱερὰ σημαία,
καὶ μάρτυς τοῦ θανάτου μας ἄς εἶναι τελευταία!

(Οἱ Σπαρτιᾶται πηδῶσιν ἐκ τῶν βράχων, ὅπου ἦσαν διεσπαρμένοι,
καὶ γυμνοῦντες τὰ ξίφη ἀκολουθοῦσι τὸν Δημήτριον.)

ΚΑΡΑΒΟΣ

Ἡμεῖς, συστρατιῶταί μου, τί μένομεν ὀπίσω ;
Κατόπιν! καὶ ἂν φονευθῶ, κἂν δοῦλος δὲν θὰ ζήσω.

(Ῥίπτονται καὶ οἱ λοιποὶ ἔξω.)

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Τὴν ἱερὰν σημαίαν μας ὁ Τοῦρκος θὰ πατήσῃ
ἀφ' οὗ διὰ τοῦ στήθους μας τὴν δίοδόν του σχίσῃ.

(Ἀναχωροῦσιν ὅλοι συγχρόνως πλὴν τοῦ Λάμπρου καὶ Γεωργίου.)

ΛΑΜΠΡΟΣ (πρὸς τὸν Γεώργιον σύροντα τὸ ξίφος του
καὶ ἐτοιμαζόμενον νὰ ἐξέλθῃ)

Φεύγεις, Γεώργιε, καὶ θύ· κ' εἰς τὸ βουνὸν ἐπάνω
μ' ἀφίνεις ἀβοήθητος καὶ μόνος ν' ἀποθάνω ;
Βλέπεις ἡ μία μου πληγὴ πῶς εἰς τὸν πόδα εἶναι.
Δὲν ἤμπορῶ κατόπιν σας ν' ἀκολουθήσω. Μεῖνω.
Πᾶσα προσπάθεια ἐκεῖ θέν' ἀποβῇ ματαία.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Εἶν' ἡ ζωὴ μου εἰς τινα ἀκόμῃ ἀναγκαία ;
Ὑπάρχει ἄνθρωπος ζητῶν τὴν ὑποστήριξίν μου ;
ὦ ! σ' εὐλογῶ, σ' εὐγνωμονῶ. Ἰαίνεις τὴν ψυχὴν μου.
Δὲν σὲ ἀφίνω πάσχοντα· μαζήσου, Λάμπρε, μένω.
Κατόπιν των δὲν ἤμπορῶ, δὲν θέλω νὰ πηγαίνω·
δὲν θέλω ἀποθνήσκοντα ἐν μέσῳ τῶν πολέμων
νὰ τὸν ἰδῶ πῶς μειδιᾷ ἐρώμενος κ' εὐδαίμων,
καὶ πῶς ἐκπνέων, τὴν ψυχὴν μ' ἐν φίλημ' ἀποθέτει
εἰς χεῖλη ἅ καὶ ἄψυχα τῷ μειδιῶσ' εἰσέτι.
Τί εἶναι, τί ὁ θάνατος εἰς τοὺς ἀγαπωμένους ;
Μακαριότης εἶναι ἂν τοὺς εὖρῃ ἐνωμένους.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Τίς ἦτον ὁ ἐνθουσιῶν ἐκεῖνος νεανίας,
ὁ ἐμφυσήσας εἰς αὐτοὺς ἐκ νέου φλόγ' ἀνδρίας ;

Ἦλθε, νομίζω, κατ' ἀρχὰς μαζῇ σου εἰς τὸ ὄρος,
καὶ πρὸς αὐτὸν ἐδείκνυε προσπάθειαν ὁ Φλῶρος.
Ὑπάρχει σχέσις, φαίνεται, ἀρχαία μεταξύ των.
Οἱ χαρακτῆρές του γνωστοὶ μ' ἐφάνησαν. Τίς ἦτον;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Μὴ μ' ἐρωτᾷς, μὴ μ' ἐρωτᾷς.—'Ανέλαβες; πῶς εἶσαι;
Σὲ βλέπω, εὐκολώτερα περιπατῶν κινεῖσαι.

ΛΑΜΠΡΟΣ

Εἰς τοῦ σπηλαίου τὴν σκιὰν ν' ἀναπαυθῶ πηγαίνω.
Πλὴν μεῖνε, μὴ μὲ παραιτεῖς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ναὶ, πῆγαινε, καὶ μένω.

(Ὁ Λάμπρος ἀποσύρεται εἰς τὸ σπήλαιον.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐπῆγ', ἐπῆγε νὰ ριφθῇ εἰς σφαίρας καὶ εἰς αἶμα,
καὶ οὐδὲ κἂν μ' ἀπέτεινε παρηγορίας βλέμμα.
Νὰ ἀποθάνῃ ἔτρεξεν ἐν μέσῳ τῆς ἐρήμου,
καὶ οὐδὲ κἂν μ' ἐπρότεινε «'Απόθανε μαζῇ μου.»
Ματαίως ἔρημα βουνὰ ὁ στεναγμός μου κρούει
μ' ἐγκαταλείπει ἐπὶ γῆς καὶ οὐδὲ τὸν ἀκούει.
Μ' ἀφίνει πρὸς ἀκοίμητον τὸν πόνον νὰ παλαίω,
μ' ἀφίνει νὰ αἰσθάνωμαι, μ' ἀφίνει ν' ἀναπνέω.
Ὡ πλάστα, δὲν ἀδημονῶ. Εἶναι πικρὸς ὁ πόνος,
πλὴν πρόχειρον μᾶς ἔδωσες τὴν ἴασιν συγχρόνως.
Ὁ βίός μας εἶναι εἰρκτὴ, ἀλύσεις τὰ δεσμά του,
εἰς χεῖράς μας πλὴν ἔθεσας τὴν κλεῖδα τοῦ θανάτου.

(Σύρων τὸ πυροβόλον ἐκ τῆς ζώνης του)

Σὺ τὸ φυσῶν κεραύνειον πνοὴν θανατηφόρον,
τῆς ἡσυχίας φέρε με τὸ τελευταῖον δῶρον.

Πολλάκις με διέσωσας κατὰ ληστών ἀνόμων
σῶσόν με ἤδη κατ' ἐμοῦ, καὶ θὰ σοὶ εἴμ' εὐγνώμων!

Θεν' ἀποθάνω, καὶ ποτὲ οὐδὲ θὰ τὸ ἀκούσῃ,
οὐδ' ἐν τῇ δάκρυ συμπαθὲς νεκρὸν θενὰ μὲ λούσῃ.
"Οχι! νὰ τρέξω, νὰ ριφθῶ ἐν μέσῳ τοῦ πολέμου,
νὰ μὲ γνωρίσῃ, νὰ ἰδῇ πῶς ρέουν αἱ πληγαί μου,
ἐν βλέμμα συναισθήσεως καὶ οἴκτου νὰ μοὶ ῥίψῃ,
καὶ αἱ ψυχαί μας ν' ἀναβοῦν συγχρόνως εἰς τὰ ὕψη.

(Κινεῖται νὰ ἐξέλθῃ, καὶ ἀκούων ταραχὴν ἵσταται)

Ὁ ἄγριος ἀλαλαγμὸς τί εἶναι; τί ἀγγέλλει;
Τὸν θάνατόν σας! καὶ ὁρμᾷ τῶν Τούρκων ἡ ἀγέλη,
πατήσασα ὕβριστικῶς ἐπὶ τὰ πτώματά σας,
τὰς τελευταίας θέσεις μας νὰ καταλάβῃ πάσας!
Ἐσχατον θῦμά των καὶ σὺ κατάπεσε καὶ μεῖνε.

(Ἐν ᾧ θέλει νὰ ὁρμήσῃ)

ΦΩΝΑΙ (Ἐξώθεν)

Ἐλευθερία καὶ πατρίς!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (ἀποσυρόμενος κατὰ μέρος)

Οἱ ἐδικοί μας εἶναι!

Εἰσέρχεται ὁ **ΦΛΩΡΟΣ** καὶ οἱ **ΟΠΛΑΙΟΙ ΤΟΥ**.

ΦΛΩΡΟΣ

Θριάμβου δάφνην ἐρυθρὰν ἐδρέψατε, γενναῖοι!
Καθὼς ἡ αὔρα τοῦ βουνοῦ ἦτις σᾶς περιπνέει,
καθὼς ὁ σχίζων αἰτὸς τὸ πλάτος τοῦ ἀέρος,
εἰς τῶν πατέρων σας τὴν γῆν πλανᾶσθε ἐλευθέρως.
Εἰς τὴν Ἑλλάδα σήμερον τῶν ὅπλων σας ὁ κρότος
ἐπέταξεν ὡς ἄγγελος ἐλευθερίας πρῶτος,
καὶ τῶν ἀγώνων ὁ ἀστήρ ὁ ἤδη ἀνατέλλων
εὐκλείας εἰς τοὺς μεθ' ἡμᾶς προαναγγέλλει μέλλον.

Ἴδέτε πῶς τὸν Παρνασσὸν ἀκτῖνες λούουν ὅλον,
 ἰδέτε τὸν σαπφείριον τοῦ οὐρανοῦ μας θόλον
 πῶς στίλβει ἐορτάσιμος καὶ μειδιᾷ ὡς χαίρων,
 διότι πάλιν εἰς ψυχὰς ἀνοίγεται ἐλευθέρων.
 Ὑπερηφάνως πρὸς αὐτὸν ὑψώσατε τὸ βλέμμα.
 Ἐκεῖ ὡς ῥυαξ ἱερὸς ἀνέβρυσεν τὸ αἶμα,
 δὲ σήμερον ἐχύσατε ὑπὲρ ἐλευθερίας.
 Ἐκεῖθεν χάριτος ἀκτῖς καὶ δόξης αἰωνίας
 κατέρχεται τὸ μέτωπον κυκλοῦσα τῶν πεσόντων,
 καὶ τὰς γενναίας των ψυχὰς ἐξαίρει εἰς τὸν Θεόν των.
 Ἐσεῖσατε μὲν ἡλεκτρικὸν σπινθῆρα τὴν Ἑλλάδα,
 εἰς θεῖον πῦρ ἀνήψατε τὴν ἐσθεςμένην δαῖδα,
 ἐνδόξως ἐπληρώθησαν οἱ ἐνδοξοὶ σας ὄρκοι,
 καὶ διελύθη ὁ ἐχθρὸς ὅστις σᾶς πολιώρκει.
 Τοῦ κόσμου ἤδη ἀνοιχτοὶ σᾶς εἶναι ὅλ' οἱ δρόμοι.
 Ἐν ὅσῳ εἴσθε κύριοι τῶν ἔργων σας ἀκόμη,
 πρὶν πολλαπλάσιος στρατὸς καὶ νέοι μισθοφόροι
 ἐκ νέου ἐπερχόμενοι σᾶς κλείσωσ' εἰς τὰ ὄρη,
 ἐκλέξατε τί θέλετε καὶ ποῦ θενὰ στραφῆτε.
 Θὰ διαμείνητ' ἐνοπλοὶ τοῦ ὄρους ἐρημίται ;
 Ἀγνώστως εἰς τὰς πατρικὰς θὰ καταβῆτε χώρας ;
 ἢ πρὸς ἀκτὰς ἄλλοδαπὰς θὰ στρέψητε τὰς πρῶρας ;
 Εἰπέτε, καὶ ἡ ἐκλογή εὐλόγως σᾶς ἀνήκει.
 Τὸ εὐγενὲς δικαίωμα σᾶς ἔδωκεν ἡ νίκη.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἐν ᾧ ἀκόμη πρόσφατος ἡ νίκη ἦτις μᾶς στέφει
 ἐλπίδας εἰς τὰ στήθη μας ὑπερηφάνους τρέφει,
 τὰς φλογεράς μαχαίρας μας διψῶσας νέας νίκας
 θενὰ τὰς ἐπιστρέψωμεν ἀπράκτους εἰς τὰς θήκας ;
 Ὁ ἰσχυρὸς δὲν γίνεται τυράννων ὑπηρέτης

οὐδ' εἰς τὰ ξέν' ἀποδημεῖ τοῦ ἔθνους του δραπέτης.
 Σὺ ἀφ' ἡμῶν μὴ χωρισθῆς, καὶ δὸς ἐδῶ τὴν χεῖρα
 πῶς μένεις ὥς νὰ μᾶς γνωσθῇ τοῦ Ῥήγα μας ἡ μοῖρα,
 καὶ σ' ὑποσχόμεθα ζωὴν εἰς αἰωνίαν μάχην,
 ἀπὸ κρημνοῦ εἰς φάραγγα κ' ἐκ ῥάχεως εἰς ῥάχιν,
 ἕως οὗ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς ὁ ἐλευθερωτὴς μας,
 ἢ ἕως οὗ ἀπολεσθῇ ὡς ἔχνους ἡ ἐλπίς μας.

ΦΛΩΡΟΣ

Σεῖς τὴν ζωὴν μ' ἐσώσατε· εἶν' ὅλη ἐδική σας.
 Νὰ μείνω σᾶς ὑπόσχομαι εἰς τὰ βουνὰ μαζῇ σας.
 Καὶ μέχρις οὗ μετὰ στρατῶν ὁ Ῥήγας μας νὰ φιάσῃ,
 τὴν ἀνεξαρτησίαν μας νὰ σώζωμεν εἰς δάσῃ,
 κ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ν' ἀκουσθῇ ἀπὸ τῆς ἀκρωρείας
 ἀνακλητήριος φωνὴ κατὰ τῆς τυραννίας.
 Ὡς ἀνατέλλουν τὴν αὐγὴν ἐπὶ τὰ ὄρη πρῶτα,
 κ' ἐκεῖθεν ἔρπουν εἰς τὴν γῆν τοῦ οὐρανοῦ τὰ φῶτα,
 ἃς λάμψῃ πρῶτον εἰς αὐτὰ καὶ ἡ ἐλευθερία,
 κ' ἐκεῖθεν εἰς τὰ ταπεινὰ ἃς καταβῇ πεδία.
 Καὶ τώρα ἄγωμεν! καιρὸς νὰ μεταβῶμεν πάλιν
 εἰς θέσιν ἄλλην ὀχυράν, ἀγνωστοτέραν ἄλλην,
 καὶ δίδοντες ἀνάπαυσιν μικρὰν εἰς τὰς μαχαίρας,
 νὰ μετοξύνωμεν αὐτὰς πρὸς νίκας λαμπροτέρας.

ΛΑΜΠΡΟΣ (ἐξελθὼν τοῦ σπηλαίου, καὶ μετὰ δυσκολίας συρθεὶς
 μέχρι τοῦ Φλώρου)

ὦ! μὴ μ' ἐγκαταλείπετε εἰς τὸ βουνὸν ὀπίσω.
 Πονῶ· δὲν ἔχω δύναμιν νὰ σᾶς ἀκολουθήσω.
 Φορεῖον κλάδων πλέξατε, καὶ θέσατέ μ' ἐπάνω,
 καὶ εἰς ἀγκάλας ἀδελφῶν καὶ φίλων ν' ἀποθάνω.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὁ Λάμπρος! Μόλις, φίλε μου, κινεῖσαι. Ἐπληγώθης;

ΛΑΜΠΡΟΣ

Τῆς μάχης παρεπόμενα. Πλὴν σὺ πῶς διεσώθης;
 Ὅταν τὴν μάχην ἄφησα ἐπάλαιες ὡς λέων
 πλὴν μόνος τί ἐδύνασο πρὸς στράτευμα παλαίων;
 Διάλυσις ἐπέκειτο, καταστροφή καὶ φρίκη.
 Ἀπροσδοκῆτως δι' ἡμᾶς πῶς ἐκηρύχθ' ἡ νίκη;

ΦΩΩΡΟΣ

Ναί, φοβερά καταστροφή ἐπέκειτο. Ματαίως
 ἀπέθνησκειν ὁ εὐτολμος κ' ἐμάχετ' ὁ γενναῖος.
 Ματαίως ἐσωρεύοντο νεκροὶ ἀλλεπαλλήλως,
 πρὸς πλῆθος πολλαπλάσιον ἐματαιοῦτ' ὁ ζῆλος.
 Αἱ μάχαιραι ἠμβλύνθησαν, ἀπέκαμον αἱ χεῖρες,
 ψυχρὰ βραγύντων καὶ νεκρῶν τὸ ὄρος ἦτο πλῆρες.
 Αἱ θέσεις παρεδίδοντο ἀλληλοδιαδόχως.
 Ἑσμίκρυνε περὶ ἐμὲ τῶν μαχητῶν ὁ λόχος.
 Ὅσους δὲν ἔσωζε φυγὴ, ἐθέριζεν ὁ φόνος,
 κ' οἱ τελευταῖοι ἔπεσον... Ἐγκατελείφθη μόνος...
 κ' ἐβλεπον πᾶσαν κατ' ἐμοῦ τὴν λύσσαν των στραφεῖσαν.
 Οἱ στρατιωταί μου μακρὰν διεσπαρμένοι ἦσαν,
 οἱ Τοῦρκοι ὡς μαινόμενοι καὶ ὡς ἀγέλαι λύκων
 τοὺς φεύγοντας ἐδίωκον, τοὺς μένοντας ἐνίκων,
 ὅτε ὁρομαῖος ἄγγελος ξανθὸς, ἀκτινοφόρος,
 καθὼς λευκὴ περιστερὰ διάττουσα τὸ ὄρος,
 τὴν ἱερὰν σημαίαν μας κινῶν ἐπὶ τῆς μάχης,
 ἐξαίφνης ὁ Δημήτριος κατέρχεται τὰς ῥάχεις.
 Ἐμβάπτοντες τὴν τόλμην των εἰς τὸ παράδειγμά του,
 ξιφῆρεις ῥίπτονται πολλοὶ ἐπὶ τὰ βήματά του.
 Πετοῦν, μοιράζουσι θάνατον, καὶ σχίζουσι τὴν ὁδὸν των
 μεταξὺ ὅπλων καὶ φλογῶν, πτωμάτων καὶ θνησκόντων.
 Ὅρμουσι ὅπου τὸν πόλεμον θερμὸν ἀκόμη βλέπουν,

τοὺς νικωμένους βοηθοῦν καὶ τοὺς νικῶντας τρέπουν.
 Ἀρτίως εἶχε συντριβῇ εἰς χεῖράς μου τὸ ξίφος,
 φονέων ἤδη ἄγριον μ' ἐπεριχύκλου στίφος,
 καὶ ἤγγιζε τὸ στῆθος μου ἡ τουρκικὴ ῥομφαία,
 ὅτε ἀστράπτει τοῦ Σταυροῦ ἐμπρός μου ἡ σημαία,
 καὶ ἀναμέσον ρίπτεται ἐμοῦ καὶ τοῦ θανάτου
 ἐκεῖνος, καὶ οἱ σύντροφοι καὶ τὰ στρατεύματά του.
 Ἐσώθην· φεύγουν οἱ ἐχθροὶ, τὰ πυροβόλα ρίπτουν,
 οἱ μὲν φονεύονται, οἱ δὲ κατὰ βαράθρων πίπτουν.
 Καὶ τῆς ἀποτυχίας των, εἰς αἵματα βαφείσης,
 ὀλίγοι διεσώθησαν νὰ φέρουν τὰς εἰδήσεις.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

(Προχωρῶν τεταραγμένος)

Καὶ ὁ πρὸς σωτηρίαν σας τοσαῦτα ἐνεργήσας,
 ποῦ εἶναι, ὁ Δημήτριος; Δὲν φαίνεται μαζὶ σας.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἐδὼ δὲν ἦλθε μεθ' ἡμῶν; Ποῦ εἶναι δὲν ἠξεύρω.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ὅχι, δὲν ἦλθεν! Ὅχι! Ποῦ; ὦ! ποῦ θεὰ τὸν εὖρω;

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Τὸν εἶδα. Ὡς ἀπήντησε τῶν μαχαιρῶν τὸ πλῆθος
 ὅς' ἐπέζήτουν στίλβουσαι τοῦ ἀρχηγοῦ τὸ στῆθος,
 ἐρρίφθη ἐναντίον των ὑπὲρ τοῦ ἀρχηγοῦ του,
 καὶ ἔπεσε τὸν θάνατον λαμβάνων ἀντὶ τούτου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πῶς; ἔπεσεν!

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀπέθανε!

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ναί, ἔπεσε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (μετ' ἀπελπισίας)

Θεέ μου!

(Πρὸς τὸν Φλώρον)

Αὐτὸς ὅστις σὲ ἔσωσεν, ὁ ἥρωας τοῦ πολέμου,
ὁ ἐμψυχῶν τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐκπλήττων,
ὁ ἀποθνήσκων διὰ σέ, ἡξεύρεις ποῖος ἦτον;
ἡξεύρεις;

ΦΛΩΡΟΣ

ὦ προαίσθησις! ὦ! λέγε μοι, ὁμίλει!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ (μετὰ φωνῆς καὶ σχημάτων ἀπελπισίας)

ὦ! ἦτον, ἦτον... οὐρανέ!... ἡ δυστυχῆς μας φίλη,
ἦτον ἡ Δάφνη! (Ῥίπτεται ἔξω.)

ΦΛΩΡΟΣ

Κ' ἔπεσεν; — ὦ Κύριε τοῦ κόσμου! —

Εἰπέ, εἰπέ, ἀπέθανεν;

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἀπέθανεν ἐμπρός μου.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἀπέθανεν! ἀπέθανε, καθὼς θεν' ἀποθάνη
ὅ,τι ὥραϊον εἰς τὴν γῆν, ὅ,τι λαμπρὸν αὐξάνει.
Ἐσβέσθη καθὼς σβύνεται τὸ φῶς κ' ἡ ἀρμονία,
κ' ἐπέστρεψεν εἰς οὐρανοὺς ὡς λάμψις οὐρανία!
Τὸ εἶδετε πῶς ἐμμανὴς ἡ λαίλαψ τοῦ θανάτου
τὸ θάλλον ῥόδον ἔθλασεν εἰς τὴν νεότητά του.
Ὅμοιως πᾶσά μας ἐλπίς, ὁμοίως πᾶν τὸ θάλλον
ἐπὶ τῆς γῆς μαραίνεται, κ' εἰς κόσμον ἀνθεῖ ἄλλον.

Τί ἔρριψεν εἰς τὸ κενὸν δημιουργία εἴρων
τὸ μαῦρον τοῦτο θέατρον ἐλπίδων καὶ ὀνείρων,
ἀγώνων πρὸς κενὰς σκιάς, καὶ μὴ ἔχόντων τέρμα,
καὶ πόθων οὓς ὁ θάνατος συντρίβει εἰς τὸ σπέρμα;

Τί ἔρριψε τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν σχεδίαν ταύτην,
παλαίοντα πρὸς κύματα καὶ πρὸς ἀνέμους ναύτην,
ὑπὸ δεινῆς θλιβόμενον ναυτίας, καὶ ὡς τέλους
ἀθλίως συντριβόμενον εἰς σύρτας καὶ σκοπέλους; —

ὦ! ὅτε σὺ μ' ἐφώτιζες, ἀστὴρ ἀκτινοβόλε,
γαλήνῃ ἀλκυόνειος αἱ τρικυμίαι ὄλαι,
καὶ αἱ ἡμέραι μου φωτὸς κ' ἐλπίδων ἦσαν πλήρεις.
ὦς Ἴρις ἦσουν εὐχαρις, κ' ἐσβέσθης ὡς ἡ Ἴρις.

(Βυθίζεται εἰς σιωπηλὴν θλίψιν.)

ΙΠΠΟΤΗΣ

Κάθησον, πνεῦσον, ἀρχηγέ, τὰς ἐσπερίας αὔρας.
Μὴ παραιτῇς τὸ πνεῦμά σου εἰς ἀναμνήσεις μαύρας.

ΦΛΩΡΟΣ

Τὸ ὕψος παρεγνώρισα τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς της!
Ἐντὸς της ἄσβεστος ἀστὴρ διέλαμπεν ἡ πίστις,
καὶ ἀπὸ τῆς καρδίας της ἀντὶ κλαυθμῶν καὶ γόων,
φλογώδη ἐνθουσιασμὸν ἐξήγαγεν ἡρώων.
Ὅταν ἐθρήνῃ ἡ δυστυχῆς, ὅταν ἐθρήνει μόνη,
κ' ἐδάγκανον ὡς σκορπιοὶ τὰ σπλάγχνα της οἱ πόνοι,
ὅταν ὡς ἄνθος μαρανθὲν ὑπὸ ἀκμὴν δρεπάνου,
ὑπ' ἀξιώσεις ἔκλινε καὶ νόμους γῆς τυράννου,
μ' ἐπεκαλεῖτο μυστικῶς, κ' ἐζήτει τὴν καρδίαν
ἐξ ἧς ν' ἀντλήῃ ὡς ἄλλοτε θερμὴν παρηγορίαν.
Καὶ παρ' ἐμοῦ τί ἔλαβε; πληγὰς ἀντὶ βαλσάμου.
Τοὺς πόνους της παρώξυνον τὰ χεῖλη τὰ πικρά μου,
καὶ ἀντὶ λόγων συμπαθῶν καὶ φιλικῶν δακρύων
τὸ βλέμμα μου ἀπῆντησεν εἰρωνικὸν καὶ χρύν.
Ὅταν κατόπιν σου ἔλθῶ, ἡ τρυφερά ψυχὴ σου
θὰ κλίνη μειδιάσασα ἀπὸ τοῦ παραδείσου;

Φλογῶδες πνεῦμα βλέπουσα θά μὲ ἀναγνωρίσῃ;
καὶ δάκρυ βλέπουσα ἀνδρὸς, θενὰ μὲ συγχωρήσῃ;

(Καλύπτει τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ τῆς χειρὸς του. "Ολοὶ περὶ αὐτοῦ, στηριζόμενοι
εἰς τὰ πυροβόλα των, μένουσιν εἰς βαθεῖαν θλίψιν.)

(Πρὸς τοὺς περιισταμένους)

Μὴ κατηφεῖτε! χαίρετε! εἰς οὐρανοὺς ἀνέβη·
ἐπιεικείας ἄγγελος ἐκεῖ σᾶς προστατεύει.

"Όταν εἰς πόλεμον κινοῦν οἱ λόγοι τῶν Ἑλλήνων,
θὰ καταβαίνει ἐξ αὐτοῦ ἐπὶ πτερῶν χρυσίνων,
λευκὸν θὰ φέρῃ ἔνδυμα καὶ στέφανον ἀστέρων,
καὶ τὴν σημαίαν θὰ κινῇ ἐπὶ τῶν ἐλευθέρων.

Τώρα ἐμπρὸς τοῦ πλάστου τῆς τὴν κεφαλὴν τῆς κλίνει,
κ' ἐν δάκρ' ὑπὲρ τοῦ ἔθνους τῆς πρὸ τῶν ποδῶν του χύνει.

Βλέμμα δὲ ρίψας εὐμενὲς ἐπὶ τῆς προσφορᾶς τῆς,
πρὸς τὴν Ἑλλάδα ἔκλινε τὴν χεῖρά του ὁ πλάστης.

Ὡ ἄγγελε, σὺ πτέρυγας ἀνοίγων ἐλευθέρας,
τὴν μαύρην γῆν παρήτησας, καὶ ἤρθης εἰς αἰθέρας!

Δὲν ἦσο σὺ ἡ πλέουσα εἰς φῶς Ἑλευθερία
ἐλθοῦσα νὰ ἐπισκεφθῇς τ' ἀρχαῖά σου πεδιά,
καὶ τὸν ἀστεροκέντητον καταλιποῦσα θόλον
κ' ἔχουσα ξίφος φλογερὸν καὶ κλέπτου πυροβόλον;

Γελῶσα καθὼς ἄλλοτε πλησίον μου ἐγέλας,
κατάβηθι καὶ ἐπ' ἐμέ εἰς πορφυρᾶς νεφέλας,
καὶ φῶτα διαχέουσα καὶ μῦρα παραδείσου,
τὴν τεθλιμμένην μου ψυχὴν παράλαβε μαζὶ σου.

(Σύρει τὸ πυροβόλον ἐκ τῆς ζώνης του)

Εἰς γῆν ἣν ἐγκατέλιπες, καὶ ὅπου δὲν σ' εὗρίσκω,
εἰς γῆν δουλείας καὶ δεσμῶν δὲν μένω, ἀποθνήσκω.

(Θελεῖ νὰ πυροβολήσῃ.)

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ (κρατῶν τὴν χειρὰ του)

Στῆθι! ἐρώτα καὶ ἡμᾶς. Αὐτόχειρ θενὰ γίνῃς;
Κρατεῖτέ τον.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἐπάνω μου τὴν χειρὰ σου ἐκτείνεις;

(Τινάζει μεθ' ὁρμῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ μακρὴν, καὶ στρέφει τὸ πυροβόλον
πρὸς αὐτὸν)

Δὲν ἤκουσας τὴν σφαῖράν μου ἀκόμῃ πῶς συρίζει.
Τίς ἀπὸ σᾶς φαντάζεται πῶς μὲ περιορίζει;
Τίς εἰς τὴν γῆν;

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Οὐχὶ ἡμεῖς, ἀλλ' ἡ ὑπόσχεσίς σου.

*Ἡ οὐδ' αὐτή;

ΦΛΩΡΟΣ (σύρων ὀπίσω τὸ πυροβόλον)

᾽Ωμίλησεν ἡ μοῖρα ἡ καλὴ σου.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Μᾶς ἐδῶσας τὴν χειρὰ σου, ὑποσχεθείς νὰ μείνῃς
ἕως ὁ Ῥήγας νὰ φανῇ, καὶ νὰ μᾶς διευθύνῃς.
Σὺ μᾶς ὠδήγησας ἐδὼ τὸν δρόμον τῶν ὁρέων.
Μᾶς παραιτεῖς πρὶν τελεσθῇ τὸ ἔργον τὸ γενναῖον;

ΕΥΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

᾽Ωπλίσθημεν, ἐφύγαμεν πᾶς πατρικὰς καλύβας,
νεκρῶν ἐγκατελείψαμεν εἰς τὸ πεδῖον στίβας,
εἰς πάντας ἐξετέθημεν κινδύνους, πάντας πόνους,
ὅλα πειθόμενοι εἰς σέ, καὶ μᾶς ἀφίνεις μόνους;

ΚΑΡΑΒΟΣ

Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς λειποτακτῇς
πρὶν τοῦ λαμπροῦ μας δράματος διακριθῇ ἡ λύσις.
Ναί, τῆς ζωῆς σου κύριος εἰς τὸ ἐξῆς δὲν εἶσαι.
Κτῆμά μας εἶσαι. Δι' ἡμᾶς, ὡς ὑπεσχέθης, ζῆσε.

ΦΛΩΡΟΣ

Ναί, διὰ σᾶς! Ναί, πάντοτε δι' ἄλλους! Τί θυσίαν
 ζητεῖτε; Ἐκριζώσατε τὴν πάλλουσαν καρδίαν,
 συντρίψατέ την εἰς φρικτὰς βασάνους χαιρεκάκως,
 σπαράξατε τὸ στῆθός μου εἰς αἱματῶδες ῥάκος,
 καὶ ἂν τῆς ἀγωνίας μου δὲν φθάνουν αἱ ὀδύνη,
 ἐσχάτη εὐωχία σας τὸ πτώμά μου ἄς εἶναι.
 Αἶ! δι' αὐτῶν δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω·
 μὲ θέλετ' ἀθλιώτερον, μὲ θέλετε νὰ ζήσω.
 Νὰ ζήσω; Ἔστω! τὴν ζωὴν σᾶς δίδω. Σᾶς ἀνήκει·
 (Ρίπτει τὸ πυροβόλον ὑπὲρ τὸν ὄμῶν του)

πλὴν, ἂν μ' ἀκολουθήσητε, σᾶς τὸ προλέγω· φρίκη!
 Ἐν ὧσφ αἵματος ῥάνις ἀκόμη σᾶς θερμαίνει,
 ἐν ὧσφ εἰς τὸ στῆθός σας πνοὴ ἀκόμη μένει,
 ἐν ὧσφ ὁ βραχίων σας ὀπλοφορῶν κινεῖται,
 ἡμέρας, νύκτας, πάντοτε, παντοῦ θὰ πολεμῆτε,
 ὡς ἡ Τουρκία ἔρημος νὰ μείνῃ ἕως τέλος,
 ἢ ἕως ὅτου ἐξ ὑμῶν νὰ μὴ ὑπάρξῃ μέλος.

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

Κ' ἡμεῖς δὲν σ' ἐζητήσαμεν εἰρήνην· ἀλλ' ὁδήγει,
 καὶ πίστευσον, ὀπίσω σου θὰ μείνωσιν ὀλίγοι.
 Τὸ αἷμά μας χωρὶς φειδῶ διάθετε καὶ χύνε.

ΣΚΟΠΟΣ (ἀπὸ τὸν βράχον)

Τίς εἶ;

ΝΕΟΚΛΗΣ

Ἀκούεις;

ΠΗΠΟΤΗΣ

Ὁ σκοπός.

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΦΥΛΑΙΤΗΣ (εἰσερχόμενος)

Ὁ ἀρχηγὸς ποῦ εἶναι;

ΤΙΝΕΣ

Ὁ Περικλῆς!

ΦΛΩΡΟΣ

Ὁ Περικλῆς; νὰ σᾶς εἰπῶ τί θέλει;
Νὰ σᾶς εἰπῶ; Τὸν θάνατον τοῦ Ῥήγα μᾶς ἀγγέλλει.
Δὲν εἶναι τοῦτο;

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Ἐμαθες τ' ἀπαίσια συμβάντα;

ΦΛΩΡΟΣ

Δὲν σᾶς τὸ εἶπα; Συνεπῆς ἡ πλάσις ἦτο πάντα!
Αὐτ' ἦτις πόθους φλογεροὺς εἰς τὰς καρδίας σπείρει,
καὶ χαίρει καθὼς φύονται ἀμέσως νὰ τοὺς φθείρῃ,
αὐτ' ἦτις γύρω μας σκιάς πολυποικίλους χύνει,
καὶ ὡς τὴν χειρ' ἀπλώσωμεν κακεντρεχῶς τὰς σβύνει,
εἰς τὰς λαμπρὰς ἐλπίδας μας αὕτῃ θὰ ἐσυγχώρει
μετ' εὐανθῇ προοίμια ν' αὐξήσουν καρποφόροι;
Τὸν Ῥήγαν θὰ ἐπέτρεπε νὰ ἔλθῃ, καὶ εἰς πέρας
νὰ φέρῃ τῆς καρδίας μας εὐχὰς τὰς θερμοτέρας;
Γνωρίζω, ἐδοκίμασα τῆς τύχης τὴν κακίαν.
Οἱ κεραυνοὶ τῆς ἔρχονται εἰς ἄλυσιν ἀγρίαν,
καὶ ὅταν θῦμα ἡ σκληρὰ νὰ καταβάλλῃ θέλῃ,
ἡ πρώτη πληγὴ πάντοτε δευτέραν προαγγέλλει.

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ὁ Ῥήγας; Εἶναι ἀσφαλὴς ἡ εἰδῆσις αὐτῇ σου;
Ἀπέθανε;

ΦΛΩΡΟΣ

Τί ἔμαθες; εἰπέ μας, διηγήσου.

ΦΥΛΑΙΤΗΣ

Εἰς τὸν λιμένα τῶν Πατρῶν κατέπλευσα, καὶ ἅμα
μοὶ ἐπεδόθη τὸ πικρὸν, τὸ ἀπευκταῖον γράμμα!

Ὁ Ῥήγας κατακείμενος εἰς τῆς εἰρκτῆς τὰ βάθη,
ἐπρόσμενε τὸ ψήφισμα τῆς τύχης του νὰ μάθῃ.
Σκεφθεῖς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους του τὴν μάχαιραν νὰ σύρῃ,
τὴν Ἑκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ ζητήσας ν' ἀνεγείρῃ,
ἄξια Ἕλληνας εἰπὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρῶτος,
πρὸς ὑπουργοὺς χριστιανοὺς ἐστράφη πεποιοθῶς,
κ' εἰς τῶν ἀχύρων ἀγρυπνῶν ἐπρόσμενε τὴν κλίνην,
τοῦ οὐρανοῦ ἀντίληψιν, τῆς γῆς δικαιοσύνην.

Πολλάκις, λέγουν, εἰς αὐτὰς τὰς πανωδύνους ὥρας,
κάτωχρον ἔχον τὴν μορφήν καὶ ἡμισθέστους κόρας,
θρηνολογοῦν καὶ τῶν νεκρῶν μοιρολογοῦν τὸ ἄσμα,
τῆς φίλης τῷ ἐφαίνετο Ἑλλάδος του τὸ φάσμα,
καὶ τὰς πληγὰς ἐδείκνυνεν αὐτοῦ τὰς βαθυτάτας.
Φαρέτρα πάλιν ἄλλοτε τῷ ὠπλιζε τὰς πλάτας,
θώραξ χρυσοῦς τὸ στῆθός του, τὴν χεῖρα λάμπον τόξον,
καὶ ἐπινίκια νεκρῶν ἀνέκρουεν ἐνδόξων.

Τοιαῦτα εἰς τὴν σκοτεινὴν εἰρκτὴν ὠνειροπόλει,
καὶ ἔρωσ τῆς πατρίδος του ἦν ἡ ψυχὴ του ὅλη.
Τὰ κλεῖθρα τέλος λύονται τῶν σιδηρῶν κιγκλίδων.
Τ' ἀκούει, καὶ τὸ στῆθός του ὀγκοῦται μετ' ἐλπίδων.
Ἡ δύστροπος πολιτικὴ ἡσθάνθη πῶς ἠδίκει;
Τὰς χεῖράς του δὲν θὰ κρατοῦν σιδηρῶν πλέον κρίκοι;
Καὶ δύναται ἀκώλυτος ἐπὶ πτερῶν ἀνέμου,
νὰ τρέξῃ καὶ τὴν μάχαιραν νὰ ζώσῃ τοῦ πολέμου;

Ἀλλὰ τῷ γίνεται γνωστὸν τῆς ἀνθρωπίνης δίκης
τὸ θέσπισμα. ὦ κεῖραυνός! ὦ ἀγγελία φρίκης!
Χριστιανοὶ χριστιανὸν εἰς Τούρκους παραδίδουν.
Εἰς τύραννον αἵμοχαρῇ ἐλεύθερον προδίδουν.
Εἰς Τούρκους! Τὴν ἀδούλωτον ψυχὴν του θὰ λυγίσῃ
ἐνώπιον τῶν δυναστῶν οὕς φλογερῶς ἐμίσει;

Θὰ πέσῃ ἀνεχδίκητον τῆς τυραννίας θῦμα;
 ὦ! εἰς τοὺς δεσμοφύλακας· ἰκέτου λαβὼν σχῆμα
 προσέπεσε, καὶ θάνατον ἐζήτει ἐκ χειρός των·
 πλὴν μὴ εἰσακουόμενος, τὴν μάχαιραν ἑνός των
 ἀρπάζει, κ' εἰς τὸ στῆθος τοῦ ζητεῖ νὰ τὴν βυθίσῃ,
 τὸν βίον κἂν ἐπιθυμῶν ἐλεύθερος ν' ἀφήσῃ.
 Ἄλλ' ὅμως προλαμβάνεται, δεσμεύεται, κρατεῖται.
 Οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ αὐτοῦ προσφέρονται μεσῖται,
 μετ' αὐτοῦ θέλουν φυλακὴν καὶ ἄλυσιν ν' ἀλλάξουν,
 ζητοῦν τὸν φίλον των αἰσχροῦ θανάτου ν' ἀπαλλάξουν,
 νὰ κάμψουν πρὸς τὰ δίκαια ζητοῦν τὴν ἐξουσίαν,
 ὡς φόβητρον τὴν αὐστηρὰν προτείνουν ἱστορίαν,
 καὶ τὴν ἀδέκαστον φωνὴν τῶν μεταγενεστέρων
 πλὴν μάτην. Ὑπερίσχυσεν ἀνάξιον συμφέρον.
 Ὁ ἥρωες παραδίδοται ὡς σφάγιον θυσίας,
 ὁ ποῦς τοῦ ὑφ' ἀλύσεως δεσμεύεται βαρείας.
 Ἐκεῖ δ' ἐπερωτώμενος, ὅπως σωθῇ, ν' ἀγγεῖλῃ
 ὅποι' οἱ συνωμόται τοῦ καὶ οἱ λοιποὶ τοῦ φίλοι,
 «Εἰς τὴν καρδίαν μου αὐτῶν τὸ μυστικὸν κοιμᾶται»,
 εἶπεν· «ἀνοίξατε αὐτὴν χωρὶς νὰ μ' ἐρωτᾶτε.
 »Τὴν μάχαιράν σας σύρατε. Αἷματ' ἀθώων στάζει.
 »Πλὴν μάθετ' ἐκδικήσεως ἡμέρα πῶς χαράζει,
 »καὶ ὅτι πᾶσα αἵματος ῥανὶς ἦν θέλω χύσει
 »θὰ γίνῃ λίμνη αἵματος νὰ σᾶς καταποντίσῃ.»
 Εἶπεν αὐτὰ κ' ἐσίγησε, καὶ πέλεκυς δημίου
 τὸ μαῦρον νῆμα ἔκοψε τοῦ εὐγενοῦς τοῦ βίου.

ΦΛΩΡΟΣ

Ὅπόταν εἶδα εὐρυθμον τὴν καλλονὴν τοῦ κόσμου,
 καὶ ἡ λαμπρά της μουσικὴ ἀντήχησεν ἐντός μου,
 ἐνόμισα ὡς συμφωνοῦν τὸ πᾶν πῶς ἦτο μέρος,

πλασθὲν κατὰ τινὰ ἀρχὴν, καὶ τεῖνον πρὸς τι τέλος,
καὶ τοῦ μεγάλου ἄσματος πρωτίστην ἀρμονίαν
τὴν Ἀρετὴν ἐρρόνησα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν. •
Οὐδ', εἶπα, ὁ διασκεφθεὶς τὴν λογικὴν τοῦ πλάσιν
εἰς ἄλλην ποτ' ἐδύνατο νὰ τὴν στηρίξῃ βάσιν.
Ἐπρόσφερα θυμίαμα εἰς τοὺς βωμοὺς τῆς πρώτης,
θεὰν αὐτὴν ἐνόμισα τῆς γῆς· ἀλλ' ἀθλιότης!
Τὴν εἶδα χωρὶς ἄσυλον καὶ στέγην καὶ πατρίδα,
πτωχὴν, θρηνοῦσαν, πίνουσαν τὸ κώνειον τὴν εἶδα.
Φλογώδη ἐνθουσιασμόν, διάπυρον λατρείαν,
χεῖρα, ψυχὴν ἐπρόσφερα εἰς τὴν Ἐλευθερίαν,
πῶς τὴν στηρίξ' ὑπέθετον ἡ δεξιὰ τοῦ πλάστου,
πῶς εἰς τὴν γῆν κατέρχεται ἐπὶ τὰς ἀστραπάς του,
καὶ πῶς τὸ βλέμμα της τὴν γῆν καθὼς μετρήσῃ μόνον
οἱ ὠχρίωντες τύραννοι κλονοῦντ' ἐπὶ τῶν ὑρόνων·
ἀλλὰ τὴν εἶδα νὰ κινῇ τὸ εὐγενές της δόρυ,
καὶ νὰ τὴν καταβάλλωσι τυράννων δορυφόροι,
ὕγρον τὸ βλέμμα στρέφουσιν πρὸς οὐρανόν, τὴν εἶδα
νὰ πίπτῃ ἀβοήθητος κρατοῦσα τὴν ἀσπίδα.

Δὲν εἶσαι ὁ διευθετῶν τὰ πάντα ἀενάως;

Ἦ εἶσαι, καὶ τὴν πλάσιν σου λακτίσας εἰς τὸ χάος,
τὴν ἄφησες εἰς τοῦ τυφλοῦ Δοκοῦντος τὰς θελήσεις;

Ἦ ἴσως δημιουργημάτων ὀργῆς σου εἶν' ἡ φύσις;

ὦ! τὴν ὠραίαν φύσιν σου, ἀνίσως ἐδυνάμην,
ὥς κάρυον θὰ ἔθραυον εἰς ταύτην τὴν παλάμην!

Καὶ ὅσους ἂν ἐξέθλιβον ἀγωνιώντων γόους,
θενὰ σοὶ τοὺς ἀνέπεμπον ἀντὶ ψαλμῶν ἀθρόους.

(Πρὸς τοὺς περιισταμένους)

Ἀγωνισταί! ἤκούσατε τὸ θέσπισμα τῆς μοίρας·
αἱ! κλίνατε τὴν κεφαλὴν, σταυρώσατε τὰς χεῖρας.

Θεὸς ὠμίλησεν. Ἐλπίς προσμειδιῶσα πλέον
 εἰς τὴν ἀνδρείαν φάλαγγα δὲν μένει τῶν ὁρέων.
 Τὸ ἔργον ἐξεπλήρωσα, δι' ὃ σᾶς ἀπεστάλην·
 δὲν ἔχω πλέον ἐντολὴν ἐπὶ τοῦ κόσμου ἄλλην.
 Ἐν ᾧ ἀκόμ' ἡλπίζετε, ἐνεκαρτέρουν ζήσας·
 σᾶς εἶμαι πλέον περιττός, ἐξώφλησα μαζῇ σας.
 Τὸ μεθ' ὑμῶν συμβόλαιον ἐσχίσθη, πατριῶται
 τὸ πρὸς τὸν βίον, πρὸ πολλοῦ. Τὰς δεξιὰς σας δότε.
 Μέγας μᾶς ἤνωσε σκοπός. Ἄν σήμερον ἐσφάλη,
 ἐκεῖν' ὃ νῦν ἡρχίσασμεν ἄς τελειώσουν ἄλλοι.

(Λαμβάνων τινῶν τὰς χεῖρας)

Ἀπέλθετε! τὴν τύχην μου ἐγὼ θ' ἀκολουθήσω.
 Ἴσως ἀκόμη εἰς τὴν γῆν ἐπέστρεφον ὀπίσω,
 ἂν εἰς τὸ μαῦρον βάραθρον ὅπου μὲ σύρ' ἡ μοῖρα,
 ἀκόμη μίαν εὕρισκα νὰ μὲ κρατήσῃ χεῖρα,
 ἀκόμη ἓνα πράσινον ἐπὶ τοῦ κόσμου θάμνον,
 ὅπου εἰς φίλον σκίασμα νὰ κλίνω ἀποκάμνων.
 Πλὴν κατ' ἐμοῦ μὴ ὀργισθῆς, ὦ οὐρανέ! Τὸ εἶδες·
 αἱ μία μία περίξ μου φυλοῖρόοις' ἐλπίδες
 μὲ ἄφησαν ὡς στέλεχος γυμνὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος,
 καὶ τοῦ θανάτου πέλεκυς μ' ἀνήκει τώρα μόνος.

(Σιωπὴ βαθεῖα. Ἡ θλίψις ζωγραφίζεται εἰς ὅλων τὰ πρόσωπα.)

Ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ μετὰ **ΠΟΛΛΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ** φαίνεται φέρων τὴν **ΔΑΦΝΗΝ**
 βαρέως πληγωμένην ἐπὶ φορείου πλεκτοῦ ἐκ κλάδων. Εἶναι ἐνδεδυμένη φο-
 στανέλλαν, ὡς εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς παρουσίας πράξεως. Ἡ κεφαλὴ τῆς εἶναι
 γυμνή, ἡ κόμη τῆς λυτὴ. Εἰς τῶν στρατιωτῶν κρατεῖ παρ' αὐτὴν τὴν ση-
 μαίαν. Ἐν ᾧ τὴν καταθέτουσιν ἐπὶ βράχου εἰς τὸ προσκήνιον, καὶ πλησίον
 αὐτῆς ῥίπτουσιν εἰς τὴν γῆν τὴν σημαίαν, ὃ Φλώρος ὀρμᾷ πρὸς αὐτὴν, γο-
 νατίζει καὶ λαμβάνει τὴν χεῖρά της.

ΦΛΩΡΟΣ

Τί εἶναι τοῦτο; Οὐρανέ! τὸν ἀγγελόν σου στέλλεις;
 Πῶς τὴν ψυχὴν μου εὐμενῶς θενὰ δεχθῆς μ' ἀγγέλλεις;

Δάφνη!

ΔΑΦΝΗ (ἀφ' οὗ κατετέθη εἰς τὸν βράχον)

Ποῦ εἶμαι;

ΦΛΩΡΟΣ

Δάφνη! ζῆς! ὦ πρόνοια, συγχώρει,
ὁ ἄφρων σκώληξ τοῦ πηλοῦ ἐὰν σέ κατηγόρει·
εὐγνωμοσύνης δέχθητι ὠκεανόν! — ὦ φίλη!
Σὲ βλέπω πάλιν! — ἀνοιξον, ὦ! ἀνοιξον τὰ χεῖλη,
ν' ἀκούσω κ' εἰς τοῦ βίου μου τὸ τελευταῖον πέρας
τὸν ὕμνον ὅστις μ' ἔθελγεν εἰς τὰς τερπνάς ἡμέρας.

ΔΑΦΝΗ (μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς)

Σὺ εἶσαι, Φλῶρε; — Φίλε μου, ἐκπνέω. — Δὸς τὴν χεῖρα!
Ζωὴν ὀδύνης καὶ κλαυθμῶν μοι ἔδωκεν ἡ μοῖρα,
τὸ στῆθός μου ἐτόξευσε πᾶν καυστηρόν της βέλος,
ἀλλ' ὅμως τῇ εὐγνωμονῶ. Γλυκὺ μοι δίδει τέλος.
Ἦδη, ὁπότε τῆς ζωῆς ὁ λύχνος σβύνει πλέον
ἐλθὲ καὶ μάθε παρ' αὐτῶν τῶν πελιδνῶν χειλέων.
πῶς μὲ ἠδίκηεις, πῶς ἐὰν θρηνοῦσα ἐσιώπων,
ἂν ἔκλινον τὴν κεφαλὴν ὑπὸ ζυγὸν ἀνθρώπων,
ἂν χρέος τὴν καρδίαν μου ἐσπάραττε πιέζον
ἀλλ' ἡ καρδία μου πιστὴ σοὶ ἦτον ὅσον ἔζων·
πιστὴ σοὶ εἶναι κ' εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ θανάτου,
πιστὴ κ' εἰς τὴν ἀπέραντον αἰωνιότητά του.

(Ἀνεγερθεῖσα ὀλίγον ἐν ᾧ ὠμίλει, πίπτει πάλιν ἐξησθενημένη
ἐπὶ τοῦ βράχου.)

ΦΛΩΡΟΣ

Περίμεινε, περίμεινε, ὦ κόρη παραδείσου,
καὶ ἡ ψυχὴ μου ν' ἀναβῇ κατόπιν τῆς ψυχῆς σου.
Ἔως ν' ἀρθοῦν ἀμφοτέραι πρὸς τὸν Θεόν των, μένε,
καθὼς ἀκτῖνες ἀδελφαί, εἰς μίαν μεμιγμέναι.

Ἐκεῖ εἰς τὸ αἰώνιον τῆς χάριτός τοῦ θένος,
 θὰ εἶναι ὄλαι προσευχῇ, καὶ ὄλαι, ὄλαι ἔρωσ!
 Ἐκεῖ διασπαράσσεται τὰ γῆϊνα δεσμά των,
 αἰῶνας ἀπολαύσεων θὰ ζῶσιν ἀθανάτων,
 καὶ εἰς τοὺς πόδας τοῦ Θεοῦ πεσοῦσαι μετὰ θρήνων,
 ἐλευθερίαν θὰ ζητοῦν τοῦ ἔθνους τῶν Ἑλλήνων.

ΔΑΦΝΗ (ἐγείρεται κατὰ μικρὸν, καὶ λαμβάνει τὴν χεῖρα τοῦ Φλώρου
 καὶ τὴν σημαίαν εἰς ἣν στηρίζεται)

ᾠ! στήριξόν με, ὕστατον νὰ στείλω ἀσπασμόν μου
 εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν λαμπρὰν αὐτὴν ἀντίζηλόν μου,
 ἣν ζηλοτύπως ἔβλεπον, γνωρίζουσα ἐξ ἴσου
 πῶς μετ' ἐμοῦ μερίζεται τὰς κλίσεις τῆς ψυχῆς σου.
 Τῶν δουλικῶν τῆς ἡμερῶν τὰ σύννεφα τὰ μαῦρα
 μακρύνονται, καὶ φλογερὰ τὴν περιπνέει αὔρα!
 Εἰς τὸν ὀρίζοντα μακρὰν καὶ εἰς τὰς ἀχρωρείας
 προβαίνει ῥοδοδάκτυλος αὐγὴ ἐλευθερίας·
 ἡ πύλη τῆς ἀνατολῆς ἀνοίγεται εὐρυχώρως
 καὶ ἀπ' αὐτῆς κατέρχεται ἡ δόξα δαφνηφόρος.
 Ἐκ τῆς αἰθάλῃς μας δαυλὸς θεν' ἀνακύψει θάλλων,
 κ' εἰς πτέρυγας πυριφλεγεῖς φερόμενος καὶ ψάλλων
 ὁ φοῖνιξ θενὰ ὑψωθῇ ἐπὶ τὰ μνήματά μας
 καὶ οἱ λαοὶ θὰ τὸν ἰδοῦν κροτοῦντες τὰς παλάμας.
 Γενναῖοι, σεῖς οἱ δρέψαντες διὰ κινδύνων νίκην,
 μὴ πλέον ἐπιστρέψετε τὸ ζῖφος εἰς τὴν θήκην.
 Ἐλπίσατε εἰς τὸν Θεόν, κ' ἐμπρὸς εἰς τοὺς ἀγῶνας!
 Ἡ φήμη τῶν πολεμιστῶν θὰ ζῇς εἰς τοὺς αἰῶνας.

(Πίπτει ἐξηντηλημένη· ἐκ τῶν χειρῶν τῆς λαμβάνει τὴν σημαίαν
 εἰς τῶν παρισταμένων.)

ΧΡΟΝΙΑΤΗΣ

Ἐκπνέει! κ' ἡ σημαία τῆς κοσμεῖ τὴν δεξιάν της.

ΦΛΩΡΟΣ

Ἦκούσατε τί μέλλοντα σᾶς προαγγέλλ' ἡ μάντις.
 Ναί! εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Θεοῦ κοιμᾶται ἡ ἡμέρα,
 καθ' ἣν ὠρίσθη ἡ Ἑλλάς νὰ λάμψη ἐλευθέρα,
 καθ' ἣν μετὰ τὴν δούλειον μακρὰν ἀνεμοζάλην
 αἱ μαρανθεῖσαι δάφναι τῆς θ' ἀναφυῶσι πάλιν.
 Τώρα τὸ πᾶν ἀπόλλυται. Διασπαρῆτε τώρα.
 Ὡς δ' ὠριμάσουν οἱ καιροὶ καὶ θέρους ἔλθῃ ὦρα,
 κ' εἰς τὰ ὑποσειόμενα κ' ἐγκυμονοῦντα ὄρη
 ἐνθουσιῶντες θερισταὶ φανοῦν δρεπανηφόροι,
 καὶ αἱ σημαῖαι τοῦ Χριστοῦ κυμαίνωνται εἰς ῥάχεις,
 ἐκ νέου τότε σύρατε τὴν μάχαιραν τῆς μάχης,
 κτυπᾶτε, καὶ συντρίψατε εἰς σκόνιν κατὰ κράτος
 τὸν σεσηπότα κολοσσὸν τὸν πίπτοντ' αὐτομάτως.
 Εἰς τὰς ἡμέρας τῶν νικῶν μαζῇ σας δὲν θὰ εἶμαι.
 ὦ! τότε ἐνθυμηθῆτέ με ἐκεῖ ὅπου θὰ κεῖμαι,
 καὶ κρότος πυροβόλων σας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου
 ᾧς μ' ἀναγγείλῃ πῶς λαμπρῶς ἀνέστη ἡ πατρίς μου.
 Σὺ ἦτις ἐπὶ τῶν μαχῶν ὠδήγησας γενναίους
 καὶ τὴν ὁδὸν τοῖς ἐδειξας τῆς δόξης καὶ τοῦ χρέους,
 ὠδήγει τους κ' εἰς τὰς λαμπρὰς μελλούσας τῶν ἡμέρας,
 καὶ τὴν σημαίαν ἄπλωνε ἀκόμ' εἰς τοὺς αἰθέρας!
 Ἄν ἡ ψυχὴ σου εἰς τὴν γῆν ἀκόμῃ περιμένῃ,
 ἡ ἰδική μου, λάβε τὴν, μαζῇ σου ἀναβαίνει.

(Φονεύεται, καὶ πίπτει εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Δάφνης.)

ΚΑΛΛΙΚΕΑΣ

ὦ! ἐφονεύθη!

ΙΠΠΟΤΗΣ

Ἀρχηγέ!

ΛΑΜΠΡΟΣ

ὦ Φλωρε! τί μανία!

ΔΑΦΝΗ (μετ' ἐκπνεούσης φωνῆς)

Εἰς τὴν αἰωνιότητα μαζῇ σου, μακαρία!

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἀπέρχεσθε εὐδαίμονες· μ' ἀφίνετε ὀπίσω
εἰς αἰωνίαν κάμινον κ' εἰς δάκρυα νὰ ζήσω.

Καὶ οὐδ' ἐν βλέμμα πρὸς ἐμὲ δὲν στρέφετε κἀνείς σας.

Κἂν τώρα εἰς τὸν θάνατον δεχθῇτέ με μαζῇ σας.

ΔΑΦΝΗ (τῷ τείνει τὴν χεῖρα)

Ἐχε υἰεῖαν! (Ἐκπνέει.)

ΦΛΩΡΟΣ

Ὑπαγε, μετὰ τῶν ἄλλων· ζῆσε.

Ἀκόμη, φίλε, χρήσιμος εἰς τὴν πατρίδα εἶσαι.

Κατάβα, κ' εἰς τοὺς αὐλακας τῆς εὐφυοῦς Ἑλλάδος
τῶν ἐλευθέρων ἰδεῶν τὰ σπέρματα παράδος.Ἄς ἀντηχήσῃ δι' ὑμῶν εἰς ὅλας τὰς καρδίας
τὸ μέγα εὐαγγέλιον τῆς ἀνεξαρτησίας.Τὸ αἷμα δ' ἐχύσαμεν, ματαίως δὲν ἐχύθη,
καὶ δάφνας θὰ γεννήσωσιν οἱ ποτισθέντες λίθοι.

Ἐλευθερία! . . . (Ἐκπνέει.)

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Κλίνετε τὰ ὅπλα σας! Ἐκπνέει.

Νέους ἀγῶνας ἄγωμεν ν' ἀρχίσωμεν, γενναῖοι!

(Ὅλοι κλίνουναι τὰ ὅπλα των εἰς σημεῖον πένθους. Ὁ κρατῶν τὴν σημαίαν
καλύπτει τοὺς δύο νεκροὺς ὑπὸ τὰς πτυχάς της.)

ΤΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ Ο ΓΑΜΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ

(Κατὰ τὴν πρώτην ἔκδοσιν τοῦ ἔτους 1845·

ὡς

ΧΡΗΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΟΛΟΓΙΣΤΟΥ)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Ἀνέγνων ποτὲ τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία μετρικὴ κατ' οὐδὲν σχεδὸν διαφέρει ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς, καὶ ὅτι ὁ παρ' ἡμῖν τόνος εἶναι αὐτὸς τῶν ἀρχαίων ὁ χρόνος¹.

Τὴν ἰδέαν ταύτην εὗρον σύμφωνον πρὸς τὴν ἰδίαν ἐμοῦ πεποιθήσιν, ἣν καὶ ἄλλοθεν ἐπορίσθην, καὶ ὡς παράδειγμα καὶ δοκίμιον τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς συνέταξα τὴν παρὰ πόδας κωμωδίαν, ὅλην κατὰ τὰ μέτρα τῶν ἀρχαίων κωμωδιῶν, ὡς σαφνίζεται τοῦτο εἰς τὰς ὑπὸ τὸ κείμενον σημειώσεις.

Ἡ μετρικὴ ἀλήθεια εἶναι ἡ μόνη ἣν ἡ παρούσα κωμωδία ἐπιζητεῖ· ἂν δ' ἐπέτυχε καὶ τινα πολιτικὴν ἢ κοινωνικὴν κατὰ σύμπτωσιν, αὗται εἰσὶν ἐκ περισσοῦ. Ἄς κριθῇ ἄρα ὡς πρὸς μόνον τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς σχῆμα. Καὶ αὐτῆς, ὡς πολλῶν οὕς ὅλοι γνωρίζομεν, τὸ ἐνδυμα εἶναι τὸ μόνον ἀξιοσύστατον μέρος².

Ἐν Ἀθήναις, 1845.

ΧΡΗΣΤΟΦΑΝΗΣ ΝΕΟΛΟΓΙΔΗΣ.

¹ Ἴδὲ τὰς ἐμὰς Μεταφράσεις ἀρχαίων δραμάτων. Προοίμιον. Τὸ Μέρος Δ' τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

² Ἡ κωμωδία αὕτη μετεφράσθη εἰς τὸ Γερμανικὸν ὑπὸ D. Sanders κατὰ τὴν πρώτην ἔκδοσιν, οἱ δὲ χοροὶ αὐτῆς ἐμελοποιήθησαν ὑπὸ τοῦ K. Daihauser, καθηγητοῦ τοῦ Conservatoire τῶν Παρισίων, καὶ ἡ μουσικὴ ἐκδοθήσεται εἰς ἴδιον τεῦχος.

Κατὰ τὴν παράστασιν δύναται, πρὸς ἀνάπαυσιν θεατῶν καὶ ἡθοποιῶν, νὰ γίνηται διὰληψις μετὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης παραβάσεως· «Σὺ μὲν πῆγαινε,» στίχ. 972 καὶ, ἂν εἶναι ἀνάγκη, καὶ μετὰ τὴν δευτέραν παραβάσιν· «Ὅταν ὅλοι των» στίχ. 1916.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΝΟΛΗΣ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ, ράπτης ἐκ Σύρας.

ΣΠΥΡΟΣ, ξενοδόχος ἐν Ἀθήναις.

ΑΝΘΟΥΣΑ, θυγάτηρ τοῦ Σπύρου.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ, μαθητευόμενος τοῦ Κουτρούλη.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ, ἀστυνομικὸς γραφεὺς.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ.

ΣΦΗΚΙΑΣ.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ.

ΧΟΡΟΣ φοιτητῶν τοῦ καφενείου τοῦ Σπύρου.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Σπύρου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ σκηνὴ παριστᾷ εὐρύχωρον δωμάτιον τοῦ καφενείου, ἔχον μίαν θύραν εἰς τὸ βάθος, κοινοῦσαν μετὰ τῆς ὁδοῦ, καὶ μίαν εἰς τ' ἀριστερὰ τῶν θεατῶν, κοινοῦσαν μετὰ τοῦ ἐνδοτέρου τῆς οἰκίας. Εἰς τὸ βάθος τράπεζα καὶ καθίσματα.

ΤΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ Ο ΓΑΜΟΣ

ΑΝΘΟΥΣΑ, ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἐρχόμενος διὰ τῆς κατὰ μέτωπον θύρας.)

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄ! τέλος πάντων ἐνθυμεῖσθε καὶ ἡμεῖς
πῶς καίπως ζῶμεν. Λέγετε εἰς τὰς ἐπτὰ,
καὶ νὰ περάσῃ πλησιάζει τέταρτον,
κ' ἐγὼ προσμένω. Εἴσθε πρόθυμος πολύ!
Κ' ἀνίσως εἶχον φθάσ' οἱ ξένοι, κύριε, —
εἰς μίαν ὥραν τὸ ξενοδοχεῖόν μας
θὰ εἶναι κουκκουνάρι — καὶ ἂν μ' εὔρισκον
ἐδῶ μονάχην, νὰ προσμένω, νὰ μετρῶ
εἰς τοὺς παλμούς τοῦ στήθους τοῦ ἀγρύπνου μου
πᾶν λεπτόν πρῶτον καὶ πᾶν δεύτερον λεπτόν,
θὰ ἤκουες ἀμέσως τί θὰ ἔψαλλε
κατόπι μου ἡ φήμη ἡ χρυσόγλωσση.
Εἰς τοῦ πατρός μου νὰ σ' ἰδῶ ἀδύνατον·
μόλις ἐδῶ ὀλίγας κλέπτομεν στιγμὰς,
πλὴν ἀσωτεύει καὶ αὐτὰς ὁ κύριος
τίς ζεύρει ποῦ. Τῷ ὄντι εἴσθε πρόθυμος!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἄχ, ἄχ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί ἔχει ἡ πυρὰ τοῦ στήθους σας;
Ποία φουσούνα τὴν φουσᾷ;

Στ. 1, κτλ. Τρίμετροι Ἰαμβικοί, ὡς τῶν ἀρχαίων δραματικῶν.

— — — — —

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

*Αχ, ἄχ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Κακὸν

μεγάλον σᾶς συνέβη. *ὦ! Παρατηρῶ,
 τὰ φρύδια σουφρωμένα, καὶ τὰ χεῖλη σας
 καταιβασμένα, καὶ τὰ μάτια γουρλωτά!
 Τῷ ὄντι εἴσθε θηριώδης σήμερον!
 Μὴ τὸ ραβδί σας, μὴ τὸ μαγικὸν ραβδί,
 ὅπου ψαρεύει ταῖς καρδιαῖς ἔς τὰ χέρια σας,
 (μ' ἐνὸς μηνὸς μισθὸν τὸ ἀγοράσατε)
 μὴ ἔσπασε; Μὴ τὰ μαλλιά σας κούρευσε
 κοντὰ ὀλίγον ὁ ἀπρόσεκτος κουρέυς;
 Μὴ τὰ κουμβιά σας ποῦ στιλπνὰ ἐστόλιζαν
 τοῦ ἵποκαμίσσου τὸ ἀμφίβολον λευκὸν
 ἔχετε χάσει, κ' εἶν' ὁ θρῆνός σας αὐτός;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

*Ραβδί δὲν ἔχω χάσει, ἄχ! οὐδὲ κουμβιά,
 οὐδ' ἄλλο τι τοῦ βίου ἐγκαλλώπισμα·
 ἀλλ' ὅλην, ὅλην τὴν ζωὴν μου ἔχασα,
 ἢ ἄλλο τῆς ζωῆς μου τιμαλφέστερον.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν γραφικὸν σας μὴ ἐχάσατε μισθόν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

*Υπάρχουν κατὰ μῆνα αἱ τριάκοντα.
 *Ἐχασα ἄλλο κ' ἄλλο! Σὲ, τὸν ἥλιον
 ὅστις δανεῖζει φῶς εἰς τὰς ἡμέρας μου
 κ' εἰς τὸν μισθὸν ἀξίαν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

*Ἀλλὰ πῶς αὐτό;

Δὲν ἐννοῶ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν ἐννοεῖς; Ἀπήντησα
τὸν τρις, τί λέγω; δεκατρίς κατάρaton,
τὸν κακοῤῥάπτῃν, ποῦ μὲ τὴν ψαλίδά του | λ
κόπτει στραβὰ τῆς Σύρας τὰ φορέματα,
καὶ μ' ἔκοψε τὰ φύλλα τῆς καρδίας μου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πῶς; τὸν Κουτρούλῃν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ναὶ, μὲ τὸν πατέρα σου,
κ' ἐκρυφομίλουν περὶ ἀρράβωνων.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ναί;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Καὶ ὁ καλὸς μου φούσκωνε, καμάρωνε,
ταῖς δίπλαις ἔσιαζ' εἰς τὴν φουστανέλλα του,
καὶ ἴσ' ἂν τὸν κοῦρκον τὴν οὐράν του χύτταζε·
κ' ἐγὼ τὰ χεῖλη ἰδάγκανα, καὶ ὄρεξιν
νὰ τὸν ἀρπάξω εἶχα ἀπὸ τὸν λαιμόν.
Εἰς τὰς χρυσᾶς ἡμέρας τῶν ἐρώτων μας
ἢ τριχυμία ποῦ αὐτὴ νὰ φαντασθῶ
ποῦ πῶς θὰ πνεύσῃ ὁ τσικνιᾶς αὐτὸς ἐδῶ
καὶ θὰ μαράνῃ τ' ἄνθη τῶν ἐλπίδων μου;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τρεῖς μῆνες εἶναι ὅπου μᾶς ἐστέρησε
τῆς ῥαπτικῆς του χάριτος, καὶ ἤλπιζον
πῶς κόπτει καὶ πῶς ῥάπτει εἰς Ἑρμούπολιν,
καὶ τόκους μετρῶν τόκων τῆς βελόνης του,

(54) Ἡ ἐκ βοῤῥᾶ συνήθως εἰς Σύρον πνέουσα καταιγίς.

μᾶς εἶχε λησμονήσει ὥς κ' ἡμεῖς αὐτόν.
 Ὑπὲρ ἀξίαν, φαίνεται, φημίζονται
 τῆς Σύρου αἱ ὠραῖαι, κ' αἱ Ἀθηναί μας
 τὰς καλλονὰς των χᾶπως ἔχουν καὶ αὐταὶ
 ἀφ' οὗ πιστὸς μᾶς ἦλθε πάλιν ὁ πτωχός!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Αἶ! βλέπεις τώρα; Γυναικεῖος χαρακτήρ!
 Τῶν ἡλιοτροπίων ἀσταθέστεραι,
 μόλις τὸ ἄνθος θάλλει τῆς καρδίας σας
 ἡ-κολακεία, κ' εἰς αὐτὴν τὸ στρέφετε.
 Σᾶς ἐπιστρέφει πάλιν ὁ πιστὸς ποιμὴν
 ὁ δυστυχής! Νὰ μὴ τὸν ἀνταμείψετε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Βεβαίως.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὅταν ἔδειξε πῶς προτιμᾷ
 τὰ κάλλη σας ἀφ' ὅλων τῶν Συριανῶν,
 νὰ μὴ δειχθῇ εὐγνώμων ἡ καρδιά σας;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Βεβαίως.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

* Ἄν τὸν θέλῃ ὁ πατὴρ γαμβρόν,
 νὰ μὴ πεισθῇτε εἰς πατρὸς διαταγὴν;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Βεβαίως.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

* Ἀχ, Ἀνθώ μου, τὸ βεβαίως σου
 αὐτὸ μὲ σφάζει. Μ' ἀπαρνεῖσαι, ἀσπλαγχνῇ;
 Ποῦ τόσαι ὑποσχέσεις, τόσοι ἔρκοι σου;
 Ὅταν φοροῦσα τὸ σκιάδι μου στραβὸ,

ἵποδῆματα καινούρια, γυαλιστὰ, τριχτὰ,
καὶ τὴν στενὴν βελάδα, καὶ τὸ χέρι μου,
ὥσάν λαίνας στρογγυλὸν, ἐβάσταζε
τὴν μέσσην μου μὴ σπάσῃ, τότε ἡ ματιᾶς
κατόπι μου χαλάζει ἔβρεχαν, κ' ἐγὼ
τὸ ματογυάλι ἔστρεφα πρὸς μόνην σέ.
Καμάρωνες δὰ τότε, μ' ἐγενεφες καὶ σύ,
χαμογελοῦσες ὕστερα, καὶ ὕστερα
μ' ἔστελνες ἄνθη, κ' ὕστερα μ' ὠρχίζουσιν.
Θ' ἀφήσῃς τώρα λυπημένος, ἄθλιος,
νὰ πιῶ φαρμάκι, ἢ τὸν λαίμοδέτην μου
σφικτὰ νὰ δέσω, νὰ τεντώσω, νὰ πνιγῶ ;
Δὲν βλέπεις ὡς σιγᾶρον ἡ καρδιά μου
πῶς καίει, καὶ πῶς πίπτει στάκτῃ, πῶς καπνὸν
ῥωμαντικῶν καὶ μαύρων στεναγμῶν φυσᾷ ;
Ἄχ! ἄχ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Μὴ τόσον κλαίεσαι ἑλεεινά.
Θαῤῥεῖς, δι' ὅλους τοὺς Μανόληδες τῆς γῆς
ὅτι ταῖς ὥραις ταῖς γλυκαῖς μας λησμονῶ
καὶ τὰ ζαχαρωτά σου ὅπου μ' ἔφερνες
καὶ μ' ἔχαμναν τοῦ βίου τὰ πικρὰ γλυκά ;
Ὁ κύρ Μανόλης ἄς πηγαῖν εἰς τὸ καλὸ !
Ἡ παραζάλη, ἃς μᾶς ξεφορτώνεται !
Θέλει γυναῖκ' ; ἃς πάρῃ τὴν ψαλίδα του
ἢ, ἂν τὸν θέλῃ ὁ πατήρ μου καὶ καλὰ,
μὲ ταῖς χαραῖς του, ἃς τὸν πάρῃ μόνος του.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Γλυκὸ ἀηδόνι, μὲ μαγεύ' ἡ γλῶσσά σου,
λαλεῖς, καὶ ὅλος ἔξω γίνομαι φρενῶν.

Καθὼς τὸ ψάρι ἡ καρδιά 'ς τὸ στῆθος μου
 σπαράζει, καὶ χορεύει τὸν ἀντίχορον,
 κ' ὁ νοῦς μου στροβιλίζει, καὶ γυρίζει βάλς.
 Θὰ δώσωμεν 'ς τὰ χέρια τὰ παπούτζια του
 λοιπὸν, τί λέγεις; τὸν Μανόλην μας. Κ' ἐμεῖς,
 κ' ἐμεῖς!... Ἀνθοῦσα, εὐτυχία μου! Κ' ἐμεῖς...
 Ἔξω, Μανόλη! 'ς τὸ ἀνάθεμα γαμβρέ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πλὴν ἐπιστρέφει πάλιν ὁ πιστὸς ποιμὴν.
 Ὁ δυστυχής! Νὰ μὴ τὸν ἀνταμείψωμεν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀνθοῦσά μου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δεικνύει ὅτι προτιμᾷ
 τὰ κάλλη μου ἀφ' ὅλων τῶν Συριανῶν.
 Νὰ μὴ δειχθῇ εὐγνώμων ἡ καρδιά μου;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀνθοῦσά μου!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν θέλει ὁ πατὴρ γαμβρόν.
 Νὰ μὴ πεισθῶμεν εἰς πατρὸς διαταγήν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀνθοῦσά μου, συγχώρει παραλαλητὰ,
 ἀνοησίαις. Ὡμιλοῦς ἡ ζούλεια μου,
 ποῦ 'σάν τὴν γάτα μ' ἐτζουγκράνει τὴν καρδιά.
 Λησμόνησέ τα· δὲν τὰ εἶπα. Νὰ, φτοῦ, φτοῦ. (Πύει.)
 Δὲν εἶπα λέξιν. Γίνε πάλιν ἡ καλὴ,
 ἡ λούρδα πάλιν, ἡ ἀγάπη μου Ἀνθώ,
 καὶ θενά σ' εἶμαι 'σάν τὸν ἴσκιό σου πιστὸς,
 'σάν τὸ σκυλί σου θὰ φιλῶ τὰ ἴχνη σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄς εἶναι! Ἀμνηστία! Σύμμαχοι λοιπὸν,
μαζῇ θὰ πολεμῶμεν τὸν κοινὸν ἐχθρόν.
Τὸν Κύρ Μανόλην, τὸν βελονοκεντητὴν,
ὅπου θαρρεῖ πῶς μ' ἔχει 'ς τὸ κομπόδεμα,
θὰ παίξω εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δακτύλου μου,
καθὼς δὲν παίζει μετὰ τὴν δακτυλήθραν του.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Καὶ πῶς θὰ κάμῃς; Εἰς τὸν μέγαν κίνδυνον
πῶς θὰ σωθῶμεν; Τί θενά ἐφεύρωμεν;
Θὰ ἡμπορέσῃς νὰ νικήσῃς τοῦ πατρὸς
τὴν θέλησιν, κ' ἐκείνου τὴν ἐπιμονήν;
Ἄ! ἡῦρα, ἡῦρα, ἡῦρα τρόπον! Ἄκουσε!
Εἶχ' ἀναγνώσει, δὲν ἤξεύρω πλέον ποῦ,
εἰς ἓν βιβλίον ὅπου μοσχομύριζε
μ' ἀρώματα, μετὰ ἄνθη καὶ μετὰ ποιήσιν,
πῶς μία νέα νὰ ἔξιππᾶς ἠθέλησε
τὸν ἐραστὴν της, κ' ἔκαμε πῶς πέθανε,
καὶ εἰς τὰ δάση τὰ πυκνὰ καὶ σκοτεινὰ
κουκουλωμένη μετὰ τῶν τάφων σάβανα,
ἐβγῆκ' ἐμπρὸς τοῦ ὡς στοιχειῶ, καὶ ἄρχισε
Λ νὰ μουγκρίζῃ, Ω καὶ ΟΥ, ΟΥ, ΟΥ.
Ἀπὸ τὸν φόβον ὁ πτωχὸς τί ἔπαθε
ὁ ποιητὴς δὲν λέγει· πλὴν ἀπέθανε
μετὰ τεταρταῖον τούρτουραν, κ' ὀρθὰ μαλλιᾶ.
Τί, ἂν τὸν ῥάπτῃ τὸν ἐπαίζομεν αὐτὴν,
κ' ἐκάμνομεν, τί λέγεις; τὸν βουρκόλακαν!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἀνοησίαις! Ὅχι. Μὲ τὸν θάνατον
νὰ πολυπαίζω δὲν μ' ἀρέσει· ὁ καλὸς

ενίοτε τὸ παίρνει μὲ τὰ ὅλα του.

Μὴ μεριμνᾷς. Γυναῖκα ἔχει πάντοτε,
ὁσάκις θέλει, βέλ' εἰς τὴν φαρέτραν της.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Βλέπ', ὁ πατήρ σου πλησιάζει.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πήγαινε,

κ' ἐγὼ φροντίζω.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἀναχωρῶν)

Ἡ ζωὴ μου κτῆμά σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ (μόνη)

Ἄ! ὁ Κουτρούλης λοιπὸν ἦλθε! Ῥάπτης! πεῦ!

Ἐγὼ νὰ πάρω ῤάπτην! Εἶναι πλούσιος,
πλὴν τί μὲ τοῦτο; Πῶς; Κυρὰ Μανόλαινα
ἐγώ! Κ' ἐκεῖνος σταυροπόδης πάντοτε
μὲ τὸ βελόνι καὶ τὴν πήχη! Καὶ χοροὺς,
καὶ περιπάτους, κ' ἐσπερίδας, τίποτε!
Μὲ συγχωρεῖτε. Δούλη σας ὑποκλινής·
ἀλλὰ δὲν εἶμαι διὰ τὰ δοντάκια σας.

ΣΠΥΡΟΣ (ἐρχόμενος μετὰ σπουδῆς)

Μᾶς ἦλθε, κόρη! Τρέχα, βάλε, ἀλλάξε,
στολίσου. Ὁ γαμβρός μας ἦλθε. Μὴν ἀργῆς!
Ἦλθ' ὁ Μανόλης· συγυρίσου, φόρεσε
τὰ πράσινα παπούτζια, καὶ τὸ κίτρινο
καπέλο. Ἦλθεν εὐτραφὴς καὶ κόκκινος.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν δυστυχῆ!

ΣΠΥΡΟΣ

Καὶ λειόνει ἀπὸ ἔρωτα·
τὸ αἰσθημά του μ' ἔλεγε μὲ φλογεραῖς,

μὲ καπνομιχλοσκοτεινοποιητικο-
 αυλοποιμενοτρυφεροβουκολικαῖς
 ἐκφράσεις. Ὅλος ἀναπτε καὶ κόρονε.
 Τὸ δακτυλίδι ἔφερε, κ' ἤσυχασμὸν
 δὲν ἔχει πρὶν τὸ βάλης εἰς τὸ δάκτυλον.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν ἄθλιον!

ΣΠΥΡΟΣ

Φοβοῦμαι ἂν ἀργήσωμεν
 τὰ στέφανα, μὴ πάρῃ τὸ ψαλίδι του
 καὶ κόψῃ τὸν λαιμόν του. Βλέπεις σ' ἀγαπᾷ
 ποῦ εἶναι τρέλλα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν πτωχόν!

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς τὸν πτωχόν;

Γυναῖκα παίρνει ποῦ δὲν ἔχει δεύτερη,
 γυναῖκα τῆς καρδιᾶς του παίρνει, κ' ἔπειτα
 προῖκα δουλειᾶ, καὶ τὰ προικιὰ ποῦ δώδεκα
 μόλις τὰ φέρνουν φορτωμένα ἄλογα,
 καὶ κόρη ἀπὸ σπῆτι. Αἶ! ἅς εἶναι δά!
 Εὐτυχισμένος εἶναι, νὰ μὴ βασκαθῇ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πατέρα μου, δὲν εἶπες πῶς μὲ ἀγαπᾷ;

ΣΠΥΡΟΣ

Βεβαίως εἶπα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δυστυχής!

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς δυστυχής;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δὲν εἶπες νὰ μὲ πάρῃ ὅτι ἔρχεται;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναὶ, χωρὶς ἄλλο.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄθλιος!

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς ἄθλιος;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Κ' ἂν δὲν μὲ πάρῃ, εἶπες ἢ δὲν εἶπες πῶς
μὲ τὸ ψαλίδι, λέγει, θενὰ σκοτωθῇ;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναὶ, τοῦτο λέγει.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὁ τρισάθλιος!

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς; Πῶς;

Τί λόγια εἶναι; Ἄθλιος! τρισάθλιος!

Τὰ μυρολόγι' αὐτά σου τί δηλοῦν;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δηλοῦν

πῶς ὁ Μανόλης, ὅπου ἦλθε κόκκινος
κ' εὐτραφῆς ὅπως ἢ μὲ πάρῃ ἢ σφαγῇ,
ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ ἢ τὸ δεύτερον
ἀνάγκη νὰ ἐκλέξῃ.

ΣΠΥΡΟΣ

Καὶ δὲν ἤμπορῶ

τὸ διατὶ νὰ μάθω ἴσως;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἐπειδὴ

δὲν θὰ μὲ πάρῃ. Τοῦτο φθάνει.

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς, πῶς;

δὲν θὰ σὲ πάρῃ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅγεσκε.

ΣΠΥΡΟΣ

Ἄ! ὄγεσκε!

Καὶ τάχα ποίους λόγους ἰσχυροὺς, σοφοὺς
ἔχετε τούτου; Εἰς τὸν ἀνεμόμυλον
αὐτὸν ποῦ πάντα βάφετε, κτενίζετε,
ζουγραίνετε, καὶ λάθος ὀνομάζετε
σεῖς αἱ γυναῖκες κεφαλὴν, νὰ μάθωμεν
δὲν ἡμποροῦμεν ποῖος ἄνεμος φυσᾷ;
Ὁ Κύρ Μανόλης, χθὲς ποῦ δὲν μᾶς ἤθελεν,
ἦτον ὠραῖος, ἦτον τέρας, ἄγγελος.
Τώρα μᾶς θέλει, στραβομουτσουνιάζομεν.
Αὐτὸς ξυνὸς, ἐκεῖνος ἀλμυρὸς, πικρὸς
μᾶς φαίνεται ὁ ἄλλος. Κόρη, κόρη μου,
αὐτὸν ἂν ρίχνῃς καὶ τὸν ἄλλον ἂν πετᾷς,
καὶ ἂν πολυδιαλέγῃς καὶ πολυζητῇς,
θὰ εὕρῃς ζήτηί ζήτηί τὰ γηράματα,
καὶ αἱ ρυτίδες μ' ἀπροσδόκηταις γραμμαῖς
ἓνα πρωτὶ σὲ λέγουν· «Πέρασ' ὁ καιρός.»
Τότ' οἱ ξυνοί μας κ' οἱ πικροὶ κ' οἱ ἀλμυροὶ
εἶν' ὅλοι μέλι, πλὴν ἡμεῖς στυφάναμεν.
Χρήσιμος ῥάπτῃς, νοικοκύρῃς ἄνθρωπος,
τί ἔχει τάχα; Θέλουμε, ναί, βέβαια,
κἀνένα νέο πολυφάδι προφαντὸ,
αὐτοὺς ποῦ φέρνουν γύραις μὲ ζουγρά μαλλιᾶ,

με τρύπια τζέπη και με κούφιο καύκαλο,
 και με ματιαῖς, με γλύκαις, με πιθηκισμούς,
 ψευτιᾶς, κιθάραις, νυκτοτραγουδήματα,
 τῶν νέων κλέπτουν και τὸν νοῦν και τὴν τιμὴν,
 και ποῦ ἂν εὔρω μέσ' ἀπὸ τὴν θύραν μου,
 θε νὰ τὸν στείλω, με τὴν κεφαλὴν ἐμπρὸς,
 νὰ διῇ ἂν ἔχω ὑψηλὰ παράθυρα.
 Ταῖς φαντασίαις ρίψ' αὐταῖς ταῖς ἀγουραις.
 Θὰ πάρῃς,—τοῦτο θέλω κ' ἀπεφάσισα,—
 ἢ τὸν Μανόλην ἢ καμένα. Εἶπά το.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πατέρα μ' ἐβαρέθης και ὥς φόρτωμα
 νὰ με τινάξης θέλεις ἀπ' ἐπάνω σου;
 Τί σὲ πειράζω; Ὅσον νεράκι καθαρὸ
 τρέχ' ἡ ζωὴ μου ἄδολ' εἰς τὸν ἴσκιον σου
 μὴ τὴν θολώσης με τὰ ξένα κύματα.
 Τῆς ἀθωότητός μου διατήρησε
 ἀμόλυντο τὸ ἄσπρο τριαντάφυλλο.
 Τί θέλω ὑπανδρεῖαν; Νέα νὰ χαρῶ
 ἐλευθερίαν ἄφες με ὅσον τὰ πουλιὰ,
 ποῦ ὅς τὰ λουλούδια κελαῖδοῦν και χαίρονται,
 και ποῦ πετοῦν και ψάλλουν τί φαιδρὰ φαιδρά!
 Ὡς νὰ ᾠθουν αἱ ρυτίδες ἔχει ὁ Θεός.

ΣΠΥΡΟΣ

Αὐτὰ ποῦ λέγεις, κόρη μου κυρί' Ἀνθώ,
 εἰπέ τ' ἄλλοῦ, εἰπέ τα εἰς τὸν κλύδωνα.
 Βαρεῖά σᾶς εἶναι ἡ ἐλευθερία σας,
 ἀπὸ ταῖς ἀλυσίδαις εἶναι ποῖο βαρεῖά.
 Τὴν φιληνάδα τὴν ἀθῶαν σας αὐτὴν
 τὴν ἐπαινεῖτε, ὅμως τὴν βαρύνεσθε·

θέλετε ἄλλην πρὸ ἀνοικτομάτισσαν,
 κάμμιάν νὰ ἔχῃ διαβολιαῖς καὶ πονηριαῖς.
 Ἀκόμη τὰ πτερά σας δὲν αἰσθάνεσθε
 νὰ σᾶς καλοφυτρώνουν, ποῦ ἀρχίζετε
 τὸ πατρικό σας νὰ δαγκάνετε κλουδί.
 Τὴν ὑπανδρείαν, κόρη μου, τὴν λακταρεῖς,
 καὶ κρυφοκαταριέσαι πῶς σὲ ἄφησα
 ὥς τώρα μὲ τὸ ἄσπρο τριαντάφυλλο.
 Μὴν κρύβεσαι ὀπίσ' ἀπὸ τὸ δάκτυλο·
 κ' ὥς εἶσαι κόρη εὐπειθῆς καὶ φρόνιμη,
 τὸν Κύρ Μανόλη πάρε, ἣ εἶπέ με κἂν
 τί ἔχεις καὶ δὲν θέλεις;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πῶς, πατέρα μου;
 τὸ ξαναλέγεις; Μὲ τὰ ὅλα σου λοιπὸν
 γαμβρὸν νὰ κάμῃς ράπτῃν καταδέχεσαι;
 Καὶ νὰ λερώσῃς θέλεις τὴν ὑπόληψιν
 τῆς γενεᾶς σου; νὰ ξεπέσῃς ὥς ἐκεῖ;

ΣΠΥΡΟΣ

Αἱ, τί νὰ γίνῃ, κόρη μου; Ναὶ βέβαια,
 τὸ γένος μας, δὲν λέγω. . . . Ὅμως οἱ καιροί,
 τοὺς βλέπεις, εἶναι δύσκολοι. Τὴν σήμερον
 μὲ τὸ φανάρ' ἢ νέαις περιφέρονται,
 ἄνδρα ζητοῦν, καὶ ἄνδρες δὲν εὐρίσκονται.
 Οἱ ἄνδρες, νέοι Ἀργοναῦται τοῦ καιροῦ,
 (γιατί κ' ἐγὼ δὰ κάτι καψοδιάβασα)
 πρὸς τὴν Κολχίδα ὅλοι τὰ ἐπρύμνισαν,
 καὶ σὲ ζητοῦν Μηδεαῖς μὲ χρυσαῖς προβιαῖς.
 Ἀλήθεια, ράπτῃς. Κάτι περισσότερον
 μᾶς ἤξιζε, πλὴν ἔχει κἂν αὐτὸς γερά.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλὲ πατέρα, μ' ἐδῶσες ἀνατροφήν,
 εὐγενεῖς τρόπους καὶ ἐξωμερήτικους,
 καὶ τὴν κιθάραν μ' ἔμαθες καὶ τὸν χορὸν
 κ' ὅλαις ταῖς χάραις ταῖς εὐγενικαῖς, γιατί;
 δι' ἓνα ῥάπτῃν; Τόσους μῆνας ἔπήγαινα
 εἰς τὴν δασκάλα, κ' ἔμαθα τὸν πίνακα,
 καὶ νὰ κεντῶ τὸν τρυπημένον καναβάν,
 δι' ἓνα ῥάπτῃν; Πῶς ἡ λέξις κὰν αὐτὴ
 δὲν γαργαλίζει τὴν φιλοτιμίαν σου;
 Νὰ ἔχῃ τέχνην ὁ γαμβρός σου! Πενθερὸς
 νὰ εἶσαι ῥάπτου! Ὅλοι προσπαθοῦν ἐδῶ
 τῆς κοινωνίας ν' ἀναβοῦν τὴν κλίμακα,
 καὶ καντζαρόνουν ποῖος προτοῦ προτῆτερα.
 Αὐτοὶ ποῦ βλέπεις οἱ μεγάλοι ποταμοὶ
 ποῦ μᾶς ἀφρίζουν, καὶ φουσκόνουν, καὶ κυλοῦν
 συμβούλων ἐπωμίδας, πῖλους ὑπουργῶν,
 πολλοὶ τί ἦσαν εἰς τὴν πρώτην τους ἀρχήν;
 Ὀλίγη λάσπη, καὶ μιὰ φούσκα οἴησις.
 Ἀντὶ 'ς τὸ δένδρο τῆς οἰκογενείας σου
 καρποὺς νὰ θέλῃς νὰ ἰδῇς εὐγενικοὺς,
 νὰ τὸ φελιάσης στέργεις μ' ἀγριάγκαθο;
 Ὡς ξενοδόχος, ἔχεις σχέσεις· τοὺς τρανοὺς
 ποτίζεις ὅλους μαῦρον φασουλιῶν ζουμί.
 Εἶσαι κ' ἐκεῖνο, πῶς τὸ λέγουν ἐκλογεὺς,
 καὶ ὀρκωτὸν, μὲ εἶπες, σὲ διώρισαν.
 Τρέχεις τὸν δρόμον τὸν καλόν· τίς ἑεύρει ποῦ
 θενὰ σ' ἐβγάλῃ; Πλὴν, πατέρα, τὰ πλευρὰ
 ὀλίγον κέντα τῆς φιλοδοξίας σου,
 καὶ μὴ κουρεύῃς τὰ πτερὰ τῆς τύχης σου

μέ τὸ ψαλίδι ἐνὸς ράπτου. Ἄ! γ α μ β ρ ὸ ν
 ἔχετε ράπτην, θὰ σὲ λέγ' ὁ ὑπουργός,
 καὶ θὰ γυρνᾷ τὴν ράχιν. Ῥάπτην ἔχετε
 γ α μ β ρ ὸ ν; ὁ ἄλλος, καὶ θὰ ξεκαρδίζεται.
 Μὴ ράπτην, μὴ, πατέρα, ὦ! μὴ ράπτην, μὴ.

ΣΠΥΡΟΣ

Αὐτὰ τῷ ὄντι ὅσ' ὀρθὰ μὲ φαίνονται.
 Τὸ εἶναι τοῦ καθέν' ἀπὸς πρέπει βέβαια
 νὰ τὸ γνωρίζῃ, καὶ νὰ τὸ φυλάγῃ δά.
 Καθέν' ἀπὸς στέκει ὅπου μόνος τοῦ σταθῇ.
 Μὰ ἔλα ποῦ λυποῦμαι τὸν Μανόλη μου.
 Κυβερνημένος ἄνθρωπος καὶ χρήσιμος!
 Καὶ ἄλλον μήπως ἔχομεν τῆς ἀνθρωπιάς;
 Αὐτὸς πῶς ἔχει τέχνην κ' εἶναι ράπτης, ναί.
 Πλὴν νὰ σὲ πῶ καὶ τ' ἄλλο; Εἶμαι βέβαιος,
 πῶς ἂν λαλήσῃς κ' ἐπιμείνῃς, καὶ πολὺ
 παρακαλέσῃς, καὶ ν' ἀφήσῃ πιθανὸν
 πρὸς χάριν σου τὴν τέχνην.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αἶ! Καλὰ λοιπόν·

τὴν τέχνην ἂν ἀφήσῃ, καὶ σημαντικὸς
 ἂν γίνῃ, τότε εὐπειθὴς κ' ὑπήκοη,
 καὶ ὅ,τι θέλεις θέλousα, μὲ ταῖς χαραῖς
 τὸν δέχομαι. Πλὴν μόνον τότε.

ΣΠΥΡΟΣ

Τώρα δά,

ὅσ' ὀρθὰ κόρη ὁμιλεῖς καὶ φρόνιμη.
 Τὴν τέχνην τοῦ ν' ἀφήσῃ ἐννοῶ κ' ἐγὼ
 πῶς πρέπει, νὰ φαντάζῃ κάπως δὰ κ' αὐτὸς
 ὅς τὸν κόσμον, νὰ μὴ φέρνῃ ἐντροπὴ σ' ἐμᾶς.

Ὁμίλησέ τον. Ἄν τὸ δέχεται, καλὰ.
Ἀλλέως, κάμε ὅπως θέλεις. — Ἔρχεται,
ἐκεῖνος εἶναι.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Σύμφων' εἵμεθα λοιπόν.
Ἦ γίνετ' ἄξιός σου κ' ἄξιος ἐμοῦ,
ἦ, ῥάπτην δὲν τὸν θέλω.

ΣΠΥΡΟΣ

Νάτος, ἔρχεται.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ καὶ ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ (ἔρχονται.)

ΣΠΥΡΟΣ

Κόπιασε μέσα. Εἶν' ὁ θάλαμος αὐτὸς
τῶν ξένων, πλὴν ἀκόμη δὲν εἶν' ὥρα των.
Ἐπάνω δὲν σ' ἐδέχθην. Ἐπλημμύρησαν
ἀπὸ νερὸ τὸν οἶκον αἱ γυναῖκες, ὡς
τοῦ Νῶε νὰ μᾶς ἡῦρεν ὁ κατακλυσμός.
Κοπιᾶστε μέσα, κυρ Μανόλη, φίλε μου.
Δὲν σ' εἶναι ξέν' ἡ κόρη μου. Γνωρίζεσθε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία μου, ἡ μνήμη τῶν θελγῆτρων σας
ὡς μυροφόρον λυκαυγὲς τοῦ Ὑμητοῦ,
ἢ ὡς τὸ ἄσμα τοῦ πτηνοῦ τῆς Ἀθηνᾶς
εἰς τὸ νησί τῆς Σύρας μ' ἠκολούθησε
καὶ τὴν ἐκλώσσα ἡ καρδιά μου μῆνας τρεῖς,
κ' ἐβλάστησεν ὁ πόθος τοῦ νὰ σᾶς ἰδῶ·
κ' εἰς τοῦ ἀτμήρους τὰ πυρίφλεκτα πτερὰ
ρίφθεις, φορτίον σᾶς κομίζω ἄφθονον
τῶν αἰσθημάτων τῶν δια... πρυσίων μου.

(Πρὸς τὸν Στροβίλην ἰδιαιτέρως)

Καλὰ, Στροβίλη;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ιδιαιτέρως)

Κᾶπως ὑπερβολικά!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ποτὲ δὲν ἦλθα νὰ ἰδῶ τὴν Σύραν σας.
 Τὴν θάλασσαν φοβοῦμαι, κ' ἡ ναυτίασις
 εἶν' ἀηδής. Νὰ λέγουν ὅμως ἤκουσα
 πῶς τὰ νησιὰ σας εἶν' ἀνθέων κάνιστρα
 ποῦ τῶν κυμάτων ὁ λευκὸς ἀφρὸς φιλεῖ,
 πῶς τ' ἀηδόνια εἰς τὰ δένδρα σας ἐκεῖ
 ὅλον τὸν χρόνον κτίζουν μυρισταῖς φωλιαῖς,
 καὶ πῶς ἡ νέαις εἰς τὰ περιγιάλια σας
 ἀραδιασμέναις ἅν Σειρῆνες τραγωδοῦν.
 Πῶς νὰ πιστεύσω ὅτ' εἰς τὴν μαγευτικὴν
 ἐκείνην κατοικίαν ἐνθυμήητε
 καὶ τὰς Ἀθήνας, ὅπου εἶν' ἱστορικαῖς
 αἱ κουκουβάγαις; ὅτι δὲν σᾶς ἔβελξαν
 τόσα τῶν νήσων κάλλη;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Στροβίλην)

Εἶναι ἄγγελος,

Στροβίλη.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ὁμοίως)

Δὲν τὸ ᾔξεύρω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (ὁμοίως)

Σιωπή.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Εὐχαριστῶ δι' ὅσα μ' εἶπατ' εὐγενῆ·
 πλὴν κατὰ γράμμα δὲν τὰ παίρνω. Ἐννοῶ
 πῶς εἰς ἐκείναις ταῖς φωλιαῖς τῶν ἀηδονιῶν
 λαλεῖτε ὅλοι ἀνθηρὰ, μελωδικά,

καὶ λέγετε μὲ χάριν καὶ μὲ ποίησιν
 αὐτὸ ἀκόμη τὸ πολλὰ τὰ ἐτῆ σας.
 Αἰ λέξεις σας ὡς φούσκαῖς εἶν' ἐκτὸς χρυσαῖς
 καὶ μέσα κούφιας· οὔτε κολακεύομαι,
 ὅσα ὠραῖα εἶπατε πῶς μ' ἀφοροῦν,
 ἢ ὅτι πρέπει νὰ πιστεύσω τὰ μισά.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (ἰδιαιτέρως)

Μὲ ζάλισε, Στροβίλη. Τί ν' ἀποκριθῶ ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ὁμοίως)

Ἐγὼ προτείνω, τίποτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία μου,

ἀνίσως δυσπιστεῖτε εἰς τοὺς λόγους μου,
 τότε λοιπὸν, ναί, τότε μὴ πιστεῦετε
 οὔτε ὁ ἥλιος πῶς γυρνᾷ 'ς τὸν οὐρανὸν,
 οὔτε ἡ γῆ πῶς στέκεται ἀσάλευτη,
 οὔτε τὸ φῶς πῶς φέγγει. Ὅρκους θέλετε ;
 Μὰ τὴν βελόνην, μὰ τὴν τέχνην ποῦ ἀσχω
 εἶν' ἡ ψυχὴ μου νὰ ἐκπνεύσῃ ἑτοίμος
 εἰς ἓνα μόνον μέγαν ὅρκον, Σ' ἀγαπῶ.
 Αὐτὰ τὰ χεῖλη ἂν φρονῆτε δόλια
 πῶς εἶναι, θὰ εἰπῆτε τότε πονηρὸν
 καὶ τὸ ἀρνὶ ποῦ βόσκει καὶ φωνάζει βέ,
 καὶ τὸ νεράκι ὁποῦ τρέχει καθαρὸν,
 καὶ τὸ πουλάκι ποῦ εἰς τ' ἄνθη κελαῖδεῖ.

ΣΠΥΡΟΣ (πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Πῶς σὲ τὰ λέγει ! Τοῦ διαβόλου. . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Ἐχασα

τὸν νοῦν, Στροβίλη.

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Ἦ ζημί' ἀσήμαντος.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅσον δι' ὄρκους, κύριε, ὄρκους πολλοὺς,
καὶ ἀσυγκρίτως πλέον ἀπ' αὐτοὺς καυτοὺς,
ὄρκους καμίνια, ἄσβεσταις πυρκαϊαῖς,
περιγραφαῖς ἐρώτων μυθιστορικῶν,
ἔπου βελαῖζουν ποίμνια ὀλόκληρα,
ἔπου μυρίζουν καὶ τὰ νεκρολούλουδα,
καὶ ἡ κορούναις ὅσ' ἀν' ἀηδόνια κελαῖδουσιν,
ἀνέγνωσα εἰς ὅλα τὰ ποιήματα,
μὲ ὅσ' ἀθανασίας λάτραι ἄγουροι
ἀπὸ τὰ βάθρα τῶν δημοτικῶν σχολῶν
πλουτίζουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν τύπον της.
Οἱ ὄρκοι κ' αἱ ποιήσεις αἱ ἐρωτικάι,
ὥς κάθε πραγματεία ποῦ ἐπλήθυνε,
ἐξέπεσαν, κ' ὀλίγην ἔχουν πέρασιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

* Ἄν ἤθελες νὰ ψαύσης μὲ τὸν δάκτυλον,
ἄσπλαγχνε νέα, τὴν πληγὴν τοῦ στήθους μου!
Ἦ ἂν τὸ στῆθος εἶχε κἂν παράθυρον,
ν' ἀνοίξης μέσα τὴν καρδιά μου νὰ ἰδῇς
βελονοτρυπημένη καὶ ψαλιδιστή!

ΑΝΘΟΥΣΑ

* Ἄν εἶχεν, ἴσως δὲν μοὶ τὸ ἀνοίγετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Οἱ λόγοι μου σ' εὐρίσκουν λοιπὸν δύσπιστον;
Καιρὸς, Στροβίλη! Φέρ' ἐκεῖνο· ἔξυρεις τί.

(Λαμβάνει παρὰ τοῦ Στροβίλη μίαν θήκην, τὴν ἀνοίγει καὶ τῇ προσφέρει
ἐν δακτυλίδι)

Αὐτὸ θὰ εἶναι καὶ ῥητορικώτερον
τῶν λόγων μου, κ' εἰς τοῦτο δὲν θὰ δυσπιστῇς.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αὐτὸ ... δὲν λέγω ... πλὴν λυποῦμαι ... χρεωστῶ...
ῥαῖον εἶναι τὸ σμαράγδι καθαρὸν,
ὅμως ... δὲν θέλω νὰ τὸ στερηθῇτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς ;

Πῶς; πῶς; τί εἶπε; Κεραυνός! (Ἰδιαιτέρως) Στροβίλη μου,
νὰ σκοτωθῶ !

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

(Ψηλαφεῖ τοὺς κόλπους του)

Οὐδὲ κονδυλομάχαιρον

δὲν ἔχω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Τί σημαίνει ἡ σκληρότης σας;
Εἰς τί σὰς πταίω καὶ μὲ βασανίζετε;
Προστάζετέ με. Ἀπ' ἐμὲ τί θέλετε;
Ἐρωτα θέλεις; ἔρως εἶμαι σύσσωμος.
Ζιπούνια θέλεις, στόφαις καὶ μεταξωτά;
Ἐγὼ νὰ σὲ τὰ ράψω μὲ τὸ χέρι μου,
πατητὴ ὅλα καὶ ὀπισθοβελονιά.
Τί ἄλλο θέλεις; Ὅ,τι θέλεις κάμε με,
καὶ πάρε καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμά μου
καὶ τὴν ζωὴν μου πάρε, ὅμως πάρε με.
Διστάζεις; Λέγε, θέλε, ζήτη, πρόσταζε.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἐγὼ τί θέλω; Λέγει ὁ πατέρας μου...
παρατηρεῖ... Πατέρα, πῶς δὲν ὁμιλεῖς;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις, λέγε, ἀδελφὲ Κὺρ Σπύρο μου!
Μὴ δυσκολίαις· λέγε τί ἐπιθυμεῖς.

ΣΠΥΡΟΣ

Ἐγὼ τί θέλω; Τί ἐπιθυμῶ ἐγώ;
Ἐγὼ δὲν θέλω τίποτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς τίποτε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ πῶς πατέρα; ἤξελασες; Τί θενὰ πῆ;
Δὲν εἶπες ὅτι δὲν μὲ συγχωρεῖς ποτὲ
νὰ πάρω ράπτην;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ῥάπτην; Πῶς; τί εἶν' αὐτό;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναί, Κὺρ Κουτρούλη, φίλε μου· ἡ ραπτική
δὲν λέγω, ἔχει προτερήματα πολλὰ·
ἡ κόρη μου πλὴν βλέπεις... ἡ ἀνατροφή...
Μὲ ἐννοεῖς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Διόλου δὲν σὰς ἐννοῶ.

ΣΠΥΡΟΣ

Κ' ἐγὼ διόλου δὲν ἤξεύρω τί νὰ 'πῶ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τῷ ὄντι, ἔχει ὁ πατήρ μου δίκαιον.
Ἀναγνωρίζω πῶς ὠμίλησεν ὀρθά,
καὶ βάσιν ἔχουν αἱ παρατηρήσεις του.
Δὲν ἔχει λόγον. Πρέπ' εἰς καθ' ἐπάγγελμα
νὰ εἶν' ἐφηρμοσμένη κ' ἡ ἀνατροφή.
Ἡ ραπτική, ὠραία τέχνη, καὶ τιμὴ

πολλή νὰ γίνω κυρὰ ράπταινα· ἀλλὰ
 κᾶπως δὲν λέγει κ' ὁ πατήρ μου ἄδικα.
 Οἱ τόσοι κόποι, τὸς' ἀδρά του ἐξοδα,
 τόσαι φροντίδες νὰ μὲ μάθῃ κᾶτι τί,
 θὰ 'πάγουν ὅλα 'ς τὰ χαμένα; **Κ'** ἔμαθα
 νὰ καψοσυντυχαίνω τὰ Ἰταλικά,
 κ' ἐνδύθηκα ταῖς ρόμπαις, κ' ἀπεστήθισα
 τὸν ὁδηγὸν τῆς πρώτης συμπεριφορᾶς,
 καὶ βάλς γυρίζω 'σὰν ἀνέμη φράγκικη,
 καὶ πρὸς τί ὅλα; γιὰ νὰ γίνω ράπταινα!
Μὲ συγχωρεῖτε, κύριέ μου. Ἀλλαξαν
 καιροὶ καὶ ἦθ' 'ς τὴν Ἑλλάδα. Δύω τρεῖς
 ὡς χθὲς τὸ χέρι εἰς τὸ στῆθος ἔβαζαν,
 πολλὰ τὰ ἔτη δέσποτα, σὲ ἔλεγαν
 καὶ σήμερον μαδάμες σοῦ κορδόνουνται,
 μὲ ρεβερέντζαις κουτζίποδαριάζονται.
 Γιατὶ ὁ ἄνδρας τὸ τρικέρατο φορεῖ,
 ἢ ἔχει τὸ κουκί του, τὸ φασούλι του,
 ταῖς βλέπεις πρώταις νὰ σὲ στρώνωνται παντοῦ,
 κ' εἰς ὀμιλίαις κ' εἰς χοροὺς κ' εἰς συντροφιαῖς,
 καὶ φωναῖς βγάζουν ὅπου νὰ σφαλῆς τ' αὐτιά,
 κ' εἰς τὸ βάλς δίδουν δεξιά ζερβιά κλοτζιαῖς.
Νόστιμο! Πότε σ' ἔμαθαν πῶς τὸ κουνοῦν;
Ποῦ ἄκουσαν, ἢ ποῖος ταῖς ἐξήγησε
 τὸ τί σημαίνει ἀσαμπλὲ καὶ τί γλίσαδ;
Δὲν εἶναι σκάσι, νὰ μεγαλοπιάνωνται,
 καὶ νὰ θαρροῦν πῶς εἶναι κᾶτ' ἡ μούρη τους;
Διατί τάχα, — λέγει ὁ πατέρας μου,
 ὅσαις ἀξίζουν κᾶτι 'σὰν καλῆτερα,
 καὶ πνεῦμα ἔχουν φυσικόν, καὶ χάριτας,

καὶ τῆς Εὐρώπης τρόπους καὶ ἀνατροπὴν,
 νὰ μένουν παρακάτω καὶ ὀπίσω των ;
 Καθένας πρέπει, — λέγει ὁ πατέρας μου,
 τὸ εἶναί του νὰ ἔξυρῃ καὶ νὰ σέβεται,
 κ' ἐγὼ δὲν πρέπει, — λέγει ὁ πατέρας μου,
 νὰ πάρω ράπτην.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Νὰ χαρῶ τὴν γλῶσσά σου !

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πολὺ αὐθάδῃ δοῦλον, κύρι', ἔχετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὸν Στροβίλῃν)

Ἐστὺ βουβάσου, κλείδωσε τὸ στόμα σου.

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Λοιπὸν ν' ἀφήσω θέλετε τὴν ραπτικὴν,
 τὴν παλαιάν μου ν' ἀρνηθῶ συντρέφισαν,
 ὅπου τῆς καθ' ἡμέρας μ' ἔδιδε ψωμί,
 ὅπου μ' ἐτίμα, μ' ἐνδύε, μ' ἐπλούτιζε ;

Τὸν χωρισμὸν τῆς θενᾶ αἰσθανθῶ σκληρὰ.

Τὸ πᾶν πλὴν ὅταν σ' ἐθυσίασα, τὸ πᾶν,
 θυσία σου ἄς γίνῃ καὶ ἡ τέχνη μου.

Τὴν ἀγαποῦσα. Αἶ, ἄς πάγῃ 'ς τὸ καλό !

Ναί, τὴν ἀλλάζω σὰν παλὶὸ 'ποκάμισσο.

Ποιὰν ἄλλην θέλεις ; Τί νὰ γίνω, πρόσταξε.

Ψωμᾶς νὰ γίνω, ἢ νὰ γίνω κάπηλος ;

Νὰ γίνω ναύτης, ἢ βοσκὸς, ἢ γεωργὸς,
 σκαφτιᾶς, λουτράρης, παπουτσοῦς, χαλκοματᾶς,
 ἢ καρβουνιάρης, ἢ νεροκουβαλητῆς,
 ἢ ὑπαλληλοποδηματοσκουπιστής ;
 Διάταξέ με καὶ μεταμορφώθηκα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ κύριέ μου! Πῶς ὁ νοῦς σας στρέφεται
 εἰς χαμηλὰ, κ' εἰς λάσπην μόνον τρέφεται!
 Ἀφῆστέ τον ὀλίγον ν' ἀναπτερωθῇ·
 κ' ἂν δὲν πετάξῃ μερικῶν καλήτερα
 Πηγάσων ποῦ γνωρίζω, ὑψηλότερα
 θενὰ πετάξῃ πάλιν ἀπὸ ὧν αὐτά.
 Ἐφεύρετε δὲ καὶ εὐγενέστερον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Νὰ γίνω σχοινοβάτης;

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! μὴ πέσετε!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Υπεύθυνος συντάκτης;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν τῆς φυλακῆς
 ἰδιαιτέρως ἀγαπᾶτε τὴν δροσιά.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν τὴν ἐκλογὴν μου ὁδηγήσατε.
 Εἰπέτε μέ το, τί νὰ γίνω;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Υπουργός!

ΣΠΥΡΟΣ

Υπουργός λέγει;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Υπουργός;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ναί, Υπουργός.

Τί τάχα; Ἴσως δὲν σᾶς φαίνομ' ἄξια
 νὰ γίνω ὑπουργίνα;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναί. Πλήν κόρη μου. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία μου!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί κόρη καὶ κυρία σας!

Πῶς εἴσθε ῥάπτης· τί μὲ τοῦτο; Ἀρχινᾶ
ἔποιος θ' ἀνέβη ἀπὸ κάτω βέβαια.

Κυττάξτε γύρω καὶ μετρεῖτε ἀπ' αὐτοὺς
πολλοὶ ἂν εἶναι οὐρανοκατέβατοι.

Ἦξεύρετε τὸν δεῖνα· ἴσως θ' ἄσπριζε
τοὺς τοίχους μας, ἀνίσως δὲν ὑπούργευεν.

Ὁ ἄλλος ἴσως θὰ σᾶς ἐξυράφιζε,
κ' ὁ ἄλλος ἄλλα, κ' ἄλλοι τόσοι καθ' ἐξῆς.

Καὶ τί μὲ τοῦτο; Ἀληθῇ εὐγένειαν
ἢ ἱκανότης χορηγεῖ κ' ἡ ἀρετή·
καὶ οἱ καλοὶ μας ἔχουν ἱκανότητα
ὅσην κεντᾶ ἡ ἄκρα τῆς βελόνης σου,
κ' ἀρετὴν ἔχουν ἅς 'πῇ κ' ἄλλος! — Ἐπειδὴ
τόσαις καὶ τόσαις ἀπ' ἐμὲ χειρότεραις
βλέπω λοιπὸν μεγάλαις τῶρα καὶ τραναῖς,
καὶ τόσοις τόσοις χειροτέροις κ' ἀπὸ σᾶς
καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλον, εἶδα ὑπουργοὺς,
δι' αὐτὸ, νομίζω, ἄδικα δὲν ἀπαιτῶ.
Μὲ θέλετε γυναῖκα; Γίνετ' ὑπουργός.

ΣΠΥΡΟΣ

Πλήν, κόρη μου!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία!

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ! Τί σατανᾶς

παμπόνηρος!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δὲν ἔχει λόγον δεύτερον.

Μὲ θέλετε γυναῖκα; Γίνετ' ὑπουργός. (Φεύγει.)

ΣΠΥΡΟΣ

Τὴν κόρη μου ἡ δόξα τὴν ἐζούρλανε. (Φεύγει.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ καὶ ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (μένουν.)

(Ὁ θάλαμος ἀρχίζει νὰ γεμίζει ΣΕΝΟΥΣ.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν ἤκουσες, Στροβίλη;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἄν τὴν ἤκουσα;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ δὲν μὲ κλαίεις;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ναί· ὤ, ὤ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δὲν μὲ πετᾷς

᾽ς τὴν θάλασσαν, Στροβίλη;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καὶ ποῦ κολυμβᾷς

᾽σάν τὸ μολύδι!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τώρα τί νὰ κάμωμεν;

Τί συμβουλεύεις ὁ πανταπραμμένος σύ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

᾽Σ τὰ χέρια τὰ παπούτζια, κ' ἀνεβαίνομεν

εἰς τοῦ «ἀτμήρους τὰ πυριφλεγῆ πτερὰ»,
καὶ εἰς τὴν Σύραν παίρνομεν τὸ φύσημα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί συμβουλεύεις, τῆς εὐημερίας μου
ἐχθρέ; Τί θέλεις; νὰ μ' ἰδῆς αὐτόχειρα;
Νὰ μακρυνθῶ, νὰ φύγω θέλεις ἀπ' αὐτὴν
τὴν Ἑδὲμ, ὅπου κατοικεῖ ὁ ἄγγελος;
Ποτέ! κ' ἂν ὄλαι αἱ ῥομφαῖ' αἱ πύριναι
εἰς πυριζόλαν μ' ἐλιάνιζαν, ποτέ.
Εἰπέ με, εἶδες τὰ ὠραῖα μάτια της;

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Τὰ μισοεῖδα. Βλέπει τὸ δεξι, θαρρῶ,
τὴν Αἶγιναν, τὴν Σύραν τὸ ἀριστερό.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη μου! τί μάτια! Καὶ τὸ στόμα της,
τὸ εἶδες;

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Ὅχι, πλὴν τὸ ἤκουσα καλά.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη μου, τί στόμα! Καὶ τὸ χέρι της;...

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Τὸ χέρι, καὶ τὸ πόδι, καὶ τὴν ῥάχιν της!
Τὴν εἶδα ὅλην ἀπ' τὰ νύχια ἔς τὴν κορφήν.
Καλὴ, ὠραία, ἀξιόλογη. Καὶ τί;
Μὲ ὄλ' αὐτὰ τί θέλεις;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Θέλω πῶς στιγμὴν
καὶ βῆμ' ἀπὸ κοντά της δὲν ἀναχωρῶ.
Στροβίλη, κάμε, σὺ ὁ ἐφευρετικός·

κινήσου, τρέξε, πονηρεύσου, ζήτησε,
πλὴν νὰ τὴν πάρω εὖρε τρόπον. Σῶσέ με.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθάδης, ὄχι ἐφευρετικὸς ἐγώ!
Νὰ εὕρω τρόπον; Δὲν σὲ εἶπε μόνη της
τὸν τρόπον του; Νὰ γένης ὑπουργός. Χα χά!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μὴ γελαῖς! Εἶμαι τραγωδίας λυρικῆς
θρηνώδης ἥρωος. Τί νὰ κάμω;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὑπουργός
νὰ γίνης, σὲ τὸ εἶπε. Νὰ, τί μ' ἐρωτᾷς;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν ἂν πρέπη, ἄλλως ἂν δὲν γίνεται,
Στροβίλη, κάμε, κάμε, κάμε μ' ὑπουργόν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πῶς; Νὰ σὲ κάμω ὑπουργόν;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ναὶ κάμε με,
Στροβίλη μου! Τί πρᾶγμα σ' εἶν' ἀδύνατον;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸ ἓνα δύω νὰ περνῶ 'ς τὰ ραπτικά,
καὶ δις καὶ τρίς τὰ ἴδια νὰ πληρώνωμαι,
καὶ τὸ γελέκι ὅπου μᾶς παρήγγειλαν
νὰ κάμνω ἓνα φόρεμα νὰ μᾶς γεννᾷ,
αὐτὰ μὲ ἦσαν δυνατά. Πλὴν ὑπουργόν
νὰ κάμ', ὡς τῶρ' ἀκόμη δὲν ὀκίμασα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δοκίμασέ το σήμερα, Στροβίλη μου.

Μεγάλην, ἤξεύρεις, θὰ μὲ κάμῃς δούλευσιν,
ἂν κατορθώσης νὰ μὲ κάμῃς ὑπουργόν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καλὲ ἀφέντη, ὑπουργόν; Μὲ τὰ σωστὰ
τὸ ξαναλέγεις; Νιώθεις τάχα τί ζητεῖς;
Ἡξεύρεις πόσαις δυσκολίαις, κάθε μιᾶ,
καλὴ νὰ μᾶς καθήσῃ ἔς τὸ στομάχι μας;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Χρειάζεται παιδεία ἴσως; Ἄν αὐτὸ,
πῶς δὲν τὴν ἔχω εἰν' ἀλήθεια.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὅχι δά!

Καιρὸς δὲν εἶναι ὅπου εἶδα ὑπουργόν·
ὥς δίκελλαν ἐκράτει τὸ κονδύλι του
κ' ὑπογραφὴν του ἔσκαπτε, κ' ὁμοιάζον
τὰ γράμματά του κακοήθειας μυιῶν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν τί ἄλλο δύσκολον χρειάζεται;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὑπόκρισις, καὶ δόλος, καὶ ἀλωπεκῇ,
καὶ τέχνη, κ' ἀγυρτεία, καὶ σοφίσματα,
καὶ ὑπουλότης, κ' ὑποσχέσεις σκοτειναὶ,
δίστομοι λόγοι, λέξεις διαφορούμεναι,
νὰ λέγουν ναι καὶ ὄχι νὰ ὑπονοοῦν,
καὶ ὅρκοι μὲ μιᾶν θύραν ἀπ' ὀπίσω των,
καὶ δοκησισοφία καὶ ἐγωῖσμός.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτὰ, εἰπὲ πῶς εἶναι, καὶ τὰ ἔχομεν
ὁμοῦ οἱ δύο· ἄλλα σὺ, ἄλλα ἐγώ.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πλὴν ἐν ἀκόμῃ τὸ σημαντικώτερον
προσάπαιτεῖται, φθονητὸν, δυσεύρετον,
ἐπίπονον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ εἶναι;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Εἶν' ἐπιβρόή.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἐπιβρόή! Πῶς; Εἶναι ἀπαραίτητον;
εἶν' ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τῶν ὧν ἄνευ, οὐκ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τῶν ὧν οὐκ ἄνευ! Πῶς λοιπὸν θὰ κάμωμεν;
Ποῦ νὰ τὴν εὕρω, ποῦ εὐρίσκεται αὐτή;
Κάνεις ἐδὼ τὴν ἔχει;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸ θαρβροῦν πολλοὶ,
πλὴν ἀπατῶνται ὅλοι των, μὲ φαίνεται.
Τοῦ ὄχλου κτῆμα εἶν' αὐτὴ καὶ θησαυρός·
πλὴν νυκτοκλέπται τὴν ἀρπάζουν κάποτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν ἀγοράζουν μὲ δραχμάς;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ! μάλιστα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Τῷ δίδει χρήματα)

Πάρε λοιπὸν, καὶ λύσε τὸ βαλάντιον,
καὶ πλήρωσε, καὶ πάρε ὅσῃν ἂν πωλοῦν.

Πάρε ὁκᾶν, καντάρι πάρε· μὴ μετρᾶς·
γρήγορα κάμε· δὲν μὲ μὲν ὑπομονή.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθέντη μου, δὲν εἶσαι εἰς τὰ σύγκαλα.
Τί εἰς τὸν νοῦν σου φύτρωσε ζιζάνιον;
Ποῦ θέλεις νὰ μ' ἐμπλέξης;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄ, Στροβίλη μου!

Τὴν μαυρομμάτα, τὴν μαριόλα Τηνιακιᾶ,
τὴν ἐνθυμεῖται;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὴν Σοφοῦλα; Ἔλα δά!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν ἐνθυμεῖσαι, καὶ πονεῖ τὸ δόντι σου.
Σὲ τὴν προικίζω — ἀπ' ἐμένα ξεῦρέ την.
Βοήθησέ με. Νὰ κερδίσῃς ἡμπορεῖς
αὐτὸ τὸ ἄθλον τῆς ἐπιτυχίας σου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πῶ! πῶ! αὐθέντα! Μ' ἐξεπαραλόγιασες!
Ἵς τὴν ἴδια σκούφι' ἀρμόζουν τὰ κεφάλια μας,
καὶ τὰ μυαλά μας, βλέπω, συντροφιά πετοῦν.
Κ' αὐτὴν, Σοφοῦλα, διὰ τὴν ἀγάπην σου
τὴν ζουρλαμάδα!

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην, παίρνων τὸ βαλάντιον)

Δός μ' αὐτὸ, καὶ πρόσμενε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἡ ὑπαρξίς μου ἔς τὸν λαιμόν σου κρίνεται.

(Ὁ Στροβίλης ἀποσύρεται ὀπίσω, καὶ ἀναμιγνύεται μὲ τοὺς ξένους.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (μόνος)

Τετέλεσται, ἐπῆγε! Λοιπὸν ἔλυσα

εἰς τὸ μέγαλον πέλαγος τὴν σκάφην μου.
 Εἰς τ' ἄρμενά της θά φυσᾷ, ὥς νὰ σχισθοῦν,
 φιλοδοξίας ἄνεμος μανιακὸς
 καὶ θὰ τὴν παραφέρουν καὶ θὰ τὴν κυλοῦν
 ῥαδιοιουργίας κύματ' ἀλληλόμαχα,
 ὥς νὰ καθήσῃ καὶ νὰ σπᾶς' εἰς ὕφαλον,
 καὶ κήτη ἀρχοθήρων νὰ τὴν καταπιοῦν.
 Ἐμπρὸς τὸν δρόμον ποῦ δὲν ἔχει γυρισμόν!
 Ὅστις γυρίσῃ καὶ ἰδῇ ὀπίσω του,
 βλέπει σφονδύλι νὰ γυρνᾷ τὸν οὐρανόν,
 ἢ ἀπομνήσκει χάσκων στύλος ἄλατος.
 Λοιπὸν θ' ἀλλάξω τὴν ἀθώαν μου ζωὴν,
 τοῦ ὕπνου τοῦ γλυκοῦ μου τὸ ῥουχαλητόν,
 καὶ τὸ ψωμί μου ποῦ εἰς πίκραις δὲν βουτῶ,
 πρὸς τὸ ποτήρι νέκταρος ὑπουργικοῦ,
 ὅπου ὁ φθόνος, ἡ στρεβλὴ διαβολή,
 κ' ἡ ὑποψία μὲ τὰ μάτι' ἀκοίμητα,
 κ' εὐθύνη καὶ φροντίδες καὶ συλλογισμοὶ
 κιρνοῦν χολὴν καὶ ξύδι ἀκατάπαυστα;
 Ἄς εἶναι δά! ἂν εἶναι ὁ ἀφρὸς ξυνὸς,
 τὸ καταπάτι περιέχει ζάχαριν.
 Αἶ! μικρὰ εἶναι ἐπωμίδες καὶ σταυροί,
 καὶ κόλακες καὶ δόξα καὶ διαταγαί;
 Ὅπου φανῶ. — Τί θέλετ', ἐξοχώτατε;
 τί διατάττετ', ἐκλαμπρότατε; — Νὰ πᾶς
 ἔς τὸν διάβολο. — Θὰ γίνῃ ὥς προσταῖζετε.
 — Δεχθῆτε, μὴ τὴν χάριν μ' ἀρνηθῆτ' αὐτὴν,
 αὐτὰς τὰς πέντε χιλιάδας δίστηλα.
 — Τὰς δέχομαι, καὶ ἄλλας πέντε φέρετε.
 — Τῆς κόρης μου ἢ προῖκα, ἐκλαμπρότατε,

εἶν' εἴκοσι χιλιάδες μετρητὸ φλουρί.
 — Φλουρί! χιλιάδες εἴκοσι! Ἄ πειρασμέ!
 ὀπίσω μου! Ἄς εἶναι κ' ἑκατόν. Ποτὲ
 δὲν θ' ἀρνηθῶ τὰ κάλλη τῆς Ἀνθούσας μου.
 Ἄ! ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι διὰ ῥίξιμον,
 καὶ ἔχει χάrais κ' ἡ πολιτικὴ ζωή.
 Λοιπὸν ὑγείαν ἔχε, τέχνη βάνανυση,
 ποῦ ἔρραπτες τὸν νοῦν μου· καὶ ἐμβάλονας
 τὸ ῥάκος τῆς ζωῆς μου τὸ κατὰτρυπιον.
 Ἐχε ὑγείαν, δίκοπον ψαλίδι μου,
 καὶ δόλιά μου πῆχην, συνωμόται μου!
 Βελόνη, ἔχ' ὑγείαν, γίνομ' ὑπουργός!

ΧΟΡΟΣ

(Προχωρεῖ ἄδων, καὶ μ' ἐλαφρὸν βῆμα ὀρχήσεως)

ΣΤΡΟΦΗ

Μοῦσα σφαιρίστρια,
 ἥ τις εἰς Μόχας ἀχνίζοντ' ἀτμόν,
 ἥ εἰς λευκὰς καπνοσύριγγος ἑλικας
 ἀγοραίας ἐμπνεύσεις ἀρύεσαι,
 μέγας προκύπτ' ὑπουργός ὑποψήφιος.
 Ἄγε Κλειὼ δημοκόπε,
 κροῦσον χορδὴν εὐφημοῦσαν,
 χάραξ' εἰς φύλλα ὡς ῥόδων ἐφήμερα

(696—705, καὶ 706—715) Χορικὸν Δακτυλο-ἀναπαιστικόν, ὡς π. χ.
 ἐν Νεφέλαις· Ἀέναοι Νεφέλαι· κτλ. (στίχ. 275.)

ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

— ~ — ~
 — ~ — ~ — ~ —
 — ~ — ~ — ~ — ~
 ~ — ~ — ~ — ~
 — ~ — ~ — ~ — ~
 — ~ — ~ — ~ — ~ 2.
 — ~ — ~ — ~ — ~
 ~ — ~ — ~
 — ~ — ~

διθυράμβια ἄρθρα.

Ψάλλε τὸν ἥρωα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

Χαῖρε πολύδοξε!

Ὡς ἀλαμπῆς νυκτοβάτης ἀστήρ
τῆς πολιτείας τὸν θόλον διέτρεχε·
ἀλλ' ἐξαίφνης περὶ τὸ στερέωμα,
ἄνω τῶν ἄλλων ἀρθεῖς κατακόρυφος,
ἥλιος λάμπων ἐφάνης·
καὶ σκοτεινοὶ δορυφόροι,
φῶς εἰς τὸ φῶς σου λαμβάνοντα δάνειον
ἀρχολίπαρα σμήνη
ψάλλουν τὴν δόξαν σου.

ΕΠΩΔΟΣ

Εἰς τὴν θήκην κατέθεσας
τὴν βελόνην ἀπόμαχον,
καὶ τὸν πῆχυν κρεμάμενον
ἐφυδρίζ' ἢ ὑφαίνουσα ἀράχνη.
Τὴν βελόνην σου λάβε καὶ πάλιν,
καὶ μ' αὐτὴν εἰς τοῦ ἔθνους τὸ ῥάκος
ῥάπτε τ' ἀσύρραπτα.
Μὲ τὸν ἴσον δὲ πῆχύν σου μέτρα
τ' ἀναστήματα ὅλων κ' ἐκάστου,
ὦ μυριόδοξε!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτοὺς, Στροβίλη, τί μὲ τοὺς ἐμάζωζες,
καὶ ξεφωνίζουν; εἶναι τώρα Μάιος;
Νὰ ἐννοήσω ἤθελα τί εἶν' αὐτοί;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐπιρροαί.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί λέγεις; Εἶν' ἐπιρροαί;
Ἐγὼ τοὺς ἐθαῤῥοῦσα χαφτομύγηδες.

ΕΠΩΔΟΣ

(716—725)

~ - ~ - ~ 3.
 ~ - ~ - ~ - ~ 3.
 ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~ 2.
 - ~ - ~

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αἶ! κάποτε τὰ δύο συμβιβάζονται.
 Αὐτοὶ ποῦ βλέπεις εἶν' οἱ παντοδύναμοι,
 αὐτοὶ ποῦ κάμνουν ἢ ξεκάμνουν ὑπουργούς·
 αὐτοὶ βοσκοὶ ἐκείνης εἶναι τῆς κοινῆς
 ποῦ γνώμην ὀνομάζουν, καὶ ὀλόκληροι
 ἐνσαρκωμέναι εἶν' αὐτοὶ ἐπιφροαί..

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρίαί μου, ἦ Κύριοι, ποῦ κάμνετε
 καὶ ποῦ ξεκάμνετ' ὑπουργούς, σὰς χαιρετῶ,
 σὰς δίπλο-τρίπλο καὶ τετραπλο-προσκυνῶ,
 καὶ ἱκετεύω νὰ μ' ἀκούσεται εὐμενῶς.
 Ἀπὸ μακρὰν μὲ ἦλθεν εἰς τοὺς ῥώθωνας
 ἡ κνίσσα τοῦ πλακοῦντος τοῦ ὑπουργικοῦ,
 καὶ μουσουνίσας, καὶ μυρίσας, νόστιμον
 ἐγνώρισα πῶς εἶναι τὸ ζυμαρικόν,
 καὶ σίελος ἀνέβη εἰς τὰ χεῖλη μου.
 Τότε ἀνοίγων εἰς μονόλογον αὐτὰ,
 ἂν, εἶπα, τόσοι χηνο-φαροκέφαλοι
 τὸν τρίπτυχον ἐφόρουν καὶ θενὰ φοροῦν,
 κ' ἐγὼ νὰ δοκιμάσω βλάπτει; καὶ πλατὺς
 ἂν εἶναι, μὲ τὰ δύο χέρια τὸν κρατῶ.
 Εἶπα, κ' ἀμέσως μ' ἀναψε τὴν κεφαλὴν
 φρικτὴ φαγοῦρα, καὶ τριπτύχου ἔφρεσι·
 τὸ στῆθός μου μὲ φλόγα ὑπουργομανῆ
 ἐπλήσθη, καίων τῆς πολιτικῆς κρατῆρ.
 Εἰς σὰς προστρέχω. Σβύσατε τὸ πάθος μου,
 καὶ δότε με τὸν πῖλον τὸν τρικέρατον,
 καὶ ὑπουργεῖα δύο, τρία, τέσσαρα.

ΧΟΡΟΣ

Τοῦ κόσμου τοῦ ὑπουργικοῦ τὸν Ἀτλαντα
 ἄς ψάλλῃ πᾶν στόμα.
 Τὴν εὐγενῆ του κορυφὴν φιλόδοξος
 ἀνάπτει φαγοῦρα.
 Τίς εἶδε δάφναι ἂν φυτρύνουν εἰς αὐτὴν,
 ἢ ἔντομα βόσκουν;
 Εἶν' Ἀἴτνα ἡ καρδίᾳ κ' ἡ κοιτίδι του
 φοβοῦ τὰς ἐκρήξεις!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μ' αὐτὸ τὸ τίρι-λίρι μ' ἐξεκούφαναν.
 Τί τρόπος εἶναι; Τί, μᾶς ἦλθαν τάχ' αὐτοὶ
 τὰ Φῶτα νὰ μᾶς ψάλουν καὶ τὰ Κάλανδα;
 Ἐγὼ τοὺς λέγω, Τειάσου Γιάννη, καὶ αὐτοὶ
 Ῥεβύθια σπέρνω.— Κάμετέ με ὑπουργόν,—
 κ' ἐκεῖνοι τουρλουρούλου κοροφῆξαλα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθέντα μου, ἐκεῖν' εἶν' οἱ αὐθένται σου.
 Ὑπόφερέ τους· μὴ πολλὰ παράπονά.
 Ὅπως ἂν κάμουν, κάμνουν πατριωτικά.
 Ἐξέτασε καὶ κρίνε μετὰ προσοχῆς·
 καὶ ὅπου εὐρυγὴς κάλλη θελκτικώτερα,
 ἔκλεξ' ἐκείνους καὶ τὸ μῆλον δόσε τους.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὸ μῆλον; Ποῖον λέγεις; Τὸ τῆς Ἑριδος;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τῆς Ἑριδος· ὀρθόν, μὰ τὴν ἀλήθειαν.

(758—765) Ὡς ἐν Νεφέλαις, 1346 καὶ 1363. Οἱ περιττοὶ στίχοι τρίμετροι
 ἰαμβικοί, οἱ ἄρτιοι δίμετροι ἀμφιδράχμεις, ἔχοντες τὴν πρώτην καὶ τὴν τελευ-
 ταίαν ἀδιάφορον.

υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ
 υ - υ - υ - υ

ΚΟΥΤΡΟΥΔΗΣ

Ἐγὼ νὰ κρίνω ; νὰ ἐκλέξω ; Ἐκλεκτοὶ
 μὲ φαίνεσθ' ὅλοι, ὅλοι μῆλου ἄξιοι,
 τῆς Ἀφροδίτης ὁ πολύχαρις κεστός,
 καὶ ἡ ἀνδρώδης καλλονὴ τῆς Ἀθηνᾶς,
 καὶ ἡ μορφὴ τῆς Ἥρας ἡ βασιλική.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Α'.

Σὺ ὅστις τρέμων ψηλαφεῖς τῶν ἀξίων τὴν κλίσμακα,
 τὴν χειράμας σ' ἐκτείνομεν· μὴ ζήτει ἄλλην ἀρωγὴν.
 Ὁ Γίγας τῆς ἰσχύος μας, ἔχων στρωμνὴν τοὺς παγετοὺς,
 τὴν θύσιν καὶ ἀνατολὴν συνέχ' εἰς τὰς ἀγκάλας του.
 Ἀδάμας εἰς τὸ στέμμα του τοῦ πόλου λάμπει ὁ ἀστήρ·
 πατεῖ, κ' ὑπὸ τὸ βῆμά του σχίζοντ' οἱ πάγοι τοῦ Οὐράλ,
 κ' εἶν' ἡ πνοὴ τοῦ στήθους του ὑπερβορεῖα θύελλα.
 Ἀρόβως ἀκρατοποτῶν τὸ νέκταρ τῆς δυνάμεως,
 εἰς πλάστιγγα μονόζυγον ῥίπτει τὸ θέλω του σταθμόν.
 Ἐὰν εἰς τὰς ἐρήμους του φανῇ ὁ γίγας ἐξυπνῶν,
 ὅλ' ἡ Εὐρώπη σείεται κ' ὅλ' ἡ Ἀσία ὠχρεῖται.
 Βασιλεῖα γειτονικὰ βροχθεῖ' εἰς κάθε γεῦμά του·
 ἐν ᾧ ἐπὶ τὰς πύλας του ὀρθὸς ὁ λευκοφρύς χειμῶν,
 τὴν εἰσόδον ἀπρόσιτον εἰς ξένων πάτημα φρουρεῖ.
 Εἰσῆλθον πρῶην δι' αὐτῶν οἱ ἰσχυροὶ τῆς δύσεως·
 τὴν φήμην εἶχον πρόδρομον, τὴν νίκην εἶχον ὁπαδόν·
 ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι, καὶ ἀπέραντον
 ψυχρὸν ἠπλώθη σάβανον εἰς τὸν ἀνίκητον στρατόν.
 Θνητὲ φιλόδοξε, ἐὰν δυνάμεως ὀρέγῃσαι,
 φίλησον πρῶτον προσπεσὼν τὴν πτέρναν τοῦ σανδαλίου μου,
 καὶ προσπερὲ μοι μ' Ὡσαννὰ ὡς μῦρον καὶ ὡς λίβανον
 τὸ μῦρον τῆς καρδίας σου, πᾶν αἶσθημά σου ἀνδρικόν,
 καὶ μ' εὐλαβὴ εὐπειθεῖαν κλίνον τὴν ῥάχιν σου γυμνὴν,
 νὰ σχίσῃ τὰ λωρεῖά της τὸ κνουτόν τὸ γαμφώνυχον·
 κ' ἐγὼ σοὶ δίδω δύναμιν, ἐπὶ ῥομφαίας τὸν σταυρόν,
 σοὶ δίδω ποίμνια λαῶν νὰ βόσκης καὶ νὰ νέμεσαι,
 καὶ δέρματα βαρύτιμα τοῦ θαλασσίου σίμωρος,
 καὶ ὅλους ῥύακας χρυσοῦ ὑπὸ τὴν γῆν μου στίλβοντας,

(785) Ἰαμβικός τετράμετρος ἀκατάληκτος, ὡς ἐν Ἀλκυᾶνι, ἀπόσπασμα
 72, καὶ Ἀλκαίῳ, ἀπόσπ. 56 (Ἠφαιστ. στ. 16.)

— — — — —

καὶ σμάρπαγον καὶ σάπφειρον, καὶ τιμαλφῇ πετράδια,
καὶ ὅσους εἰς τοὺς κόλπους τῆς φέρ' ἡ Ἀσία θησαυροὺς,
κ' ὅσους αἱ νύμφαι τοῦ βορρᾶ εἰς κάνιστρα κρυστάλλινα.
Πλὴν ἂν δὲν κλίνῃς εἰς ἐμὲ τὸ γόνυ τῆς ὑποταγῆς,
τὸν νοῦν σου ἂν ἀναπτεροῦν παραφοραὶ δημόφιλοι,
κ' ἰσότητες, καὶ δίκαια, καὶ θεωραὶ τοῦ Ῥουσσώ,
σὲ στέλλω τὴν φλεγμαίνουσαν νῆ σβύσσης φαντασίαν σου
ἐκεῖ ποῦ σβύνει ἡ ἐλπίς, κ' ἡ ζωὴ σβύνει, καὶ περνᾷ
τὸ ἔτος χωρὶς ἄνοιξιν κ' ἡ νύξ χωρὶς ἀνατολήν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί λές, Στροβίλη; Σμάρπαγοι καὶ σάπφειροι,
καὶ χρυσορῥοαὶ ρύακες, εἶναι δουλειά.
Ἐκλέγομεν ἐκείνους; Πῶς σὲ φαίνεται;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καλὰ δὰ εἶναι ὅλ' αὐτὰ καὶ ἄξια,
πλὴν δὲν ἤξεύρω πῶς μὲ τρώγ' ἡ ῥάχη μου,
κ' ἐκεῖνο, πῶς τὸ λέγουν, τὸ γαμφώνυχον,
καὶ τὰ λωρία, δὲν μὲ πολυάρεσαν.
Ν' ἀκούσης καὶ τοὺς ἄλλους.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄς ἀκούσωμεν.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Ὅπου φθάνει ὁδοιπὸρος ὠκεάνιος ἄφρὸς,
εἰς τὰ νῶτά του τὸν φόβον φέρει τῆς ἰσχύος μας.
Ὅπου θύελλα ποντία ὑγρὰν πτέρυγα πλανᾷ,
τὴν σημαίαν μας ἀνοίγει ὡς λαμπρὸν μετέωρον.
Τῶν βουλῶν μας ὑπηρέτης φλογερὸς Λεβιαθάν,
εἰς τὰ στέρνα πῦρ χωνεύων, κ' ἐρευγόμενος καπνὸν,
τοὺς ὠκεανούς μαστίζει μὲ νευρώδεις πτέρυγας.
Πλωταὶ πόλεις πυργοφόροι ὡς τὰ πέρατα τῆς γῆς
μὲ χαλκοῦν κηρύττουν στόμα τοὺς προστάτας νόμους μου,
καὶ τῶν Ἰνδιῶν ὁ Πάνθηρ ἔρπ' ὑπὸ τοὺς πόδας μου,

(830) Τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικὸς, ὡς π. γ. ἐν Ὀρνέσι, 553.

- - - - -

καὶ ὁ Σῆρ τὴν οὐρανίαν λησμονεῖ καταγωγὴν.
 "Όταν ἔπατο ὁ γείτων ἐστεμμένος δετός,
 κ' ὀρμαθοὺς διαδημάτων ἡ χηλὴ τοῦ ἔσυρε,
 στενὸς ἦτον ὁ ὀρίζων εἰς τὰ δῶα τοῦ πτερά.
 Τοῦτον ἀπὸ τὰς νεφέλας τ' οὐρανοῦ ἐκρήμνισα,
 καὶ λινόδετον καθετρεῖα εἰς κλωδὸν περιδρεκτον.
 Προμηθεὺς τὸ μέγα κλέψας τ' οὐρανοῦ μυστήριον,
 καὶ δεσμώτην κατακλείσας τοῦ αἰθέρος τὸν υἱόν,
 μὲ χαλκῶν Ἑκατογγείρων τὴν ἀδάμαστον ἀλκὴν
 ὑπεδούλωσα τὴν ὕλην ὑπὸ τὴν διάνοιαν,
 κ' εἰς τὴν φύσιν τὴν σφραγίδα τοῦ νοός μου ἔ'εσα.
 Ἐχων τὴν ἐλευθερίαν παρ' ἐμὲ συγκάθεδρον,
 εὐτυχῇ θνητὲ, σοὶ φέρω τὸν προστάτην μου ζυγόν.
 Θνητὲ, κλίνει εὐγνωμόνως ὑπ' αὐτὸν τοὺς ὤμους σου·
 καὶ σὺ μὲν θὰ εἶσαι δοῦλος, ἀλλ' ἐλεύθερος ἐγώ,
 σὺ πτωχὸς καὶ ῥακενδύτης, λόρδος πλούσιος ἐγώ,
 ἐπειδὴ ἀγενὴς εἶσαι καὶ τρισεύγενος ἐγώ,
 σὺ πλασμένος μὲ τὴν λάσπην, μὲ χρυσίτιν γῆν δ' ἐγώ,
 καὶ σὺ νᾶνος, ἐγὼ γίγας, σὺ μηδὲν, τὸ πᾶν ἐγώ.
 Πλὴν ἀνίσως καὶ δὲν κύψης εἰς τὴν προστασίαν μου,
 μὲ τοὺς γρόνθους μου κλεισμένους θὰ σὲ μάθ' ὁδᾷ καὶ πύξ
 ὥς τῶν Ἰνδιῶν Ναβάτης νὰ μὲ προσκυνῇς, γχοδδέμ!

ΚΟΥΤΡΟΓΑΗΣ

Στροβίλῃ, πῶς τὰ βλέπεις ; πῶς τὰ ἐννοεῖς ;
 Οἱ λόγοι των δὲν εἶναι παῖξε γέλασε.
 Εἶναι μεγάλοι, δυνατοὶ καὶ πλούσιοι.
 Ὑπερηφάνως ἤκουσας πῶς ὁμιλοῦν ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

"Όπου, αὐθέντη, τὰ πολλὰ κεράσι' ἀκοῦς,
 μικρὸν καλάθι πάρει ἔπου πλὴν ἀκοῦς
 πολλὰ ἐγὼ, καλάθι δὲν χρειάζεσαι.
 Αὐτὸ τὸ δένδρον δίδει σπάνια καρπούς.
 Πλὴν νὰ, κ' οἱ ἄλλοι κᾶτι λέγουν.

ΚΟΥΤΡΟΓΑΗΣ

Ἄς εἰποῦν.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Γ'.

ὦς μ' ἀκαμάτους πτέρυγας ἡ κόρη τοῦ ἀέρος
 ἄνθος μετ' ἄνθος· χαιρετᾷ, ζῶν ἄνθος ἡ ἰδέα,
 τοῦ μὲν βοφῶσ' ἀρώματα, τοῦ δὲ μυζῶσα θρόσον,
 ὁμοίως μεταδαίνομεν μ' ἀγχίστροφον τὴν φρένα
 ἀπὸ γενναίου εἰς καλὸν, ἀπ' εὐγενοῦς εἰς μέγα·
 ὅπου μᾶς εὔρεν ἡ αὐγὴ δὲν μᾶς εὗρίσκει ἡ δεῖλη,
 καὶ τῆς προχθῆς τὸ εἶδωλον συντρίβει ἡ χθὲς γελῶσα.
 Ἄλλ' ὅμως ζεφυροπλανῆς τοῦ ἔαρος ἡ νύμφη
 δὲν πτερυγίζει πάντοτε εἰς ταπεινοὺς ἀνθρώπους·
 πολλάκις σχῆμ' ἀλέκτορος μαχίμου ὑποδύσα,
 φυλάττει, ἄγρυπνος φρουρὸς, τῆς γῆς τὰς ἀκρωρείας,
 καὶ ψάλλει τῆς ἀνατολῆς τὸν ὕμνον εἰς τὰ ἔθνη·
 ἡ ὥς ὁ ὄρνις τοῦ Διὸς, ἐκ νεφελῶν πυρφόρων,
 ἰδέας κεραυνοβολεῖ καὶ κορυφὰς συντρίβει.
 Ὅπόταν μέλη σπαίροντα ἡσθάνῃ εἰς τὰς χηλάς του,
 καὶ εἰς κρατῆρα αἵματος μεθύνων ἐξεμάνη,
 κ' ἐπέταξε πελώριος ἀπαίσιον κλαγγάζων,
 τότε οἱ λαοὶ ἀνέφριξαν μ' ἐλευθερίας ῥίγος·
 ἡ ἄρκτος ἡ Πολωνική μετ' ὀρυγμῶν ὠρθώθη,
 ἡ Ῥώμ' εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν παλαιῶν θαυμάτων τῆς
 ἀπέσειεν ἀνευλαδῶς τὴν ἱερὰν τιάνην,
 ὁ Μαραθὼν ἐσεῖετο κ' ἡ Σαλαμίς ἐθρόντα,
 καὶ εἰς τὸν ὄρνιν τῶν νικῶν μ' ὑποτρεμούσας χεῖρας
 παρέθετον οἱ βασιλεῖς τὰ στέμματα τῶν κέγχριν.
 Δὸς εἰς ἐμὲ τὴν πίστιν σου, καὶ ἀποδίδωμί σοι
 τὴν δῆδα τὴν σχεδάζουσιν τὸ δεισιδαῖμον σκύτος,
 φιλοσοφίαν ἱλαρὰν μὲ χεῖλη μεδιῶντα,
 καὶ θρήσκευμα παρήγορον ἐλπίδος, οὐχὶ φόβου.
 Θεὸν σοὶ δείξω ποῦ ἀνθεῖ τὸ ῥόδον τῶν Χαρίτων,
 πῶς στήμων χρυσοῦς πλέκεται εἰς τῆς ζωῆς τὴν κρίκην,
 καὶ θεὸν μάθης παρ' ἐμοῦ, τὰς φρένας σου παιδρύνων,
 μὲ τὰ σπουδαῖα νὰ γέλῃς, μὲ τὰ σεμνὰ νὰ παίζῃς,
 νὰ κόπτῃς κατὰ τὸν συρμὸν καὶ νὰ φορῇς ἀνέτως
 νῦν μὲν χλαμύδα Καίσαρος, νῦν δὲ χιτῶνα Βρούτου,
 νὰ βίπτῃς μ' ἐν' ἀστεῖσμον καὶ ν' ἀνεγείρῃς θρόνους,
 καὶ μ' ἐν ζεφυροπήδημα ν' ἀρπάζῃς Ἀλγερίας.

(871) Ἰαμβικός· τετράμετρος καταληκτικός, Ἰππονάκτειος, ὡς ἐν Νεφέλαις,
 στ. 1024.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἦκουσες. Τώρα· ἀποκρίσου κ' ἐκλέξε.
 Εἰς ἓνα τούτων ἄπλωσε τὴν χειρὰ σου
 νὰ σὲ τὴν δέσῃ μ' ἄλυσιν, καὶ δι' αὐτῆς
 νὰ σ' ἀνελκύσῃ μέχρ' εἰς θρόνον ὑπουργοῦ.
 Εἰπέ τοις καῖτι, κ' ἄρρητα κ' ἀθέμιτα
 ἂν τοὺς εἰπῆς, δὲν βλάπτει. Εἶναι ἀρκετὰ
 συνηθισμένος νὰ τ' ἀκούῃ ὁ λαός.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὸν τριπλοῦν λόγον ἤκουσα κ' ἐζύγισα·
 ἀλλὰ καὶ πρὶν ἢ τὸν ἀκούσω τοῦτον, Κύριοι,
 ποτὲ δὲν εἶχεν ἡ ψυχὴ μου δισταγμόν.
 Τίς ἀπὸ σᾶς ὁ μέγας εἶναι κ' ἰσχυρὸς,
 τίς ὁ πιστὸς μου, φυσικὸς προστάτης μου,
 τίς ὁ ἀδόλως ἀγαπῶν τὴν δόξαν μου,
 εἶναι γνωστὸν κ' ἡλίου προφανέστερον.
 Ἐκεῖνος ὅστις ἀρχ' εἰς τὴν καρδίαν μου,
 ὄν ἀνωνύμως κ' ἐνδομύχως ἐννοῶ,
 μὲ ἐννοεῖ ἐπίσης. Ἀφοσίωσιν
 εἰς τοῦτον ἔχω πλήρη καὶ ἀκράδαντον,
 καὶ ἂν μὲ δώσῃ συνδρομὴν, ἐπὶ ζωῆς
 θὰ μ' ἔχῃ δοῦλον, σκύβαλον, νευρόσπαστον,
 καὶ μὲ τοὺς ἄλλους θενὰ πετζοκόβωμαι.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐξαίρετα, ὦραϊα, θαυμαστότερα
 πάσης ἐλπίδος. Ἀληθῶς, αὐθέντα μου,
 δὲν σ' ἐθαῤῥοῦσα τόσον πνεῦμα. Ὑπουργὸς
 διαβολεμμένος εἶσαι, κ' ἀπεστήθισες
 τὸ ἥξεις καὶ ἀφήξεις τῶν Διπλωματῶν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτοὺς, αἱ! κᾶπως 'πὲ τοὺς καταφέραμεν.
 Τρεῖς λέξεις ποῦ δὲν λέγουν ὄχι οὔτε ναί,
 καὶ δύο χολακείαις τοὺς ἐξούρλαναν.
 Καὶ τώρα ἄλλο τί μᾶς μένει ἔπειτα;
 Τί νὰ ἐφεύρω; πῶς νὰ ἐπιχειρισθῶ
 ῥαδιουργίαν ἢ μηχανορράφημα;
 Τί συμβουλευéis, ὦ πιστέ μου σύμβουλε;

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Τὸν δρόμον πάρε δεξιὰ, κ' ἀριστερὰ
 ἐγὼ θὰ πάρω, καὶ τὴν πόλιν τὴν μισὴν
 περὶτρεξε, τὴν ἄλλην τὴν μισὴν ἐγὼ
 θὰ τρέξω, κ' ὅποιον ἀπαντᾷς, χαιρέτα τον,
 καὶ λέγε τον· «Ἡξεύρεις τί; φημίζεται
 πῶς διωρίσθην ὑπουργός.» 'Ρανὶς ῥανὶς
 ἡξεύρεις πῶς κοιλαίνει καὶ τὸ μάρμαρον.
 «Καλομελέτα κ' ἔρχεται.» Πήγαιν' ἐμπρός.
 'Ἡ φήμη, 'σὰν τὸ χιόνι ποῦ κατρακυλᾷ,
 αὐξάνει ὡς προβαίνει. 'Ισως καὶ αὐτὴ
 ἐκεῖ ποῦ πρέπει φθάσῃ τέλος πιθανή.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

'Αμέσως τρέχω. 'Εχω ἓνα γνώριμον
 πηγᾶδι στόμα· εἶναι σάλπιγξ ζωντανή.
 Νὰ τὸ φυλάξῃ μυστικὸν ἂν τὸν εἰπῶ,
 εἶναι καλὸς ν' ἀνέβῃ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν
 φωνάζων· «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔγεινεν
 ὁ Κύρ Μανόλης ὁ Κουτρούλης ὑπουργός!»

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

'Εχω κ' ἐγὼ ἐν ἄλλο μέσον ἰσχυρόν.
 Εἰς τὴν αὐλὴν ὁ τρίτος παραμάρχειρος,

νέος μὲ νοῦν, προόδου τέκνον ἀληθές,
 ἐφημερίδων ἀναγνώστης ἐνθερμος,
 τὰ δάκτυλά του γλύφων, ὅταν αὐλικὸν
 πλακούντιον ζυμώνῃ, καὶ ζαχάρειως
 πανούργως κρύπτων βώλους εἰς τὰς γνάθους του,
 τοῦ ἀδελφοῦ μου εἶναι σύντεκνος αὐτός.
 Εἰς τοῦτον πρῶτον τρέχω μὲ τὴν εἰδησιν.
 Τίς ἔξυρει, ἂν καὶ ρίζας ἔχῃ χαμηλάς,
 ἡ κορυφή της ν' ἀναβῇ ποῦ ἡμπορεῖ.

ΚΟΙΤΡΟΓΛΗΣ

Πηγαίνομεν· καὶ γύρω σπείρομεν παντοῦ
 τὴν εἰδησίν μας εἰς πλατείας κ' εἰς ὁδοὺς,
 κ' ἔσως φυτρώσῃ χρυσοῦν θέρος δι' ἡμᾶς.

(Ἀναχωροῦν.)

ΧΟΡΟΣ

Σὺ μὲν πήγαينه, ὦ ἐπ' ἐλπίδ' ὑπουργέ, καὶ τ' ὀλόχρυσον φάσμα κυνήγει,
 καὶ εἰς τρίπτυχον στέμμα, ἐὰν ἐγγωρῇ, τὴν μεγάλην σου κρύφον φαλάκραν,
 ἐγὼ δὲ ἓνα λόγον πιστὸν θὰ εἰπῶ, ὡς διδάσκουσιν ἄδολοι φρένες.

Ὅστις εἶναι ὁ ἔδραν ζηλῶν ὑπουργοῦ, εὐγενῇ ἂν ἐφίηται δόξαν,
 καὶ καρδίαν ἂν τρέφ' ὑγιή, ἃς σκεφθῇ πῶς θηρεῖ ἱερὰν λειτουργίαν·
 ὅχι ἔρμαιον δόλων ἢ ἔργων αἰσχροῦν, ὅχι δώρημα ξένης εὐνοίας,
 ἀλλὰ πίστεως ἄθλον, τιμὴν ἀρετῆς, ἀμοιβὴν φιλοπάτριδος ζηλῶν.
 Τὸ ἀξίωμα ἃς μὴ κατασχύνῃ ποτὲ τῆς Ἑλλάδος, ἐνώπιον ξένων
 τὴν χλαμύδα τῆς σύρων ὡς βῆκος σαπρὸν, κ' ἐπαίτων δολερὰς προστασίας.
 Τῆς πατρίδος πιστὸς οἰκοφύλαξ αὐτός, εἰς τὸν τράχηλον ἄλυσιν ξένην
 ἂν δεχθῇ, νυκτοκλέπτας πῶς θέλει ποτὲ δυνηθῇ τῶν θυρῶν ν' ἀποβάλλῃ;
 Κυβερνήτης εἰς πρύμνην ἀρθεὶς ὑψηλὴν, τὸ πηδάλιον ἔχων εἰς χεῖρας,
 εἴτε θύελλ' ἀγρίων παθῶν ἀπειλεῖ, ἢ ὑφαλοι, ἢ ῥαδιοῦργοι,
 πρέπ' εἰς μίαν πυξίδα νὰ ἔχῃ τὸν νοῦν, τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος συμφέρον,
 πρέπ' εἰς ἓνα λιμένα ν' ἀγκυροβολῇ, τὴν κοινὴν σωτηρίαν καὶ δόξαν.
 Οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι τῆς δόξης υἱοί, οἱ ἀθάνατοι ὡς καὶ ἡ φήμη,
 δὲν ἐζήτουν ἐκτὸς τῆς πατρίδος ἰσχὺν ἀπὸ Λάκωνα ἢ ἀπὸ Πέρσης,

(971) Ἀναπαιστικὸς τετράμετρος καταληκτικὸς ὁ Ἀριστοφάνειος, ὡς π. χ.
 ἐν Ὀρνέσι, στ. 698.

— — — — —

οὐδ' ὀπίσω των ξένα ἐκόλλων πτερὰ, ἀλλ' ὑψοῦντο τὴν πόλιν ὑψοῦντες·
ὡς ἐθνῶν βασιλίδα ὁ μέγας των νοῦς μ' ἀθανάτους στολὰς τὴν ἐκόσμει,
μὲ γιγάντειον τέχνην πυλῶν καὶ ναῶν, τῶν αἰώνων μελέτην καὶ θαῦμα·
καὶ πτωχὴν μὲν προήγον εἰς πλοῦτον αὐτὴν, χρυσοῦν ἄθλον ἐνδύξων θριάμβων,
ἀσθενὴ τὴν ὠδήγουν εἰς πάλιν μαχῶν, καὶ μ' ἀφθάρτους τὴν ἔσπερον δάφνας,
κ' ἐκ μικρᾶς καὶ ἀδόξου καθίστων αὐτὴν μεταξὺ τῶν μεγίστων μεγίστην·
ἐπειδὴ ὅχι βάναστος ὅπλων ἰσχύς, ἀλλ' ὁ νοῦς μεγαλύνει τὰς πόλεις.

Καὶ τοιοῦτοι γενόμενοι τότε αὐτοὶ εἰς τοσοῦτον ἠγέρθησαν ὕψος,
ὥστ' ἂν ἀναβλέψῃς, ὦ νάννε, ποτὲ εἰς αὐτοὺς, στραγκουλεῖς τὸν λαϊμόν σου.
Ἄλλὰ τώρα ἀξίαν ζητῶν ὑπουργοῦ, ἰδὲ πρῶτον ἀνάστημ' ἂν ἔχῃς
νὰ καθέξῃς τὴν ἔδραν ἣν εἶχον ποτὲ Περικλῆς καὶ Φωκίων καθέξει·
ἐνθυμοῦ πῶς δὲν δίδετ' εἰς σέ καὶ τοὺς σοὺς ἡ Ἑλλὰς πλουτισμοῦ μεταλλεῖον,
οὐδ' ἐμπόρευμα ὅπως πωλήσῃς αὐτὴν, οὐδ' ἀγρὸς νὰ καρποῦσαι ἀνέτως,
ἀλλὰ λείψανον μέγα ἀγίας νεκρᾶς, ὅπου πρέπει ζῶν νὰ φουρήσῃς,
ἀλλὰ λίθος ὑπέρογκος πλὴν τιμαλφῆς, καταπέσας εἰς βάθος βαράθρου,
ὅστις πρέπει μ' ἀγῶνας ὀπίσω ν' ἀρθῇ εἰς τὰ ὕψη ἐξ ὧν ἀπεκόπη,
ἀλλὰ γῆ ὅπου πᾶς ἀπροσέκτως πατῶν ὀλισθαίν' εἰς αἶμα μαρτύρων,
ὅπου κεῖται θαμνιμένη μεγάλη ἐλπίς, καὶ τοῦ μέλλοντος εὐφορον σπέρμα.

* Ἄν τὴν φίλην Ἑλλάδα μας στέψῃς ὡς πρὶν μὲ τ' ἀρχαῖά της ἴα καὶ δάφνας,
καὶ μεγάλην ἀνίσως ἐγείρῃς αὐτὴν ὡς τὴν εἶχε θελήσει ὁ Ῥήγας,
(ἐννοῶ δὲ τὸν μέγαν, διότ' οἱ μικροὶ εἰς μικρὰ τὴν ψυχὴν των κυλίου),
καὶ τῆς τύχης τῆς πλέξης τὸ νῆμα χρυσοῦν, εὐτυχίαν συγχλώθων καὶ δόξαν,
εὐτυχῆς ἡ πατρίς σου, εὐδαίμων καὶ σὺ, ζηλευτὴ κ' ἡ τεκοῦσά σε μήτηρ!
Ἄλλ' ἐὰν τὸ συμφέρον λατρεύων τὸ σὸν, τὸ κοινὸν ἀμελήσῃς συμφέρον,
κ' ἂν μ' ὄνυχας ἡ μὲ δακτύλους ὀξεῖς τοῦ ταμείου τὸ ἔδαφος σκάπτῃς,
κ' εἰς τὴν ἔδραν σου βέγγων μακρὺς καὶ πλατὺς, τὸν μισθὸν ἀμερίμνως χωνεύων,
ἂν τὸ σκάφος ἀφίνῃς κυμάτων βορὰν καὶ κολάκων τροφὴν τὴν Ἑλλάδα,

ἀρχοθήρων νὰ γίνῃς σὺ πρῶτος θορά·
τοῦ ταμείου δ' ἐν ᾧ οἱ χορεύοντες μῦς
λιμασμένοι σοὶ σκάπτουν τὰ δύο πλευρὰ,
τὸν ἀξύπνητον ὕπνον νὰ βέγγῃς.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἔρχεται)

Τρὶς, καθὼς ἦτο συμφωνία ἐβήξα,
κ' ἐσφύριξ' ἄλλαις τόσαις. Νὰ μὲ ἤκουσε;

(1015—1018) Δίμετροι ἀναπαιστικοὶ ἀκατάληκτοι μετὰ παροιμιακῶν, ὡς
κ. χ. Ὅρνεισι, 736—749.

~~~~~  
~~~~~

Θά ἔλθῃ, θά καταίβῃ, ἡ θά σκοτωθῶ;
 Τί λυσσασμένον πρᾶγμα εἶν' ὁ ἔρωτας!
 Ποία διαβόλου πείραξις! τί τύραννος!
 ποῦ τὸ φαγί μου μ' ἔκοψε καὶ τὸ ποτὸ,
 ποῦ ὅλην νύκτα μὲ κεντᾶ καὶ μ' ἐξυπνᾶ,
 καὶ ὅταν εἶμαι μὲ τὴν μύτην κολλητήν
 εἰς τὸ γραφεῖον εἰς ἀντίγραφα, ἀντὶ
 τοῦ θ ε ω ρ ο ὕ ν τ ε ς καὶ κα τὰ σ υ ν έ π ε ι α ν,
 καρδίαις γράφω φλογεραῖς, ζευγαρωταῖς,
 καὶ μ' ἓνα βέλος πέρα πέρα σουβλισταῖς;
 Πλὴν νὰ, ἀκούω τὸ πτηνόν της πάτημα.

ΑΝΘΟΥΣΑ (ἔρχεται)

Ἰδοὺ ποῦ ἦλθα. Ἦκουσα τὸν βῆχά σας
 καὶ τὸ τριπλοῦν σας σφύριγμα. Πλὴν πῶς; ἐδῶ,
 ἐμπρὸς εἰς ὅλους τούτους; Θεὰ μᾶς ἰδοῦν
 οἱ σπητικοὶ καὶ ὅλαις ἡ γειτόνισσαις!
 Τί εἶναι; τί συμβαίνει ἀσυνήριστον;
 Τί τρέχει;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τρέχει μέγα πρᾶγμα, μέγιστον
 φοβερόν πρᾶγμα, ὅπου μ' ἔκαμε καὶ νοῦν
 καὶ σύγκαλα νὰ χάσω καὶ ἀνάπαυσιν.
 Ἡ γῆ ὅαν μεθυσμένη εἰς τὰ μάτια μου
 κ' ὁ οὐρανός, γυρίζει ὅαν χειρόμυλος.
 Ἀνθοῦσα, μὲ προδίδεις. Πονηρὰ Ἀνθῶ,
 εἰς τοὺς ἰξούς σου μ' ἔπιασες, πτερὸν πτερὸν
 μ' ἐμάδησες, καὶ μ' ἔχεις μέσα ὡς τὸ κλουβὶ
 τοῦ ἔρωτός σου, καὶ σκληρὰ μὲ τυραννεῖς
 καὶ μ' ἀπατᾷς. Ἡ δόξα σ' ἀπετύφλωσεν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅτι δὲν εἴσθε εἰς τὰ σύγκαλά σας, ναὶ
τὸ βλέπω· ὅμως τὴν αἰτίαν ἀγνοῶ.
Μὴ σᾶς ταραττεῖ ὄνειρον τὴν κεφαλὴν,
ἢ σύννεφον τοῦ Βάχχου τοῦ ῥητινωτοῦ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν μ' ὑπεσχέθης πίστιν, καὶ τοὺς ὅρκους σου
μὲ τόσαις κολακείαις δὲν ἀλάτιζες;
Πῶς τὸν Μανόλην, ὡς φανῇ, δὲν μ' ἔλεγες,
θενὰ τὸν δώσης τὸ διαβατήριον,
καὶ θὰ τὸν στείλῃς ἀναυλον ᾿ς τ' ἀνάθεμα;
Αὐτὰ μὲ εἶπες, κ' εἶπες ἄλλα ἄπειρα·
πλὴν ἔκαμες ὡς εἶπες;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αἶ! ἀχάριστε,

· νὰ μὴ σὲ δώσω ἔπρεπεν ἀπόκρισιν,
καὶ νὰ σ' ἀφήσω νὰ βογγᾷς, καὶ νὰ γελῶ.
Τὸν Κύρ Κουτρούλην μάθε πῶς τὸν ἔκοψα
τὸν βῆχα, κ' ὅλαις ταῖς ἐλπίδες του μαζῇ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

᾿Αλήθει', Ἀνθοῦσα; ὦ χρυσέ μου ἄγγελε!
Χαρὰν καὶ πόνον καὶ ζωὴν καὶ θάνατον,
τὰ περιμένω ὅλ' ἀπὸ τὸ στόμα σου.
Φαντάσου γῆν ποῦ καίει ὁ ἰούλιος,
αὐτὴν, καὶ τοὺς καρπούς της, καὶ τὰ χόρτα της,
καὶ ποῦ ποτίζει ἔξαρνα βροχή! Ἦ γῆ
εἶν' ἡ καρδιά μου, κ' ἡ βροχὴ οἱ λόγοι σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ ἦτον τόση μόνον ἡ ὑπόληψις
ποῦ εἶχες, φίλε, πρὸς τὸν χαρακτῆρά μου;

Θαῤῥεῖς πῶς εἶναι ἡ καρδιά μου ἄχυρο,
 κάθε ἀέρας ποῦ φυσᾷ νὰ τὴν πετᾷ,
 ἢ τὴν νομίζεις ὕσκαν νὰ φλογίζεται
 ὡς ἀπαντήσῃ ἐν του βλέμμα ῥαπτικόν ;
 Ἐσύχασε· δὲν ἔχεις φόβον. Δι' ἐμὲ
 δὲν εἶν' ὁ ῥάπτης, καὶ γραμμέν' οἱ ὅρκοι μου
 εἶν' εἰς πιστὴν καρδίαν ὡς εἰς μάρμαρον.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἡ γλῶσσά σου εἶν' ὅλη μέλι. Καὶ λοιπὸν
 τὸν ἔκοψες τὸν βῆχα ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ ἀκόμῃ πῶς !

Ἐκεῖνο εἶναι ἀστείότερον.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πῶς, πῶς ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ ! εἶναι τόσον νόστιμον !

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πῶς ; λέγε, πῶς ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν δυστυχῆ, φαντάσου, τὸν κατέπεισα
 νὰ μὲ ξεγράψῃ ὅτι πρέπει, ἂν προτοῦ
 τὴν βάναισον του δὲν ἀφήσῃ ῥαπτικὴν,
 καὶ ἂν δὲν γίνῃ ... νὰ ξεκαρδισθῇς ! Χά ! χά !
 Καὶ ἂν δὲν γίνῃ ... τί θαῤῥεῖς ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τί ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὑπουργός !

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὑπουργὸς εἶπες;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ναί. Δὲν σκάνεις νὰ γελαῖς;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Κ' ἂν γίνη;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τότε πῶς τὸν παίρνω· χά! χά! χά!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

ὦ δυστυχία! ὦ μεγάλη συμφορά!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί πάλιν εἶναι; Τί δηλοῦν αὐτὰ τὰ ὦ!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Καὶ δὲν ἤξεύρεις; Καὶ δὲν ἤκουσες λοιπὸν
πῶς ὁ Κουτρούλης γίνετ' ὑπουργός;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αἰ δά!

Ἀνοησίαις!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Εἶναι πράγμα βέβαιον.

Ἡ εἰδησις δὲν εἶναι πλέον μυστική,
καὶ ὅλαι αἱ Ἀθῆναι τὴν διαλαλοῦν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸ λοιπὸν τότε, φίλε Λεωνίδα μου,
ὅλ' αἱ Ἀθῆναι φαίνετ' ἐτρελλάθησαν.Ὁ Κύρ Μανόλης ὁ Κουτρούλης ὑπουργός!
Εἶναι τῷ ὄντι νόστιμον καὶ πιστευτόν!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τί εἶναι δὲν ἤξεύρω. Πλὴν κηρύττεται
ἀπὸ μεγάλους καὶ μικρούς. Εἰς εἴκοσι

ἐμβῆκα καφφενεῖα, καὶ εἰς εἴκοσι
τὴν ἤκουσα, καὶ εἶδα ἓνα ὑψηλὸν
πολιτικόν, τοῦ γένους τῶν Παισανίων,
ἐχθρόν τοῦ ὑπουργείου τοῦ σημερινοῦ,
καὶ μὲ τὴν εἶπεν εἰς τ' αὐτὶ, ἀπὸ πηγῆς
ὅτι τὴν ἔχει ἀσφαλοῦς. Ἀνθοῦσά μου,
ἡ εἰδησις ἂν εἶναι, καθὼς λέγεται,
ἀσφαλῆς, — τότε ; . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί ιδέα !

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λέγω ἄν.

ὑπόθεσε. Τί τότε ; ὦ ! ὁμίλησε.

ὦ ! παρηγόρησέ με, καὶ νανούρισε
τὴν ἀπλησθη καρδιά μου· καὶ τῶν λόγων σου
δός την τὸ γάλα, ἡμερη νὰ κοιμηθῇ.

Ἄν ὑπουργεύσῃ, πὲ, θὰ γίνῃ ἄνδρας σου,
διότι θεὰ γίνῃ ἐξοχώτατος ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Γελῶ τῷ ὄντι μὲ τὰς ὑποθέσεις σας.

Ἄν ὑπουργεύσῃ ; Εἴθε νέος γνωστικός,
κ' εἰς φλυαρίας πίστιν δίδετε καὶ σεῖς ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν λέγω. Πλὴν ἂν ἦτον . . . ὦς ὑπόθεσιν
τὸ λέγω μόνον. Ἄν αὐτὸ συνέβαιnen,
ἂν ὁ Κουτρούλης, ἂν ὁ βράπτῃς, αὐτὸς ἂν . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί ἂν καὶ ξά ν. Ἀφῆτε κοροφέξαλα. '

Ἄν σᾶς ἀρέσουν παραμύθια, κύριε,
πιστεύσατέ με, τὰ βαρύνομαι ἐγώ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν νὰ εἶμαι βέβαιος πῶς ὑπουργός,
ἢ ὅ,τι γίνῃ θὰ μοὶ μείνῃς σταθερά;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Νὰ μὲ ἰδῇτε θυμωμένην θέλετε;
Ἄφῃσατέ τα τὰ ἀλλόκοτα αὐτά,
ἀνίσως φίλοι θέλετε νὰ μείνωμεν.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πλὴν . . . ὅμως . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Φθάνει, σᾶς παρακαλῶ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἄλλὰ . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δὲν σᾶς ἀκούω, ἔκλεισα τ' αὐτιά.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν

θὰ μὲ ἀφήσῃς μὲ αὐτὸν τὸν δισταγμὸν;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἔρχεται, βλέπω, ἔρχεται ὁ δοῦλός του.
Μὴ σ' ἀπαντήσῃ, καὶ τί τρέχει μυρισθῇ.
Πήγαινε, φύγε· πήγαινε μὴ σὲ ἰδῇ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πηγαίνω. Ὅμως ἤξευρε καὶ πιστεῦσε·
ἂν μ' ἀπιστήσῃς, θὰ γενῶ μανιακός,
καὶ ἢ θ' ἀνάψω εἰς τὰς τέσσαρας πλευράς
τὴν πόλιν, ὅλη ὡς λαμπάδα νὰ καῇ,
ἢ θὰ τὸν σφάξω καὶ θὰ πιῶ τὸ αἷμά του,
τὸ ἐδικόν σου αἷμα καὶ τὸ αἷμά μου,
ἢ θενὰ γίνω μοναχός.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλὰ, καλὰ. (Ὁ Ξανθοῦλης φεύγει.)

Ἄ! τί μὲ λέγει; Ὑπουργός; Ἄ! μὰ τὸ ναί,
τὸ πρᾶγμ' ἀξίζει νὰ τὸ μελετήσωμεν.
Γραπτὸν ἂν μ' ἦτον εἰς τὸ μέτωπον αὐτό!
Μετὰ λοξοδρομίας ἂν τὴν ἄγκυραν
εἰς τὸν λιμένα ῥίψω τὸν πανέκλαμπρον;
Πτωχέ μου Λεωνίδα, εἶν' ἡ τύχη σου!

(Ἐρχεται ὁ ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ.)

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλῶς τὸν Κύρ Στροβίλην. Ἐτριγύρισες
ὀλίγον τί; Πῶς ἤρρες τὰς Ἀθήνας μας
καὶ τὰ ἑπτὰ των θαύματα; Σὲ ἤρresαν
ὁ Παρθενῶν μας, τὸ Θησεῖον, ὁ στρατῶν;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὁ στρατῶν, ναί· πρὸ πάντων ὁ Ἑλεῦθερος
Ἑρμῆς, ποῦ ἔχει ῥητσινάτο ἐκλεκτὸν,
κ' ἐξαίρετον πιλάφι κ' εὐθηνότατον.

(Καθ' ἑαυτὸν)

Ἄ! τώρα εἶμαι Κύρ Στροβίλης! Ἀρχισε
τὸ χρυσὸ ψάρι 'ς τὸ ἀγκίστρι νὰ τζιμπᾶ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Κ' ὁ Κύρ Κουτρούλης ποῦ λοιπὸν εὐρίσκεται;
Κ' ἐκεῖνος ἴσως εἰς περιδιάβασιν;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ Κύρ Κουτρούλης! Σία καὶ ἀράξαμεν.

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Ὁχι, Κυρία. Τώρα τὸν ἀπῆντησαν
δύο μεγάλοι Φράγγοι διπλωματικοί,

οἱ ἀρχιοινοχόοι δὺω πρεσβειῶν,
καὶ τὸν ἐπῆραν ἀπὸ τὰς μασχάλας του,
κ' ἐπῆγαν, καὶ τοὺς εἶδα νὰ κρυφομιλοῦν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πλὴν, Κύρ Στροβίλῃ, αὐτὰ ὅλα τί δηλοῦν;
Μὲ διπλωμάτας, καὶ κρυφομιλήματα!
Νὰ εἶναι τάχα δυνατόν, νὰ εἶν' ἐλπίς
πῶς θενὰ πληρωθῶσι τῆς καρδίας μου
οἱ πόθοι ὅλοι κ' αἱ θερμότεραι εὐχαί; . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Νὰ καὶ οἱ πόθοι τῆς καρδίας.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὑπουργοῦ

μήπως τῷ ὄντι τὸν προσμειδιᾷ ἐλπίς;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τῇ ἀληθείᾳ, ἀπορῶ, Κυρία μου,
τί νὰ εἰπῶ. Τὸ πρᾶγμα τέτοιον φαίνεται.
Τὸν καλοπιάνουν, βλέπω, τὸν λαλοῦν παντοῦ,
καὶ τὸν καλοσκαμνίζουν. Κύριε αὐτὸς,
πανένντιμε ὁ ἄλλος. Ὅπου κ' ἂν σταθῶ,—
παράξενον τῷ ὄντι καὶ ἀπίστευτον,—
νὰ τὸν φημίζουν τοὺς ἀκούω ὑπουργόν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ τὸ πιστεύεις, Κύρ Στροβίλῃ; Πῶς θαρρεῖς;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αἶ! τί ἤξεύρω; Τόσος γίνεται καπνὸς,
χωρὶς νὰ καίῃ πούποτε; Τόση βοή,
χωρὶς νὰ εἶναι τίποτε; Φωνὴ λαοῦ,
φωνὴ Κυρίου, λέγουν. Κ' ἔπειτα αὐτὸ
κ' εἰς ταῖς ἐφημερίδες τὸ ἐπέρασαν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Εἰς ταῖς ἐφημερίδες; Εἶν' ἀληθινόν;
 Εἰς ταῖς ἐφημερίδες; Τότε δισταγμός
 δὲν μένει πλέον. Φέρε, δειξέ με· ποῦ, ποῦ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (λαμβάνων ἐφημερίδα ἐκ τοῦ κόλπου του)

«Ἡ Ἴρις τῶν Χαφτείων», ἡ ἐπίσημος
 ἐφημερίς, ἡ καὶ ἡμιεπίσημος,
 ἰδοῦ τί γράφει· «Δίδομεν ὡς εἶδῃσιν βεβαίαν,
 ὅτι ἡκούσαμεν τινὰς νὰ λέγουν πῶς ἡκούσθη
 πῶς τὸ ἐθνοκατάρατον τῶν λύκων ὑπουργεῖον
 μετ' αἰσχους ἀποβάλλεται, καὶ ὅτι τοῦ Αἰγαίου
 ὁ μέγας βιομήχανος Ἑμμανουὴλ Κουτρούλης
 ἐκλήθη τὴν ὑπουργικὴν νὰ καταλάβῃ ἔδραν.
 Χρηστὰς ἐλπίδας τρέφομεν . . .» καὶ τὰ λοιπά.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καθὼς σὲ εἶδα, Κύρ Στροβίλη, ἀπ' ἀρχῆς
 ἀπὸ τὸ πρόσωπόν σου σὲ ἐγνώρισα
 πῶς εἶσαι νέος καὶ σεμνὸς καὶ φρόνιμος. . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ναὶ, καὶ αὐθάδης.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Θέλεις ν' ἀστεῖξῃσαι.

Νὰ σὲ ἀνοίξω, τὸ ἡξεύρω, ἡμπορῶ
 τὰ φυλλοκάρδιά μου μὲ ἀσφάλειαν,
 καὶ χωρὶς φόβου μήπως παρεξηγηθῶ.
 Τὸν κύριόν σου μάθε ὅτι πάντοτε
 ἐτίμων κ' ἐσεβόμην· ὅμως σήμερον
 ἀφ' οὗ τὸν ξαναεῖδα, ἡῦρα, τί νὰ 'πῶ;
 πῶς ἔχει τόσῃν χάριν, τόσῃν. . . Ἐννοεῖς
 ὅτι διστάζω. Σήμερον μὲ ἄφησε

τοιαύτας ἐντυπώσεις . . . νέον αἶσθημα
ἐντός μου. . . Δὲν ἡξεύρω πῶς νὰ ἐκφρασθῶ
τῷ ὄντι· μ' εἶναι γλωσσοδέτης ἢ αἰδώς.
Ἰσως πολλὰ νὰ εἶπα, καὶ ἐντρέπομαι.
ὦ Κύρ Στροβίλη, πρόσεξε, παρακαλῶ.
Πόσον λεπτὰ ἡξεύρεις, Κύρ Στροβίλη μου,
πόσον σπουδαῖα εἶν' αὐτὰ τὰ πράγματα.
Τὸν κύριόν σου, πρόσεξε, μὴ τὰ εἰπῆς.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Θεὸς φυλάξαι! Ποῖον μ' ἐνομίσατε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἀνίσως ὅμως σ' ἐρωτήση . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Οὔτε γρύ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν ὅμως ἐπιμείνη . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Βούβα τότ' ἐγώ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν σὲ βιάση νὰ εἰπῆς τί σ' ἔλεγα . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Θὰ τὸν εἰπῶ· μὲ εἶπε πῶς καθὼς σ' ἰδῇ,
τὴν ἔρχετ' ἀναγοῦλα, καὶ τὴν φαίνεσαι
ἀσχημομούρης καὶ σωστὸς Ὅραγουτάν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! ὄχι, ὄχι, ὄχι δά! ὦ! ὄχι δά!

Ὅχι τοιαῦτα. Μᾶλλον μὲ διάκρισιν
εἰπέ τον. . . Ὅμως μὴ μ' ἐκθέσης πρόσεξε.
Πλὴν ἂν ζητήση νὰ εἰπῆς τὴν ἔννοιαν. . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐγώ ; Κ' ἂν μὲ σουβλίσῃ 'σάν τ' ἄρνι, ποτέ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

*Οχι, δὲν βλάπτει, πῶς τὸν σέβομαι πολὺ
ἂν εἰπῆς ἴσως· ὅμως μὲ διάκρισιν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ποτέ! σπουδαῖα εἶν' αὐτὰ τὰ πράγματα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

*Ἄν τὸν εἰπῆς τὴν κλίσιν τῆς καρδίας μου,
ὅμως μὲ τρόπον, φρόνιμα καὶ σκεπαστά.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ποτέ μου! Εἶναι αὐτὰ πράγματα λεπτά.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλὸν νὰ ἔχῃς, κύτταξε, Στροβίλῃ μου,
προσπάθησε μὲ τρόπον ὅλα νὰ τὰ 'πῆς.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πῶς ὅλα ; Ἀπαιτεῖται πλὴν διάκρισις.

ΑΝΘΟΥΣΑ

*ὦ! ὅλα, ὅλα· μὴν ἀφήνῃς τίποτε.

Κ' ἂν ἠμπορέσῃς, πρόσθεσε νὰ σὲ χαρῶ,
καὶ θὰ γνωρίσῃς τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐκεῖνος εἶναι. Βλέπετε τί σοβαρός!

Ποτέ δὲν εἶδα ἡγεμονικώτερον
καὶ φουσκωμένον τόσον τὸν αὐθέντην μου.
Τὸ βάδισμά του ἔχει κατ' ὑπουργικόν.

ΑΝΘΟΥΣΑ (φεύγουσα)

Πολλὰ εἰπέ τον, ὅ,τι περισσότερα,
καὶ θὰ γνωρίσῃς τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

(Φεύγει.)

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ! ὦ! Κυρά μου! Πιάσαμε τὴν ἀλεπού!
 Ἦ ὅς τὴν παγίδα θὰ μ' ἀφήσῃς τὴν οὐράν,
 ἢ μὴ μὲ ποῦν Στροβίλῃ, κερ' Ἀνθοῦσά μου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (ἔρχεται)

Στροβίλῃ, εἶδες πυροβολιστὴν ποτέ;
 Κρατεῖ τὸ φτύλι, κ' εἰς τὴν τρύπαν τὴν χαλκῇν
 τὸ πλησιάζει· φεύγ' ἢ σφαῖρα, κ' ἔπειτα
 τίς τὴν κρατεῖ; ἢ ποῖος ἔξυρει ποῦ πλανᾷ
 τὸ πέταγμα τῆς τὸ τυφλόν, τὰς φλόγας τῆς
 ποῦ τὰς σκορπίζει, τί κρημνίζει ἢ πυρπολεῖ;
 Κ' ἡμεῖς τὸ φτύλι ὅς τὴν πυρίτιν τοῦ λαοῦ
 ἐφέραμεν, Στροβίλῃ, καὶ μᾶς ἔφυγεν
 ἢ σφαῖρα, καὶ τίς πλέον τὴν κρατεῖ; Καὶ τίς
 ἠξέυρει ἂν ταχεῖα ὥς ἡ ἀστραπή
 δὲν ἔχει φθάσει εἰς τὸν μέγαν τῆς σκοπὸν;
 Μόλις εἰς τρεῖς τὸ νέον διεκοίνωσα,
 καὶ ἕως τώρα ἴσως ἀπὸ χίλια
 καὶ παρεπάνω στόματα τὸ ἤκουσα,
 ὥστε νὰ τὸ πιστεύω ἤρχισα κ' ἐγώ.
 Μὴ παρὰ προσδοκίαν ἐπετύχαμεν;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Παράξενον διόλου δὲν μὲ φαίνεται.
 Ἦσαν πλεγμέναι ἄριστα αἱ τέχναι μας,
 κ' ἂν ἀποτύχουν, δὲν θὰ εἶναι σφάλμα μου.
 Μικροὶ μεγάλοι μὲ τὴν εἰδησιν αὐτὴν
 νὰ χάμουν ἔχουν. Πολλοὶ μ' εἶπαν ἐκ πηγῆς
 πῶς τὴν ἠξέυρουν. Τρεῖς παυμέν' ὑπάλληλοι
 μ' ἐκέρασαν ὥς τώρα, καὶ τὸν λάρυγκα
 τὸν ἐδικόν μου πέρνουν ὥς διώρυγα

διὰ νὰ φθάσουν εἰς τοὺς προμαχῶνάς σου.
 Σὲ κωδωνίζουσι δὲ ἀκόμη ὑπουργόν
 κ' ἐφημερίδες.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὅπου τὸ ἐγράψαμεν.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Ἐκτὸς ἐκείνων κ' ἄλλαις ἀπὸ ταῖς τραναῖς.
 Πλὴν κ' ἄλλον ἔχω θρίαμβον νὰ σὲ εἰπῶ
 κ' ἡ καλητέρα ἴσως εἶν' ἀπόδειξις.
 Ἡ ἄγρια, ὁ ὄφις, ἡ Ἀνθοῦσά μας
 νὰ ἡμερώνη ἀρχισε· μ' ὠμίλησε
 γλυκὰ γλυκὰ. Πῶς εἶσαι μ' ἔλεγ' εὐμορφος,
 πῶς ἔχεις χάριν, καὶ μ' ἐφαίνετο πολὺ
 ὥς μὲ τὰ τρία κέρατα νὰ σ' ἐβλεπε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δὲν μὲ γελαῖς, Στροβίλη; Πῶς! ἡ ἀσπλαγχνὴ
 ἐκάμφθη, λέγεις! ἔλυωσε τὸ κρύσταλλον;

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Μὴ ἀπορῆς ἂν λυώσῃ εἰς τὸν ἥλιον
 κ' εἰς τὰς ἀκτῖνας τῆς ὑπουργικῆς αὐγῆς.
 Αὐτὸς πολλάκις λύνει κρύσταλλ' ἀρετῶν.
 Τὰ πράγματά μας κάποι' ἄς λάβουν σύστασι,
 καὶ ἀνοίξῃ τὸ στόμα τότε, καὶ ψητὴ
 ἡ περδικούλα θὰ σοὶ πέσῃ μόνη της.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη, ἂν δὲν βόσκῃς τὴν καρδίαν μου
 μ' ἀπατηλὰς ἐλπίδας, τὴν ταχύπειστον,
 ἂν ἡ Ἀνθοῦσα ἐκλινῇ καὶ κάμπτεται,
 τῆς γῆς ὁ ῥάπτης εἴμ' ὁ εὐτυχέστερος,
 καὶ σὺ, Στροβίλη, φίλος κ' εὐεργέτης μου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐτὰ καλὰ, κ' ἐλπίζω πῶς καλῆτερα
θὰ γίνουν· ἔμῳς εἰς τὴν εὐτυχίαν μας
νὰ πνίγεται δὲν πρέπει ἡ ἐνθύμησις
τῶν ὅσα δυστυχοῦντες εἵχομεν εἰπῇ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί, δηλαδή; Τί πρᾶγμα;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Μιὰν ὑπόσχεσιν
μ' ἔδωσε κάποιος ὅτι τάχα μετρητὴν
τὴν προῖκα τῆς Σοφούλας...

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μεῖνε ἥσυχος.
Ἡ τύχη σου φροντίς μου. Σὺ μὴ μεριμνᾷς.
Αὐτὸ τὸ ἐδικόν μου προικοσύμφωνον
θὰ περιέχῃ καὶ τὴν προῖκά σου μαζῇ.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ, δὲν τὸ εἶπα διὰ τοῦτο. Ἐλεγα
ἀστεῖσμόν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄς εἶναι· πλὴν ἡσύχασε.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ (ἐρχόμενος)

Ἐδὼ νὰ εἶναι ὁ πανευγενέστατος
ὁ Κύριος Κουτρούλης;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Τί νὰ εἶν' αὐτός;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Δὲν τὸν γνωρίζεις; Ὁ Κύρ Μῆτρος Μισθοφᾶς,
ὕγειονόμος εἰς τὴν Σύραν ἄλλοτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ! τὸν γνωρίζω. Πῶς; Ἐγὼ τὸν ἔκοψα
τὸ πρῶτον φράγκικόν του πανταλόνι, πρὶν
τριῶν ἐτῶν, καὶ ἦτο καλοπληρωτής.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

ὦ! Κύριε Κουτρούλη, πόσον εὐτυχῆς
πῶς σᾶς εὕρισκω!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κύριε!

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

ὦς ἔμαθα
τὸν ἐρχομόν σας εἰς Ἀθήνας, ἔτρεξα
νὰ σᾶς ζητήσω. Μόλις τώρα εὐτυχῶς. . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Νὰ σᾶς δουλεύσω ἡμπορῶ, Κύρ Μισθοφᾶ;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ὁ μόνος εἶσθε. Καὶ πιστεύσατε ποτὲ
εἰς ἄλλον δὲν προσφεύγω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ! Εἴμ' ἑτοιμος.

Προστάξατέ με, Κύριε.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

ὦ! προσταγὴν.

Παράκλησιν εἰπέτε, καὶ ὑποκλινῇ.
Ἐξεύρετε, ἡ φαύλη, ἡ τυραννικὴ,
ἡ ἐθνοκτόνος, ἀδίκος Κυβέρνησις
πῶς εἶναι τώρα χρόνος ὁποῦ μ' ἔπαυσε,
διότι φιλανθρώπως φιλελεύθερος,
ἐδέχθην πλοῖον νόσου ὑποπτον, κ' ὁμοῦ
καὶ τινα εἶπαν πῶς ἐδέχθην δίστηλα.

Τί; ν' ἀποκρούσω ἔπρεπε τυραννικῶς
 τῶν δυστυχῶν νοσοῦντων τὴν παράκλησιν,
 καὶ πρὸς εὐγνωμονοῦντας νὰ φανῶ σκληρός;
 Κ' ὅμως μισθὸν καὶ θέσιν μὲ ἀφῆρεσαν,
 καὶ ἔκτοτε παλαιῶ πάλην ἄνισον
 πρὸς τὴν πενίαν καὶ τὴν ἄμισθον ζωὴν,
 καὶ τὸ θηρίον μὲ κατέβαλε, μ' ὀξεῖς
 ὀδόντας μὲ ξεσχίζει, μὲ ἀφῆρεσε
 τὸ εὐθαλλές μου χρῶμα καὶ τὸ πάχος μου,
 καὶ τὸ διπλοῦν μου πρόγευμα, τοῦ δείπνου μου
 τὴν ἡδονὴν, τὸ νέκταρ τὸ σαμπάνιον,
 καὶ τὸν ἀρχαῖον τοῦτον σύντροφον ἐδώ·

(Δεικνύει τὸ φόρεμά του)

κ' ἐδῶ ἀθλίως τὸν ἐπλήγωσε, κ' ἐδῶ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καταλαμβάνω. Φόρεμα νὰ κόψετε
 ἐπιθυμεῖτε νέον. Τὰ κοψίματα
 τὰ τελευταῖα τοῦ Λονδίνου ἔλαβα.
 Νὰ σᾶς τὸ ράψω, νὰ ἰδῆτε. Ζάρωμα
 δὲν θενά ἔχη, καὶ θὰ χύνεται στρωτόν.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Χὶ χί! ὦραϊα ἀστεῖζεσθε! χὶ χί!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀστεῖσμὸν δὲν λέγω· ὅλα τοῦ συρμοῦ
 λαμβάνω μόνος τὰ φυλλάδια ἐγώ.
 Καὶ δι' αὐτὰ τίς εἶναι ἡ ζημία σας;
 Τρεῖς πῆχεις ἂν οἱ ἄλλοι σᾶς ζητοῦν, ἐγὼ
 τρεῖς καὶ μισήν· ἐκεῖνοι ἂν τὰς ἑκατὸν
 ζητοῦν, λαμβάνω εἴκοσι καὶ ἑκατόν.
 Πλὴν δι' αὐτὰς τί τέχνη καὶ τί κόψιμον!

Νὰ πάρω μέτρος στρέψατε τὴν ῥάχιν σας,
ἀπλώσατε τὸ χέρι καὶ τὸ πόδι σας.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Χι, χι, χι! τώρα καὶ με περιπαίζετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Διόλου, λέγω. . . .

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (ἰδίως πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Πλὴν αὐθέντα, πρόσεχε.

Τὸν ὑπουργὸν ὁ ῥάπτης ἐλησμόνησε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

ὦ διάβολε! Ἀλλάζει, βλέπεις, δύσκολα
τὸ αἷμα ῥάπτου εἰς ὑπουργικὸν ἰχώρ.

(Πρὸς τὸν Μισθοφᾶν)

Ναί, Κύριέ μου Μισθοφᾶ, ἀστεῖσμοι
ἀρκοῦν. Πῶς ἔχεις ὅμως πλήρη, ἤξευρε,
τὴν εὐνοϊάν μου. Ποία θέσις ἀρεστή,
σοὶ εἶναι φθάνει μόνον νὰ μ' εἰπῇς, κ' ἐγὼ
νὰ σοὶ τὴν δώσω μ' εὐχαρίστησιν· ἀρκεῖ
νὰ εἶν' ἀκόμη διαθέσιμος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Σεπτέ

προστάτα κ' εὐεργέτα! Εἶδεν ἡ Ἑλλάς
ποτὲ ἡμέρας πολυδόξους κ' εὐτυχεῖς
ὥς τὰς ὑπουργικὰς σας; Ὁ χρυσοῦς αἰὼν
θα ᾔηναι ὁ αἰὼν σας. Ὅσον δι' ἐμέ,
τὸ εὐκλεές σας ὄνομα θενὰ ὑμνῶ,
ἂν τὰς ἡνίας διοικήσεως τινὸς. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄ! διοικήσεις ἔχω τρεῖς ἢ τέσσαρας,
θα ῥῶ, ἀκόμη. Νὰ ἐκλέξης ἡμπορεῖς.

ΣΤΡΟΒΙΑΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἐπάνω του τὸ πῆρε μὰ τὸ ναί, θαρρῶ.
Κόφτει παλαύραις, ὡς νὰ ἦτον ὑπουργός.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ἐμοῦ ἂν ἄλλοι ἱκανώτεροι φανοῦν
οὐδεὶς εὐγνώμων τόσον, ἐκλαμπρότατε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κὺρ Μισθοφᾶ μου, δὲν μὲ λέτε; πάντοτε
ἔχετ' ἐκεῖνο τὸ μοσχάτο σας κρασί,
ἤξεύρετε, τῆς Κύπρου τὸ περίφημον;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Δὲν ἔχω, πλὴν ἤξεύρω ποῦ εὐρίσκεται.
Νὰ σᾶς προσφέρω δύο βαρελλάκια
ἐσχόπευον, νὰ πιῆτε εἰς υἱείαν μου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Νὰ πειραχθῆτε διατί; — Κ' εἰπέτε με,
ὁ ἐλαιὼν σας πάντοτε εὐδοκιμεῖ;
᾿Ωραῖος εἶναι· κάμνει λάδι δάκρυον.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ναὶ, εἴν' ἀκόμη ὡς τὸν ἐγνωρίσατε.
Τὸ προῖόν του ἂν νὰ δοκιμάσητε
καταδεχθῆτε, θὰ σᾶς στείλω μερικάς
ξυδάταις κολυμβάδες ποῦ μοσχοβολοῦν,
κ' ἓνα πιθάρι λάδι.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

᾿Ω! εὐχαριστῶ.

Μὴ ἐνοχλεῖσθε. Τὸ ἤξεύρω πάντοτε
εἰς ὅλα σας πῶς εἶσθε μεγαλοπρεπής.
Ἄλλὰ πρὶν γίνῃ ἐκλογή τῆς θέσεως,
ἐπιθυμοῦσα, Κύριε Διοικητά,

ν' ἀκούσ' ὀλίγον κατὰ ποῖον σύστημα,
θὰ διοικῆτε τοὺς εὐδαίμονας λαούς;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Τὸ σύστημά μου εἶν' ἀπλοῦν καὶ εὐκολον·
τυφλὴ, κτηνώδης, δουλικὴ ὑπακοή
εἰς τὰς διαταγὰς σας ὅλας.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Αἷιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Παντοῦ καὶ πάντα νὰ ὑπερασπίζωμαι
ἔχι λαοῦ βαναύσου τὰ συμφέροντα,
ἀλλὰ τοῦ ὑπουργοῦ μου μόνον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Αἷιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ἀπὸ τοὺς σατραπίσκους τῶν ἐπαρχιῶν
νὰ βοηθῶμαι, νὰ τοὺς ἀντιβοηθῶ,
καὶ ν' ἀναγκάζω τὸν ἀνόητον λαὸν
νὰ ὑπακούῃ καὶ πληρώνῃ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Αἷιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Εἰς τὰς ψηφοφορίας, εἰς τὰς ἐκλογὰς
νὰ φέρω ἄνω κάτω γῆν καὶ οὐρανόν,
νὰ φυλακίζω, νὰ κτυπῶ, νὰ προστιμῶ,
καὶ, μ' ὅσα μέσα νόμιμα ἢ ἄνομα,
ν' ἀναδεικνύω τοῦ λαοῦ μου ἐκλεκτὸν
τὴν ἐκλαμπρότητά σας πάντα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Αἷιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Κ' ὅταν ἐμβαίνουν ἑκτακτα καὶ τυχηρά,
 εὐγνωμοσύνης ἢ ἐλπίδος δωρεαί,
 νὰ τὰς μοιράζω δίκαια, τοῦ λέοντος
 τὸ φημισμένον μοίρασμα· τὰ πέντ' ἐγὼ,
 καὶ σεῖς τὰ δέκα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Αἷσιος, παντάἷσιος.

Φίλτατε, πόσον γνωρίζομεθα καιρόν!
 Πῶς ἐνθυμοῦμαι τὸν δακτυλιόλιθον,
 ποῦ εἶχετε ἐκεῖνον, ποῦ ἐθαύμαζα.
 Τὰς τρεῖς παρίστα χάριτας εἰς σμάραγδον.
 Ἦτον ἀρχαῖος. Ἐνθυμεῖσθε τί λαμπρός;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ. (καθ' ἑαυτὸν)

*Ἐχε υἱεῖαν, δακτυλίδι μου καὶ σύ.

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Πῶς ὄχι; Ὅμως εἰς ἐμὲ εἶν' ἀχρηστος.
 Ἐμπειροτέχνης εἶσθε τῶν τοιούτων σεῖς.
 Καλὴν γλυφὴν τὸν λέγουν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Αριστούργημα.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

*Ἄν τὸν δεχθῆτε, θὰ μ' εὐεργετήσετε.
 Ὁ εὐγενὴς σας δάκτυλος θὰ τὸν κοσμήῃ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ποτέ.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Δὲν μ' ἀγαπᾶτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

*Ὁχι, διατί

ἦτις τὸ πῦρ τῆς λατρείας σου
εἰς τὸν ἀρχαῖον βωμόν σου ἀνήψης
αἱμάτων σπονδὰς ἐπισπείσασα,
ἂν εἰς τὴν γῆν σου
ἐκ τοῦ βορβορίου ἀνέρποντα
καὶ τὸν βωμόν τὸν ἀγνόν σου μολύνοντα
βλέπῃς ζώῳφια,
πτύσε, θεᾶ, κ' εἰς τὸ πτύσμα σου
ὄλ' ἄς πνιγῶσι.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Λάδι, κρασί, ἐξοχώτατε,
τρέχω νὰ στείλω. (Φεύγει.)

ΧΟΡΟΣ

Εἶχα κάπου ἀναγνώσει πῶς παράφρων τύραννος
ἔστειλ' ἐν ὑπόδημά του τοῦ λαοῦ διοικητήν.
Προτιμῶ ἑκατοντάκις τοῦτον τὸν δερμάτινον
ἀπὸ σὲ τὸν μισθοφάγον καὶ τὸν ἐξωλέστατον.
Δὲν ἐπίεξεν ἑκαῖνος μὲ τὴν πτέρναν τὸν λαόν,
οὐδὲ μὲ τοὺς πτερινιστήρας ἔσχιζε τὰ νῶτά του,
καὶ δὲν ἦτο δεύτερός σου κατὰ νοῦν καὶ αἴσθημα.
Μὴ σᾶς δίδεται ἡ μάστιξ, τῶν λαῶν ἡνίοχοι,
εἰς τὰς σάρκας των σχισμένας νὰ τὴν κοκκινίζετε ;
Μὴ ἡ Θέμις σᾶς δανείζει τὴν σεπτὴν τῆς μάχαιραν
μὲ αὐτὴν νὰ κρεουργῇτε, καὶ μ' αὐτὴν νὰ γδέρνετε ;
Ποιμὴν εἶσαι τοῦ λαοῦ σου καὶ πατήρ, διοικητά.
* Ἄν τὴν θέσιν σου θηρεύσης ἔρπων ὥς κυνάριον,
ἂν δευχθῇς μηχανοβράφος, ἄρπαξ, φιλοπρόσωπος,
ὁ μισθὸς ποῦ καταπίνεις νὰ σὲ μείν' εἰς τὸν λαιμόν,
καὶ μαζὶ του νὰ ἐμέσῃς τὴν κακὴν καρδίαν σου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλλη, εἶδες κ' ἤκουσες· κρίνε καὶ σὺ
ἂν ὑπουργὸς δὲν εἶμαι.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Ὑπουργότατος.

Μάρτυς τὸ λάδι, καὶ τῆς Κύπρου τὸ κρασί.

Ναί, δίχως ἄλλο, ἢ τὰ μάτια τοῦ αὐτοῦ
 ὑπουργημάτων πεῖνα τὰ ἐμαύρισεν,
 ἢ κατ' ἡξεύρει καὶ σκορπᾷ τὸ ἔχειν του,
 καὶ μισὸν σπείρει, νὰ θερίσῃ ἑκατόν.

ΣΦΗΚΙΑΣ

(Ἔρχεται μυρίζων)

Ἐδὼ μυρίζει κρέας νέου ὑπουργοῦ
 καὶ παλαιοῦ φοφῆμι. Ἐτρεξα λοιπόν.
 Ὁ Κύρ Κουτρούλης εἶσαι;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ναί.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Ἀκούσατε

τί ἀναγγέλλω εἰς τὸ πανελλήνιον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ ποῖος εἶσθε; Ἐὰν ἔχω ἄδειαν
 νὰ ἐρωτήσω.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τρυποχέρης καὶ αὐτὸς
 ἂν εἶναι ὡς τὸν ἄλλον, ὦ χαρὰ 'ς ἐμᾶς!

ΣΦΗΚΙΑΣ

Εἴμ' ὁ Σφηκίας, ὄνομα ἐξακουστὸν
 εἰς μέσον Ἄργος κ' εἰς τὰ καφφενεῖά του.
 Τοῦ ἔθνους εἶμαι ἱεροδιδάσκαλος,
 καὶ σύμβουλος του, ὁδηγός του, καὶ πατήρ
 κ' ἐφημεριδογράφος μόνος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μόνος; πῶς;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Μονώτατος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς εἶναι πλὴν ἐνόμιζα
εἰς τὰς Ἀθήνας φύλλα περισσότερα
ἐφημερίδων, παρὰ φύλλα μαρουλιῶν.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Πολλὰ ἂν εἶναι, οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ.
Τὰ φύλλ' αὐτὰ τί εἶναι τὰ ἀνάλατα;
Ξεπλύματα, μωρίαί, φλυαρήματα,
νερὸ χλιαρὸ, ποῦ δίδει τὴν ναυτίασιν.
Τὸ ἐδικόν μου εἶν' ὅξυ καυτήριον,
εἶναι βασάνου πυρωμένου κράθβατος,
ἔπου ἀπλόνω μαστιγίας ἰσχυρούς.
Τὸν κάλαμόν μου βρέχω μ' ὄξος καὶ χολήν,
καὶ γυμνὴ εἶναι, ἀναιδὴς ἡ ὕβρις μου,
εἶναι Μαινὰς σκιρτῶσα καὶ σπαράττουσα,
ἔχιδνα εἶναι, ἐμπρηστήριος δαυλός.
Μ' αὐτὸν φωτίζω τὸν Ἑλληνικὸν λαόν,
διδάσκων τὰ ῥητὰ τε καὶ τ' ἀπόρρητα.
Τῶν ἄλλων ἔστις τὰ σφουγγαροπάνια
ἀναγινώσκει, εἶναι σκύβαλον, καὶ βλάξ
καὶ κνώδαλον, κ' ὀρθὰ κοφτὰ γαῖδαρος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὸ ὕψος σας τῷ ὄντι βλέπω δύναμιν
πολλὴν πῶς ἔχει καὶ δραστηριότητα.
Καὶ ποῖον ἔχει ὄνομα τὸ φύλλον σας;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Μωάμεθ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς; Μωάμεθ;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Βεβαιότατα.

Τρεῖς ἐπὶ γῆς προφῆται ἀνεδείχθησαν,
 λαῶν σωτῆρες κ' ἀναμορφωταὶ ἐθνῶν.
 Ὁ πρῶτος ἦτο φιλοσόφων μορφωτῆς,
 ὁ ἄλλος ἦτο τῶν καλῶν χριστιανῶν,
 ὁ τρίτος ὅμως ἰσχυρῶν κατακτητῶν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Βλάσφημος εἶναι κ' ὑβριστῆς ὁ ἄνθρωπος.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τὸν τρίτον τοῦτον τῆς ἐφημερίδος μου
 ἠθέλησα προστάτην καὶ ἀνάδοχον,
 διότ' ἡ σχέσις ὠφελεῖ τῶν δυνατῶν.
 Αὐτὸν ἀπ' ὅλους προτιμῶ καὶ σέβομαι
 τὸν περιτετμημένον Ναπολέοντα,
 τὸν ἥρωα τοῦ ἀχθοφορικοῦ λαοῦ,
 διότι Φαναρίτας αὐτοκράτορας,
 καὶ τοὺς προκρίτους τοῦ Μωρέως Ἀραβας,
 καὶ Λουδοβίκους ἀντισυνταγματικούς,
 καὶ τῶν Καρόλων ὑπουργεῖ αὐθαίρετα,
 καὶ Ἀρμανσπέργας Βαυαροὺς κατέστρεψε,
 κ' ἔφερ' ἐνδόξους ὑπουργοὺς Κουτρούληδας,
 καὶ Γενισσάρων καὶ Πασάδων σύνταγμα,
 γραμμένον μὲ τὴν ἄκραν τῆς μαχαίρας του,
 καὶ ἐπικυρωμένον μὲ τὴν μούντζαν του.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Στροβίλη, λέξιν δὲν ἐνόησ' ἀπ' αὐτά.

Ἡ ἐγὼ εἶμαι ἀμαθὴς κ' ἀνόητος,
 ἢ εἶν' ἐκεῖνος ἄνθρωπος γιὰ δέσιμον.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἴσως ὁμοῦ τὰ δύο νὰ συνέπεσαν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κ' εἰς τὴν ἐφημερίδα ἄν τί γράφετε ;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Νὰ σ' ἀναγνώσω ἤλθα τοῦτο. Ἀκουσον·

«Ὡς ἐπιπίπτ' εἰς ἀγροὺς χαλκόστομον σμῆνος ἀκρίδων,
τὴν εὐφορίαν τῆς γῆς μ' ἀναιδεῖς καταστρέφον τὰς γνάθους,
καὶ τὴν Ἑλλάδ' αὐθαδῶν ὑπουργῶν ἐξωλέστατον σμῆνος,
λάμμαι ὄλαι κοιλία, Θερσίται μὲ πόδας σατύρων,
Ἑλληνοφάγα θηρία, παχύμισθον γένος πιθήκων,
ἔτρωγον ὡς πρὸ μικροῦ καὶ ἐφύβριζον, θέσεις κρατοῦντες,
ἂς νὰ κατέχη δὲν πρέπει κἀνεὶς ἐκτὸς τοῦ Σφηκία.
Ἄλλ' ὁ Μωάμεθ ἐν ῥάπισμα δώσας, αὐτοὺς τοὺς πυγμαίους
τοὺς κατρεκύλισεν ὅλους, προσθέσας καὶ πέντε φασκέλους,
κ' εἰς τὰ ἐρείπει αὐτῶν ὑπουργὸν τὸν μέγαν Κουτρούλην
ἔστησε, τέκνον πιστὸν τοῦ Μωάμεθ... »

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μωάμεθ! Εὐφῆμει!

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τέκνον πιστὸν τοῦ Μωάμεθ, — Σιώπα· ἤξεύρω τί λέγω—
Ταλλεῦράνδον καὶ Πίττον καὶ Ῥισχελιέρον καὶ Νέκερ,
φῶς τῆς Ἑλλάδος, ἐλπίδα τῆς γῆς, τῆς Ἀσίας προφήτην,
τῆς Βηθλεὲμ ὁδοδείκτην ἀστέρα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὡραῖον καὶ τοῦτο.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τὴν πολιτείαν αὐτὸς εἰς τὸ κόσκινον θέλει περάσει,
θέλει διώξει κακῶς τοὺς κηφῆνας, καὶ δώσει τὸ μέλι

(1546) Ἑξάμετροι ἡρωικοί, ὡς ἐν Εἰρήνῃ, 1063, 1270.

εἰς τὰς μελίσσας ἡμᾶς, ὅπως τρέφωμεν κέντρον ἀνδρεῖον.
 Τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Μωάμεθ κἀνεῖς ἂν ἐγγίση τὴν τρίχα,
 κακοποιὸν τὸν κηρύττομεν τέρας, τοῦ ἔθνους προδότην,
 Ἰσκαριώτην Ἰούδαν, κατάπτυστον ἄχθος ἀρούρης.»

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Αὐθέντη μου! τί φίλον ἔχεις ἔνθερον!
 Ὁ φίλος ὅμως, ὡς τὸν Κύρ διοικητὴν,
 δὲν εἶν' ἀπὸ τὴν Τ ἦ ν ο ν, ὡς μὲ φαίνεται
 ἀπὸ Ζη τ ο ῦ ν ι κ' ἀπὸ Π ᾶ ρ ο ν ἔρχεται.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Εὐχαριστῶ σας, φίλε Κύρ Σφηκία μου.
 Μ' ἀρέσουν αἱ ἀρχαί σας κ' αἱ ἰδέαι σας,
 καὶ τὰ αἰσθήματά σας εἶν' ἐπαινετά.
 Διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν καλωσύνην σας
 καταδεχθῆτε τοῦτο τὸ πεντάδραχμον.

ΣΦΗΚΙΑΣ (λαμβάνων τὸ πεντάδραχμον)

Καλὸν μὲν τοῦτο. Ἀλλὰ μάθε ὑπουργέ,
 τὰς ἄλλας συμφωνίας κ' ἀπαιτήσεις μου.
 Θεὰ εἰσάξης τὴν ἐφημερίδα μου
 εἰς διοικήσεις κ' εἰς διοικητήρια,
 εἰς δήμων παρεδρεῖα καὶ συμβούλια,
 εἰς τελωνεῖα καὶ εἰς δεσμωτήρια,
 κ' ὅστις λαμβάνει δίπλωμα, ὁμοῦ μ' αὐτὸ
 θεὰ λαμβάνη τὴν ἐφημερίδα μου,
 καὶ θὰ προστάξῃ γενικὴ ἐγκύκλιος
 πάντα δημότην νὰ γραφῇ συνδρομητής,
 δραχμὰς πληρόνων ἐτησίως ἑκατὸν,
 εἰς σωτηρίαν κ' εἰς καταρτισμὸν ψυχῆς
 κ' εἰς δόξαν τοῦ Μωάμεθ. Σὺ ὁ ἴδιος
 θεὰ συνδράμῃς διὰ φύλλα ἑκατὸν,

καὶ ἐκτὸς τούτων θὰ μοὶ δίδῃς καὶ μισθὸν
εἰς νομιηνίαν, τετρακοσιόδραχμον.
Τί λέγεις; Στέργεις εἰς αὐτά;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Παντάπασι.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ ὑπουργὸς μας ἔχει γινῶσιν μὰ τὸ ναί.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Δὲν στέργεις, λέγεις;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Οὔτε καθ' ὑπόνοιαν.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τῷ ὄντι;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Χωρὶς ἄλλο.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Σκέφθητι καλῶς!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἐσκέφθην· ὅσον μᾶλλον ὅμως σκέπτομαι,
περισσότεραν ὀρεξίν αἰσθάνομαι
τὸ κυρτὸν σχῆμα νὰ ἰδῶ τῆς ράχης σου.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Ἦξεύρεις ὅμως κ' ἐννοεῖς πῶς ἤμπορῶ
νὰ τὰ γυρίσω εἰς ἀντιπολίτευσιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄρα καὶ μή!

ΣΦΗΚΙΑΣ

Ἄ! λέγεις; Ἀκουσον λοιπόν.

(Λαμβάνει ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἄλλο χαρτίον καὶ ἀναγινώσκει)

«Βδέλυγμα σὺ, ἀνθρωπίσκε, ἀνδράποδον σὺ, Κύρ Κουτρούλη,

χθές τὴν βελόνην τοῦ ῥάπτου μὲ μαύρους ἐκράτεις δακτύλους,
καὶ τῆς Ἑλλάδος τὴν τύχην εἰς τούτους σὺ σήμερον παίζεις,
ὑπογραφὴν ὑπουργοῦ μὲ τὰ βρώμια νύχια σου ξύνων.

Τοῦ δημοσίου ταμείου ἀκάθαρτε, λαίμαργε γλάρε,
ὥς τὸν πυθμένα βουτᾶς, τὰ χρυσᾶ τοῦ ὀψάρια χάπτων.
Σὺ, φωτοσθέστα τοῦ ἄδου, ἐχθρὲ τῶν Μουσῶν τῶν ἐννέα,
φεύσα πρὸς φίλους, σκληρὲ πρὸς μικροὺς, ποταπὲ πρὸς μεγάλους·
σὺ ὁ μὲ χεῖρ' ἀσεβῇ τοῦ ἀγῶνος τὸ δίπλωμα σχίσας,
ὁ βασανίσας, στρεβλώσας, ὁ καύσας ναὸν τοῦ Κυρίου....

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὅλα, Στροβίλη, αὐτὰ, νὰ τὰ ἔκαμα;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Οὔτε τὸ τρίτον.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Σὺ ὁ ἀρθεῖς, σκοτεινὸς Βελζελοῦζ, εἰς ἀγέρωχον θρόνον,
θὰ σὲ ὑψώσ' ἡ τοῦ ἔθνους ὀργὴ ἀνωτέρω ἀκόμη,
ἔπου ὑφοῦν τοὺς ληστὰς τοὺς ὁμοίους μὲ σέ, εἰς ἀγχόνην.»
Εἰς τὸν Μωάμεθ τρέχω, ἂν ὀρίζετε,
νὰ τὸ καταχωρίσω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὡρα σας καλή.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Εἰς τῆς ὀργῆς μου, ἄνθρωπε, τὸ φύσημα,
ξερρίζωμένη θενὰ πέση ἡ σαθρὰ
ὑπόληψίς σου, ποῦ ἀδίκως ἤρπασας.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Φύσα· πλὴν ἔταν σὺ φουσᾶς, οἱ ἄνθρωποι
τὴν ἐδικήν μου λησμονοῦν ὑπόληψιν,
καὶ ἐνθυμοῦνται νὰ σφαλοῦν τὴν μύτην των.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Καλὰ τὸν εἶπες. Ἦρε παιζομύτην του.

ΧΟΡΟΣ

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

Ὡς εἰς πυρφόρον
 ἄρμα ὁ ἥλιος
 λάμπ' εἰς τὰ ὕψη ὀχούμενος,
 νᾶμα δὲ χύνει ζωῆς εἰς τὰς σφαίρας,
 ὁμοίως εἰς ἔθνη ἐλευθερα
 λάμπει ὁ Τύπος.
 Ὅμως, Φαέθων ἀδέξιος
 θραύει τὸ ἄρμ' ἀφ' ἑθὲν εἰς τὸ ἄπειρον,
 φλέγουσαν κάμινον
 ἡνιοχῶν, καὶ κατόπιμ του
 θάνατον φέρει.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Εἰς τὸν Μωάμεθ ἐπαίνους σου
 τρέχω νὰ γράψω. (Φεύγει.)

ΧΟΡΟΣ

Κτύπα, κτύπα, κτύπα, κτύπα, κτύπα τὸν ἀναίσχυντον,
 ὅστις ἔχων Ἡρακλέους ῥόπαλον εἰς χεῖράς του,
 ἀντὶ ὕδρας νὰ φανεύῃ καὶ νὰ γιγαντομαχῇ,
 δι' αὐτοῦ συλλέγει ῥάκη καὶ κυκὰ τὸν βόρβορον.
 Εὐκλειῆς ὁ ἐν τῇ μέσῃ τῶν πολιτικῶν βρασμῶν
 ἄνω τοῦ ποντίου σάλου δᾶδ' ἀνέχων στίλβουσιν,
 εἰς τοὺς ναυαγούς δεικνύων τὴν θολίαν ὑφαλον,
 κ' ἐξορκίζων τὴν λυσσῶσαν θύελλαν τῶν φατριῶν·
 ὁ ἀπέναντι τοῦ ἔθνους κ' εἰς κοινὸν ἐπήκουσιν
 ὑψηλὸν κηρύττων λόγον καὶ λαλῶν ἀλήθειαν,
 ὁ ἰσόρροπον τρυάνην εἰς τὴν χεῖρά του κρατῶν,
 καὶ γενναίως διανέμων ἢ μομφὴν ἢ ἔπαινον.
 Ἄλλ' ἐπάρματος ὁ σείων καταχθάνιον δαυλὸν,
 ὁ ἱμῶν συκοφαντίαν καὶ φουσῶν διχόνοιαν,
 ὁ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου κατεμπορευόμενος.
 Ἄξιος πολλῶν βασάνων καὶ ἀνασκολοπισμῶν.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ (ἔρχεται)

Εἰς τὰς θαλίας τῶν ἀρχαίων νικητῶν
 χρυσὴν ἐντείνων φόρμιγγα ὁ Πίνδαρος,
 παιδρὸν ἐξύπνα ὕμνον τανυσίπτερον.
 Τοῦ ὑπουργειονίκου εἰς τὸ μέλαθρον
 ἐλθὼν ὁμοίως, τὰς χορδὰς ἐτόνισα,
 καὶ νέον ὕμνον, τήνελλα τaráλαλα,
 νὰ ψάλλω θέλω.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

* Ἄλλο εἶδος ταραχῆς.

ΚΟΥΤΡΟΓΑΗΣ

Τίτυρι-λύρι, δὲν καταλαμβάνω γρύ.
 Τί πρᾶγμα εἶσθε; Πέτε, ποῦ νὰ σᾶς χαρῶ.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Δὲν εἶμαι πρᾶγμα, εἶμαι μέγας ποιητής.
 Εἰς ἀρμονίας χρυσοπάρυφα πτερὰ
 τὸ πνεῦμά μου πλανᾶται, κ' εἰς αἰθέρια
 πελάγη αἰωρεῖται, καὶ ἐπισκοπεῖ
 ἀνθρώπων πράξεις καὶ αἰώνων κύκλησιν.
 Ἐγὼ συμπλέκω μ' ἄνθη διθυράμβεια
 τὸν στέφανον τῆς δόξης τὸν λαμπρότερον,
 ἐγὼ τὴν φήμην διεγείρω καὶ πτερῶ,
 ἐγὼ χαρίζω εἰς τοὺς εὐτυχεῖς θνητοὺς
 ἀθανασίαν, δῶρον ἀνεκτίμητον.

ΚΟΥΤΡΟΓΑΗΣ

* Ἀθανασίαν ἂν χαρίζης, φίλε μου,
 ὀλίγην δόσε κ' εἰς τὸν ἐπενδύτην σου,
 ὅστις ἀπ' ὅλας τὰς ῥαφάς του ξεψυχᾷ.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Ἐγὼ τῆς γλώσσης κύριος ἀπόλυτος,

ἐλαστικὴν τὴν ἔχω εἰς τὰς χεῖράς μου.
 Ἀρχαῖκην, χυδαίαν, μακαρονικὴν,
 καὶ τῆς Σχολῆς τῆς νέας καὶ τῆς παλαιᾶς,
 εἰς φύρδην μίγδην κράμα βαβυλώνιον,
 τὴν παρατείνω, τὴν συντέμνω, τὴν στρεβλῶ,
 τὴν διαστρέφω, ὅπως θέλω τὴν γυρνῶ,
 τὴν κάμνω ὅ,τι θέλω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τότε κάμε την,
 σὲ συμβουλεύω, φίλε, ὑποδήματα,
 διότι βλέπω πῶς αὐτὰ ὅπου φορεῖς
 κατήντησαν ἀνώμαλοι διθύραμβοι.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Δὲν ἐρευνῶ τὰ κάτω, τὰ ἐπίγεια.
 Τὸν νοῦν ἐπάνω αἰωρῶ, καὶ τρέφομαι
 μ' ἡλίου δύσεις, μὲ πηγῶν κελάρυσμα,
 μὲ τῆς σελήνης τὸ γλυκὺ καὶ τρέμον φῶς,
 μ' ἄσμ' ἀηδόνων καὶ μὲ δάφνας Παρνασσοῦ

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἰσχὴν τροφὴν μὲ λέγεις, καὶ δὲν φαίνεται
 πολὺ νὰ σὲ παχύνῃ. Ἀλλὰ, φίλε μου,
 δι' ὅλα ταῦτα ποῦ χαρίζεις τοὺς θνητοὺς,
 αὐτοὶ δὲν σ' ἀνταμείβουν, οἱ ἀχάριστοι ;
 Τιμὴν τῆς δόξης τὸν χρυσὸν δὲν σ' ἔδωσαν ;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τοῦ χρυσοῦ εἶδα τὸ ἀστράπτον πρόσωπον,
 καὶ ὡς Δανάη ἤνοιξα τὸν κόλπον μου,
 κ' ἐδέχθην ἅπαξ τῶν θεῶν τὸν ὕπατον.
 Εἶχον συγγράφει ἐλεγεία καὶ ᾠδὰς,
 καὶ κωμωδίας τὸν σωρὸν, καὶ δράματα

καὶ τραγωδίας δεκαπέντε τεντωτάς,
 ψυχρὰς καὶ μετρημένας καὶ κανονικάς,
 καὶ ἄλλας τόσας λυρικο-δυρωνικάς,
 κ' εἰς τῆς ἐποποιίας τὴν περιωπὴν
 τὸν νοῦν σφηνώσας, ποίημα συνέγραψα
 ὁμηροτασσομιλτωνοκλοψτοκικόν,
 εἰς ῥαψωδίας ἕξ καὶ τεσσαράκοντα,
 κ' ἐξέδωκα βιβλία φιλοσοφικά
 καὶ ἱστορίας καὶ μυθιστορήματα
 φαιδρά, σπουδαῖα, κ' ἐμβριθῆ κ' εὐτράπελα,
 καὶ εἶπα, «Ἔθνος, ἔθνος μου σ' ἐφώτισα!
 Ἀντάμειψόν με, δός μοι δόξαν καὶ χρυσόν!»
 Ἀλλὰ τὸ ἔθνος ὀξωνοῦ, κουφὸ αὐτὶ,
 κ' ὁ τυφλὸς πλοῦτος ἔτρεχεν εἰς τοκιστάς.
 Ἐσχέφθην τότε, καὶ ἀλλάζας μέθοδον,
 εἰς φῶς ἐκδίδω ἐν ἀλφαβητάριον·
 κ' ἰδοὺ ἡ φήμη μὲ χιλίας σάλπιγγας
 τὸ ὄνομά μου φέρει μέχρις Ὀθρυος,
 ὡς συγγραφέως καὶ σοφοῦ κ' ἐξακουστοῦ·
 κ' ἰδοὺ ὁ πλοῦτος ῥέ' εἰς τὸ ταμεῖόν μου.
 Ἀλλὰ ταχέως διεδόθ' ἡ τύχη μου,
 καὶ ὅσοι μόνον κάλαμον ἐβάσταζον,
 μικροὶ, μεγάλοι, καὶ σοφοί, κ' ἀγράμματοι,
 δίδονται ὅλοι εἰς ἀλφαβητάρια
 καὶ ἀλφαβηταρίων ἦν κατακλυσμός,
 ὥστε τὸ ἔργον ἔγιν' ἀνεπικερδές.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ τότε;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τότε, ἄφησα τὴν τέχνην μου,

κ' ἔψαλα πάλιν· «Μοῦσαι ἀφιλοκερδεῖς»,
καὶ εἰς τοῦ οἴστρου τὸ ζεννὶθ πτερούμενος,
τοὺς στίχους τούτους ἔγραψα πρὸς δόξαν σου.

(Σύρει χαρτίον ἐκ τοῦ κόλπου του.)

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθέντ', εἰπέ με· δὲν σὲ τρώγ' ἡ φοῦκτά σου;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί, ἄς ἰδῶμεν, ἔγραψες πρὸς δόξαν μου;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ (ἀναγινώσκει)

«Εἰς γοργὸν ῥυθμὸν παιάνων κ' εἰς λαμπράς κραυγὰς ἰάκχων
ὁ Ἀπόλλων μὲ τὰς Μοῦσας, καὶ ἡ Κύπρις μὲ τὸν Βάκχον,
κ' αἱ Δρυάδες, καὶ οἱ Φαῦνοι,
καὶ ὁ Κρόνος ὁ πρεσβύτερος ὁ τὴν γενεάν του τρώγων,
καὶ ὁ Σιληνὸς ὁ πίνων, καὶ ὁ Πᾶν ὁ τραγοπώγων,
καὶ οἱ Σάτυροι οἱ χαῦνοι,
καὶ ὁ Ζεὺς μὲ τὴν αἰγίδα, καὶ ὁ Ἄρης μὲ τὸ δόρυ....

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦπ! ὦπ! ὦπ!

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Κ' ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεῖος....

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦπ! ὦπ! ὦπ!

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τί μ' ἐμποδίζεις;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Βοῦβά σου, Κὺρ ποιητά!

Φθάνει σου. Ἡὔρεν ὁ τυφλὸς κατήφορον.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Κ' ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεῖος κλήτωρ...

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (μιμούμενος τὴν φωνὴν του)

Καὶ ἡ Δήμητρα κ' ἡ κόρη
κ' Ἄρτεμις ἡ ὕλοβάτις...

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Καὶ ἡ Ἴρις ἡ πολύχρους, καὶ αἱ Χάριτες αἱ νέαι,
κ' ὁ νεκρῶν ποιμὴν ὁ Πλούτων...

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καὶ αἱ μοῖραι αἱ τρεῖς γραῖαι
μετὰ τῆς τριπλῆς Ἑκάτης...

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτὸ, Στροβίλη, τί θὰ 'πῇ; Ἡ μυῖγά του
κεντᾶ κ' ἐσένα; στιχουργὸς μὲ ἔγινες;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὅχι διόλου. Ἀλλ' ὁ κύριος αὐτὸς...
Ὁ κύριος Φοιβίσκος ὅχι;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

(Δίδων τὸ χαρτίον εἰς τὸν Κουτρούλην)

Μάλιστα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἀναμφιβόλως. Ἐχω μνήμην, βλέπετε.
Αὐτοὺς τοὺς στίχους ὄντως τοὺς συνέγραψε.
Μ' αὐτὰς τὰς λέξεις ὁ καλὸς μας ποιητὴς
τοὺς προλαβόντας συνεχάρη ὑπουργούς.

Τοὺς ἐνθυμοῦμαι καὶ ἰδοὺ τὸ τέλος των.

«Φέρων ῥόδα τοῦ Ὀλύμπου, φέρων δάφνας, φέρων μύρτα,
ἔλος τῶν θεῶν ὁ ὄχλος ἀγαλλόμενος ἐσχίρτα,

κ' ἔπλεκε χοροὺς κυκλίους,

μαθὼν ὅτι ἀνεδείχθης ὑπουργὸς τοὺς νόμους πλάττων,

κ' ὅτι συγκατηριθμῆθης μετὰ τῶν ἐκλαμπροτάτων,

κ' ὅτι γράφεις ἐγκυκλίους.

Εἴθε ὑπουργὸς νὰ μείνης μέχρι τέλους τῶν αἰώνων,
 ὅσω ῥέει ὁ πολὺθρους ποταμὸς τῶν Ἀμαζόνων,
 καὶ ὁ Ῥιοδελαπλάτας·

κ' ὅσω τρέφει τὰς παχείας πεδιάδας τοῦ Ὁ Ἑβρος,
 νὰ παχύνῃς καὶ νὰ τρέφῃς καὶ εἰς μῆκος καὶ εἰς εὖρος,
 τὰς ὑπουργικὰς σου πλάτας.»

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τὸ κτῆμά μου μ' ἐπῆρες. Τοῦτο λέγεται
 λογοκλοπή. Ὑπάρχουν νόμοι, δικασταί.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὅνόμασόν το μᾶλλον ἀλογοκλοπήν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

* Ἄς εἶναι· χρέος θεωρῶ τῶν ὑπουργῶν
 νὰ περιθάλλουν τῶν Μουσῶν τοὺς ἐραστάς.
 Νὰ δώσω χάτι θέλω εἰς τὸν ποιητὴν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸ ποίημά του δὸς τῷ· τὸ χρειάζεται,
 νὰ τὸ προσφέρῃ εἰς τοὺς διαδόχους σου.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Ἐγώ; Διόλου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

* Ὅχι· ἔχει δίκαιον·
 ἐκ στῆθους τὸ ἤξεύρει, καὶ ἀπήγγειλεν
 εἰς τρεῖς ἀλλεπαλλήλους ὑπουργοὺς αὐτό.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μὴ φείδου πρὸς τὰς Μούσας· δὸς τῷ ποιητῇ
 τὸ παλαιόν μου φόρεμα. Αἱ δάφναι του
 δὲν κρύπτουσι τὰς τρύπας τοῦ μανδύου του.

ΣΗΥΡΟΣ (ἔρχεται ἀσθμαίνων)

Τρεχατ', ἐλάτε, κόρη μου, Ἀνθοῦσά μου,

Μανόλη μου, Στροβίλη, φίλοι, γείτονες!
Ἐλᾶτ', ἐλᾶτε, τρέξετε ν' ἀκούσετε!

ΑΝΘΟΥΣΑ (ἔρχεται δρομαία)

Τί ἔχεις, πάτερ; Τί φωνάζεις; Τί δηλοῖ;

ΣΠΥΡΟΣ

Ν' ἀκούσετε τρεχᾶτε τὸ ἀνήκουστον.
Ἀφήσετέ με νὰ εἰπῶ.

ΧΟΡΟΣ

Εἰπὲ λοιπόν!

ΣΠΥΡΟΣ

Ὁ Κύρ Κουτρούλης. . . . Τίς ἐπίστευε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Λοιπόν!

ΣΠΥΡΟΣ

Ὁ Κύρ Κουτρούλης ἔγινε. . . .

ΧΟΡΟΣ

Τί ἔγινε;

ΣΠΥΡΟΣ

Τί ἐρωτᾶτε; ἔγινε, νὰ Ὑπουργός!

ΧΟΡΟΣ

Εἶν' ἀληθές;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τῷ ὄντι;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Εἶναι βέβαιον;

ΣΠΥΡΟΣ

Καλὲ τί λόγος, βέβαιον; Φῶς φανερόν.
Μήπως σᾶς λέγω θενὰ γίνῃ; Ἐγινε!
Μὴ μ' ἐρωτᾶτε διὰ τ' ἀναμφίβολα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πλὴν, πάτερ, πόθεν ἔμαθες;...

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ποῦ, φίλε μου;

ΣΠΥΡΟΣ

Ποῦ; Μ' ἐρωτᾶτε; Ποῦ; — Εἰς τὰ Ἀνάκτορα!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τ' Ἀνάκτορα;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τ' Ἀνάκτορα...

ΧΟΡΟΣ

Τ' Ἀνάκτορα!

ΣΠΥΡΟΣ

Ναί, εἰς τὰ μαγειρεῖα ἤμην τ' αὐλικά,
 ὅπου μαζόνω τ' ἀπομαγειρεύματα,
 κ' ἐκεῖ τὸ πρᾶγμα ἔμαθα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἄ! ἐννοῶ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ θρίαμβος!

ΧΟΡΟΣ

ὦ θαῦμα, θαῦμα!

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ χαρά!

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

«Εἰς γοργὸν ρυθμὸν παιάνων....»

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Νὰ σ' ἐλεήσῃ ὁ Θεὸς, καλότυχε
 μὴ μᾶς ζαλίζῃς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δός τον τόν μανδύαν, δός.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἔλα μαζί ἡ μου. Κρίμα 'ς τόν μανδύαν μας!

(Ἐξέρχεται μὲ τόν Φοιδίσκον.)

ΧΟΡΟΣ

Θαῦμα ἐτελέσθη,

θαῦμα ἐξαίσιον!

Ἔρπων σκώληξ ἔσχισε

τὸ σάβανον τὸ πενιχρὸν,

καὶ κοῦφος εἰς ὕψη,

ἀργυρόκροσσον σείων

διπλὴν ἐπωμίδα,

ἀνηγέρθη ἔνδοξος,

χρυσάλις ὑπουργική.

Ἄρατε τὰς πύλας

τῆς Ἑλλάδος, ἄρατε,

μὴ σπᾶς' εἰς τὸ ὑπέρθυρον

τῆς μικρᾶς πολιτείας

τὴν μεγάλην του κούτραν.

(1809) Ὡδὴ κώλων 25, πελυσχημάτιστον Ἰαμβικῶν τροχαϊκῶν ἀναμεμιγμένον δακτυλαναπαίστοις, ὡς ἐν Νεφέλαις, στ. 450 (Ἀῆμά κεν) καὶ στ. 127 (Οἶον ἐς πραγμάτων.)

- ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~ -
 ~ - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ ~2.
 - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ ~2.
 - ~ - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ ~2.
 - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ ~2.
 ~ - ~ - ~ - ~ ~2.

Ἑλλὰς σκίρτα, Ἑλλὰς πῆδα
 πρόμυτη προσκύνησε,
 τὸν σωτήρα δέξου.
 Ἡ Ἑλλὰς ἐξίσταται
 ὡς ὅπoταν ἤκουσε
 τοῦ ὠτοστεφοῦς
 συντρόφου τοῦ ἀνθρώπινον
 τὴν φωνὴν ὁ Βαλαάμ.
 Μέγας εἶς' ἐν ὑπουργοῖς,
 ὡς ἐν προφήταις ὁ Σαοὺλ,
 ὡς ἐν λαχάνοις κόρκορος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὸν Στροβίλην, ἐπιστρέψαντα)

Στροβίλη, τώρα ποῦ τὸ πρᾶγμα ἔγινε,
 κ' ὁ πόθος ἐπληρώθη τῆς καρδίας μου,
 κ' εἰς ὑπουργεῖου ἔφθασα περιωπὴν,
 Στροβίλη, τρέμω, ζάλη μ' ἐκυρίευσε.
 Τί θενὰ κάμω; Πῶς καὶ τί θενὰ εἰπῶ;
 Μ' ὁποῖους τρόπους θὰ φανῶ ὡς ὑπουργός;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐτὸ, αὐθέντη, σὲ ἰδρόνει τὸ αὐτί;
 Τόλμην μεγάλην, ἀρχετὴν ἀναιδείαν,
 καὶ μὴ σὲ μέλει. Λάλει ὡς νὰ ἤξευρες
 εἰς ὅσα δὲν ἤξεύρεις· καὶ δογματίζε
 εἰς ὅσα οὔτε ἐννοεῖς· καὶ σούφρωνε
 τὰ φρύδια· καὶ ἀπειλεῖ κ' ὕβριζε συχνὰ
 καὶ θὰ σ' ἐκλάβουν ὑπουργὸν ἐξαίσιον.

ΑΝΘΥΣΑ

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Εὐδαίμων εἶμαι, κύριε, πῶς ἤμπορῶ
 ἀφ' ὅλους πρώτη νὰ σᾶς συγχαρῶ ἐγώ.
 Συγγνώμην θενὰ ἔχω ἂν ἐτόλμησα
 ἐκείνην τὴν αὐθάδη τότε πρότασιν;

Ἄλλ' ἐκινήθην ἀπὸ γνώμην καθάραν.

Εἰς τὴν κυρτὴν καμπύλην τοῦ μετώπου σας,

εἰς τὸ ἀγκύλον τῆς ὀξείας σας ῥινός,

εἰς τὸ δριμύ σας βλέμμα τὸ ἀέτιον

φίλαρχον ἦθος πρὸ καιροῦ ἐγνώρισα,

κ' ἠθέλησα τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν σας.

Τὴν τόλμην θὰ εἰπῆτε ἀσυγχώρητον;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τοῦ ὑπουργείου ὁ ὑπέρτατος βαθμός,

κ' αἱ κατὰ μῆνα χίλια, κ' ἡ δύναμις,

κ' ἡ δόξα του, εἶν' ἔργον, εἶναι κτῆμά σου.

Εἶπες, κ' ὁ ῥάπτης μετεβλήθ' εἰς ὑπουργόν.

Ὁ νοῦς μου ἐκοιμᾶτο· τὸν ἐξύπνισας

καὶ ἐξετάσας ἑαυτὸν, μὲ ἐκπληξιν

τὸ ἰδιόν του μέγεθος διέκρινε.

Πλὴν, φίλη μου, ἂν ἤμην τρισπρωθυπουργός,

Βαρόνος, Πρίγκηψ, Γερουσιαστής καὶ Δοῦξ,

Ἰππότης, Ταξιάρχης, Μεγαλόσταυρος,

καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τὰ λοιπὰ,

σταυροὺς καὶ τίτλους κ' ὑπουργεῖα θ' ἄλλαζα

προθύμως μὲ τὸν τίτλον τοῦ συζύγου σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἡ θέλησίς μου, κύριε, ρυθμίζεται

πρὸς τοῦ πατρός μου πάντοτε τὴν θέλησιν.

Ἐὰν μ' ἀπαγορεύσῃ νὰ εἰπῶ τὸ Ναί,

θὰ σιωπήσω, ἂν καὶ ἴσως μὲ λυπῇ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν, Κύρ Σπύρο;

ΣΠΥΡΟΣ

Τί λοιπὸν, καὶ τ' εἶν' αὐτά;

Τώρα νά, ἤρε νά μ' ἐνθυμηθῇ κ' αὐτή!
 Πάρε την, νά την. Φθάνουν τὰ καμώματα.
 (Βάζει τὴν χειρά της εἰς τὴν χειρά του.)

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πατέρα, ὡς προστάξεις.

ΣΠΥΡΟΣ

ὦ! νά σὲ χαρῶ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Ποία ἡμέρα τέρψεως κ' εὐτυχιῶν!
 Ὅλοι συγχρόνως ἐκπληροῦνται δι' ἐμέ,
 ὅλ' αἰεὺ καὶ τῆς δόξης καὶ τοῦ ἔρωτος.

ΑΝΘΟΥΣΑ (καθ' ἑαυτήν)

Εἶχα δὲν εἶχα, τὸ ἐπέτυχα καλά.

ΣΠΥΡΟΣ

Ἐμπρὸς λοιπὸν, ἐπάνω! καὶ νά φέρωμεν
 τὸν συμβολαιογράφον καὶ τὰ στέφανα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πηγαίνομεν. Σᾶς δὲ τοὺς ἄλλους, φίλτατοι,
 σᾶς καλῶ ὅλους εἰς τὸν γάμον. Μείνατε.
 Δεχθῆτε, κ' ἔχω θαυμαστὰ τραγήματα
 νά σᾶς μοιράσω — θέσεις κ' ὑπουργήματα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ἐν ᾧ ἀναχωροῦν)

Αὐθέντη!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ •

Αὐθέντη, τὴν Σοφοῦλά μου!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μὴ μὲ πειράξεις, ἰδιοτελεῇ καὶ σύ!

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸν ὑπουργὸν μὲ κάμνεις; Καλὰ πρόσεξε
νὰ μὴ σ' ἀρχίσω τὴν ἀντιπολίτευσιν. (Φεύγουν.)

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Α'.

Ἀρχίσαι' ὕμνους, καὶ στιλπνὰς ἀνάψαιτε
δαῖδας ὕμεναίου.
Τὴν νόμφην ὁ νυμφίος ὑπερήφανος
φέρ' εἰς τὴν παστάδα.
Μ' ἀνθῶν στεφάνους καὶ μὲ τρὰς ἐμπρέπουσα
προχωρεῖ ἡ νόμφη,
καὶ μειδιῶσα μὲ τὸν τρίκερων κοσμεῖ
τὸν λαμπρὸν νυμφίον.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Τοῦ γάμου εἴθε τὸν ἀγρὸν νὰ εὕρωσι
μ' ἄνθη ἐσπαρμένον,
καὶ καρποφόρον τῆς ζωῆς τὴν ἄμπελον
καὶ εὐκληματοῦσαν.
Καὶ πρὶν παρέλθουν πέντε κύκλ' ἡλιακοί,
ἢ Ἑλλάς νὰ βλέπῃ
περὶ τὸν μέγαν ὑπουργὸν τῆς θάλλοντας
δέκα ὑπουργίσκους.

ΧΟΡΟΣ

Ὅταν ὅλοι των ἔξω πηγαίνουν αὐτοὶ νὰ τελέσουν χαρὰς καὶ εὐωχίας,
δὲν ἐνόμισα πρέπον, ἀγροῖκος χορὸς, νὰ σᾶς στρέψω τὴν ῥάχιν μαζῇ των,
καὶ ν' ἀφήσω καὶ ἐγὼ τὴν αὐθάδη σκηνὴν νὰ σᾶς πᾶσι ἐμπρὸς εἰς τὴν μύτην·
ἀλλὰ μένω ἄσπετον κἀνὲν νὰ εἰπῶ, καὶ δὴ ἴσως κἀνὲν καὶ σπουδαῖον.

Ὅτ' αἱ Μοῦσαι ἐσιώπων, καὶ νῦν δουλικὴ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος ἡπλοῦτο,
εἰς πᾶν κροῦσμα χορδῆς, πᾶν κελιάδῃ ἀπλοῦν, αἱ ψυχαὶ ἀγαλλόμεναι ἐσκίρτων,
καὶ πᾶν κρῶζον πτηνὸν ἐχαιρέτων εὐθὺς ὡς χρυσὴν ἀηδόνα τοῦ Πίνδου,
ἀσπαζόμεναι ἐπίσης θερμῶς Μελιρᾶν, Ἐρωτόκριτον ἢ Ἐρωφίλῃν.

(1893) Ὡδὴ ἐν στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ ἐξ Ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων
καὶ Τροχαϊκῶν διμέτρων, τῶν λεγομένων Ἰθυσταλικῶν, ἐναλλάξ, ὡς τὴν
τοῦ Κυζηκηνοῦ εἰς Δημήτριον (ἐν Ἀθηναίῳ ΙΕ', σ. 667.)

— — — — —
— — — — —

1909—1954 καθὼς 971. Ὁ παρατελευταῖος ἀναπαιστικὴ βίασις, ὡς ἐν Ὀρνισί
747 (ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν), ἐν Ἰππ. 548 (κατὰ νοῦν πρόξας) κτλ.

Ἄλλ' ἀφ' οὗτου αὐγὴ ἐλευθέρᾳ γελᾷ, τὰς μακρὰς ἀκρωρείας χρυσοῦσα,
 εἰς τὸ φῶς της τραπέντας πρὸς κέρδ' ὕλικα, τὴν σεμνὴν ἡμελήσατε Μοῦσαν.
 Τῶν ἀκτίνων της πρόδρομοι ἢ ὁπαδοί, ἐμμελεῖς λαρυγγίζοντες τόνους,
 μάτην ψάλλουσ' οἱ γνήσι' υἱοὶ τῶν Μουσῶν, οἱ Χριστόπουλ', οἱ Ρίξοι, κ' οἱ Σοῦτζοι,
 καὶ κατόπιν τῶν σμῆνος φαιδρὸν ποιητῶν, ἀναγγέλλον παρνάσιον ἔαρ·
 σεῖς κωφεύετε, σεῖς εἰσθε κρύσταλλα, σεῖς τῶν γραφείων τιμᾶτε τὴν Μοῦσαν·
 τὸν Καστάλιον κύκλον μὲ αἶμα ψυχρὸν ὡς οἰκότροπον χῆνα μαδεῖτε,
 καὶ χαράττετε σεῖς μὲ τ' ἀγνὰ του πετρᾶ συμβολαίων στολοίκων συνθέσεις.
 Ἄν ζωῶφιον γρύζον, εἰς φύλλα ξηρὰ κ' εἰς ἀνώνυμον αἴσχος κρυμμένον,
 λοιδορίας ἀμούσους, φληνάφους ἐμῇ, σεῖς ἀμέσως ὀρθοῦτε τὰ ὅπα·
 ἀλλ' ἔαν ἐμπνευσμένος φανῇ ποιητῆς, τὴν Ἑλλάδα ὕμνων καὶ δοξάζων,
 εἰς τὰ ἄνθη τυλίσσων σοφὰς συμβουλὰς, χρυσὰ ἐπ' εἰς χρυσὴν στιχοῦργίαν,
 ὡς τὸν ἔρημον κοῦκκον ἀφίνετ' αὐτὸν νὰ λαλῇ ἐν εὐρείᾳ ἐρήμῳ.
 Ἀλλὰ δὲν ἐρωτᾷ ὁ σοφὸς ποιητῆς ἡ δημόδῃς τρυτάνη ποῦ ῥέπει·
 ψάλλει, ὅχι κροτήσεις θηρεύων χειρῶν κ' εὐφημίας ζητῶν ἐφημέρους,
 ἀλλὰ ψάλλει ὡς ψάλλ' ἡ γλυκερὰ ἀηδὼν, ὡς ὁ ζέφυρος πνέων εἰς τ' ἄνθη,
 ὡς κιθάρ' ἀπὸ πληκτρον κρουσθεῖσα χρυσοῦν, ὡς καρδὶ' ἀπ' ἐμπνεύσεως πληκτρον.
 Ἡ ψυχὴ του πλανᾶται μακρὰν ἀπὸ σᾶς, πρὸς τοὺς ἄνδρας ἀρχαίων αἰώνων,
 ὅς, εἰς χρόνους λαμπροῦς, εὐγενεῖς ποιηταί, καὶ κριτῶν εὐγενῶν ἡξιοῦντο,
 καὶ ἐπαίνων μεγάλων, στεφάνων χρυσῶν, καὶ τιμῶν φθονητῶν εἰς μονάρχας.
 Καὶ πλανᾶται προσέτ' ἡ ποθοῦσα ψυχὴ πρὸς τῶν ἔπειτ' ἀνθρώπων τὰ γένη,
 ὅς' ἀμόλυντα φθόνου, καὶ πάθους γυμνὰ, εἰς τὴν ἄψυχον πλάκα τοῦ ψάλτου
 καταθέτουσι δάφνας, κ' ἐπαίνου ἀγνοῦ τὸν βραδὺν ἀλλὰ δίκαιον φόρον.
 Πλὴν καὶ οὗτ' ὁ διδάξας ἡμᾶς ποιητῆς δικαιούμενος λέγει καὶ ταῦτα·
 Ἄν συνῆρῃαψε, λέγει, τριμέτρων ῥυθμὸν, ἔαν ἤρμοσε μέτρ' ἀναπαίστων,
 δὲν ἠνάγκασε λίξεων σπάνις αὐτὸν καὶ διπλῶν καταλήξεων φόδος·
 ἤμπορεῖ ὡς πᾶς ἄλλος Μουσῶν νεοττὸς συλλαβῶν ξυνωρίδα νὰ ζεύγῃ,
 κ' ἐν ἑλλείψ' ἴδεων πῶς σωρεύουν νοεῖ ὁρμαθοὺς τῶν εἰς ἰα καὶ ἀ ζ ε ι.
 Ἀλλὰ, λέγει, ἐντὸς ἀμαράντων θαφνὼν τῆς εὐόδρου πηγῆς Κασταλίας
 συντριβέντα καὶ ἄνευ φωνῆς τὸν αὐλὸν τῆς ἀρχαίας ποιήσεως εὔρε,
 μετ' ὀργῆς ἐρβιμμένον, ἀφ' οὗτου αὐτὸν ἐδεδῆλωσαν νέοι Μαρσούι.

Τοῦτον ἔλαβ' εἰς χεῖρας, εἰς τοῦτον ζητεῖ
 νὰ φωστήσῃ πνοήν, ἐνδομύχως πεισθεῖς
 ὅτι εἰς μόνος τόνος γλυκὺς τοῦ αὐλοῦ
 πολὺ μᾶλλον εὐπρόσδεκτος θέλει φανῇ
 εἰς τῶν ὀργιζομένων ἐννέ' ἀδελφῶν
 τὰς λεπτὰς ἀκοάς,
 ἀπὸ τόσας δυσήλους δουδοῦκας.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (τρίδων τὰς χεῖράς του)

Ἐτελείωσαν τὰ πάντα. Μὰ τὴν ἀλεποῦ,
 ἀκόμη τρίβω καὶ τὰ δύο μάτια μου,

καὶ ἄπορον μὲ εἶναι πῶς 'τελείωσαν!
 Αἶ, αἶ! δὲν ἔεύρω, ὑπουργὸν μὴ ὑπουργόν,
 (καὶ περὶ τούτου ἔχω τὴν ιδέαν μου)
 πλὴν τὸν ἐπῆρεν ἡ καλὴ Ἀνθοῦσά μας,
 κ' ἐφόρεσε στεφάνι μὲ τὰ ὅλα της.
 Αἶ! 'ς τὸ κλουβὶ ἐμβῆκε τὸ χρυσὸ πουλί.
 Μήπως ὑαλιοῦ νὰ λάμπη εἶδε σύντριμμα,
 καὶ θάρρεψε πῶς βλέπει τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ;
 *Ἀν ἐπαθὲν το, ἄξιζέν το κ' ἔπαθε.
 Κ' ὁ Κύρ Κουτρούλης τὴν Ἀνθοῦσαν ἤθελε
 τὴν πῆρε δά! Ὑγείαις νὰ ἔχουν! *Ἀς ἰδῇ
 νὰ μὴν ἐπῆρε τὸ κακὸν τῆς μοίρας του.
 Πλὴν ἓνα δὲν μ' ἀρέσει· πῶς ἡ μύτη του
 τὸ πρὶν ὀριζοντία, ὡς ὑπουργικὴν
 ὁσμὴν ἠσθάνθη, ἀνωρθώθη κάθετος.
 Αὐτὸ δὲν εἶναι ὑγιές. Χρειάζεται
 νὰ ἐπιστρέψῃ 'ς τὴν ἀρχαίαν θέσιν της.
 Πλὴν μ' ἔδωσε τὴν προῖκα τῆς Σοφοῦλας μου.
 Αἶ! αἶ! Σοφοῦλα! πῶς θενὰ γελάσωμεν.

(Ἔρχονται ἐκ τοῦ γάμου ὁ ΣΗΓΥΡΟΣ, ἡ ΑΝΘΟΥΣΑ, ὁ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ
 καὶ ΑΛΛΟΙ.)

ΧΟΡΟΣ

*Ὅταν ἀνατέλλοντα
 βλέπῃ ὁ πιστὸς Ἰνδὸς
 τὸν ἀκτινοστέφανον
 τοῦ φωτὸς πατέρα,

(1976) Μέλος χοροῦ μονοστροφικὸν ἔχον περιόδους τέσσαρας, ἐκ πέντε τρο-
 γαϊκῶν ἐφθημιμερῶν (α', β', γ', δ', ε') καὶ δύο διμέτρων βραχυκαταλήκτων
 (δ', ε') περίπου ὡς ἐν Ὀρνισι, 1535, 1655 κτλ.

— — — — — 3.
 — — — — —
 — — — — — 2.
 — — — — —

εἰς τὸ ἔδαφος πρηνὴς
 τὸ λαμπρὸν τοῦ πρόσωπον
 προσκυνεῖ δοξάζων.
 Οὕτω νέον ὑπουργὸν
 ἐπὶ τῆς πατρίδος μου
 βλέπων ἀνατέλλοντα
 ἐν πομπῇ καὶ δόξῃ,
 δέχομαι καὶ προσκυνῶ
 πρόμυτ', ἀνακούρκουδα
 τὴν ἐμφάνισίν του.
 Εἴθ' ἐν ὅσῳ φλογερὸς
 οὗτος τὴν διάστερον
 αἰθερίαν αὐλακα
 ὁ φωστήρ ὀργώνει,
 νὰ μᾶς ζῇς, ὦ ὑπουργέ,
 κ' ἡ Ἑλλάς φωστήρ' αὐτῆς
 νὰ σ' ἀναγνωρίζῃ!
 Ὅπως χύνει ἄφθονα
 εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰνδιῶν
 ὁ θερμὸς τῆς ἡλίου
 τὰ χρυσὰ τοῦ δῶρα,
 κ' ἐσὺ οὕτως εἰς ἡμᾶς
 χύσε ὑπουργήματα
 τοὺς προσκυνητάς σου.

ΚΟΥΤΡΟΓΑΝΣ

Εὐχαριστῶ σας, ἀγαθὸν ὑπήκοον.
 Εἰς τὰς εὐχάς σας νεύω κ' εἰς τὴν πίστιν σας
 καὶ σεῖς δεχθῆτε τὴν ἐμὴν βεβαίωσιν
 τῆς ὑψηλῆς εὐνοίας τῆς ὑπουργικῆς.
 Εἰς ταύτην ἔχω τὴν παλάμην μου βαθμοὺς,
 μισθοὺς, ἀξίας, σύνταξιν, διπλώματα.
 Εἰς σᾶς ἀνήκουν, δηλαδὴ εἰς τοὺς καλοὺς,
 τοὺς ἀφωσιωμένους καὶ ὀρθόφρονas
 καὶ ἐπαινέτας κ' εὐπειθεῖς ὑπουργικούς.
 Εἰς τὴν ἡμέραν τῆς εὐδαιμονίας μου
 νὰ κάμω θέλω καὶ πολλοὺς εὐδαίμονας.

ΧΟΡΟΣ

"Όταν εἰς τὴν ἔρημον
 ὁ πιστὸς λαὸς πεινῶν
 εἶδε κατερχόμενον
 μάννα εἰς νιφάδας,
 ἤνοιξε τὰ στόματα
 ὕμνους ψάλλον, κ' εἰς αὐτὰ
 ἔπιπτε τὸ μάννα.
 Καὶ ἡμεῖς ἀνοίγομεν
 πηχυαῖα στόματα,
 ψάλλοντες, καὶ χάπτοντες
 ὅ,τι ἂν μᾶς βίβῃς.
 Θρέψε μὲ τὸ μάννα σου,
 θρέψε μ' ὑπουργήματα
 τὸν πιστὸν λαόν σου.

Εἰς τοῦ χοροῦ, ΠΕΤΡΟΣ (ἔξ ΗΜΙΧΟΡΟΥ Α΄.)

Ἡ ἀφοσίωσίς μου, ἐξοχώτατε,
 ἄπειρος εἶναι, φλογερά. Δὲν εἴμ' ἐγὼ
 ἡ καιομένη βάτος ἡ ὑπουργικὴ;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις;

ΠΕΤΡΟΣ

Μικρὸν πρᾶγμα. Σύνταξιν, μισθὸν
 νὰ μοὶ χαρίσῃς ἀμεριμνομέριμνον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν σύνταξιν σοὶ δίδω.

"Αλλος, ΠΑΥΛΟΣ

Ἐξοχώτατε,
 διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος ὁ ζῆλός μου. ...

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις;

ΠΑΥΛΟΣ

Μίαν ἔκτακτον ἀποστολήν,
μ' ἓνα μισθὸν καὶ δύο ἐπιμίσθια.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Σὲ διορίζω. Ἔχεις τὴν ἀποστολήν.
Καὶ τοὺς μισθοὺς σοὶ δίδω.

Ἄλλος, ΣΤΑΘΗΣ

Ἐξοχώτατε,
εἰς τὰς ἡμέρας τὰς λαμπράς σας, δι' ἐμὲ . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις σύ ;

ΣΤΑΘΗΣ

Νὰ γλύφω κόκκαλον μικρὸν,
ὥς καὶ νὺν ἴσως ὑγειονομοτελω-
νολιμεναρχολοιμοκαθαρτήριον. . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Σοὶ δίδω, παύων ἐν' αὐθάδῃ ὑπάλληλον,
ὅστις τολμᾷ νὰ λέγῃ πῶς τὸν ἔκοψα
στραβὰ τὸ πανταλόνι.

Ἄλλος, ΜΗΤΡΟΣ

Ἐξοχώτατε,
ἐγὼ ζητῶ δι' ὅλας τὰς θυσίας μου
χονδρήν τινα διοίκησιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πολὺ καλά.

Ἄλλος, ΘΩΜΑΣ

Δι' ἐκδουλεύσεις παλαιὰς καὶ νέας μου,
καὶ παρελθούσας καὶ μελλούσας, σοὶ ζητῶ
κ' ἐγὼ νὰ λάβω πούποτε διοίκησιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πολὺ καλὰ.

Ἄλλος, ΜΑΡΚΟΣ

Ὅμοίως καὶ ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλος, ΣΤΕΛΙΟΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλος, ΠΑΝΑΓΟΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλος, ΑΝΔΡΕΑΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλοι, (ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.)

Κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καλὰ δά! τί; θαρρῆτε πῶς τὸν κόρπον μου

γεμάτον ἔχω διοικήσεις, ὅσων κουκκιά

νὰ τὰς μοιράζω; Ὀλίγην δὰ διάκρισιν.

Ἄν εἶχε τόσας διοικήσεις ἡ Ἑλλάς,

ὅσους τοὺς ὄνους εἰς τὴν πρώτην χώραν της

καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, δὲν σὰς ἔφθαναν.

Ψοφήμι τὴν θαρρῆτε, κ' ἐπεπέσατε

χανδὸν ὡς γλάροι νὰ τὴν καταφάγετε

λωρὶ, λωρὶ; Ὀλίγην δὰ διάκρισιν.

Εἴμ' ὑπουργός· ἐλάτε μοιρασθῆτέ με,
 κομμάτια κόψετε με· ἄλλο θέλετε ;
 Ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω τίποτε.
 Καλὸν καὶ τοῦτο ! Τάχα ἐνομίσατε
 πῶς διὰ τοῦτο διορίζοντ' ὑπουργοί,
 διὰ νὰ τρέφουν τοὺς ἀργοὺς κηφήνας σᾶς ;
 νὰ μαγειρεύουν τὴν Ἑλλάδα σύβρασιν
 καὶ νὰ σᾶς δίδουν νὰ τὴν καταπίνετε ;
 Μὲ συγχωρεῖτε· εἶναι μᾶλλον ἔργον μας
 μὲ μυιαστῆρι 'ς τὸ κοινὸν συμπόσιον
 νὰ διώχνωμεν ταῖς μυίγαις ταῖς ἀκάθαρταις.
 Πηγαίνετε, δὲν εἶναι μόνον διὰ σᾶς
 τοῦ ἔθνους ζυμωμένον τὸ πλακούντιον.
 Διὰ τὸ ἔθνος εἶναι οἱ διοικηταί,
 ὅχι τὸ ἔθνος διὰ τοὺς διοικητάς.
 Πηγαίνετε, γενῆτε ράπται, μάγειροι,
 ζῆτ' ἐν ἰδρώτι τοῦ προσώπου ἔντιμοι·
 νὰ πιπιλῆτε τὴν πατρίδα παύσατε,
 οὐραὶ νὰ εἴσθε, νὰ πινακογλύφετε,
 καὶ ταπεινὰ τῶν ἄλλων ὑποπόδια
 ὑπὸ τοὺς πόδας νὰ πατῆτε τὸν λαόν.
 Τριγύρω μου ὡς πότε θὰ γαυγίζετε
 ὡς ἀνοικτὸν στόμα καὶ μὲ σαίνουσιν οὐράν ;
 Δὲν ἔχω πλέον κόκκαλα· πηγαίνετε.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Πῶς λοιπὸν, τὰς ἐκδουλεύσεις, πῶς, τὰ δικαιώματα
 ἀφηγῶν παραγνωρίζεις, ὑπουργέ ἀνθεχνικέ !
 Εἰς τοὺς ὤμους μας πατήσας ἐτινάχθης ὑψηλὰ,
 κ' εἰς τοῦ φρέατος τὸ βάθος μᾶς ἀφίνεις καὶ γελαῖς !

(2088) Διάλογος διὰ τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ὡς ἐν Εἰρ.
 στ. 553 ('Ὡς τάχιστα' ἄνευ.)

Τὸν καρπὸν τὸν ποτισμένον μ' αἷμα καὶ ἰδρώτάς μας
 ἔκοφες καὶ τρώγεις μόνος, κ' οὔτε τὸ ἐξώφλοιον
 δὲν μᾶς βίπτεις, ὦ παμφάγον, λαοφάγον ὄρνεον !
 Δὲν σὲ ἔφθασε νὰ ἔχῃς τὸ κεφαλοτράπεζον·
 εἰς ἡμᾶς τοὺς πεινασμένους καὶ τὰ ψίχλα φθονεῖς.
 Μὴ θαρῇς, τὸ ὑπουργεῖον ἔχεις κληρονόμημα ;
 Εἰς δημοτικῆς εὐνοίας ἂν ὑψώθῃς πτέρυγας,
 δὲν ἀργεῖ νὰ σὲ λακτίσῃ ἡ δημοτικὴ ὀργή.
 Τῶν ἀνόμων πράξεών σου λόγον θὰ ζητήσωμεν.
 Ἐσπατάλησας τῶν φόρων τὰ ἑκατομμύρια,
 ἔστυφας ὡς ὑγρὸν σπόγγον τὸν φορολογούμενον,
 τοῦ πτωχοῦ λαοῦ τὸν ἄρτον ἔβριψας εἰς κόλακας,
 φουσῶν ἔσθυσας τὰ φῶτα, κ' ἔκλεψας τὸ ἔλαιον,
 κ' ἔδεσας, ὡς ἂν ἑλῶσα, τὴν δημοσιότητα.
 Δὸς εἰς ἄλλον τὰς ἡνίας τοῦ κρατεῖς, ἀνάξιε,
 καὶ κατὰδ' ἀπὸ τὴν ἔδραν ὅπου καλοκάθησαι,
 εἰ δὲ μὴ θενὰ σὲ βίβῃ κάτω κατρακυλιστὸν,
 καὶ θενὰ σὲ συντροφεύσουν γρόνθοι καὶ λακτίσματα.

ΑΝΘΡΩΠΑ

Δυστυχία, ὑπουργέ μου !

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Φῶς μου, μὴ ταραττεσαι.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Α'.

Πῶς ; Τολμᾷς καὶ τὸν πατέρα τῆς πατρίδος ἀπειλεῖς ;
 Πῶς τὸν μέγαν ἐξυβρίζεις ἄνδρα, ἀθυρόστομε ;
 Οὗτος στόλος τῆς Ἑλλάδος, οὗτος εἶναι Ἄτλας τῆς,
 καὶ προστάτης τῆς καὶ λίθος ἀκρογωνιαίος τῆς.
 Εἰς τὰς χεῖράς του βαστάζων τὴν εὐθεῖαν πλάστιγγα,
 διανέμει καὶ τὰ χρέη καὶ τὰ δικαιώματα,
 καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν παρέχει ἐνεργείας δύναμιν,
 καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν προστασίαν ἔμφορον.
 Ἄν μὲ μάστιγα τὰς χεῖρας ὀπλισμένος φαίνεται,
 πολεμεῖ τῆς ἀνομίας δι' αὐτῆς τὰ τέρατα,
 καὶ πιέζει τοὺς ἀδίκως τὸν λαὸν πιέζοντας.
 Πάρεδρόν του τὴν εἰρήνην ἔφερεν ἐξ οὐρανοῦ,
 κ' ἡ χρυσόχειρ ἀφθονία εὐλογεῖ τὰ ἔγνη του.
 Ὑπ' αὐτὸν τῶν δωροδόκων ἔλειψεν ἡ γενεά,
 κ' ἡσχυσμέν' οἱ ῥαδιοῦργοι ἔφυγον κ' ἐτρύπωνσαν,

κ' αἱ δῆλ' αἰ φερωνόμως κατ' ἀξίαν δίδονται.
 "Ὅσ' οἱ ἔχοντες καρδίαν ἀκραιφνῶν πατριωτῶν,
 νοῦς αὐλακα βαθεῖαν, καὶ Κατόνων ἀρετὴν,
 οὔτοι εἶναι οἱ ἐξόχως ἐκλεκτοὶ τοῦ ἥρωος,
 δι' αὐτοὺς αἱ χάριτές του, δι' αὐτοὺς αἱ εὐνοίαι·
 ὅσοι δ' οἱ ἐστερημένοι καὶ νοῦς καὶ γνώσεως,
 ψευδολάτραι τῆς Ἑλλάδος, λάτραι τοῦ ταμείου τῆς,
 ὅσα τέχνα τῆς πατρίδος νόθα καὶ ἀπόβλητα,
 αὐτοὶ οὔτε νὰ ἐγγίσουν μὲ τὰ χεῖλη ἠμποροῦν
 τὴν γλυκεῖαν ἀμβροσίαν τῶν γενναίων δώρων του,
 καὶ τοξεύουσι μακρόθεν τὰς βλασφήμους ὕβρεις των,
 ὡς οἱ κύνες τὴν σελήνην ὕλακτοῦσ' ὀδρίζοντες.

ΣΠΥΡΟΣ

Δὲν μ' ἀρέσει, καὶ τὸ πρᾶγμα βλέπω πῶς ἐχόνδραινεν.
 Εἰς τὸν οἶκόν μου δὲν θέλω ἐρίδες ν' ἀκολουθοῦν.
 Εἰς τὸν Ἀστρονόμον τρέχω νὰ προλάβω τὸ κακόν. (Φεύγει).

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Δὲν μᾶς βλάπτει ὅ,τ' εἰπῆτε· ὁ μισθός σας ὁμιλεῖ.

Α'.

Δὲν λαλεῖ εἰς σᾶς ὁ νοῦς σας, ὁμιλεῖ ὁ στόμαχος.

Β'.

Πόσα ἔκτακτα πληρώνουν ἑκαστὸν σας ἔπαινον;

Α'.

Ποί' ἐλπίδες ἀνταμείβουν τὰς συκοφαντίας σας;

Β'.

Τὸν μισθὸν ἔαν σᾶς κόψῃ, τέρας θὰ τὸν λέγετε.

Α'.

* Ἄν ἐν ψίχalon σᾶς δώσῃ, θὰ τὸν λέγετ' ἥρωα.

Β'.

* Ἐχετε φωνὴν ἀκόμη, πωλημένα κρέατα;

Α'.

* Ἐχετε ἀκόμη γλώσσαν, ραδιοῦργοι φίλαρχοι;

Β'.

Τυφλὰ ὄργανα τυράννων.

Α'.

Ἀναρχίας σύρφετέ.

Β'.

Σύντροφοι τῶν νεηλύδων.

Α'.

Φίλαυτοι μαμμάκουθοι.

Β'.

Λυσσασμένοι δραχμοφάγοι!

Α'.

Λύκοι ὠρυόμενοι!

Β'.

Τὴν ἡρωϊκὴν Ἑλλάδα ἰσιδηροδέσατε!

Α'.

Τὴν πατρίδα εἰς λεόντων ἄντρον μετεδάλατε.

Β'.

Κάτεφάγετε τὸ ἔχειν τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ.

Α'.

Ἀπὸ σᾶς τοὺς ἀδδηφάγους τὸ ἐπροφλάξαμεν.

Β'.

Κακουργήσατε.

Α'.

Κακούργους.

Β'.

Ἐφονεύσατε.

Α'.

Φονεῖς.

Β'.

Διηρέσατε τὸ ἔθνος.

Α'.

Τοὺς καλοὺς ἐκ τῶν κακῶν.

Β'.

Εἴσθε ὅλοι κακοήθεις.

Α'.

Εἴσθε ὅλοι ἄτιμοι.

B'.

Εἴσθε διὰ τὸ παλοῦχι.

A'.

Εἴσθε διὰ τὸ σχοινί.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὑπουργέ μου, τοὺς φοβοῦμαι. Πῶς ἐξαγριώνονται!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀδελφοί μου, ἐὰν εἶναι οἱ μισοί μας ἄτιμοι
καὶ οἱ ἄλλοι κακοήθεις, ποῖος εἶναι τίμιος;
Μὴ πρὸς χάριν τῆς πατρίδος, μὴ τὴν ἐξυβρίζετε.
Ἐμφυτον ὁ Ἕλληγν ἔχει καὶ τιμὴν καὶ φρόνησιν,
ἀλλ' ἐχθρὸς τῶν ἀρετῶν του εἶναι ἡ διχόνοια.
Τῆς ἀρχαίας αὐτὴ δόξης τὸν ἀστέρα ἔσβυσε,
μ' ἐχθραν κατ' ἀλλήλων πόλεις ἐφοπλίσας· ἀδελφάς·
κ' εἰς τὸν νέον μας ἀγῶνα, τοὺς ἐχθρούς μας σώζουσα,
πρὸς Βυζάντιον χωροῦντα τὸν Σταυρὸν ἐδέσμευσεν.
Ἄφ' ἐτ' οἱ ἐχθροὶ τὰς ὕβρεις νὰ μᾶς δαψιλεύσωσι·
κ' εἰς τὰ νεῦρά σας δυνάμεις ἂν αἰσθάνεσθε ἀνδρῶν,
ἔχετε εἰς τί γενναῖον νὰ τὰς ἐξοδεύσητε.

B'.

Ὅσας ἔχομεν δυνάμεις θὰ τὰς ἐξοδεύσωμεν
σὲ, κ' αὐτοὺς καὶ τοὺς ὁμοίους νὰ σᾶς κοπανίσωμεν.

A'.

Ἄν τὴν τρίχα μας ἐγγίσῃς ἢ ἐκείνου ἢ ἐμοῦ,
σὲ καὶ τοὺς ὁμόφρονάς σου θὰ σᾶς λειανοχόφωμεν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! πῶς τρέμω!

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Κᾶπως ξύλον μοῦ βρωμοῦν τὰ πράγματα.
Ἐγὼ ἔχω τὸ ψαλίδι καὶ τὸν πήχυν ἑτοιμα.

B'.

Θὰ σὲ δείξω ποῖος εἶμαι, ἀρχολάτρα βυκαρέ.

A'.

Θὰ σὲ μάθω τί ἀξίζω, παραξί' ἀναίσχυντε.

B'.

Τρέξατε μαζί μου, φίλοι τῆς ἐλευθερίας μας.

A'.

Μὲ τὸ μέρος μου προστάται τῆς προστάτου τάξεως.

B'.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἔξω ὅλους τοὺς τυραννικούς.

A'.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἔξω ὅλους τοὺς ἀναρχικούς.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τίς θὰ μείν' εἰς τὴν Ἑλλάδα; Μόν' ἐγὼ κ' οἱ κοῦκκοί της.

B'.

Εἰς τὰ ὄπλα.

A'.

Εἰς τὰ ὄπλα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀνθρώποι, ποῦ φέρεσθε;

B'.

Λάβε, σχίζε, θραῦσε, κόψε.

A'.

Ἀρπαξε, διάλυε.

(Θραύουσι τὰς τραπέζας καὶ τὰ καθίσματα, καὶ ὀπλίζονται ὅλοι.)

B'.

Κτύπα, κτύπα!

A'.

Δός τον, δός τον.

B'.

Πάταξε.

A'.

Κατάφερε.

B'.

Σύντριψε τὸ καύκαλόν του.

A'.

Σπάσε τὸ κρανίον του.

ΣΗΥΡΟΣ, ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (εἰσέρχονται.)**ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ** (ἔχων ῥάβδον ἀστυνομικὴν εἰς τὰς χεῖρας)Τί θόρυβος; Τί τρέχει; Αἱ! ποῦ εἴμεθα;
Διαταγὴν σᾶς φέρω ἀστυνομικὴν.

A'.

Ὁ ἀστυνόμος! Ἠσυχία, προσοχή!

B'.

Ὁ ἀστυνόμος! τὸ παιδὶ τοῦ Σατανᾶ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὁ Λεωνίδας! Δυστυχία εἰς ἡμᾶς!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣΤί αἱ λυσσώδεις θέλουσιν αὐταὶ κραυγαί;
Καὶ τί ζητοῦν τὰ ξύλα; Τὴν ἀνάπαυσιν
τῶν φιλησύχων πολιτῶν ταραττέτε.

B'.

Αὐτοὶ τοῦ ἔθνους οἱ φονεῖς ὑπουργικοὶ

A'.

Τοῦ ὑπουργείου οἱ κακοὶ κατήγοροι

B'.

Αὐτοὶ τοῦ ἔθνους φέρουν τὴν καταστροφὴν.

A'.

Αὐτοὶ συγχίζουν καὶ ταραττουν τὸ πᾶν.

B'.

Οἱ ἄρπαγες!

A'.

Οἱ ψεύσται!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἑσυχάσατε

εὐθύς, ἀνίσως δὲν σᾶς τρώγ' ἡ ῥάχις σας.

ΑΝΘΟΥΣΑ (πλησιάζουσα εἰς τὸν Ξανθούλην)

ὦ Κύριέ μου, χαίρομαι κατὰ πολλὰ

ὅτι σᾶς βλέπω πάλιν. Ἐπροφθάσατε

ὀλίγον ξώρας. Ἡ χαρὰ τελείωσε.

Τί εἶν' ἡ τύχη! Πρᾶγμα ιδιότροπον!

Ποῖος γνωρίζει ὁ τροχὸς τῆς ποῦ κυλᾷ

καὶ πῶς γυρίζει, καὶ τί φέρν' ἡ αὔριον.

Ἀλλέως μελετῶμεν, κ' ἄλλα γίνονται,

καὶ ὅμως μᾶς βιάζει νὰ πιστεύσωμεν

πῶς ὅ,τι γίνει πρὸς καλὸν μας γίνεται.

Ἡμεῖς κ' οἱ δύο πάμπτωχοι, χωρὶς λεπτὸν,

στοχάσου ποίαν θὰ ἐξούσαμεν ζωὴν,

μ' ἓνα κοπάδι γύρω μας λιμάρικα,

χάσιν καὶ φέξιν τὸ ψωμί νὰ βλέπωμεν.

Τῶρ' ἀλλάξεν ἡ φάσις καὶ εἴμ' ἔτοιμη

νὰ σᾶς συστήσω εἰς τὸν ἐξοχώτατον

τὸν σύζυγόν μου ὑπουργόν· κ' ὑπόσχομαι

πῶς θὰ σᾶς προβιάσῃ διὰ χάριν μου.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Μὴ ἐνοχλῆσθε. Εἴμ' εὐγνωμονέστατος.

Ἀφῆτε ὅ,τι ἔγινεν ὡς ἔγινεν.

Ὡς λέγετ', ἴσως εἶναι πρὸς καλλήτερον.

Συστάσεων τὸν κόπον μὴ λαμβάνετε.

Ἐπροβιάσθην σήμερον, ὡς βλέπετε,

κ' ὑπαστυνόμου, βλέπετ', ἔλαβα βαθμόν.

Ὡς δὲ τοιοῦτος, ἔρχομαι τὸν κύριον

εἰς φυλακὴν νὰ φέρω.

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν ἄνδρα μου;

Τὴν ἐξοχότητά του;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Εἰς τὴν φυλακὴν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ναί, μάλιστα.

ΧΟΡΟΣ

Πῶς τοῦτο;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἐκ διαταγῆς,

διότι διαδόσας εἶδῃσιν ψευδῇ
 περὶ τοῦ ὑπουργείου, ἀντιποιηθεὶς
 αὐτογνωμόνως χαρακτῆρα ὑπουργοῦ,
 ἔφερε ῥήξεις, σύγκρουσιν καὶ ταραχάς.

ΣΠΥΡΟΣ

Καὶ πῶς; δὲν εἶναι ὑπουργός;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς; Ὑπουργός

δὲν εἶμ' ἐγώ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὁ νοῦς σας μὴ ἐσάλευσε;

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Εἰς φυλακὴν ἀμέσως, ἦ

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πῶς, ὑπουργός

δὲν εἶναι;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

*Οχι, ύπουργός, κυρία μου,
δὲν εἶναι· εἶναι ράπτῃς, μὴ πρὸς βάρος σας,
καὶ θὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν φυλακὴν εὐθύς.

ΑΝΘΟΥΣΑ

*Ἀφ' οὗ δὲν εἶναι, ὅχι, μὲ ἡπάτησαν·
ὅχι, δὲν θέλω, δὲν τὸν θέλω ἄνδρα μου·
τὸν ράπτῃν δὲν τὸν θέλω, θέλω ύπουργόν.
Τὸν γάμον διαλύω, εἶναι ἄκυρος·
ἄκυρος εἶναι, ἄνομος, εἶναι ψευδής.
Εἶναι ἀπάτῃ, δόλος, χλεύη, ἐμπαιγμός.
Βοήθησέ με, φίλε Λεωνίδα μου,
διάλυσε τὸν γάμον ἀστυνομικῶς,
κ' εἴμ' ἐδική σου καὶ σὲ στεφανώνομαι.
*ὦ! ἐνθυμεῖσαι τί δεσμοὶ μᾶς ἔδεον.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν ἐνθυμοῦμαι τίποτε, κυρία μου.
*Ἡξεύρω μόνον πῶς ὁ κύριος αὐτὸς
σήμερον εἶναι νόμιμός σας σύζυγος·
κ' εὐχαριστῶ τὴν τύχην πῶς δὲν εἴμ' ἐγώ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Λοιπὸν θὰ μείνω ὡς τὸ τέλος ράπταινα!
κ' ἀντὶ νὰ γίνω ύπουργίνα, ἔχασα
καὶ τὸν ύπαστυνόμον! Δυστυχία μου!
Κἂν ἄκουσέ με, Κυρ Κουτρούλη, ἄνδρα μου.
Φουστάνια θέλω δώδεκα μεταξωτά,
τρία καπέλα, καὶ τὰ τρία μὲ πτερὰ,
δύω δουλεύτραις, δύω δούλους, μάγειρα.
Νὰ μ' ἔχῃς θέλω ἴσια μὲ ταῖς δώδεκα,
νὰ μὲ πηγαίνης εἰς χοροὺς, εἰς συντροφιαῖς,

καὶ ὅ,τ' ἢ πρώταις ἔχουν κ' ἢ καλλήτεραις,
κ' ἐγὼ νὰ τῶχω. Εἶπά το καὶ ἔεῦρέ το. (Φεύγει.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν, Στροβίλη, ὑπουργὸς δὲν ἔγινε!

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Φαίνεται. Ὅμως τί σὲ μέλει; Ἐκαμεις
τὸν κόσμον ἄνω κάτω, κ' ἐπεθύμησες
τὴν λαμπρὰν τρέλλαν, τὸν ὑπουργικὸν βαθμὸν,
διὰ τὸν γάμον μόνον. Ἰδοὺ ἔγινεν
ὁ γάμος· τί σὲ μέλει διὰ τὰ λοιπά;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ναί, ἔγινε Στροβίλη. Πῶς σὲ φαίνεται;
Σὺ, γνωστικὲ, τί λέγεις; Μὲ συγχαίρεσαι;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καταλαμβάνω. Αἱ αἱ αἱ! Ἄς εἶναι δά.
Ὅλα τὰ φέρνει ὁ καιρὸς. Ὑπομονή,
κ' ἀγάλῃ ἀγάλῃ θὰ τὴν μαλακώσωμεν.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λυποῦμαι· ὅμως, κύριε, εἰς φυλακὴν
ἀνάγκη εἶναι νὰ μ' ἀκολουθήσετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θενὰ γίνω, πενθερέ μου, Σπύρε μου;

ΣΠΥΡΟΣ

Γαμβρός μου εἶναι, κύριε, ὁ κύριος
Κουτρούλης, κ' ἐν ἀνάγκῃ ἀποκρίνομαι
ἐγὼ, καὶ δίδω δι' αὐτὸν ἐγγύησιν.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πρὸς χάριν σας ἅς εἶναι. Ἄς πηγαίνωμεν
εἰς τὴν ἀστυνομίαν νὰ τὴν δώσετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Σ' εὐχαριστῶ, Κύρ Σπύρο. Αἶ! σ' εὐχαριστῶ.
 Παρέλειψα τὸν πῆχυν τὸν εἰρηνικόν,
 κ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔφερα διαίρεσιν
 καὶ ἐμφυλίους ῥήξεις, ἀναστάτωσιν,
 κ' ἐμπρός μου εἶδα ἀνοικτὴν τὴν φυλακὴν,
 καὶ αὐτὰ ὅλα, αἶ! διὰ τὸν γάμον μου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καλὴν δουλειὰν τῷ ὄντι κατωρθώσαμεν.
 Πολὺν καιρὸν νομίζω εἰς τὰ στόματα
 τῶν Ἀθηναίων ὅτι θενὰ μείνωμεν.
 Ὅταν ὁ κόσμος ὅλος ἐμπερδεύεται,
 μαλλίᾳ κουδάρια γίνεται, καὶ ταραχὴ
 κ' ὀχλοβοή, καὶ ὅλα διὰ τίποτε,
 οἱ ἄνθρωποι θὰ λέγουν παροιμιακῶς,
 ὁ Γάμος τοῦ Κουτρούλη ὅτι γίνεται.

ΧΟΡΟΣ

^{αὐτὸς ὁ}
 Ἔξω, ἔξ' ὁ προπέτης, ὁ νᾶνος θνητός,
 ὅστις μὴ ἀναπνεύσας οὐράνιον πῦρ,
 οὐδ' εἰς γνώσεως ὕψος σφηνώσας τὸν νοῦν,
 οὐδ' εἰς ἅγιον πῦρ ἀρετῆς ἀγνισθεῖς,
 οὐδὲ πείρας μακρᾶς ταμιεύσας καρπὸν,
 οὐδ' ἐντὸς τῆς καρδίας σφοδρὸν αἰσθανθεῖς
 πατριώτου παλμὸν,
 ὑπουργοῦ ἀξιώσεις ἐγείρει.

Ἔξω, ἔξ' ὁ ἐθνέμπορος, ὅστις λαῶν
 ὡσὰν ὦνον κτῆμα τὴν τύχην πωλεῖ,

(2299) Ὡδὴ μονοστροφική, ἔχουσα δύο περιόδους ἐκ 5 κώλων ἀναπαιστικῶν
 διμέτρων ἀκαταλήκτων, βάσιν ἀναπαιστικήν, καὶ παροιμιακόν ὡς π. χ. ἐν
 Ἀχαρν. στ. 1143 (Ἴτε δὴ χαίροντες).

δι' αὐτὸν ἐκλαμβάνων τὸ ἔθνος πλασθὲν,
θησαυρίζων δακρύων κ' ἰδρώτων τιμὴν,
κ' ἵνα φθάσ' εἰς τὸ τέρμα φιλαύτων σκοπῶν,
τῇ πατρίδα εἰς σάλους κ' ὑφάλους ᾤθεῖ,
καὶ ταραττεῖ τὸ πᾶν,
καὶ τελεῖ τοῦ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ ΤΟΝ ΓΑΜΟΝ!

ΔΙΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

ΔΡΑΜΑΤΙΟΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΨΑΡΟΥΔΗΣ, Συμβολαιογράφος.

ΚΟΥΛΑ, θυγάτηρ του.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ, εἷς νέος.

ΖΕΥΣ.

ΕΡΜΗΣ.

ΧΩΡΙΚΟΣ.

ΘΕΟΙ, ΘΕΑΙ, ΛΑΟΣ.

Ἡ σκηνὴ εἰς ὁδόν.

ΔΙΟΣ ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ ὁδὸν πόλεως. Ἐμπρὸς τῶν οἰκιῶν
ὑπάρχουσιν ἐνιαχοῦ καθίσματα.

ΖΕΥΣ (μόνος)

Ποῦ εἶμαι; Μὰ τὸν χῆνα, τὴν ἐπάθαμεν,
νομίζω, πάτερ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν Θεῶν.
Θὰ ἐπλανήθην ἔτε τὸν λαβύρινθον
τῶν ἀστρων διηρχόμεν. Οὔτε ἀριθμὸς
ὑπάρχ' εἰς τὰς ὁδοὺς των, οὔτε ὄνομα.
Τί εὐλογία! Ἐχουν δήμαρχον κακόν.
Θὰ τὸν ἀλλάξω εἰς τὴν παλινόρθωσιν.
Ἐδῶ δὲν βλέπω τὰς Ἀθήνας· πλὴν καλῶς
τὸν δρόμον εἶχον πάρει ἐκ τοῦ ἀστρου μου.
Τὸν γαλαξίαν προσκατέβην· ἔπειτα,
παρὰ τὸ Ἄλφα τοῦ Τοξότου, ἔππευσα
διάττοντα ἀστέρα, καὶ κατέπεσα
ὅπου νὰ εἶναι αἱ Ἀθῆναι ἔπρεπε.
Μὴ τὴν εὐθυβολίαν ἐλησμόνησα,
ἐξ οὗ εἰς τῆς Δανάης ὡς χρυσῇ βροχῇ
ἐστάλαζον τὸν κόλπον; — ὦ! δὲν εἶν' αὐταί,
δὲν εἶναι αἱ Ἀθῆναι. Ποῦ στοαί; Ποῦ θέατρα;
Ποῦ οἱ σοφοὶ ἐκεῖνοι; Ποῦ οἱ ἥρωες,
κ' οἱ ποιηταί; Δὲν βλέπω καὶν τοσούτσιον.
Δὲν εἶναι αἱ Ἀθῆναι.

(Διέρχεται τὴν σκηνὴν **ΧΩΡΙΚΟΣ**.)

Ἄ! Ἴδού αὐτὸς

ἐκεῖ. Δὲν ἔχει Ἀθηναίου ὄψιν, πλὴν
ποῦ εἶμαι ἴσως θενὰ μάθω παρ' αὐτοῦ.
Ἑταῖρε, στεῖχε δεῦρο.

ΧΩΡΙΚΟΣ

Δὲν 'κατάλαβα,
ὅπου καλῶς νὰ σ' εὔρω. Τί ὀρίζετε;

ΖΕΥΣ

Τὸν οὐρανὸν ὀρίζω καὶ τὴν γῆν. Σὺ δέ,
τίς εἶ;

ΧΩΡΙΚΟΣ

Καλός.

ΖΕΥΣ

Τὸ κάλλος μόνον σ' ἔλειπεν.
'Αλλὰ εἰπέ μοι, τὸ χωρίον τί τουτί;

ΧΩΡΙΚΟΣ

Ἡ κεφαλὴ σου εἶναι, φίλτατε, κουτί.
Τουτιτουτίτι! Λάλησε ἀνθρωπινὰ
νὰ σ' ἐννοήσω.

ΖΕΥΣ

Τὴν δημοτικὴν,
τὴν καθημαζευμένην προτιμᾷς; Οὐδείς
ὁ φθόνος. Πῶς τὸ μέρος ὀνομάζεται
αὐτὸ, εἰπέ μοι.

ΧΩΡΙΚΟΣ

Δὲν τὸ 'ξεύρεις; Νὰ,
ἡ Καμκαρέα εἶναι· εἶν' ὁ Μεδρεσές
ἐκεῖ ἐπάνω· τὸ Παλάτι ἀπ' ἐκεῖ,
κ' ἐκεῖ τὸ Σαδιρβάνι.

ΖΕΥΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Εἰς βαρβαρικά

ἀπεπλανήθην μέρη. Μοὶ ξεσχίζουσι
τὸ τύμπανον οἱ φθόγγοι οἱ κακότηχοι.

(Πρὸς τὸν χωρικόν)

Καὶ ὁ λιμὴν ποῦ εἶδα πρὸς τὴν θάλασσαν
πῶς λέγεται ἐκεῖνος; καὶ ἡ νῆσος πῶς
ἐμπρὸς του;

ΧΩΡΙΚΟΣ

Εἶν' ὁ Δράκος, καὶ ἡ Κούλουρη
τὸ νησί εἶναι ὅπου εἶδες.

ΖΕΥΣ

*Απορον!

Ἀπὸ τοῦ ὕψους μοὶ ἐφαίνετο, καθὼς
ὁ Πειραιεὺς ἂν ἦτον καὶ ἡ Σαλαμῖς.
Καὶ τὰ βουνὰ ἐκεῖνα;

ΧΩΡΙΚΟΣ

Εἶναι ἡ Ὀζιὰ,
καὶ ὁ Τρελλὸς τὸ ἄλλο.

ΖΕΥΣ

Κ' εἰς τὸ μεταξὺ,
ἔπου ὀλίγον καμπτομέν' ἡ κορυφή
κοιλοῦται;

ΧΩΡΙΚΟΣ

Τὸ Τατόϊ.

ΖΕΥΣ

Μὰ τὸν κύνα, ἂν
δὲν ἔλεγον πῶς εἶναι ἡ Δεκέλεια,
κ' ἐκεῖ ὁ Πάρνης, καὶ ἐκεῖ ὁ Ὑμητός!
Καὶ τί τὸ ἔργον τῶν κατοίκων εἶν' ἐδώ;

ΧΩΡΙΚΟΣ

Τὸ ἔργον των; Νὰ τρέχουν δι' ὑπούργημα...

ΖΕΥΣ

Ἄ! λοιπὸν τότε μήπως εἶν' ἡ πόλις μου;

ΧΩΡΙΚΟΣ (ἐξακολουθῶν)

Ἡμέραν νύκτα νὰ πολιτικολογοῦν...

ΖΕΥΣ

Αὐτὴ θὰ εἶναι. ὦ! αὐτὴ, αὐτὴ, αὐτὴ!

ΧΩΡΙΚΟΣ (ὁμοίως)

Εἰς καφφενεῖα νὰ διημερεύωσι...

ΖΕΥΣ

Τί τοῦτο; Ξένον πράγμα, ξένον ἄκουσμα!

ΧΩΡΙΚΟΣ (ὁμοίως)

Ν' ἀναγινώσκουν χωρὶς κρίσιν καὶ σκοπὸν
ἐφημερίδας, καὶ καιρὸν καὶ χρήματα
νὰ χάνουν εἰς τὴν Πρέφαν κ' εἰς τὸν Φαραῶ.

ΖΕΥΣ

Εἰς χώρας ξένας, ἄφιλα παράλια,
τὸ βλέπω, ἐπλανήθην. Χαῖρε Τριβαλλέ,
ἦ Παφλαγῶν, ἦ ὅ,τι εἶσαι.

ΧΩΡΙΚΟΣ (ἀναχωρῶν)

Ἦς τὸ καλό.

ΖΕΥΣ (μόνος)

Καὶ τώρα, τί θὰ γίνη; Ἄπρακτος λοιπὸν
θενὰ τὸ στρίψ' ὀπίσω πρὸς τὸ ἄστρον μου;
Καὶ θὰ τὸ εὔρω ὁ ἀναστρονόμητος,—
—Ἐκεῖνα ὅλα ὁμοιάζουν ἀπ' ἐδῶ.—
ἀφ' οὗ τὸν δρόμον ὃν συχνὰ μοι ἔστρωσεν
ὁ ἔρως ῥόδα, τὸν τῆς γῆς, ἀπώλεσα;
ὦ! τί θὰ γίνω; Ποῦ θὰ φέρω ἄσκοπον
ἀλήτην πόδα; Κἄν διαβατήριον
δὲν ἔχω! Ἄν φανῶσι χωροφύλακες;

ὦ! ποῦ, ποῦ εἶσαι, ὄτρυτ' ἐθεράπων μου,
 Ἑρμῇ, ποῦ εἶσαι, νὰ σὲ στείλω πρόσκοπον!
 Εἰς πᾶν μου βλέμμα εὐπειθὲς, διήπτασο
 οὐράνια τὸ πάλαι καὶ ἐπίγεια,
 καὶ ἦσο χεῖρ μου δεξιᾶ, ὦ φίλ' Ἑρμῇ.
 Θενὰ σὲ λάβω, μὰ τὸ ὕδωρ τῆς Στυγὸς,
 πρωθυπουργόν μου εἰς τὴν παλινόρθωσιν.
 Πλὴν δὲν ἀκούεις, ὦ Ἑρμῇ, Ἑρμῇ, Ἑρμῇ!

ΕΡΜΗΣ (εἰσορμῶν)

Τὸ τύμπανόν μου ποῖα ἔκρουσε χλαγγή,
 ὡς συναυλία ἑρρύθμος, ὡς κεραυνὸς
 βροντώδης; Κᾶπου ἄλλοτε τὴν ἤκουσα.
 Τοιαύτην εἶχεν ὁ ὑψιβρεμέτης Ζεὺς.
 Ἐντεῦθεν μοὶ ἐφάνη πῶς ἀντήχησεν.
 Αὐτὸς ἐκεῖ ἤξεύρει ἄρα νὰ μ' εἰπῇ;

ΖΕΥΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἰδοὺ καὶ ἄλλος. Ἄν λαλῇ βαρβαριστὶ,
 ἀπώλολα· ἂν ἄλλως, ἴσως ἤκουσε
 ποῦ εἶναι αἱ Ἀθῆναι. (Πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Πρόσελθε, ὦ τάν.

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τί βαθυπώγων! Μ' ἐνθυμίζει κάποιον.
 Πλὴν ποῖον; Ποῦ τὸν εἶδα; Τὸ Φειδαῖκόν
 τῆς Ὀλυμπίας μ' ἐνθυμίζει ἀγαλμα.

ΖΕΥΣ

Εἰπέ, ἐταῖρε...

ΕΡΜΗΣ

Ποῖον ἔχω τὴν τιμήν;...

Χαρίσατέ μοι τὸ χρυσοῦν σας ὄνομα.

Ὁ Κύριος...;

ΖΕΥΣ

Κρονίδης.

ΕΡΜΗΣ

Πῶς! Καλὲ, καλὲ,
καλὲ ὁ Ζεὺς! Τῷ ὄντι! Μὰ τὸ ναί, ὁ Ζεὺς!

ΖΕΥΣ

Καὶ σὺ τίς εἶσαι ὅστις μ' ἀνεγνώρισας;
Θνητὸς τις ἔτ' ὑπάρχει νὰ μ' ἐνθυμηθῇ;

ΕΡΜΗΣ

Θνητὸς δὲν εἶμαι.

ΖΕΥΣ

ὦ! τίς εἶσαι;

ΕΡΜΗΣ

Ὁ Ἑρμῆς.

ΖΕΥΣ

Πῶς; πῶς; Τί λέγεις; Φίλτατον Ἑρμίδιον!
Σὺ εἶσαι ὃν ἐπόθουν; Πόθεν; πῶς ἐδῶ;
Ποῦ ἔμεινες μακρὰν μου; Ποῦ ἐτρύπωσας
ἀφ' ὅτου δὲ σὲ εἶδα; Διηγήθητι.

ΕΡΜΗΣ

Ὅπότ' ἐπῆλθεν ἡ μοιραία συμφορὰ
ἐκεῖν', ἡξεύρεις...

ΖΕΥΣ

Αἶ! ἡξεύρω. Ἄφες τα.

Θὰ ἔλθ' ἡ ὥρα τῆς παλινορθώσεως.

ΕΡΜΗΣ

Ἀμήν! Ἀλλ' ὅτε ἀπροσδόκητον συμβάν
ἐκ τοῦ Ὀλύμπου μᾶς ἐκατρακύλισε,
τί μὲν οἱ ἄλλοι καὶ αἱ ἄλλαι ἔγιναν,
αὐτοὶ ἡξεύρουν· ἀλλ' ἐγὼ τὸ φύσημα

ἐπῆρα πρὸς τὸν ἓνα ἐκ τῶν πλανητῶν,
τὸν ἀφανέστερόν των, κ' ἐκεῖ ἔμενον
κρυπτόμενος. Ἄλλ' εἶδα πῶς μετ' οὐ πολὺ
ἄνδρες, σωλῆνας εἰς τὰς χεῖρας ἔχοντες
καὶ ἄλλα ξένα μηχανήματα πολλὰ,
τὴν ἀφανῆ μου κρύπτῃν κατεσκόπευον,
κ' ἐμέτρουν πᾶν τῆς βῆμα εἰς τὸν οὐρανόν.

ΖΕΥΣ

Καὶ ἐφοβήθης;

ΕΡΜΗΣ

Ἐννοεῖται.

ΖΕΥΣ

Κ' ἔφυγες;

ΕΡΜΗΣ

Ἀμέσως.

ΖΕΥΣ

Ποῦ ἐπῆγες;

ΕΡΜΗΣ

Εἰς Ἀμερικὴν.

Δὲν τὴν γνωρίζεις. Εἶχεν εἰς τὸν κόλπον του
αὐτὴν ὁ ἀδελφός σου Ποσειδών, πρὶν ἢ
ἐπέλθ', ἡξεύρεις, τότε ἢ ἀνατροπή...

ΖΕΥΣ

Ναί, ναί. Θὰ ἔλθῃ πλὴν ἢ παλινόρθωσις.

ΕΡΜΗΣ

Ἀμήν! — Ἐκεῖ ἐπῆγα, ὑπερβάς μακρὰς
θαλάσσας ἀτρυγῆτους, καὶ κατέστησα
ἐμπόρων πολιτείαν πολυτάλαντον,
στηριζομένην εἰς τὸ δοῦναι καὶ λαβεῖν,
κ' ἐλευθερίαν δουλοπράτιν παρ' αὐτῇ.

Ἐπίσης ἐπεσκέφθην καὶ τῶν Βρεττανῶν
τὰς νήσους, καὶ ὡς ξίφος τὸ κηρύκειον
δραξάμενος εἰς χεῖρας τὸ ἐμπορικόν,
τὸ μέγα κράτος ἤρπασα τῶν Ἰνδιῶν.

ΖΕΥΣ

Τί λέγεις; Ἡρως μ' ἔγινες, κατακτητῆς!

ΕΡΜΗΣ

Βεβαίως, καὶ δι' ὅπλων κατακτῶ χρυσῶν,
καὶ ὁ αἰὼν μου εἶναι ὁ χρυσοῦς αἰὼν.

Τὸ τελευταῖον, ἔλαβον καταφυγὴν
εἰς βράχον ἀπορρώγα, κυματόπληκτον,
ὅστις καλεῖται Σύρος, κ' ἔκτισα ἐκεῖ
ἐπώνυμόν μου πόλιν, τόσῃν δὲ μικρὰν,
ὅπου ὡς μόνον μὲ λατρεύουσι θεόν.

ΖΕΥΣ (ὀργιζόμενος)

Ἑρμῇ!

ΕΡΜΗΣ

Αἶ! μέχρι τῆς παλινορθώσεως.

ΖΕΥΣ

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτ' ἡ νέα σου μορφή
καὶ ἡ ἐνδυμασία; Εἶς' ἀγνώριστος.

ΕΡΜΗΣ

Ἐκ Παρισίων ἔφερα, μὲ συγχωρεῖς,
περισκελίδας, ἐπενδύτην καὶ λοιπά.
Ἐπεμελήθην πρῶτον τὸ κηρύκειον,
κ' εἰς τὸ ραβδίον τοῦτο τὸ μετέβαλα
κομφὸν ραβδίον. Εἶναι τοῦ Jockey club
καὶ τοῦ συρμοῦ.

ΖΕΥΣ

Ποῦ εἶναι ὅμως τὰ πτερὰ;

ΕΡΜΗΣ

Καὶ δι' ἐκεῖνα καὶ ἐπενόησα.
 Τὰ τῶν ποδῶν μου εἰς πλατὺ ἀπέκρυψα
 ὑπόδημα ἱππέως, botte à l'écuillère.
 Τὴν δυσκολίαν εἶχον τὰ τῆς κεφαλῆς.
 Ἐφόρεσα τὸν πῖλον τοῦτον τὸν εὐρύν,
 κ' οἰκονομοῦνται· ἀλλ' ὁσάκις χαιρετῶ,
 τὰς δύο ἐξοχὰς των βλέπουσι πολλοὶ,
 καὶ μειδιῶντες μ' ἐκλαμβάνουν σύζυγον.

ΖΕΥΣ

Λοιπὸν καὶ τώρα...;

ΕΡΜΗΣ

Καθὼς πάντοτε, καὶ ἂν
 δὲν ἄρχεις πλέον.

ΖΕΥΣ

Ἄλλ' ἢ παλινόρθωσις
 ἐγγύς.

ΕΡΜΗΣ

Ἀμήν!

ΖΕΥΣ

Πῶς ἤλθες σὺ λοιπὸν ἐδῶ;

ΕΡΜΗΣ

Ἐκεῖ ποῦ προεξώφλουν συναλλάγματα
 κ' ἐλογιζόμην τόκους κ' ἐπιτόκια,
 ἀντήχησεν ὡς ἄσμα εἰς τὰ ὦτά μου,
 οὐχὶ ὅποιον τὸ γνωστὸν Ἀμᾶν Ἀμᾶν
 ἀλλ' ὡς κιθάρα ἦτον αἰολόκρουστος,
 εἰς ἧς τὸ μέλος διεβρόντα κεραυνὸς
 καὶ τῶνομά μου ἐπαναλαμβάνετο.
 Μ' ἐφάνη ἡ φωνή σου, καὶ ἰδοὺ ἐγώ.

ΖΕΥΣ

ὦ τὸν Ἑρμῆν μου! Πόσον σ' ἐπεθύμησα!
Ἐγὼ τῷ ὄντι σ' ἔκραξα.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ διατί;

Τί θέλεις; Ἄν δὲν εἶναι ἀδιάκριτον,
κ' ἐγὼ θὰ σ' ἐρωτήσω ποῦ διέτρίβες
τόσον καιρόν.

ΖΕΥΣ

Ἑρμῆ μου! ὦ τὸν φίλτατον
Ἰδοῦ, ἂν θέλῃς, μάθε καὶ τὰ κατ' ἐμέ.
Ὅταν ἐπῆλθε, τὸ ἡξεύρεις, ἡ στιγμή... .

ΕΡΜΗΣ

ὦ! πῶς νὰ μὴν ἡξεύρω; Ὅταν εἶδαμεν
τὸν οὐρανὸν σπονδύλι, κ' ἐπὶ κεφαλῆς
καθεῖς καὶ ὅλοι ἐκουτροβαλίσσαμεν.

ΖΕΥΣ

Ναί· πλὴν θὰ ἔλθῃ παλινόρθωσις.

ΕΡΜΗΣ

Ἀμήν!

ΖΕΥΣ

Λοιπὸν ὥς σὺ, ὁμοίως καὶ οἱ ἄλλοι μας
ἢ συγγενεῖς ἢ φίλοι ἓνα ἔδραξαν
καθεῖς ἀστέρα. Ὁ ἀνδρεῖος Ἄρης μου
ἐκρύβ' εἰς ἓνα πρῶτος. Τρέμων ἔπειτα
ἐξ ἡλικίας κ' ἐκ δειλίας ὁ πατήρ,
εἰς ἄλλον ἐξηπλώθη, τὸν εὐρύτατον.
Ἡ Ἀφροδίτη ἡ ὀφθαλμοπαίχτρια
γλυκύφωτον ἀστέρα, λάμποντα καθὼς
τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν της, ἐξελέξατο.

Καὶ ἡ Ἑστία, κ' ἡ Παλλὰς, κ' ἡ Δήμητρα....

ΕΡΜΗΣ

Κ' ἡ Ἥρα;

ΖΕΥΣ

Δὲν ἤξεύρω· δὲν ἠρώτησα.

Ἐγὼ δ' ἐπῆρα ὅλων τὸν ἀπώτατον,
νὰ ζῶ μακρὰν πραγμάτων καὶ πολιτικῆς.
Ἐκεῖ ἀνεπαυόμην, ὕπνον νήδυμον,
πρὸ εἴκοσι, νομίζω, ἡμερῶν σχεδόν,
ἐκείνων ἅς αἰῶνας οἱ βραχύβιοι
θνητοὶ καλοῦσιν, — ὅταν αἴφνης κλαυθυμῇ,
καθὼς μαστιγουμένου σκύλακος, φωνή,
κ' ἐμὲ καλοῦσα, Ζεῦ, καὶ Ζεῦ καὶ πάλιν Ζεῦ,
προερχομένη δ' ἐκ τῆς γῆς, μ' ἐξύπνισε.

ΕΡΜΗΣ

Μὴ ἔψαλλέ τις ἥρως μελοδράματος,
ἢ μὴ παυθεῖς τις ἔψαλλεν ὑπάλληλος;

ΖΕΥΣ

Τί τρέχει, εἶπα· ἔτριψα τοὺς ὀφθαλμούς,
καὶ ἔστησα τὰ ὦτα, κ' εἰς τ' ἀνθρώπινα
ἐστράφην πάλιν, καὶ ἰδοὺ τί ἤκουσα.
Τὸ ἤκουσα τοςάκις, ὥστε εἰς τὸν νοῦν
μετ' εὐκολίας τὸ ἐστενογράφησα.

(Ἀπαγγέλλει)

«ὦ Ζεῦ! σ' ἐπικαλοῦμαι τὸν ἐφέστιον,
τὸν ξένιον, τὸν ὄρκιον, τὸν φίλιον.

Τίς οἶδε τόσα πάθ' ὑπὸ τὸν ἥλιον;

Ἐμπρός μου σβύν' ἡ Αἴτνα, τὸ ἡφαίστειον.
Βοήθησόν με! Ἀπωλέσθην! Φεῦ! φεῦ! φεῦ!
ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!

«Ὁ ἔρωσ εἶναι τὸ βασανιστήριον,
εἶν' ὁ Προκρούστης τῆς ἀθώας μου ψυχῆς. ...

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ ἔρωσ! Εἰς τὰ πράσσα ἐπατήσαμεν.

ΖΕΥΣ (ἐξακολουθῶν)

... Ἐγὼ τὸν εἶχον προσκυνήσει κύριον,
καὶ εἶμαι ἤδη θυμὰ του ὁ δυστυχῆς!

Ἀπάλλαξόν με τῶν βασάνων. Φεῦ! φεῦ! φεῦ!

ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!

«Ἐκείνη ἦν λατρεύω, δύσερως, οὐαί!

Χάλυβδος εἶναι, ἀλλὰ θαῦμα καλλονῆς.

Τί εἶν' ἐμπρός της αἱ θνηταὶ καὶ αἱ Θεαί,

ὦ Ζεῦ, δι' ὅσας σοὶ συνέβη νὰ πονῆς;

Πόσος τοῦ ἔρωτος ὁ πόνος, φεῦ! φεῦ! φεῦ!

ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!

«Σὺ Κούλα, Κούλα, Κούλα εἰς τῶν Ἀθηνῶν

τὴν πόλιν λάμπεις ὑπὲρ φωταέριον.

Ἀλλ' ἐν σου βλέμμα τραῦμα μ' ἔδωκε δεινόν,

καὶ δευτέρον σου, ἄλλο τραῦμα καίριον.

Τίς θὰ ἰάνῃ τὰς πληγὰς μου, φεῦ! φεῦ! φεῦ!

ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!

«Δὲν εἶχ' ἡ Ἀθήνα, λευκοτέρ' αὐτὴ πασῶν,

τὸν τράχηλόν της ὡς τῆς Κούλας κύκνιον,

καὶ ὡς τῆς Κούλας κυματοῦσαι, τὸν χρυσὸν

αἱ τῆς Δανάης κόμαι δὲν ἐδείκνυσον.

Τοιαύτην χάριν δὲν γνωρίζεις, φεῦ! φεῦ! φεῦ!

ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!

«Οὐδ' ἡ Σεμέλη, κ' αἱ λοιπαὶ, λοιπαὶ, λοιπαὶ

ἦσαν εἰς κάλλος οἷα εἶν' ἡ Κούλα μου.

Πλὴν νὰ μ' ἀκούσῃ καὶ νὰ μαλαχθῇ εἰπέ,
καὶ σὲ τὰ χεῖλῃ θὰ ὑμνοῦν τὰ δοῦλά μου.
Λιθίνην ἔχει τὴν καρδίαν, φεῦ! φεῦ! φεῦ!
ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!

«Τὴν Κούλαν μόνον τῶν Μουσῶν ἡ ἑννεὰς
νὰ ἐξυμνῶ μ' ἐμπνέει καὶ μὲ ὁδηγεῖ.
*Ἄν τὴν μαλάξῃς, θὰ ἰδῇς διὰ μιᾶς
καὶ σὲ νὰ ψάλλω, ποῦ νὰ χάσκη ὅλ' ἡ γῆ.
Τώρα μ' ἐκλείπει ἡ φωνή μου, φεῦ! φεῦ! φεῦ!
ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ νεφεληγερέτα Ζεῦ!»

ὦ! δηλαδὴ δὲν ἤρρα πῶς ἐξέλιπε
διόλου ἡ φωνή του τοῦ καλοῦ αὐτοῦ.

ΕΡΜΗΣ

*Ἄν αἱ ἑννεὰ τῷ ἐνέπνευσαν αὐτὰ
φίλοι σου κόραι, ἐξαναμωράνθησαν.
Διὰ νὰ σὲ ὑμνήσῃ καὶ νὰ χάσκ' ἡ γῆ
λοιπὸν κατέβῃς;

ΖΕΥΣ

Παρεφρόνησας Ἑρμῆ,

ἢ μὴ νομίζεις ὅτι παρεφρόνησα;
Τὸν ἤκουσας τί λέγει· πῶς ἡ Κούλα του—
τί ὄνομα! Τί βλάπτει πλὴν τὸ ὄνομα;—
Λήδαν, Σεμέλην καὶ Δανάην καὶ λοιπὰς
κατὰ τὸ κάλλος ὑπερβαίνει. Δύσπιστον
τὸ πρᾶγμα μοι ἐφάνη, καὶ ἠθέλησα
ἐξ αὐτοψίας νὰ πεισθῶ περὶ αὐτοῦ.

ΕΡΜΗΣ (ψάλλει μετὰ τῶν ὁδόντων του)

«Ὁ λύκος κ' ἂν ἐγῆρασεν κ' ἥλλαξε τὸ μαλλί του,
μήτε τοὺς τρόπους ἥλλαξε μήτε τὴν κεφαλὴν του.»

ΖΕΥΣ

Τί λέγεις;

ΕΡΜΗΣ

Ψάλλω. Τσυπρικώτης φίλος μου
μοὶ ἔμαθε τοὺς στίχους εἰς Ἑρμούπολιν.

ΖΕΥΣ

Ὅχι. Τὸ βλέπω ἄλλο τι πῶς ἐννοεῖς.

ΕΡΜΗΣ

Ζεῦ, Ζεῦ, θὰ εἶσαι πάντοτε ὁ ἴδιος.

ΖΕΥΣ

Ἦξεύρεις, εἶναι ἀμετάβολος ὁ Ζεὺς
καὶ εὐσταθὲς τὴν φύσιν.

ΕΡΜΗΣ

Ἄφες τῶρ' αὐτά.

Λοιπὸν;

ΖΕΥΣ

Λοιπὸν ἡ Κούλα θαῦμα ὄγδρον
ἐπλάσθη; εἶπα. Τώρα θενὰ ἔχωσι
ρυτίδας ἡ Δανάη καὶ ἡ Λήδα. Ἄν
τρυφερωτέρα καὶ ἀξιοτέρα των
ἐκείνη εἶναι διὰ θεῖους ἔρωτας,
ᾧς τὸ ἰδῶμεν. Τί θὰ βλάβῃ ἂν ἰδῶ;
Ὅθεν κατῆλθα εἰς τὴν γῆν, τῶν Ἀθηναίων
ζητῶν τὴν πόλιν, ἔπου θάλλον ἄδετα
τῆς καλλονῆς τὸ ἄνθος τὸ δυσεύρετον.
Ἄλλ' ἐπλανήθην· μοὶ ἐσφάλ' ἡ μνήμη μου·
δὲν εὗρον τὰς Ἀθήνας, καὶ σ' ἐφώναξα,
σὲ βοηθὸν μου, ὁδηγόν μου πάντοτε
εἰς τινὰς πάλαι ἀπαρρήτους ἐκδρομάς.

ΕΡΜΗΣ

Δὲν εὖρες τὰς Ἀθήνας;

ΖΕΥΣ

Δὲν τὰς εὖρον, ναί,
καὶ ποῦ ἡ πλάνη μ' ἔφερε, τὸ ἀγνοῶ.

ΕΡΜΗΣ (γελαῖ)

Ἄλλὰ ἀστεῖον.

ΖΕΥΣ

Τί καγχάζεις, ὦ Ἑρμῇ;

ΕΡΜΗΣ

Ἄλλὰ εἰς μέσας τὰς Ἀθήνας εἶσαι, Ζεῦ.

ΖΕΥΣ

Τί λέγεις;

ΕΡΜΗΣ

Τί νὰ λέγω; Ἡ Ἀκρόπολις
ἰδοῦ ἐμπρός μας.

ΖΕΥΣ

ὦ! τῷ ὄντι, εἶν' αὐτή.
Τῷ ὄντι εἶναι. Ὅμως δὲν ἤξεύρω πῶς
μοὶ φαίνεται . . . ὀλίγον σκωληχόβρωτος.

ΕΡΜΗΣ

Τὸ γῆρας. Νωδὸς εἶναι. Ἐπαθε πολλά.
Ἄλλ' ὅ,τι ἔχει τοῦ ἀρχαίου κάλλους της
ἀξίζει μόνον πολλὰς νέας καλλονάς.
Ἰδοῦ κ' ἡ Πνύξ παρέχει.

ΖΕΥΣ

Πῶς; Τὸ ἔρημον
χωρίον τοῦτο; Καὶ ποῦ εἶν' οἱ ῥήτορες;

ΕΡΜΗΣ

Εἰς καφενείων ἐκκλησίας ζήτηί τους.

ΖΕΥΣ

Τὸ Θέατρον ποῦ εἶναι ;

ΕΡΜΗΣ

Τοῦτο.

ΖΕΥΣ

Μ' ἀπατᾷς.

Ἐδὼ σκηνοῦσι Μένανδροι καὶ Σοφοκλεῖς;

ΕΡΜΗΣ

Ἐκεῖνοι ὄχι, ἀλλ' ὁ Ὀφφενβάχ ἐδὼ
παίρνει καὶ δίνει, καὶ ἡ Νόρμα τὸ πολὺ.

ΖΕΥΣ

Δὲν σ' ἐννοῶ τί λέγεις. Ἐλησμόνησας,
ὦ δυστυχῇ Ἑρμῇ μου, τὰ Ἑλληνικά.
Ἡ δὲ Βουλὴ ποῦ εἶναι;

ΕΡΜΗΣ

Τὴν διέλυσαν.

ΖΕΥΣ

Ὁ δῆμος ;

ΕΡΜΗΣ

Ὅπως πάντοτε, εἰς ἐκλογάς.

ΖΕΥΣ

Αὐτοὶ δ' οἱ στύλοι τί δηλοῦσ' ἢ τί εἰσίν ;

ΕΡΜΗΣ

Πῶς ; δὲν γνωρίζεις τὸ λαμπρόν σου μέγαρον,
τ' Ὀλυμπιεῖον ;

ΖΕΥΣ

ὦ! χαρὰ 'ς τὸ μέγαρον!

καλὸν νὰ φέρῃ μόλις εἰς τὴν κορυφὴν
τοῦ οἰχοσίτου ἀετοῦ μου φωλεάν.

Πλὴν δὲν μοι λέγεις, φίλτατέ μου, θυσιῶν

ἔδῳ δὲν βλέπω οὐδαμοῦ παρασκευάς·
 κ' ἐν τούτοις πρέπει νὰ σ' εἰπῶ, ἐπείνασα.
 Δὲν γίνετ' ἔδῳ λόγος περὶ θυσιῶν;

ΕΡΜΗΣ

Ἐξ ἐναντίας λόγος γίνεται πολὺς.
 Ὅλοι θυσίας ἔχουν διὰ στόματος·
 πολλοὶ εἰσὶ ζητοῦντες τὴν τιμὴν αὐτῶν,
 ὀλίγοι ὅμως οἱ αὐτὰς προσφέροντες.
 Δὲν εἶναι αἱ θυσίαι πλέον τοῦ συρμοῦ,
 οὐδ' εἶν' ἡ κνίσσα τῶρα ἐπαρκὴς τροφή.
 Εἰς ξενοδόχου, ἂν πεινᾷς, ἀντὶ δραχμῆς
 κότταν καὶ πίτταν ζήτει καὶ πιλάφιον.

ΖΕΥΣ

Ἑρμῇ, συνανεστράφης μετὰ Τριβαλλῶν,
 κ' ἔγινες τόσον βαρβαρόγλωσσος καὶ σύ;

ΕΡΜΗΣ

ὦ Ζεῦ, δὲν εἶσαι τοῦ αἰῶνος. Πρόσεχε.
 Ἀρχαῖος εἶσαι. Θὰ σ' ἐκλάβουν Τιθωνόν.
 Ἀφ' οὗ ἡ πεῖνα σὲ πιέζει, ἄφες με
 τροφήν νὰ σ' εὕρω ὡς διδάσκ' ἡ πεῖρά μου.

ΖΕΥΣ

Ὑπαγ', Ἑρμῇ μου. Ἴσως εὖρης λείψανα
 τῶν δειπνῶν τῆς Ἑκάτης. Τύχη ἀγαθῇ.

(Ὁ Ἑρμῆς ἐξέρχεται.)

ΖΕΥΣ (μόνος)

(Κάθηται εἰς ἓν τῶν ἐδωλίων τῆς ὁδοῦ)

Δεινὸν θηρίον εἶν' ἡ πεῖνα, δάκνουσα
 τὸν στόμαχον. Ποῦ τῶρα οἱ Αἰθίοπες,
 νὰ μὲ καλῶς εἰς δεύτας καὶ συμπόσια,
 ὅπου ἀσώτως μοὶ παρέθετον τροφάς

καὶ πότους καλαὶ κόραι ἐβενόστηθοι,
καὶ μετὰ πότον καὶ τροφήν ἐπήρχετο
γλυκὺς ὁ ὕπνος... κλείων μου τὰ βλέφαρα...
τὰ μέλη λύων... καὶ κοιμίζων ὄνειρα...;

(Ταῦτα λέγει κλίνων βαθμηδὸν εἰς ὕπνον, ἕως οὗ ἀποκοιμᾶται. Γίνεται σκότος βαθύ. Εἰς τὸ μετασκήνιον τὰ νέφη βαθμηδὸν καθίστανται διαφανῆ, καὶ ὀπίσω αὐτῶν ἐμφανίζεται, ὑπὸ ἰσχυροῦ περιλαμπομένη φωτὸς, ἡ **ΧΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ**, ἣτις ἄδουσα, προχωρεῖ πανταχόθεν πρὸς τὸν κοιμώμενον Δία.)

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Ἐκ ποταμῶν, ἐκ θαλασσῶν,
ἀπὸ δρυμόνων καὶ χειμάρρων,
ἐκ τῶν αἰθέρων τῶν χρυσῶν,
ἐκ τῆς σκοτίας τῶν ταρτάρων,
ἐκ δεξιῶν, ἀριστερῶν,
καὶ ἐκ τῶν κάτω κ' ἐκ τῶν ἄνω,
εἰς τῶν ὀνείρων τὸ πτερόν
πετῶ πετῶ καὶ φθάνω φθάνω.

Εἰς σέ, κοιμώμενε Θεέ,
φυγάδα τῶν γλαυκῶν σου θόλων,
φροῦδαι κατήλθομεν σκιαί,
χορὸς ἀπατηλῶν εἰδώλων.

(ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΙΣ πάντων τῶν Θεῶν, ἀφ' ὧν, ἀποσπώμεναι τέλος, πλησιάζουσι τὸν Δία ἄδουσαι)

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΧΑΡΙΤΕΣ

Ἄνθοπλοκοῦμεν τὸ καλὸν
αἱ νέαι Χάριτες εἰς στέμμα.
Ὅταν γελῶμεν τρυφηλὸν,
πῦρ λάμπ' εἰς τὸ γλυκύ μας βλέμμα.

Πρεπούσας λέγω τοῖς Θεοῖς
 τὰς ἡδονὰς τὰς ἀειδίας.
 Σκοπὸς τίς ἄλλος τῆς ζωῆς,
 τίς ἄλλος τῆς ἀθανασίας;

Σαυτὸν παράδος εἰς τρυφήν.
 Διὰ τὸ θεῖον δεῖξαι σῶμα
 τῆς ἀμβροσίας τὴν τροφήν,
 τοῦ νέκταρος τὸ ἡδὺ πόμα.

(Παραθέτουμε πλησίον τοῦ Διὸς χρυσᾶ κάνιστρα καὶ προχοῖδας, περιέχοντα τὴν ἀμβροσίαν καὶ τὸ νέκταρ. ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΙΣ τῶν Θεῶν, ἐξ ὧν προκύπτουσι καὶ προσέρχονται εἰς τὸν Δία, ψάλλοντες)

Ὁ ΒΑΚΧΟΣ, οἱ **ΣΥΝΟΔΟΙ ΑΥΤΟΥ** μετὰ τῶν **ΜΑΙΝΑΔΩΝ**
 καὶ τῶν **ΜΟΥΣΩΝ**

Ἐκ τῶν ῥαγῶν τῶν σταφυλῶν
 ἐστίψαμεν ὀπὸν γενναῖον,
 ὅστις ἀνδρεῖον τὸν δειλὸν,
 τὸν γέροντ' ἀναφαίνει νέον.

Πετᾶ εὐώδης ὁ ἀφρὸς
 καὶ λύπας καὶ μερίμνας πνίγει,
 καὶ ὁ νοῦς αἶρετ' ἐλαφρὸς,
 κ' ἐκτάσεις ἀχανεῖς ἀνοίγει.

Αὐτὸς τῆς τέχνης ὁ πατήρ,
 αὐτὸς τὴν ποίησιν ποτίζει,
 κ' εὐδαιμονίαν ὁ κρατὴρ
 καὶ πλούτη κ' ἀρετὴν χαρίζει.

Αὐτὸς τὰ πάθη μας ἰῶν,
 ὕπαρξιν δίδει ἐρασμίαν.
 Δέχθητι, πάτερ τῶν Θεῶν,
 εἰς ἀμφορεῖς τὸν ἀνθοσμίαν.

(ΟΡΧΗΣΙΣ ΓΕΝΙΚΗ, μεθ' ἣν προβαίνουσι πρὸς τὸν Δία, ψάλλοντες)

Οἱ ΓΙΓΑΝΤΕΣ, ὁ ΑΡΗΣ, ἡ ΑΡΤΕΜΙΣ, ἡ ΕΝΝΥΩ, ὁ ΠΡΑΚΛΗΣ
 καὶ οἱ ΟΗΛΑΔΟΙ ΤΩΝ

Ἡμῶν ἡ βία, ἡμῶν τὸ κράτος,
 ἡμῶν τὰ ὅπλα κ' ἡ νύρῳν ῥώμη.
 Τροπαιοφόροι ἡμῶν οἱ νόμοι,
 τοῦ κόσμου ἄρχουσιν ὑπερτάτως.

Ὅπου ἀστράπτουσ' ἡμῶν τὰ ξίφη,
 ὥς ὅπου φθάνουσ' ἡμῶν τὰ βέλη,
 φεύγει θηρίων δειλὴ ἀγέλη,
 τρέμουσι δέσμια δούλων στίφη.

Ὅρεσιβάτης, μ' ἐνόπλους χεῖρας,
 διήλθα δάση, ἄντρα βαθέα.
 Συῶν καὶ ἄρκτων κ' ἐλάφων κρέα
 φέρω σοι φόρον πλουσίας θήρας.

Τὰ ἔθνη κλίνουσιν ἐν δειλίᾳ
 τὸ ταπεινόν των ἐμπρὸς μας γόνυ.
 Ἡμῶν τὰ κέρδη, αὐτῶν οἱ πόνοι,
 ἡμῶν τὸ κράτος, ἡμῶν ἡ βία.

(Καταθέτουσι πρὸ τοῦ Διὸς τὴν θήραν των. ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΙΣ,
 μεθ' ἣν προσέρχονται, ᾄδουσαι)

ΑΦΡΟΔΙΤΗ μετ' ΕΡΩΤΟΣ καὶ ΝΥΜΦΑΙ

Ἄς ὕμνῃ αὐτὸς τὸν οἶνον
 καὶ τὴν ῥώμην ὁ ἄλλος.

Ἰσχυρότερον ἐκείνων
ἀμφοτέρων, τὸ κάλλος.

Εἰς αὐτὸ τὸ πᾶν ὑπῆκει,
τὰς ἀλύσεις του φέρει.
Εἶν' ἀναίμακτος ἡ νίκη,
κ' ὁ ἠττώμενος χαίρει.

Ἀρετὴν καὶ νοῦν καὶ γνῶσιν,
φρούδας λέξεις μεγάλας
οἱ θνητοὶ ἄς λησμονῶσιν
εἰς αὐτοῦ τὰς ἀγκάλας.

Ταῖς ψυχαῖς τὸ κάλλος δίδει
ἡδονὴν κ' εὐτυχίαν.
Συμβολὴν τὸ φέρω ἤδη
εἰς τὴν σὴν εὐωχίαν.

(Περὶστοιχίζουσι πάντες τὸν Δία. ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΙΣ
περὶ αὐτόν. Ψάλλει δὲ)

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Δρέπε ἀπολαύσεις ὅπου τὰς εὐρίσκεις,
ἡδονὰς καὶ τέρψεις ὅσας ἠμπορεῖς.
Τὰ ὠραῖα χεῖλη φίλει τῆς παιδίσκης,
καὶ τὸν οἶνον ῥόφα εἰς τοὺς ἀμφορεῖς.

Ἡ ζωὴ τί εἶναι ; Κῆπος ἀνθοφόρος.
Σύναγε τὸ ἄνθος πρὶν ἢ μαρανθῆ.
Διατί στερήσεις ὥς νὰ ἔλθῃ κόρος ;
Διὰ σὲ ἐπλάσθη, διὰ σὲ ἀνθεῖ.

Εἰς τρυφὰς ὑπάρχει ἡ ζωὴ πλουσία.

Μὴ αὐτὴν εἰς σκέψεις σπαταλᾷς κενάς.

Καὶ πλουσιωτέρα ἡ ἀθανασία,

ἥτις ἀθανάτους ἔχει ἡδονάς.

Ὅσῳ ζῆς καὶ πνέεις, εὐθυμος εὐφραίνου,

παρὰ τὰς ἀσφόους δόξας τῶν σοφῶν,

ὅτι ἐπὶ τάφου ἅπαῤῥ κεκληρισμένου

γῆν ψυχρὰν εὕρισκεις, οὐρανὸν κωφόν.

(Εἰς τὸ βάθος φαίνεται διερχομένη πυκνὴ λαμπαδουχία, καὶ ἀκούονται πυκναὶ παιδίῳ φωναὶ ψάλλουσαι «ΑΛΛΗΛΟΥΙΑ» Μετ' ὀλίγον, ἐξ ἔτι ἀπωτέρου βάθους ἀντηγεῖ ἀμυδρῶς ὁ ψαλμός·

«ΑΙ ΓΕΝΕΑΙ ΠΑΣΑΙ ΥΜΝΟΥΝ ΤΗΝ ΤΑΦΗΝ ΣΟΥ.»

Τότε ὁ χορὸς τῶν θεῶν ἀποσύρεται βαθμηδὸν καὶ γίνεται ἄφανής διὰ τῶν παρασκηνίων· συγχρόνως δ' ἀφανίζονται καὶ τὰ πλησίον τοῦ Διὸς κατατεθέντα ἀντικείμενα· ἡ δὲ σκηνὴ ἐπαναλαμβάνει τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς ὄψιν.)

ΕΡΜΗΣ (ἐπανερχόμενος)

Ἐλθέ, Ζεῦ πάτερ. Ἔχω τὸ ποθοῦμενον.

ΖΕΥΣ (ἐξυπνῶν)

Ἐρμῆ, σὺ εἶσαι; Δὲν ἤξεύρω, πλὴν θαρρῶ

πῶς ἐκοιμήθην, καὶ πῶς οὐλος ὄνειρος

διὰ τῆς πύλης πρὸς με ἦλθε τῆς χρυσῆς.

Ὁ Ὀλυμπος μ' ἐφάνη ὡς τὸν ἤξευρον,

καὶ ὅτι νύκτα ὄλην ἤμην εἰς αὐτόν.

Πλὴν μετὰ ταῦτα, ὡς τις ἀναρθρὸς βοή,

προερχομένη ἐνταυτῷ ἐξ οὐρανοῦ

καὶ ἐκ τοῦ Ἄδου, καὶ συγχρόνως ὡς πληγὴ

κατὰ τῆς κεφαλῆς μου, μὲ ἀφύπνισε.

Ἄλλ' ὑπὸ πείνης πάσχω καὶ ἰλιγγίῳ.

Ἄγωμεν.

ΕΡΜΗΣ

Σίγα.

ΖΕΥΣ

Τί ἐστί;

ΕΡΜΗΣ

Σιώπα δά.

ΖΕΥΣ

Τί τρέχει;

ΕΡΜΗΣ

Ὁ Ζεὺς εἶναι.

ΖΕΥΣ

Τίς;

ΕΡΜΗΣ

Ὁ Φευφευφεύς.

ΖΕΥΣ

Τῷ ὄντι λέγεις;

ΕΡΜΗΣ

Ἄκουσον.

ΛΥΤΑΔΗΙΣ (φαίνεται εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς, βλέπων πρὸς τὸν οὐρανὸν,
καὶ ἀπαγγέλλων)

ὦ Ζεῦ! ὦ Ζεῦ!

ΖΕΥΣ

ὦ τὸν καλὸν μου! Εἶν' ἐκεῖνος.

ΛΥΤΑΔΗΙΣ

Φεῦ! φεῦ! φεῦ!

ΕΡΜΗΣ

Ἐκεῖνος, ὅλος.

ΖΕΥΣ

Νά τὸν πλησιάσωμεν.

Ἀλλὰ πεινῶ ἡξεύρεις;

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

ΕΡΜΗΣ

Τότε ὕπαγε
καὶ ἄφες τοῦτον εἰς ἐμέ. Καλήτερον
θὰ τὸν ψαρεύσω μόνος ὢν. — Βλέπεις ἐκεῖ;
Τὴν τρίτην θύραν, δεξιά.

ΖΕΥΣ

Προσπάθησον
νὰ μάθης περὶ Κούλας.

ΕΡΜΗΣ

Μεῖνε ἥσυχος.
Θὰ προσπαθήσω. Ἀλλὰ σὺ ἀρκούμενος
εἰς τοὺς δολμάδας καὶ τὰ μακαρόνια,
χόρτασον τώρα μὲ αὐτὰ, καὶ πρόσμενε
τὴν ἀμβροσίαν εἰς τὴν παλινόρθωσιν.

(Ὁ Ζεὺς ἀπέρχεται εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.)

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τώρ' ἄς ἰδῶμεν πῶς θὰ κάμωμεν μ' αὐτόν.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (ἀπαγγέλλων)

ὦ νεφεληγερέτα

ΕΡΜΗΣ

ὦ τὸν φίλτατον!

Καλὲ σεῖς εἶσθε; Καλὲ σεῖς;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Συμπάθειον·

πλὴν δὲν ἤξεύρω ποῖον ἔχω τὴν τιμὴν

ΕΡΜΗΣ

Δὲν μ' ἐνθυμεῖσθε; ὦ τὸν φίλτατον!

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἀλλὰ . . .

ΕΡΜΗΣ

Δὲν εἶναι τρόπος νὰ μ' ἔλησμονήσατε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ὅχι βεβαίως. Ἡ μορφή....

ΕΡΜΗΣ

ὦ! ἄνοιξον

τὴν φίλην σου ἀγκάλην.

(Ὁ Λύγδαμις τὸν δέχεται· εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ μετὰ δισταγμοῦ.)

Πῶς δὲν ἥλλαξας

παντάπασιν ἀφ' ὅτου ἀπηντήθημεν!

Ἐγὼ εὐρίσχεις ἥλλαξα;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Μετρίως πῶς.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ ἀπὸ τότε τί καιρὸς ἐπέρασε!

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (μετὰ τόνου μεταξὺ τοῦ θετικοῦ καὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ)

Πολύς.

ΕΡΜΗΣ

Αἶ, αἶ! — Ἡξεύρεις, εἰς τὸν... ὦ! εἰς τὴν...

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Μὴ ἦτον εἰς τὴν Σύρον;

ΕΡΜΗΣ

Εἰς τὴν Σύρον, ναί,

ναί, εἰς τὴν Σύρον. Ἀπὸ τὰ Βαπόρια

ἤρχόμεθα, ἡξεύρεις....

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἄλλ' εἰς τὰ Βαπόρια

ποτὲ δὲν ἤμην.

ΕΡΜΗΣ

Εἶπα τὰ Βαπόρια;

Εἰς τὴν πλατεῖαν σκοπὸν εἶχον νὰ εἰπῶ.
Ἦξεύρεις; τὴν πλατεῖαν. Ἐκεῖ ἤμεθα.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἄ! ναί, εἰς τὴν πλατεῖαν.

ΕΡΜΗΣ

Βεβαιότατα,
εἰς τὴν πλατεῖαν· κ' ἔπαιζεν ἡ μουσική.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἡ μουσική.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ τότε πῶς ἐπέρασε
δὲν ἐνθυμεῖσαι ὁ νομάρχης.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Πιθανὸν

πῶς ὁ νομάρχης...

ΕΡΜΗΣ

Καὶ μᾶς ἐχαιρέτησε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ναί, κάπως ἐνθυμοῦμαι.

ΕΡΜΗΣ

Βλέπεις, φίλτατε;

Δὲν λησμονῶ, τὸ βλέπεις.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Χωρὶς ἄλλο. Πλὴν
ζητῶ ματαίως εἰς τὴν μνήμην μου...

ΕΡΜΗΣ

Καὶ πῶς

πηγαίνουν τὰ τῆς Κούλας;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Τὰ τῆς Κούλας; Τί,

τί λέγεις;

ΕΡΜΗΣ

Αἶ! καὶ τοῦτο ἐλησμόνησας;
Δὲν μ' εἶπες πόσον φλογερῶς τὴν ἀγαπᾷς,
κ' ἐδάκρυες στενάζων εἰς τὸ στῆθός μου,
καὶ χάλυβα ἐκάλεις τὴν καρδίαν της
καὶ σκληρὸν λίθον;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἀπορῶ κ' ἐξίσταμαι.

Αὐτὰ τῷ ὄντι λέγω· ἀλλ' ἐνόμιζον
πῶς δὲν τὰ εἶπα εἰς κανένα, πλὴν ἐμοῦ.
Πλὴν... τώρα βλέπω... φαίνεται...

ΕΡΜΗΣ

Πῶς σ' ἀπατᾷ

ἡ μνήμη. Εἶναι πρόδηλον. Πῶς ἔλεγες
τὸ ποίημα ἐκεῖνο, τὸ λαμπρόν· «Φεῦ, φεῦ!»
Τὸ εἶχες γράψει τότε, ἢ τὸ ἔγραφες,
ἢ ἐμελέτας νὰ τὸ γράψῃς, κ' ἔλεγες
πολλάκις στίχους ἐξ αὐτοῦ· «ὦ Ζεῦ, ὦ Ζεῦ!»

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Πῶς; Τὸ γνωρίζεις καὶ αὐτό; Αἶ! δισταγμὸς
δὲν μένει πλέον, οὐδὲ ἵχνος δισταγμοῦ.
Δὲν ἐνθυμοῦμαι πῶς, ποῦ, πότε σ' ἤνοιξα,
πλὴν κάπου, κάπως, κάποτε, φῶς φανερόν
πῶς σ' ἤνοιξα τὰ βάθη τῆς καρδίας μου,
καὶ πῶς ὑπάρχεις σύμβουλός μου μόνος σύ.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ βοηθός σου μόνος.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Πόθεν ἔρχεσαι;

ΕΡΜΗΣ

Ὁ Ζεὺς μὲ ἀποστέλλει, ἐπακούσας σου.
 Ἄλλ' ὅπως βοηθήσω, εἴν' ἐπάναγκες
 τὰ κατὰ σὲ νὰ μάθω ἀκριβέστερον.
 Λοιπὸν ἡ Κούλα ὄφεις, τίγρις πάντοτε ;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Φεῦ ! ἡ ἰδία, φεῦ !

ΕΡΜΗΣ

ὦ Ζεῦ ! ὦ Ζεῦ ! Ἀλλὰ,
 ὦ φίλε Κύριέ μου . . . ἐλησμόνησα
 τὸ εὐγενές σας ὄνομα, παρακαλῶ.
 Θαῤῥῶ καλεῖσθε . . .

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Κωνσταντῖνος Λύγδαμις.

ΕΡΜΗΣ

Πῶς ;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Κωνσταντῖνος.

ΕΡΜΗΣ

Ἐνθυμοῦμαι τοῦτο, δά.
 Ἀλλὰ τὸ ἄλλο κᾶπως μοι διέφυγε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Μ' ἐκάλουν Λύγδαν, κ' ἐπεκλήθην Λύγδαμις.

ΕΡΜΗΣ

Ἄ ! Λύγδαν ! Πῶς τῷ ὄντι ἐλησμόνησα !
 Ἀλλὰ εἶπέ μοι, φίλτατέ μοι Λύγδαμι,
 περὶ σκληρότητός της εἶσαι βέβαιος ;
 καὶ αὐτῆς ποῖα ἔχεις τὰ διδόμενα ;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Αἶ ! ποῖα, ποῖα ! Ποῖα ὄχι ; Ὡς φανῶ

μακρύνεται, κωφεύει ὅταν ὁμιλῶ,
 ἢ σιωπή της μ' εἶναι εἰς ἀπόκρισιν.
 Ὡς ἔλθω, φεύγει, ἅμα φύγω ἔρχεται,
 καὶ ὅταν ψάλλω ὑπὸ τὰ παράθυρα
 τοῦ οἴκου της...

ΕΡΜΗΣ

Ἐκεῖνο τὸ φεῦ, φεῦ;

ΛΥΤΑΔΑΜΙΣ

Αὐτὸ

καὶ ἄλλα, μένει τὸ παράθυρον κλειστόν.
 Γελᾷ πολλάκις μὲ πολλοὺς, ποτὲ μ' ἐμέ.

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Δὲν μοὶ ἀρέσκουν. Ὑποπτα συμπτώματα.

(Πρὸς τὸν Λύγδαμιν)

Φοβεράς λέγεις ἀποδείξεις. Ἄλλ' εἰπὲ
 ἀκόμη τοῦτο, ἂν τῆς δυσμενείας της
 δὲν ὑποπτεύης ἢ αἰτία τίς ἐστι.

Τί σοι προσάπτει;

ΛΥΤΑΔΑΜΙΣ

Κ' ἐγὼ τοῦτο ἐρωτῶ

ἀπὸ πρωίας ὡς ἑσπέρας· κ' ἔπειτα,
 μὴ δυνηθεὶς νὰ εὔρω τὴν ἀπόκρισιν,
 ἀρχίζω πάλιν ἀφ' ἑσπέρας, κ' ἐρωτῶ
 μέχρι πρωίας.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ τί εὔρες;

ΛΥΤΑΔΑΜΙΣ

Τίποτε.

Μὴ, εἶπον, ἡ μορφή μου τὴν δυσαρεστεῖ;
 Ἄλλ' ἡ μορφή μου διατί; Ἡρώτησα

ἐκατοντάκις τὸν καθρέπτην...

ΕΡΜΗΣ

Καὶ αὐτὸς

σ' εἶπε βεβαίως πῶς δὲν πταίει ἡ μορφή·
ἐξ ἐναντίας.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Οὕτως εἶπεν. Ἀληθὲς
ὅτι μ' ἐλλείπουν τοῦ χρυσοῦ τὰ θέλγητρα,
τῶν φυσικῶν θελγήτρων ὑπερέχοντα
διὰ πολλάς.

ΕΡΜΗΣ

Τί; Εἶσαι, φίλτατε, πτωχός;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Θεόπτωχος.

ΕΡΜΗΣ

Σπουδαῖον τὸ ἐλάττωμα.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Πλὴν δι' ἐκείνην ὄχι. Δὲν τὴν ἐκθαμβοῖ,
τὴν εὐγενῆ, ἡ ὄψις ἀγενοῦς χρυσοῦ.

ΕΡΜΗΣ

Ἀγενής, φίλε, ὥς νὰ τὸν κερδήσωμεν.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἀλλ' ἂν ἐκείνη τὸν χρυσὸν περιφρονῇ,
δὲν εἶν' ὁμοίας ὁ πατήρ της κράσεως.

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

ὦ! ὁ πατήρ της! Καὶ πατέρα ἔχομεν.

(Πρὸς τὸν Λύγδαμιν)

Τί εἶναι ὁ πατήρ της τὸ ἐπάγγελμα;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Φεῦ! Συμβολαιογράφος.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ αὐτός;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Αὐτός

τοῦ μόσχου εἶναι τοῦ χρυσοῦ προσκυνητῆς
καὶ λάτρης. Ἐὰν εἶχε δύναμιν χρυσὸν
νὰ κάμνη ὅ,τι ἂν λαμβάν' εἰς χεῖράς του,
τὰ ὦτα θὰ τῷ ἦσαν ἀδιάφορα.

Πρὸ πάντων ὅμως φαίνεται δυσαρесτῶν
πρὸς τὸ ἐπάγγελμά μου.

ΕΡΜΗΣ

Τὸ ἐπάγγελμα

δὲν τῷ ἀρέσκει; Καὶ τί εἶσαι;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ποιητής.

ΕΡΜΗΣ

Ποιητής! Εὖγε! Ποιητής! Ὑπέρευγε!

'Ἄλλ' εἶναι τοῦτο ἔνδοξον ἐπάγγελμα.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Βεβαίως εἶναι· πάντων εὐγενέστατον,
καὶ ὕψιστον, καὶ κάλλιστον, καὶ μέγιστον,
καὶ ὑπερέχον, καὶ αἰθεριώτατον.

Ἄλλὰ τὸ μυκτηρίζει ταπεινὰ φρονῶν,
καὶ εἰς τὴν ὕλην τρέφων τὴν διάνοιαν.

Ναὶ μὲν, ἐδόθην εἰς τῶν νόμων τὴν σπουδὴν,
καὶ δικηγόρος ἀνεδείχθη, πλὴν πεῖζά,
πεπατημένα ταῦτα, δὲν προσήκουσι
ψυχᾷς ἐρώντων. Χαίρειν τὰ παρήτησα,
καὶ ἐπεδόθην...

ΕΡΜΗΣ

Ναί, εἰς τὴν αἰθέριον.

Καὶ λοιπὸν πόσα ἡ αἰθέριος αὐτὴ
 πρὸς τὴν γῆνιν ἀποφέρει δίαιταν;
 Χυδαίως φάναι, τί κερδίζεις ἐξ αὐτῆς;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Κερδίζω κλέος, καὶ στεφάνους... μέλλοντας
 οὐχὶ παρόντας. Εἰς τὸ γένος τὸ νῦν ζῶν,
 ὃξὺ εἰς φθόνον, ἀλλ' εἰς ποίησιν ἀμβλῦ,
 χειροκροτήσεις δὲν ἐτράπην ἐπαιτῶν,
 κ' ἐλπίζω μόνον τῶν κατόπιν γενεῶν
 φήμης κ' ἐπαίνων φόρον ἀμερόληπτον.

ΕΡΜΗΣ

Ὁ λόγος λέγει, ἔσοι ζοῦν ἐλπίζοντες...

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Τοιαῦτα λέγει καὶ τῆς Κούλας ὁ πατήρ,
 ἀλλ' εἶναι ὅλως ἄγευστος ποιήσεως.

ΕΡΜΗΣ

Καὶ οὔτε κἂν ὀλίγην προκαταβολὴν
 ἢ ποίησις δὲν δίδει οὐδὲ πρὸς τροφήν;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Τὴν ὀρμιάν μου τρεῖς εἰς τοὺς χρυσοῦς ἰχθῦς
 τοῦ Βουτσιναίου ρίψας διαγωνισμοῦ,
 ἀπέτυχον. Ἡξεύρεις φθονερὸς αἰών!
 Ἀλλὰ τί ταῦτα πρὸς ἐμέ; Δι' ἄλλην τίς
 τροφήν φροντίζει, ὅταν ζῇ δι' ἔρωτος;

ΕΡΜΗΣ

Πολλὴν μ' ἐμπνέεις ἀληθῶς συμπάθειαν.
 Νὰ σὲ συνδράμω ὁρεξίν αἰσθάνομαι.

Ἄλλὰ πρὸς τοῦτο ποῦ ἐκείνη κατοικεῖ
 νὰ μάθω πρέπει, ποῦ καὶ πῶς θὰ τὴν ἰδῶ.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ποῦ κατοικεῖ; Πλησίον, πλησιέστατα·
 ἐκεῖ εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Ἑρμοῦ.

ΕΡΜΗΣ

Ὅριστε; ποίας λέγεις;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Τῆς Ἑρμαϊκῆς.

ΕΡΜΗΣ

Ἄ! ναί, ἐκείνης. Ἐχει ὁ Ἑρμῆς ὁδόν.
 Ναί, τοῦ Ἑρμοῦ βεβαίως. Σᾶς εὐχαριστῶ.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἐὰν δὲ τὴν ἰδίαν θέλῃς νὰ ἰδῇς,
 ἰδοὺ ἐκείνη· ὁ πατήρ της μετ' αὐτῆς
 ἐκεῖθεν, βλέπεις, πλησιάζει.

(Δεικνύει εἰς τὸ παρασκήνιον.)

ΕΡΜΗΣ

Εἶν' αὐτή;

Ἄ! Τότε, φίλε, ὕπαγε καὶ ἄφες με
 νὰ ἐνεργήσω μόνος, καὶ εἴμ' εὐελπὶς
 νὰ μεταβάλω τὴν ἀγρίαν γνώμην της.
 Ἄλλ' ἄφες με.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ὑπάγω. Σὺ δὲ πείσον την,
 νὰ μὲ ἀκούσῃ πείσον την. Μετ' οὐ πολὺ
 θὰ ἐπανέλθω νὰ ἰδῶ τί ἔπραξας.
 Σοὶ παραδίδω θάνατόν μου καὶ ζωήν.

ΕΡΜΗΣ

Καλὸν, πλὴν τώρα ὕπαγε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Φεῦ! φεῦ! ὦ Ζεῦ!

ὦ Ζεῦ! (Ἐξέρχεται.)

ΖΕΥΣ (προερχόμενος ἐκ τοῦ ξενοδοχείου, προχωρεῖ εὐθυμότερός πως
ἐκ τοῦ οἴνου)

«Ἐπεὶ δ' ἐξ ἧρουν ἔντο πόσιος
καὶ ἐδυτῆρος» . . . Εὖγε, μῶρε Ὅμηρε!
Ἄξιος ψάλτης καὶ καρδιογνώστης μας!

ΕΡΜΗΣ

Ψτ! ψτ!

ΖΕΥΣ

Ὁ ῥητινίτης γενναιότατος!

ΕΡΜΗΣ

Ψτ! ψτ!

ΖΕΥΣ

Τί τρέχει;

ΕΡΜΗΣ

Εἶν' ἐκείνη.

ΖΕΥΣ

Εἶναι τίς;

ΕΡΜΗΣ

Ἡ Κούλα.

ΖΕΥΣ

Τί μοι λέγεις; Ἄφες νὰ ἰδῶ.

ὦ! δὲν μᾶς εἶπεν ὁ καλὸς ὑπερβολάς.

Ἑρμῇ!

ΕΡΜΗΣ

Τί εἶναι;

ΖΕΥΣ

Ἐγὼ ὄρεξιν, Ἑρμῇ,

ν' ἀλλάξω φύσιν εἰς πτηνὸν ἢ ἑρπετὸν
ἢ εἰς τετράπουν.

ΕΡΜΗΣ

Εἰς τετράποδα πολλοὺς
μεταβληθέντας εἶδα, κ' εἰς τὸν ἔρωτα
ἐπιτυχόντας. Ἴσως ἔχεις δίκαιον.
Τὴν σήμερον πλὴν μᾶλλον τοῖς πολιτικοῖς
ἀνήκ' ἡ τέχνη τῶν μεταμορφώσεων.
ὦ! μᾶλλον τώρα πάρε τὸν ἀέρα σου
εἰς τὴν ὁδὸν ἐκείνην, τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ.
Εἶν' ἐδική μου, κ' εἰς αὐτὴν εἰς' ἀσφαλῆς.
Θενὰ σοὶ ὠφελήσῃ εἰς τὴν χώνευσιν.
Νὰ ἐρευνήσω ἄφες ἀκροποδητὶ
τὸ ἔδαφος, νὰ εὔρω τὰς προσβάσεις της.
Κάμ' ἓνα γύρον, κ' ἔρχεσαι, ὡς τίποτε
νὰ μὴ γνωρίζῃς, καὶ τοὺς βλέπεις ἑξαφνα.

ΖΕΥΣ

Θὰ σ' ὑπακούσω. Τεχνικώτερος ἐμοῦ
εἰς δόλους εἶσαι, κ' ἐφευρετικώτερος. (Ἐξέρχεται.)

ΕΡΜΗΣ

Ναί, ἀλλὰ τώρα πῶς θὰ προχωρήσωμεν;
Πῶς θὰ τὴν πλησιάσω; Ποίαν πρόφασιν
θὰ εὔρω; «Καλὴ κόρη, ἐπιτρέπετε...»
νὰ τῇ εἰπῶ, ὡς λέγει τὸ μελόδραμα;
Ἄλλ' ἂν δὲν εἶναι μία τῶν Μαργαριτῶν
καὶ «Σύρε πέρα», μὲ εἰπῇ, «εἰς τ' ἀνοικτά;» ...
Ἄ! ἰδοὺ, ἦλθε. Τί λοιπὸν θὰ τῇ εἰπῶ;

Πλησιάζουσι **ΨΑΡΟΥΔΗΣ** καὶ **ΚΟΥΛΑ**.

ΕΡΜΗΣ (πρὸς τὴν Κούλαν)

Κυρία μου ..., Κυρία ...

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Τί ζητεῖ αὐτός;

ΕΡΜΗΣ (πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Ἄν, κύριέ μου, συγχωρήτε, ἤθελον
νὰ ἐρωτήσω...

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Λέγ', ἐρώτα.

ΕΡΜΗΣ

Ἦθελον

νὰ ἐρωτήσω... Εἶμαι ξένος... Ἡ ὁδός,
ποῦ ἡ ὁδός, ποῦ εἶναι τοῦ... τοῦ... τοῦ Ἑρμοῦ.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἄλλ' εἶν' αὐτὴ ἐμπρός σου.

ΕΡΜΗΣ

Πῶς; Ἐμπρὸς, αὐτή;

Κ' ἐγὼ θὰ τὴν ἐζήτουν εἰς τὰ πέρατα.
Ἰδοὺ τί εἶναι ξένος! Ὡς πλοιάριον
χωρὶς πυξίδος.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Μάλιστα. Εἰς τὸ καλόν.

(Θέλει ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΕΡΜΗΣ

Μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὴν ἐνόχλησιν
ἀλλ' ἐν ἀκόμῃ, ἂν μοι ἐπιτρέπητε.
Διδάξατέ μοι· ἄρά γε εὐρίσκονται
ἐδὼ ξενοδοχεῖα;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἄλλο τίποτε.

(Θέλει ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΕΡΜΗΣ

Καὶ ποῦ θὰ τ' ἀπαντήσω ; Ποῦ εὐρίσκονται ;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐμπρὸς, ὀπίσω, δεξιὰ κ' ἀριστερά.

(Θέλει ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΕΡΜΗΣ

Ἀλλὰ ξενοδοχεῖα δίδοντα τροφήν,
ὅχι τοὺς ξένους τρώγοντα, εὐρίσκονται ;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ζήτηι τα, φίλε, καὶ ἡ τύχη βοηθός.

(Στρέφεται ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΕΡΜΗΣ (λαμβάνων αὐτὸν ἐκ τῆς χειρὸς)

Εὐγνωμονῶ· βαθέως σᾶς εὐγνωμονῶ.

Μ' ἐσώσατε εἰς ξένην πόλιν, κύριε . . .

Χαρίσατέ μοι τὸ χρυσοῦν σας ὄνομα.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ψαρούδης, μὴ πρὸς βάρος· καὶ σᾶς προσκυνῶ.

(Θέλει ν' ἀναχωρήσῃ.)

ΕΡΜΗΣ

Ὁ Κύριος Ψαρούδης, εἴσθε, εἴσθε σεῖς,

ὁ συμβολαιογράφος Ἀθηνῶν ;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐγώ.

Σᾶς εἶναι τῶνομά μου, φαίνεται, γνωστόν ;

ΕΡΜΗΣ

Γνωστόν βεβαίως. Κ' ἡ κυρία τὸ λοιπὸν
εἶν' ἡ κυρία Κούλα, ἡ θυγάτηρ σας ;

ΚΟΥΛΑ

Πῶς ; Γνωστὴ εἶμαι εἰς τὸν κύριον κ' ἐγώ ;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἄπορον πράγμα, ἀληθῶς παράδοξον,
ἐκτὸς ἐμοῦ ἀκόμη νὰ γνωρίζητε
τὴν κόρην μου! Τὴν τρέφω ὅπως εἰς κλωδί.
Τὸ ὄνομά της ποῦ καὶ πῶς ἤκούσατε;

ΕΡΜΗΣ

Καὶ ἅπαξ μόνον; Ἄλλο πρό τινων μηνῶν
νομίζετε ἀκούω;

ΚΟΥΛΑ

Περιέργειαν

θὰ εἶχον νὰ ἡξεύρω τίς ἐπρόφερε
καὶ ἅπαξ τ' ὄνομά μου.

ΕΡΜΗΣ

ᾠ! περιέργος,
κυρία μου φωρᾶσθε.

ΚΟΥΛΑ

Καὶ τῆς Εὐας ἄν

ἀπόγονος δὲν ἤμην, ὅ,τι λέγετε
τὴν περιέργειάν μου θὰ διηγείρε.

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Μὰ τὸ ναί, εἶχε δίκαιον ὁ ποιητής·
καὶ ἀντὶ πρέσβυς τοῦ Διὸς, μοὶ ἔρχεται
νὰ γίνω μᾶλλον πρέσβυς ὑπὲρ ἐμαυτοῦ.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Καὶ παρὰ τίνος δι' ἡμᾶς ἤκούσατε;

ΕΡΜΗΣ

Ἔχω ἐταῖρον! Ἦτο πρό μηνῶν ἐδώ·
κ' ἡμέραν μίαν εἰς τὰς στήλας τοῦ Διὸς
περιεπάτει· καὶ ἐκεῖ τὴν ὄψιν του
εἴλκυσε θαῦμα καλλονῆς. Εἶν' ἄγγελος,

μοι εἶπεν, Ἀφροδίτη, ῥόδον, ἀηδών,
 ἀστήρ, ἀδάμας, καὶ σελήνη κ' ἥλιος,
 καὶ τί δὲν εἶναι! Δύω μῆνας σήμερον
 αὐτὰ μοι κοπανίζει.

ΚΟΥΛΑ

Κωμικώτατος

ὁ ἐνθουσιασμός του.

ΕΡΜΗΣ

Τραγικώτατον

ἐγὼ τὸν λέγω μᾶλλον. Μ' ἐξεκώφανε.

ΚΟΥΛΑ

Καὶ εἰς τὴν γῆν ὑπάρχει τὸ πρωτότυπον,
 τὸ κράμα ὅλων τούτων τῶν ἐντελειῶν;

ΕΡΜΗΣ

Πῶς δὲν ὑπάρχει; Ἐρωτήσας, ἔμαθε
 πῶς Κούλα ἐκαλεῖτο τὸ πρωτότυπον,
 τοῦ συμβολαιογράφου κόρη ὅτι ἦν,
 ὅστις Ψαρούδης ἐκαλεῖτο.

ΚΟΥΛΑ

Ἀληθῶς

σωστὰ δὲν θὰ τὰ ἔχῃ ὁ ἐταῖρός σας.
 Πρέπει νὰ εἶναι ἄνθρωπος παράδοξος.
 Περιέργος θὰ ἤμην νὰ τὸν ἐβλεπον.

ΕΡΜΗΣ

Κυρία μου, ἀθῶα περιέργεια.
 Ἐκεῖνος ὅμως τήκεται ὑπ' ἔρωτος,
 καὶ βωμὸς εἶναι φλέγων ἡ καρδιά του.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Προχώρει, Κούλα. Ἄς ὑπάγωμεν. Αὐτὰ
 δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ τ' ἀκούης. Φθάνει μας.

ΕΡΜΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Καὶ ἓνα τρέφει πόθον, κ' ἦλθε δι' αὐτόν,
νὰ σᾶς ζητήσῃ τὴν ὠραίαν χεῖρά σας.

ΚΟΥΛΑ

Νὰ μοὶ ζητήσῃ. . Πάτερ θενὰ χάσωμεν
τὴν ἐκκλησίαν. Νὰ ὑπάγωμεν καιρός.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Νὰ τῇ ζητήσῃ ; Τί νὰ τῇ ζητήσῃ ;

ΕΡΜΗΣ

Τί ;

τὴν χεῖρα, τὴν καρδίαν της καὶ τὰ λοιπά·
κ' ἐν ἐνὶ λόγῳ τὴν ζητεῖ εἰς σύζυγον.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἀλλὰ τί πρᾶγμα εἶν' αὐτός ;

ΕΡΜΗΣ

Ὅμογενής.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ὅμογενής ! Σηκόν' ἡ ἐπαρχία του ;

ΕΡΜΗΣ

Ἀκούεις ; λέγει.

ΚΟΥΛΑ

Πάτερ, ἐξωρίσαμεν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἴσως καὶ ἄλλα ἔχει προτερήματα.

ΕΡΜΗΣ

Ναὶ, ἔχει πλοῦτον.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Μέγαν πλοῦτον ;

ΕΡΜΗΣ

Μέγιστον.

ΚΟΥΛΑ

Τῆς ἐκκλησίας εἶναι ὥρα.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ὅχι δά.

Περίμεινε ὀλίγον. Τί βιάζεσαι; (Πρὸς τὸν Ἑρμῆν)
Τὸ λοιπὸν μέγαν;

ΕΡΜΗΣ

Δύω μῆνας ἰδρωσα
νὰ τὸν μετρήσω. Ὡς τὸν ἐξηργύρωσεν . . .

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Εἰς μυριάδας;

ΕΡΜΗΣ

Εἰς ἑκατομμύριον.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

ὦ φίλε, φίλε!

ΕΡΜΗΣ

Πλὴν συγγνώμην σὰς ζητῶ.
Σὰς ἐμποδίζω, καὶ ὑμεῖς βιάζεσθε.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἡμεῖς; διόλου, καὶ μ' ὑπερευχαριστεῖ
ἡ συναναστροφή σας. Πῶς ἐλέγετε;

ΕΡΜΗΣ

Ἔλεγον ὅτι τὸ ἑκατομμύριον,
καὶ εἴ τι πλέον, ἅμα ἐξηργύρωσεν,
ἐνταῦθα ἦλθεν εἰς τοῦ πόθου τὰ πτερὰ
ἵνα προσφέρῃ ἑαυτόν.

ΚΟΥΛΑ

Ἐλπίζομεν

πτερὰ νὰ μὴ τῷ λείψουν, ὅπως δυνηθῇ
νὰ ἐπιστρέψῃ ὅθεν ἦλθεν, ἀναυλα.

ΕΡΜΗΣ

Ὁ ὑποψήφίός μου δὲν μοι φαίνεται
ν' ἀπολαμβάνη τὴν καλὴν σας εὐνοϊαν.
Ἄν ἡ κυρία ἄλλου εἵδους προτιμᾷ,
εἰς τὰς διαταγὰς της εἰμι πρόθυμος,
καὶ ἔχω καὶ τοῦ ἄλλου εἵδους ἔτοιμον.

ΚΟΥΛΑ

Ἀφθονωτάτην ἀποθήκην ἔχετε,
κύριε, βλέπω. Εἴσθε ἔμπορος γαμβρῶν.

ΕΡΜΗΣ

Τοιοῦτό τι τῷ ὄντι. Ἀσμενίζομαι
εἰς διαπραγματεύσεις καρδιοφιλεῖς,
κ' Ἑρμῆν ἐρώτων οἱ πολλοὶ μὲ λέγουσι.

ΚΟΥΛΑ

Λυποῦμαι χρῆσιν τῶν πραγματειῶν ὑμῶν
πῶς δὲν ὑπάρχει ἀφορμὴ νὰ κάμωμεν.

ΕΡΜΗΣ

(Ἐξακολουθῶν)

Τὸ ἄλλο δεῖγμα τῶν ἐμπορευμάτων μου
χρυσὸν δὲν ἔχει μὲν εἰς τὸ ταμεῖόν του,
πλὴν ταμιεύει ἄλλον πλοῦτον μέγιστον
εἰς τὴν καρδίαν· ταμιεύει... ποίησιν
καὶ στιχουργίαν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Νὰ χαρῇ τὸν πλοῦτόν του!

ΚΟΥΛΑ

Δώρημα εἶναι τ' οὐρανοῦ ἢ ποίησις.

ΕΡΜΗΣ

(Καθ' ἑαυτὸν)

Δώρημα εἶναι... Προσοχή! Καπνὸν βρωμᾷ.

(Πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Δὲν εἶναι ξένος. Πιθανῶς ἠκούσατε
καὶ τῶνομά του. Τὸν καλοῦσι Λύγδαμιν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Τὸν Λύγδαμιν προσφέρεις; Ταπεινότητος.
Τοιαύτην πραγματείαν, τρισαγαπητὲ,
πολλὴν ἂν ἔχης εἰς τὰς ἀποθήκας σου,
πῶς θὰ χρεωκοπήσης ἔσο βέβαιος.

ΕΡΜΗΣ

Ποιητὴς εἶναι, εἶναι δὲ, πλὴν ποιητοῦ,
προσέτι, καὶ πρὸ πάντων ἐρωτόληπτος,
καὶ μάλιστα εἰς τρόπον ὑπερθετικόν.
Ὅπου ἂν μένη, ἴσταται ἢ κάθηται,
ἐὰν κοιμᾶται ἢ ἐὰν εἶν' ἔξυπνος,
πονεῖ, στεναρίζει, πνέει, ψάλλει ἔρωτα.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Αἶ! τὸ ἡξεύρω· κ' ἔλαβεν ἡ Κούλα μου
παραγγελίαν, ὅπου ἂν τὸν ἀπαντᾷ
ἐρχόμενον, νὰ κάμνη τόπον τῇ ὀργῇ,
τὰ βέλη ν' ἀποφεύγῃ τῶν βλεμμάτων του,
καὶ ὅταν νυκτοφάλλῃ, εἰς τῆς Μούσης του
τὴν μύτην νὰ τῷ κλείῃ τὸ παράθυρον.

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἰδοὺ πῶς μ' ἐξηγεῖται ἡ σκληρότης της.

(Πρὸς τὴν Κούλαν)

Ὁ δυστυχής! Μ' ἐμπνέει λύπην.

ΚΟΥΛΑ

Ἔχετε

πολὺ καλὴν καρδίαν. Ψάλλει, φαίνεται,
τὰ ἴδια εἰς πᾶσαν νέαν ποῦ ἰδῇ.

ΕΡΜΗΣ

ὦ! Τοῦτο θὰ τῷ ἦτον ἀσυγχώρητον.

Γνωστὸν σᾶς εἶναι, ἣ τὸ ὑποθέτετε ;

(Καθ' ἑαυτὸν)

Νὰ ἐμβαθύνω πρέπει εἰς τὴν φρένα του.

ΚΟΥΛΑ

Ὡς ὁ πατήρ μου λέγει, τὸ ἰδίωμα
τῶν ποιητῶν τοιοῦτον εἶναι. Ψάλλουσι
καθὼς αἱ ἀηδόνες. Εἶν' ἡ φύσις των
νὰ ψάλλωσι. Πρὸς ποίαν, ἀδιάφορον.

ΕΡΜΗΣ

Ἄλλ' εἰς αὐτὸν δὲν εἶναι ἀδιάφορον,
καθ' ὅσον εἶδα, ἐπειδὴ κ' εἰς τὴν ἡχῶ,
καὶ εἰς τὴν νύκτα, καὶ εἰς τὸν αὐγερινόν,
καὶ εἰς ἐμὲ, μὴ ὄντα νέαν, ἔψαλλε
καὶ ψάλλει μίαν ἐπωδὴν, ἐν ὄνομαι,
τὴν Κούλαν.

ΚΟΥΛΑ

Εἶναι ἀληθές;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Τὸν ἀναιδῆ!

Πολὺ νομίζω πῶς τὸν τρώγ' ἡ ῥάχη του.

ΕΡΜΗΣ

Ἀληθές εἶναι. Μόνον, λέγει, θησαυρὸν
τὸν ἔρωτά σας ἔχει κ' εἶναι ἀληθές.

Δὲν ἔχει ἄλλως οὐδὲ κίβδηλον λεπτόν.

Ἐπὶ τῶν δ' ὡς ἰδοῦ, ἔχειτ' ἐκλογὴν.

Δὲν θέλετε ἐκεῖνον τὸν πολύχρυσον ;

Εἶναι ὁ ἄλλος. Εἶν' ἐπίσης φίλος μου.

Ἐκλέξατέ τον. Θὰ στερεῇσθε πιθανῶς

πολλάκις ἄρτου· ἂν πεινᾷτε πλήν, αὐτοῦ
ἡ λύρα νὰ πηδᾷτε θὰ σᾶς βοηθῇ.

ΚΟΥΛΑ

Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε. Νομίζετε
γενναῖον τὴν πενίαν νὰ χλευάζητε;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἄστεῖσμοι ἀρκούσι. Πῶς τὸν φίλον σας,
τὸν πρῶτον ἐκ τῶν δύο, τὸν μὴ ποιητὴν,
θενὰ ἰδῶμεν;

ΕΡΜΗΣ

Εὐτυχοῦς συμπτώσεως!
Ἰδοὺ ἐκεῖνος ἔρχεται. Βλέπετ' ἐκεῖ;

(Δεικνύει εἰς τὰ παρασκήνια.)

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ὁ εὐπρεπὴς ἐκεῖνος, ὁ εὐπρόσωπος,
ὁ βαθυχαίτης;

ΕΡΜΗΣ

Ναί.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ὡραῖος ἄνθρωπος!

Δὲν εἶναι, Κούλα;

ΚΟΥΛΑ

Ἀδιάφορον.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ποτῶς.

ΕΡΜΗΣ

Καλήτερον νομίζω νὰ μ' ἀφήσητε
νὰ ὁμιλήσ' ὀλίγον πρῶτον μετ' αὐτοῦ.
Ἄν δὲν σᾶς εἶναι ὀχληρὸν, ὑπάγετε . . .

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ναί, ὡς τὴν ἐκκλησίαν.

ΕΡΜΗΣ

Κ' ἐπιστρέφετε.

ΚΟΥΛΑ

Δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπιστροφῆς.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Πῶς; Χωρὶς ἄλλο θεὰ ἐπιστρέψωμεν.

ΕΡΜΗΣ (μόνος)

Ἄν ἐννοῶ, τὸ πρᾶγμα περιπλέκεται.

Φοβοῦμαι μήπως ἔχει πράγματα ὁ Ζεὺς.

Κ' ἐγὼ τὸν ἕνα νὰ μακρύνω ἀπ' ἐδῶ
καὶ ἀπ' ἐκεῖ τὸν ἄλλον κατατρίβομαι.

Εἶν' ἡ ἀρχὴ «διαίρει κ' ἐπιτύγχανε.»

ΖΕΥΣ (ἐπερχόμενος)

Ἄναχωροῦσιν;

ΕΡΜΗΣ

Ἄφες τοὺς ἐμάχρυνα
ἐγὼ, ἵνα σ' ἐκθέσω πρὶν τὰ τρέχοντα,
καὶ τὸ τῆς μάχης σχέδιον συντάξωμεν.

ΖΕΥΣ

Πῶς; Περὶ μάχης πρόκειται;

ΕΡΜΗΣ

Φοβοῦμαι, ναί.

Αὐταὶ αἱ Ἀθηναῖαι αἱ σημεριναὶ

δὲν εἶναι ὡς ἐκείνας ἃς ἐγνώριζας.

Εἰσὶν ἀμβλεῖται μᾶλλον πρὸς τὸν πειρασμόν,

καὶ θέλεις ἐπιτύχει μόνον παρ' αὐταῖς

ἂν ἀναγνώστης εἶσαι μυθιστοριῶν.

ΖΕΥΣ

Αὐτὴ ἡ λέξις εἶναι καὶ εἰς σὲ γνωστὴ;

ΕΡΜΗΣ

Καὶ τί γνωρίζεις, Ζεῦ, περὶ τῆς λέξεως;

ΖΕΥΣ

Ἐπῆρα τὴν ὁδὸν σου, ὥς μοι ἔδειξας,
καὶ τὴν κατέβην, κ' ἔπεσε τὸ βλέμμα μου
εἰς βιβλιοπωλεῖον. Ἀνεζήτησα
τὸν πολίον μου ποιητὴν, τὸν Ὅμηρον,
καὶ τὸν Αἰσχύλον, εἰς ὃν εἶχον τὸ πτερόν
τοῦ ἀετοῦ μου κατατάμ' εἰς κάλαμον,
καὶ τὸν οὐρανοπόρον κύκνον Πίνδαρον
ἀλλὰ ματαίως. Πᾶν βιβλίον ἔφερεν
ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου «Μυθιστόρημα.»
Λαβὼν εἰς χεῖρας πλείονα τῶν ἑκατὸν,
ἀνέγνων ἐπὶ πάντων «Μυθιστόρημα.»
Συκοφαντοῦσι μυθικοὺς τοὺς χρόνους μας.
Ἀληθῶς εἶναι οὗτος μυθικὸς αἰὼν.

ΕΡΜΗΣ

Εἰς βιβλιοπωλεῖον πάντα τὸν καιρὸν
διέτριψας;

ΖΕΥΣ

Ὁ πλάνης ποῦς κ' εἰς ἕτερα
μ' ἔφερε μέρη. Εἷς τι καταγώγιον
ζοφῶδες, κ' ἐκ δυσώδους πνιγερὸν καπνοῦ,
φιάλην μ' ἔδωκέ τις μέλανος ζωμοῦ,
καὶ μοι ἐζήτει ἀντ' αὐτοῦ τὴν ψῆφόν μου.

ΕΡΜΗΣ

Βουλευτοῦ ψῆφον θέλει ὁ ἀνόητος,
καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐπήγαινε;

ΖΕΥΣ

Προσέτι εἷς τι ἄκτιστον ἐρείπιον
 προσελθὼν, εἶδα πολλὴν πλήθους συρροήν,
 κ' ἠρώτησα ἂν εἶναι ἀγορὰ λαοῦ.
 Γελάσας δέ τις, «Σοφὸς εἶσαι Γερμανὸς,
 τὸ βλέπω, εἶπε, καὶ καθ' Ὅμηρον λαλεῖς.
 Ἄλλ' ὀρθῶς λέγεις. Ἡμεῖς λέγομεν Βουλὴν,
 ἀλλ' ἀγορὰ εἶν' ὅπου γίνεται συχνή
 ἀγοροπωλησία συνειδήσεων.»

Ἐδὼ δέ, πῶς ἐπῆγες; Τί κατῴρθωσας;

ΕΡΜΗΣ

Νὰ κατορθώσω; Τοῦτο οὐδ' ἐπρόκειτο.
 Ἡ ἐντολή μου ἦν προσκόπου ἐντολή.
 Νὰ ἐρευνήσω τὰς προσβάσεις, τὰς ὁδοὺς
 ἀνέλαβον. Τὴν μάχην θὰ συνάψῃς σύ.

ΖΕΥΣ

Λοιπὸν τί εὔρες ἀνιχνεύων κ' ἐρευνῶν;

ΕΡΜΗΣ

Ἑρμαιο εὔρον καὶ πολλὰ καὶ χρήσιμα.
 Πρῶτον ἡ Κούλα πῶς σπανίαν καλλονὴν
 καὶ χάριν ἔχει.

ΖΕΥΣ

Δουλὸς σας ὑποκλινής.
 Πρὸς τοῦτο μ' ἦτο περιττὸς ὁ πρόσκοπος.

ΕΡΜΗΣ

Δεύτερον ὅτι ὁ πατήρ της λειτουργὸς
 τῶν νόμων εἶναι, συμβολαίων συγγραφεὺς,
 καὶ πρὸ τοῦ νόμου ἀγαπᾷ τὰ χρήματα.

ΖΕΥΣ

Κακὸν δὲν εἶναι τοῦτο νὰ σημειωθῇ.

ΕΡΜΗΣ

Ὁ νυκτοκράτης τρίτον, ὅστις Λύγδαμιν
καλεῖται, ὅτι πένεται ὡς ποιητῆς,
κ' ὅταν λιμώττων θά μοι δώσῃ τὴν ψυχὴν,
ὁ Χάρων μάτην ἐβολὸν θά τῷ ζητῇ.

ΖΕΥΣ

Τοῦτο, νομίζω, μ' εἶναι ἀδιάφορον.

ΕΡΜΗΣ

Κακῶς νομίζεις, ἐπειδὴ καὶ τέταρτον,
σπουδαῖον ὑπὲρ τ' ἄλλα, ἰχνηλάτησα.

ΖΕΥΣ

Τὸ ὅτι...;

ΕΡΜΗΣ

Ὅτι πρὸς τὸν νυκτικόρακα
ἡ Κούλα τρέφει τρυφερά αἰσθήματα.

ΖΕΥΣ

Ἑρμῆ, τί λέγεις; Εἶναι δυνατόν, Ἑρμῆ;

ΕΡΜΗΣ

Εἰς γυναικὸς καρδίαν καὶ εἰς κεφαλὴν
θεώρει, πάτερ, ὅτι πάντα δυνατόα.

ΖΕΥΣ

Ὡστε...;

ΕΡΜΗΣ

Ἐκείνη ἀγαπᾷ τὸν τέττιγα,
ὅστις τὰς νύκτας κελαδεῖ τὸ Ζεῦ καὶ φεῦ,
ὁ δὲ πατήρ της τὸν χρυσόν σου ἀγαπᾷ.

ΖΕΥΣ

Σοφὸν τὸ γένος τῶν πατέρων. Καὶ λοιπὸν
αὕτη τῆς μάχης ἔσται ἡ παράταξις;

ΕΡΜΗΣ

Αὕτη βεβαίως· καὶ, ἦ τὰν ἦ ἐπὶ τάν.

ΖΕΥΣ

Χά! Διαστρέφεις τὰ ἀρχαῖα λόγια.

ΕΡΜΗΣ

Δι' ὃ καὶ ἐπεκλήθην Λόγιος Ἑρμῆς.

(Δεικνύων εἰς τὰ παρασκήνια τοῦ βάθους)

Ἴδου ὁ ἄλλος.

ΖΕΥΣ

Ποῖος;

ΕΡΜΗΣ

Ὁ ἀντεραστής.

ΖΕΥΣ

Καλῶς μᾶς ἦλθε!

ΕΡΜΗΣ

Μὲ νομίζει σύμμαχον.

Τοῦ ἔρωτός του μ' ἔθηκε συνήγορον.

ΖΕΥΣ

Ναί, ὥς τὸν δικηγόρον ὃν ἐγνώρισα
 τοὺς πάλαι χρόνους, ὅστις δις ἐλάμβανε
 μισθόν, τῶν δύο ἀντιδίκων πρόμαχος.

ΕΡΜΗΣ

Μὴ μὲ προδίδης.

ΖΕΥΣ

Σὺ δὲ πρόδιδε αὐτόν.

ΕΡΜΗΣ

Διὰ νὰ μὴ κινήσης δ' ὑπονοίας του,
 καὶ ὅπως σ' ὑπολάβῃ ἓνα τῶν πολλῶν,
 εἰς χεῖρας λάβε τὴν ἐφημερίδ' αὐτὴν,
 καὶ σοβαρῶς καθήσας, ἀναγίνωσκε.

ΖΕΥΣ (λαμβάνων ἤν ὁ Ἑρμῆς τῷ δίδει ἐφημερίδα)

Μυθιστορία εἶναι ;

ΕΡΜΗΣ

Μὰ τὸν Δία . . . ναί.

(Τῷ δίδει σιγάρον)

Προσέτι λάβε καὶ αὐτὸ καὶ κάπνιζε.

Τὸ ἐκαλοῦμεν καπνοδόχον οἱ Θεοί,

τώρα σιγάρον οἱ θνητοὶ τὸ λέγουσι.

ΖΕΥΣ

ὦ πρὸς Ἥφαιστου !

(Ἔθηκε τὸ σιγάρον εἰς τὰ χεῖλη του ἐκ τοῦ καιομένου μέρους, καὶ ἔκἀη.)

ΕΡΜΗΣ

Ἐκ τῆς ἄλλης ἄκρας δά.

(Ὁ Ζεὺς ἀποσύρεται εἰς παράμερον ἐδῶλιον, καὶ κάθηται καπνίζων,
καὶ ἀναγινώσκων τὴν ἐφημερίδα.)

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (εἰσερχόμενος, πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Σ' εὐρίσκω πάλιν. Φίλτατε, ὠμίλησας ;

ΕΡΜΗΣ

Εἶπα καὶ εἶπα ποῦ ἐβγῆχ' ἡ γλῶσσά μου.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Εἶπες, ἀλλ' εἶπες πρὸς σκοπόν ;

ΕΡΜΗΣ

Αἶ αἶ, αἶ αἶ !

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Πῶς αἶ καὶ αἶ ;

ΕΡΜΗΣ

Ἦξεύρεις, τὸ αἰθέριον

ἐκεῖνο δυσκολίας πάντοτε γεννᾷ.

Ἀλλὰ νομίζω ὅτι κάπως ἤρχισεν

εἰς μέλ' ἡ ἀγουρίδα νὰ γλυκύνηται,

τοσοῦτον, ὥστε καὶ μοὶ ὑπεσχέθησαν
νὰ ἐπανεέλθουν τάχιστα. Περίμεινε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

ᾠ! πόσας, πόσας σοὶ ὀφείλω χάριτας!

ΕΡΜΗΣ

Ὑπάρχει ὅμως σκόπελος, καὶ πρόσεχε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Σκόπελος; Ποῖος, ἐννοεῖς;

ΕΡΜΗΣ (δεικνύων τὸν Δία)

Αὐτὸς ἐκεῖ.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Πῶς; οὗτος εἶναι σκόπελος;

ΕΡΜΗΣ

Εἶν' ἐραστής

καὶ πλούσιος. Σοὶ λέγω πρόσεχε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Καλῶς.

ΕΡΜΗΣ

Νὰ τὸν συστήσω εἰς τὴν Κούλαν χρεωστῶ,
ἀρχαῖον φίλον. Σὺ δὲ πρόσεχε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Καλῶς. (Ἀποσύρεται.)

ΨΑΡΟΥΔΗΣ καὶ ΚΟΥΛΑ εἰσέρχονται.

ΖΕΥΣ (βλέπων αὐτοὺς εἰσερχομένους, ἐγείρεται καὶ πλησιάζει εἰς τὸν
Ἑρμῆν, πρὸς ὃν ἰδίως)

Ἰδοῦ, ἰδοῦ την. ᾠ ἀφάτου καλλονῆς!

Θὰ μὲ συστήσης, φίλτατον Ἑρμίδιον;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (πρὸς τὴν Κούλαν ἰδίως)

Ἀνοίκειον θὰ ἦτο νὰ μὴ μείνωμεν.

Τῷ ὑπεσχέτην πῶς θὰ ἐπανεέλθωμεν.

ΚΟΥΛΑ (ἰδοῦσα τὸν Δία παρὰ τῷ Ἑρμῇ)

Ἄλλὰ νυστάζω, πάτερ, καὶ ἀπηύδῃσα.

Εἶν' ὥρα εἰς τὸν οἶκον νὰ ὑπάγωμεν.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (πλησιάζων τὸν Ἑρμῆν ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους, ἰδίως πρὸς αὐτὸν)

Ἢ Κούλα! ὦ! ἢ Κούλα! Σκοτοδινιῶ.

Θάνατον δός μοι ἢ μακαριότητα.

ΚΟΥΛΑ (ἰδοῦσα τὸν Λύγδαμιν, πρὸς τὸν πατέρα της)

Ἄν ὅμως θέλῃς, καὶ ἂν πρέπη, μένομεν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἄφ' οὗ νυστάζεις...

ΚΟΥΛΑ

Ὅχι τόσον δὰ πολύ.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἀπηυδημένη ἐὰν εἶσαι...

ΚΟΥΛΑ

Ἢμπορῶ

ν' ἀνθέξω. Ἄφ' οὗ πρέπει, ἀδιάφορον.

Θὰ μείνω, δὲν μοι μέλει.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Κόρη μου καλή!

(Πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Ὑμεῖς καὶ πάλιν! Συγκυρία εὐτυχής!

Δὲν ἤλπιζον ἀπόψε πῶς θὰ σᾶς ἰδῶ,

τόσον ἐξώρας μάλιστα.

ΕΡΜΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τὸν πονηρόν!

(Πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Εἶν' ἐδίκη μου εὐτυχία, κύριε.

Τὸν φίλον μου ἐνταῦθα περιέμενον,

ὃν ἄφετέ με νὰ συστήσω κ' εἰς ὑμᾶς.

ΖΕΥΣ (δίδων τῷ Ψαρούδῃ τὴν χεῖρα)

Πολλὴ τιμὴ μου.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Κύριε . . . Ὁ Κύριος . . .

ΕΡΜΗΣ

Ὁ Κύριος . . . (καθ' ἑαυτὸν)

Ἐδὼ δὰ τὴν ἐπάθαμεν.

(Πρὸς τὸν Ψαρούδην, διστάζων)

Ὁ . . . Κύριος . . .

ΖΕΥΣ (ταχέως παρεμβαίνων)

Κρονίδης. Τὸ ἐπάγγελμα . . .

(Διακόπτεται διστάζων καὶ ἀποβλέπων πρὸς τὸν Ἑρμῆν.)

ΕΡΜΗΣ (διακόπτων αὐτὸν)

Ὁμογενής.

ΖΕΥΣ (μετ' ἐκπλήξεως)

Ὁμογε . . . Ναὶ, ὁμογενής.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Μεγάλως χαίρω, ταύτην τὴν τιμὴν λαβὼν

τὸ ἔξοχόν σας νὰ γνωρίσω πρόσωπον.

Εἰς τὰς Ἀθήνας κατὰ πρῶτον ἔρχεσθε;

Βεβαίως ὑποθέσεις σᾶς ἐκάλεσαν.

ΕΡΜΗΣ

Σᾶς εἶπον ἐκ δευτέρου ὅτι ἔρχεται

ὁ κύριος, καὶ ὅτι εἰς τὴν πρώτην του

ἐπιδημίαν, παρὰ τὸ Ὀλύμπιον

μακρόθεν ὑμᾶς εἶδε καὶ τὴν κόρην σας.

ΖΕΥΣ

Ναὶ, ὅλα εἶναι ὡς τὰ λέγει. Ἔρχομαι

δι' ὑποθέσεις, ἦ, εἰλικρινέστερον,

μία καὶ μόνη μ' ἔφερεν ὑπόθεσις

σπουδαιοτάτη, καὶ πρωτίστη δι' ἐμέ,
καὶ ἥτις ἐξαρτᾶται ἐξ ὑμῶν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἐμοῦ;

ΖΕΥΣ

Τῆς θυγατρὸς σας εἶδα ἀκτινοβολοῦν
ὥς ἥλιον τὸ κάλλος τὸ ἐξαίσιον,
κ' εἰς ἀρμονίαν ἐνταθείσας ἔρωτος
ῥησθάνθην ὅλας τῆς ψυχῆς μου τὰς χορδὰς,
καὶ πρὸ ποδῶν τῆς ν' ἀποθέσω ἔρχομαι
τὴν εὐτυχίαν πᾶσαν καὶ τὸν πλοῦτόν μου.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (ιδίως πρὸς τὴν Κούλαν)

Τὸν πλοῦτόν του, ἀκόμη καὶ τὸν πλοῦτόν του.

Ἀκούεις, κόρη, τὴν τιμῶσαν προσφοράν;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (ιδίως πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

ὦ! μέχρι ποῦ προβαίνει βλέπεις, ἤκουσας.

Καὶ μίαν λέξιν δι' ἐμέ δὲν θὰ εἰπῇς;

Καιρός· ἢ τώρα ἢ ποτέ.

ΕΡΜΗΣ (πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Τὸν Κύριον

νὰ σᾶς συστήσω εἶναι ἴσως περιττόν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Περιττόν εἶναι, περιττόν.

ΚΟΥΛΑ

Γνωρίζομεν

τὸν Κύριον.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Δὲν εἶπε ποτέ ἄλλοτε

πῶς μὲ γνωρίζει. ὦ ἐλπίς, χρυσῇ ἐλπίς,

ἀκτίς σου θεία ἐπ' ἐμέ κατέρχεται.

(Πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Καὶ εἰς ἐμὲ ὁμοίως ἐπιτρέψατε,
παρακαλῶ...

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Τὴν ῥάχιν σας νὰ τρέψετε
παρακαλῶ.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ν' ἀκούσης μόνον σοὶ ζητῶ,
καὶ μίαν λέξιν θὰ σ' εἰπῶ.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Νὰ σὲ εἰπῇ
παππᾶς 'ς τ' αὐτὶ καὶ διάκος 'ς τὸ κεφάλι σου.
Καιρὸν δὲν ἔχω. Ὑπαγε τὸν δρόμον σου.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Ἀκούεις πόσον μ' ἀδικεῖ. Βοήθησον.

ΕΡΜΗΣ (πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Ἀπότομος, ὦ φίλε, εἶσαι πρὸς αὐτόν.
Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον οὐδὲ δίκαιον.

Τί τὸν κωλύεις; Ἄφες νὰ εἰπῇ, κ' ἰδῇ
τί θέλων καὶ προτείνων ἦλθε, καὶ αὐτὸς
προγαμιαίαν ποίαν φέρει δωρεάν.

Τί κινδυνεύεις; Μήπως μέχρι τέλους σὴ
ἡ ἐκλογὴ δὲν εἶναι κ' ἡ ἀπόφασις!

(Πρὸς τὸν Δία κατ' ἰδίαν)

Ἄφες, ἄς φέρῃ τὴν χωλὴν κιθάραν του,
καὶ τῶν νυχτίων κώμων του τοὺς γογγυσμούς,
καὶ τὸν τετρυπημένον ἐπενδύτην του.

Ὅταν ἰδοῦν τί φέρεις, λογιζόμεθα.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (πρὸς τὴν Κούραν)

Τί λέγεις; Θέλεις καὶ αὐτοῦ ν' ἀκούσωμεν

τοὺς λόγους, κόρη; Τί νομίζεις;

ΚΟΥΛΑ

Τί ἐγὼ

νομίζω πάτερ; Δὲν νομίζω τίποτε.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

"Α! δὲν νομίζεις τίποτε; 'Αλλ' ἤξευρε,
φιλτάτῃ κόρῃ, πῶς ἐγὼ δὲν πρόκειται
νὰ λάβω ἄνδρα· σὺ νὰ λάβῃς πρόκειται.
Λοιπὸν εἰπέ μοι ἐὰν θέλῃς καὶ αὐτὸς
νὰ ὁμιλήσῃ. Σ' ἐρωτῶ, ἄπαξ, δις, τρίς.

ΚΟΥΛΑ

"Ας ὁμιλήσῃ, πάτερ, ἐὰν δίκαιον
σὺ τὸ εὐρίσκῃς. Δὲν ἐνδιαφέρομαι.

"Αλλως ἠξεύρω ὅ,τι ἔχει νὰ εἰπῇ
ὁ Κύριος, καὶ ἴσως τὸν ἀπήλλαττον
τῆς ῥητορείας, ἂν ἐγὼ τὰ ἔλεγον.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Τί προϋτιθέμεν νὰ εἰπῶ ἠξεύρετε;

ΚΟΥΛΑ

"Ο,τι εἰς ὅλας λέγετε καὶ ψάλλετε
ὅσ' εὐρεθῶσιν εἰς τὸν δρόμον σας. Αὐτῶν
ὄντα δὲν εἶδατ' ἐντελέστερα ποτὲ,
οὐδὲ τοιαῦτα τρέφει θαύματα ἢ γῆ,
οὐδ' εἶναι ὅμοιά των εἰς τὸν οὐρανόν·
οὐδ' ἄλλου ἀνεφλέχθη ἡ ψυχὴ ποτὲ
ὑπὸ τοιαύτης ἔρωτος πυρκαϊᾶς.
Αὐτὰ εἰς πᾶσαν νέαν ἀπευθύνετε
δι' ἐγκυκλίων λόγων σας οἱ ποιηταί.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

"Ολοι;

ΚΟΥΛΑ

"Αν ὄχι ὅλοι, ὅμως σεῖς.

ΖΕΥΣ

Καλὰ

τῷ εἶπεν. Εἶδες μετὰ πόσης χάριτος
τῷ εἶπε «σύρε πέρα;»

ΕΡΜΗΣ

Τὸ θαρρεῖς;

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Δεινὴν

κατηγορίαν κατ' ἐμοῦ τοξεύετε.
Πρὸς ὑμᾶς οὕτω τίς μ' ἐσυκοφάντησε;

ΚΟΥΛΑ

Ἐγὼ ἂν ἀπατῶμαι, κόρη εὐπείστος
καὶ οἰκουροῦσα, ἀλλ' ὄξυδερκέστερος
εἶν' ὁ πατήρ μου.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

"Οστις μὲ ἠδίκησεν.

ΚΟΥΛΑ

Εἰς αὐτὸν μάτην θέλετε νὰ κρύψητε
τὸ τί φρονεῖτε καὶ τὸ πῶς αἰσθάνεσθε.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Δι' ἀδιαφορίας καὶ ψυχρότητος,
ἢ ἄλλους προτιμῶσα ἢ μισοῦσά με
ὥς τολμητίαν νὰ μὲ τιμωρήσητε,
ὥς ἄραντα τὸ βλέμμα ὑπὲρ ἐμαυτὸν,
καὶ ἀρνούμενη νὰ μὲ θανατώσητε,
εἶναι, Κυρία, πληρὴς σας δικαίωμα.
Πλὴν τίς ἀνάγκη καὶ πληγὰς νὰ φέρητε
ἀδίκου εἰρωνίας εἰς τὸ θυμὰ σας;

ὦ! εἴθε εἶχον ἦν μοι ἀποδίδετε
καρδίας εὐστροφίαν! Θεν' ἀπέσειον
τὴν δυσapάλλακτόν μου χρυσὴν ἄλυσιν,
θ' ἀπέβαλλον τὸν γῦπα, ὅστις φλογεροὺς
τοὺς ὄνυχας ἐμπήγει εἰς τὰ σπλάγχνα μου.

Ὅχι, δὲν καίω τὸ αὐτὸ θυμίαμα
εἰς ὅλας ἢ εἰς ἄλλας. Σήμερον τολμῶ
νὰ τὸ ἐκφράσω πρῶτον, ἄδειαν λαβών.
Διὰ σὲ μόνον, μόνον εἰς τὸν σὸν βωμὸν
αὐτ' ἡ καρδιά καί' εἰς ὀλοκαύτωμα.
Μακρὰ μοι εἶναι ἔρημος ἡ ἄλλη γῆ,
καὶ ὅπου σὺ δὲν εἶσαι, ἄχαρι κενὸν
τὸ πᾶν, καὶ πένθος ἡ ζωὴ μου.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Τὰ τὰ τά.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Παράφρων δὲν ἐπλάσθην, οὐδὲ ἄμοιρος
κοινοῦ νοός, καὶ ὅμως παρεφρόνησα.
Καρπὸν γενναῖον τῶν σπουδῶν συνέλεξα,
ἀλλὰ ματαίως σήπεται ἀμεληθεὶς,
καὶ δαπανῶ τὰς ὥρας τὰς νυκτερινὰς
ἄνω καὶ κάτω, ὡς ψυχὴ νυκτοπλανῆς,
πρὸ τῆς κλειστῆς σου θύρας, ψάλλων ἄφρονα.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ἰδοὺ ἡ πρώτη λέξις ποῦ ἐξέφυγε
τοῦ στόματός του φρόνιμος καὶ ἀληθής.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

Ἀνάξιος πῶς εἶμαι τῆς ἀγάπης σας
τὸ ἐννοῶ, καὶ παύω ἀξιῶν αὐτήν,
οὐδ' ἀπαιτῶ ἂν πάσχω νὰ φροντίζητε.

Στερήσατέ με τῆς ζωῆς, ἂν θέλητε,
πλὴν μὴ τοῦ τελευταίου, μόνου ἀγαθοῦ,
τοῦ πλούτου ὃν θὰ λάβω εἰς τὸν τάφον μου,
τῆς ὑπολήψεώς σας. Ταύτην ἀπαιτῶ.

ΚΟΥΛΑ

Ἡ γλῶσσά σας πῶς πνέει εἰλικρίνειαν
ἀναγνωρίζω, καὶ συγγνώμην σᾶς ζητῶ
διὰ τὰς λέξεις τὰς ἀπερισκέπτους μου.
Εἰλικρινῇ δεχθῆτε τὴν μετάνοιαν.

ΛΥΤΑΛΜΙΣ

ὦ! ὑπερβαίνει πᾶσαν προσδοκίαν μου
ὁ λόγος σας. Μὲ φέρ' εἰς τὰ Ἠλύσια.

ΖΕΥΣ

(Πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Πόθεν γνωρίζει οὗτος τὰ Ἠλύσια;

ΕΡΜΗΣ

Τὰ ἤκουσε πολλάκις εἰς ποιητικούς
ἀγῶνας ἀντηχοῦντα.

ΖΕΥΣ

Ἐχεις δίκαιον.

ΛΥΤΑΛΜΙΣ (πρὸς τὴν Κούλαν)

Μὲ κατανύγει ἡ ἐμπιστοσύνη σου.
Οὐράνιον τὸ δῶρον. Ὡς ἀντίδωρον
δέξαι καρδίαν καθαρὰν καὶ φλέγουσαν
διὰ σέ μόνην, διὰ σέ αἰέποτε.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Νομίζω ἐθαρρύνθης, φίλε, καὶ πηδᾶς
ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα. Εἶπες ἀρχετὰ.

ΖΕΥΣ

Ὁ Κύριος δὲν εἶναι λόγων φειδωλός.

Δικαίωμα του εἶναι νὰ τοὺς σπαταλᾷ.

Μὴ τῷ φθονῇτε. Εἶν' ὁ μόνος πλοῦτός του.

(Πρὸς τὴν Κούλαν)

Εἰσὶν ἀλλοίας φύσεως οἱ θησαυροὶ
 ὧν σοὶ προσάγων ἔρχομαι τὴν ἀπαρχήν,
 τῶν σῶν λαμπρῶν χαρίτων ἀξιώτεροι.
 Σοὶ φέρω ὅχι ὅσον κρύπτει ἄργυρον
 εἰς στείρας φλέβας τὸ ἀρχαῖον Λαύριον
 ἀλλὰ χρυσὸν ὅποιον εἰς τὸ ρεῦμά των
 οἱ τῆς Καλλιφορνίας σύρουν Πακτωλοὶ,
 καὶ τῆς Γολκόνδης κρύπτουσιν αἱ φάραγκες.
 Πτωχοὶ εἰσὶν ἐμπρὸς μου Κροῖσος καὶ Ῥοτσὶλδ.
 Τοῦ συρμοῦ κόσμος ἂν σοὶ εἶν' εὐάρεστος,
 τοῦ κάλλους σου θ' αὐξήσῃ τὴν εὐπρέπειαν
 φθονητὸς πλοῦτος ἐνδυμασιῶν τοῦ Βόρθ¹.
 διάχρυσοι χιτῶνες ὀλοσηρικοὶ,
 καὶ πέπλοι ὡς ἀράχνης ἀτμούφαντοι
 τὰ μέλη σου τ' ἀφρώδη θὰ καλύπτωσι·
 ἀδάμαντες θὰ στίλβωσ' εἰς τὴν κόμην σου
 ὡς οἱ ἀστέρες διὰ τῶν χρυσῶν νεφῶν,
 πλεκόμεν' εἰς ἀκτίνων διαδήματα,
 καὶ εἰς τ' ὥραῖον στῆθός σου θ' ἀστράπτωσιν,
 ὡς ἄνθ' εἰς τὴν χιόνα, λίθοι τιμαλφεῖς·
 τῆς δὲ στολῆς σου τὴν μεγαλοπρέπειαν
 θενὰ φθονοῦν τοῦ κόσμου αἱ βασιλίσσαι
 τοῦ ὀλοκλήρου ὡς καὶ τοῦ ἡμίσεως².

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Κόρη μου, κόρη, ἤκουσας, τὰ ἤκουσας;

¹ Περίπυστος ῥάπτῃς γυναικεῖων ἐνδυμασιῶν ἐν Παρίσις.

² Περιττὸν νὰ σχολιάσωμεν τί ἐστὶν ἡμῖς κόσμος *demi monde*.

ΚΟΥΛΑ

Μοὶ παριστᾷ εἰκόνα, πάτερ, μαγικήν.

ΖΕΥΣ

Θὰ κατοικήσης μέλαθρα ὑψίδομα,
 στίλβοντ' ἀργύρου καὶ κυάνου καὶ χρυσοῦ·
 θενὰ σὲ περιέπη ὄχλος οἰκετῶν,
 καὶ ἵπποι βαθυχαῖται, Ἀραβογενεῖς,
 τὸ εὐπρεπές σου τέθριππον θὰ σύρῳσιν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (σφίγγων τὴν χεῖρα τοῦ Ἑρμοῦ)
 ὦ! δέξαι φόρον τῆς εὐγνωμοσύνης μου.

ΖΕΥΣ

Ταῦτα σοὶ φέρει τ' ἀγαθὰ ὁ ἔρως μου·
 τοιαύτην εὐτυχίαν ἐπαγγέλλεται.
 Εἰπέ ἂν κρίνης ἰσοστάθμους πρὸς αὐτὴν
 τῶν φρούδων αἰσθημάτων τοὺς μινυρισμούς,
 ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἄλλη πλὴν αὐτῆς εἰπέ.
 Τί πρὸς τὴν πρότασίν μου λέγεις;

ΚΟΥΛΑ

Μὲ τιμᾷ,

πλὴν....

ΖΕΥΣ

Τί; διστάζεις;

ΚΟΥΛΑ

Δὲν ἄρνούμαι, μ' ἐκθαμβοῖ,
 πλὴν τῆς καρδίας μοὶ διδάσκουσ' οἱ παλμοὶ
 πῶς πλοῦτος κ' εὐτυχία διαφέρουσι.

ΖΕΥΣ

Δὲν εἶν' ὁ πλοῦτος εὐτυχία, σύμφημι,
 ἀλλ' ἡ χρυσῇ της εἶναι γέφυρα, ἡ κλείς
 πρὸς πᾶσαν τέρψιν καὶ πρὸς πᾶσαν ἡδονήν,

ἐξ ὧν ἡ εὐτυχία διαπλέκεται.

Ὅταν αὐτὸν σοὶ δίδω, δίδω ἐνταύτῳ
τὰς ἀπολαύσεις πάσας, αἵτινες εἰσὶ
τῆς ζωῆς τέρμα καὶ σκοπὸς τῆς τελειότητος.

ΚΟΥΛΑ

Τὰς ἀπολαύσεις σκοπὸν λέγεις τῆς ζωῆς ;

ΖΕΥΣ

Πρὸς ποῖον ἄλλον πόθοι ἐνεσπάρησαν
εἰς τὰς καρδίας, καὶ ὥξύνθ' ἡ αἰσθησις ;
Πρὸς τί ἀπλοῖ ἀγκάλην τρυφηλὴν ἡ γῆ,
καὶ πλήρης κάλλους μειδιᾷ ὁ οὐρανός ;
Εἶν' εὐτυχία ἡ ζωὴ, καὶ εἰς τρυφήν
καλεῖ ἡ φύσις. Ὁ ἀγεύστως ἡδονῶν
βιώσας, μάτην τὴν ζωὴν διέτρεξε,
καὶ φθάνει ἔπου σβύννονται αἱ ἡδοναί,
καὶ ἔπου σβύννει καὶ αὐτός, εἰς τὸ μηδέν.

ΚΟΥΛΑ

Ν' ἀντιπαλαίσω πρὸς ὑμᾶς δὲν δύναμαι.
Ἐμοῦ ἀρχαιοτέραν πειρὰν ἔχετε.
Τὸν νοῦν νικᾶτε καὶ τὴν φαντασίαν μου,
ἀλλ' ἡ καρδία ἐξανίσταται ἐντός,
καὶ ἄλλην γλῶσσαν ὁμιλεῖ. Ἐπὶ τὴν γῆν
τῆς εὐτυχίας μόνη πίπτει ἡ σκιά,
τὸ ἄνθος τῆς δὲ θάλλει εἰς τὸν οὐρανόν,
ἔπου εἰς στέψιν φύεται τῆς ἀρετῆς.

ΖΕΥΣ

Κωφεύ' εἰς πόθους ἡ ψυχὴ σου ἐντελῶς ;

ΚΟΥΛΑ

Ἐντός μας πόθοι γήϊνοι φωλεύουσιν,
ἀλλ' ἀνατέλλει εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς,

ὥς ὁ τὰ ἄστρα ἀφανίζων ἥλιος,
 ἕτερος πόθος, πάντων φλογερώτερος,
 ἀπὸ τῆς ὕλης, ἀπὸ τῶν τελμάτων της
 τὰς πτέρυγας ἀνοίγων πρὸς τὸν οὐρανόν.
 Αὐτὸς μᾶς λέγει ὅτ' ἡ γῆ πολύχαρις
 διεκοσμήθη, ὅτι τὸ στερέωμα
 ὑπὲρ ἡμᾶς ἠπλώθη, θαῦμ' ἀπέραντον,
 ἵνα ἡ ὄψις τῶν θαυμάτων τὰς ψυχὰς
 εἰς τῶν θαυμάτων τὸν πατέρ' ἀναπτερῇ.

ΖΕΥΣ

Μέχρις οὐ φθάσῃ ἡ πολύκλαυστος στιγμή
 καθ' ἣν θὰ ἐνθυμῆσαι μετὰ κοπετῶν
 ὅτι ζωὴν πλασθεῖσαν διὰ τὴν χαρὰν
 εἰς φρούδας θεωρίας διαβρίψασα,
 θὰ κεῖσαι μετ' ὀλίγον, ἀνεπίδεκτος
 ἡδονῆς, πόθου καὶ χαρᾶς, χοῦς εἰς τὸν χοῦν.

ΚΟΥΛΑ

Οὐχί. Ὁ πόθος μοι προλέγει ὁ αὐτὸς
 ὅτι τὸν χοῦν ὁπότε ρίψω εἰς τὸν χοῦν,
 εἰς τὸ μηδὲν, ὡς εἶπας, δὲν θενὰ σβεσθῶ,
 καὶ κουφοτέρα θ' ἀποπτῶ πρὸς τὴν πηγὴν
 ἀφθάρτων κ' αἰωνίων ἀπολαύσεων.
 Τὸ κράτος τοῦ θανάτου θριαμβεύουσα,
 φεύγουσα θραύει ἡ ἀθάνατος ψυχή.

ΖΕΥΣ (πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Τῆς κορασίδος ταύτης δὲν ἡξεύρω πῶς
 ἡ στωμυλία θορυβεῖ τὴν φρένα μου.

ΕΡΜΗΣ

Ἔχει τὴν γλῶσσαν ἱκανῶς εὐκίνητον.
 Ἐξ ὅσων λέγει φαίνεται σχισματική.

ΖΕΥΣ

Πρόδηλον ὅτι δὲν πιστεύει εἰς ἡμᾶς.

ΕΡΜΗΣ

Οὐχί. Πιστεύει εἰς τοὺς διαδόχους μας,
καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει τῶν πολλῶν
οἵτινες εἰς κἀνένα δὲν πιστεύουσι.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Κόρη μου, ἄφες τὰς στομφώδεις λέξεις σου.
Δὲν εἶναι τώρα ὥρα κατηχήσεως.
Καταλαμβάνω ἐξ αἰδοῦς πῶς σιωπᾷς·
ἀλλ' ἂν τὴν πατρικὴν μου θέλῃς ἄδειαν,
τὴν ἔχεις πλήρη, νὰ δεχθῇς τὸν κύριον,
ὅστις σοὶ τείνει χεῖρα πλήρη ἀγαθῶν.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

ὦ κόρ', εἰς ἣν λατρείαν τρέφω ἱερὰν,
ἐπίτρεψόν μοι εἰς τῶν αἰσθημάτων σου
τὸ ὕψος νὰ προσφέρω φόρον θαυμασμοῦ.
Δὲν κλίνεις γόνυ εἰς τὸν μόσχον τὸν χρυσοῦν,
καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν εἰς ἣν ἄγγελοι
ἐνδαιτῶνται, αἶρεις τὴν διάνοιαν.
Ναί, ἐκ τοῦ πλούτου εὐτυχία δὲν ἀνθεῖ.
Εὐγενεστέραν ἔχει ρίζαν. Τρέφεται
εἰς τῆς καρδίας τοὺς μυχοὺς, ποτίζεται
ὑπὸ δακρύων συμπαθείας, καὶ λαμπρὰ
βλαστάνει, ὡς τὴν θάλπη ἔρωτος ἀκτίς.
Ἀναποσπᾶστος, δύο ἀγαπώμενοι
ἑμοῦ τὸν βίον νὰ διαπορεύωνται
τὴν χεῖρα εἰς τὴν χεῖρα, κ' ἐναρμόνιον
διπλοῦν νὰ ψάλλῃ μέλος ἡ καρδιά των,
τοῦ παραδείσου μελωδίαν, κ' ὑπαρξιν

ὁμοῦ οἱ δύο μίαν ν' ἀπαρτίζωσι,
κοινήν τὴν λύπην ἔχοντες καὶ τὴν χαρὰν,
καὶ, τέλος, τοῦ θανάτου ἡ φιλία χεῖρ
νὰ τοὺς ἐνώσῃ εἰς αἰωνιότητα,
ἰδοὺ τῆς εὐτυχίας τὸ κορύφωμα.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ὡς δι' αὐτὸ, τί λόγος; Τὸ κορύφωμα
αὐτὸ τῆς εὐτυχίας, θάνατον κοινόν,
λιμοκτονίας θάνατον ποιητικόν
νὰ ἐπιτύχῃ εἶναι ὑπερβέβαιος
ὅστις ὡς μόνον πλοῦτον τὰ αἰσθήματα,
ὡς μόνον ἔχει πορισμὸν τὴν ποίησιν,
καὶ πᾶσαν νύκτα τὸ κενὸν θυλάκιον
καὶ τὴν κενὴν του περιφέρει κεφαλὴν,
κ' εἰς τ' ἄστρα ψάλλει, κ' ὑπὸ τὰ παράθυρα,
ἐν ᾧ ὁ στόμαχός του παίζει ταμπουράν.
Ὁ νοῦς σου, φίλτατέ μου, ἔκαμε πτερὰ,
καὶ λησμονεῖς πῶς ἴσως χρειάν καὶ τροφῆς
ἡ μέλλουσά σου ἔχει οἰκογένεια.
Τρώγει ἀέρα ὅστις ἀεροβατεῖ.
Θὰ σ' ἔχω χάριν, ὅταν ἔλθῃ τρυφερά
ἡ σύζυγός σου, καὶ σοὶ λέγῃ, «Φίλτατε,
τὸν πῖλον τοῦτον δός μοι, καὶ τὸ ἔνδυμα,
καὶ τὸν μανδύαν· εἶναι τώρα τοῦ συρμοῦ.»
σὺ νὰ τῇ ψάλλῃς στίχους εἰς ἀπόκρισιν.
Καὶ σὺ ὅσάκις θὰ τῇ λέγῃς «σ' ἀγαπῶ»,
«τρία πουλάκια» θὰ σοὶ ἀποκρίνεται,
καὶ δὲν ἤξεύρω τί ὡς τέλους θὰ συμβῇ.

ΚΟΥΛΑ

Μὴ τὴν γυναῖκα οὕτω, πάτερ, ἀδικῇς.

Φιλόκοσμον τὴν λέγεις καὶ φιλάρεσκον,
καὶ ἴσως εἶναι. Ὅμως τῆς καρδίας της
ἡ ἔξω αὕτη εἶναι ἐπιφάνεια,
ἐντὸς δὲ στέγει τὸν στιλπνὸν ἀδάμαντα
πιστῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως.

Πᾶν ὅ,τι λάμπει τὴν ἐλκύει, τέρπεται
εἰς ἐπιδείξεις καὶ εἰς πολυτέλειαν·
ἀγαλλομένη ὅμως πᾶσαν στέρησιν,
τὸν ξηρὸν ἄρτον, τὴν καλύβην δέχεται,
ἣν ἀγιάζει ἔρωτος μειδίαμα.

Μεριζομένη θλίψις εἶναι ἡδονή,
καὶ ἡ θυσία ὑπὲρ ὧν τις ἀγαπᾷ
εἰς γυναικὸς καρδίαν εἶν' ἀπόλαυσις.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

ὦ! οὕτω θὰ ὠμίλουν, θὰ ἡσθάνοντο
ἡγιασμένα πνεύματα τῶν οὐρανῶν.
Ἄλλ' ὅχι, τοῦτον τῆς αὐταπαρνήσεως
ποτὲ δὲν θ' ἀπαιτήσω τὸν ἡρώϊσμόν.
Δὲν ἔχω πλοῦτον νὰ προσφέρω ὑβριστήν·
ἀλλ' ὅσῃν εἰς τὸ σῶμα, ὅσῃν εἰς τὸν νοῦν
ἡ μήτηρ φύσις μοι παρέσχε δύναμιν,
πᾶσαν πνοήν μου, στιγμὴν πᾶσαν τῆς ζωῆς
θὰ δαπανῶ τὸν τεῦθεν εἰς διηνεκῇ
ἐμοὶ καὶ ἄλλοις χρήσιμον ἐνέργειαν.
Ἄργον ἐνταῦθα δικηγόρου δίπλωμα
ἐπὶ τοῦ κόλπου περιφέρω, τοὺς παλμοὺς
τοῦ βαρυπόνου στήθους μου ἀνταναχλοῦν.
Δι' αὐτοῦ θέλω, εἰς τὸν στρόβιλον ρίφθεις
τῆς κοινωνίας, παλαιστῆς ἀκάματος,
τὴν ὑπαρξίν μου κατακτήσει, καὶ αὐτὴν

ἀφοσιώσει πᾶσαν εἰς τὴν φίλην μου.
 Ἄπελπισίας σκώληξ μὲ κατέτρωγε,
 κ' ἐφυλοῖρρόει μαρανθείς ὁ βίος μου.
 Θάλλουσ' ἀκτὶς ἂν λάμψη ἐπ' αὐτὸν χαρᾶς,
 καρπῶν γενναίων θεὰ φέρη βλάστησιν.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Εὖγε, γεννάδα. Τώρα λέγεις γνωστικά.
 Ἦλθεν ὁ νοῦς σου πάλιν εἰς τὸν τόπον του.
 Ἐργάζου, φίλε. Τοῦτο θέλει ὁ Θεός·
 καὶ ἐν ἰδρώτι ζῆθι τοῦ μετώπου σου.
 Αὐτὸ σὲ σώζει, καὶ συγχρόνως σὲ τιμᾷ.
 Ἄλλὰ τὴν χεῖρα νὰ ἐκτείνῃς μὴ ζητῆς
 ἔπου δὲν φθάνει. Τὸ σταφύλ' εἶναι ξυνόν·
 καταλαμβάνεις; Ὅλ' εἰς ἓνα λέβητα,
 βλέπεις, δὲν βράζουν. Διαφέρουν ἄνθρωποι
 καὶ περιστάσεις· ἄλλο χῶμα γίνεται
 τοῦ μαγειρείου εὐτελὲς τηγάνιον,
 καὶ ἄλλο τῆς Τανάγρας ἀγαλμάτιον.
 Ἄλλ' εἰς τοῦ βίου τὸν πυθμένα σύρονται,
 ἐναγωνίως τὴν ὁδὸν των τέμνοντες,
 ἄλλοι ἀνέτως εἰς τὰς ἀκρωρείας του
 τοὺς λαμπροτέρους τῶν καρπῶν του δρέπουσιν.
 Ὅρυττε, νέε, ὡς ἡ τύχη σ' ἔταξε,
 καὶ θήλαζε τῆς μοίρας τὸν ξηρὸν μαστὸν,
 καὶ ἄφες ἄλλους νὰ πετῶσ' εἰς κορυφὰς
 τοὺς καλουμένους εἰς τὴν εὐωχίαν της.
 Τί λέγεις, Κούλα; Δὲν μοὶ δίδεις δίκαιον;

ΚΟΥΛΑ

Ἄλλὰ προσβάλλει κεραυνὸς τὰς κορυφάς.

ΖΕΥΣ

Μὴ κεραυνούς τρομάζης. Εἶσαι ἀσφαλῆς
στεγαζομένη ὑπὸ τὴν αἰγίδα μου.

Ὅστις εἰς χεῖρας ἔχει τὸν χρυσοῦν μοχλόν,
καὶ τῆς ἰσχύος κέκτῃται τοὺς κεραυνούς.

Ἐλθέ, καλὴ παρθένε, μετ' ἐμοῦ ἔλθε,
καὶ θὰ σ' ἀναβιβάσω ὅπου ἄλλοτε
εἰς θνητὴν κόρην δὲν ἐδόθη ν' ἀναβῇ.

Ὡς πάσας ὑπεραίρεις εἰς τὴν καλλονὴν,

οὕτω θὰ εἶσαι καὶ πασῶν ὑπέροχος

εἰς πλοῦτη καὶ εἰς δόξαν καὶ εἰς δύναμιν,

καὶ θεὰ εἶναι ἑορτὴ ὁ βίος σου,

καὶ πᾶς αὐχὴν ἐμπρός σου θεὰ κάμπτεται,

καὶ θεὰ σὲ φθονῶσιν αἱ φθονούμεναι,

καὶ, τεταπεινωμέναι αἱ ἀντίζηλοι,

πρὸς σὲ δὲν θὰ τολμῶσι ν' ἀναβλέψωσι.

Διστάζεις ἔτι;

ΚΟΥΑ

Ν' ἀναπνεύσω ἄφετε

καὶ νὰ συνέλθω. Εἰμὶ κόρη ἀσθενῆς.

Εἴμεθα κοῦφα πλάσματα, κ' εὐάλωτος

ἡμῶν ἡ φύσις εἰς τὸ φῶς τὸ καῖόν μας.

Τοσαύτη λάμψις θορυβεῖ τὸ βλέμμα μου,

καὶ εἰς τοιαῦτα ὕψη σκοτοδιनिῶ.

Δὲν ἀποκρύπτω πῶς οἱ λόγοι σας χορδὰς

κινοῦσιν εὐαισθήτους εἰς τὸ στῆθός μου.

Ἄλλ' αὐτῶν μία, ἐμβριθὴς καὶ μύχιος,

παρατονοῦσα, ψάλλει μέλος ἕτερον.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Καλὰ, καλὰ. Μᾶς φθάνουν τὰ καμώματα.

Φιλόσοφος πῶς εἶσαι, τὸ ἠξεύρομεν.

(Πρὸς τὸν Δία)

Λοιπὸν ὀρίσ τε, Κύριέ μου, Κύριε . . .

Κρονίδη· ὄχι;

ΖΕΥΣ

Ναῖσκε.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Καλοῖρίζικα!

Τὴν χεῖρα δώσατέ τη, ἂν ὀρίζητε,
καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἅς ὑπάγωμεν.

ΖΕΥΣ

Τὴν ἐκκλησίαν; Πῶς; ποῦ; πῶς; τί εἶπατε;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Τὴν ἐκκλησίαν εἶπα.

ΖΕΥΣ

Τί; καὶ διατί

τὴν ἐκκλησίαν;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Πῶς; ἐκεῖ τὰ στέφανα
τὰ νυμφικὰ ἀμέσως νὰ φορέσητε.

ΑΥΓΑΜΙΣ

*Α Κούλα, Κούλα, Κούλα! Φεῦ! ὦ Ζεῦ! ὦ φεῦ!

ΖΕΥΣ

Τὰ στέφανα, βεβαίως. Ὅμως διατί
τὴν ἐκκλησίαν; Τίς τὸ λέγει; ἀλλ' ἐγὼ
δὲν θέλω ἐκκλησίαν, ὄχι, παντελῶς.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

*Αν προτιμᾷς, ἅς εἶναι εἰς τὸν οἶκόν μου.
Εἰς τὴν διάθεσίν σου εἶν' ὀλόκληρος·
ἐκεῖ τὸν ἱερέα φέρω κ' εὐλογεῖ.

ΖΕΥΣ

Οἱ ἱερεῖς ἄς λείψουν. Ἀπ' ἐμοῦ μακρὰν
αἱ ἐκκλησίαι καὶ οἱ μαυροκόρακες.
Δὲν θέλω οὔτε, οὔτε καὶ νὰ τοὺς ἰδῶ.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (πρὸς τὴν Κούλαν)

Ἀκούεις ταῦτα καὶ διστάζεις; ὦ! ἐλθέ·
εἰς τὴν μητέρα ἐκκλησίαν ἄφες με
νὰ σ' ὁδηγήσω, ν' ἀγιάσῃ τὸν δεσμὸν
καρδιῶν δύο, αἵτινες ἐπλάσθησαν
διὰ νὰ εἶναι μία. Σκωληκόβρωτος
τῆς εὐτυχίας εἶν' ἡ ρίζ', ἂν φύηται
εἰς μὴ ἡγιασμένον ἔδαφος. Καρπούς
παράγει σεσηπότας. ὦ! ἐλθέ, ἐλθέ!

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Πλὴν, Κύριε Κρονίδη, δὲν σᾶς ἐννοῶ.
Ἐπιζητεῖτε σύζυγον τὴν κόρην μου·
ἐγὼ προθύμως σᾶς τὴν δίδω· καὶ αὐτὴ
δὲν λέγει ὄχι, ὅπερ ἔστι, λέγει ναί·
ἀλλ' οὐδ' ἡ ἐκκλησία σᾶς εὐχαριστεῖ,
οὐδὲ κατ' οἶκον θέλετε στεφάνωσιν.
Τότε εἰπέτε τὸ λοιπὸν τί θέλετε;
διότι ὅλως περιττὸν νὰ σᾶς εἰπῶ
πῶς δὲν ὑπάρχει τρίτος τρόπος πλὴν αὐτῶν
ὅπως ὁ γάμος τελεσθῇ ὁ ποθητός.

ΖΕΥΣ

Πῶς; Δὲν ὑπάρχει; Εἴσθε βέβαιος;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Κἀνείς.

ΖΕΥΣ

Ἀλλὰ νομίζω ἔτι... ἀλλ' ἐνόμιζον...

(Ἰδίως πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Αἰ! τῶρα σ' ἔχω χάριν, ἐφευρετικέ.

ΕΡΜΗΣ (πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Μὲ συγχωρεῖτε· ἀπαταᾶσθε, κύριε.

Πῶς δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος λέγετε;

Καί, τὸ λοιπὸν, ὁ γάμος ὁ πολιτικός. .;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Ὅριζετε; Ὁ γάμος. .;

ΕΡΜΗΣ

Ὁ πολιτικός.

Ὁ κύριος ἐνταῦθα δὲν ἀνέχεται —

τῶν νεύρων πάθος — θυμιάματος ὁσμὴν,

κ' ἡ ψαλμωδία τῷ τρυπᾷ τὸ τύμπανον,

δι' ὃ ἀπέχει τελετῶν θρησκευτικῶν.

(Πρὸς τὴν Κούλαν)

Τοῦτο, Κυρία, δὲν θὰ εἶναι πρόσκομμα
τῆς λαμπρᾶς τύχης ἣτις σᾶς προσφέρεται.

* Ἄν ἔγκυρος ὁ γάμος, ἀδιάφορος

ὁ τύπος καὶ ὁ τόπος. Εἴτε ἱερεὺς

συνδέει, εἴτε ἀρχὼν τὸν γλυκὺν δεσμὸν,

ἐπίσης εἶναι δεσμὸς φίλος καὶ γλυκὺς.

Εἰπέτε το, Κυρία, μὴ διστάζετε,

πῶς δέχεσθε τὸν γάμον τὸν πολιτικόν.

ΚΟΥΛΑ

Κινεῖται ἔτι ἡ καρδί' ἀμφίρροπος,

ὁ νοῦς διστάζει, καὶ τὸ πνεῦμ' ἀμβλυωπεῖ.

Ποῦ θέλει κλίν' ἡ πλάστιγξ ἔτι ἀγνοῶ.

Ἀλλὰ τοῦ γάμου νὰ συνάψω τὸν δεσμὸν

χωρὶς τῆς ἐκκλησίας, τοῦτο εἰς ἐμὲ

ἐξανεγείρει πάντα τὰ αἰσθήματα

ὅσ' ἀγωγῇ, παιδείᾳ ἢ παράδοσις
ἐντός μου ἀπὸ βρέφους ἐνεφύτευσαν.

ΕΡΜΗΣ

Προλήψεις τῆς νηπίας ἡλικίας σας,
ὡς θ' ἀνασπάσῃ ἤδη ὥριμος ὁ νοῦς.

(Ἰδίως πρὸς τὸν Δία)

Ἐδὼ νομίζω πῶς τὰ ἔχομεν κακῶς.
Εἴτε ἰδέα, εἴτε πρόληψις, αὐτῆς
θ' ἀποσπασθῇ δυσκόλως, καὶ χρειάζονται
ἕτερα μέτρα καὶ δραστηριώτερα.

ΖΕΥΣ (ὁμοίως πρὸς τὸν Ἑρμῆν)

Λοιπὸν ἐξεῦρε λόγους σὺ ὁ Λόγιος.

ΕΡΜΗΣ (ὁμοίως πρὸς τὸν Δία)

Ἄς δοκιμάσῃ μᾶλλον ὁ ψυχοπομπός.

(Πλησιάζει εἰς τὴν Κούλαν, καὶ ἀρχόμενος νὰ ὁμιλῇ, ἐγγίζει τὸν ὦμον αὐτῆς δι' ἄκρας τῆς ῥάβδου του, ἣτις βαθμηδὸν, φουμένων ἐκατέρωθεν δύο μικρῶν ὄψεων, μεταβάλλεται εἰς κηρύκειον. Μετὰ τοὺς πρώτους στίχους ἡ Κούλα, κεκμηκυῖα, κάθηται εἰς παρακείμενον ἐδῶλιον· ὁ δ' Ἑρμῆς ἀπαγγέλλει μονοτόνως, καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ταπεινῇ τῇ φωνῇ, καὶ ἡ Κούλα ἀποκοιμᾶται.)

ΕΡΜΗΣ

Νὰ σοὶ εἰπῶ τοῦ γάμου τοῦ πολιτικοῦ
τὴν φύσιν ἄφες καὶ τὸν λόγον καὶ σκοπὸν,
καὶ ἄμ' ἀκούσης, διδαχθεῖσα θὰ πεισθῇς.

Ὁ ἄνθρωπος τὸ πρῶτον, πλάσμα ἀσθενές,
συνῆλθε, μόνος ἑαυτῷ μὴ ἐπαρκῶν,
εἰς κοινωνίας ἀλληλοβοήθειαν.

Ἀλλὰ τῆς κοινωνίας συντελεστικὸν
στοιχεῖον εἶν' ὁ γάμος, ἡ ἐστὶν αὐτὸς
ἡ πρώτη κοινωνία. Πόλεις ἐπ' αὐτοῦ

στηρίζονται, καὶ ἔθνη ἀναφύουσιν
 ἀπὸ τῆς ρίζης ταύτης. Τίνος πρώτιστον
 ἐστὶ συμφέρον νὰ φυτοκομῇ αὐτὴν,
 εἰμὴ τῆς πολιτείας, καὶ τῶν νόμων τῆς;
 Ὁ νόμος εἶναι κόλλα τῶν κοινωνιῶν.
 Ἐκτὸς δὲ τούτου, κ' ὑφ' ἑτέραν ἔποψιν,
 συμβόλαιον τὸν γάμον δύω καρδιῶν
 ὁ συμβολαιογράφος εἰς πρωτόκολλον
 καταχωρίζει. Τούτου τί ἀπλούστερον;
 Κ' εἰς τοῦτο τί παππάδες ἐπεμβαίνουνσι;
 Τὸ βλέπετε πῶς εἶναι συνεπέστατος
 καὶ πρὸς τὴν φύσιν σύμφωνος, καὶ χρήσιμος,
 καὶ νόμιμος ὁ γάμος ὁ πολιτικός.
 Αὐτὰ τὰ ἐδιδάχθην, ἐπειδὴ κ' ἐγὼ
 τῶν πανεπιστημίων εἶμαι φοιτητής.
 Λοιπὸν πεισθῆτε εἰς τοῦ λόγου τὴν ἰσχὺν,
 καὶ μὴ ζητεῖτε ἐκκλησίας κ' ἱερεῖς.
 Ἀρχεῖ ἐν τάξει νὰ γραφῇ συμβόλαιον.
 Σιγᾶ! Τί βλέπω; Ἐκοιμήθη, Κύριοι.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Κοιμᾶται;

ΕΡΜΗΣ

Ναί, κοιμᾶται. Ἄφετε. Καλῶς.
 Ἄς κοιμηθῇ. Ὁ ὕπνος φέρει συμβουλὰς,
 καθὼς πολλοὶ φρονοῦσι. Καὶ ἡ γνώμη μου
 ἰδοὺ τίς εἶναι. (Πρὸς τὸν Ψαρούδην)

Εἶναι τὸ γραφεῖόν σας
 πλησίον;

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (δεικνύων τὴν παρακειμένην θύραν)

Εἶναι τοῦτο.

ΕΡΜΗΣ

Πῶς ; Αὐτὸ ἐδῶ ;

Λοιπὸν προτείνω νὰ εἰσέλθωμεν, κ' ἐκεῖ
νὰ γίνη κατὰ τάξιν τὸ συμβόλαιον,
τὸ ὄνομα δὲ μόνον νὰ παραλειφθῇ.

Ὅταν ἡ Κούλα ἐξυπνήσῃ, ἅς εἰπῇ
ὁποῖον θέλει νὰ προσθέσῃ ὄνομα,
καὶ οὕτως ἅπαξ παύουσιν οἱ δισταγμοί.

Ἄν τώρα ἐξυπνήσῃ, ἴσως ἀντιστῇ
εἰς σύνταξιν ἐγγράφου ὡς ἐπρότεινα,
καὶ τότε τέλος δὲν θὰ ἔχωμεν ποτέ.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

Φρονῶ τῷ ὄντι δίκαιον πῶς ἔχετε.
Ἡ δοκιμὴ ἅς γίνη. Τὰ συμβόλαια
εἰς τὴν στιγμὴν συντάττω πετακτὰ ἐγώ.

(Πρὸς τὸν Δία)

Εἰσθε τῆς γνώμης, κύριε ; Τί λέγετε ;

ΖΕΥΣ

Ἐγὼ τῆς γνώμης εἶμαι.

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (πρὸς τὸν Λύγδαμιν)

Ὅσον διὰ σέ,

νὰ σ' ἐρωτήσω περιττόν.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ

ὦ φεῦ ! ὦ Ζεῦ !

(Εἰσέρχονται πάντες εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον, ἀφίνοντες τὴν Κούλαν κοιμω-
μένην εἰς τὸ ἐδῶλιον. Ὁ Ἑρμῆς μένει τελευταῖος, καὶ τέμνει διὰ τοῦ κη-
ρυκαίου του τὸν αἶρα κατὰ διαφόρους διευθύνσεις)

ΕΡΜΗΣ

Ἀνεμώλια πλάσματα,
ἐναέρια πνεύματα,

ἔσα ζῆτε εἰς ρεύματα
 κ' εἰς τὰ χθόνια χάσματα,
 κ' εἰς κρατήρων ὑπόγεια
 φλογερὰ μέλη λούετε,
 σᾶς καλῶ, ὑπακούετε
 εἰς τ' ἀθάνατα λόγια.

Ἦδη δῆλον ποιήσατε
 ἢ τρυφή πόσον δύναται.
 Τὰς αἰσθήσεις ὀξύνετε
 καὶ τὸν νοῦν της κοιμίσσατε.

(Εἰσέρχεται ὁ Ἑρμῆς εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον. Πανταχόθεν ἐκ τοῦ βάθους
 τῆς σκηνῆς προέρχονται διάφοροι θεότητες, ψάλλουσαι)

ΧΟΡΟΣ ΘΕΩΝ

Ἴδὲ τί πολυτέλεια
 κοσμεῖ καὶ γῆν καὶ οὐρανόν.
 Τὰ πάντα εἰσὶ τέλεια,
 πηγὴ τὰ πάντα ἡδονῶν.

Ἡ τρυφηλὴ ἀγκάλη μας
 σ' ἀνοίγεται ἵνα ριφθῇς.
 Ἴδὲ, ἰδὲ τὰ κάλλη μας.
 Ἀπόλαυσον αὐτῶν εὐθύς.

Στεφάνας σοὶ προσφέρομεν
 πάσης τρυφῆς, παντὸς καλοῦ.
 Τὴν εὐτυχίαν φέρομεν.
 Μάτην ζητεῖς αὐτὴν ἀλλοῦ.

(ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΙΣ τῶν Θεῶν, μεθ' ἣν ψάλλει ὁ)

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Τὸ ἔαρ γελῶσι γλυκεῖαι ἡμέραι
καὶ μύρα ἐκπέμπουσι νύκτες χρυσαῖ.
Σκιρτῶν ἀνακράζει τὸ πᾶν περὶ σέ·
«Νῦν θάλλει τὸ ἔαρ σου. Ζῆθι καὶ χαῖρε.»

Ἡ φύσις γενναῖα προσάγει σοι στήθη.
Τὸ γάλα της εἶναι τρυφή κ' ἡδονή,
καὶ ἡ μητρικὴ της σοὶ ψάλλει φωνή·
«Τὸ νέκταρ μου ῥόφα καὶ χαῖρε καὶ ζῆθι.»

Κατόπιν τοῦ ἔαρος ἔρχεται θέρος.
Τὸ αἶσθημα ἔχε ὡς τοῦτο θερμὸν,
καὶ μὴ σέ φοβίζῃ χιῶν καὶ χειμῶν.
Χειμῶνα ποτὲ δὲν γνωρίζει ὁ ἔρωσ.

Μὴ δέχου στριφνάς διδαχὰς μεμψιμοίρους,
καὶ πέτα εἰς κήπους καλοὺς κ' εὐθαλεῖς
εἰς ἄνθος ἐξ ἄνθους καθὼς χρυσαλλίς.
Τὰ πράγματα ζήτηὶ καὶ μὴ τοὺς ὀνείρους.

Μὴ ρίπτε ματαίως τὰ δῶρα τῆς μοίρας.
Ὁ βίος ἐστὶν εὐθυμίας σειρά.
Καθὼς τὴν ἀφήσης, ἡ ὥρα περᾶ.
Τὴν ἄμπελον τρύγα πρὶν ἔλθῃ τὸ γῆρας.

(ΓΕΝΙΚΗ ΟΡΧΗΣΙΣ τῶν Θεῶν, μεθ' ἣν φάλλαι αὖθις ὁ)

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Εἰς λαμπράν εὐωχίαν καλεῖται,
 ὦ πλάσμα ἐφήμερον.
 Ἐντρύφησον σήμερον.
 Ἴσως αὔριον δὲν θενὰ εἶσαι.

Σοὶ ἐδόθ' εἰς τὴν γῆν ν' ἀπολαύσης
 πᾶν ὅ,τι ἠθέλησας.
 Ὡς τῶρ' ἂν ἡμέλησας,
 σὸν εἶν' ἔτι τὸ μέλλον. Μὴ παύσης.

Τὴν ψυχὴν δὸς εἰς ὅ,τι ἠδύνει
 κ' εἰς πᾶν τὸ ἐπέραστον.
 Θὰ εἶναι τὸ πέρας των
 ἡ μακρὰ τοῦ θανάτου δδύνη.

Εἰς τὴν ὕλην ἐντρύφα ἡ ὕλη.
 Αὐτὴ ἄμα λύεται,
 παρῆλθες, καὶ κλείεται
 εἰς μηδὲν ἡ αἰώνιος πύλη.

Τὰς ὁρμὰς εὐχαρίστει, καὶ θάλπει
 τοὺς πόθους τοῦ σώματος.
 Ὁ τάφος ἀόμματος,
 καὶ κωφαὶ καὶ βωβαὶ εἶν' αἱ κάλπαι.

(Ἡ Κούλα ἐξυπνᾷ, ἐγείρεται, ἀλλὰ βλέπει ἀμφιβόλως, καὶ ὡς ἐν ὀνείρῳ εἰσέτι πρὸς τὸν Χορὸν, ὅστις ἐκτελὼν ΓΕΝΙΚΗΝ ΟΡΧΗΣΙΝ, ἀποσύρεται πρὸς τὸ βάθος, καὶ νεύει αὐτῇ, ἐκτείνων πρὸς αὐτὴν τὰς χεῖρας. Ἡ συνοδεύουσα τὴν ὀρχήσιν μουσικὴ σιγαλὴ, καὶ ὡς ἐν ὀνείρῳ ἀκουομένη.)

ΚΟΥΛΑ (ἐν ᾧ ὁ Χορὸς ὀρχεῖται)

ᾠ! Ποῖα μέλη, συμφωνίαι τῶν σφαιρῶν
τῶν οὐρανίων, ἔπληξαν τὰ ὠτά μου,
καὶ ποῖαι ὄψεις, οἷας οἱ μακάριοι
βλέπουσι μόλις μ' ἐξεθάμβησάν! Οὐχί,
οὐχὶ τὰ ὠτα καὶ οὐχὶ τοὺς ὀφθαλμούς.
Ἦκουσε μόνον κ' εἶδεν ἡ καρδία μου.
Ἐκεῖ, — ὦ! οἱ παλμοὶ τῆς μοῖ τοῦ λέγουσιν, —
ἐκεῖ ἀρχὴ καὶ τέλος εἶναι τῆς ζωῆς.

(Πρὸς τὸν Χορὸν, πρὸς ὃν ἀποβλέπει πάντοτε μετ' ἀδεσφαίων βλεμμάτων καὶ ὡς ὀνειρώττουσα)

Λαμπρότητες τοῦ βίου, ἡδοναί, τρυφαί,
μοὶ μειδιᾶτε σεῖς καὶ μοὶ προσνεύετε.
Ἀνοίξετέ μοι τὰς ἀγκάλας σας. Εἰς σὰς
πηγάς' ἡ εὐτυχία τῆς ζωῆς αὐτῆς,
καὶ ἡ μακαριότης τῆς μετέπειτα!

(Ἀκούεται μεμακρυσμένη καὶ ἐλαφρὰ κωδωνοχρυσία, ἥτις βαθμηδὸν πολλαπλασιάζεται, πλησιάζει, καὶ γίνεται ἰσχυροτέρα. Καθ' ὅσον δ' αὕτη αὐξάνει ὁ Χορὸς ὀπισθοδρομεῖ ἔτι μᾶλλον πρὸς τὸ μετασκήνιον, καὶ περικαλύπτει αὐτὸν ὀμίχλη, ὅφ' ἣν, καθ' ὅσον πυκνοῦται, φαίνεται ἀμυδρότερος.)

ΚΟΥΛΑ

Τί ἤχος! Τί ἀκούω! Πόθεν ἔρχεται;
Κρότος κωδῶνων εἶναι τῶν ἐκκλησιῶν.
Πῶς ἀντηχεῖ ὡς τύψις συνειδήσεως!
Τῶν ὀφθαλμῶν μου πίπτει ἡ πυκνὴ ἀχλύς.
Ἰλαρὰ λάμψις ἀνατέλλει πρὸ αὐτῶν,
καὶ λύνονται τοῦ ψεύδους τὰ ἰνδάλματα.

(Ἐπαναλαμβάνεται ἡ κωδωνοκρουσία.)

Ἰδοὺ καὶ πάλιν τῶν κωδῶνων ἡ φωνή.

Ν' ἀκούσω τί μοι λέγει. — ὦ! τὴν ἐννοῶ.

(Μένει ὡς βεδυθισμένη εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν κωδῶνων. Ἐν τούτοις ἐξέρχονται τοῦ συμβολαιογράφου)

ΨΑΡΟΥΔΗΣ, ΖΕΥΣ, ΕΡΗΗΣ

ΨΑΡΟΥΔΗΣ (πρὸς τὴν Κούλαν)

Πρόσελθε, κόρη. Σὲ προσμένει ὁ μνηστήρ.

Ἐλθὲ νὰ ὑπογράψῃς τὸ συμβόλαιον.

ΛΥΓΔΑΜΙΣ (πλησιάζων τὴν Κούλαν)

Ἐλθὲ ὅπου ἀγάπη, σύμπνοια ψυχῶν,

παρὰ τῆς Ἐκκλησίας κῦρος θὰ δεχθῇ.

ΖΕΥΣ (ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ θεάτρου ἐκτείνων πρὸς αὐτὴν τοὺς βραχίονας)

Ἐλθέ· τ' ἀγαθὰ πάντα σὲ προσμένουσι

μακρὰν ματαίων γραῶδων προλήψεων.

(Ἐκρήγνυται αἰφνιδίᾳ λαμπρὰ καὶ βαγδαία κωδωνοκρουσία. Συγχρόνως πυκνοὶ κανονοβολισμοί· καὶ ἄπωθεν ἀκούεται ψαλμός· «ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.» Ἀΐφνης ἀνοίγεται εἰς τὸ μετασκήνιον ἡ γῆ, φλόξ ἐξέρχεται ἐκ τῶν σπλάγχων αὐτῆς, καὶ εἰς τὸ χάσμα βυθίζονται οἱ Θεοὶ μετὰ τοῦ Διὸς καὶ τοῦ Ἑρμοῦ.)

ΚΟΥΛΑ (ὡς ἐξυπνοῦσα ἐκ τοῦ ληθάργου τῆς, τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Λύγδαμιν)

Χριστὸς ἀνέστη! Λάβε νύμφης φίλημα,

καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν!

(Ὁ Λύγδαμιν ἐναγκαλίζεται τὴν Κούλαν. Τὸ μετασκήνιον πληροῦται **ΛΑΟΥ**, ὑψοῦντος ἐν μέσῳ βεγγαλικῶν φώτων τὴν σημαίαν τῆς Ἀναστάσεως.)

ΨΑΡΟΥΔΗΣ

(Ἐνῶν τὰς χεῖρας τῆς Κούλας καὶ τοῦ Λυγδάμινος)

Μέγας ὁ Θεός!

(Ἀπέρχονται πρὸς τὴν ἐκκλησίαν.)

Οἱ ἐπόμενοι στίχοι τῆς ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ δύνανται κατὰ τὴν παράστασιν ν' ἀφαιρεθῶσιν ὅλοι ἢ μέρος αὐτῶν, χάριν συντομίας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

15-32	43-64	83-92	96-100	107-122	139-140	143-166
169-188	239-244	249-250	255-282	293-300	303-304	309-310
315-338	367-368	383-384	391-392	395-396	411-412	417-418
437-440	465-488	507-510	569-572	583-586	675-676	683-686
689-698	707-712	735-742	781-802	823-828	831-832.	

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

3-6	11-26	37-38	39(καί)-81(ἐκκοπίαςας.)	85-96	135-196
217-226	231-234	261-276	281-292	311-314	319-322
353-354	359-374	379-382	385-390	395-406	419-444
511-512	559-560	577-590	593-594	599-604	609-614
631-634	637-640	643-646	683-684	687-690	697-702
719-722	735-740	751-754	759-760	763-772	819-828
879-880	883-884	889-892	897-898	905-914	923-932
969-1024	1029-1036.				939-946

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

17-26	35-36	49-50	61-62	89-92	101-104	107-108
111-116	133-328	345-346	351-356	361-364	367-368	383-386
407-408	415-418	425-474	477-478	493-494	505-516	559-560
573-574	599-608	617-618	641-648	655-658	663-666	669-670
675-676	681-684	689-692	697-698	703-704	721-722	725-728
733-736	747-752	755-760	775-780	795-796	825-826	835-836
839-844	853-854	861-866	869-874	883-888	923-934	977-980
989-994.						

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

9-12	27-30	99-150	157-164	169-172	175-176
181-194	205-206	211-222	225-228	239-240	245-246
283-286	299-306	309-312	317-328	335-338	349-352
359-360	373-374	397-420	425-428	431-444	449-450
463-474	477-478	483-544	549-552	573-574	579-586
595-598	603-604	607-614	619-624	629-632	639-640
645-658	661-662	667-670	677-680	687-688	695-696
703-704	707-708	735-738	747-758	769-772	781-782
787-790	855-862	871-878	885-888	899-902	905-906
913-916	929-930	937-938	941-948	951-954	959-966
975-982	995-1004	1029-1030.			

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

3-4	7-8	13-16	21-24	35-48	55-60	67-76
79-80	83-90	93-96	99-108	119-120	123-126	133-134
139-144	147-150	161-168	171-260	279-282	297-300	313-314
319-320	329-330	343-344	349-352	373-374	379-382	395-400
409-410	439-442	485-498	505-506	517-518	529-534	551-556
603-614	627-628	645-648	651-654	703-710	719-804	853-854
865-870.						

Ἐὰν παραλειφῶσι κατὰ τὴν παράστασιν πάντες οἱ προσημειωθέντες στίχοι, ἐναπολείπονται

Εἰς Μέρους	Α'	558
»	Β'	606
»	Γ'	602
»	Δ'	502
»	Ε'	594
		2862.

ΠΙΝΑΞ
ΤΩΝ
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἡ Παραμονή, δράμα	Σελ. 7—217
Τοῦ Κουτρούλη ὁ Γάμος, κωμωδία	» 223—328
Διὸς Ἐπίσκεψις, δράματιον	» 331—410

THE JOURNAL

OF

THE AMERICAN MEDICAL ASSOCIATION

PUBLISHED WEEKLY

CHICAGO, ILL., U.S.A.

VOLUME 10, NUMBER 1, JANUARY 1917

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ Γ' ΤΟΜΟΥ

Σελ.	20	27	105	γράφει	25
235	στίχ. 9	ἀντί τοῦ Δ'		τοῦ Ε'	
» 237	» 44	» εἰς τὰς	»	εἰς τὰς	
» 244	» 40	» θυμῶνει,	»	θυμῶνει,	
» 252	» 49	» ἁμαρτωλοὶ	»	ἁμαρτωλοὶ	
» 255	» 44	» μέλλει;	»	μέλλει;	
» 263	» 22	» θανατώνει!	»	θανατόνει!	
» »	» 23	» θυμῶνει.	»	θυμῶνει.	
» 267	» 26	» παρακαλῆς.	»	παρακαλῆς,	
» 274	» 3	» ταπεινωτέρας,	»	ταπεινοτέρας,	
» 310	» 44	» εὐσπλάγχχνως	»	Εὐσπλάγχχνως	
» 314	» 3	» μαζώνει,	»	μαζώνει,	
» »	» 4	» ἐκριζώνει.	»	ἐκριζώνει.	
» »	» 27	» θέλει.	»	θέλει.	
» »	» 28	» νεανική,	»	Νεανική,	
» 327	» 45	» τοὺς	»	τοὺς	

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ Δ' ΤΟΜΟΥ

Σελ.	8	Στ.	24	ἀντὶ προσδεχομένη	γράφε	προσευχομένη
»	41	»	400	» πίνω·	»	πίνω
»	42	»	430	» μέ	»	μοι
»	43	»	451	» Καὶ πῶς κ.τ.λ.	»	Ἄλλ' ἡ ὀργή του κα- τ' ἐμοῦ ἐκ τούτου ἔσται μείζων.
»	»	»	452	» προπέτης,	»	ὕβριζων,
»	48	»	230	» Νά	»	νά
»	49	»	272	» καὶ σὺ τὴν καλλιέργειαν.	»	σὺ τὴν ἐκαλλιέργειαν.
»	20	»	293	» ἐσεβόμην,	»	ἐσεβόμην·
»	»	»	302	» αἰθρίασε	»	χθρίασε
»	24	»	390	» μέ	»	μοι
»	26	»	417	» ποῦ	»	τὸ
»	»	»	»	» στολίζει	»	στολίζουν
»	30	»	527	» Πῶς	»	πῶς
»	76	»	783	» των	»	της
»	80	»	854	» μακρότερον	»	μακρότερον
»	»	»	857	» τοῦ	»	τῷ
»	403	»	357	» Τὰς	»	τάς
»	415	»	639	» μέ	»	μοι
»	427	»	958	» μέ	»	μοι.
»	446	»	295	» ποῦν.	»	ποῦ.
»	450	»	408	» ἐτιᾶς	»	ἐκεῖ
»	212	»	803	» Καὶ	»	καὶ
»	221	»	48	» τὸ μέρος Δ'	»	τὸν τόμον Ε'
»	263	»	915	» πρὶν ἢ τὸν ἀκούσω	»	πρὶν ἀκούσω

Ἐν τῇ Παραμονῇ, ἡ διαίρεσις εἰς Σ κ η ν ἄς εἶν' ἐλανθασμένη,
καὶ διατηρητέα μόνον ὅπου μεταβάλλεται ἡ σκηνογραφία.

~~003345~~

003345

